

GOVERNMENT OF INDIA
ഭാരത സർക്കാർ

MINISTRY OF LAW & JUSTICE
നിയമ-നീതിന്യായ മന്ത്രാലയം

THE CONSTITUTION OF INDIA

(Diglot Edition)

[Inclusive of the Constitution (Ninety-fourth Amendment) Act, 2006]

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടന

(വിഭാഷാ പതിപ്പ്)

[2006-ലെ ഭരണഘടന (തൊണ്ണൂറ്റിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് ഉൾപ്പെടെ]

Prepared by the Official Language (Legislative) Commission,
Kerala and approved by the Official Language wing
of the Ministry of Law & Justice

കേരള ഔദ്യോഗികഭാഷാ (നിയമനിർമ്മാണ) കമ്മീഷൻ
തയ്യാറാക്കി നിയമ-നീതിന്യായ മന്ത്രാലയത്തിന്റെ
ഔദ്യോഗികഭാഷാ വിഭാഗം അംഗീകരിച്ചത്

2007

ആമുഖം

ഇത് ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ ആദ്യത്തെ ഇംഗ്ലീഷ്-മലയാളം (വിഭാഷ) പതിപ്പാകുന്നു. ഭരണഘടനയുടെ മലയാള പരിഭാഷയുടെ ഒന്നാം പതിപ്പ്, 1974-ൽ നിയമ മന്ത്രാലയത്തിന്റെ അനുനിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ഔദ്യോഗികഭാഷാ (നിയമനിർമ്മാണ) കമ്മീഷന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ ഭാരത സർക്കാരിനുവേണ്ടി കേരള ഔദ്യോഗികഭാഷാ (നിയമനിർമ്മാണ) കമ്മീഷൻ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഭരണഘടനയ്ക്ക് പ്രസിദ്ധീകരണ തീയതിവരെ, കാലാകാലങ്ങളിൽ വരുത്തിയിട്ടുള്ള ഭേദഗതികൾ അതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് യഥാക്രമം 1985-ലും 2001-ലും രണ്ടും മൂന്നും പതിപ്പുകൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

ഭരണഘടനയും കേന്ദ്ര നിയമങ്ങളും പ്രാദേശിക ഔദ്യോഗിക ഭാഷകളിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ തീരുമാനം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഭാരത സർക്കാരിന്റെ നിയമ-നീതിന്യായ മന്ത്രാലയ (നിയമനിർമ്മാണ വകുപ്പ്) തിരുവേണി കേരള സർക്കാരിന്റെ ഔദ്യോഗികഭാഷാ (നിയമനിർമ്മാണ) കമ്മീഷൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ് ഭരണഘടനയുടെ (ഇംഗ്ലീഷ്-മലയാളം) ഇപ്പോഴത്തെ വിഭാഷാപതിപ്പ്.

ഈ പതിപ്പിൽ, 2006-ലെ ഭരണഘടന (തൊണ്ണൂറ്റി നാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ ഭേദഗതികളും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളതും ആവശ്യമായ അടിക്കുറിപ്പുകൾ കൊടുത്തിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു. കൂടാതെ വായനക്കാരുടെ പ്രയോജനത്തിനായി ഒരു ശബ്ദാവലിയും അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

ന്യൂഡൽഹി,
2007 ഏപ്രിൽ 10.

(കെ. എൻ. ചതുർവേദി),
ഭാരത സർക്കാരിന്റെ സെക്രട്ടറി.

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടന

ഉള്ളടക്കം

ആമുഖം

ഭാഗം I

യൂണിയനും അതിന്റെ ഭൂപ്രദേശവും

അനുച്ഛേദങ്ങൾ

പേജ്

1. യൂണിയന്റെ പേരും ഭൂപ്രദേശവും. 1
2. പുതിയ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രവേശനം അഥവാ സ്ഥാപനം. 1
- 2ക. [റദ്ദാക്കി]. 1
3. പുതിയ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ രൂപീകരണവും നിലവിലുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ വിസ്തീർണ്ണമോ അതിരുകളോ പെരുകുകളോ മാറ്റുന്നതും. 1
4. 2-ഉം 3-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങൾ പ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ ഒന്നും നാലും പട്ടികകളുടെ ഭേദഗതിക്കും അനുപുരകവും സാദർശ്യവും അനന്തരഫലമായുണ്ടാകുന്നതും ആയ വിഷയങ്ങൾക്കും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതാണ്. 2

ഭാഗം II

പൗരത്വം

5. ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിലുള്ള പൗരത്വം. 3
6. പാകിസ്ഥാനിൽ നിന്ന് ഭാരതത്തിലേക്ക് കുടിയേറിപ്പാർത്ത ചില ആളുകൾക്ക് പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ. 3
7. പാകിസ്ഥാനിലേക്ക് കുടിയേറിപ്പാർത്ത ചില ആളുകൾക്ക് പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ. 3
8. ഭാരതത്തിൽ ഉത്പത്തി ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ഭാരതത്തിനു വെളിയിൽ താമസിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ചില ആളുകളുടെ പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ. 4
9. ഒരു വിദേശ രാജ്യത്തിലെ പൗരത്വം സ്വീകാര്യ ആർജ്ജിക്കുന്ന ആളുകൾ പൗരൻമാരാവുകയില്ലെന്ന്. 4
10. പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങളുടെ തുടർച്ച. 4
11. പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശം പാർലമെന്റിന് നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്താമെന്ന്. 4

ഭാഗം III

മൗലികാവകാശങ്ങൾ

സാമാന്യം

12. നിർവ്വചനം. 5
13. മൗലികാവകാശങ്ങൾക്ക് സംഗതമല്ലാത്തതോ അവയ്ക്ക് ന്യൂനതവരുത്തുന്നതോ ആയ നിയമങ്ങൾ. 5

സമത്വത്തിനുള്ള അവകാശം

14.	നിയമത്തിനു മുൻപാകെ സമത്വം.	..	5
15.	മനോര വർഗ്ഗമോ ജാതിയോ ലിംഗമോ ജനനസ്ഥലമോ കാരണമാക്കിയുള്ള വിവേചനത്തിന്റെ നീരോധനം.	..	6
16.	പൊതുജീവനം സംബന്ധിച്ച വിഷയങ്ങളിൽ അവസര സമത്വം.	..	6
17.	തൊഴുതുകാര്യം നിറുത്തലാക്കൽ.	..	7
18.	സ്ഥാനപ്പെരുക്കൾ നിറുത്തലാക്കൽ.	..	7

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള അവകാശം

19.	സംസാര സ്വാതന്ത്ര്യം മുതലായവ സംബന്ധിച്ചുള്ള ചില അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം.	..	8
20.	ക്യാറങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച സംരക്ഷണം.	..	9
21.	ജീവനെയും വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനെയും സംരക്ഷണം.	..	10
21.ക.	വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവകാശം	..	10
22.	ചില സംഗതികളിൽ അനുസ്മരണം തടയലിനും ഏതീരായി സംരക്ഷണം.	..	10

ചൂഷണത്തിനെതിരായുള്ള അവകാശം

23.	മനുഷ്യകുടുംബത്തിന്റെയും നിർബന്ധിച്ച് പണി ചെയ്യിക്കലിന്റെയും നിരോധനം.	..	11
24.	വ്യവസായശാലകൾ മുതലായവയിൽ കുട്ടികളുടെ ജീവനും നിരോധിക്കൽ.	..	11

മതസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള അവകാശം

25.	മതസൗകര്യം സ്വതന്ത്രമായ മതവിശ്വാസത്തിനും മതാചരണത്തിനും മത പ്രചരണത്തിനും ഉള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം.	..	12
26.	മതപരമായ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം.	..	12
27.	ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക മതത്തിന്റെ പോഷണത്തിനുവേണ്ടി നികുതികൾ കൊടുക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം.	..	12
28.	ചില വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മതബോധനത്തിനോ മതപരമായ ആരാധനയ്ക്കോ ഹാജരാകുന്നതു സംബന്ധിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം.	..	13

സാംസ്കാരികവും വിദ്യാഭ്യാസപരവുമായ അവകാശങ്ങൾ

29.	നൃത്യപക്ഷ താല്പര്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം.	..	13
30.	വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും ഭരണം നടത്തുവാനും ന്യൂന പക്ഷങ്ങൾക്കുള്ള അവകാശം.	..	13
31.	[റദ്ദാക്കി].	..	14

ചില നിയമങ്ങൾ ഒഴിവാക്കൽ

31 ക.	എസ്റ്റേറ്റ് നിയമങ്ങളുടെ ആർജ്ജനം മുതലായവയ്ക്ക് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന നിയമങ്ങളെ ഒഴിവാക്കൽ.	..	14
31 ഖ.	ചില ആക്ടുകളും നിയമങ്ങളും സാധൂകരിക്കൽ.	..	15

- 31 ഗ. ചില നിർദ്ദേശകതയങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുന്ന നിയമങ്ങളെ ഒഴിവാക്കൽ. .. 16
- 31 ഖ. [രദ്ദിക്കി]. .. 16

ഭരണഘടനാ സംബന്ധമായ പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾക്കുള്ള അവകാശം

32. ഈ ഭാഗം വഴി നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ. .. 16
- 32 ക. [രദ്ദിക്കി]. .. 17
33. ഈ ഭാഗം വഴി സേനകൾക്കും മറ്റും നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങൾ അവയുടെ ബാധകതയിൽ രൂപഭേദപ്പെടുത്തുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം. .. 17
34. ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്ത് പട്ടാളനിയമം പ്രാബല്യത്തിലാണെന്നാൽ ഈ ഭാഗം വഴി നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങളിന്മേലുള്ള നിയന്ത്രണം. .. 17
35. ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു പ്രഭാവം നൽകുവാനുള്ള നിയമനിർമ്മാണം. .. 17

ഭാഗം IV

രാഷ്ട്ര നയത്തിന്റെ നിർദ്ദേശക തത്വങ്ങൾ

36. നിർവ്വചനം. .. 19
37. ഈ ഭാഗത്തിൽ ഭരണത്തിലിരിക്കുന്ന തത്വങ്ങളുടെ പ്രയോഗം. .. 19
38. ജനങ്ങളുടെ കേവലം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതി രാഷ്ട്രം സംപ്രാപ്തമാക്കണമെന്ന്. .. 19
39. രാഷ്ട്രം അനുവർത്തിക്കേണ്ട ചില നയതത്വങ്ങൾ. .. 19
- 39 ക. തുല്യനീതിയും സമത്വ നിയമസംഹാരവും. .. 20
40. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ സംഘടിപ്പിക്കൽ. .. 20
41. ചില അവസ്ഥകളിൽ ജോലിക്കും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും പൊതു സഹായത്തിനു മുള്ള അവകാശം. .. 20
42. ജോലിക്ക് നീതിപൂർവ്വകവും മനുഷ്യാധിതവുമായ നിബന്ധനകൾക്കും പ്രസവ സംബന്ധമായ ആശ്വാസത്തിനും വ്യവസ്ഥ. .. 20
43. തൊഴിലാളികൾക്ക് ഉപജീവനക്ഷമമായ വേതനം മുതലായവ. .. 20
- 43 ക. വ്യവസായങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിൽ, തൊഴിലാളികളുടെ ഭാഗഭാഗിത്വം. .. 20
44. പൗരൻമാർക്ക് ഏകരൂപമായ സിവിൽ നിയമസംഹിത. .. 20
45. ആറു വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ശൈശവരംഭത്തിൽതന്നെ പരിചരണത്തിനും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുമുള്ള വ്യവസ്ഥ. .. 20
46. പട്ടികജാതികളുടെയും പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളുടെയും മറ്റ് ദുർബ്ബല വിഭാഗ ഗങ്ങളുടെയും വിദ്യാഭ്യാസപരവും സാമ്പത്തികവും ആയ താല്പര്യങ്ങൾ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തൽ. .. 21
47. പോഷകാഹാരത്തിന്റെ നിവാരവും ജീവിതത്തോളം ഉയർത്തുവാനും പൊതു ജനാരോഗ്യം ഉയർപ്പെടുത്തുവാനും രാഷ്ട്രത്തിനുള്ള കർത്തവ്യം. .. 21
48. കുഷിയും മൃഗസംരക്ഷണവും സംഘടിപ്പിക്കൽ. .. 21
- 48 ക. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തലും വനങ്ങളുടെയും വന്യജീവികളുടെയും പരിരക്ഷയും. .. 21
49. ദേശീയ പ്രാധാന്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങളുടെയും സ്ഥലങ്ങളുടെയും വസ്തുക്കളുടെയും സംരക്ഷണം. .. 21
50. നീതിന്യായ മണ്ഡലത്തെ നിർവ്വാഹക മണ്ഡലത്തിൽ നിന്ന് വേർതിരിക്കൽ. .. 21
51. ഭരണരാഷ്ട്ര സഭാധനവും സുരക്ഷിതത്വവും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തൽ. .. 21

ഭാഗം IV ക
മാലിക കർത്തവ്യങ്ങൾ

51 ക. മാലിക കർത്തവ്യങ്ങൾ.

22

ഭാഗം V
യൂണിയൻ

അദ്ധ്യായം I—നിർവ്വാഹക മണ്ഡലം
രാഷ്ട്രപതിയും ഉപരാഷ്ട്രപതിയും

52.	ഭാരതത്തിന്റെ രാഷ്ട്രപതി.	23
53.	യൂണിയന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം.	23
54.	രാഷ്ട്രപതിയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്.	23
55.	രാഷ്ട്രപതിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന തീരുമാനം.	23
56.	രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി.	24
57.	വീണ്ടും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടാവാനുള്ള അർഹത.	24
58.	രാഷ്ട്രപതിയായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതിനുള്ള യോഗ്യതകൾ.	25
59.	രാഷ്ട്രപതിസീമാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ.	25
60.	രാഷ്ട്രപതിയുടെ ശപഥം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ.	25
61.	രാഷ്ട്രപതിയുടെ അഭ്യർത്ഥനപ്രകാരമുള്ള നടപടികൾ.	26
62.	രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിലുള്ള ഒഴിവ് നികത്തുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്താവാനുള്ള സമയവും യോഗ്യതകളായുള്ള ഒഴിവ് നികത്തുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ആളുടെ ഉദ്യോഗകാലാവധിയും.	26
63.	ഭാരതത്തിന്റെ ഉപരാഷ്ട്രപതി.	26
64.	ഉപരാഷ്ട്രപതി ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ രാജ്യസഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ ആയിരിക്കുമെന്ന്.	26
65.	രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിൽ യോഗ്യതകളായി ഉണ്ടാകുന്ന ഒഴിവുകളിലോ രാഷ്ട്രപതിയുടെ അസാന്നിധ്യത്തിലോ ഉപരാഷ്ട്രപതി രാഷ്ട്രപതിയായി ഏകദേശം നോക്കുകയോ അഭ്യർത്ഥനയിന്റെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയോ ചെയ്യണമെന്ന്.	27
66.	ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്.	27
67.	ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി.	28
68.	ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിലുള്ള ഒഴിവ് നികത്തുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്താവാനുള്ള സമയവും യോഗ്യതകളായുള്ള ഒഴിവ് നികത്തുന്നതിന് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ആളുടെ ഉദ്യോഗകാലാവധിയും.	28
69.	ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ ശപഥം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ.	28
70.	മറ്റ് അംഗീകൃത സന്ദർഭങ്ങളിൽ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണം.	29
71.	രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെയോ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് സംബന്ധിച്ചതോ അതിനോട് ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആയ വിഷയങ്ങൾ.	29
72.	ചില സംഗതികളിൽ മാപ്പ് മുതലായവ നൽകുവാനും ശിക്ഷാവിധികൾ നിർമ്മിക്കുകയോ ഇവയെല്ലാം ചേർക്കുകയോ ചെയ്യുവാനും രാഷ്ട്രപതിയുടെ അധികാരം.	29

73. യൂണിയന്റെ നിയന്ത്രണകാലത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥ. .. 30

മന്ത്രിസഭ

74. രാഷ്ട്രപതിയെ സഹായിക്കുവാനും ഉപദേശിക്കുവാനും ഉള്ള മന്ത്രിസഭ. .. 30
75. മന്ത്രിമാരെ സംബന്ധിച്ച മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾ. .. 31

ഭാരതത്തിന്റെ അറേറാർണി-ജനറൽ

76. ഭാരതത്തിന്റെ അറേറാർണി-ജനറൽ. .. 31

സർക്കാർ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്

77. ഭാരത സർക്കാരിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്. .. 32
78. രാഷ്ട്രപതിയെ വിവരം നൽകുക മൂലമായവ സംബന്ധിച്ച് പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ. .. 32

അദ്ധ്യായം II—പാർലമെൻ്റ്

സാമാന്യം

79. പാർലമെൻ്റിന്റെ രൂപീകരണം. .. 33
80. രാജ്യസഭയുടെ ഘടന. .. 33
81. ലോകസഭയുടെ ഘടന. .. 34
82. ഭാരത കാരണശുഭാതിക്കുശേഷവും പുനഃരൂപീകരണം. .. 35
83. പാർലമെൻ്റിന്റെ സഭകളുടെ കാലാവധി. .. 35
84. പാർലമെൻ്റിലെ അംഗത്വത്തിനുവേണ്ട യോഗ്യത. .. 36
85. പാർലമെൻ്റിന്റെ സമ്മേളനങ്ങൾ നിറുത്തിവയ്ക്കലും പിരിച്ചുവിടലും. .. 36
86. സഭകളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിനും അവയ്ക്കു സന്ദേശം അയയ്ക്കുന്നതിനും രാഷ്ട്രപതിയ്ക്കുള്ള അധികാരം. .. 36
87. രാഷ്ട്രപതിയുടെ വിശേഷാൽ അഭിസംബോധന. .. 36
88. സഭകളെ സംബന്ധിച്ച് മന്ത്രിമാരുടെയും അറേറാർണി-ജനറലിന്റെയും അവകാശങ്ങൾ. .. 37

പാർലമെൻ്റിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ

89. രാജ്യസഭയിലെ അധ്യക്ഷനും ഉപാധ്യക്ഷനും. .. 37
90. ഉപാധ്യക്ഷൻ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നതും രാജിവയ്ക്കുന്നതും നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുന്നതും. .. 37
91. ഉപാധ്യക്ഷനോ മറ്റൊരാൾക്കോ അധ്യക്ഷൻ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനോ അധ്യക്ഷനായി പകരം മോചി നോക്കുവാനോ ഉള്ള അധികാരം. .. 37
92. അധ്യക്ഷൻ അല്ലെങ്കിൽ ഉപാധ്യക്ഷൻ, അദ്ദേഹത്തെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ അധ്യക്ഷൻ വഹിച്ചുകൂടേണ്ടത്. .. 38
93. ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറും. .. 38
94. സ്പീക്കറും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറും ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നതും രാജിവയ്ക്കുന്നതും നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുന്നതും. .. 38

95. ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർമാർക്കും മറ്റ് അംഗങ്ങൾക്കും സ്പീക്കറുടെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനോ സ്പീക്കറായി പകരം ജോലി നോക്കുവാനോ ഉള്ള അധികാരം. .. 38
96. സ്പീക്കർ അല്ലെങ്കിൽ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ, അർദ്ധപ്രതി ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രത്യേക പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ അഭ്യർത്ഥന വഹിച്ചുകൊണ്ട്. .. 39
97. അഭ്യർത്ഥനയോ ഉപാഭ്യർത്ഥനയോ സ്പീക്കറുടെയും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറുടെയും ശ്രദ്ധയ്ക്കുള്ളതല്ല. .. 39
98. പാർലമെൻറിന്റെ സെക്രട്ടറിയറ്റ്. .. 39

കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്

99. അംഗങ്ങളുടെ ശപഥം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ. .. 40
100. സഭകളിൽ വോട്ടുചെയ്യലും, ഒഴിവുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നാലും പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സഭകൾക്കുള്ള അധികാരവും ശുഭാവസ്ഥയും. .. 40

അംഗങ്ങളുടെ അന്തരംഗത്വതകൾ

101. സ്പീക്കർമാർ ഒഴിവുകൾ. .. 40
102. അംഗത്വത്തിനുള്ള അന്തരംഗത്വതകൾ. .. 41
103. അംഗങ്ങളുടെ അന്തരംഗത്വതകൾ സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങളിന്മേലുള്ള തീരുമാനം. .. 42
104. 99-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള ശപഥമോ പ്രതിജ്ഞയോ ചെയ്യുന്നതിനു മുമ്പോ അന്തരംഗത്വതയില്ലാത്തതുമ്പോഴോ അന്തരംഗത്വതയില്ലാത്തതുമ്പോഴോ ഉപവേദിക്കുന്നതിനും വോട്ടു ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള ശിക്ഷ. .. 42

പാർലമെൻറിന്റെയും അതിലെ അംഗങ്ങളുടെയും അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ബാധ്യതയില്ലായ്മകളും

105. പാർലമെൻറിന്റെ സഭകളുടെയും അവയിലെ അംഗങ്ങളുടെയും സമിതികളുടെയും അധികാരങ്ങൾ, വിശേഷാവകാശങ്ങൾ മുതലായവ. .. 42
106. അംഗങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്കുള്ളതല്ല. .. 43

നിയമനിർമ്മാണ നടപടികൾ

107. ബില്ലുകളുടെ അവതരണവും പരിഷ്കരണവും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ. .. 43
108. ചില സംഗതികളിൽ ഇരു സഭകളുടെയും സമ്മുക്ത ഉപദേശനം. .. 44
109. പണബില്ലുകളെ സംബന്ധിച്ച വിശേഷ നടപടികൾ. .. 45
110. "പണബില്ല" കളുടെ നിർവ്വചനം. .. 45
111. ബില്ലുകൾക്ക് അനുമതി. .. 46

ധനപരമായ വിഷയങ്ങളിലെ നടപടികൾ

112. വാർഷിക ധനവിവരപ്പത്രിക. .. 46
113. അടങ്കലുകൾ സംബന്ധിച്ച പാർലമെൻറിലെ നടപടികൾ. .. 47
114. ധനവിനിയോഗ ബില്ലുകൾ. .. 48
115. അനുപുരകമായതോ, കൂടുതലായതുമായ അധിക ചെലവിനുള്ളതോ ആയ സഹായധനങ്ങൾ. .. 48

116. കണക്കിൻമേലുള്ള വോട്ടുകളും ക്രൈഡിനു വോട്ടുകളും വിശേഷാൽ സഹായം .. 49
117. ധനകാര്യ ബില്ലുകളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ. .. 49

നടപടിക്രമം സാമന്തമായി

118. നടപടിക്രമത്തിന്റെ ചട്ടങ്ങൾ. .. 50
119. പാർലമെന്റിലെ ധനപരമായ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമം നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്തൽ. .. 50
120. പാർലമെന്റിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷ. .. 50
121. പാർലമെന്റിലെ ചർച്ചയിൻമേലുള്ള നിയന്ത്രണം. .. 51
122. പാർലമെന്റിലെ നടപടികളെപ്പറ്റി കോടതികൾ അനേകജനവിചാരണ നടത്താൻ പാടില്ലെന്ന്. .. 51

അദ്ധ്യായം III—രാഷ്ട്രപതിയുടെ നിയമനിർമ്മാണാധികാരങ്ങൾ

123. പാർലമെന്റിന്റെ ഒഴിവുകാലത്ത് രാഷ്ട്രപതിയുടെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിക്കുള്ള അധികാരം. .. 51

അദ്ധ്യായം IV—യൂണിയൻ നീതിന്യായ മണ്ഡലം

124. സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ സ്ഥാപനവും സംവിധാനവും. .. 52
125. ജഡ്ജമാരുടെ ശമ്പളങ്ങൾ മുതലായവ. .. 53
126. പകരം അഭിനോദിക്കുന്ന ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ നിയമനം. .. 53
127. അഡ്വോക്കേറ്റ് ജഡ്ജമാരുടെ നിയമനം. .. 53
128. സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ ഉപഭവശനങ്ങളിൽ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു വിരമിച്ച ജഡ്ജമാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം. .. 54
129. സ്വപ്രീതികോടതി ഒരു റിക്കോർഡ് കോടതി ആയിരിക്കണമെന്ന്. .. 54
130. സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ ആസ്ഥാനം. .. 54
131. സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ ആദ്യധികാരിത്വം. .. 54
- 131 ക. [റദ്ദാക്കി]. .. 55
132. ചില കേസുകളിൽ ഹൈക്കോടതികളിൽനിന്നുള്ള അപ്പീലുകളിൽ സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ അപ്പീൽ അധികാരിത്വം. .. 55
133. സിവിൽ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഹൈക്കോടതികളിൽ നിന്നുള്ള അപ്പീലുകളിൽ സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ അപ്പീൽ അധികാരിത്വം. .. 55
134. ക്രിമിനൽ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ അപ്പീൽ അധികാരിത്വം. .. 56
- 134 ക. സ്വപ്രീതികോടതിയിൽ അപ്പീൽക്കൊടുക്കാനുള്ള സാക്ഷ്യപുരുഷൻ. .. 56
135. നിലവിലിരിക്കുന്ന നിയമപ്രകാരം ഫെഡറൽ കോടതിക്കുള്ള അധികാരിത്വവും അധികാരങ്ങളും സ്വപ്രീതികോടതിക്കു പ്രയോഗിക്കാമെന്ന്. .. 57
136. അപ്പീലിനു സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ പ്രത്യേകാനുമതി. .. 57
137. സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ വിധിന്യായങ്ങളുടെയും ഉത്തരവുകളുടെയും നിവൃത്തി. .. 57
138. സ്വപ്രീതികോടതിയുടെ അധികാരിത്വമുള്ള വിപുലീകരണം. .. 57

139.	ചില ടിപ്പുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരങ്ങൾ സുപ്രീംകോടതിക്കു നൽകൽ.	57
139ക.	ചില കേസ്സുകൾ മാറ്റുന്നതിന്.	58
140.	സുപ്രീംകോടതിക്കുള്ള സഹായകാധികാരങ്ങൾ.	58
141.	സുപ്രീംകോടതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന നിയമം എല്ലാ കോടതികൾക്കും ബാധകമാകുമെന്ന്.	58
142.	സുപ്രീംകോടതിയുടെ ഡിക്രികളും ഉത്തരവുകളും പ്രാവർത്തികമാക്കലും വെളിപ്പെടുത്തൽ സംബന്ധിച്ച ഉത്തരവുകളും, മുതലായവ.	58
143.	സുപ്രീംകോടതിയുമായി ആലോചിക്കുവാനുള്ള അപ്പീലുകളുടെ അധികാരം.	59
144.	സിവിൽയും ക്സാഡീഷ്യലും ആയ അധികാരസ്ഥാനങ്ങൾ സുപ്രീംകോടതിക്ക് സഹായമായി പ്രവർത്തിക്കണമെന്ന്.	59
144 ക.	[നീക്കം.]	59
145.	കോടതിയുടെ ചട്ടങ്ങൾ മുതലായവ.	59
146.	സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും കീഴ്ജീവനക്കാരും ചെലവുകളും.	61
147.	വ്യവസ്ഥാനം.	61

അധ്യായം V—ഭാരതത്തിന്റെ കാപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിനർ-ജനറൽ

148.	ഭാരതത്തിന്റെ കാപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിനർ-ജനറൽ.	62
149.	കാപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിനർ-ജനറലിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങളും അധികാരങ്ങളും.	63
150.	യൂണിയനുകൾ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കണക്കുകൾ സൂക്ഷിക്കേണ്ട രൂപം.	63
151.	ആഡിനർ റിപ്പോർട്ടുകൾ.	63

ഭാഗം VI

സംസ്ഥാനങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം I—സാമാന്യം

152.	നിർവ്വചനം.	64
------	------------	----

അദ്ധ്യായം II—നിർവ്വാഹക മണ്ഡലം

ഗവർണ്ണർ

153.	സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഗവർണ്ണർമാർ.	64
154.	സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം.	64
155.	ഗവർണ്ണറുടെ നിയമനം.	64
156.	ഗവർണ്ണറുടെ ഉദ്യോഗകാലാവധി.	64
157.	ഗവർണ്ണറായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നതിനുള്ള യോഗ്യതകൾ.	65
158.	ഗവർണ്ണറുടെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ.	65
159.	ഗവർണ്ണറുടെ ശപഥം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ.	65
160.	ചില അപ്രതീക്ഷിത സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഗവർണ്ണറുടെ ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണം.	66
161.	ചില സംഗതികളിൽ മാപ്പ് മുതലായവ നൽകുവാനും ശിക്ഷാവിധി നിർത്തിവയ്ക്കുകയോ ഇളവുചെയ്യുകയോ ചെയ്യുവാനും ഗവർണ്ണർക്കുള്ള അധികാരം.	66

162. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വഹകാധികാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തി. 66

മന്ത്രിസഭ

163. ഗവർണ്ണറുടെ സഹായിക്കുവാനും ഉപദേശിക്കുവാനും മന്ത്രിസഭ 66

164. മന്ത്രിമാരെ സംബന്ധിച്ച മറ്റ് വ്യവസ്ഥകൾ 66

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ-ജനറൽ

165. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ-ജനറൽ. 68

സർക്കാർ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്

166. ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ സർക്കാരിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്. 68

167. ഗവർണ്ണർക്ക് വിവരം നൽകുക മുതലായവ സംബന്ധിച്ച് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ. 68

അദ്ധ്യായം III - സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം

സാമാന്യം

168. സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെ രൂപീകരണം 69

169. സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിയമസമിതികൾ നിർമ്മിക്കുകയോ സൃഷ്ടിക്കുകയോ ചെയ്യൽ. 69

170. നിയമസഭകളുടെ ഘടന 70

171. നിയമസമിതികളുടെ ഘടന. 71

172. സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെ കാലാവധി. 72

173. സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ അംഗങ്ങളിന് വേണ്ട യോഗ്യത 72

174. സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭകളെക്കൂടും സഭകളോടൊത്തുവന്നിരിക്കുകയും പിരിയുന്നതും. 72

175. സഭയോടോ സഭകളോടോ അഭിസംബോധനം ചെയ്യുന്നതിനും അവയിലേക്ക് സന്ദേശങ്ങൾ അയയ്ക്കുന്നതിനും ഗവർണ്ണർക്കുള്ള അവകാശം. 73

176. ഗവർണ്ണറുടെ വിശേഷാൽ അഭിസംബോധനം. 73

177. സഭകളെ സംബന്ധിച്ച് മന്ത്രിമാരുടെയും അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ-ജനറലിന്റെയും അവകാശങ്ങൾ. 73

സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ

ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ

178. നിയമസഭയുടെ സ്പീക്കറും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറും 73

179. സ്പീക്കറും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറും ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു പോകുന്നതും ഭരണവ്യവസ്ഥയ്ക്കനുസൃതമായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നതും. 73

180. ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർക്കോ മറ്റൊരാൾക്കോ സ്പീക്കറുടെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനോ സ്പീക്കറായി പകരം തോലി വരാക്കുവാനോ ഉള്ള അധികാരം. 74

181. സ്പീക്കർക്കോ മറ്റൊരാൾക്കോ സ്പീക്കറുടെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നിയമിക്കപ്പെടുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രത്യേക പരിഗണനയിലിരിക്കുന്നവർ, അവയുടെ വകയിരുത്തലുകൾ. 74

അനുച്ഛേദങ്ങൾ

പേജ്

182. നിയമസമിതിയുടെ അഭ്യർത്ഥനയും ഉപാഭ്യക്ഷനും 74
183. അഭ്യർത്ഥനയും ഉപാഭ്യക്ഷനും ഉദ്യോഗം ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നതും രാജി വയ്ക്കുന്നതും നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുന്നതും 75
184. ഉപാഭ്യക്ഷനും മഹാഭാരതത്തിന്റെ അഭ്യർത്ഥനയും ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനും അഭ്യർത്ഥനയായി പകരം ജോലിനോക്കുവാനും ഉള്ള അധികാരം. 75
185. അഭ്യർത്ഥനയും അഭ്യർത്ഥനയും ഉപാഭ്യക്ഷനും അഭ്യർത്ഥനയും ഉദ്യോഗത്തിന്റെ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രദേശം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ അഭ്യർത്ഥന വഹിച്ചുകൊണ്ട്. 75
186. സ്വീകരിക്കുകയും വൈകുണ്ഠി സ്വീകരിക്കുകയും അഭ്യർത്ഥനയും ഉപാഭ്യക്ഷനും അഭ്യർത്ഥനയും അഭ്യർത്ഥനയും 76
187. സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഉപാഭ്യക്ഷനും 76

കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്

188. അംഗങ്ങളുടെ ശമ്പളം അഥവാ പ്രതിഫലം 76
189. വകുപ്പുകൾ വകുപ്പുകളിലും എലിമെന്ററിയിലും പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സജ്ജമാക്കിയ അധികാരവും കോർപ്പറേഷൻ 76

അംഗങ്ങളുടെ അഭിമാനശീലങ്ങൾ

190. സ്വീകരിക്കുകയും ഒഴിവാക്കുകയും 77
191. അംഗങ്ങളുടെ അഭിമാനശീലങ്ങൾ 78
192. അംഗങ്ങളുടെ അഭിമാനശീലങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും തീരുമാനം 78
193. 188-ാം അനുച്ഛേദം പ്രകാരമുള്ള അഭിമാനശീലം ചെയ്യുന്നതിനും മറ്റും യോഗ്യത ഇല്ലാത്തതിനോടോ, അഭിമാനശീലത്തിനോടോ ഉപാഭ്യക്ഷനും അഭ്യർത്ഥനയും വേർതിരിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനുള്ള ശീക്ഷ. 79

സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെയും അവയിലെ അംഗങ്ങളുടെയും അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ബാധ്യതയായിട്ടുള്ളതും

194. നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെ അഭിമാനശീലം അവയിലെ അംഗങ്ങളുടെയും സമീപിക്കുകയും അധികാരങ്ങൾ, വിശേഷാവകാശങ്ങൾ മുതലായവ. 79
195. അംഗങ്ങളുടെ അഭിമാനശീലം 80

നിയമനിർമ്മാണ നടപടികൾ

196. ബില്ലുകളുടെ അവതരിപ്പിക്കലും പാസ്സാക്കലും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ 80
197. പണബില്ലുകൾ ഒഴികെയുള്ള ബില്ലുകൾ സംബന്ധിച്ച നിയമസമിതിയുടെ അധികാരങ്ങളുടെയും നിയമസമിതി. 80
198. പണബില്ലുകളെ സംബന്ധിച്ച വിശേഷനടപടികൾ. 81
199. "പണബില്ല" കളുടെ നിർവ്വചനം 81
200. ബില്ലുകൾക്ക് അനുമതി. 83
201. പരിഗണനയ്ക്കുവേണ്ടി നീക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള ബില്ലുകൾ. 83

ധനപരമായ വിഷയങ്ങളിലെ നടപടിക്രമം

202	വാർഷിക ധനവിവരപ്പത്രിക	84
203	മാടകപ്പുകൾ സംബന്ധിച്ച നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ നടപടിക്രമം.	84
204	ധനവിനിമയ ബില്ലുകൾ.	85
205.	അനുപുതകമായതോ കൂടുതലായുള്ളതോ അധികച്ചെലവിനുള്ളതോ ആയ സ്ഥാപനങ്ങൾ.	85
206	കൺസെൻസസുള്ള വേട്ടകളും പെഷ്യൻ വേട്ടകളും വിവരകാൽ സ്ഥാപന ധനങ്ങളും.	86
207	ധനകാര്യ ബില്ലുകളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ.	86

നടപടിക്രമം സാമാന്യമായി

208.	നടപടിക്രമത്തിന്റെ ചട്ടങ്ങൾ.	87
209	സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ ധനപരമായ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമം നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്തൽ.	87
210	നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ രൂപതയാധിപതിയുടെ ഭാഷ.	87
211.	നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ ചർച്ചയിൽമെല്ലുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ.	88
212.	നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ നടപടികളെപ്പറ്റി കോടതികൾ അന്വേഷണ വിചാരണ നടത്താൻ പാടില്ലെന്ന്.	88

അദ്ധ്യായം IV—ഗവർണ്ണറുടെ നിയമനിർമ്മാണാധികാരം

213	നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒഴിവുകാലത്ത് ഓർഡിനൻസുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിന് ഗവർണ്ണർക്കുള്ള അധികാരം	88
-----	---	----

അദ്ധ്യായം V—സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഹൈക്കോടതികൾ

214	സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള ഹൈക്കോടതികൾ.	90
215	ഹൈക്കോടതികൾ റിക്കാർഡ് കോടതികൾ ആയിരിക്കണമെന്ന്.	90
216	ഹൈക്കോടതികളുടെ സംവിധാനം.	90
217	ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിയുടെ നിയമനവും ഉദ്യോഗ വ്യവസ്ഥകളും.	90
218	സുപ്രീംകോടതിയെ സംബന്ധിക്കുന്ന ചില വ്യവസ്ഥകൾ ഹൈക്കോടതിക്കു ബാധകമാക്കൽ.	92
219	ഹൈക്കോടതികളിലെ ജഡ്ജിമാരുടെ ശമ്പളം അഥവാ പ്രതിഭാസം	92
220	ഒരു സിവിൽ ജഡ്ജി ആയിരുന്നാലും അഭിഭാഷക വൃത്തിയിലായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് മേൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ	92
221	ജഡ്ജിമാരുടെ ശമ്പളങ്ങൾ മുതലായവ.	92
222	ഒരു ഹൈക്കോടതിയിൽ നിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്കുള്ള ഒരു ജഡ്ജിയുടെ സ്ഥലം മാറ്റം.	93
223	പകരം ജോലി നോക്കുന്ന ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ നിയമനം	93
224	അധികാണൽ ജഡ്ജിമാരുടെയും പകരം ജോലി നോക്കുന്ന ജഡ്ജിമാരുടെയും നിയമനം.	93
224ക.	ഹൈക്കോടതികളുടെ രൂപരേഖകളിൽ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് വിരമിച്ച ജഡ്ജിമാരുടെ നിയമനം	93

അനുചരക്കുറുപ്പ്

പേജ്

225.	നിലവിലുള്ള ഹൈക്കോടതികളുടെ അധികാരമിത.	94
226	ചില വിട്ടുകൊടുക്കപ്പെട്ടവർക്കുവേണ്ടി ഹൈക്കോടതികൾക്കുള്ള അധികാരം	94
226ക	[നോക്കുക.]	95
227	ഹൈക്കോടതികൾ ഏതൊരു കേസിലെയും മേൽ മേൽനോട്ടത്തിനുള്ള അധികാരം	95
228	ചില കേസുകൾ ഹൈക്കോടതിയിലേക്ക് അയയ്ക്കുന്നത്.	96
228ക	[നോക്കുക.]	97
229	ഹൈക്കോടതികളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും മിഷ്ണറികൾക്കും ചെലവുകളും.	97
230	ഹൈക്കോടതികളുടെ അധികാരമിത യൂണിയൻ പ്രവേശനത്തിലേക്ക് വ്യവസ്ഥിക്കൽ.	97
231.	രണ്ടാം അതിരുകൾക്ക് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ഒരു പൊതു ഹൈക്കോടതി സ്ഥാപിക്കൽ.	98

അദ്ധ്യായം VI—കീഴ്ക്കോടതികൾ

233.	ജില്ലാ ജഡ്ജിമാരുടെ നിയമനം	99
233ക	ചില ജില്ലാ ജഡ്ജിമാരുടെ നിയമനങ്ങളുടെയും അവർ പ്രസ്താവിച്ച വിധി ന്യായങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തലും സംയുക്തം.	99
234	ജില്ലാ ജഡ്ജിമാരുടെയല്ലാത്ത ജുഡീഷ്യൽ ഓഫീസർമാർക്ക് ചേർക്കൽ.	100
235.	കീഴ്ക്കോടതികളുടെമേലുള്ള നിയന്ത്രണം.	100
236.	വ്യവസ്ഥ.	100
237	ചില വിഭാഗത്തിൽ വിഭാഗങ്ങളിലൊക്കെ മെമ്പർമാർക്ക് ഈ നോട്ടീസ് അതിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ബാധകമാക്കൽ.	100

ഭാഗം VII

ഒന്നാം പട്ടിക ഖ ഭാഗത്തിലെ സംസ്ഥാനങ്ങൾ

238.	[നോക്കുക.]	101
------	------------	-----

ഭാഗം VIII

യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾ

239.	യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളുടെ കണക്കം.	102
239ക	ചില യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ തദ്ദേശ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളോ മുന്നിരക്കയം അല്ലെങ്കിൽ മണ്ഡലം സൃഷ്ടിക്കൽ.	102
239ക ക.	പാലാലിയ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ.	102
239ക ഖ.	ഭരണാലയങ്ങളും പരാജയപ്പെട്ടവയുള്ള വ്യവസ്ഥ.	104
239ഖ	നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ മേൽനോട്ടം സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനു അധികാരികൾക്കുള്ള അധികാരം.	105
240.	ചില യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നഗ്നലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ മെമ്പർമാർക്കുള്ള അധികാരം.	106
241	യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്കു ഹൈക്കോടതികൾ.	107
242	[നോക്കുക.]	107

ഭാഗം IX

പഞ്ചായത്തുകൾ

243	നിർവ്വചനങ്ങൾ.	108
243 ക.	ശാസന.	108
243 ച.	പഞ്ചായത്തുകളുടെ തുപികരണം.	108
243 ഗ.	പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഘടന.	108
243 ഘ.	സ്ഥാനങ്ങൾ സംവരണം ചെയ്യൽ	109
243 ങ.	പഞ്ചായത്തുകളുടെ കാലദൈർഘ്യം മുതലായവ.	110
243 ഛ.	അംഗത്വത്തിനുള്ള യോഗ്യതകൾ.	111
243 മ.	പഞ്ചായത്തുകളുടെ അധികാരങ്ങളും അധികാരമേൽക്കുന്ന ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും	111
243 മ.	പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നികുതി ചുമത്താനുള്ള അധികാരങ്ങളും പഞ്ചായത്തുകളുടെ നിധികളും	112
243 മ.	പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് നിയമിച്ച യന്ത്രക്കാരന്മാരുടെ തുപികരണം	112
243 ന.	പഞ്ചായത്തുകളുടെ അംഗങ്ങളുടെ അഭിമുഖം.	113
243 ട.	പഞ്ചായത്തുകളിലെ ഉള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ	113
243 റ.	യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്കുള്ള ബാധകത.	113
243 ഡ.	ചില പ്രദേശങ്ങൾക്ക് ഈ ഭാഗം ബാധകമാകുന്നതല്ലെന്ന്.	114
243 ഡ.	നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളും പഞ്ചായത്തുകളും തുടരുന്നതല്ലെന്ന്.	114
243 ന.	തെരഞ്ഞെടുപ്പ് വിധിയെക്കുറിച്ച് കോടതികളുടെ തുടർപ്രവർത്തനം	115

ഭാഗം IX ക

മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ

243 ത.	നിർവ്വചനങ്ങൾ.	115
243 മ.	മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ തുപികരണം.	116
243 ങ.	മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ ഘടന.	116
243 ഗ.	വാർഡുകളിലെ മുതലായവയുടെ തുപികരണവും ഘടനയും.	117
243 ന.	സ്ഥാനങ്ങൾ സംവരണം ചെയ്യൽ	117
243 പ.	മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ കാലദൈർഘ്യം മുതലായവ.	118
243 ഫ.	അംഗത്വത്തിനുള്ള യോഗ്യതകൾ	118
243 ഖ.	മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ മുതലായവയുടെ അധികാരങ്ങളും അധികാരമേൽക്കുന്ന ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും	119
243 ച.	മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് നികുതി ചുമത്താനുള്ള അധികാരവും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ നിധികളും	119
243 മ.	യന്ത്രക്കാരന്മാരുടെ.	119
243 ന.	മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ അംഗങ്ങളുടെ അഭിമുഖം.	120
243 ഡ.	മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെ ഉള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ.	120
243 ഡ.	യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്കുള്ള ബാധകത	120
243 ഡ.	ചില പ്രദേശങ്ങൾക്ക് ഈ ഭാഗം ബാധകമാകുന്നതല്ലെന്ന്.	120

243 യ ഫ. ജില്ലാ ആസ്ഥാനത്തിനുള്ള കമ്മിറ്റി.	121
243 യ ങ. മഹാനഗര ആസ്ഥാനത്തിനുള്ള കമ്മിറ്റി.	121
243 യ ച. നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും തുടരുന്നവ.	122
243 യ ച. തെരഞ്ഞെടുപ്പ് വിഷയങ്ങളിൽ കോടതികളുടെ ഇടപെടലിന് വിലക്ക്	123

ഭാഗം X

പട്ടിക-ഗോത്രവർഗ്ഗ പ്രദേശങ്ങൾ

244 പട്ടികപ്രദേശങ്ങളുടെയും ഗോത്രവർഗ്ഗപ്രദേശങ്ങളുടെയും ഭരണം.	124
244 ക. ആസ്ഥാനത്തിലെ ചില ഗോത്രവർഗ്ഗ പ്രദേശങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒരു സ്വയംഭരണ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ രൂപീകരണവും അതിനുവേണ്ടി തദ്ദേശ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്റെയും മന്ത്രിസഭയുടെയും ഉണ്ടാകേണ്ടതായ സൂചിപ്പിയും.	124

ഭാഗം XI

യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങൾ
അദ്ധ്യായം I—നിയമനിർമ്മാണപരമായ ബന്ധങ്ങൾ
നിയമനിർമ്മാണപരമായ അധികാരങ്ങളുടെ വിഭജനം

245 പാർലമെന്റും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ റിപ്പബ്ലിക് നിയമങ്ങളുടെയും ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളുടെ വ്യാപ്തി.	126
246. പാർലമെന്റും സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളുടെ വിഷയം	126
247 ചില അഡീഷണൽ കോടതികളുടെ സ്ഥാപനത്തിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം	127
248. നിയമനിർമ്മാണത്തിനുള്ള അവശേഷിക്കുന്ന അധികാരങ്ങൾ.	127
249 സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലെ ഒരു വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ദേശീയ അപ്പീൽ റദ്ദാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം	127
250 ഒരു അഭിയാന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രബല്യത്തിലുണ്ടെങ്കിൽ സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലെ ഏതു വിഷയം സംബന്ധിച്ചും നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം.	127
251 249-ഉം 250-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങൾ പ്രകാരം പാർലമെന്റുണ്ടാക്കിയ നിയമങ്ങളും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയ നിയമങ്ങളും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തമില്ലായ്മ.	128
252 രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുമുമ്പെങ്കിൽ സമ്മതത്തോടുകൂടി നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരവും അങ്ങനെയുള്ള നിയമം മറ്റേതെങ്കിലും സംസ്ഥാനം സ്വീകരിക്കുന്നതും	128
253 അന്താരാഷ്ട്രക്കരാറുകൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുന്നതിനുള്ള നിയമനിർമ്മാണം	128
254 പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തമില്ലായ്മ.	128
255. ഗിപാർക്കുകളും യൂണിറ്റുകളും അനുബന്ധകരമായ സംബന്ധിച്ച ആവശ്യകതകൾ നടപ്പാക്കും സംബന്ധിച്ചവ മാത്രമായി കരുതണമെന്ന്.	129

അദ്ധ്യായം II—ഭരണപരമായ ബന്ധങ്ങൾ

സാമാന്യം

256.	സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും യൂണിയനുകളുടെയും കടപ്പാട്.	..	130
257.	ചില സംഗതികളിൽ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയോ യൂണിയനുകളുടെയോ നിയന്ത്രണം.	.	130
257ക.	[നോക്കി].	..	131
258.	ചില സംഗതികളിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അധികാരങ്ങളും മററും നൽകുവാനോ യൂണിയനുകളുടെ അധികാരം		131
258ക.	യൂണിയനുകളെ ചുമതലകൾ ഏൽപ്പിക്കുവാൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള അധികാരം.		131
259.	[നോക്കി]	..	131
260.	ഭാരതത്തിന് പുറത്തുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് യൂണിയനുകളുടെ അധികാരം		131
261	പൊതു കൃത്യങ്ങളും, രേഖകളും നീതിന്യായ നടപടികളും.		131

ജലം സംബന്ധിച്ച തർക്കങ്ങൾ

262	അന്തർ സംസ്ഥാന നദികളിലെയോ അന്തർ സംസ്ഥാന നദീതടങ്ങളിലെയോ ജലം സംബന്ധിച്ച തർക്കങ്ങളുടെ ന്യായനിർണ്ണയം.		132
-----	--	--	-----

സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഏകോപനം

263.	ഒരു അന്തർസംസ്ഥാനസമിതിയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ.		132
------	---	--	-----

ഭാഗം XII

ധനകാര്യവും വസ്തുവും കരാറുകളും വ്യവഹാരങ്ങളും

അദ്ധ്യായം I—ധനകാര്യം

സാമാന്യം

264.	വ്യാഖ്യാനം.	..	133
265.	നിയമത്തിന്റെ അധികാരം മുദ്രപത്രങ്ങളെ നികുതികൾ ചുമത്തുന്നതാണ്		133
266	ഭാരതത്തിന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും സഞ്ചിതനിധികളും പൊതുകണക്കുകളും.		133
267.	അകസ്മികനിധി.	..	133

യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ വ്യവസ്ഥകളുടെ വിതരണം

268.	യൂണിയൻ ചുമത്തുന്നതും ഏതാൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾ പിടിക്കുന്നതും വിനിയോഗിക്കുന്നതായ നികുതികൾ.		134
268ക.	യൂണിയൻ ചുമത്തുന്നതും യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങളും കൂടി പിടിച്ചെടുക്കുന്നതും വിനിയോഗിക്കുന്നതും ചെയ്യുന്നതായ സേവന നികുതി		134
269.	യൂണിയൻ ചുമത്തുന്നതും പിടിക്കുന്നതും ഏതാൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതായ നികുതികൾ.		135
270	യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ ചുമത്തുന്നതും വിതരണം ചെയ്യുന്നതായ നികുതികൾ		135
271.	യൂണിയന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി പിലതീരുവകളിൻമേലും നികുതികളിൻമേലും ഉള്ള സർച്ചാർജ്ജ്		136
272.	[വിട്ടുകളഞ്ഞത്].	.	136

273.	ചെന്നതിൽമേലും ചെന്നോൽപ്പന്നങ്ങളിൽമേലും ഉള്ള കയററുമതി തീരുവയ്ക്ക് പകരമുള്ള സഹായധനം.	136
274.	സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് താൽപര്യമുള്ള നികുതി ചുമത്തലിനെ ബാധിക്കുന്ന ബില്ലുകൾക്ക് രാഷ്ട്രപതിയുടെ മുമ്പാകെയുള്ള ശുപാർശ വേണമെന്ന്.	136
275.	യൂണിയനിൽനിന്ന് ചില സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള സഹായധനങ്ങൾ.	137
276.	വ്യതിക്രമം വ്യാപാരങ്ങൾ, പ്രവൃത്തികൾ, ജീവനങ്ങൾ എന്നിവയിൽമേലുള്ള നികുതികൾ.	138
277.	ഒഴിവാക്കലുകൾ.	138
278.	[റദ്ദാക്കി].	139
279.	"അനവധി" കളുടെ കണക്കുകൂട്ടൽ മുതലായവ.	139
280.	ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ.	139
281.	ധനകാര്യക്കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ.	140

പലവകധനകാര്യവ്യവസ്ഥകൾ

282.	യൂണിയനോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനോ അതിന്റെ റവന്യൂകളിൽ നിന്ന് നടത്താവുന്ന ചെലവ്.	140
283.	സഞ്ചിതനിധികളുടെയും ആകസ്മികനിധികളുടെയും പൊതുക്കണക്കിൽ വരേണ്ടതെന്നു പണത്തിന്റെയും സൂക്ഷിച്ച് മുതലായവ.	140
284.	വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെ നിരക്കുപങ്ങളുടെയും പൊതുജീവനക്കാരുടെ കോടതി കടമെടുക്കുന്ന മറ്റ് പണത്തിന്റെയും സൂക്ഷിച്ച്.	140
285.	സംസ്ഥാന നികുതിചുമത്തലിൽ നിന്ന് യൂണിയന്റെ വസ്തുവകകളെ ഒഴിവാക്കൽ.	141
286.	സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന്മേലോ വിൽക്കുന്നതിന്മേലോ നികുതിചുമത്തുന്നതു സംബന്ധിച്ച നിബന്ധന.	141
287.	വിദ്യാഭ്യാസവിതരണമുള്ള നികുതികളിൽനിന്ന് ഒഴിവാക്കൽ.	142
288.	ചില സംഗതികളിൽ വെള്ളമോ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനോ സംബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാനങ്ങൾ, നികുതി ചുമത്തുന്നതിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കൽ.	142
289.	യൂണിയൻ നികുതി ചുമത്തലിൽനിന്ന് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വസ്തുവകകളെയും ആദായത്തെയും ഒഴിവാക്കൽ.	143
290.	ചില ചെലവുകളും പെൻഷനും സംബന്ധിച്ച ക്രമപ്പെടുത്തൽ.	143
290ക.	ചില ദേവസ്വം നിധികളിലേക്ക് വർഷംതോറും പണം കൊടുക്കുന്നത്.	143
291.	[റദ്ദാക്കി].	144

അദ്ധ്യായം II—കടമെടുപ്പ്

292.	ഭാരതസർക്കാരിന്റെ കടമെടുപ്പ്.	144
293.	സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ കടമെടുപ്പ്.	144

അദ്ധ്യായം III—സ്വത്ത്, കരാറുകൾ, അവകാശങ്ങൾ, ബാധ്യതകൾ, കടപ്പാടുകൾ, വ്യവഹാരങ്ങൾ

294.	ചില സംഗതികളിൽ സ്വത്ത്, ആസ്തികൾ, അവകാശങ്ങൾ, ബാധ്യതകൾ, കടപ്പാടുകൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പിൻതുടർച്ചാവകാശം.	145
295.	മറ്റു സംഗതികളിൽ സ്വത്ത്, ആസ്തികൾ, അവകാശങ്ങൾ, ബാധ്യതകൾ, കടപ്പാടുകൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പിൻതുടർച്ചാവകാശം.	145

296.	അനും നിന്നോ കാലഹരണം കൊണ്ടോ ഉടമയില്ലാത്ത നിലയിലോ ലഭിക്കുന്ന വസ്തു	146
297.	പ്രാദേശിക ജലാതിർത്തിയിലോ കോണ്ടിഗൻ്റെ ഷെൽഫിനോ ഉള്ളിൽ സിമിതി ചെയ്തുന്ന മൃഗമുള്ള സാധനങ്ങളും അനന്യ സാമ്പത്തിക മേഖലയുടെ വിഭവങ്ങളും യൂണിയനിൽ നിക്ഷേപ്തമാകുമെന്ന്	146
298.	വ്യാപാരം മുതലായവ നടത്തുന്നതിനുള്ള അധികാരം,	146
299.	കരാറുകൾ	147
300	വ്യവഹാരങ്ങളും നടപടികളും.	147

അദ്ധ്യായം IV—സ്വത്തിനുള്ള അവകാശം

300ക.	നിയമം അധികാരപ്പെടുത്തിയോലല്ലാതെ ആളുകളുടെ സ്വത്തവകാശം എടുത്തു കളയരുതെന്ന്.	148
-------	---	-----

ഭാഗം XIII

ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തെ വ്യാപാരവും വാണിജ്യവും പരസ്പര സമ്പർക്കവും

301.	വ്യാപാരത്തിനും വാണിജ്യത്തിനും പരസ്പര സമ്പർക്കത്തിനുമുള്ള സാമ്യവും.	149
302.	വ്യാപാരത്തിന്മേലും വാണിജ്യത്തിന്മേലും പരസ്പര സമ്പർക്കത്തിന്മേലും നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം.	149
303.	വ്യാപാരവും വാണിജ്യവും സംബന്ധിച്ച് യൂണിയന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും നിയമനിർമ്മാണാധികാരത്തിന്മേൽ നിയന്ത്രണങ്ങൾ	149
304.	സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വ്യാപാരത്തിന്മേലും വാണിജ്യത്തിന്മേലും പരസ്പര സമ്പർക്കത്തിന്മേലും ഉള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ	149
305.	നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളെയും സംസ്ഥാന കൂത്തകകൾക്ക് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന നിയമങ്ങളെയും ഒഴിവാക്കൽ.	150
306.	[മുദ്രാക്കി].	150
307.	301 മുതൽ 304 വരെയുള്ള അനുച്ഛേദങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനം.	150

ഭാഗം XIV

യൂണിയന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കീഴിലുള്ള സർവ്വീസുകൾ

അദ്ധ്യായം I—സർവ്വീസുകൾ

308.	വ്യാപ്യാനം	151
309.	യൂണിയനെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെയോ സേവിക്കുന്ന ആളുകളുടെ ചേർക്കലും സേവനവ്യവസ്ഥകളും.	151
310.	യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ സർവ്വീസിലുള്ളവരുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി.	151
311.	യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിൽ സിവിൽ പദവികളിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ആളുകളുടെ പീരിയഡിക് ലും നീക്കം ചെയ്യലും തരം താഴ്ത്തലും.	152
312.	അഭിമേലയ്ക്കും സർവ്വീസുകൾ	153

അനുച്ഛേദങ്ങൾ

പേജ്

- 312 ക. ചില സർവ്വീസുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകൾ വ്യക്തമാക്കപ്പെടുത്തുന്നതിനും വരുമാനത്തിനും പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം. 153
313. പരിവർത്തന വ്യവസ്ഥകൾ. .. 155
314. [വളക്കൂടി]. .. 155

അദ്ധ്യായം II—പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകൾ

315. യൂണിയനും വേണ്ടിയും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകൾ. 155
316. അംഗങ്ങളുടെ നിയമനവും ഉദ്യോഗക്കാര്യവും. .. 155
317. ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ അംഗത്തെ നീക്കം ചെയ്യലും സസ്പെൻഡ് ചെയ്യലും. 156
318. കമ്മീഷന്റെ അംഗങ്ങളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും സേവനവ്യവസ്ഥകളെക്കുറിച്ച് ന്യായമെടുക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം. .. 157
319. കമ്മീഷന്റെ അംഗങ്ങൾ അങ്ങനെയുള്ള അംഗങ്ങൾ അല്ലാതായിത്തീരുമ്പോൾ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശം. .. 157
320. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളുടെ ചുമതലകൾ. .. 158
321. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളുടെ ചുമതലകൾ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം. 159
322. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളുടെ ചെലവുകൾ. .. 160
323. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളുടെ റിപ്പോർട്ടുകൾ. .. 160

ഭാഗം XIV ക

ട്രിബ്യൂണലുകൾ

- 323 ക. മരണ ട്രിബ്യൂണലുകൾ. .. 160
- 323 ഖ. മരണ വിഷയങ്ങൾക്കുള്ള ട്രിബ്യൂണലുകൾ. .. 161

ഭാഗം XV

തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ

324. തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളുടെ മേൽനോട്ടവും, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും നിയന്ത്രണവും തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷനിൽ നിഷ്പിന്ദതയ്ക്കനുയോജനം. 164
325. മതമോ വർഗ്ഗമോ ജാതിയോ ലിംഗമോ കാണാതെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തപ്പെടുന്നതിന് അനൗപദ്രവ്യം തരുന്നതിനോ, മത വിശേഷാൽതെരഞ്ഞെടുപ്പ് പട്ടികയിൽ അയച്ചുള്ള ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്ന് അപേക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനോ അല്ലെന്ന്. .. 165
326. ലോകസഭയിലേയ്ക്കും സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമസഭകളിലേയ്ക്കും ഉള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ പ്രായപൂർത്തിയായ വ്യക്തികൾക്ക് അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണമെന്ന്. 165
327. നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളിലേക്കുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ സംബന്ധിച്ച് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം. 165
328. ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് അങ്ങനെയുള്ള നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലേക്കുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ സംബന്ധിച്ച് വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരം. 165

329	തെങ്ങത്തൊഴുപ്പു വിഷയങ്ങളിൽ കോതേരികളുടെ ഇടപെടലിന് വിമുക്ത	166
329 ക.	[നടക്കം.]	166

ഭാഗം XVI

ചില വിഭാഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ

330	പ്രകാശത്തിൽ പട്ടികജാതികൾക്കും പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾക്കും സമാനങ്ങൾ സംവരണം ചെയ്യൽ	167
331	മലകസേമിൽ ആംഗ്ളോ ഇൻഡ്യൻ സമുദായത്തിനുള്ള പ്രാതിനിധ്യം	168
332	സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമസഭകളിൽ പട്ടികജാതികൾക്കും പട്ടികഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾക്കും സീറ്റുകൾ സംവരണം ചെയ്യൽ.	168
333	സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമസഭകളിൽ ആംഗ്ളോ ഇൻഡ്യൻ സമുദായത്തിനുള്ള പ്രാതിനിധ്യം	169
334.	സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സംവരണവും പ്രത്യേക പ്രാതിനിധ്യവും അനുപാത വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം ഇല്ലാതാകുമെന്ന്.	69
335	സർവ്വീസുകളിലേക്കും തസ്തികകളിലേക്കും പട്ടികജാതികൾക്കും പട്ടികഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾക്കും ഉള്ള അവകാശങ്ങൾ	170
336	ചില സർവ്വീസുകളിൽ ആംഗ്ളോ-ഇൻഡ്യൻ സമുദായത്തിനു വേണ്ടി പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ.	170
337	ആംഗ്ളോ-ഇന്ത്യൻ സമുദായത്തിന്റെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സഹായകനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ.	170
338.	ദേശീയ പട്ടികജാതി കമ്മീഷൻ.	171
338 ക.	ദേശീയ പട്ടികഗോത്രവർഗ്ഗ കമ്മീഷൻ	172
339	പട്ടികപ്രദേശങ്ങളുടെ ഭരണത്തിൻമേലും പട്ടികഗോത്ര വർഗ്ഗങ്ങളുടെ ഭരണത്തിൻമേലും യൂണിയനുള്ള നിയന്ത്രണം	174
340	വിവരങ്ങൾ വിഭാഗങ്ങളുടെ അവസ്ഥകളെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു കമ്മീഷന്റെ നിയമനം.	175
341.	പട്ടിക ജാതികൾ.	75
342.	പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾ.	176

ഭാഗം XVII

ഔദ്യോഗിക ഭാഷ

അദ്ധ്യായം I—യൂണിയന്റെ ഭാഷ

343.	യൂണിയന്റെ ഔദ്യോഗികഭാഷ.	177
344	ഔദ്യോഗിക ഭാഷ സംബന്ധിച്ച കമ്മീഷനും പാർലമെന്റിന്റെ കമ്മിറ്റിയും	177

അദ്ധ്യായം II—പ്രാദേശിക ഭാഷകൾ

345.	ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഔദ്യോഗിക ഭാഷ അല്ലെങ്കിൽ ഭാഷകൾ.	178
346.	ഒരു സംസ്ഥാനവും മറ്റൊന്നും തമ്മിലോ, ഒരു സംസ്ഥാനവും യൂണിയനും തമ്മിലോ ഉള്ള ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള ഔദ്യോഗിക ഭാഷ.	178
347.	ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ജനസംഖ്യയിൽ ഒരു വിഭാഗം സംസാരിക്കുന്ന ഭാഷ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ.	179

അദ്ധ്യായം III—സുപ്രീംകോടതി, ഹൈക്കോടതികൾ മുതലായവയിലെ ഭാഷ

348	സുപ്രീം കോടതിയിലും ഹൈക്കോടതികളിലും ഓർക്കുകൾ ബില്ലുകൾ മുതലായവയ്ക്കും ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷ.	179
-----	--	-----

349	ഭാഷയെ സംബന്ധിച്ച ചില നിരൂപങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക നടപടിക്രമം.	180
-----	---	-----

അദ്ധ്യായം IV—പ്രത്യേക നിർദ്ദേശങ്ങൾ

350	സങ്കടപരിഹാരത്തിനുള്ള നിവേദനങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷ.	180
350 ക.	പ്രാഥമിക ഘട്ടത്തിൽ മാതൃഭാഷയിൽ ബോധനത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ.	180
350 ഖ.	ഭാഷാ സ്വന്തപക്ഷങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.	80
351	ഹിന്ദി ഭാഷയുടെ വികസനത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശം.	80

ഭാഗം XVIII

അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വ്യവസ്ഥകൾ

352	അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം.	131
353	അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരത്തിന്റെ അനന്തരഫലം.	133
354	ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ സർവ്വവിന്റെ വിമരണം സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകളുടെ ബാധകത.	183
355.	ബാഹ്യക്രമണത്തിനും ആഭ്യന്തര കലാപത്തിനും എതിരായി സംസ്ഥാനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുവാനുള്ള സ്റ്റാമ്പിന്റേതായ കർമ്മവും.	184
356	സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഭരണഘടനാപരമായ പരാധർമ്മപ്പെടുത്തലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ.	184
357	356-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള വിളംബരം അനുസരിച്ചുള്ള സിമന്റിർമ്മാണാധികാരങ്ങളുടെ പ്രയോഗം.	186
358	അടിയന്തിരാവസ്ഥാ കാലങ്ങളിൽ 19-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളുടെ നിറുത്തിവയ്ക്കൽ.	187
359	അടിയന്തിരാവസ്ഥാ കാലങ്ങളിൽ 111-ാം ഭാഗത്താൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നത് നിറുത്തിവയ്ക്കൽ.	187
359 ക.	[റദ്ദാക്കി.]	189
360	സംസ്ഥാനിക അടിയന്തിരാവസ്ഥ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ.	189

ഭാഗം XIX

പരിവർത്തനം

361	രാഷ്ട്രപതിയ്ക്കും ഗവർണ്ണർമാർക്കും രാജ്യപരമേശ്വരൻമാർക്കും സംരക്ഷണം.	191
361 ക.	പാർലമെന്റിന്റെയും സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെയും നടപടികൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിലുള്ള സംരക്ഷണം.	192
361 ഖ.	പ്രതിഫലദായകമായ ഓഫീസിലെ സ്ഥാനത്ത് നിരമനത്തിനുള്ള അയോഗ്യത.	92
362	[റദ്ദാക്കി].	193
363.	ചില സന്ധികൾ, കരാറുകൾ മുതലായവയിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന തർക്കങ്ങളിൽ കോടതികളുടെ ഇടപെടലിന് വിധേയം.	193
363 ക.	നാട്ടുരാജ്യങ്ങളുടെ ഭരണാധികാരികൾക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള അംഗീകാരം അവസാനിക്കുന്നതും പ്രിവിലേജുകൾ നിറുത്തലാക്കുന്നതും.	193
364	വൽകിട തുറമുഖങ്ങളെയും വിമാനത്താവളങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ.	194
365	യൂണിയൻ നൽകുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നതിലോ അവയ്ക്ക് പ്രഭാവം നൽകുന്നതിലോ വഴിപ വരുത്തുന്നതിനുള്ള പാലം.	194
366.	നിർവ്വചനങ്ങൾ.	194
367	വ്യാഖ്യാനം.	198

ഭാഗം XX

ഭരണഘടനയുടെ ഭേദഗതി

368. ഭരണഘടന ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിന് പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരവും അതിനുള്ള നടപടികളുമ്പും. 199

ഭാഗം XXI

താൽക്കാലികവും പരിവർത്തനവും പ്രത്യേകവും ആയ വ്യവസ്ഥകൾ

369. സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലുള്ള ചില വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് അവ സമവർത്തി ലിസ്റ്റിലുള്ള വിഷയങ്ങളായിരുന്നെങ്കിലോ പൊതു നിയമങ്ങളാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള താൽക്കാലിക അധികാരം. 201
370. ജമ്മു കാശ്മീർ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള താൽക്കാലിക വ്യവസ്ഥകൾ. 201
371. മഹാഭാഷ്യം, ഗുജറാത്ത് എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ. 203
- 371ക. നാഗലാൻഡ് സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ. 203
- 371ഖ. ആന്ധ്രം സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ. 206
- 371ഗ. മണിപ്പൂർ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ. 206
- 371ഘ. ആന്ധ്രപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ. 207
- 371ങ. ആന്ധ്രപ്രദേശിൽ ഭൂസംസ്കരണങ്ങൾ നടപ്പാക്കൽ. 210
- 371ച. സിക്കിം സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ. 210
- 371ച്. മിസ്സോറം സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ. 213
- 371ജ. അരുണാചൽപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ. 213
- 371ഡ. മോവാ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ. 214
372. നിലവിലുള്ള തിരുത്തലുകൾ പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതും അവയുടെ അന്ത്യം വരുന്നതും. 214
- 372ക. നിയമങ്ങൾ അനുയോജനം ചെയ്യുന്നതിന് താല്പര്യപ്പെടുന്നതുള്ള അധികാരം. 215
373. ചില സംഗതികളിൽ നിവാരണത്തിനായിട്ടുള്ള ആജ്ഞകളെ സംബന്ധിച്ച് ഉത്തരവു പുറപ്പെടുവിക്കാൻ മാർഗ്ഗരേഖകളുള്ള അധികാരം. 216
374. ഫെഡറൽ തോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാരെ യും ഫെഡറൽ കോടതിയിലെ ഹാജമെമ്പി-ഇൻ-കൗൺസിൽ മുമ്പാകെയോ നിലവിലിരിക്കുന്ന നടപടികളെയും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ. 216
375. ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമായി കൊടതികളും അധികാരസ്ഥാനങ്ങളും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രവർത്തിക്കുന്നത് തടയുന്നതും. 217
376. ഹൈക്കോടതികളിലെ ജഡ്ജിമാരെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ. 217
377. ഭാരതത്തിന്റെ കമ്പോളത്ത് ആൻഡ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിനെ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ. 217
378. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളെ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ. 217
- 378ക. ആന്ധ്രപ്രദേശ് നിയമസഭയുടെ കാര്യമായി സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ. 218
- 379-391 [റദ്ദാക്കി] 218
392. വിഷമതകൾ നീക്കുവാൻ താല്പര്യപ്പെടുന്നതുള്ള അധികാരം. 218

ഭാഗം XXII

പുരുഷൈപ്പേർ പ്രാരംഭവും ഹിന്ദിയിലുള്ള
ആധികാരികപാഠവും വർദ്ധിക്കുകയും

393	പുരുഷൈപ്പേർ	219
394	പ്രാരംഭം	219
394ക	ഹിന്ദി ഭാഷയിലുള്ള ആധികാരികപാഠം	219
395	വർദ്ധിക്കുകൾ	219

പട്ടികകൾ

ഒന്നാം പട്ടിക

I.	സംസ്ഥാനങ്ങൾ	220
II.	യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾ	225

രണ്ടാം പട്ടിക

ഭാഗം ക	സാക്ഷ്യപത്രിയെയും സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഗവർണ്ണർമാനെയും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ	226
ഭാഗം ഖ	വർദ്ധി	226
ഭാഗം ഗ	ഭരണസഭയുടെ സ്വീകരണവും, വൈപ്ലവി സ്വീകരണവും ഭാഷ്യ സഭയുടെ അഭ്യർത്ഥനയും ഉപാഭ്യർത്ഥനയും ഒരു സംസ്ഥാന നിയമസഭയുടെ സ്വീകരണവും വൈപ്ലവി സ്വീകരണവും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമസഭയിലൂടെ അഭ്യർത്ഥനയും ഉപാഭ്യർത്ഥനയും സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ.	226
ഭാഗം ഡ	സുപ്രീംകോടതിയിലെയും ഹൈക്കോടതികളിലെയും അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ.	227

ഭാഗം ങ	ഭരണത്തിന്റെ കംപ്യൂട്ടറൽ ആന്റി ആഡിറ്റർ-ജനറലിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ.	230
--------	---	-----

മൂന്നാം പട്ടിക—ശാലകളുടെ അഥവാ പ്രതിഷ്ഠാകളുടെ പാഠങ്ങൾ

നാലാം പട്ടിക—ഔദ്യോഗിക സ്ഥാനങ്ങളുടെ വിഭജനം.

അഞ്ചാം പട്ടിക—പട്ടികപ്രദേശങ്ങളുടെയും പട്ടികശാലകൾക്കുള്ളതുമായ ഭരണവും നിയന്ത്രണവും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ.

ഭാഗം ക—സാമാന്യം

ഭാഗം ഖ—പട്ടികപ്രദേശങ്ങളുടെയും പട്ടിക ശാലകൾക്കുള്ളതുമായ ഭരണവും നിയന്ത്രണവും.

ഭാഗം ഗ—പട്ടികപ്രദേശങ്ങൾ

ഭാഗം ഡ—പട്ടികയുടെ അധിനിവേശം

ആറാം പട്ടിക—ആസ്സാം, മേഘാലയ, ത്രിപുര, മിസോറം എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഗോത്രവർഗ്ഗ പ്രദേശങ്ങളുടെ ഭരണം സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ

ഏഴാം പട്ടിക

ലിസ്റ്റ് I—യൂണിയൻ ലിസ്റ്റ്	263
ലിസ്റ്റ് II—സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റ്	263
ലിസ്റ്റ് III—സമവർത്തി ലിസ്റ്റ്	273

എട്ടാം പട്ടിക—രാഷ്ട്രകൾ	277
ഒൻപതാം പട്ടിക—ചില ആകർഷകങ്ങളുടെയും ദേശാഭിമാനങ്ങളുടെയും സാധനങ്ങൾ.	278
പത്താം പട്ടിക—കുറഞ്ഞവർക്കായിട്ടുള്ള അധ്വാനം സംബന്ധിച്ച സൂചനകൾ.	294
പതിനൊന്നാം പട്ടിക—പഞ്ചായത്തുകളുടെ അധികാരങ്ങളും, അധികാര ശക്തിയും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും.	298
പന്ത്രണ്ടാം പട്ടിക—മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും മറ്റും അധികാരങ്ങളും അധികാര ശക്തിയും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും.	299

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടന

ആമുഖം

ഭാരതത്തിലെ ജനങ്ങളായ നാം ഭാരതത്തെ ഒരു [പരമാധികാര സ്ഥിതിസമത മതേതര ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്കായി] സംവിധാനം ചെയ്യുവാനും അതിലെ പൗരനീമാർക്കെല്ലാം:

സാമൂഹ്യവും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവും ആയ നീതിയും ,

ചിന്തയ്ക്കും ആശയപ്രകടനത്തിനും വിശ്വാസത്തിനും മതനിഷ്ഠയ്ക്കും ആരാധനയ്ക്കും ഉള്ള സ്വാതന്ത്ര്യവും ;

പദവിയിലും അവസരത്തിലും സമത്വവും ;
സംപ്രാപ്തമാക്കുവാനും ;

അവർക്കെല്ലാമിടയിൽ

വ്യക്തിയുടെ അന്തസ്സം [രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഐക്യവും അഖണ്ഡതയും] ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് സാഹോദര്യം പുലർത്തുവാനും ;

സഗൗരവം തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നത് ,

നമ്മുടെ ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണസഭയിൽ ഈ 1949 നവംബർ ഇരുപത്തൊന്നാം ദിവസം ഇതിനാൽ ഈ ഭരണഘടനയെ സ്വീകരിക്കുകയും നിയമമാക്കുകയും നമുക്കുതന്നെ പ്രദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു.

¹ 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "പരമാധികാര ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).
മേല്പറഞ്ഞ ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം "രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഐക്യം" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

ഭാഗം I

യൂണിയനും അതിന്റെ ഭൂപ്രദേശവും

1. യൂണിയന്റെ പേരും ഭൂപ്രദേശവും— (1) ഇൻഡ്യ അതായത് ഭാരതം, സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഒരു യൂണിയനായിരിക്കുന്നതാണ്.

[(2) സംസ്ഥാനങ്ങളും അവയുടെ ഭൂപ്രദേശങ്ങളും ഒന്നാം പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിധം ആയിരിക്കുന്നതാണ്]

(3) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശം

(ക) സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഭൂപ്രദേശങ്ങളും ;

² [(ഖ) ഒന്നാം പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളും.]

(ഗ) ആർജ്ജിക്കുന്ന മറ്റ് ഭൂപ്രദേശങ്ങളും.

അടങ്ങിയതാകുന്നു

2. പുതിയ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രവേശനം അഥവാ സ്ഥാപനം പാർലമെന്റിന് യുക്തമെന്ന് തീർന്നു നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും ഉപധികളിൽമേലും നിയമംവഴി പുതിയ സംസ്ഥാനങ്ങളെ യൂണിയനിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയോ സ്ഥാപിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്

2 ക. [യൂണിയനോട് നീക്കം ചെയ്തെടുക്കേണ്ടതാണ്] 1975-ലെ ഭരണഘടന മൂപ്പത്താം ഭേദഗതി ആക്റ്റ്, 5-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ദ്വാദശി (26-4-1975 മുതൽ പ്രാബല്യം)

3. പുതിയ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ രൂപീകരണവും നിലവിലുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ വിസ്തീർണ്ണമോ അതിരുകളോ പേരുകളോ മാറ്റുന്നതും—പാർലമെന്റിന് നിയമംവഴി—

(ക) ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തെ ഭേദപ്പെടുത്തിയോ, നേണ്ടാ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങളെയോ സംസ്ഥാന ഭാഗങ്ങളെയോ സംയോജിപ്പിച്ചോ, ഏതെങ്കിലും ഭൂപ്രദേശത്തെ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തോട് സംയോജിപ്പിച്ചോ ഒരു പുതിയ സംസ്ഥാനം രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്;

(ഖ) ഏതൊരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും വിസ്തീർണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്,

(ഗ) ഏതൊരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും വിസ്തീർണ്ണം ചുരുക്കാവുന്നതാണ്,

(ഘ) ഏതൊരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും അതിരുകൾ മാറ്റാവുന്നതാണ്,

(ങ) ഏതൊരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും പേര് മാറ്റാവുന്നതാണ്.

¹ |എന്നാൽ, ആ ആവശ്യത്തിനുള്ള യാതൊരു ബില്ലും, രാഷ്ട്രപതിയുടെ ശുപാർശയിൻമേലും ബില്ലിൽ അടങ്ങിയ നിർദ്ദേശം **** സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലും വിസ്തീർണ്ണത്തെയാ അതിരുകളെയോ പേരിനെയോ ബാധിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആ ബില്ലിനെക്കുറിച്ച്, റഫറൻസിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാലാവധിക്കകത്തോ രാഷ്ട്രപതി അനുമതിക്കു കൂടുതൽ കാലാവധിക്കകത്തോ, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമന്ദലത്തിന് അതിന്റെ അഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിക്ക് ചെയ്യാവുന്നതും അങ്ങനെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതോ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ കാലാവധി അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൻമേലും അല്ലാതെ പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുകൂലികളിൽ ഒന്നിലും അംഗീകരിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല]

956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (21-ാം ഭേദഗതി) പകരം ചേർത്തത് മേല്പ്രകാരം ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിനു പകരം ചേർത്തത്

¹ | 1974-ലെ ഭരണഘടന (മൂപ്പത്തമാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് 3 1975 മുതൽ പ്രാബല്യം

² 1954-ലെ ഭരണഘടന അഞ്ചാം ഭേദഗതി ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം പരിമിതി വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് പകരം ചേർത്തത്

³ 94-ലെ ഭരണഘടന ഏഴാം ഭേദഗതി ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയ്ക്കും പകരം "ഒന്നാം പട്ടികയുടെ ക ഭാഗത്തുപോലെ പരാമർശം പറഞ്ഞിട്ടുള്ള" വാക്കുകളും അക്ഷരങ്ങളും വിട്ടുകളഞ്ഞു

[വിശദീകരണം I ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ (ക) മുതൽ (ങ) വരെയുള്ള ഖണ്ഡങ്ങളിൽ "സംസ്ഥാനം" എന്നതിൽ ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശം ഉൾപ്പെടുന്നതും എന്നാൽ പരിമിതി വ്യവസ്ഥയിൽ "സംസ്ഥാനം" എന്നതിൽ ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശം ഉൾപ്പെടുന്നതല്ലാത്തതുകൊണ്ടുമാകുന്നു]

വിശദീകരണം II പാർലമെന്റിന് (ക) ഖണ്ഡം നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരത്തിൽ, ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിന്റെയോ ഒരു ഭാഗം മറ്റ് ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിനോടോ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിനോടോ സംയോജിപ്പിച്ച് ഒരു പുതിയ സംസ്ഥാനമോ യൂണിയൻ പ്രദേശമോ രൂപീകരിക്കുവാനുള്ള അധികാരം ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.]

4. 2-ഉം, 3-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങൾ പ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ ഒന്നും നാലും പട്ടികകളുടെ ഭേദഗതിക്കും അനുപുരകവും സാമ്പർഭികവും അനന്തര ഫലമായുണ്ടാകുന്നതും ആയ വിഷയങ്ങൾക്കും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യണമെന്ന് 1, 2-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ 3-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏത് നിയമവും ആ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുവാൻ ആവശ്യമായ ഒന്നാം പട്ടികയും നാലാം പട്ടികയും ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിലേക്കുള്ള, വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾക്കൊള്ളേണ്ടതും, പാർലമെന്റിലെ പ്രാതിനിധ്യത്തെയും മേൽപറഞ്ഞ നിയമം ബാധകമാകുന്ന സംസ്ഥാനത്തെയോ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയോ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ അല്ലെങ്കിൽ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളിലെ പ്രാതിനിധ്യത്തെയും സംബന്ധിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ) പാർലമെന്റ് ആവശ്യമെന്ന് കരുതുന്ന അനുപുരകവും സാമ്പർഭികവും അനന്തര ഫലമായുണ്ടാകുന്നതും ആയ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും ആകുന്നു.

(2) മേൽപറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള യാതൊരു നിയമവും 168-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭേദഗതിയായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

ഭാഗം II

പൗരത്വം

5. ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിലുള്ള പൗരത്വം ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിൽ, ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് സ്ഥിരവാസമുള്ള ഏതൊരാളും—

ക) ആ ആൾ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് ജനിച്ചിരിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ

(i) അയാളുടെ മാതാപിതാക്കളിൽ ഒരാളെങ്കിലും ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് ജനിച്ചിരിക്കുകയോ; അല്ലെങ്കിൽ

ii) ആ ആൾ അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് അഞ്ചുവർഷത്തിൽ കുറയാതെ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് സ്ഥാമരണമായി താമസിക്കുന്നയാൾ ആയിരിക്കുകയോ,

ചെയ്ത വിദ്യാഭ്യാസകൾ ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരൻ ആയിരിക്കുന്നതാണ്

6. പാകിസ്ഥാനിൽ നിന്ന് ഭാരതത്തിലേക്ക് കുടിയേറിപ്പാർത്ത ചില ആളുകൾക്ക് പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ 5-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തു തന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഇപ്പോൾ പാകിസ്ഥാനിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഭൂപ്രദേശത്ത് നിന്ന് ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തേക്ക് കുടിയേറിപ്പാർത്ത ഒരാൾ—

ക) ആ ആളോ അയാളുടെ മാതാപിതാക്കളിൽ ഒരാളോ അയാളുടെ പിതാമഹരിലോ, മാതാമഹരിലോ ആരെങ്കിലുമോ (ആദ്യം നിയമമാക്കിയ പ്രകാരമുള്ള) 1935-ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇൻഡ്യാ ആക്റ്റിൻ്റെ നിർദ്ദിഷ്ട പ്രകാരമുള്ള ഭാരതത്തിൽ ജനിച്ചിരിക്കുകയോ

(i) (1) ആ ആൾ 1948 ജൂലൈ പത്തൊമ്പതാം തീയതിക്ക് മുമ്പ് അപകാരം കുടിയേറിപ്പാർത്ത സംഗതിയിൽ അയാൾ താൻ കുടിയേറിപ്പാർത്ത രീതിയിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് സ്ഥാമരണ താമസക്കാരനോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ii) ആ ആൾ 1948 ജൂലൈ പത്തൊമ്പതാം തീയതിയോ അതിനുശേഷമോ അപകാരം കുടിയേറിപ്പാർത്ത സംഗതിയിൽ അയാൾ. ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് ഇൻഡ്യാ ഡൊമിനിയൻ സർക്കാർ അതിലേക്കു നിയമിച്ച ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥന് ആ സർക്കാർ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഫോത്തിലൂറ രീതിയിലും അതിനായി അപേക്ഷ ശബ്ദാധിപിച്ചതിൻ്റെയും ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഒരു ഭാരത പൗരനായി രജിസ്ട്രാർ ചെയ്ത ആളോ ആയിരിക്കുകയും

ചെയ്താൽ, ആ ആൾ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിൽ ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനായി കരുതപ്പെടുന്നതാണ്:

എന്നാൽ അയാളോ തന്റെ അപേക്ഷയ്ക്കായി മുമ്പ് തൊട്ടുമുമ്പ് കുറഞ്ഞത് ആറു മാസക്കാലം ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് താമസക്കാരനായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അപകാരം രജിസ്ട്രാർ ചെയ്യപ്പെടുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

7. പാകിസ്ഥാനിലേക്ക് കുടിയേറിപ്പാർത്ത ചില ആളുകൾക്ക് പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ 5 ലെ 6 ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും 1947 മാർച്ച് ഒന്നാം തീയതിക്കുശേഷം ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തുനിന്ന ഇപ്പോൾ പാകിസ്ഥാനിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഭൂപ്രദേശത്തേക്ക് കുടിയേറിപ്പോയിട്ടുള്ള ഒരാൾ ഭാരതത്തിലെ പൗരനായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

എന്നാൽ, ഇപ്പോൾ പാകിസ്താനിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഭൂപ്രദേശത്തേക്ക് അങ്ങനെ കൂടിയേറിയെന്നു വേണം. ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ അധികാരത്താലോ അധികാരപ്രകാരമോ നൽകിയ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് പുനരധിവാസത്തിനോ സ്ഥിരമായ തിരിച്ചുവരവിനോ വേണ്ട അനുവാദപത്ര പ്രകാരം മടങ്ങി വന്നിട്ടുള്ള ഒരാൾക്ക് ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും ബാധകമല്ലാത്തതും അങ്ങനെയുള്ള ഒരോ ആളും 6-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ (ഖ) ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് 1948 ജൂലൈ പത്തൊൻപതാം തീയതിക്കുശേഷം ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തേക്ക് കൂടിയേറിയവർത്തതായി കരുതപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു.

8. ഭാരതത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉപഭാഗങ്ങളിലെ ഭാരതത്തിനു വെളിയിൽ താമസിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പിതൃ ആളുകളുടെ പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങൾ- 5-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും ഏതെങ്കിലും ആൾ, അയാളോ അയാളുടെ മാതാപിതാക്കളിലൊരാളോ പിതാമഹരിലോ, മാതാമഹരിലോ ആരെങ്കിലുമോ (ആദ്യം നിയമമാക്കിയ പ്രകാരമുള്ള) 1935-ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇൻഡ്യാ ആക്റ്റിൽ നിർവ്വചിച്ച പ്രകാരമുള്ള ഭാരതത്തിൽ ജനിച്ചിരിക്കുകയും അയാൾ അപ്രകാരം നിർവ്വചിച്ച പ്രകാരമുള്ള ഭാരതത്തിനു പുറമെയുള്ള ഏതെങ്കിലും രാജ്യത്ത് സ്വാധീനമായി താമസിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ അയാൾ ആ സമയത്ത് താമസിക്കുന്ന രാജ്യത്തെ ഭാരതത്തിന്റെ നയരൂപരീതിയിലൂടെയോ കോൺസൽ പ്രതിനിധിയുടെയോ മുൻപാകെ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുൻപായാലും പിൻപായാലും ഇൻഡ്യാ ഡൊമിനിയൻ സർക്കാറോ ഭാരതസർക്കാറോ നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള ഫാറത്തിലും രീതിയിലും അതിനായി അപകുല ബോധിപ്പിച്ചതിന്മേൽ ആ നയരൂപരീതിയിലോ കോൺസൽ പ്രതിനിധിയോ ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനായി കരുതപ്പെടുന്നതാണ്.

9. ഒരു വിദേശ രാജ്യത്തിലെ പൗരത്വം സ്വേച്ഛയാ ആർജ്ജിക്കുന്ന ആളുകൾ പൗരൻമാരാവുകയില്ലെന്ന് ഏതെങ്കിലും ഒരു വിദേശ രാജ്യത്തിലെ പൗരത്വം സ്വേച്ഛയാ ആർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ള യാതൊരാളും 5-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ബലത്തിൽ ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനാവുകയോ 6-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെയോ 5-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെയോ ബലത്തിൽ ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനായി കരുതപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല.

10. പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശങ്ങളുടെ തുടർച്ച ഈ ഭാഗത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനായിരിക്കുകയോ പൗരനായി കരുതപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതൊരാളും പാർലമെന്റ് നിർമ്മിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി അങ്ങനെയുള്ള പൗരനായി തുടരുന്നതാണ്.

11. പൗരത്വത്തിനുള്ള അവകാശം പാർലമെന്റിന് നിയമാവശി ക്രമപ്പെടുത്താമെന്ന്- ഈ ഭാഗത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിലെ യാതൊന്നും പൗരത്വത്തിന്റെ ആർജ്ജനത്തെയും പര്യവസാനത്തെയും പൗരത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് എല്ലാ വിഷയങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച് ഏത് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുവാനും പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരത്തിന് ന്യായമായതല്ല.

ഭാഗം III

മൗലികാവകാശങ്ങൾ

സാമാന്യം

12. നിർവ്വചനം ഈ ഭാഗത്തിൽ സന്ദർഭം മറുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്ത പക്ഷം, “രാഷ്ട്രം” എന്നതിൽ ഭാരതത്തിന്റെ സർക്കാരും പാർലമെന്റും സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും സർക്കാരും നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലവും ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനുള്ളിലുള്ളതോ ഭാരത സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ളതോ ആയ തദ്ദേശ്യമോ മറുതരത്തിലുള്ളതോ ആയ എല്ലാ അധികാരസ്ഥാനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

13. മൗലികാവകാശങ്ങൾക്ക് സംഗതമല്ലാത്തതോ അവയ്ക്ക് ന്യൂനതവരുത്തുന്നതോ ആയ നിയമങ്ങൾ (1) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് പ്രാബല്യത്തിലിരുന്ന എല്ലാ നിയമങ്ങളും അവ ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് സംഗതമല്ലാത്തതിടത്ത് അങ്ങനെത്തുള്ള സംഗത്യമില്ലാത്തതായുടെ വ്യാപ്തിയോളം അസാധുവാതിരിക്കുന്നതാണ്

(2) ഈ ഭാഗം നരകീകൃതമുള്ള അവകാശങ്ങൾ എടുത്തുകളയുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന യാതൊരു നിയമവും രാഷ്ട്രം നിർമ്മിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, ഈ ഖണ്ഡം ലംഘിച്ചുകൊണ്ട് നിർമ്മിക്കുന്ന എത്ര നിയമവും ആ ലംഘനത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയോളം അസാധുവാതിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ, സന്ദർഭം മറുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്ത പക്ഷം

ക) “നിയമം” എന്നതിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് നിയമനതിന്റെ പ്രഭാവമുള്ള ഏതൊരു ഓർഡിനൻസും ഉത്തരവും ബൈലായും ചട്ടവും ഔഗുലേഷനും വിജ്ഞാപനവും ആചാരവും വഴക്കവും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

ഖ) “പ്രാബല്യത്തിലുള്ള നിയമങ്ങൾ” എന്നതിൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തെ ഒരു നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ ക്ഷമതയുള്ള മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനമോ പാസ്സാക്കിയതോ ഉണ്ടാക്കിയതോ ആയതും മുമ്പ് റദ്ദ്ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തതും ആയ നിയമങ്ങൾ. അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമമോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗമോ ഒട്ടും തന്നെയോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രത്യേക പ്രദേശങ്ങളിലോ അപ്പോൾ നിലവിൽ ഇല്ലെന്നിരുന്നാലും, ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്

[(4) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും 368ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഏതെങ്കിലും ഭേദഗതിക്കു ബാധകമാകുന്നതല്ല]

സമതത്വത്തിനുള്ള അവകാശം

14. നിയമത്തിന് മുമ്പാകെ സമത്വം രാഷ്ട്രം, ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്ത് യാതൊരാൾക്കും നിയമത്തിന്റെ മുമ്പാകെ സമത്വമോ നിയമങ്ങളുടെ സമമായ സംരക്ഷണമോ നിഷേധിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതല്ല

15. മതമോ, വർഗ്ഗമോ, ജാതിയോ, ലിംഗമോ, ജനനസ്ഥലമോ കാരണമാക്കിയുള്ള വിവേചനത്തിന്റെ നിരോധനം—(1) മതം വർഗ്ഗം ജാതി ലിംഗം ജനനസ്ഥലം അല്ലെങ്കിൽ, അവയിൽ ഏതെങ്കിലും മാത്രം കാരണമാക്കി രാഷ്ട്രം യാതൊരു പൗരനോടും വിവേചനം കാണിക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നല്ല.

(2) യാതൊരു പൗരനും മതം വർഗ്ഗം ജാതി ലിംഗം ജനനസ്ഥലം എന്നിവയോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമോ, മാത്രം കാരണമാക്കി—

(ക) മടക്കി പൊതുജനസാലകൾ ഹോട്ടലുകൾ പൊതുവിനോദസ്ഥലങ്ങൾ എന്നിവയിലേയ്ക്കുള്ള പ്രവേശനം; അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പണം കൊണ്ട് സംരക്ഷിക്കുന്നവയോ പൊതുജനങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിനായി സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളവയോ ആയ കിണറുകൾ കുളങ്ങൾ സ്നാനാലയങ്ങൾ നിരത്തുകൾ, പൊതുവിശ്രമസ്ഥലങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഉപയോഗം,

സംബന്ധിച്ച യാതൊരു അവയോടും ബാധ്യതയ്ക്കോ നിരസനത്തിനും ഉപാധിയ്ക്കും വിധേയനാകുന്നതല്ല.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും വേണ്ടി ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുന്നതല്ല.

[14] ഈ അനുച്ഛേദത്തിലോ 29-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ (2-ാം ഖണ്ഡത്തിലോ ഉള്ള യാതൊന്നും സാമൂഹ്യമായും വിദ്യാഭ്യാസപരമായും പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട പൗരൻമാരുടെ ഉന്നമനത്തിനു വേണ്ടിയോ പട്ടികജാതികൾക്കും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കും വേണ്ടിയോ നിരമ്മാ വഴി, ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ, അത്തരം പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ, 30-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ ഹരാമമായിട്ടുള്ള ന്യായപക്ഷ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളാണെങ്കിൽ, രാഷ്ട്രം ധനസഹായം നൽകുന്നതോ, ധനസഹായം നൽകാത്തതോ ആയ സകാര്യ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള അവരുടെ പ്രവേശനത്തെ സംബന്ധിക്കുന്നിടത്തോളം, തടയുന്നതല്ല.]

(5) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലോ 14-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡം മെ ഉപഖണ്ഡത്തിലോ ഉള്ള യാതൊന്നും സാമൂഹ്യമായും വിദ്യാഭ്യാസപരമായും പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട പൗരൻമാരുടെ ഉന്നമനത്തിനുവേണ്ടിയോ പട്ടികജാതികൾക്കും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കും വേണ്ടിയോ നിരമ്മാ വഴി, ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ, അത്തരം പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ, 30-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ ഹരാമമായിട്ടുള്ള ന്യായപക്ഷ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളാണെങ്കിൽ, രാഷ്ട്രം ധനസഹായം നൽകുന്നതോ, ധനസഹായം നൽകാത്തതോ ആയ സകാര്യ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള അവരുടെ പ്രവേശനത്തെ സംബന്ധിക്കുന്നിടത്തോളം, തടയുന്നതല്ല.]

16. പൊതു ജീവനം സംബന്ധിച്ച വിഷയങ്ങളിൽ അവസരസമത്വം — (1) ഏല്ലാ പൗരൻമാർക്കും രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള ജീവനത്തെയോ അവനോ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗത്തിലുള്ള നിയമനത്തെയോ സംബന്ധിച്ച വിഷയങ്ങളിൽ അവസരസമത്വം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ജീവനത്തെയോ ഉദ്യോഗത്തെയോ സംബന്ധിച്ച മതം, വർഗ്ഗം ജാതി ലിംഗം വർഗ്ഗം ജനനസ്ഥലം എന്നിവയോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമോ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി യാതൊരു പൗരനും അയോഗ്യനാവുകയോ വിവേചനത്തിന് വിധേയനാവുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും [ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിന്റെയോ സർക്കാരിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ അതിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാര സ്ഥാപനത്തിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് അധികാരസ്ഥാപനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള ജീവനത്തിന്റെയോ ഒരു ഉദ്യോഗത്തിലേയ്ക്കുള്ള നിയമനത്തിന്റെയോ തിരഞ്ഞെടുപ്പോ തിരഞ്ഞെടുപ്പോ സംബന്ധിച്ച അങ്ങനെയുള്ള ജീവനത്തിനോ നിയമനത്തിനോ മുമ്പ് ആ സംസ്ഥാനത്തോ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തോ ഉള്ള താമസത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെ, നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് പാർലമെന്റിനെ തടയുന്നതല്ല.

1951 ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്.

2005 ലെ ഭരണഘടന (തൊണ്ണൂറ് മൂന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (2012-ൽ 2005 മാത്രം പ്രാബല്യം).

1951 ലെ ഭരണഘടന ഏഴാം ഭേദഗതി ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം ഒന്നാം പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിലുള്ള അല്ലെങ്കിൽ അതിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാര സ്ഥാപനത്തിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് അധികാരസ്ഥാപനത്തിന്റെയോ കീഴിലുള്ള ജീവനത്തിന്റെയോ നിയമനത്തിന്റെയോ തിരഞ്ഞെടുപ്പോ തിരഞ്ഞെടുപ്പോ സംബന്ധിച്ച അങ്ങനെയുള്ള ജീവനത്തിനോ നിയമനത്തിനോ മുമ്പ് ആ സംസ്ഥാനത്തോ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തോ ഉള്ള താമസത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെ, നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് പാർലമെന്റിനെ തടയുന്നതല്ല.

(4) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സർവ്വീസുകളിൽ മതിയായിടത്തോളം പ്രാതിനിധ്യം ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും പിന്നോക്കവിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട പൗരന്മാർക്ക് നിയമനങ്ങളോ തസ്തികകളോ സംവരണം ചെയ്യുന്നതിന് ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുന്നതല്ല.

[(4 ക) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സർവ്വീസുകളിലെ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലോ തരങ്ങളിലോ ഉള്ള തസ്തികകളിൽ മതിയായിടത്തോളം പ്രാതിനിധ്യം ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പട്ടികജാതികൾക്കോ പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾക്കോ [ഉദ്യോഗകയറത്തിന്റെ സംഗതിയിൽ, അനന്തര ഫലമായുള്ള സീനിയോറിറ്റി സഹിതം] സംവരണത്തിനുവേണ്ടി ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുന്നതല്ല.]

[(4 ഖ) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും നാലാം ഖണ്ഡമോ (4 ക) ഖണ്ഡമോ പ്രകാരം സംവരണത്തിന് വേണ്ടി ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് അനുസൃതമായി ഒരു വർഷം നികത്തുന്നതിനു വേണ്ടി സംവരണം ചെയ്യപ്പെട്ട ആ വർഷത്തെ ഏതെങ്കിലും നികത്താത്ത ഒഴിവുകൾ, ഏതെങ്കിലും തുടർന്നു വരുന്ന വർഷമോ, വർഷങ്ങളിലോ നികത്തേണ്ട ഒഴിവുകളുടെ ഒരു പ്രത്യേക വിഭാഗമായി കണക്കാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുന്നതല്ലാത്തതും, ആ വർഷത്തെ ഒഴിവുകളുടെ ആകെ എണ്ണത്തിന്റെ അൻപതു ശതമാനം സംവരണ പരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവുകളുടെ വിഭാഗത്തെ അവ നികത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ വർഷത്തെ ഒഴിവുകളോടൊപ്പം കണക്കാക്കാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.]

(5) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും മതപരമോ മതവിഭാഗപരമോ ആയ ഏതെങ്കിലും സ്ഥാപനത്തിന്റെ കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്ന ആളോ അതിന്റെ ഭരണസമിതിയിലെ ഏതെങ്കിലും അംഗമോ ഒരു പ്രത്യേക മതത്തിൽ വിശ്വസിക്കുകയോ ഒരു പ്രത്യേക മതവിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്ന ആൾ ആയിരിക്കണമെന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം നടപ്പാക്കുന്നതിനെ ബാധിക്കുന്നതല്ല.

17. തൊട്ടുകൂടായ്മ നിറുത്തലാക്കൽ—“തൊട്ടുകൂടായ്മ” നിർത്തലാക്കുകയും അതിന്റെ ഏതു രൂപത്തിലും ഉള്ള ആചരണം വിലക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. “തൊട്ടുകൂടായ്മ”യിൽ നിന്നും ഉളവാകുന്ന ഏതെങ്കിലും അവശത നിർവ്വഹിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നത് നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷിക്കാവുന്ന ഒരു കുറ്റമായിരിക്കുന്നതാണ്.

18. സ്ഥാനപ്പേരുകൾ നിറുത്തലാക്കൽ (1) സൈനികമോ വിദ്യാസംബന്ധമോ ആയ പാലിശ്വരത്തിനല്ലാത്ത യാതൊരു സ്ഥാനപ്പേരും രാഷ്ട്രം നൽകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) ഭാരതത്തിലെ യാതൊരു പൗരനും ഏതെങ്കിലും വിദേശ രാഷ്ട്രത്തിൽ നിന്നും ഏതെങ്കിലും സ്ഥാനപ്പേര് സ്വീകരിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(3) ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനല്ലാത്ത യാതൊരാളും, അയാൾ രാഷ്ട്രത്തിന് കീഴിൽ ആദായകരമോ വിശ്വാസാധിഷ്ഠിതമോ ആയ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുമ്പോൾ, രാഷ്ട്രപതിയുടെ സമ്മതം കൂടാതെ ഏതെങ്കിലും വിദേശ രാഷ്ട്രത്തിൽ നിന്ന് ഏതെങ്കിലും സ്ഥാനപ്പേര് സ്വീകരിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

1995 ലെ ഭരണഘടന (എഴുപത്തൊമ്പതാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്.
 2 2001 ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് (17-6-1995 മുതൽ പ്രാബല്യം).
 2000-ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്

(4) രാഷ്ട്രത്തിൻ കീഴിൽ ആദായകരമോ വിശ്വാസാധിഷ്ഠിതമോ ആയ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്ന യാതൊരാളും രാഷ്ട്രപതിയുടെ സമ്മതം കൂടാതെ ഏതെങ്കിലും വിദേശ രാഷ്ട്രത്തിൽ നിന്ന് അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും സ്ഥാനമോ ശമ്പളമോ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗമോ സ്വീകരിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള അവകാശം

19. സംസാര സ്വാതന്ത്ര്യം മൂതലായവ സംബന്ധിച്ചുള്ള ചില അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം—(1) എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും—

- (ക) സംസാരത്തിനും ആശയപ്രകടനത്തിനും ഉള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും ;
- (ഖ) സമാധാനപരമായും ആയുധങ്ങൾ കൂടാതെയും സമ്മേളിക്കുവാനും ;
- (ഗ) സമാജങ്ങളോ യൂണിയനുകളോ രൂപീകരിക്കുവാനും ,
- (ഘ) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് എവിടെയും സ്വാതന്ത്ര്യമായി സഞ്ചരിക്കുവാനും ,
- (ങ) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് ഏതുഭാഗത്തും താമസിക്കുവാനും സ്ഥിരവാസമാക്കുവാനും ,

2*

*

*

*

*

- (ചര) ഏതെങ്കിലും വ്യത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുകയോ, ഏതെങ്കിലും തൊഴിലോ, വ്യാപാരമോ ബീസിനസ്സോ നടത്തുകയോ ചെയ്യുവാനും ,

അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ് .

²[(2) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിലുള്ള യാതൊന്നും, നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ, അങ്ങനെയുള്ള നിയമം മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപഖണ്ഡത്താൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശം പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ, '[ഭാരതത്തിന്റെ പരമാധികാരം, അഖണ്ഡത എന്നിവയുടെയോ] രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സ്വരക്ഷിതത്വത്തിന്റെയോ വിദേശ രാഷ്ട്രങ്ങളുമായുള്ള സുഹൃത്ത്ബന്ധങ്ങളുടെയോ പൊതു സമാധാനത്തിന്റെയോ സഭ്യതയുടെയോ സാൻമാർഗികതയുടെയോ താൽപര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയോ അല്ലെങ്കിൽ കോടതിയലക്ഷ്യത്തെയോ അപകീർത്തിയെയോ കുററത്തിനുള്ള പ്രേരണയെയോ സംബന്ധിച്ചോ, ന്യായമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്നിടത്തോളം ബാധിക്കുകയോ അങ്ങനെയുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്നിടത്തോളം ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല].

(3) മേൽപ്പറഞ്ഞ ഖണ്ഡത്തിലെ (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിലുള്ള യാതൊന്നും നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ, ആ നിയമം മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപഖണ്ഡത്താൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശം പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ ³[ഭാരതത്തിന്റെ പരമാധികാരം, അഖണ്ഡത എന്നിവയുടെയോ] പൊതു സമാധാനത്തിന്റെയോ താൽപര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ന്യായമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്നിടത്തോളം ബാധിക്കുകയോ അങ്ങനെയുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല.

1978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (ച) ഉപഖണ്ഡം വിട്ടുകളഞ്ഞു (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

* ആദ്യം ഉണ്ടായിരുന്ന (2) ാ ഖണ്ഡത്തിനുപകരം (പുർവ്വകാല പ്രാബല്യത്തോടുകൂടി) 1951-ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

3. 1983-ലെ ഭരണഘടന (പതിനാറാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

(4) മേൽപ്പറഞ്ഞ ഖണ്ഡത്തിലെ (ഗ) ഉപഖണ്ഡത്തിലുള്ള യാതൊന്നും നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ ആ നിയമം മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപഖണ്ഡത്താൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശം പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ ¹[ഭാരതത്തിന്റെ പരമാധികാരം, അവണ്ഡത എന്നിവയുടെയോ] പൊതുസമാധാനത്തിന്റെയോ സാൻമാർഗ്ഗികതയുടെയോ താത്പര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ന്യായമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്നിടത്തോളം, ബാധിക്കുകയോ അങ്ങനെയുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല

(5) മേൽപ്പറഞ്ഞ ഖണ്ഡത്തിലെ ²[(ഘ), (ങ) എന്നീ ഉപഖണ്ഡങ്ങളിലുള്ള] യാതൊന്നും, നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ, ആ നിയമം മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപഖണ്ഡങ്ങളാൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ, പൊതുജന താത്പര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും പട്ടികഗോത്ര വർഗ്ഗത്തിന്റെ താത്പര്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനു വേണ്ടിയോ ന്യായമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്നിടത്തോളം, ബാധിക്കുകയോ അങ്ങനെയുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല

(6) മേൽപ്പറഞ്ഞ ഖണ്ഡത്തിലെ (ച) ഉപഖണ്ഡത്തിലുള്ള യാതൊന്നും നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ, ആ നിയമം മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപഖണ്ഡത്താൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശം പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ പൊതുജന താത്പര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ന്യായമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്നിടത്തോളം, ബാധിക്കുകയോ, അങ്ങനെയുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ലാത്തതും, പ്രത്യേകിച്ചും ³[മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും,—

(i) ഏതെങ്കിലും തൊഴിലിലോ ജീവനത്തിലോ ഏർപ്പെടുന്നതിനോ ഏതെങ്കിലും വ്യാപാരമോ ബിസിനസ്സോ നടത്തുന്നതിനോ ആവശ്യമുള്ള തൊഴിൽ സംബന്ധമോ സാങ്കേതികമോ ആയ യോഗ്യതകളേയോ,

(ii) രാഷ്ട്രമോ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഉടമയിലോ നിയന്ത്രണത്തിലോ ഉള്ള ഒരു കോർപ്പറേഷനോ, ഏതെങ്കിലും വ്യാപാരമോ ബിസിനസ്സോ വ്യവസായമോ സർവ്വീസോ പൗരന്മാരെ മുഴുവനായോ ഭാഗികമായോ ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടോ മറ്റു വിധത്തിലോ നടത്തുന്നതിനെയോ,

സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ ബാധിക്കുകയോ അവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു.]

20. കുററങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച സംരക്ഷണം (1) ഒരു കുററമായി ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന കൂട്ടം ചെയ്ത സമയത്ത് പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു നിയമത്തിന്റെ ലംഘനത്തിനൊഴികെ, യാതൊരാളുടെമേലും ഏതെങ്കിലും കുററം സ്ഥാപിക്കുകയോ, ആ കുററം ചെയ്ത സമയത്ത് പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന നിയമപ്രകാരം ചുമത്താമായിരുന്നതിൽ കൂടുതലായ ശിക്ഷയ്ക്ക് ആ ആളെ വിധേയനാക്കുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

(2) യാതൊരാളെയും ഒരേ കുററത്തിന് ഒന്നിലധികം പ്രാവശ്യം പ്രോസിക്യൂട്ട് ചെയ്യുകയും ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(3) ഏതെങ്കിലും കുററം ആരോപിക്കപ്പെട്ട യാതൊരാളെയും അയാൾക്കുതന്നെ എതിരായി സാക്ഷിയെന്നതിന് നിർബന്ധിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

¹ 1963-ലെ ഭരണഘടന (പതിനാറാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

² 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "(ഘ), (ങ), (ച) എന്നീ ഉപ ഖണ്ഡങ്ങൾക്ക് "പകരം ചേർത്തത്" (20-6-1979 മുതൽ പ്രബല്യം).

1951-ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 1-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചില വാക്കുകൾക്ക് പകരം ചേർത്തത്

21. ജീവന്റെയും വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും സംരക്ഷണം നിയമം വഴി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ അനുസരിച്ചല്ലാതെ യാതൊരാളുടെയും ജീവനോ വ്യക്തി സ്വാതന്ത്ര്യമോ ഇല്ലാതാക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

[21കു. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവകാശം. ആറു മുതൽ പതിനാലു വയസ്സു വരെയുള്ള എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും, രാഷ്ട്രം, നിയമം വഴി തീരുമാനിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള രീതിയിൽ, സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.]

22. ചില സംഗതികളിൽ അറസ്റ്റിനും തടങ്കലിനും എതിരായി സംരക്ഷണം—(1) അറസ്റ്റ് ചെയ്ത യാതൊരാളെയും ആ അറസ്റ്റിനുള്ള കാരണങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര വേഗം അറിയിക്കാതെ തടങ്കലിൽ സൂക്ഷിക്കുകയോ അയാൾക്കിഷ്ടമുള്ള ഒരു അഭിഭാഷകനുമായി ആലോചിക്കുവാനും അദ്ദേഹം മുഖേന പ്രതിവാദിക്കാനും ഉള്ള അവകാശം നിഷേധിക്കുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) അറസ്റ്റ് ചെയ്യുകയും തടങ്കലിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ഏതൊരാളെയും, ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ മുൻപാകെ അറസ്റ്റ് ചെയ്ത സ്ഥലത്തുനിന്ന് ആ മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ കോടതിയിലേയ്ക്കുള്ള യാത്രയ്ക്ക് വേണ്ട സമയം ഒഴിച്ച്, ആ അറസ്റ്റിനുശേഷം ഇരുപത്തിനാല് മണിക്കൂർ സമയത്തിനുള്ളിൽ ഹാജരാക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരാളെയും ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ അധികാരം കൂടാതെ മേൽപ്പറഞ്ഞ കാലാവധിക്കുശേഷം തടങ്കലിൽ സൂക്ഷിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(3) (1), (2) എന്നീ ഖണ്ഡങ്ങളിലുള്ള യാതൊന്നും—

(ക) ആ സമയത്ത് അന്യദേശീയ ശത്രുവായിരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ആൾക്കോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) നിവാരണ തടങ്കലിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം അറസ്റ്റ് ചെയ്യുകയോ തടങ്കലിൽ വയ്ക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആൾക്കോ,

ബാധകമാകുന്നതല്ല.

(4) നിവാരണതടങ്കലിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന യാതൊരു നിയമത്തിനും ഒരാളെ മൂന്നു മാസത്തിലധികമുള്ള കാലത്തേക്ക് തടങ്കലിൽ വയ്ക്കുവാൻ—

(ക) ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാരായി ഇരിക്കുന്നവരോ ഇരുന്നിട്ടുള്ളവരോ നിയമിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യതയുള്ളവരോ ആയ ആളുകൾ അടങ്ങുന്ന ഒരു ഉപദേശക ബോർഡ്, മേൽപ്പറഞ്ഞ മൂന്നു മാസക്കാലം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ്, അതിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള തടങ്കലിന് മതിയായ കാരണം ഉണ്ടെന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലല്ലാതെ.

എന്നാൽ, ഈ ഉപഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും (7)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (ഖ) ഉപഖണ്ഡം അനുസരിച്ച് പാർലമെൻ്റ് നിർമ്മിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം വഴി നിർണ്ണയിക്കുന്ന പരമാവധി കാലത്തിനുശേഷം യാതൊരു ആളെയും തടങ്കലിൽ വയ്ക്കുവാൻ അധികാരം നൽകുന്നതല്ല, അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) അങ്ങനെയുള്ള ആളെ തടങ്കലിൽ വച്ചിരിക്കുന്നത് (7)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (ക) യും (ഖ) യും ഉപഖണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം പാർലമെൻ്റ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമാണെങ്കിലല്ലാതെ,

അധികാരം നൽകുന്നതല്ല.

¹ 2002 ലെ ഭരണഘടന (എൻപത്തിയാറാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചത്

² 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി, ആക്റ്റ്, 3-ാം വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ ആ വകുപ്പിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ 22ാം അനുച്ഛേദം ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ടതായിത്തീരുന്നതാണ്.

(5) നിവാരണത്തടങ്കലിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള ഒരു ഉത്തരവിന് അനുസൃതമായി ഏതെങ്കിലും ആളെ തടങ്കലിൽ വയ്ക്കുമ്പോൾ, അങ്ങനെ ഒരു ഉത്തരവ് നൽകുന്ന അധികാരസ്ഥാനം എന്തു കാരണങ്ങളിൽമേലാണ് ആ ഉത്തരവ് നൽകിയിട്ടുള്ളതെന്ന് കഴിയുന്നതും വേഗം അറിയിക്കേണ്ടതും ആ ഉത്തരവിനെതിരായി നിവേദനം നടത്തുവാൻ ഏറ്റവും നേരത്തെയുള്ള അവസരം അയാൾക്ക് കൊടുക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(6) (5)-ാം ഖണ്ഡത്തിലുള്ള യാതൊന്നും ആ ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിക്കപ്പെട്ട വിധത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവ് നൽകുന്ന അധികാരസ്ഥാനത്തോട്, ഏത് വസ്തുതകൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതാണ് പൊതുതാത്പര്യങ്ങൾക്ക് എതിരെന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരസ്ഥാനം കരുതുന്നത് അവ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതല്ല.

(7) പാർലമെന്റിന് നിയമം മുഖേന—

(ക) (4)-ാം ഖണ്ഡം (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് ഒരു ഉപദേശക ബോർഡിന്റെ അഭിപ്രായം നേടാതെ നിവാരണത്തടങ്കലിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം മൂന്നുമാസക്കാലത്തിൽ കൂടുതൽ മൊളെ തടങ്കലിൽ വയ്ക്കാവുന്നതും ഏതെല്ലാം സാഹചര്യങ്ങളിലും ഏതെല്ലാം സംഗതികളുടെ തരത്തിലോ തരങ്ങളിലോ ആണെന്നും ,

(ഖ) നിവാരണത്തടങ്കലിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ തരങ്ങളിൽപ്പെട്ട സംഗതികളിൽ ഏതെങ്കിലും ആളെ തടങ്കലിൽ വയ്ക്കാവുന്ന പരമാവധികാലവും ;

ഗ) 4-ാം ഖണ്ഡം (ക) ഉപഖണ്ഡപ്രകാരം ഉള്ള ഒരു അന്വേഷണവിചാരണയിൽ ഒരു ഉപദേശക ബോർഡ് അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടികളുമ്പോൾ,

നിർണ്ണയിക്കാവുന്നതാണ്

ചുഷണത്തിനെതിരായുള്ള അവകാശം

23. മനുഷ്യക്ഷേമത്തിന്റെയും നിർബന്ധിച്ച് പണി ചെയ്യിക്കലിന്റെയും നിരോധനം—(1) മനുഷ്യക്ഷേമവും, ബോധവും അതുപോലുള്ള നിർബന്ധിച്ച് പണി ചെയ്യിക്കലിന്റെ മറ്റു രൂപങ്ങളും നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നതും, ഈ വ്യവസ്ഥയുടെ ഏത് ലംഘനവും നിയമം അനുസരിച്ച് ശിക്ഷിക്കാവുന്ന ഒരു കുറ്റമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്കായി നിർബന്ധിച്ച് സേവനം അനുഷ്ഠിപ്പിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് മാഷ്ട്രത്തെ തടയുന്നതല്ലാത്തതും, അങ്ങനെ സേവനം അനുഷ്ഠിപ്പിക്കുന്നതിൽ മതം വർഗ്ഗം ജാതി, വിഭാഗം എന്നിവയേയോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനേയോ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി രാഷ്ട്രം യാതൊരു വിവേചനവും കാണിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

24. വ്യവസായ ശാലകൾ മുതലായവയിൽ കൂട്ടികളുടെ ജീവനം നിരോധിക്കൽ—പതിനാല് വയസ്സിന് താഴെയുള്ള ഒരു കൂട്ടിയെയും ഏതെങ്കിലും വ്യവസായശാലയിലോ ഖനിയിലോ ജോലി ചെയ്യുവാൻ ഏർപ്പെടുത്തുകയോ അപായ സാദൃശ്യതയുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും ജീവനത്തിന് ഏർപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

മതസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള അവകാശം

25. മനഃസാക്ഷിക്കും സ്വതന്ത്രമായ മതവിശ്വാസത്തിനും മതാചരണത്തിനും മത പ്രചരണത്തിനും ഉള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം (1) പൊതു സമാധാനത്തിനും സാൻമാർശികതയ്ക്കും ആരോഗ്യത്തിനും ഈ ഭാഗത്തിലെ മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾക്കും വിധേയമായി, എല്ലാ ആളുകളും മനഃസാക്ഷി സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും സ്വതന്ത്രമായി മതം വിശ്വസിക്കുന്നതിനും ആചരിക്കുന്നതിനും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉള്ള അവകാശത്തിനും ഒരുപോലെ അവകാശം ഉള്ളവരാകുന്നു.

(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും—

(ക) മതാചരണത്തോട് ബന്ധപ്പെടാവുന്ന സാമ്പത്തികമോ ധനപരമോ രാഷ്ട്രീയമോ ആയ ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനത്തെയോ മതേതരമായ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനത്തെയോ ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതോ നിയന്ത്രിക്കുന്നതോ ;

(ഖ) സാമൂഹ്യക്ഷേമത്തിനും, സാമൂഹ്യപരിഷ്കരണത്തിനും അല്ലെങ്കിൽ പൊതുസ്വഭാവമുള്ള ഹിന്ദുമത സ്ഥാപനങ്ങൾ എല്ലാ ഇനത്തിലും വിഭാഗത്തിലുംപെട്ട ഹിന്ദുക്കൾക്ക് തുറന്നുകൊടുക്കുന്നതിനും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതോ,

ആയ നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ ബാധിക്കുകയോ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് രാഷ്ട്രത്തെ തടയുകയോ, ചെയ്യുന്നതല്ല

വിശദീകരണം I കൃപാണുകൾ ധരിക്കുന്നതും കൊണ്ടുനടക്കുന്നതും സിക്കുമത വിശ്വാസത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്

വിശദീകരണം II (2)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ ഹിന്ദുക്കളെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശത്തിന് അതിൽ സിക്കുമതത്തിലോ ജൈനമതത്തിലോ ബുദ്ധമതത്തിലോ വിശ്വസിക്കുന്ന ആളുകളെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു പരാമർശം ഉൾപ്പെടുന്നതായി അർത്ഥം കൽപ്പിക്കേണ്ടതും, ഹിന്ദുമത സ്ഥാപനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശത്തിന് അതനുസരിച്ച് അർത്ഥം കൽപ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു

26. മതപരമായ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം പൊതുസമാധാനത്തിനും സാൻമാർശികതയ്ക്കും ആരോഗ്യത്തിനും വിധേയമായി, ഓരോ മതവിഭാഗത്തിനും അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനും—

(ക) മതപരവും ധർമ്മപരവുമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ;

(ഖ) മതപരമായ വിഷയങ്ങളിൽ അതിശയോക്താവായ കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും ,

(ഗ) സ്ഥാവരവും ജംഗമവുമായ വസ്തുക്കൾ ഉടമയിൽ വയ്ക്കുന്നതിനും ആർജ്ജിക്കുന്നതിനും ;

(ഘ) അങ്ങനെയുള്ള വസ്തുവിന്റെ ഭരണം നിയമാനുസൃതമായി നടത്തുന്നതിനും,

അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

27. ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക മതത്തിന്റെ പോഷണത്തിനുവേണ്ടി നികുതികൾ കൊടുക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക മതത്തിന്റെയോ മതവിഭാഗത്തിന്റെയോ പോഷണത്തിനോ സംരക്ഷണത്തിനോ വേണ്ട ചെലവിലേക്ക് വരവ് തിരിച്ച് വകകൊള്ളിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നികുതികൾ കൊടുക്കുവാൻ യാതൊരാളെയും നിർബന്ധിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

28. ചില വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മതബോധനത്തിനോ മതപരമായ ആരാധനയ്ക്കോ ഹാജരാകുന്നതു സംബന്ധിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം—(1) പൂർണ്ണമായും രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പണം കൊണ്ട് സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന യാതൊരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലും മതപരമായ ബോധനം നൽകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) (1) ൾ ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും രാഷ്ട്രം ഭരണം നടത്തുന്നതും എന്നാൽ മതപരമായ ബോധനം ആ സ്ഥാപനത്തിൽ നൽകണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഏതെങ്കിലും എൻഡോവ്മെന്റിന്റെയോ ട്രസ്റ്റിന്റെയോ കീഴിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതും ആയ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന് ബാധകമാകുന്നതല്ല.

(3) രാഷ്ട്രം അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതോ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നിയമിൽ നിന്ന് സഹായം ലഭിക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ ഹാജരാകുന്ന യാതൊരു ആളോടും, അങ്ങനെയുള്ള സ്ഥാപനത്തിൽ നൽകുന്ന മതപരമായ ഏതെങ്കിലും ബോധനത്തിൽ പങ്കു കൊള്ളുവാനോ, ആ സ്ഥാപനത്തിലോ അതിനോടു ചേർന്ന പരിസരങ്ങളിലോ നടത്തുന്ന മതപരമായ ഏതെങ്കിലും ആരാധനയ്ക്ക് ഹാജരാകുവാനോ, ആ ആളോ, ആ ആൾ മെമ്പറുണ്ടെങ്കിൽ അയാളുടെ രക്ഷാകർത്താവോ അതിന് അയാളുടെ സമ്മതം നൽകിയിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം ആവശ്യപ്പെടുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

സാംസ്കാരികവും വിദ്യാഭ്യാസപരവുമായ അവകാശങ്ങൾ

29 ന്യൂനപക്ഷതാല്പര്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം— (1) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തോ താമസിച്ചുവരുന്ന പൗരന്മാരിൽ, ഭിന്നമായ ഒരു ഭാഷയോ ലിപിയോ സംസാരിക്കുമോ സ്വന്തമായുള്ള ഏതൊരു വിഭാഗത്തിനും അത് സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) രാഷ്ട്രം സംരക്ഷിക്കുന്നതോ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നിയമിൽ നിന്ന് സഹായം നൽകിക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ മതം, വർഗ്ഗം, ജാതി, ഭാഷ എന്നിവയോടോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനോടോ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി യാതൊരു പൗരനും പ്രവേശനം നിഷേധിക്കപ്പെടുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

30. വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും ഭരണം നടത്തുവാനും ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കുള്ള അവകാശം—(1) എല്ലാ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കും അവ മതമോ ഭാഷയോ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളവയായാലും അവരുടെ ഇഷ്ടപ്രകാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും ഭരണം നടത്തുവാനും അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

[(1ക) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ന്യൂനപക്ഷം സ്ഥാപിക്കുകയും ഭരണം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിന്റെ നിർബന്ധപൂർവ്വമായ ആർജ്ജനത്തിനു വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ അങ്ങനെയുള്ള വസ്തുവിന്റെ ആർജ്ജനത്തിനുവേണ്ടി അങ്ങനെയുള്ള നിയമപ്രകാരം നിജപ്പെടുത്തുന്നതോ നിശ്ചയിക്കുന്നതോ ആയ സംഖ്യ ആ ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉറപ്പു നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശം നിയന്ത്രിക്കുന്നതോ ഇല്ലാതാക്കുന്നതോ അല്ലാത്തതാണെന്ന് രാഷ്ട്രം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.]

(2) വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സഹായം നൽകുന്നതിൽ, ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ അത് മതമോ ഭാഷയോ അടിസ്ഥാനമായുള്ളതായാലും നടത്തിപ്പിൻ കീഴിലാണെന്നുള്ളതിന്റെ കാരണത്തിന്മേൽ ഏതെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിനെതിരായി രാഷ്ട്രം വിവേചനം കാണിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

!*

31. [വസ്തുവിന്റെ നിർവ്വചനപരമായ ആർജ്ജനം] 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തി നാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 6-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ റദ്ദാക്കി.

[ചില നിയമങ്ങൾ ഒഴിവാക്കൽ]

[31 ക. എസ്റ്റേറ്റുകളുടെ ആർജ്ജനം മുതലായവയ്ക്ക് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന നിയമങ്ങൾ ഒഴിവാക്കൽ]¹ 1, 13-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തു തന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും,

(ക) ഏതെങ്കിലും എസ്റ്റേറ്റോ അതിലെ ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങളോ രാഷ്ട്രം ആർജ്ജിക്കുന്നതിനോ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുകയോ രൂപഭേദപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതിനോ,

(ഖ) ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിന്റെ നടത്തിപ്പ്, പൊതുതാൽപര്യത്തിനോ ആ വസ്തുവിന്റെ ഉചിതമായ നടത്തിപ്പ് സംസ്ഥാപ്തമാക്കുവാനോ വേണ്ടി ഒരു ക്ലിപ്തകാലത്തേക്ക് രാഷ്ട്രം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനോ,

(ഗ) രണ്ടോ അതിലധികമോ കോർപ്പറേഷനുകളെ പൊതുതാൽപര്യത്തിനോ അല്ലെങ്കിൽ ആ കോർപ്പറേഷനുകളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലും ഉചിതമായ നടത്തിപ്പ് സംസ്ഥാപ്തമാക്കുവാനോ വേണ്ടി സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിനോ,

(ഘ) കോർപ്പറേഷനുകളുടെ മാനേജിംഗ് ഏജൻ്റുമാരുടെയോ സെക്രട്ടറിമാരുടെയോ ട്രഷറർമാരുടെയോ മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർമാരുടെയോ ഡയറക്ടർമാരുടെയോ മാനേജർമാരുടെയോ ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങളെയോ, അവയിലെ ഓഹരിയുടെ മകളുടെ ഏതെങ്കിലും വോട്ടവകാശത്തെയോ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനോ രൂപഭേദപ്പെടുത്തുന്നതിനോ.

(ങ) ഏതെങ്കിലും ഖനീജമോ ഖനീജതൈലമോ തേടുന്നതിനോ ഖനനം ചെയ്തെടുക്കുന്നതിനോ ഉള്ള ആവശ്യത്തിന് ഏതെങ്കിലും കരാറിന്റെയോ പാട്ടത്തിന്റെയോ ലൈസൻസിന്റെയോ ബലത്തിൽ കിട്ടിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുകയോ രൂപഭേദപ്പെടുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള കരാറോ പാട്ടമോ ലൈസൻസോ കാലം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് പര്യവസാനിപ്പിക്കുകയോ ദുർബലപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതിനോ,

വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന യാതൊരു നിയമവും [14-ാം അനുച്ഛേദത്താലോ 19-ാം അനുച്ഛേദത്താലോ] നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങളിൽ ഏതിനോടുകിലും പൊരുത്തപ്പെടാത്തതാണെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ അവയിൽ ഏതിനെയെങ്കിലും എടുത്തുകളയുന്നു എന്നോ കുറയ്ക്കുന്നു എന്നോ ഉള്ള കാരണത്തിന്മേൽ അസാധുവാണെന്ന് കരുതപ്പെടാൻ പാടുള്ളതല്ല.

എന്നാൽ, അങ്ങനെയുള്ള നിയമം ഒരു സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു നിയമമാണെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള നിയമം രാഷ്ട്രപതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് സമർപ്പിച്ചിട്ട് അതിന് രാഷ്ട്രപതിയുടെ അനുമതി ലഭിക്കാത്തപക്ഷം ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അതിന് ബാധകമാകുന്നതല്ല]

¹ "വസ്തുവിനുള്ള അവകാശം" എന്ന ഉപശീർഷകം 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തി നാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 5-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വീട്ടുകളത്തു (20-6-1978 മുതൽ പ്രാബല്യം)

² 1976-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തി ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 3-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

1951 ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (പുർവ്വകാല പ്രാബല്യത്തോടുകൂടി) ചേർത്തത്.

⁴ 1955 ലെ ഭരണഘടന (നാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (11-ാം ഖണ്ഡത്തിന് പകരം (പുർവ്വകാല പ്രാബല്യത്തോടുകൂടി) ചേർത്തത്.

⁵ 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തി നാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 7-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം "14-ാം അനുച്ഛേദം, 19-ാം അനുച്ഛേദം അല്ലെങ്കിൽ 31-ാം അനുച്ഛേദം എന്നിവയ്ക്ക് പകരം ചേർത്തത് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

[എന്നുമാത്രമല്ല ഏതെങ്കിലും നിയമം, ഏതെങ്കിലും സ്വത്ത് രാഷ്ട്രം ആർജ്ജിക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ഭൂമി ഒരാൾ തന്റെ നേരിട്ടുള്ള കൃഷിയിൽ വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ആണെങ്കിൽ ആ ഭൂമിയിൽ, ആ സ്വത്തത്ത് പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം അയാൾക്ക് ബാധകമാകുന്ന പരമാവധി പരിധിക്കുള്ളിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ഭാഗമോ, അതിൽ നിൽക്കുന്നതോ അതിനോട് ചേർന്നുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കെട്ടിടമോ പണിപ്പാടോ രാഷ്ട്രം ആർജ്ജിക്കുന്നത്, അതിന്റെ കമ്പോളവിലയേക്കാൾ കുറയുവാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു നിരക്കിൽ നഷ്ടപരിഹാരം കൊടുക്കുന്നതിന് അങ്ങനെയുള്ള ഭൂമിയോ കെട്ടിടമോ പണിപ്പാടോ ആർജ്ജിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചുള്ള നിയമം വ്യവസ്ഥചെയ്യാത്തപക്ഷം, നിയമാനുസൃതം ആയിരിക്കുന്നതല്ല.]

(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ—

(ക്ര) “സ്വത്ത്” എന്ന പദത്തിന് ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശ പ്രദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച് ആ പദത്തിനോ അതിന്റെ തദ്ദേശ തുല്യപദത്തിനോ ആ പ്രദേശത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ന്യായപ്രകാരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് നിലവിലുള്ള നിയമത്തിലെ അർത്ഥം തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും, അതിൽ—

(i) ഏതെങ്കിലും ജാഹിറും, ഇനാമും, മുആമിയും അല്ലെങ്കിൽ അതുപോലെയുള്ള മറ്റ് സഹായകനവും [‘തമീനാദ്’] കേരളം എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഏതൊരു ജന്മം അവകാശവും.

(ii) റയതുവാരി സെററിൽമെന്റ് പ്രകാരം ധാരണം ചെയ്യപ്പെട്ട ഏത് ഭൂമിയും;

(iii) നരിശുഭൂമി, വനഭൂമി, മേച്ചിലിനുള്ള ഭൂമി അല്ലെങ്കിൽ ഭൂമി കൃഷി ചെയ്യുന്നവരുടെയും കർഷകന്മാരിലാളികളുടെയും ഗ്രാമീണ കൈത്തൊഴിലുകാരുടെയും കൈവശമുള്ള കെട്ടിടങ്ങളും മറ്റ് പണിപ്പാടുകളും നിൽക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ കൃഷിയാവശ്യങ്ങൾക്കോ അവയ്ക്ക് സഹായകമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കോ ധാരണം ചെയ്യുന്നതോ പാടുത്തിനു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏത് ഭൂമിയും,

കൂടി ഉൾപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു.]

(ഖ) ഒരു സ്വത്തിനെ സംബന്ധിച്ച് “അവകാശങ്ങൾ” എന്ന പദത്തിൽ ഒരു ഉടമസ്ഥനിലോ ഉപ ഉടമസ്ഥനിലോ കീഴ്ഉടമസ്ഥനിലോ നടപ്പവകാശക്കാരനിലോ [‘റയ്ത്തിലോ, കീഴ് റയ്ത്തിലോ] മറ്റ് മദ്യവർത്തിയിലോ നിക്ഷിപ്തമായ ഏത് അവകാശങ്ങളും ഭൂമിക്കരം സംബന്ധിച്ച ഏത് അവകാശങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.]

‘[31 ഖ, ചില ആക്റ്റുകളും റഗുലേഷനുകളും സാധൂകരിക്കൽ] 31 ക അനുച്ഛേദത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകളുടെ സാമാന്യതയ്ക്ക് ഭാഗം വരാത്തവിധം ഒൻപതാം പട്ടികയിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള ആക്റ്റുകളിലും റഗുലേഷനുകളിലും ഏതെങ്കിലുമോ, അവയിലെ വ്യവസ്ഥകളിൽ ഏതെങ്കിലുമോ, അങ്ങനെയുള്ള ആക്റ്റോ റഗുലേഷനോ വ്യവസ്ഥയോ ഈ ഭാഗത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകളാൽ നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങളോട് പൊരുത്തപ്പെടാത്തതാണെന്നോ അവയെ എടുത്തുകളയുന്നു എന്നോ കുറയ്ക്കുന്നു എന്നോ ഉള്ള കാരണത്തിന്മേൽ അസാധുവാണെന്നോ എപ്പോഴെങ്കിലും അസാധുവായിരുന്നിട്ടുണ്ടെന്നോ കരുതപ്പെടുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, അതിനു വിപരീതമായി ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെയോ ട്രിബ്യൂണലിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും വിധി ന്യായമോ ഡിക്രിയോ ഉത്തരവോ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ തന്നെയും മേൽപ്പറഞ്ഞ ഓരോ ആക്റ്റും റഗുലേഷനും ക്ഷമതയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് അതിനെ റദ്ദാക്കുവാനോ ഭേദഗതി ചെയ്യുവാനോ ഉള്ള അധികാരത്തിന് വിധേയമായി, പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതും ആകുന്നു.]

¹ 1964-ലെ ഭരണഘടന (പതിനേഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്.

² മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ക) ഉപലബ്ധിയിൽ, പകരം (പുർവ്വകാല പ്രാബല്യത്തോടെ) ചേർത്തത് 1968-ലെ ചുവസ് സംസ്ഥാനം (പേർ മാറ്റൽ) ആക്ട് 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം “മദ്രാസ്” എന്ന വാക്കിനു പകരം ചേർത്തത് (14-1-1969 മുതൽ പ്രാബല്യം).

³ 1955 ലെ ഭരണഘടന നാലാം ഭേദഗതി ആക്ട് 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (പുർവ്വകാല പ്രാബല്യത്തോടെ, ചേർത്തത്).

⁴ 1951-ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 5-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്.

[31 ഗ ചില നിർദ്ദേശക തത്വങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുന്ന നിയമങ്ങളെ ഒഴിവാക്കൽ—13-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, [IV-ാം ഭാഗത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള തത്വങ്ങളിൽ എല്ലാമോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമോ] സംപാപ്തമാക്കുന്നതിനുള്ള രാഷ്ട്രനയം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്ന യാതൊരു നിയമവും, അത് [14-ാം അനുച്ഛേദത്താലോ 19-ാം അനുച്ഛേദത്താലോ] നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങളോട് പൊരുത്തപ്പെടാത്തതാണെന്നോ അവ എടുത്തുകളയുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുന്നുവെന്നോ ഉള്ള കാരണത്താൽ അസാധുവാണെന്ന് കരുതപ്പെടുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, * എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള നയം നടപ്പിൽ വരുത്തുവാനുള്ളതാണെന്ന ഒരു പ്രഖ്യാപനം അങ്ങനെയോ യാതൊരു നിയമവും, അത് അങ്ങനെയുള്ള നയം നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നില്ല എന്ന കാരണത്താൽ ഒരു കോടതിയിലും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാവുന്നതല്ല;

എന്നാൽ, അങ്ങനെയുള്ള നിയമം ഒരു സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയതാണെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് ആ നിയമം സമർപ്പിച്ചിട്ട് അതിന് രാഷ്ട്രപതിയുടെ അനുമതി ലഭിക്കാത്തപക്ഷം ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അതിന് ബാധകമാകുന്നതല്ല.]

* 31 ഘ. [രാജ്യവിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങൾ ഒഴിവാക്കൽ] 1977 ലെ ഭരണഘടന നാല്പ്പത്തി മൂന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 13-4-1978 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ ദർശിക്ക.

ഭരണഘടനാസംബന്ധമായ പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾക്കുള്ള അവകാശം

32. ഈ ഭാഗവഴി നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ—(1) ഈ ഭാഗം വഴി നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് സുപ്രീം കോടതിയിൽ സമുചിതമായ നടപടികൾ മുഖേന അപേക്ഷിക്കുവാനുള്ള അവകാശത്തിന് ഉറപ്പ് നൽകിയിരിക്കുന്നു.

(2) ഈ ഭാഗം വഴി നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവുകൾ അല്ലെങ്കിൽ ഹേബിയസ് കോർപ്പസ്, മാൻഡമസ്, പ്രൊഹിബിഷൻ, ക്വോറാന്റേറോ, സെർഷ്യോറെറെ എന്നിവയുടെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള റിട്ടുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള റിട്ടുകളിൽ സമുചിതമായത് ഏതോ അത് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് സുപ്രീം കോടതിക്ക് അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

(3) (1) ഉം (2) ഉം ഖണ്ഡങ്ങൾ വഴി സുപ്രീം കോടതിക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരങ്ങൾക്ക് ഭാഗം വരാത്ത വിധം (2) ൾ ഖണ്ഡപ്രകാരം സുപ്രീംകോടതിക്കു പ്രയോഗിക്കാവുന്ന എല്ലാമോ ഏതെങ്കിലുമോ അധികാരങ്ങൾ, മറ്റേതൊരു കോടതിയേയും അതിന്റെ അധികാരമേയുടെ തദ്ദേശാതിർത്തികൾക്കുള്ളിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് നിയമം മുഖേന പാർലമെന്റിന് അധികാരപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്

(4) ഈ ഭരണഘടനയിൽ മറ്റുവിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രകാരം ഒഴികെ ഈ അനുച്ഛേദം വഴി ഉറപ്പു നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശം നിറുത്തി വയ്ക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

1971 ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി (ആക്റ്റ്, 3-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം ചേർത്തത്) (20-4-1972 മുതൽ പ്രാബല്യം). 1976-ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി (ആക്റ്റ്, 4-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം) "19-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ഖ) ഖണ്ഡത്തിലോ (ഗ) ഖണ്ഡത്തിലോ പഠത്തിലുള്ള തത്വങ്ങൾ എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (3- -1977 മുതൽ പ്രാബല്യം). സുപ്രീം കോടതി മിനർവ് വിൽസൺ മുതൽപ്പേർ Vs യൂണിയൻ ഓഫ് ഇൻഡ്യ മുതൽപ്പേർ (1980) 2 എസ്. സി. സി 591 എന്ന കേസിൽ 4-ാം വകുപ്പ് അസാധുവാക്കി പ്രഖ്യാപിച്ചു.

1978 ലെ ഭരണഘടന നാല്പ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി ആക്റ്റ്, 8-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം "14-ാം അനുച്ഛേദം, 19-ാം അനുച്ഛേദം അല്ലെങ്കിൽ 31-ാം അനുച്ഛേദം", എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (20-6- 1979 മുതൽ പ്രാബല്യം,

* കേശവാനന്ദ ഭാഭതി Vs റി സ്പോർ ഓഫ് കേരള (1973) സൂപ്പീമെന്റ് എസ് സി ആർ. , എന്ന കേസിൽ അടിവരയിട്ട വ്യവസ്ഥ സുപ്രീം കോടതി അസാധുവാക്കി പ്രഖ്യാപിച്ചു.

* 1976-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തിമൂന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 5-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

¹ [32 ക 32 ഓ അനുച്ഛേദത്തിൻ കീഴിലുള്ള നടപടികളിൽ സംസ്ഥാന നിയമങ്ങളുടെ ഭരണഘടനാ സാധുത പരിഗണിക്കേണ്ടതില്ലെന്ന്] 1977 ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തി മൂന്നാം ഭേദഗതി ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (13-4-1978 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ) റദ്ദാക്കി.

² [33. ഈ ഭാഗം വഴി സേനകൾക്കും മറ്റും നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങൾ അവയുടെ ബാധകതയിൽ, രൂപഭേദപ്പെടുത്തുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം ഈ ഭാഗം വഴി നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങൾ,

(ക) സായുധസേനയിലെ അംഗങ്ങൾക്കോ;

ഒ പൊതുസമാധാനം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സേനകളിലെ അംഗങ്ങൾക്കോ,

(ഗ) രഹസ്യവാർത്തകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും രഹസ്യങ്ങൾ ചോർന്നുപോകുന്നതു തടയുന്നതിനുമായി രാഷ്ട്രം രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും കാര്യാലയത്തിലോ മറ്റു സംഘടനയിലോ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ആളുകൾക്കോ;

(എ) (ക) മുതൽ (ഗ) വരെയുള്ള ഫ്രണ്ട്‌വേർട്ടിലുള്ള ഏതെങ്കിലും സേനകൾക്കോ കാര്യാലയത്തിനോ സംഘടനയ്ക്കോ ഘോഷി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള വാർത്താവിനിമയ പദ്ധതികളിലോ പദ്ധതികൾ സംബന്ധിച്ചോ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ആളുകൾക്കോ,

ബാധകമാകുമ്പോൾ അവരുടെ ചുമതലകൾ വേണ്ടവിധം നിർവ്വഹിക്കുന്നതും അവരുടെ ഇടയിൽ അച്ചടക്കം നിലനിറുത്തുന്നതും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ആ അവകാശങ്ങൾ എത്രമാത്രം പരിമിതപ്പെടുത്തണമെന്നും റദ്ദാക്കണമെന്നും പാർലമെന്റിന് നിയമം വഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

34. ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്ത് പട്ടാള നിയമം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ ഈ ഭാഗം വഴി നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങളിൽമേലുള്ള നിയന്ത്രണം ഈ ഭാഗത്ത്, ഇതിനു മുൻപുള്ള വ്യവസ്ഥകളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും പാർലമെന്റിന് നിയമം മുഖേന യൂണിയൻതലമേലോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്തലമേലോ സേവനത്തിലിരിക്കുന്ന ഏതൊരു ആളേയും മറ്റേതെങ്കിലും ആളേയും ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനുള്ളിൽ പട്ടാളനിയമം പ്രാബല്യത്തിലിരുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രദേശങ്ങളിൽ സമാധാനത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനോടോ പുനഃസ്ഥാപനത്തോടോ ബന്ധപ്പെട്ടതായി, അയാൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഏതൊരു കൃത്യത്തെയും സംബന്ധിച്ച ബാർഡ്യതയിൽ നിന്ന് വിമുക്തനാക്കുകയോ, പട്ടാള നിയമ പ്രകാരം അങ്ങനെയുള്ള പ്രദേശത്ത് പുറപ്പെടുവിച്ച ഏതെങ്കിലും ശിക്ഷാ വിധിയേയും ഏൽപ്പിച്ച ശിക്ഷയേയും ഉത്തരവിട്ട കണ്ടുകെട്ടലിനെയും ചെയ്ത മറ്റ് പ്രവൃത്തിയേയും സാധൂകരിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

35. ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുവാനുള്ള നിയമനിർമ്മാണം ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും,

(ക) (1) 16-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ (3) ഓ ഖണ്ഡം, 32-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ (3) ഓ ഖണ്ഡം, 33-ാം അനുച്ഛേദം, 34-ാം അനുച്ഛേദം എന്നിവ പ്രകാരം പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമം മുഖേന വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ ഏതിനെ സംബന്ധിച്ചും

1. 76 ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തി രണ്ടാം ഭേദഗതി ആക്ട്, 6-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് 2 1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

2. 1984 ലെ ഭരണഘടന അൻപതാം ഭേദഗതി, ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം 33-ാം അനുച്ഛേദത്തിനു പകരം ചേർത്തത്.

(11) ഈ ഭാഗം വഴി കുറ്റങ്ങളായി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കുറ്റങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷ നിർണ്ണയിക്കുവാനും ,

നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിന് അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതും, (11)-ാം ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള കുറ്റങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷ നിർണ്ണയിക്കുവാനുള്ള നിയമങ്ങൾ ഈ ഭരണഘടന പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കേണ്ടതും,

(ഖ) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിന് (ക) ഖണ്ഡത്തിലെ (1)-ാം ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഏതിനെയെങ്കിലും സംബന്ധിച്ചോ ആ ഖണ്ഡത്തിലെ (11) -ാം ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തിക്കുള്ള ശിക്ഷ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടോ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് നിലവിലിരുന്ന ഏതൊരു നിയമവും അതിലെ നിബന്ധനകളും, 372-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം അതിൽ വരുത്താവുന്ന ഏതെങ്കിലും അനുയോജനങ്ങൾക്കും രൂപഭേദങ്ങൾക്കും വിധേയമായി പാർലമെന്റ് വ്യത്യസ്തപ്പെടുത്തുകയോ നീക്കാക്കുകയോ ഭേദഗതി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നതു വരെ, പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതാണ്.

വിശദീകരണം ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ "പ്രാബല്യത്തിലുള്ള നിയമം" എന്ന പ്രയോഗത്തിന് 372-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ അർത്ഥം തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

ഭാഗം IV

രാഷ്ട്ര നയത്തിന്റെ നിർദ്ദേശക തത്വങ്ങൾ

36. നിർവ്വചനം— ഈ ഭാഗത്തിൽ സന്ദർഭം മറുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം, "രാഷ്ട്രം" എന്നതിന് [1] 36 ഭാഗത്തിലുള്ള അർത്ഥംതന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

37. ഈ ഭാഗത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന തത്വങ്ങളുടെ പ്രയോഗം ഈ ഭാഗത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ ഏതെങ്കിലും കോടതിക്ക് നടപ്പാക്കാവുന്നതല്ല, എന്നിരുന്നാലും അതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള തത്വങ്ങൾ രാജ്യഭരണത്തിൽ മൗലികമായിരിക്കുന്നതും നിയമനിർമ്മാണത്തിൽ ഈ തത്വങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നത് രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കർത്തവ്യം ആയിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

38. ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു സാമൂഹ്യ വ്യവസ്ഥിതി രാഷ്ട്രം സംപാപ്തമാക്കണമെന്ന് [1] സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ നീതി ദേശീയ ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളുടെയും അന്തസ്സത്താ വിത്തീരുമാനുള്ള ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതി കഴിയുന്നത്ര ഫലപ്രദമാകുംവണ്ണം സംപാപ്തമാക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുവാൻ രാഷ്ട്രം യത്നിക്കേണ്ടതാണ്.

[2] വ്യക്തികളുടെ ഇടയിൽ മാത്രമല്ല വീടിനുള്ളിലുള്ളവരുടെയും താമസിക്കുന്നവരും വിവിധ തൊഴിലുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവരുമായ ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ ഇടയിലും അവരുടെ വരുമാനത്തിലുള്ള അസമത്വങ്ങൾ കുറയ്ക്കുവാനും, പരിധിയിലും സൗകര്യങ്ങളിലും അവസരങ്ങളിലും ഉള്ള അസമത്വങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുവാനും രാഷ്ട്രം പ്രത്യേകിച്ച് യത്നിക്കേണ്ടതാണ്.]

39. രാഷ്ട്രം അനുവർത്തിക്കേണ്ട ചില നയതത്വങ്ങൾ—രാഷ്ട്രം, പ്രത്യേകിച്ച്—

(ക) പൗരൻമാർക്ക്, പുരുഷൻമാർക്കും സ്ത്രീകൾക്കും ഒരുപോലെ മതിയായ ഉപജീവനോപാധികൾക്ക് അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുക;

(ഖ) സമൂഹത്തിന്റെ ഭൗതികവിഭവങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയും നിയന്ത്രണവും പൊതുനന്മയ്ക്ക് ഏറ്റവും ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ വിതരണം ചെയ്യുക;

(ഗ) സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥയുടെ പ്രവർത്തനം പൊതുഹാനിക്കിടയാകത്തക്കവണ്ണം സ്വത്തിന്റെയും ഉല്പാദനോപാധികളുടെയും കേന്ദ്രീകരണം ഉണ്ടാകാതിരിക്കുക;

(ഘ) തുല്യ ജോലിക്ക് തുല്യ ശമ്പളം സ്ത്രീകൾക്കും തുല്യമായ വേതനം ഉണ്ടായിരിക്കുക;

(ങ) തൊഴിലാളികളായ പുരുഷൻമാരുടെയും സ്ത്രീകളുടെയും ആരോഗ്യവും ശക്തിയും കുട്ടികളുടെ ഇളംപ്രായവും ദുർവിനിയോഗിക്കപ്പെടാതിരിക്കുകയും, പ്രായത്തിനോ ശക്തിയോ അനുയോജ്യമല്ലാത്ത പണികളിൽ പ്രവേശിക്കുവാൻ സാമ്പത്തികാവശ്യത്താൽ പൗരൻമാർ നിർബന്ധിതരാകാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക;

[2] കുട്ടികൾക്ക് ആരോഗ്യകരമായ രീതിയിലും സാത്വികതയും അന്തസ്സവും ഉള്ള പരിതസ്ഥിതികളിലും വളരുവാൻ അവസരങ്ങളും സൗകര്യങ്ങളും നൽകുകയും, ചുരുങ്ങുന്നതിൽ നിന്നും സാമൂഹികവികലനവും ഭൗതികവുമായ പരിന്യാജനത്തിൽ നിന്നും ബാധ്യതയെയും യന്ത്രവത്തെയും രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.]

എന്നിവ സംപാപ്തമാക്കുന്നത് അതിന്റെ നയത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

[3] 38 ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തി നാലാം ഭാഗത്തിൽ ആക്ട് 9-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 38-ാം അനുച്ഛേദം ആ അനുച്ഛേദത്തിന്റെ 1-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ അക്കമിട്ടു (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

² മെൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് 9-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

[4] 39 ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തി രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ ആക്ട് 7-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 2, ഖണ്ഡത്തിന് പുതിയ ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

[39 ക തുല്യനീതിയും സൗജന്യ നിയമസഹായവും നിരമവ്യവസ്ഥയുടെ പ്രവർത്തനം തുല്യവശമതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നീതി പുലർത്തുന്നു എന്ന് രാഷ്ട്രം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതും, പ്രത്യേകിച്ചു നീതി ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരങ്ങൾ സാമ്പത്തികമോ മറ്റോ ആയ അവശതകൾ കാരണം ഏതെങ്കിലും പൗരന നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നില്ലെന്ന് സമ്പ്രദായമാക്കുവാൻ, തക്കതായ നിർവ്വഹണമാണ് വഴിയോ പർവ്വതി വഴിയോ മറ്റോതെങ്കിലും വഴിയോ സൗജന്യ നിയമസഹായം ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതും ആകുന്നു.]

40. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ നോലടിപ്പിക്കാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ രാഷ്ട്രം നടപടി എടുക്കേണ്ടതും ഗ്രാമഭരണത്തിന്റെ ഘടകങ്ങളായി അവയെ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നതിലേക്ക് ആവശ്യപരമായ അങ്ങനെയുള്ള കഴിവുകളും അധികാരവും അവയ്ക്ക് നൽകേണ്ടതും ആകുന്നു.

41. ചില അവസരങ്ങളിൽ ജോലിക്കും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും പൊതുസഹായത്തിനും ഉള്ള അവകാശം തൊഴിലില്ലാത്ത വർദ്ധിച്ചു രോഗം അംഗവൈകല്യം എന്നീ അവസ്ഥകളിലും അനാഹാരം വാറ്റി ഉണ്ടായ മറ്റ് അവസ്ഥകളിലും ജോലിക്കും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും പൊതുസഹായത്തിനും ഉള്ള അവകാശം ഉറപ്പു വരുത്തുവാൻ രാഷ്ട്രം അതിന്റെ സാമ്പത്തികമായ കഴിവിന്റെയും വികസനത്തിന്റെയും പരിധികളിൽ ഹർദ്ദമായ വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്.

42. ജോലിക്ക് നിതിപൂർവ്വകവും മനുഷ്യാചിതവുമായ നിബന്ധനകൾക്കും, പ്രസവ സംബന്ധമായ ആശ്വാസത്തിനും വ്യവസ്ഥ ജോലിക്ക് നിതിപൂർവ്വകവും മനുഷ്യാചിതവുമായ നിബന്ധനകൾ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും പ്രസവ സംബന്ധമായ ആശ്വാസത്തിനും രാഷ്ട്രം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

43. തൊഴിലാളികൾക്ക് ഉപജീവനക്ഷമമായ വേതനം മുതലായവ രാഷ്ട്രം അനുയോജ്യമായ നിരമവ്യവസ്ഥയോ വഴിയോ സാമ്പത്തിക സാഹചര്യം വഴിയോ മറ്റോതെങ്കിലും വിധത്തിലോ കാര്മിക ശേഷിയിലോ വിവേചനം തൊഴിലാളികളോ മറ്റ് തരത്തിലുള്ള തൊഴിലാളികളോ ആയ എല്ലാ തൊഴിലാളികൾക്കും ജോലി ഉപജീവനകരുമായ വേതനം മറ്റുമായ ജീവിത നിലവാരവും വിഭാവനമായ പൂർണ്ണമായ ഭവനവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന സാമ്പത്തികവ്യവസ്ഥകൾ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ അവസരങ്ങൾ എന്നിവ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതിന് യത്നിക്കേണ്ടതും പ്രത്യേകിച്ചു രാഷ്ട്രം പരമ്പരയോടു കൂടിയ വ്യവസ്ഥകളെ ഒറ്റയ്ക്കും സമകരണാടിസ്ഥാനത്തിലും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുവാൻ യത്നിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

[43 ക വ്യവസ്ഥകളുടെ നടത്തിപ്പിൽ തൊഴിലാളികളുടെ ഭാഗഭാഗിത്വം എന്തെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയിൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്ന സാമൂഹങ്ങളുടെയോ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയോ മറ്റും സാമ്പത്തികതയോ നടത്തിപ്പിൽ തൊഴിലാളികളുടെ ഭാഗഭാഗിത്വം സഹജമാക്കുവാൻ രാഷ്ട്രം തക്കതായ നടപടികൾ വഴിയോ മറ്റോതെങ്കിലും വഴിയോ നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്]

44. പൗരകർമ്മങ്ങൾ പ്രകാര്യമായ സിവിൽ സർവ്വീസുകൾ പൗരകർമ്മങ്ങൾ ഭാരതത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതും സിവിൽ സർവ്വീസുകൾ സാമ്പത്തികമാക്കുവാൻ രാഷ്ട്രം യത്നിക്കേണ്ടതാണ്.

[45. ആറു പദ്ധതികൾ താഴെപ്പറയുന്ന കൂട്ടികൾക്ക് ശൈശവാവസ്ഥയിൽത്തന്നെ പരിചരണത്തിനും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുമുള്ള വ്യവസ്ഥ എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും അവർക്ക് ആറ് വയസ്സ് വരെയുള്ളവർക്ക് ശൈശവാവസ്ഥയിൽത്തന്നെ പരിചരണവും വിദ്യാഭ്യാസവും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുവാൻ രാഷ്ട്രം യത്നിക്കേണ്ടതാണ്]

[1976-ലെ ഭരണഘടന സാമൂഹ്യനീതിക്കും ആരോഗ്യത്തിനും മറ്റും വകുപ്പുകൾക്ക് ചുമത്തൽ (3-1-1977 മുതൽ പ്രബല്യം)

2. ശബ്ദീകൃത ആക്ട്, 9-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രബല്യം).

3. 1976-ലെ ഭരണഘടന സാമൂഹ്യനീതിക്കും ആരോഗ്യത്തിനും മറ്റും വകുപ്പുകൾക്ക് ചുമത്തൽ (3-1-1977 മുതൽ പ്രബല്യം).

46. പട്ടികജാതികളുടെയും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെയും മറ്റ് ദുർബല വിഭാഗങ്ങളുടെയും വിദ്യാഭ്യാസപരവും സാമ്പത്തികവുമായ താൽപര്യങ്ങൾ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്താൻ രാഷ്ട്രം, ഭരണത്തിൽ ദുർബലവിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രത്യേകിച്ച് പട്ടികജാതികളുടെയും പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാരുടെയും വിദ്യാഭ്യാസപരവും സാമ്പത്തികവുമായ താൽപര്യങ്ങളെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയോടുകൂടി അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തേണ്ടതും, അവരെ സാമൂഹികമായ അനിമിത്വം നിന്നും എല്ലാവിധത്തിലുമുള്ള ചൂഷണത്തിൽ നിന്നും രക്ഷിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

47. പോഷകാഹാരത്തിന്റെ നിലവാരവും ജീവിനത്തോടും ഉയർത്തുവാനും പൊതുജനാരോഗ്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനും രാഷ്ട്രത്തിനുള്ള കർത്തവ്യം രാഷ്ട്രം, അതിലെ ഭരണങ്ങളുടെ പോഷകാഹാരത്തിന്റെ നിലവാരവും ജീവിനത്തോടും ഉയർത്തുന്നതും പൊതുജനാരോഗ്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതും അതിന്റെ പ്രാഥമിക കർത്തവ്യങ്ങളായിപ്പെടുന്നവയായി പരിഗണിക്കേണ്ടതും പ്രത്യേകിച്ച് ദുഷ്കാലാവസ്ഥകൾക്കു മുമ്പാകെ ലഭിക്കാൻ പറ്റാത്തവർക്കുള്ളതും ആരോഗ്യത്തിന് ഗതികരമായ മറ്റേതെങ്കിലും ഉപഭോഗത്തിന്റെ നിരോധനം നടപ്പിൽ കൊണ്ടുവരുവാൻ, രാഷ്ട്രം യത്നിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

48. കൃഷിയും മൃഗസംരക്ഷണവും സാധൂകരിക്കൽ—രാഷ്ട്രം കൃഷിയും മൃഗസംരക്ഷണവും ആധുനികവും ശാസ്ത്രീയവുമായ രീതിയിൽ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ യത്നിക്കേണ്ടതും പ്രത്യേകിച്ച് പശുക്കളുടെയും കിടാങ്ങളുടെയും കറകു നത്തോ മോവകളെ നത്തോ മറ്റ് കന്നുകാലികളുടെയും ഇനങ്ങൾ നിലനിർത്തുന്നതിനും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും അവയുടെ കർമ്മപരിരോധിക്കുന്നതിനും നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

[48 ക പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തലും വനങ്ങളുടെയും വന്യജീവികളുടെയും പരിരക്ഷയും—പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കുകയും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുവാനും, രാജ്യത്തിലെ വനങ്ങളുടെയും വന്യജീവികളുടെയും പരിരക്ഷിക്കുവാനും രാഷ്ട്രം യത്നിക്കേണ്ടതാണ്.]

49. ദേശീയ പ്രാധാന്യമുള്ള സ്മാരകങ്ങളുടെയും സ്മാരകങ്ങളുടെയും വസ്തുക്കളുടെയും സംരക്ഷണം കലാപരമായോ ചരിത്രപരമായോ താൽപര്യം ഉള്ളവയായതും ദേശീയ പ്രാധാന്യമുള്ളതായി [പാർലമെൻ്റ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള നിയമത്തോടെ നിർവ്വഹിക്കാൻ പ്രത്യേകിച്ചിട്ടുള്ളതായി ആയ ഓരോ സ്മാരകത്തെയും സ്മാരകത്തെയും വസ്തുവിനെയും അത്യാവേശപരമായി കൊള്ളയടിക്കുകയോ വിമുഖപ്പെടുത്തുകയോ നശിപ്പിക്കുകയോ നീക്കം ചെയ്യുകയോ വികാരമെടുക്കുകയോ കയററുതരി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നതിന് നിന്ന സംരക്ഷിക്കേണ്ടതും രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കടമയാകുന്നു.

50. നിതിന്യായമണ്ഡലത്തെ നിർവ്വാഹകമണ്ഡലത്തിൽ നിന്ന് വേർതിരിക്കൽ—രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പരമീക സർവ്വീസുകളിൽ നിതിന്യായ മണ്ഡലത്തെ നിർവ്വാഹക മണ്ഡലത്തിൽ നിന്ന് വേർതിരിക്കാൻ രാഷ്ട്രം നടപടി എടുക്കേണ്ടതാണ്.

51. അന്താരാഷ്ട്രസമാധാനവും സുരക്ഷിതത്വവും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തൽ രാഷ്ട്രം—

ക അന്താരാഷ്ട്ര സമാധാനവും സുരക്ഷിതത്വവും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിനും,

ഖ രാഷ്ട്രങ്ങൾ തമ്മിൽ നിതിപര്യയോധനവും ബഹുമാന്യവുമായ ബന്ധങ്ങൾ നിലനിർത്തുന്നതിനും ;

ഗ സമാധാന ഭരണകാലത്ത് പരസ്പരമുള്ള ഇടപാടുകളിൽ അന്താരാഷ്ട്ര നിയമത്തോടും സന്ധിബാധ്യതകളോടും ആദരവ് പുലർത്തുന്നതിനും ;

ഘ അന്താരാഷ്ട്ര തർക്കങ്ങൾക്കും സമാധാനപരമായി പരിഹരിക്കുന്നതിനും

യത്നിക്കേണ്ടതാണ്

1. ഭരണഘടനാ അനുച്ഛേദത്തിലെ 48-ാം അനുച്ഛേദം 1971-ൽ പരിഷ്കരിച്ചതിന്റെ ഭാഗമായി (1971) മാറ്റം പ്രാബല്യം.
2. ഭരണഘടനാ അനുച്ഛേദത്തിലെ 48-ാം അനുച്ഛേദം 1971-ൽ പരിഷ്കരിച്ചതിന്റെ ഭാഗമായി (1971) മാറ്റം പ്രാബല്യം.
3. ഭരണഘടനാ അനുച്ഛേദത്തിലെ 48-ാം അനുച്ഛേദം 1971-ൽ പരിഷ്കരിച്ചതിന്റെ ഭാഗമായി (1971) മാറ്റം പ്രാബല്യം.

² 2002-ലെ ഭരണ രൂപം (എണ്ണപത്തൊന്നാം പരിഭാഷിത) ആക്ട്, 4-ാം വകുപ്പിന്റെ ചേരിയ.

ഭാഗം V

യൂണിയൻ

അദ്ധ്യായം I - നിർവ്വാഹക മണ്ഡലം

രാഷ്ട്രപതിയും ഉപരാഷ്ട്രപതിയും

52. ഭാരതത്തിന്റെ രാഷ്ട്രപതി—ഭാരതത്തിന് ഒരു രാഷ്ട്രപതി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു

53. യൂണിയന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം—(1) യൂണിയന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം രാഷ്ട്രപതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതും, ഈ ഭരണഘടനയനുസരിച്ച്, അദ്ദേഹം, നേരിട്ടോ തന്റെ കീഴിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ വഴിയോ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു

(2) മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥയുടെ സാമാന്യതയ്ക്ക് ഭംഗംവരാത്തവിധം യൂണിയന്റെ പ്രതിരോധസേനകളുടെ പരമാധിപത്യം രാഷ്ട്രപതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതും അതിന്റെ പ്രയോഗം നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാകുന്നു.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും—

ക) ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാരിനോ മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനത്തിനോ നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമംവഴി നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചുമതലകൾ രാഷ്ട്രപതിക്ക് കൈമാറുന്നതോ ;

(ഖ) രാഷ്ട്രപതിയ്ക്കതെയുള്ള അധികാരസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് നിയമംവഴി ചുമതലകൾ നൽകുന്നതിൽനിന്ന് പാർലമെന്റിനെ തടയുന്നതോ,

ആയി കരുതപ്പെടാൻ പാടുള്ളതല്ല.

54. രാഷ്ട്രപതിയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ്—രാഷ്ട്രപതിയെ—

(ക), പാർലമെന്റിന്റെ ഈ സഭകളിലേക്കും തെരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ള അംഗങ്ങളും

(ഖ), സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമസഭകളിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ള അംഗങ്ങളും;

അടങ്ങിയ ഒരു സമ്മതിദായക ഗണത്തിലെ അംഗങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്.

[വിശദീകരണം—ഈ അനുച്ഛേദത്തിലും 55-ാം അനുച്ഛേദത്തിലും "സംസ്ഥാനം" എന്നതിൽ ദേശീയതലസ്ഥാനപ്രദേശമായ ഡൽഹിയും യൂണിയൻ പ്രദേശമായ 'പുതുച്ചേരിയും ഉൾപ്പെടുന്നു.]

55. രാഷ്ട്രപതിയെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന രീതി—(1) വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് രാഷ്ട്രപതിയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിലുള്ള പ്രാതിനിധ്യത്തിന്റെ തോതിന് പ്രായോഗികമാകുന്നിടത്തോളം ഐക്യരൂപം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഐക്യരൂപവും, അതുപോലെതന്നെ, മുഴുവൻ സംസ്ഥാനങ്ങളും യൂണിയനും തമ്മിൽ തുല്യതയും സഹപാത്രിമാക്കുന്നതിന്, പാർലമെന്റിലെയും ഓരോ സംസ്ഥാന നിയമസഭയിലെയും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഓരോ അംഗത്തിനും അങ്ങനെയുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ശേഖരിച്ച, തോൻ അംഗങ്ങളുടെ വോട്ടുകളുടെ സംഖ്യ താഴെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന രീതിയിൽ നിയമിക്കേണ്ടതാണ്—

1992-ലെ ഭരണ ഘടന (ഏകപാതാ മോഡൽ, ആക്ട്) പ്രകാരം ചേർത്തത് (1-6-1995 മുതൽ പ്രാബല്യം)

2006-ലെ പോണ്ടിച്ചേരി (പ്രത്യേകം) ആക്ട് (2006-ലെ 44), 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം "പോണ്ടിച്ചേരി" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (1-10-2006 മുതൽ പ്രാബല്യം)

ക) ഒരു സംസ്ഥാന നിരമസഭയിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഓരോ അംഗത്തിനും ആ സംസ്ഥാനത്തെ ജനസംഖ്യയെ സഭയിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളുടെ ആകെ സംഖ്യകൊണ്ട് ഹരിച്ചുകിട്ടുന്ന ഹരണഫലത്തിൽ ആയിരത്തിന്റെ ഗുണിതങ്ങൾ എത്രയുണ്ടോ ആത്രയും വോട്ടുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ് ;

(ഖ) മേൽപ്പറഞ്ഞ ആയിരത്തിന്റെ ഗുണിതങ്ങൾ എടുത്തതിനുശേഷം വരുന്ന ശിഷ്ടം അഞ്ഞൂറിൽ കൂറുവല്ലെങ്കിൽ (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ അംഗത്തിന്റെയും വോട്ടുകളോട് ഒന്ന് കൂടി വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ് ;

ഗ) പാർലമെൻറിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഒന്നിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഓരോ അംഗത്തിനും (ക) യും (ഖ)-യും ഉപഖണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിരമസഭകളിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് തിരിച്ചുവച്ചിട്ടുള്ള വോട്ടുകളുടെ ആകെ സംഖ്യയെ പാർലമെൻറിന്റെ ഇരുസഭകളിലെയും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളുടെ ആകെ സംഖ്യകൊണ്ട് ഹരിക്കുമ്പോൾ പകുതിയിൽ കൂടുതലുള്ള ഭിന്നസംഖ്യകളെ ഒന്ന് എന്ന് എണ്ണുകയും മറ്റു ഭിന്നസംഖ്യകളെ വിഗണിക്കുകയും ചെയ്താൽ കിട്ടുന്നിടത്തോളം എണ്ണം വോട്ടുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

3. രാഷ്ട്രപതിയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കൈമാറ്റം ചെയ്യാവുന്ന ഒറ്റവോട്ടുവഴി, ആനുപാതിക പ്രാതിനിധ്യസമ്പ്രദായം അനുസരിച്ച് നടത്തപ്പെടേണ്ടതും അങ്ങനെയുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വോട്ടു ചെയ്യുന്നത് രഹസ്യബാലറ്റ് വഴി ആയിരിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

വിശദീകരണം ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ "ജനസംഖ്യ" എന്ന പദത്തിന് പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒടുവിൽ കഴിഞ്ഞ കാനേഷുമാരിയിൽ തിട്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ജനസംഖ്യ എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു ;

എന്നാൽ പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒടുവിൽ കഴിഞ്ഞ കാനേഷുമാരിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ വിശദീകരണത്തിലെ പരാമർശം [2026] 20 ആണ്ടിനുശേഷം എടുക്കുന്ന ആദ്യത്തെ കാനേഷുമാരിയുടെ പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ, 1971-ലെ കാനേഷുമാരിയെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശമായി കരുതേണ്ടതാണ്.

56. രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി—(1) രാഷ്ട്രപതി അദ്ദേഹം ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ അഞ്ചുവർഷക്കാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതാണ്

എന്നാൽ—

(ക) രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഉപരാഷ്ട്രപതിയെ സംബോധനം ചെയ്ത് സ്വന്തം കൈപ്പടയിൽ എഴുതി അയച്ച് തന്റെ ഉദ്യോഗം രാജി വയ്ക്കാവുന്നതാണ് ;

(ഖ) രാഷ്ട്രപതിയെ ഭരണഘടനയുടെ ലഘുനത്തിന് 61ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള രീതിയിൽ ആക്ഷേപവിചാരണ നടത്തി ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ് ;

(ഗ) രാഷ്ട്രപതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലാവധി അവസാനിച്ചാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമി തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതുവരെ ഉദ്യോഗം തുടർന്നു വഹിക്കുന്നതാണ്

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ പരിമിതി വ്യവസ്ഥയിലെ (ക) ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉപരാഷ്ട്രപതിയെ സംബോധനം ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും രാജി അദ്ദേഹം ഉടനടി ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്

57. വീണ്ടും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാനുള്ള അർഹത—രാഷ്ട്രപതിയായി ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതോ വഹിച്ചിരുന്നതോ ആയ ആൾക്ക് ഈ ഭരണഘടനയിലെ മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, വീണ്ടും ആ ഉദ്യോഗത്തിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാൻ അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

1. 1968-ലെ ഭരണഘടനാ തരുതിപ്പതിർച്ചാ ഭേദഗതി, ആക്ട് 12-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വിശദീകരണത്തിനുപകരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

2. 2011-ലെ ഭരണഘടനാ എൻഡ്മെന്റിനാലും ഭേദഗതി, ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "2000" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത്

58. രാഷ്ട്രപതിയായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതിനുള്ള മോശ്യതകൾ—(1) യതൊരാളും ആ ആൾ,

(ക) ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനല്ലാതിരിക്കുകയും,

(ഒ) മുപ്പത്തിയഞ്ച് വയസ്സ് തികഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തവനായിരിക്കുകയും,

(ഗ) വേദകന്ദയിലെ ഒരംഗമായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാൻ മോശ്യതയല്ലാത്തവനായിരിക്കുകയും.

ചെയ്യുന്നപക്ഷം രാഷ്ട്രപതിയായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ല

2. ഒരാൾ ആ ആൾ ഭാരത സർക്കാരിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ കീഴിലോ ശേർപ്പുറത്തേ സർക്കാരുകളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലും നിയുക്തനെന്നതിന് വിധേയമായ ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശസ്വയം അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിൽ ആദായകരമായ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, രാഷ്ട്രപതിയായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ല.

വിലാസിതരായ ഈ അനുബന്ധത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഒരാൾ, ആ ആൾ യൂണിയന്റെ രാഷ്ട്രപതിയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ ഗവണ്മെന്റോ *** യൂണിയന്റെയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിലെയോ ഒരു മുന്നിയമം ആയിരിക്കുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ മാത്രം ആദായകരമായ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

59. രാഷ്ട്രപതിസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ—(1) രാഷ്ട്രപതി, പാർലമെന്റിന്റെ ഈനകളിൽ ഏതിലെതെങ്കിലുംയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന നിയമവിരുദ്ധനോടനുബന്ധത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലെയോ അംഗമായിരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, പാർലമെന്റിന്റെ ഈനകളിൽ ഏതിലെതെങ്കിലുംയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന നിയമവിരുദ്ധനോടനുബന്ധത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലെയോ ഒരംഗം രാഷ്ട്രപതിയായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ അദ്ദേഹം രാഷ്ട്രപതിയായി ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീയതിയിൽ ആ സഭയിലെ തന്റെ സ്ഥാനം ഒഴിഞ്ഞതായി കരുതപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു.

(2) രാഷ്ട്രപതി ആദായകരമായ മറ്റേതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

(3) രാഷ്ട്രപതിക്ക് വാടക കൊടുക്കാതെ തന്റെ ഔദ്യോഗിക വസതിയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും കൂടാതെ പാർലമെന്റ് നിയമം വഴി നിശ്ചയിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ചെലവുകളിനും ബത്തകൾക്കും വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കും അതിലേക്ക് അപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതുകൊണ്ട് രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ചെലവുകളിനും ബത്തകൾക്കും വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കും അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

60. രാഷ്ട്രപതിയുടെ വേതനവും ബത്തകളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗാവാദികളുടെയും കുറവു ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

60. രാഷ്ട്രപതിയുടെ ശമ്പളം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ ഒരോ രാഷ്ട്രപതിയും രാഷ്ട്രപതിയായി പകരം ജോലി നോക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഒരോ ആളും ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെയോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ സൂപ്രീംകോടതിയിൽ ലഭ്യമാകുന്ന പദവിയിൽ ഏറ്റവും മുതിർന്ന ജഡ്ജിയുടെയോ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന ഘാതത്തിൽ ഒരു ശപഥമോ പ്രതിജ്ഞയോ ചെയ്ത് ഒപ്പ് വയ്ക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്—

“ക. ഓ ആരായാൻ വിശ്വസ്തനോടെ ഭാരതത്തിന്റെ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗം നിർവ്വഹിക്കും അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കും എന്നും ഏന്റെ കഴിവിന്റെ പരമാവധി ഭരണഘടനയും നിയമവും നിലനിർത്തുകയും രക്ഷിക്കുകയും പാലിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നും ഭാരതത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് ഭരണവും ചെയ്യുന്നതിനും അവർക്ക് ക്ഷേമം കൈവരുത്തുന്നതിനും സ്വയം അർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും ദൈവത്തിന്റെ നാമത്തിൽ സത്യം ചെയ്യുന്നു.”

സഗൗരവം പ്രതിജ്ഞ

155. ഒരു ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 1971-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം രാജ്യസഭയിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഉപരോധ പ്രമുഖൻ എന്ന വാക്കുകൾ വീട്ടുകളത്തിൽ

61. രാഷ്ട്രപതിയുടെ ആക്ഷേപവിധാരണയ്ക്കുള്ള നടപടികൾ— 1 ഒരു രാഷ്ട്രപതിയെ ഭരണഘടനാ ലംഘിച്ചതിന് ആക്ഷേപവിധാരണ നടത്തേണ്ടിവരുമ്പോൾ അതിന് ഇരു ആരോപണം പാർലമെന്റിന്റെ ഇരട്ടസഭകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്ന് ഉന്നയിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(2) അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു ആരോപണവും—

(ക) ആ ആരോപണം ഉന്നയിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശം ഒരു പ്രമേയത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുകയും ആ പ്രമേയം അവതരിപ്പിക്കുവാനുള്ള തണുപ്പുടെ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി ആ സഭയുടെ ആകെമുള്ള അംഗസംഖ്യയുടെ നാലിൽ മൂന്നിൽ കുറയാതെയുള്ള അംഗങ്ങൾ ഒപ്പുവെക്കുന്നതിന് പതിനാലു ദിവസത്തെ ശേഷമുപയോഗ്യമായ നോട്ടീസ് കൊടുത്തതിനുശേഷം അവതരിപ്പിക്കുകയും ;

ഖ), ആ സഭയുടെ ആകെ അംഗസംഖ്യയിൽ മൂന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗത്തിൽ കുറയാതെയുള്ള മുതിർപ്പക്ഷത്തോടുകൂടി ആ പ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയും,

ചെയ്യാത്തപക്ഷം ഉന്നയിക്കാവുന്നതല്ല.

(3) ഒരു ആരോപണം പാർലമെന്റിന്റെ ഇരട്ടസഭകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിൽ അപകാരം ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളപ്പോൾ മറ്റേ സഭ ആ ആരോപണത്തോടുകൂടി അന്വേഷിക്കുകയോ അന്വേഷിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള അന്വേഷണത്തിൽ സന്നിഹിതനാകുന്നതിനും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നതിനും രാഷ്ട്രപതിക്ക് അവകാശമുണ്ടാകുന്നതും ആകുന്നു.

(4) ആ അന്വേഷണത്തിന്റെ ഫലമായി ആ ആരോപണം അന്നുചിപ്പിച്ച ആരോപണത്തിന്റെ സഭയുടെ ആകെ അംഗസംഖ്യയിൽ മൂന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗത്തിൽ കുറയാതെയുള്ള അംഗങ്ങൾ ഒപ്പുവെക്കുന്നതിന് പതിനാലു ദിവസത്തെ ശേഷമുപയോഗ്യമായ നോട്ടീസ് കൊടുത്തതിനുശേഷം അവതരിപ്പിക്കുകയും ആ പ്രമേയം അവകാശം പാടില്ലാത്തതായി തീർന്നാൽ രാഷ്ട്രപതിയെ അക്രമത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്നും നീക്കം ചെയ്യുക എന്ന പക്ഷം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

62. രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിലുള്ള ഒഴിവ് നികത്തുന്നതിന് തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുവാനുള്ള സമയവും യാദൃച്ഛികമായുള്ള ഒഴിവ് നികത്തുന്നതിനു തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ആളുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധിയും— (1) രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി അവസാനിക്കുക തീർത്താൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒഴിവ് നികത്താനുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ആ കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(2) രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണമോ, രാജിമോ അല്ലെങ്കിൽ നികാതെ ചേർപ്പെടാതെ നിശ്ചിതമായ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേവിധത്തിലോ ഉണ്ടാകുന്ന ഒഴിവ് നികത്തുവാനുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ആ ഒഴിവ് ഉണ്ടായ തീയതിയോടൊത്തും കഴിയുന്നതും മേലം യാതൊരു കാരണവുമില്ലാത്തതല്ലാത്തവിധം കഴിയുന്ന നടത്തേണ്ടതും ആ ഒഴിവ് നികത്തുവാൻ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ആൾക്ക് (30), അതുപ്രകാരത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി അദ്ദേഹം തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ പത്തുവർഷക്കാലാവധിയോ അഞ്ചുവർഷത്തേക്ക് ഉദ്യോഗം വഹിക്കുവാൻ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

63. ഭാരതത്തിന്റെ ഉപരാഷ്ട്രപതി—ഭാരതത്തിന് ഒരു ഉപരാഷ്ട്രപതി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

64. ഉപരാഷ്ട്രപതി ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ രാജ്യസഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ ആയിരിക്കുമെന്ന് ഉപരാഷ്ട്രപതി ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ രാജ്യസഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ ആയിരിക്കുന്നതും അദ്ദേഹം ആദായകരമായ മറ്റൊരതലിലോ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, ഈ രാഷ്ട്രപതി 65-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം രാഷ്ട്രപതിയായി ജോലിനോക്കുകയോ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും കാലത്ത് രാജ്യസഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിലുള്ള കർത്തവ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം നിർവ്വഹിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും 97-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം രാജ്യസഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ നൽകേണ്ട ഏതെങ്കിലും സമയത്തിനോ ബന്ധപ്പെട്ടതോ അദ്ദേഹത്തിന് അവകാശം ഇല്ലാത്തതാകുന്നു.

65. രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിൽ യാദൃച്ഛികമായി ഉണ്ടാകുന്ന ഒഴിവുകളിലോ രാഷ്ട്രപതിയുടെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിലോ ഉപരാഷ്ട്രപതി രാഷ്ട്രപതിയായി ജോലി നോക്കുകയോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയോ ചെയ്യണമെന്ന് (1) രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണമോ രാജിയോ നിമിത്തമോ അദ്ദേഹത്തെ നീക്കം ചെയ്യുന്നത് നിമിത്തമോ മറു വ്യവസ്ഥയിലോ ഏതെങ്കിലും ഒഴിവുണ്ടാകുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ആ ഒഴിവ് നികത്തുവാൻ ഈ അർഹ്യതയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പുതിയ രാഷ്ട്രപതി ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീരുതിവരെ ഉപരാഷ്ട്രപതി രാഷ്ട്രപതിയായി ജോലിനോക്കേണ്ടതാണ്.

(2) അസാന്നിദ്ധ്യത്താലോ രോഗത്താലോ മരണത്തെങ്കിലും കാരണത്താലോ രാഷ്ട്രപതിക്ക് തന്റെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുവാൻ കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ രാഷ്ട്രപതി തന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ വീണ്ടും ഏറ്റെടുക്കുന്ന തീരുതിവരെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമതലകൾ ഉപരാഷ്ട്രപതി നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) ഉപരാഷ്ട്രപതിക്ക്, അദ്ദേഹം അപകാരം രാഷ്ട്രപതിയായി ജോലിനോക്കുകയോ, രാഷ്ട്രപതിയുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന കാലത്തോ ആ കാലത്തെ സംബന്ധിച്ചും രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഏറ്റവും അധികാരങ്ങളും ബാധ്യതയില്ലാത്തതും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും, പാർലമെൻ്റ് നിയമംവഴി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള ശമ്പളത്തിനും ബത്തകൾക്കും വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കും അതിലേക്ക് അപകാരം വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, രണ്ടാം പട്ടികയിൽനിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ശമ്പളത്തിനും ബത്തകൾക്കും വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കും അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

66. ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് - (1) ഉപരാഷ്ട്രപതിയെ പാർലമെൻ്റിന്റെ ഇരുമ്പുകുളിയിലെയും അംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒരു സമ്മതിദായകഗണത്തിലെ അംഗങ്ങൾ കൈമാററം ചെയ്തവ്യവസ്ഥ നിലവിലുള്ളവഴി ആനുപാതിക പ്രാതിനിധ്യസമ്പ്രദായമനുസരിച്ച് തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും അങ്ങനെയുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വോട്ടുചെയ്യുന്നത് രഹസ്യബാലറുവഴി ആയിരിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) ഉപരാഷ്ട്രപതി പാർലമെൻ്റിന്റെ ഇരുമ്പുകുളിയിൽ ഏതെങ്കിലുമോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന നിയമ നിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലോ അംഗമായിരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, പാർലമെൻ്റിന്റെ ഇരുമ്പുകുളിയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊരു ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലെയോ ഒരംഗം ഉപരാഷ്ട്രപതിയായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഉപരാഷ്ട്രപതിയായി ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീരുതിയിൽ ആ സഭയിലെ അംഗത്വം ഒഴിഞ്ഞതായി കരുതപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു.

(3) യാതൊരാളും, അയാൾ—

(ക) ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനല്ലായിരിക്കുകയും;

(ഖ) മൂപ്പത്തിവണ്ണം വയസ്സ് തികഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ആളായിരിക്കുകയും,

(ഗ) രാജ്യസഭയിലെ ഒരംഗമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യതയില്ലാത്ത

ആളായിരിക്കുകയും,

ചെയ്യുന്നപക്ഷം ഉപരാഷ്ട്രപതിയായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ല.

(4) ഒരാൾ ആ ആൾ ഭാരതസർക്കാരിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ കീഴിലോ മേൽപ്പറഞ്ഞ സർക്കാരുകളിൽ ഏതെങ്കിലുമൊരു ഏതെങ്കിലും വിധേയമായ ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശ്യമോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിലോ ആദായകരമായ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, ഉപരാഷ്ട്രപതിയായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ല.

[9] 1-ലെ ഭരണഘടന പ്രതിനോന്നാ രേഖയിൽ ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം "പാർലമെൻ്റിന്റെ ഇരുമ്പുകുളിയിലെയും അംഗങ്ങൾ" എന്നതിന് പ്രകാരം ചേർത്തത് ഒരു സംയുക്തമണ്ഡലത്തിൽ സമ്മേളിച്ചിട്ടുള്ള അംഗങ്ങൾ എന്നതിന് പ്രകാരം ചേർത്തത്.

വിശദീകരണം—ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ഒരാൾ, ആ ആൾ യൂണിയന്റെ രാഷ്ട്രപതിയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറോ '*** യൂണിയനിലെയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിലെയോ ഒരു മന്ത്രിയോ ആയിരിക്കുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ മാത്രം, ആദായകരമായ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

67. ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗകാലാവധി—ഉപരാഷ്ട്രപതി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ അഞ്ചുവർഷക്കാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ—

(ക) ഉപരാഷ്ട്രപതിക്ക് രാഷ്ട്രപതിയെ സംബോധനം ചെയ്ത് സ്വന്തം കൈപ്പടയിൽ എഴുതി അയച്ച് തന്റെ ഉദ്യോഗം രാജിവയ്ക്കാവുന്നതാണ് ,

(ഖ) ഉപരാഷ്ട്രപതിയെ, രാജ്യസഭയിലെ അപ്പോഴുള്ള എല്ലാ അംഗങ്ങളുടെയും ഭൂരിപക്ഷത്തോടുകൂടി പാസ്സാക്കുകയും ലോകസഭ അനുകൂലിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ആ സഭയുടെ ഒരു പ്രമേയം വഴി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്നും നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ് , എന്നാൽ ഈ ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിന് യാതൊരു പ്രമേയവും ആ പ്രമേയം അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി കൂറഞ്ഞത് പതിനാലു ദിവസത്തെ നോട്ടീസ് കൊടുത്തിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം, അവതരിപ്പിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല ;

(ഗ) ഉപരാഷ്ട്രപതി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലാവധി അവസാനിച്ചാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമി തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതുവരെ ഉദ്യോഗം തുടർന്നു വഹിക്കുന്നതാണ്.

68. ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിലുള്ള ഒഴിവു നികത്തുന്നതിന് തെരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുവാനുള്ള സമയവും യാദൃച്ഛികമായുള്ള ഒഴിവു നികത്തുന്നതിന് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ആളുടെ ഉദ്യോഗകാലാവധിയും—(1) ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി അവസാനിക്കുക നിമിത്തം ഉണ്ടാകുന്ന ഒഴിവു നികത്തുവാനുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ആ കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ ഉദ്യോഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണമോ രാജിയോ അല്ലെങ്കിൽ നീക്കം ചെയ്യപ്പെടലോ നിമിത്തമോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റു വിധത്തിലോ ഉണ്ടാകുന്ന ഒഴിവ് നികത്തുവാനുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പ് ആ ഒഴിവ് ഉണ്ടായതിനുശേഷം കഴിയുന്നതും വേഗം നടത്തേണ്ടതും, ആ ഒഴിവ് നികത്തുവാൻ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ആൾക്ക്, 67-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, അദ്ദേഹം തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ പൂർണ്ണ കാലാവധിയായ അഞ്ചുവർഷത്തേക്ക് ഉദ്യോഗം വഹിക്കുവാൻ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

69. ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെ ശപഥം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ—ഓരോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ അദ്ദേഹം അതിലേക്ക് നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുടെയോ മുൻപാകെ താഴെപ്പറയുന്ന ഫഠറത്തിൽ ഒരു ശപഥമോ പ്രതിജ്ഞയോ ചെയ്ത് ഒപ്പു വയ്ക്കേണ്ടതാകുന്നു, അതായത്—

“ക ഖ, ആയ ഞാൻ നിയമം വഴി സ്ഥാപിതമായ ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയോട് നിർവ്യാജമായ വിശ്വസ്തതയും കൂറും പുലർത്തുമെന്നും ഇപ്പോൾ ഞാൻ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പോകുന്ന ദൈവത്തിന്റെ നാമത്തിൽ സത്യം കർത്തവ്യം വിശ്വസ്തതയോടെ നിർവ്വഹിക്കുമെന്നും ഞാൻ സൗഹൃദം പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നു.”

1996 ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 29-ാം വകുപ്പും ടിടികയും പ്രകാരം “രാജപ്രമുഖൻ അല്ലെങ്കിൽ ഉപരാജപ്രമുഖൻ” എന്നീവാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

70. മാർ അപ്രതിക്ഷിത സന്ദർഭങ്ങളിൽ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണം—ഈ അർത്ഥത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും അപ്രതിക്ഷിത സന്ദർഭങ്ങളിൽ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് പാർലമെന്റിന് യുക്തമെന്നു അതു കരുതുന്ന അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

[71 രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെയോ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് സംബന്ധിച്ചതോ, അതിനോട് ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആയ വിഷയങ്ങൾ—(1) രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെയോ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ നിന്നോ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടോ ഉത്ഭവിക്കുന്ന എല്ലാ സംഗതങ്ങളും തർക്കങ്ങളും സൂപ്രീംകോടതി അന്വേഷണവിചാരണനടത്തി തീരുമാനിക്കേണ്ടതും അതിന്റെ തീരുമാനം അന്തിമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു]

(2) രാഷ്ട്രപതിയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയോ ആയുള്ള ഒരാളുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് അസാധുവാണെന്ന സൂപ്രീംകോടതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നുവെങ്കിൽ സൂപ്രീംകോടതിയുടെ ആ തീരുമാനത്തിന്റെ തീയതിയിലോ അതിനുമുമ്പോ രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെയോ, അതോ സംഗതിപോലെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ അധികാരങ്ങളുടെയും കർത്തവ്യങ്ങളുടെയും പ്രയോഗത്തിലും നിർവ്വഹണത്തിലും അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ള കൃത്യങ്ങൾ ആ പ്രഖ്യാപനം നിമിത്തം അസാധുവാകുന്നതല്ല.

(3) ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെയോ തെരഞ്ഞെടുപ്പു സംബന്ധിച്ചതോ അതിനോട് ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആയ ഏതു വിഷയവും പാർലമെന്റിന് നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(4) രാഷ്ട്രപതിയോ ഉപരാഷ്ട്രപതിയോ ആയുള്ള ഒരാളുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് അദ്ദേഹത്തെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന സമ്മതിദായകസഭയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒഴിവുണ്ട് എന്ന കാരണത്തിന്മേൽ, അതിന് കാരണം എന്തുതന്നെ ആയാലും ചോദ്യം ചെയ്യാവുന്നതല്ല.]

72. ചില സംഗതികളിൽ മാപ്പ് മുതലായവ നൽകുവാനും ശിക്ഷാവിധികൾ നിറുത്തി വയ്ക്കുകയോ ഇളവുചെയ്യുകയോ ലഘൂകരിക്കുകയോ ചെയ്യുവാനും രാഷ്ട്രപതിക്കുള്ള അധികാരം—(1) രാഷ്ട്രപതിക്ക്

(ക) ശിക്ഷയോ ശിക്ഷാവിധിയോ ഒരു പട്ടാളക്കോടതിയുടേത് ആയിരിക്കുന്ന എല്ലാ സംഗതികളിലും ;

(ഖ) ശിക്ഷയോ ശിക്ഷാവിധിയോ മൂന്നിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയിലുള്ള ഒരു വിഷയത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന് എതിരായുള്ള ഒരു കുറ്റത്തിന് ആയിരിക്കുന്ന എല്ലാ സംഗതികളിലും ,

(ഗ) ശിക്ഷാവിധി ഒരു മണ്ണശിക്ഷാവിധി ആയിരിക്കുന്ന എല്ലാ സംഗതികളിലും

കുറ്റത്തിന് മാപ്പു നൽകുന്നതിനും ശിക്ഷ താൽക്കാലികമായി നിറുത്തിവയ്ക്കുന്നതിനും വിളംബപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഇളവു ചെയ്യുന്നതിനും അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും കുറ്റം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ഒരാളുടെ ശിക്ഷാവിധി നിറുത്തിവയ്ക്കുന്നതിനും ഇളവ് ചെയ്യുന്നതിനും ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) (1)ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിലുള്ള യാതൊന്നും ഒരു പട്ടാളക്കോടതി പ്രസ്താവിച്ച ഒരു ശിക്ഷാവിധി നിറുത്തിവയ്ക്കുന്നതിനോ ഇളവ് ചെയ്യുന്നതിനോ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനോ യൂണിയന്റെ സൗകര്യസൗകര്യങ്ങളിലെ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥന് നിയമം വഴി നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരത്തെ ബാധിക്കുന്നതല്ല.

1975-ലെ ഭരണഘടന (മൂപ്പത്തിൻ പത്താം ഭേദഗതി) ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പും (10.8.1975 മുതൽ പ്രാബല്യം), 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാലുപതിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 14-ാം വകുപ്പും (20.6.1979 മുതൽ പ്രാബല്യം) പ്രകാരം

7-ാം അനുച്ഛേദം മേലുപറഞ്ഞ പ്രകാരം വായിക്കേണ്ടവിധം അനുകൂലമായി പകരം ചെയ്തത്

(3) (1)ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (ഗ) ഉപഖണ്ഡത്തിലുള്ള യാതൊന്നും, ഒരു മരണശിക്ഷാവിധിയെ നിറുത്തിവയ്ക്കുവാനോ ഇളവുചെയ്യുവാനോ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതല്ലെന്നോ ഒരു സംസ്ഥാന ഗവർണ്ണർക്ക് ^{1***} ആ സമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം പ്രയോഗിക്കാവുന്ന അധികാരത്തെ ബാധിക്കുന്നതല്ല.

73. യൂണിയന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തി—(1 ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി യൂണിയന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം—

(ക) പാർലമെന്റിന് നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ അധികാരമുള്ള വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളവും ,

(ഖ) ഏതെങ്കിലും സന്ധിയുടെയോ ഉടമ്പടിയുടെയോ ബലത്തിൽ ഭാരത സർക്കാരിന് പ്രയോഗിക്കാവുന്ന അനുകൂലങ്ങളുടെയും അധികാരത്തിന്റെയും അധികാരിതയുടെയും പ്രയോഗത്തോളവും,

വ്യാപിക്കുന്നതാണ്

എന്നാൽ, (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള നിർവ്വാഹകാധികാരം ^{2***} ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്ത് ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിനുകൂടി നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ അധികാരമുള്ള വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഈ ഭരണഘടനയിലോ പാർലമെന്റ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ പ്രകടമായി വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള വിധത്തിലൊഴികെ വ്യാപിക്കുന്നതല്ല.

(2) പാർലമെന്റ് മറു വിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവരെ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനും സംസ്ഥാനത്തെ ഏതൊരു ഉദ്യോഗസ്ഥനും അധികാരസ്ഥാനത്തിനും, ഈ അനുമതിയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ആ സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി നിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ പാർലമെന്റിന് അധികാരമുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ, ആ സംസ്ഥാനത്തിനോ അതിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥനോ അധികാരസ്ഥാനത്തിനോ ഈ ഭരണഘടന പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പ് പ്രയോഗിക്കാമായിരുന്ന നിർവ്വാഹകാധികാരവും ചുമതലകളും തുടർന്നും പ്രയോഗിക്കാവുന്നതാണ്

മന്ത്രിസഭ

74. രാഷ്ട്രപതിയെ സഹായിക്കുവാനും ഉപദേശിക്കുവാനും ഉള്ള മന്ത്രിസഭ—¹(1) രാഷ്ട്രപതിയെ സഹായിക്കുവാനും ഉപദേശിക്കുവാനും പ്രധാനമന്ത്രി തലവനായുള്ള ഒരു മന്ത്രിസഭ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും രാഷ്ട്രപതി, തന്റെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഉപദേശമനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു]

⁴ എന്നാൽ, രാഷ്ട്രപതിക്ക് അങ്ങനെയുള്ള ഉപദേശം പൊതുവായോ അല്ലാതെയോ പുനരാലോചിക്കുവാൻ മന്ത്രിസഭയോട് ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള പുനരാലോചനയ്ക്കു ശേഷം നൽകിയ ഉപദേശമനുസരിച്ച് രാഷ്ട്രപതി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു]

¹ 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ" എന്നീ വാക്കുകൾ വീട്ടുകളഞ്ഞു

² മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്റ്റും വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയുടെ ക്കു ചുറ്റും അല്ലെങ്കിൽ ചില ഭാഗത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള" എന്നീ വാക്കുകളും അക്ഷരങ്ങളും വീട്ടുകളഞ്ഞു
1976-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 13-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിനുപകരം ചേർത്തത് (3)-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം.

⁴ 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി, ആക്ട്, 11-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (2)-6, 1979 മുതൽ പ്രാബല്യം.

(2) മന്ത്രിമാർ രാഷ്ട്രപതിക്ക് എന്തെങ്കിലും ഉപദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ടോ എന്നും ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്ത് ഉപദേശമാണ് നൽകിയത് എന്നുമുള്ള കാര്യം എന്തെങ്കിലും കോടതിയിൽ അന്വേഷണവിചാരണ ചെയ്യപ്പെടുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

75. മന്ത്രിമാരെ സംബന്ധിച്ച മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾ (1) പ്രധാനമന്ത്രിയെ രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കേണ്ടതും, മറ്റു മന്ത്രിമാരെ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ഉപദേശത്തിൻമേൽ രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

[(1ക) മന്ത്രിസഭയിലെ മന്ത്രിമാരുടെ ആകെ എണ്ണം, പ്രധാനമന്ത്രി ഉൾപ്പെടെ, ലോകസഭയിലെ ആകെ അംഗങ്ങളുടെ പതിനഞ്ച് ശതമാനത്തിൽ കവിയാൻ പാടുള്ളതല്ല.]

(1a) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിലേതിലേയിലും എന്തെങ്കിലും രാഷ്ട്രീയ കക്ഷിയിൽപ്പെടുന്ന ഒരാൾ, പത്താം പട്ടികയിൽ മണ്ടാം ഖണ്ഡികയിൽ കീഴിൽ ആ സഭയിൽ ഒരു അംഗമായിരിക്കുന്നതിന് അയോധ്യനാശപ്പെട്ട ആ ആൾ, അദ്ദേഹം അയോധ്യനായ തീയതിയുടെ പാരമ്പര്യം മുതൽ, അങ്ങനെയുള്ള അംഗമായുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗകാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിനുള്ള തീയതിവരെയോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിലേതിലേയ്ക്കെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും ഖതരത്തെടുപ്പിൽ അദ്ദേഹം മത്സരിക്കുന്നപക്ഷം അദ്ദേഹം തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതായി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടുന്ന തീയതി വരെയോ, ഇതിൽ ഏതാണോ ആദ്യം വരുന്നത്, ആ കാലയളവ് വരെ (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ കീഴിൽ മന്ത്രിയായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നതിനും കൂടി അയോധ്യനായിരിക്കുന്നതാണ്.]

(2) മന്ത്രിമാർ രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളം കാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതാണ്.

(3) മന്ത്രിസഭ ലോകസഭയോട് കൂടായി ഉത്തരവാദിപ്പെട്ടിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(4) ഒരു മന്ത്രി, തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് രാഷ്ട്രപതി, അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ട് ഉദ്യോഗത്തെപ്പറ്റി രഹസ്യപാലനത്തെയും സംബന്ധിക്കുന്ന ശഠിദങ്ങൾ, അതിനുവേണ്ടി മൂന്നാം പട്ടികയിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള ഹാജരാളസമിച്ച്, ചെല്ലിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(5) താഴെച്ചെയ്യുന്ന എന്തെങ്കിലും ആറുമാസക്കാലം പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിലൊന്നിലും അംഗമല്ലാതിരിക്കുന്ന ഒരു മന്ത്രി ആ കാലാവധിയുടെ അവസാനം മന്ത്രി അല്ലാതായിത്തീരുന്നതാണ്.

(6) മന്ത്രിമാരുടെ ശമ്പളവും ബത്തകളും പാർലമെന്റ് അപ്പോഴപ്പോൾ നിയമവലി നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രകാരത്തിലായിരിക്കുന്നതും, പാർലമെന്റ് അപകാരം നിശ്ചയിക്കുന്നതുവരെ, രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരം ആയിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

ഭാരതത്തിന്റെ അറോർണി-ജനറൽ

76. ഭാരതത്തിന്റെ അറോർണി-ജനറൽ (1) സുപ്രീംകോടതിയിലെ ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കുവാൻ യോഗ്യതയുള്ള ഒരാളെ ഭാരതത്തിന്റെ അറോർണി-ജനറലായി രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) രാഷ്ട്രപതി, അറോർണി-ജനറലിന് അപ്പോഴപ്പോൾ അയച്ചുകൊടുക്കുകയോ ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന നിയമപരമായ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഭാരതസഭക്കാരിന് ഉപദേശം കൊടുക്കുകയും നിയമസഭാവുമുള്ള അത്തരം മറ്റ് കർത്തവ്യങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയും, ഈ ഭരണഘടനയോലോ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ ആ നിയമത്ത് പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്ന മറ്റ് ഏതെങ്കിലും നിയമത്തോലോ നിരമപ്രകാരമോ തന്നെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് അറോർണി-ജനറലിന്റെ കർത്തവ്യം ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) അറോറർണി-ജനറലിന് തന്റെ കർത്തവ്യങ്ങളുടെ അനുഷ്ഠാനത്തിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപരദേശത്തുള്ള എല്ലാ കോടതികളിലും കേൾക്കപ്പെടാനുള്ള അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

(4) അറോറർണി-ജനറൽ രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തൊക്കെയും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതും, അദ്ദേഹത്തിന് രാഷ്ട്രപതി നിശ്ചയിക്കുന്ന വേതനം ലഭിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

സർക്കാർ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്

77. ഭാരത സർക്കാരിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ് (1) ഭാരത സർക്കാരിന്റെ എല്ലാ നിർവ്വാഹക പ്രവർത്തിയും രാഷ്ട്രപതിയുടെ നാമത്തിൽ നടത്തുന്നതായി പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) രാഷ്ട്രപതിയുടെ നാമത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നതും മറ്റും പദവികൾക്കു നൽകുന്നതുമായ ഉത്തരവുകളും മറ്റ് പ്രമാണങ്ങളും രാഷ്ട്രപതി ഉണ്ടാക്കേണ്ട ചട്ടങ്ങളിൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ പ്രമാണീകരിക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെ പ്രമാണീകരിച്ച മറ്റും ഉത്തരവിന്റെയോ പ്രമാണത്തിന്റെയോ സമുദായം അതിൽ രാഷ്ട്രപതി ഉണ്ടാക്കിയതോ ഒപ്പിട്ട് പുർത്തീകരിച്ചതോ ആയ ഒരു ഉത്തരവോ പ്രമാണമോ അല്ലെന്നുള്ള കാരണത്തിന്മേൽ മേന്മയും മെച്ചപ്പെടുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(3) ഭാരത സർക്കാരിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ കൂടുതൽ സ്വകാര്യമായ നടത്തിപ്പിനും ആ കാര്യങ്ങൾ മന്ത്രിമാർക്കിടയിൽ വിഭജിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനും രാഷ്ട്രപതി ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്.

* * * * *

78. രാഷ്ട്രപതിയുടെ വിവരം നൽകുക മുതലായ സംബന്ധിച്ച് പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ—നാഷണലിസം പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങളായിരിക്കുന്നതാണ്.

(a) യൂണിയന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നിർവ്വഹണത്തെയും നിയമനിർമ്മാണത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള മന്ത്രിയുടെ എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും രാഷ്ട്രപതിയെ അറിയിക്കുക;

(b) യൂണിയന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നിർവ്വഹണത്തെയും നിയമനിർമ്മാണത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച് രാഷ്ട്രപതി ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിവരങ്ങൾ നൽകുക.

(c) രാഷ്ട്രപതി ആവശ്യപ്പെടുന്നവകിൽ, ഒരു മന്ത്രി തീരുമാനിച്ചതും എന്നാൽ മന്ത്രിസഭ പരിഗണിച്ചിട്ടില്ലാത്തതും ആയ എന്തൊരു വിഷയവും മന്ത്രിസഭയുടെ പരിഗണനക്ക് സമർപ്പിക്കുക.

* 1958-ലെ ഭാരതസർക്കാർ അന്ധധരണം ഭാഗം II വകുപ്പ് 4 (11), പേജ് 1315-ലെ അപ്പോസ്റ്റ്രോഫ് ഭേദഗതി ചെമ്പര പ്രകാരമുള്ള 1958 നവംബർ 3-ാം തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം തത്സമീപം 2297 കാണുക.
 * 1976-ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി ആകാൻ 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (4)-ാം ഖണ്ഡം ചേർക്കുകയും 1. 1977 മുതൽ പ്രാബല്യം, 1976-ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി ആകാൻ 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വിട്ടുകളയുകയും ചെയ്തു (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

അദ്ധ്യായം II—പാർലമെൻ്റ്

സാമാന്യം

79. പാർലമെൻ്ററിന്റെ രൂപീകരണം യൂണിയൻ, രാഷ്ട്രപതിയും യഥാക്രമം രാജ്യസഭയെന്നും ലോകസഭയെന്നും അറിയപ്പെടുന്ന രണ്ടുസഭകളും അടങ്ങുന്ന ഒരു പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

80. രാജ്യസഭയുടെ ഘടന—(1) '[****രാജ്യസഭ—]

(ക) (1)ാം ചണ്ഡത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് രാഷ്ട്രപതി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന പന്ത്രണ്ട് അംഗങ്ങളും,

ഒ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും¹ [യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളുടെയും] ഇന്നുനൂററി മുപ്പത്തെട്ടിൽ കവിയാത്ത പ്രതിനിധികളും, അടങ്ങിയതായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) രാജ്യസഭയിൽ, സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും⁴ [യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളുടെയും] പ്രതിനിധികളാൽ നികത്തപ്പെടേണ്ട സമാനങ്ങൾ വിഭജിച്ചു കൊടുക്കുന്നത് അതിനുവേണ്ടി നാലാം പട്ടികയിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) (1)ാം ചണ്ഡത്തിലെ (ക) ഉപഖണ്ഡം അനുസരിച്ച് രാഷ്ട്രപതി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങൾ തന്റെ പേരത്തിട്ടുള്ളതുപോലെയുള്ള വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് പ്രത്യേക ജ്ഞാനമുൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രാധികാരികപരിപത്രമോ ഉള്ള ആളുകൾ ആയിരിക്കേണ്ടതാണ് അതായത്.

സാഹിത്യം, ശാസ്ത്രം, കല, സാമൂഹ്യസേവനം എന്നിവ.

4. **** ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും രാജ്യസഭയിലെ പ്രതിനിധികളെ, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണ സഭയിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ കൈമാറാനു ചെയ്യാവുന്ന ഒരറുപൊതിയ്ക്ക് അനുപാതിതം പാലിനിർദ്ദേശ സമ്പ്രദായമനുസരിച്ച് തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(5) [യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളുടെ] രാജ്യസഭയിലെ പ്രതിനിധികളെ പാർലമെൻ്റ് നിയമം വഴി നിർണ്ണയിക്കുന്ന വിധത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്.

4. ക. ചണ്ഡം എന്ന മ്യൂണിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ ആക്ട്, 1955-ലെ വകുപ്പ് പ്രകാരം രാജ്യസഭ എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (1-3-1975 മുതൽ പ്രബല്യം)

1. പത്താം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട്, 1971-ലെ വകുപ്പ് പ്രകാരം പത്താം പട്ടിക 4-ാം ഖണ്ഡികയുടെ 1-ാം ക്രമക്കുറിപ്പിന്മേലായി പുതിയ ഭേദഗതികൾ ചേർത്തത് (2-6-1975 മുതൽ പ്രബല്യം)

1956-ലെ ഭരണഘടന (ആറാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം കൂട്ടി ചേർത്തത്

4. മെമ്പർമാരെ ആകട്ടെ വകുപ്പ് പ്രകാരം കൂട്ടി ചേർത്തത്

5. പത്താം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി പ്രകാരം പത്താം പട്ടികയുടെ 5-ാം ഭാഗത്തിൽ അഞ്ചിൽ പെരുമ്പത്തൂർ പാർലമെൻ്റ് പാർലമെൻ്റ് എന്നീ വാക്കുകളും അക്ഷരങ്ങളും വിട്ടുകളഞ്ഞു

6. മെമ്പർമാരെ ആകട്ടെ വകുപ്പ് പ്രകാരം പത്താം പട്ടികയിലെ 5-ാം ഭാഗത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങൾ എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത്

[81 ലോകസഭയുടെ ചട്ടനം (1) '331-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് 1***

വിധേയമായി] ലോകസഭ—

(ക) സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പാദേശികാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നിയോജക മണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്ന് നേരിട്ടുള്ള തൊണ്ണെട്ടുപ്രതി പാരമേശ്വരൻ എന്ന അംഗത്തിന് മുമ്പായി കവിയാതെയുള്ള അംഗങ്ങളും ;

(ഖ) യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നതിന് പാർലമെൻ്റ് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതിന് തൊണ്ണെട്ടുപ്രതി ഇവയിൽ കവിയാതെയുള്ള അംഗങ്ങളും ; അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതാണ്

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്,

(ക) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് തിരിച്ചു ചുറ്റുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സംഖ്യയും ആ സംസ്ഥാനത്തെ ജനസംഖ്യയും തമ്മിലുള്ള അനുപാതം, പ്രാദേശികാടിസ്ഥാനവും, എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഒന്നു തന്നെ ആകത്തക്കവിധം ആകയും സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഒരോ സംസ്ഥാനത്തിനും ലോകസഭയിൽ തിരിച്ചു വയ്ക്കേണ്ടതും ;

(ഖ) ഒരു നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ ജനസംഖ്യയും അതിന് തിരിച്ചു വയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സംഖ്യയും തമ്മിലുള്ള അനുപാതം പ്രാദേശികാടിസ്ഥാനവും, ആ സംസ്ഥാനത്ത് ഒട്ടാകെ ഒന്നുതന്നെയാകത്തക്കവിധം ഒരോ സംസ്ഥാനത്തിനും പ്രാദേശിക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളിലായി വിഭജിക്കേണ്ടതും.

ആകുന്നു;

[എന്നാൽ ഈ ഖണ്ഡത്തിന്റെ (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന് സംസ്ഥാനം തിരിച്ചു വയ്ക്കുന്ന ആവശ്യത്തിലേക്ക് ആ സംസ്ഥാനത്തെ ജനസംഖ്യ ആവശ്യപ്പെടുന്നതാൽ കവിയാതെയിരിക്കത്തക്കവിധം കവിയാതെയായിരിക്കുന്നതല്ല,

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ "ജനസംഖ്യ" എന്ന പദത്തിന് പ്രസ്തുതമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പട്ടികയിൽ കണക്കാക്കുന്നതായിട്ടുള്ള ആവശ്യമായിട്ടുള്ള ജനസംഖ്യ എന്ന അർത്ഥമാകുന്നു.

എന്നാൽ പ്രസ്തുതമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പട്ടികയിൽ കണക്കാക്കുന്നതായിട്ടുള്ള ഈ വർഷത്തിലെ പരാമർശം [2026]-ാം ആണ്ടിനുശേഷം എടുക്കുന്ന ആവശ്യമായ കവിയാതെയുള്ള പ്രസ്തുതമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ,

[(1) 2-ാം ഖണ്ഡത്തിന്റെ (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിനും ആ ഖണ്ഡത്തിന്റെ പരിമിതി വ്യവസ്ഥയുടെയും ആവശ്യങ്ങൾക്ക് 1971 ലെ കാനേഷുമാരിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പരാമർശവും,

(1) 21-ാം ഖണ്ഡത്തിന്റെ (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് [2001]-ലെ കാനേഷുമാരിയുടെ ഒരു പരാമർശവും, കണക്കാക്കേണ്ടതാണ്]

95-ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 81-ാം ഭേദഗതിയുടെ അനുബന്ധം 1974 ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "331-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി" എന്നതിനു പകരം 31-ാം അനുച്ഛേദത്തിലേയും പത്താം പട്ടിക 4-ാം ഖണ്ഡത്തിലേയും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി എന്ന വകുപ്പുകളും ചേർത്തിരിക്കുന്നു (3-1975 മുതൽ പ്രാബല്യം)
1975-ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 5-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പത്താം പട്ടികയുടെ 4-ാം ഖണ്ഡത്തിന് "എന്നി വകുപ്പുകളും അക്കമ്പി വിട്ടുകളഞ്ഞു (26-4-1975 മുതൽ പ്രാബല്യം)
1987 ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 13-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "അഞ്ചാം ഉപഭാഗത്തിൽ അംഗങ്ങൾ" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (30-5-1987 മുതൽ പ്രാബല്യം).
971 ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "ഇപ്പോഴുള്ള അംഗങ്ങൾ" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത്.
മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്.
976-ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 15-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1976 മുതൽ പ്രാബല്യം)
2001-ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 1-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്.
2013-ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

82. ഓരോ കാനേഷുമാരിയ്ക്കുശേഷവും പുനഃക്രമീകരണം—ഓരോ കാനേഷുമാരിയും പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ, ലോകസഭയിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള സ്പ്രോക്കുകളുടെ വിഭജനവും പ്രാദേശിക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളായി ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിഭജനവും പാർലമെൻറ്, നിയമം വഴി നിശ്ചയിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരസംഗമനത്താലും അങ്ങനെയുള്ള രീതിയിലും, പുനഃക്രമീകരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ് ;

എന്നാൽ, അങ്ങനെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണം അപ്പോൾ നിലവിലുള്ള സഭയുടെ പിരിച്ചുവിടൽ വരെ ലോകസഭയിലെ പ്രതിനിധ്യത്തെ ബാധിക്കുന്നതല്ല :

[എന്നുമാത്രമല്ല, അങ്ങനെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണം രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവു വഴി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതും, അങ്ങനെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണം പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതുപോലെ സഭയിലേക്കുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പ്, അങ്ങനെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണത്തിനു മുൻപ് നിലവിലിരുന്ന പ്രാദേശിക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്താവുന്നതാകുന്നു;

കൂടാതെ, ³[ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള—

(1) 1971-ലെ കാനേഷുമാരി അടിസ്ഥാനമായി പുനഃക്രമീകരിച്ചിട്ടുള്ള ലോക സഭയിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള സ്പ്രോക്കുകളുടെ വിഭജനവും]

(1) ¹[2001 -ലെ കാനേഷുമാരി അടിസ്ഥാനമാക്കി പുനഃക്രമീകരിച്ചുക്കാവുന്ന പ്രാദേശിക നിയോജക മണ്ഡലങ്ങളായി ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിഭജനവും]

²[2026]-ാം ആണ്ടിനുശേഷം എടുക്കുന്ന ആദ്യത്തെ കാനേഷുമാരിയ്ക്കുള്ള പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ, പുനഃക്രമീകരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലാത്തതാകുന്നു.]

83. പാർലമെൻറിന്റെ സഭകളുടെ കാലാവധി—(1) രാജ്യസഭ പിരിച്ചുവിടലിനു വിധേയമാകുന്നതല്ലാത്തതും, എന്നാൽ ഓരോ രണ്ടാം വർഷവും അവസാനിച്ച് എത്രയും വേഗം അതിലെ അംഗങ്ങളിൽ മൂന്നിലൊന്നിനോട് കഴിയുന്നിടത്തോളം അടുത്തുവരുന്നത്ര അംഗങ്ങൾ, പാർലമെൻറ് നിയമം വഴി അതിനുവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച്, സ്ഥാനം ഒഴിയേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) ലോകസഭ, നേരത്തെ പിരിച്ചു വിട്ടിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം അതിന്റെ ഒന്നാമത്തെ യോഗം ചേരുന്നതിന് നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന തീയതി മുതൽ ⁴[അഞ്ചുവർഷത്തേക്ക്], എന്നാൽ ഒരിക്കലും അതിൽ കവിയാതെ, തുടരുന്നതും, മേൽപ്പറഞ്ഞ ⁴[അഞ്ചുവർഷക്കാലം] അവസാനിക്കുന്നത് സഭയുടെ ഒരു പിരിച്ചുവിടൽ ആയിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു;

എന്നാൽ, ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ, മേൽപ്പറഞ്ഞ കാലാവധി ഒരു തവണ ഒരു വർഷത്തിൽ കവിയാത്ത ഒരു കാലത്തേക്കും, യാതൊരു സംഗതിയിലും ആ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലില്ലാത്തതായിനുശേഷം ആറുമാസക്കാലത്തിൽ കവിയാത്തതും, നിയമം വഴി പാർലമെൻറിന് ദീർഘിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

1. 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തി രണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 16-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്. (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).
- ² 2001-ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്.
- ³ 2003 ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്.
- ⁴ 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 13-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "ആറുവർഷത്തേക്ക്" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം). 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 17-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ആദ്യമുണ്ടായിരുന്ന "അഞ്ചു വർഷത്തേക്ക്" എന്ന വാക്കുകൾക്ക് പകരം "ആറു വർഷത്തേക്ക്" എന്ന വാക്കുകൾ ചേർത്തിരുന്നു. (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

84. പാർലമെൻറിലെ അംഗഗണത്തിനു വേണ്ട യോഗ്യത—ഒരാൾ, പാർലമെൻറിലെ ഒരു സ്ഥാനം നികത്തുന്നതിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതിന്, ആ ആൾ—

(ക) ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനായിരിക്കുകയും തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ അതിലേക്ക് അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും ആളുടെ ചുൻപാകെ മൂന്നാം പട്ടികയിൽ അതിനുവേണ്ടി ചേർത്തിട്ടുള്ള ഫാറം അനുസരിച്ച് ഒരു ശപഥമോ പ്രതിജ്ഞയോ ചെയ്ത് ഒപ്പുവയ്ക്കുകയും ;

(ഖ) രാജ്യസഭയിലെ ഒരു സ്ഥാനത്തിന്റെ സംഗതിയിൽ മൂപ്പത് വയസ്സിന് കുറയാത്ത ആളും ലോകസഭയിലെ ഒരു സ്ഥാനത്തിന്റെ സംഗതിയിൽ ഇരുപത്തഞ്ച് വയസ്സിന് കുറയാത്ത ആളും ആയിരിക്കുകയും ;

(ഗ) പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം വഴിയോ നിയമപ്രകാരമോ അതിലേക്ക് നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള വേറെ യോഗ്യതകൾ ഉള്ള ആളായിരിക്കുകയും,

ചെയ്യാത്തപക്ഷം, യോഗ്യനായിരിക്കുന്നതല്ല.

² 85. പാർലമെൻറിന്റെ സമ്മേളനങ്ങൾ നിറുത്തിവയ്ക്കലും പിരിച്ചുവിടലും—(1) രാഷ്ട്രപതി, പാർലമെൻറിന്റെ ഓരോ സഭയേയും അപ്പോഴപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് യുക്തമെന്നു തോന്നുന്ന സമയത്തും സ്ഥലത്തും യോഗം ചേരുന്നതിന് വിളിച്ചുകൂട്ടേണ്ടതും, എന്നാൽ അതിന്റെ ഒരു സമ്മേളനത്തിന്റെ അവസാനത്തെ ഉപവേദനത്തിനും അതിന്റെ അടുത്ത സമ്മേളനത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ ഉപവേദനത്തിന് നിശ്ചയിക്കപ്പെടുന്ന തീയതിക്കും മദ്ധ്യേ ആറുമാസക്കാലത്തെ ഇട ഉണ്ടാകുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(2) രാഷ്ട്രപതിക്ക് അപ്പോഴപ്പോൾ—

(ക) സഭകളുടേയോ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലുമോ സമ്മേളനം അവസാനിപ്പിക്കാവുന്നതും ;

(ഖ) ലോകസഭ പിരിച്ചുവിടാവുന്നതും,

ആകുന്നു.]

86. സഭകളെ അഭിസംബോധനം ചെയ്യുന്നതിനും അവയ്ക്ക് സന്ദേശം അയയ്ക്കുന്നതിനും രാഷ്ട്രപതിക്കുള്ള അവകാശം—(1) രാഷ്ട്രപതിക്ക് പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിനെയെങ്കിലുമോ ഒന്നിച്ച് സമ്മേളിച്ചിട്ടുള്ള ഇരുസഭകളേയുമോ അഭിസംബോധനം ചെയ്യാവുന്നതും അതിനുവേണ്ടി അംഗങ്ങളോട് ഹാജരാകുവാൻ ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) രാഷ്ട്രപതിക്ക് പാർലമെൻറിൽ അപ്പോൾ നിലവിലിരിക്കുന്ന ഒരു ബില്ലിനെ സംബന്ധിച്ചോ അല്ലാതെയോ പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിനെങ്കിലും സന്ദേശങ്ങൾ അയയ്ക്കാവുന്നതും, ഏത് സഭയ്ക്കൊന്നോ അപ്രകാരം ഏതെങ്കിലും സന്ദേശം അയയ്ക്കുന്നത് ആ സഭ ആ സന്ദേശം വഴി പരിഗണനയ്ക്കെടുക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഏത് വിഷയവും സൗകര്യപ്പെടുന്നിടത്തൊളം വേഗത്തിൽ പരിഗണിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

87. രാഷ്ട്രപതിയുടെ വിശേഷാൽ അഭിസംബോധനം—(1)³ ലോകസഭയിലേക്കുള്ള ഓരോ പൊതു തെരഞ്ഞെടുപ്പിനും ശേഷമുള്ള ഒന്നാമത്തെ സമ്മേളനത്തിന്റെ തുടക്കത്തിലും, ഓരോ വർഷത്തെയും ഒന്നാമത്തെ സമ്മേളനത്തിന്റെ തുടക്കത്തിലും രാഷ്ട്രപതി, ഒന്നിച്ചു സമ്മേളിച്ചിട്ടുള്ള പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു സഭകളേയും അഭിസംബോധനം ചെയ്യേണ്ടതും പാർലമെൻറ് വിളിച്ചുകൂട്ടിയതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ അതിനെ അറിയിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

1963-ലെ ഭരണഘടന (പതിനാറാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (ക) മണ്ഡലത്തിനു പകരം ചേർത്തത്.

² 1951-ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 6-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 85-ാം അനുപാദത്തിന് പകരം ചേർത്തത്.

³ മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്, 7-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 'ഓരോ സമ്മേളനത്തിന്റെ' എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത്.

(2) അങ്ങനെയുള്ള അഭിസംബോധനത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ പർച്ച ചെയ്യുന്നതിന് സമയം മാറ്റി വയ്ക്കുന്നതിന്¹*** ഇരുസഭകളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും നടപടിക്രമം നിർണ്ണയിക്കുന്ന പട്ടങ്ങൾ വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

88. സഭകളെ സംബന്ധിച്ച് മന്ത്രിമാരുടെയും അറ്റോർണി-ജനറലിന്റെയും അവകാശങ്ങൾ—ഓരോ മന്ത്രിക്കും ഭാരതത്തിന്റെ അറ്റോർണി-ജനറലിനും, ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലും, സഭകളുടെ സംയുക്ത ഉപവേശനത്തിലും, അദ്ദേഹത്തെ അംഗമാക്കി പേരു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പാർലമെൻറിന്റെ ഏത് സമിതിയിലും സംസാരിക്കുവാനും അവയുടെ നടപടികളിൽ മറുവിധത്തിൽ പങ്കെടുക്കുവാനും അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും, എന്നാൽ വോട്ടുചെയ്യുന്നതിന് ഈ അനുപ്ചേദത്തിന്റെ ബലത്തിൽ അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു.

പാർലമെൻറിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ

89. രാജ്യസഭയിലെ അഭ്യക്ഷനും ഉപാഭ്യക്ഷനും—(1) ഭാരതത്തിന്റെ ഉപരാഷ്ട്രപതി ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ രാജ്യസഭയുടെ അഭ്യക്ഷനായിരിക്കുന്നതാണ്

(2) രാജ്യസഭ, കഴിയുന്നതും വേഗം, ആ സഭയിലെ ഒരംഗത്തെ അതിന്റെ ഉപാഭ്യക്ഷനായി തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും, ഉപാഭ്യക്ഷന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിവാക്കുമ്പോഴെല്ലാം സഭ മറ്റൊരംഗത്തെ ഉപാഭ്യക്ഷനായി തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

90. ഉപാഭ്യക്ഷൻ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നതും രാജിവയ്ക്കുന്നതും നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുന്നതും—രാജ്യസഭയിൽ ഉപാഭ്യക്ഷനായി ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്ന ഒരു അംഗം—

(ക) അദ്ദേഹം ആ സഭയിലെ ഒരു അംഗം അല്ലാതായിത്തീരുന്നുവെങ്കിൽ തന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിയേണ്ടതാണ് ;

(ഖ) അദ്ദേഹത്തിന് ഏത് സമയത്തും അഭ്യക്ഷനെ സംബോധനം ചെയ്ത് സ്വന്തം കൈപ്പടയിൽ എഴുതി അയച്ച് തന്റെ ഉദ്യോഗം രാജി വയ്ക്കാവുന്നതാണ് ;

(ഗ) അദ്ദേഹത്തെ ആ സഭയിലെ അപ്പോഴുള്ള എല്ലാ അംഗങ്ങളുടെയും ഭൂരിപക്ഷത്തോടുകൂടി പാസ്സാക്കുന്ന ആ സഭയുടെ ഒരു പ്രമേയം വഴി തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ് :

എന്നാൽ, (ഗ) ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനുള്ള യാതൊരു പ്രമേയവും, ആ പ്രമേയം അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തേക്കുറിച്ച് കുറഞ്ഞത് പതിനാല് ദിവസത്തെ നോട്ടീസ് കൊടുത്തിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം, അവതരിപ്പിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

91. ഉപാഭ്യക്ഷനോ മറ്റൊരാൾക്കോ അഭ്യക്ഷന്റെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനോ അഭ്യക്ഷനായി പകരം ജോലിനോക്കുവാനോ ഉള്ള അധികാരം—(1) അഭ്യക്ഷന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിവാക്കിക്കുമ്പോഴും, ഉപരാഷ്ട്രപതി രാഷ്ട്രപതിയായി പകരം ജോലി നോക്കുകയോ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന കാലത്തും, ആ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ഉപാഭ്യക്ഷനും, ഉപാഭ്യക്ഷന്റെ ഉദ്യോഗവും ഒഴിവാക്കിയിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആ ആവശ്യത്തിലേക്ക് രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള രാജ്യസഭാംഗവും നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) രാജ്യസഭയുടെ ഏതെങ്കിലും ഉപവേശനത്തിൽ, അഭ്യക്ഷൻ സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ഉപാഭ്യക്ഷനോ, അദ്ദേഹം സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ആ സഭയുടെ നടപടി ക്രമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പട്ടങ്ങൾ വഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന ആളോ അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരാളും സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ആ സഭ നിശ്ചയിക്കാവുന്ന മറ്റൊരാളോ, അഭ്യക്ഷനായി പകരം ജോലി നോക്കേണ്ടതാണ്.

¹ 1951 ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭാഗത്ത്) ആക്ട് 7 വകുപ്പുപകരം "സഭയുടെ മറു കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് അങ്ങനെയുള്ള പരിച്ഛേദ മൂൽഗണന നടക്കുന്നതിനും" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

92. അഭ്യക്ഷൻ അല്ലെങ്കിൽ ഉപാഭ്യക്ഷൻ, അദ്ദേഹത്തെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ അഭ്യക്ഷത വഹിച്ചുകൂടെൻ—(1) രാജ്യസഭയുടെ ഏതെങ്കിലും ഉപവേശനത്തിൽ, ഉപരാഷ്ട്രപതിയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്നും നീക്കം ചെയ്യുവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ അഭ്യക്ഷനോ, ഉപാഭ്യക്ഷനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ ഉപാഭ്യക്ഷനോ, അദ്ദേഹം സ്ഥിരനാണെന്നുള്ളതും, അഭ്യക്ഷത വഹിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ഉപവേശനത്തിനും 91-ാം അനുച്ഛേദം (2)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, അതു സംഗതിപോലെ, അഭ്യക്ഷന്റെയോ ഉപാഭ്യക്ഷന്റെയോ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിലുള്ള ഒരു ഉപവേശനം സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതുപോലെ, ബാധകമാകുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഉപരാഷ്ട്രപതിയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം രാജ്യസഭയിൽ പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ അഭ്യക്ഷൻ ആ സഭയിൽ സംസാരിക്കുന്നതിനും മറുവിധത്തിൽ അതിന്റെ നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനും അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും, എന്നാൽ 100-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, അങ്ങനെയുള്ള പ്രമേയത്തിന്മേലോ അങ്ങനെയുള്ള നടപടികൾക്കിടയിൽ മറ്റേതെങ്കിലും വിഷയത്തിന്മേലോ വോട്ടു ചെയ്യുവാൻ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു.

93. ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറും—ലോകസഭ, കഴിയുന്നതും വേഗം, ആ സഭയിലെ രണ്ട് അംഗങ്ങളെ യഥാക്രമം അതിന്റെ സ്പീക്കറും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറും ആയി തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും, സ്പീക്കറുടെയോ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറുടെയോ ഉദ്യോഗം ഒഴിവാക്കുമ്പോഴെല്ലാം ആ സഭ മറ്റൊരു അംഗത്തെ, സ്പീക്കറോ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറോ ആയി, അതു സംഗതിപോലെ, തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

94. സ്പീക്കറും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറും ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു പോകുന്നതും രാജിവയ്ക്കുന്നതും നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുന്നതും—ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറായോ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറായോ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്ന ഒരു അംഗം—

(ക) അദ്ദേഹം ലോകസഭയിലെ ഒരംഗമല്ലാതായിത്തീരുന്നുവെങ്കിൽ, തന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിയേണ്ടതാണ് ;

(ഖ) അദ്ദേഹത്തിന് ഏത് സമയത്തും ആ അംഗം സ്പീക്കറാണെങ്കിൽ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറായും, ആ അംഗം ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറാണെങ്കിൽ സ്പീക്കറായും, സംബോധനം ചെയ്ത് സ്വന്തം കൈപ്പടിയിൽ എഴുതി അയച്ച് തന്റെ ഉദ്യോഗം രാജി വയ്ക്കാവുന്നതാണ് ,

(ഗ) അദ്ദേഹത്തെ ആ സഭയിലെ അപ്പോഴുള്ള എല്ലാ അംഗങ്ങളുടെയും ഭൂരിപക്ഷത്തോടുകൂടി പാസ്സാക്കുന്ന ലോകസഭയുടെ ഒരു പ്രമേയം വഴി തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ് ;

എന്നാൽ, (ഗ) ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനുള്ള യാതൊരു പ്രമേയവും, ആ പ്രമേയം അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തെക്കുറിച്ച് കൂറുണ്ടെന്ന് പതിനാല് ദിവസത്തെ നോട്ടീസ് കൊടുത്തിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം അവതരിപ്പിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

എന്നു മാത്രമല്ല, ലോകസഭ പിരിച്ചുവിടുമ്പോഴെല്ലാം, ആ പിരിച്ചുവിടലിനുശേഷമുള്ള ലോകസഭയുടെ ഒന്നാമത്തെ യോഗം ചേരുന്നതിന് തൊട്ടു മുൻപുവരെ സ്പീക്കർ തന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിയുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

95. ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർക്കോ, മറ്റൊരാൾക്കോ സ്പീക്കറുടെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനോ സ്പീക്കറായി പകരം ജോലി നോക്കുവാനോ ഉള്ള അധികാരം—(1) സ്പീക്കറുടെ ഉദ്യോഗം ഒഴിവാക്കിയിരിക്കുമ്പോൾ ആ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറോ, ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറുടെ ഉദ്യോഗവും ഒഴിവാക്കിയിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആ ആവശ്യത്തിലേക്ക് രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കുന്ന ലോകസഭയിലെ അങ്ങനെയുള്ള അംഗമോ, നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ലോകസഭയുടെ ഏതെങ്കിലും ഉപവേശനത്തിൽ സ്പീക്കർ സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറോ, അദ്ദേഹവും സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ആ സഭയുടെ നടപടിക്രമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചട്ടങ്ങൾ വഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ആളോ, അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരാളും സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ആ സഭ നിശ്ചയിക്കാവുന്ന മറ്റൊരാളോ സ്പീക്കറായി പകരം ജോലി നോക്കേണ്ടതാണ്.

96. സ്പീക്കർ അല്ലെങ്കിൽ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ, അദ്ദേഹത്തെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ, അദ്യക്ഷത വഹിച്ചു കൂടെന്ന്—(1) ലോകസഭയുടെ ഏതെങ്കിലും ഉപവേശനത്തിൽ സ്പീക്കറെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ സ്പീക്കറോ, ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറോ, അദ്ദേഹം സന്നിഹിതനാണെങ്കിലും, അദ്യക്ഷതവഹിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതും, അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ഉപവേശനത്തിനും 95-ാം അനുച്ഛേദം (2) ൽ ഖണ്ഡത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, സ്പീക്കറുടെയോ ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറുടെയോ, അതതു സംഗതിപോലെ, അസാന്നിദ്ധ്യത്തിലുള്ള ഒരു ഉപവേശനം സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതുപോലെ, ബാധകമാകുന്നതും ആകുന്നു.

(2) സ്പീക്കറെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം ലോകസഭയിൽ പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ ആ സഭയിൽ സംസാരിക്കുന്നതിനും മറ്റു വിധത്തിൽ അതിന്റെ നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനും സ്പീക്കർക്ക് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും, 100-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, അങ്ങനെയുള്ള പ്രമേയത്തിന്മേലോ അങ്ങനെയുള്ള നടപടികൾക്കിടയിൽ മറ്റേതെങ്കിലും വിഷയത്തിന്മേലോ വോട്ടുചെയ്യുവാനുള്ള അവകാശം, ആദ്യത്തെ ഘാതം മാത്രം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും എന്നാൽ വോട്ടുകൾ തുല്യമായി വരുന്ന സംഗതിയിൽ, ഇല്ലാതിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

97. അദ്യക്ഷൻനെയും ഉപാദ്യക്ഷൻനെയും സ്പീക്കറുടെയും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറുടെയും ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും—രാജ്യസഭയുടെ അദ്യക്ഷനും ഉപാദ്യക്ഷനും ലോക സഭയുടെ സ്പീക്കർക്കും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർക്കും യഥാക്രമം പാർലമെൻറ് നിയമം വഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും അതിലേക്ക് അപകാരം വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതു വരെ രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും, കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

98. പാർലമെൻറിന്റെ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്—(1) പാർലമെൻറിന്റെ ഓരോ സഭയ്ക്കും വെറുറെ സെക്രട്ടേറിയറ്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥഗണം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു സഭകൾക്കും പൊതുവായി തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതു തടയുന്നതായി വ്യാഖ്യാനിക്കാവുന്നതല്ല.

(2) പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും സെക്രട്ടേറിയറ്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥഗണത്തിലേക്ക് ആൾ ചേർക്കലും, അതിലേക്കു നിയമിക്കുന്നവരുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകളും പാർലമെൻറിനു നിയമം വഴി ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(3, പാർലമെൻറ് (2) ൽ ഖണ്ഡപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറോട് അല്ലെങ്കിൽ രാജ്യസഭയുടെ അദ്യക്ഷനോട് അതതു സംഗതിപോലെ, ആലോചിച്ചതിനുശേഷം രാഷ്ട്രപതിക്ക് ലോകസഭയുടെയോ രാജ്യസഭയുടെയോ സെക്രട്ടേറിയറ്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥഗണത്തിലേക്ക് ആൾ ചേർക്കലും അതിലേക്കു നിയമിക്കുന്നവരുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകളും ക്രമപ്പെടുത്തുന്ന ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതും അങ്ങനെയുണ്ടാക്കുന്ന ഏതു ചട്ടത്തിനും മേൽപ്പറഞ്ഞ ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്

99. അംഗങ്ങളുടെ ശുപഥം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ—പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഓരോന്നിലെയും ഓരോ അംഗവും തന്റെ സ്ഥാനം സ്വീകരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം അതിലേക്ക് നിയമിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ആളുടെയോ മുൻപാകെ മൂന്നാം പട്ടികയിൽ അതിനുവേണ്ടി കൊടുത്തിട്ടുള്ള ഫരറ അനുസരിച്ച് ഒരു ശുപഥം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു ഒപ്പുവയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

100. സഭകളിൽ വോട്ടു ചെയ്യലും, ഒഴിവുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നാലും പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സഭകൾക്കുള്ള അധികാരവും കോറവും—(1) ഈ ഭരണഘടനയിൽ മറുപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളപ്പോൾ ഒഴികെ, ഇരു സഭകളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും ഏതു ഉപവേശനത്തിലും അല്ലെങ്കിൽ സഭകളുടെ സംയുക്ത ഉപവേശനത്തിലും വരുന്ന എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളും സ്പീക്കറോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്യക്ഷൻ അഥവാ സ്പീക്കറായി പകരം ജോലി നോക്കുന്ന ആളോ അല്ലാത്ത, ഹാജരാകുകയും വോട്ടു ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളുടെ വോട്ടുകളുടെ ഭൂരിപക്ഷം കൊണ്ട് രീതിമാനിക്കേണ്ടതാണ്.

അദ്യക്ഷനോ സ്പീക്കറോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെ പകരം ജോലി നോക്കുന്ന ആളോ ആദ്യ അവസരത്തിൽ വോട്ടു ചെയ്യുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, എന്നാൽ വോട്ടുകളുടെ തുല്യതയുടെ സംഗതിയിൽ ഒരു നിർണ്ണായക വോട്ട് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും അത് അദ്ദേഹം പ്രയോഗിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഓരോന്നിലും അതിലെ അംഗങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒഴിവ് ഉണ്ടായിരുന്നാൽ തന്നെയും പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും സഭയിൽ ഇരിക്കുകയോ വോട്ടു ചെയ്യുകയോ നടപടികളിൽ മറുവിധത്തിൽ പങ്കെടുക്കുകയോ ചെയ്യുവാൻ അവകാശമില്ലാതിരുന്ന ആരെങ്കിലും അപ്രകാരം ചെയ്തതായി പിന്നീട് വെളിപ്പെട്ടു എന്നിരുന്നാലും പാർലമെന്റിലെ ഏതു നടപടിയും സാധുവായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(3) പാർലമെന്റ് നിയമംവഴി മറു വിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവരെ, പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഓരോന്നിനും യോഗം പോരുന്നതിനാവശ്യമായ കോറം ആ സഭയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ആകെ സംഖ്യയുടെ പത്തിലൊന്ന് ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

(4) ഒരു സഭയുടെ ഒരു യോഗത്തിനിടയിൽ ഏതെങ്കിലും സമയത്ത് കോറം ഇല്ലാത്ത വന്നാൽ, സഭ നീട്ടിവയ്ക്കുകയോ കോറം ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ ആ യോഗം നിറുത്തിവയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് അദ്യക്ഷന്റെയോ സ്പീക്കറുടെയോ അല്ലെങ്കിൽ ആ നിലയിൽ പകരം ജോലി നോക്കുന്ന ആളുടെയോ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

അംഗങ്ങളുടെ അയോഗ്യതകൾ

101. സ്ഥാനങ്ങൾ ഒഴിവാക്കൽ—(1) യാതൊരാളും പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിലും അംഗമായിരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ഇരു സഭകളിലെയും അംഗമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഒരാൾ ഒരു സഭയിൽ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതിൽ ഉള്ള നായാളുടെ സ്ഥാനം ഒഴിയുന്നതിന് പാർലമെന്റ് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) യാതൊരാളും പാർലമെന്റിലും ¹ *** ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലും കൂടി അംഗമായിരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, ഒരാൾ പാർലമെന്റിലെയും ² [ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ] നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലെയും അംഗമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, രാഷ്ട്രപതി ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങളിൽ ³ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള കാലാവധിയുടെ അവസാനം, ആ ആൾ സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ നിന്ന് തന്റെ സ്ഥാനം അതിന് മുമ്പ് രാജി വച്ചിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം, പാർലമെന്റിൽ ആ ആളുടെ സ്ഥാനം ഒഴിവാക്കുന്നതും ആകുന്നു.

1996 ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29 ന് വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയുടെ ക ഭാഗത്തിലോ ല ഭാഗത്തിലോ പാഞ്ഞിട്ടുള്ള" എന്നീ വാക്കുകളും അക്ഷരങ്ങളും വിട്ടു കളഞ്ഞു.

² മേലുപറഞ്ഞ ആക്ട്, 29 ന് വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം "അതേനായുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത്.

³ 950 ജനുവരി 26-ാം തീയതിയിലെ നിയമ നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിജ്ഞാപനം നം. എഫ്. 46/50-സി. ഭാരതസഭ, അസംഭാരണം പോഷ് 678-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു, 950-ലെ ഏകകാലിക അംഗത്വ നിരോധന ചട്ടങ്ങൾ കാണുക.

(3) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിലെയെങ്കിലും ഒരാൾ

(ക) [102-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലോ (2) ഓ ഖണ്ഡത്തിലോ] പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അയോഗ്യതകളിൽ ഏതിനെങ്കിലും വിധേയനാകുകയോ ;

¹[(ഖ) അഭ്യർത്ഥനയോ സ്വീകാരമോ, അതു സംഗതിപോലെ, സംബന്ധം ചെയ്ത സ്വന്തം കൈപ്പടയിൽ എഴുതി അയച്ച തന്റെ സ്ഥാനം രാജി വയ്ക്കുകയും ആ ആളുടെ രാജി അഭ്യർത്ഥനാ സ്വീകാരം, അതു സംഗതിപോലെ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുകയോ.]

ചെയ്താൽ, ആ ആളുടെ സ്ഥാനം അപ്പോൾ ഒഴിവാകുന്നതാണ്

²[എന്നാൽ, (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും രാജിയുടെ സംഗതിയിൽ, കിട്ടിയ വിവരത്തിൽ നിന്നോ മറുപിടത്തിലോ തനിക്ക് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന അനേകം വിചാരണ ചെയ്തതിനുശേഷവും, അങ്ങനെയുള്ള രാജി സ്വീകാരം ഉള്ളതോ യഥാർത്ഥമാണോ അല്ലെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ അഭ്യർത്ഥനാ സ്വീകാരം, അതു സംഗതിപോലെ, അങ്ങനെയുള്ള രാജി സ്വീകരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.]

(4) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലെയെങ്കിലും ഒരാൾ ആ സഭയുടെ അനുവാദം കൂടാതെ അതിന്റെ എല്ലാ യോഗങ്ങളിലും ദ്രോഹം ദ്രോഹപ്രവൃത്തികൾ അസന്നിഹിതനായിരുന്നാൽ ആ സഭയ്ക്ക് ആ ആളുടെ സ്ഥാനം ഒഴിവാക്കിയായി പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ്

എന്നാൽ, മേൽപറഞ്ഞ അറുപത് ദിവസക്കാലം കണക്കാക്കുമ്പോൾ ആ സഭയുടെ സമ്മേളനം അവസാനിപ്പിച്ചിരുന്നതോ തുടർച്ചയായി നാലു ദിവസത്തിലധികം നിശ്ചിതമായിരുന്നതോ ആയ കാലയളവ് കണക്കിലെടുക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല

102. അംഗത്വത്തിനുള്ള അയോഗ്യതകൾ - (1) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിലെയെങ്കിലും ഒരു അംഗമായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുവാനും, ഒരു അംഗമായി ഇരിക്കുവാനും—

(ക) ഭാരത സർക്കാരിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ കീഴിൽ ഏതു ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്ന ആളെയാണോ അയോഗ്യനാക്കുകയില്ലെന്ന് പാർലമെന്റ് നിയമംവഴി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളത്, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗമല്ലാതെ ആദായകരമായ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുകയോ ;

(ഖ) ചിത്തമോ ഉള്ള ആളായിരിക്കുകയും ക്ഷമയുള്ള ഒരു കോടതി അപകാരം പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യുകയോ ;

(ഗ) ഒരു അവിമുക്ത നിർദ്ദയനായിരിക്കുകയോ ;

(റ) ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരൻ അല്ലാതിരിക്കുകയോ ഒരു വിദേശ രാജ്യത്തിൽ പൗരനാ സംഭാവനയോ ആർജ്ജിച്ചിരിക്കുകയോ ഒരു വിദേശ രാജ്യത്തിൽ കൂറോ വിധേയത്വമോ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുകയോ ;

(ഇ) പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമംവഴിയോ നിയമപ്രകാരമോ അപ്രകാരം അയോഗ്യനാക്കിയിരിക്കുകയോ ,

ചെയ്യുന്ന ഒരാൾ അയോഗ്യനാകുന്നതാണ്.

¹ 185 ലെ ഭരണഘടന (അൻപത്തി രണ്ടാം ഭാഗത്ത്) ആഗൻ 2-ാം വകുപ്പ് പക്ഷാം 102-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ (1)-ാം ഖണ്ഡം എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (1-3-1985 മുതൽ പ്രാബല്യം)

² 1974-ലെ ഭരണഘടന (മുപ്പത്തിയൊന്നാം ഭാഗത്ത്) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പക്ഷാം (ഖ) ഉപഖണ്ഡം എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത്

³ മേൽപറഞ്ഞ ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പക്ഷാം ചേർത്തത്.

¹[വിശദീകരണം—ഈ ഓൺഡത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് യൂണിയന്റെയും ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും ഒരു മന്ത്രിയാണെന്നുള്ള കാരണത്താൽ മാത്രം ഒരാൾ ഭാരതസർക്കാരിന്റെയും അഥവാ അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്റെയും കീഴിൽ ആദായകരമായ ഒരു ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.]

²[(?) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിലെയെങ്കിലും ഒരു അംഗമായിരിക്കുന്നതിന് പത്താം പട്ടിക പ്രകാരം അയോഗ്യത കൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാൾക്ക് അപ്രകാരം അംഗമായിരിക്കുവാൻ യോഗ്യത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.]

³[103. അംഗങ്ങളുടെ അയോഗ്യതകൾ സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങളിൽമേലുള്ള തീരുമാനം—(1) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിലെയെങ്കിലും ഒരു അംഗം 102-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഓൺഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അയോഗ്യതകളിൽ ഏതിനെങ്കിലും വിധേയനായിട്ടുണ്ടോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നം ഉൽഭവിക്കുന്നു എങ്കിൽ, ആ പ്രശ്നം രാഷ്ട്രപതിയുടെ തീരുമാനത്തിന് അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.]

(2) അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നത്തിന്മേൽ ഏതെങ്കിലും തീരുമാനം നൽകുന്നതിനുമുമ്പ് രാഷ്ട്രപതി തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷന്റെ അഭിപ്രായം നേടേണ്ടതും അങ്ങനെയുള്ള അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.]

104. 99-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള ശപഥമോ പ്രതിജ്ഞയോ ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പോ യോഗ്യത ഇല്ലാതിരിക്കുമ്പോഴോ അയോഗ്യനായിരിക്കുമ്പോഴോ ഉപവേശിക്കുന്നതിനും വോട്ടുചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള ശിക്ഷ—ഒരാൾ 99-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് മുമ്പാകെയോ താൻ പാർലമെന്റിലെ അംഗത്വത്തിന് യോഗ്യനല്ലെന്നോ അയോഗ്യനാണെന്നോ പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ വഴിതന്നെ അങ്ങനെയുള്ള അംഗമെന്ന നിലയിൽ ഉപവേശിക്കുകയോ വോട്ടുചെയ്യുന്നതിൽ നിന്നും നിരോധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നോ അറിഞ്ഞിരിക്കുമ്പോഴോ പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിലെയെങ്കിലും അംഗമെന്ന നിലയിൽ ഉപവേശിക്കുകയോ വോട്ടുചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ, അപ്രകാരം താൻ ഉപവേശിക്കുകയോ വോട്ടുചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്ന ഓരോ ദിവസത്തേക്കും യൂണിയന് ഓഡ്രേണ്ട കടമെന്ന നിലയിൽ വസൂലാക്കേണ്ട അഞ്ഞൂറു രൂപ പിഴയ്ക്ക് ആ ആൾ ബാധ്യസ്ഥനായിരിക്കുന്നതാണ്.

പാർലമെന്റിന്റെയും അതിലെ അംഗങ്ങളുടെയും അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ബാധ്യതയില്ലായ്മകളും

105. പാർലമെന്റിന്റെ സഭകളുടെയും അവയിലെ അംഗങ്ങളുടെയും സ്ഥിതികളുടെയും അധികാരങ്ങൾ, വിശേഷാവകാശങ്ങൾ മുതലായവ—(.) ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും പാർലമെന്റിന്റെ നടപടിക്രമം നിർണ്ണയിക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾക്കും നിലവിലുള്ള ഉത്തരവുകൾക്കും വിധേയമായി പാർലമെന്റിൽ സംസ്ഥാന സ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

1985 ലെ ഭരണഘടന (അൻപത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 1985 വകുപ്പുപ്രകാരം "(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (1-3-1985 മുതൽ പ്രാബല്യം).

² മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് (1-3-1985 മുതൽ പ്രാബല്യം).

³ 103-ാം അനുച്ഛേദം അനുക്രമമായി 1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 20-ാം വകുപ്പുപ്രകാരവും 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 14-ാം വകുപ്പുപ്രകാരവും പകരം ചേർത്തത് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(2) പാർലമെന്റിലെ യാതൊരുവനും, ആ ആർ പാർലമെന്റിലോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും സമിതിയിലോ പരഞ്ഞിട്ടുള്ള എന്തിനെയെങ്കിലുമോ നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വോട്ടിനെയോ സംബന്ധിച്ച് യാതൊരു കോടതി നടപടികൾക്കും വിധേയനല്ലാത്തതും പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിന്റെ അധികാരത്താലോ അധികാരത്തിന് കീഴിലോ ഏതെങ്കിലും റിപ്പോർട്ടോ, പത്രമോ, വോട്ടുകളോ നടപടികളോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് യാതൊരാളും അപകാരം വിധേയനാകുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(3) മറ്റ് കാര്യങ്ങളിൽ പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയ്ക്കും ഓരോ സഭയിലെയും അംഗങ്ങൾക്കും സമിതികൾക്കും ഉള്ള അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ബാധ്യതയില്ലാത്തതും അപ്പോഴപ്പോൾ പാർലമെന്റ് നിയമം വഴി നിർവ്വചിക്കുന്ന വിധം ഉള്ളവ ആയിരിക്കുന്നതും, അങ്ങനെ നിർവ്വചിക്കുന്നതുവരെ [1978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 15-ാം വകുപ്പ് പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ആ സഭയ്ക്കും അതിലെ അംഗങ്ങൾക്കും സമിതികൾക്കും ഉണ്ടായിരുന്നവ ആയിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.]

(4) പാർലമെന്റിന്റെ ഒരു സഭയിലോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും സമിതിയിലോ സാക്ഷാത്കാരം നടന്ന അതിന്റെ നടപടികളിൽ മറ്റൊരവ്യക്തിയെ പങ്കെടുക്കുന്നതിനും ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രകാരമുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് (1) - (2) - (3) - വണ്ഡങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാർലമെന്റിലെ അംഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതുപോലെ ബാധകമാകുന്നതാണ്.

106. അംഗങ്ങളുടെ ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഓരോന്നിലെയും അംഗങ്ങൾക്ക് പാർലമെന്റ് നിയമം വഴി നൽകാവുന്നതിന് നിർവ്വചിക്കുന്ന ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും, അതുസംബന്ധിച്ച് അപകാരം വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഇൻഡ്യാ ഡെമോക്രാസിന്റെ കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലിയിലെ അംഗങ്ങളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ ഹേതുമാകാത്തതും അങ്ങനെയുള്ള നിരക്കുകൾ അനുസരിച്ചും അങ്ങനെയുള്ള പ്രാധിക്യത്തിന്മേലും ഉള്ള ബത്തകളും ലഭിക്കുന്നതും, അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

നിയമനിർമ്മാണ നടപടിക്രമം

107. ബില്ലുകളുടെ അവതരണവും പാസ്സാക്കലും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ (1) പണബില്ലുകളെപ്പോലും മറ്റ് ധനകാര്യ ബില്ലുകളെപ്പോലും സംബന്ധിച്ച 109-ാം 117-ാം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ഒരു ബിൽ പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതൊരുവിലും ആരംഭിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) 108-ാം 109-ാം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ഒരു ബിൽ ഭേദഗതി കൂടാതെയാതെ ഇരുസഭകളും അനുകൂലിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഭേദഗതികളോടുകൂടിയോ മാത്രം ഇരുസഭകളും അനുകൂലിപ്പിച്ചില്ലാത്തപക്ഷം, പാർലമെന്റിൽ സഭകൾ പാസ്സാക്കിയതായി കരുതാവുന്ന പാടുള്ളതല്ല.

3) പാർലമെന്റിൽ നിലവിലിരിക്കുന്ന ഒരു ബിൽ സഭകളുടെ നമ്മളനം അവസാനിപ്പിക്കൽ നിമിത്തം ലാപ്സാകുന്നതല്ല.

(4) ലോകസഭ പാസ്സാക്കാതെ രാജ്യസഭയിൽ നിലവിലിരിക്കുന്ന ഒരു ബിൽ ലോകസഭ പിരിച്ചുവിടുന്നതിന്മേൽ ലാപ്സാകുന്നതല്ല.

(5) ലോകസഭയിൽ നിലവിലിരിക്കുന്നതോ, ലോകസഭ പാസ്സാക്കി രാജ്യസഭയിൽ നിലവിലിരിക്കുന്നതോ ആയ ഒരു ബിൽ, 108-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ലോകസഭ പിരിച്ചുവിടുന്നതിന്മേൽ ലാപ്സാകുന്നതാണ്.

978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 15-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചില വാക്കുകൾക്ക് പകരം ചേർത്തത് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

108. ചില സാഹതികളിൽ ഇരുസഭകളുടെയും സംയുക്ത ഉപദേശനം—(1) ഒരു ബിൽ ഒരു സഭ പാസ്സാക്കുകയും മറ്റേ സഭയിലേക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തതിനുശേഷം—

(ക) ആ ബിൽ മറ്റേ സഭ തിരസ്കരിക്കുകയോ ;

(ഖ) ആ ബില്ലിൽ വരുത്തേണ്ട ഭേദഗതികളെപ്പറ്റി സഭകൾ അവസാനം വിജയിക്കുകയോ ;

21 മറ്റേ സഭയ്ക്ക് ആ ബിൽ കിട്ടിയ തീയതി മുതൽ ആ സഭയിൽ പാസ്സാക്കാതെ ആറുമാസത്തിലധികം കഴിഞ്ഞു പോവുകയോ .

ചെയ്യാൻ, മറ്റേ സഭ പിരിച്ചുവിടുന്നത് നിലത്തും ആ ബില്ല് ലാപ്സാക്കിയിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം രാഷ്ട്രപതിക്ക് സഭകൾ ഉപദേശനത്തിന്റേതല്ലാത്തതല്ലാത്തതും ഉപദേശനത്തിലല്ലെങ്കിൽ പൊതുവിജ്ഞാപനം രൂപേതരവും ആ ബില്ലിനെപ്പറ്റി പര്യാലോചിക്കുന്നതിനും അതിന്മേൽ വോട്ടുചെയ്യുന്നതിനും ഉള്ള ആവശ്യത്തിന് ഒരു സംയുക്ത ഉപദേശനമായി യോഗം ചെയ്യുന്നതിന് അവയെ വിളിച്ചുകൂട്ടുവാനുള്ള തന്റെ ഉദ്ദേശ്യം അവയെ അറിയിക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, ഈ ചൺഡത്തിലെ യാതൊന്നും ഒരു പണബില്ലിന് ബാധകമാകുന്നതല്ല.

2) (1)-ാം ഭാഗത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളവിധം എന്തെങ്കിലും അങ്ങനെയുള്ള ആറുമാസക്കാലം കണക്കാക്കുന്നതിൽ, ആ ചൺഡത്തിലെ (1) ഉപഭാഗത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള സഭ സഭയ്ക്കോ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിലോ മുടങ്ങിയതായി നാലു ദിവസത്തേക്കധികം നീട്ടിവച്ചിട്ടുണ്ടെന്നോ ആയ എന്തെങ്കിലും കാര്യമല്ലെന്ന് കണക്കിലെടുക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതല്ല.

(3) രാഷ്ട്രപതി സഭകളെ ഒരു സംയുക്ത ഉപദേശനമായി യോഗം ചെയ്യുന്നതിന് വിളിച്ചുകൂട്ടുവാനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെക്കുറിച്ച് (1)-ാം ഭാഗം വിജ്ഞാപനം നൽകിയതിനുശേഷം, ഇരുസഭകളുമായി ഒന്നും ആ ബില്ലിനെപ്പറ്റിയുള്ള നടപടി തുടരുന്നതോ പടിഞ്ഞാറത്തോ എന്നാൽ രാഷ്ട്രപതിക്ക് തന്റെ വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ച് തീയതിക്കുശേഷം ഏതും സമയത്തും, വിജ്ഞാപനത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ആവശ്യത്തിന്, സഭകളെ ഒരു സംയുക്ത ഉപദേശനമായി യോഗം ചേർന്നതിന് വിളിച്ചുകൂട്ടുവാനും അദ്ദേഹം അപകാരം ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ, സഭകൾ അതനുസരിച്ച് യോഗം ചേരേണ്ടതും ആകുന്നു.

(4) രണ്ട് സഭകളുടെയും ആ സംയുക്ത ഉപദേശനത്തിൽ സമ്മതിച്ച ഭേദഗതികൾ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ അവയോടുകൂടി ഇരുസഭകളിലെയും പാർലമെന്റുകൾ ചോദ്യം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളുടെ അഞ്ചു സാമൂഹ്യുടെ മൂന്നു ഭാഗത്തോളം അംഗങ്ങൾ പാസ്സാക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അത് ഇരുസഭകളും പാസ്സാക്കിയതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ, ഒരു സംയുക്ത ഉപദേശനത്തിൽ—

(ക) ആ ബിൽ ഒരു സഭ പാസ്സാക്കിയിരിക്കുകയും മറ്റേ സഭ ഭേദഗതികളോടുകൂടി പാസ്സാക്കാതിരിക്കുകയും അത് ആരോളിച്ച സഭയിലേക്ക് തിരിച്ച് അയയ്ക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ, അതു പാസ്സാക്കുന്നതിനുള്ള ധാരണയോ ആവശ്യമായിത്തീർന്ന ഭേദഗതികൾ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ അല്ലാതെ യാതൊരു ഭേദഗതിയും നിർദ്ദേശിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ,

(ഖ) ആ ബിൽ അപകാരം പാസ്സാക്കിയിരിക്കുകയും നിവിച്ച് അയച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മേൽപറഞ്ഞ അങ്ങനെയുള്ള ഭേദഗതികളും സഭകൾ യോജിപ്പിലെത്തിയിട്ടില്ലാത്ത വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് സംയുക്തമായ അങ്ങനെയുള്ള മറ്റ് ഭേദഗതികളും മന്ത്രം നിർദ്ദേശിക്കേണ്ടതും.

ഈ ചൺഡപകാരം എന്ത് ഭേദഗതികൾ അനുവദിക്കാമെന്നതിനെക്കുറിച്ച് അർത്ഥപരമായ വഹിക്കുന്ന ആളുടെ തീരുമാനം അതിനുമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാകുന്നു.

(5) രാഷ്ട്രപതി സഭകളെ ഒരു സാമ്പത്തിക ഉപദേശനമായി പോലും ചേരുവാൻ വിളിച്ചുകൂട്ടുവാനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യമനുസരിച്ചു വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചശേഷം ലോകസഭയുടെ പിരിച്ചുവിടൽ ഇടയിൽ സംഭവിച്ചാലും ഈ അനുചരഭാരം പങ്കാൾ ഒരും നൽകാത്ത ഉപദേശനം നടത്താവുന്നതും അതിൽപ്പെട്ട ഒരു ബിൽ പാസ്സാക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

109. പണബില്ലുകളെ സാമ്പന്ധിപ്പി വിശേഷ നടപടികൾ—(1) ഒരു പണബിൽ രാജ്യസഭയിൽ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

(2) ഒരു പണബിൽ ലോകസഭ പാസ്സാക്കിയതിനുശേഷം അത് രാജ്യസഭയിലേക്ക് അതിന്റെ ശുപാർശകൾക്കുപേരായി അയച്ചുകൊടുക്കുമ്പോൾ, രാജ്യസഭ അതിന് ആ ബിൽ കിട്ടിയ തീയതി മുതൽ പതിനാലു ദിവസക്കുറവുതന്നെയുള്ളിൽ അതിന്റെ ശുപാർശകളോടുകൂടി ലോകസഭയിലേക്ക് തിരിച്ചയക്കുമ്പോൾ, അപ്പോൾ ലോകസഭയ്ക്ക് മാത്രമായ ശുപാർശകൾ എല്ലാമോ അവയിൽ പൂർണ്ണമായോ സ്വീകരിക്കുകയോ ഭരണകൂടം നിർദ്ദേശിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും ആകുന്നു.

(3) ലോകസഭ രാജ്യസഭയുടെ ശുപാർശകളിൽ ഏതെങ്കിലും സ്വീകരിക്കുന്നു എങ്കിൽ, രാജ്യസഭ ശുപാർശ ചെയ്തതുപോലെ സ്വീകരിക്കുകയോ ഭരണകൂടം കൂടി ആ പണബിൽ ഇരുസഭകളും പാസ്സാക്കിയതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(4) രാജ്യസഭയുടെ ശുപാർശകളിൽ യാതൊന്നും ലോകസഭ സ്വീകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അത് ലോകസഭ പാസ്സാക്കിയ രൂപത്തിൽ രാജ്യസഭ ശുപാർശ ചെയ്ത ഭരണനിയമം മറ്റൊന്നും കൂടാതെ, ആ പണബിൽ ഇരുസഭകളും പാസ്സാക്കിയതായി കരുതപ്പെടുന്നതാണ്.

(5) ലോകസഭ പാസ്സാക്കുകയോ അല്ലാത്തതോ ആയ ബില്ലുകൾക്ക് അതിന്റെ ശുപാർശകൾക്കുപേരായി അയച്ചുകൊടുക്കുകയോ ചെയ്ത ഒരു പണബിൽ, മരുപ്രദേശ പരിസ്ഥിതി വിവര പാലയത്തിനുള്ളിൽ ലോകസഭയിലേക്ക് തിരിച്ചയക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അത് ലോകസഭ പാസ്സാക്കിയ രൂപത്തിൽ ചേർപ്പുനേതാക്കൾക്കുവേണ്ടി അറിയാനും ഉപയോഗിക്കാനും പാസ്സാക്കിയതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

110. “പണബില്ല” ക്ഷേപം നിർവ്വചനം—(1) ഈ അദ്ധ്യായത്തിന്റെ ആദ്യഭാഗങ്ങൾ, ഒരു ബിൽ, അല്ലെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ, എല്ലാ വിഷയങ്ങളെയും ആശ്രയിച്ച് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതോ സാമ്പന്ധിപ്പിക്കുന്നതോ ആയ ബില്ലുകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതല്ലെങ്കിൽ, ഒരു പണബില്ലായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ് അത്.

ക. ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ ചുമപ്പുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ, ഇതുപോലെയുള്ള ചുമപ്പുള്ള അല്ലെങ്കിൽ ക്രമപ്പെടുത്തൽ ;

ഖ. ഭാരത സർക്കാർ പണം കടം വാങ്ങുന്നതിന്റെയോ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന്റെയോ ഉദ്ദേശ്യമുള്ളതോ ആയ നിർദ്ദേശങ്ങൾ, അല്ലെങ്കിൽ ഭാരത സർക്കാർ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളതോ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതോ ഉള്ളതോ ആയ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതോ സാമ്പന്ധിപ്പിക്കുന്നതോ സംബന്ധിച്ചുള്ള നിയമം ഭരണനിയമം ചെയ്തൽ ;

(2) ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെയോ ആകസ്മികനിധിയുടെയോ സൂക്ഷിപ്പ്, അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിധിയ്ക്ക് പണം അടയ്ക്കൽ അല്ലെങ്കിൽ അതിനെതിരെ പണം തിരിച്ചെടുക്കൽ ;

(3) ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നുള്ള പണത്തിന്റെ വിവിധതരം

(4) ഏതെങ്കിലും ചെറിയ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നും നടത്തേണ്ട ചെലവുവരുന്ന പദ്ധതികൾ, അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ചെലവിന്റെ തുക വർദ്ധിപ്പിക്കൽ ;

ച. ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെയോ ഭാരതത്തിന്റെ ചെലവുകൾക്കെതിരെ വകയിൽ പണം സ്വീകരിക്കൽ, അങ്ങനെയുള്ള പണം സൂക്ഷിക്കൽ, അല്ലെങ്കിൽ കൊടുക്കൽ, അല്ലെങ്കിൽ യൂണിയനുകൾക്കോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തോ കണക്കുകൾ ആധിനി ചെയ്തൽ ;

(2) (ക) മുതൽ (ച) വരെയുള്ള ഉപവർണ്ണങ്ങളിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഏതിനോടുകൂടിയും ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും വിഷയം.

(2) ഒരു ബിൽ അത് പിഴകളോടും പണം നൽകേണ്ട മറ്റു ചികിത്സകളോടും ചുമത്തുവാനോ, കൈസൽപ്പാടുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഫീസോ ചെൽ ത സേവനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഫീസോ ആവശ്യപ്പെടുവാനോ അടയ്ക്കുവാനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു എന്ന് മാത്രമുള്ള കാരണത്താലോ അത് എന്തെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനമോ തദ്ദേശാനുകൂല്യമോ തദ്ദേശവാസികൾക്കുവേണ്ടി എന്തെങ്കിലും ന കൂട്ടി ചുമത്തുവാനോ, നിറുത്താക്കുവാനോ ഇളവു ചെയ്യുവാനോ ദേവപ്പെടുത്തുവാനോ, ക്രയപ്പെടുത്തുവാനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ള കാരണത്താലോ ഒരു പണബില്ലായി കരുതാൻ പാടുമുള്ളതല്ല.

(3) ഒരു ബിൽ ഒരു പണബില്ലാണോ അല്ലയോ എന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നം ഉദ്ഭവിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറുടെ അതിർമ്മയുള്ള തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(4) ഓരോ പണബില്ലിന്മേലും അത് 109-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം രാജ്യസഭയിലേക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതും 111-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം രാഷ്ട്രപതിയുടെ അനുമതിക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നതും ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറുടെ അത് ഒരു പണബില്ലാണെന്ന്, അദ്ദേഹം ഒറ്റിട്ട ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, ദൃഢീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

111. ബില്ലുകൾക്ക് അനുമതി - ഒരു ബിൽ പാർലമെൻറിന്റെ സഭകൾ പാസ്സാക്കിയശേഷം അത് രാഷ്ട്രപതിയെ സമർപ്പിക്കേണ്ടതും ആ ബില്ലിന് അദ്ദേഹം അനുമതി ചാർക്കുന്നുവെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന് അദ്ദേഹം അനുമതി നൽകുന്നില്ലെന്നോ രാഷ്ട്രപതി പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, രാഷ്ട്രപതിക്ക്, ഒരു ബിൽ അത് ഒരു പണബിൽ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുമതിക്കായി സമർപ്പിച്ചതിനുശേഷം കഴിയുന്നതുംവേഗം സഭകൾ ആ ബില്ലിനെക്കുറിച്ചും അതിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയെക്കുറിച്ചും വീണ്ടും പരിഗണിക്കണമെന്നും പ്രത്യേകിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഭസഭത്തിൽ അനുമതിയോടെ അല്ലെങ്കിൽ ദേശാധിപത്യ വരുത്തുന്നതിന്റെ അഭിലാഷണീയത പരിഗണിക്കണമെന്നും ഉള്ള ഒരു സഭസഭയോടുകൂടി സഭാഭിപ്രായം ആ ബിൽ തിരിച്ച് അയയ്ക്കുന്നതും, ഒരു ബിൽ അതുകാരം തിരിച്ചയച്ചാൽ സഭകൾ ആ ബിൽ അതിർപ്രകാരം വീണ്ടും പരിഗണിക്കേണ്ടതും, ദേശാധിപത്യോടുകൂടിയോ അല്ലാതെയോ ആ സഭകൾ വീണ്ടും ആ ബിൽ പാസ്സാക്കുകയും രാഷ്ട്രപതിയുടെ അനുമതിക്കായി സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതി അതിന് അനുമതി നൽകാതെ തിരിച്ചയച്ചാൽ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

ധനപരമായ വിഷയങ്ങളിലെ നടപടികൾ

112. വാർഷിക ധനവിവരപ്പത്രിക - (1) രാഷ്ട്രപതി, ഓരോ സാമ്പത്തികവർഷം സംബന്ധിച്ചും, ഈ ഭാഗത്തിൽ, "വാർഷിക ധനവിവരപ്പത്രിക" എന്ന് പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള, ഭാരത സർക്കാരിന്റെ ആ വർഷത്തെ വരുവ് ചെലവ് അടങ്കൽ പുതിക പാർലമെൻറിന്റെ ഇരുസഭകളുടെയും മുൻപാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) വാർഷിക ധനവിവരപ്പത്രികയിൽ കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ള ചെലവിന്റെ അടങ്കലുകൾ-

(ക) ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് നടത്തേണ്ട ചെലവാണെന്ന് ഈ ഭരണഘടനയിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള ചെലവ് നടത്താൻ ആവശ്യമായ തുകകളും

(ഖ) ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് ചെലവാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റ് ചെലവ് നേരിടുന്നതിന് ആവശ്യമായ തുകകളും,

വെറുനെ കാണിക്കേണ്ടതും, വമ്പു കണക്കിൽപ്പെടുന്ന ചെലവ് മറ്റ് ചെലവിൽ നിന്ന് വേർതിരിച്ച് കാണിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(3) താഴെ ചേർത്തിട്ടുള്ള ചെലവുകൾ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് നടത്തേണ്ട ചെലവുകൾ ആയിരിക്കുന്നതാണ്—

(ക) രാഷ്ട്രപതിയുടെ വേതനങ്ങളും ചെലവുകളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് ചെലവുകളും ;

(ഖ) രാജ്യസഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷന്റെയും ഉപാദ്ധ്യക്ഷന്റെയും ലോകസഭാ സ്പീക്കറുടെയും ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കറുടെയും ശമ്പളങ്ങളും ചെലവുകളും ;

(ഗ) പലിശയും നിക്ഷേപനിധി സംബന്ധിച്ച ചെലവുകളും, കടം വീട്ടുന്നതു സംബന്ധിച്ച ചെലവുകളും, കടമെടുപ്പിനെയും മുതലും പലിശയും അടച്ചുതീർക്കുന്നതിനുള്ള ഏർപ്പാടിനെയും കടം വീട്ടുന്നതിനെയും സംബന്ധിച്ച മറ്റെ ചെലവുകളും ഉൾപ്പെടെ ഭാരത സർക്കാരിന് ബാധ്യതയുള്ള കടസംബന്ധമായ ചെലവുകൾ ;

(ഘ) (i) സുപ്രീം കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാർക്കോ അവരെ സംബന്ധിച്ചോ കൊടുക്കേണ്ട ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും പെൻഷനുകളും ;

(ii) ഫെഡറൽ കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാർക്കോ അവരെ സംബന്ധിച്ചോ കൊടുക്കേണ്ട പെൻഷനുകൾ ;

(iii) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച് അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്നതോ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് മുൻപ് ഏതെങ്കിലും സമയത്ത് '[ഇൻഡ്യാ ഡൊമിനിയത്തിലെ ഒരു ഗവർണ്ണറുടെ പ്രവിശ്യയിൽ] ഉൾപ്പെട്ടിരുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച് അധികാരിത പ്രയോഗിച്ചിരുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാർക്കോ അവരെ സംബന്ധിച്ചോ കൊടുക്കേണ്ട പെൻഷനുകൾ ;

(ങ) ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിററർ-ജനറലിനോ അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ചോ കൊടുക്കേണ്ട ശമ്പളവും ബത്തകളും പെൻഷനും ;

(ച) ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെയോ മാർഗ്യസ്ഥ ട്രിബ്യൂണലിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായമോ വകിയോ മാർഗ്യസ്ഥ തീരുമാനമോ അനുസരിച്ചുള്ള ബാധ്യത തീർക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഏതെങ്കിലും തുകകൾ ;

(ഛ) ഈ ഭരണഘടനയോ നിയമം വഴി പാർലമെന്റോ അങ്ങനെ നടത്തേണ്ട ചെലവായി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും ചെലവ്.

113. അടങ്കലുകൾ സംബന്ധിച്ച പാർലമെന്റിലെ നടപടിക്രമം—(1) അടങ്കലുകളിൽ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് നടത്തേണ്ട ചെലവ് സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമുള്ളവ പാർലമെന്റിന്റെ വോട്ടിന് സമർപ്പിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതും. എന്നാൽ ഈ ചെമ്പറത്തിലെ യാതൊന്നും പാർലമെന്റിന്റെ ഇതുസഭകളിൽ ഏതിലേങ്കിലും ആ അടങ്കലുകളിൽ ഏതിനെയെങ്കിലും പററിയുള്ള ചർച്ച തടയുന്നതായി വ്യാഖ്യാനിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(2) മേൽപ്പറഞ്ഞ അടങ്കലുകളിൽ, മറ്റ് ചെലവ് സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമുള്ളവ, സഹായധനങ്ങൾക്കുള്ള അടുർത്ഥനകളുടെ രൂപത്തിൽ ലോകസഭയിൽ സമർപ്പിക്കേണ്ടതും, ലോകസഭയ്ക്ക് ഏത് ധനാഭ്യർത്ഥനയ്ക്കും അനുമതി നൽകുവാനും അല്ലെങ്കിൽ അനുമതി നിഷേധിക്കുവാനും, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ധനാഭ്യർത്ഥനയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള തുകയിൽ കുറവ് ചെയ്തുകൊണ്ട് അനുമതി നൽകുവാനും അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(3) രാഷ്ട്രപതിയുടെ ശുപാർശയിൽമേലല്ലാതെ ഒരു സഹായധനത്തിനുള്ള യാതൊരു അഭ്യർത്ഥനയും നടത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയുടെ ക ചാലത്ത് പാഞ്ഞിട്ടുള്ള ആ സംസ്ഥാനത്തിന് സമുക്തമായ ഒരു പ്രവിശ്യ" എന്നതിന്, പക്ഷം ചേർത്തത്

114. **ധനവിനിയോഗ ബില്ലുകൾ**—(1) ലോകസഭ, 113-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം സഹായധനങ്ങൾ നൽകിയതിനുശേഷം, കഴിയുന്നതുംവേഗം ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന്—

(ക) ലോകസഭ അപ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള സഹായധനങ്ങളും ;

(ഖ) ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് നടത്തേണ്ടതും, എന്നാൽ പാർലമെൻറിന്റെ മുൻപാകെ അതിനുമുമ്പ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള വിവരപ്പതികയിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള തുകയിൽ ഒരു സംഗതിയിലും കവിയാത്തതും ആയ ചെലവും,

നേരിടുന്ന വേണ്ടിവരുന്ന എല്ലാ പണത്തിന്റെയും വിനിയോഗത്തിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ബിൽ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്

(2) അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ബില്ലിന് പാർലമെൻറിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഒന്നിലും അപ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും സഹായധനത്തിന്റെ തുക വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുന്നതോ, ലക്ഷ്യം ദേശപ്പെടുത്തുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്നു നടത്തേണ്ട ഏതെങ്കിലും ചെലവിന്റെ തുക വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുന്നതോ ആയ ഫലഗുണഭാവമുള്ള യാതൊരു ഭേദഗതിയും നിർദ്ദേശിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതും, ഈ ബില്ലാപ്രകാരം ഒരു ഭേദഗതി അനുവദനീയമാണോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് അർദ്ധവർഷം വരുന്നതോ ആയ ആദ്യത്തെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു

(3) 115-ഉം 116-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് പാസ്സാക്കിയ നിയമമെഴുതി ചെൽതിട്ടുള്ള വാവിട യോഗപ്രകാരമല്ലാതെ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് യാതൊരു പണവും പിൻവലിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

115. **അനുപുരകമായതോ കൂടുതലായുള്ളതോ അധികച്ചെലവിനുള്ളതോ ആയ സഹായധനങ്ങൾ**—(1) രാഷ്ട്രപതി—

(ക) 114-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമമെഴുതി നൽകിയ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ ഒരു പ്രത്യേക സേവനത്തിന് ചെലവു ചെയ്യുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തിയ സംഖ്യ ആ വർഷത്തെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് തികയാതെ വരുമ്പോഴോ, ആ വർഷത്തെ വാർഷിക ധനവിവരപ്പതികയിൽ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും പുതിയ സേവനത്തിന്റെയോ ആവശ്യത്തിലേക്ക് നടപ്പു സാമ്പത്തികവർഷം അനുപുരകമായോ കൂടുതലോ ആയ ചെലവിന്റെ ആവശ്യം ഉത്ഭവിച്ചിരിക്കുമ്പോഴോ,

(ഖ) ഏതെങ്കിലും സേവനത്തിന് ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷം ആ സേവനത്തിന് ആ വർഷത്തേക്ക് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ളതിലും അധികമായ ഏതെങ്കിലും പണം ചെലവാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ,

ആ ചെലവിന്റെ അങ്കൽതുക കാണിക്കുന്ന മറ്റൊരു വിവരപ്പതിക പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു സഭകളുടെയും മുൻപാകെ വയ്പിക്കുകയോ അങ്ങനെയുള്ള അധികച്ചെലവിലേക്കുള്ള ഒരു ധനാഭ്യർത്ഥന ലോകസഭയിൽ സമർപ്പിക്കുകയോ, അതനുസരിച്ചാലോ, ചെയ്യേണ്ടതാണ്

(2) 112-ഉം, 113-ഉം, 114-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക്, അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും വിവരപ്പതികയും ചെലവും അല്ലെങ്കിൽ ധനാഭ്യർത്ഥനയും കൂടാതെ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് അങ്ങനെയുള്ള ചെലവോ അങ്ങനെയുള്ള ധനാഭ്യർത്ഥന അനുസരിച്ചുള്ള സഹായധനമോ നേരിടുന്നതിന് വേണ്ട പണത്തിന്റെ വിനിയോഗം അധികാരപ്പെടുത്തുവാൻ നിശ്ചയിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമവും സംബന്ധിച്ച്, അവയ്ക്ക് വാർഷിക ധനവിവരപ്പതികയ്ക്കും അതിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ചെലവിന് അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സഹായധനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ധനാഭ്യർത്ഥനയ്ക്കും കൂടാതെ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് അങ്ങനെയുള്ള ചെലവോ സഹായധനമോ നേരിടുന്നതിന് വേണ്ട പണത്തിന്റെ വിനിയോഗം അധികാരപ്പെടുത്തുവാൻ നിശ്ചയിക്കുന്ന നിയമവും സംബന്ധിച്ച് പ്രഭാവമുള്ളതുപോലെ, പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

116. കണക്കിന്മേലുള്ള വോട്ടുകളും കെപിഐ വോട്ടുകളും വിശേഷാൽ സഹായ ധനങ്ങളും—(1) ഈ അദ്ധ്യായത്തിലെ മൂന്നുപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും ലോകസഭയ്ക്ക്—

(ക) ഏതെങ്കിലും സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തിനുള്ള അടങ്കൽ ചെലവ് സംബന്ധിച്ച ഏതെങ്കിലും സഹായധനത്തിനുള്ള ഭവനപ്പണിയിന് 113-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിയുടെ പൂർത്തീകരണവും ആ ചെലവ് സംബന്ധിച്ച് 114-ാം അനുച്ഛേദം അനുസരിച്ചിട്ടുള്ള നിയമത്തിന്റെ പാസ്സാക്കലും നിലവിലിരിക്കുമ്പോൾ ആ സഹായധനം മുൻകൂറായി നൽകുവാനും ;

(ച) സേവനത്തിന്റെ വർദ്ധിപ്പോ അറിയിച്ച സാമാന്യരോ നിമിത്തം ഒരു വാർഷിക ധനവിവരപത്രികയിൽ സാധാരണ നൽകുന്ന വിവരങ്ങൾക്കുപുറകു കണക്കാക്കിയതിനേക്കാൾ കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ, ഭാരതത്തിന്റെ വിഭവങ്ങളിൽമേലുള്ള അധികൃഷ്ടതയായ ഒരു ബാധ്യത നേരിടുന്നതിനുള്ള ഒരു സഹായധനം നൽകുവാനും ,

(ഗ) ഏതെങ്കിലും സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ നടപ്പുസേവനത്തിന്റെ ഭാഗമാകാത്ത ഒരു വിശേഷാൽ സഹായധനം നൽകുവാനും.

അധികാര ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും പാർലമെന്റിന് മേൽപ്പറഞ്ഞ സഹായധനങ്ങൾ എന്ത് ആവശ്യങ്ങൾക്കെന്നോ നൽകിയപ്പോൾ ആ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പാരമ്പര്യത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് പണം പരമ്പരിക്കുന്നത് നിന്മുഖം വഴി അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതിന് അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

2. 113-ഉം 114-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക്, (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ഏതെങ്കിലും സഹായധനം നൽകുന്നതിനെയും ആ ഖണ്ഡപ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന പുരോഗതിയും നിയമത്തെയും സംബന്ധിച്ച്, അവയ്ക്ക് വാർഷിക ധനവിവരപത്രികയിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചെലവ് സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു സഹായധനം നൽകുന്നതിനെയും, അങ്ങനെയുള്ള ചെലവിന് മനസ്സിലാക്കുന്ന ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്നുള്ള പണത്തിന്റെ വിനിയോഗം അധികാരപ്പെടുത്തുവാൻ നിശ്ചയിക്കുന്ന നിയമത്തെയും സംബന്ധിച്ച് പ്രഭാവമുള്ളതുപോലെ പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

117. ധനകാര്യബില്ലുകളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ (1) 110-ാം അനുച്ഛേദം (11-ാം ഖണ്ഡം) (ക) മുതൽ (എ) വരെയുള്ള ഉപഖണ്ഡങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ബില്ലോ ഭേദഗതിയോ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ശുപാർശയിൻമേലല്ലാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുമതിയോ കൂടാതെ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ബിൽ രാജ്യസഭയിൽ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, ഏതെങ്കിലും നികുതി കുറയ്ക്കുന്നതിനോ നികുതി ചെലയ്ക്കുന്നതിനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ഭേദഗതി ഉണ്ടായിരുന്നതിന് മാത്രമേ ശുപാർശയും ഈ ഖണ്ഡപ്രകാരം ആവശ്യമാകുന്നതല്ല.

(2) ഒരു ബില്ലോ ഭേദഗതിയോ, അത് ചിലകളോ പണം നൽകേണ്ട മറ്റ് ശിക്ഷയോ ചുമത്തുവാനോ, വൈസർസിറ്റിയോയോയുള്ള ഫീസോ ചെലവ് സേവനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഫീസോ ആവശ്യപ്പെടുവാനോ അടയ്ക്കുവാനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന എന്തുതന്നെയുള്ള കാരണത്താലോ, അത് ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണസംസ്ഥാനത്തോ നികുതിയോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണസംസ്ഥാനത്തിൽ ചുമത്തുവാനോ നിറുത്തലാക്കുവാനോ ഇല്ലെന്ന് ചെയ്യുവാനോ മറ്റോ വരുത്തുവാനോ ക്രമപ്പെടുത്തുവാനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന എന്തുതന്നെയുള്ള കാരണത്താലോ, മൂന്നുപറഞ്ഞ വിഷയങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതായി കരുതാൻ പാടില്ലാത്തതല്ല.

(3) ഒരു ബിൽ നിന്മുഖം വഴി പ്രവർത്തനത്തിൽ കൊണ്ടുവരുമ്പോൾ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന്, ചെലവു നടത്തേണ്ടതായി വരുന്നതിന് പാർലമെന്റിന്റെ ഇരട്ടസഭകളിൽ ഒന്നും രാഷ്ട്രപതി ബില്ലിന്റെ പരിഗണന ആ സഭയ്ക്ക് ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലല്ലാതെ, പാസ്സാക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതല്ല.

നടപടിക്രമം സാമാന്യമായി

118. നടപടിക്രമത്തിന്റെ ചട്ടങ്ങൾ—(1. പാർലമെൻറിന്റെ ഓരോ സഭയ്ക്കും അതിന്റെ നടപടിക്രമവും അതിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പും ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ട ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഇൻഡ്യാ ഡെൽറ്റിനിയിന്റെ നിർമ്മിതമാണെന്ന് ഖലത്തെ സംബന്ധിച്ച് പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന നടപടി കമ്മിറ്റിന്റെ ചട്ടങ്ങൾക്കും നിവ്വിലിരുന്ന ഉത്തരവുകൾക്കും, അവിയിൽ രാജ്യസഭയുടെ അഭ്യൂഷനോ ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറോ, അതതുസംഗതിപോലെ, വരുത്തുന്ന അങ്ങനെയുള്ള രൂപഭേദങ്ങൾക്കും അനുയോജനങ്ങൾക്കും വിധേയമായി പാർലമെൻറിനെ സംബന്ധിച്ച് പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) രാഷ്ട്രപതിക്ക് രാജ്യസഭയുടെ അഭ്യൂഷനോടും ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറോടും ആലോചിച്ച് തിന്മുശേഷം ഇരുസഭകളുടെയും സംയുക്ത ഉപവേശനങ്ങളെയും പരസ്പരമുള്ള ആശയവിനിമയങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമത്തെക്കുറിച്ച്, ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്

(4) ഇരുസഭകളുടെയും ഒരു സംയുക്ത ഉപവേശനത്തിൽ ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കറോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ (3)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള നടപടിക്രമത്തിന്റെ ചട്ടങ്ങൾ അനുസരിച്ച് നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ആളോ അഭ്യൂഷത വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

119. പാർലമെൻറിലെ ധനപരമായ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമം നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്തൽ—പാർലമെൻറിന്, ധനപരമായ കാര്യങ്ങളുടെ യഥാസമയപൂർത്തീകരണത്തിന്റെ ആപശ്യത്തിന്, ധനപരമായ ഏതെങ്കിലും വിഷയമോ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിത നിധിയിൽ നിന്ന് പണം വീതിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള ഏതെങ്കിലും ബില്ലോ സംബന്ധിച്ച് പാർലമെൻറിന്റെ ഓരോ സഭയിലുമുള്ള നടപടിക്രമവും കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പും, നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതും, അപകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ, 118-ാം അനുച്ഛേദം (1) ൽ ഖണ്ഡപ്രകാരം പാർലമെൻറിന്റെ ഒരു സഭ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചട്ടത്തോടോ ആ അനുച്ഛേദത്തിലെ (2) ൽ ഖണ്ഡപ്രകാരം പാർലമെൻറിനെ സംബന്ധിച്ച് പ്രഭാവമുള്ള ഏതെങ്കിലും ചട്ടത്തോടോ നിലവിലുള്ള ഉത്തരവിനോടോ ചെല്ലാത്തപ്പോഴൊരിക്കലും അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് അധിപ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

120. പാർലമെൻറിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷ—(1) XVII-ാം ഭാഗത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, എന്നാൽ 348-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, പാർലമെൻറിലെ കാര്യങ്ങൾ ഹിന്ദിയിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ നടത്തേണ്ടതാകുന്നു

എന്നാൽ, രാജ്യസഭയുടെ അഭ്യൂഷനോ ലോകസഭയുടെ സ്പീക്കർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ആ നിലയിൽ പങ്കാളിത്തമുള്ള ആൾക്കോ, അതതു സംഗതിപോലെ, ഹിന്ദിയിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ തന്റെ ആശയം വേണ്ടവിധം പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ കഴിവില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും അംഗത്തെ അയാളുടെ മാതൃഭാഷയിൽ സഭയെ അഭിസംബോധനം ചെയ്യുവാൻ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്

(2) പാർലമെൻറ് നിയമംവഴി മനസ്സിലാക്കാവുന്ന വ്യവസ്ഥ ചെല്ലാത്തപക്ഷം ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ പതിനഞ്ച് വർഷക്കാലം അവസാനിച്ചശേഷം "അല്ലെങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ" എന്ന പദങ്ങൾ, അതിൽനിന്ന് വിട്ടുകളഞ്ഞതാലെന്നപോലെ പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

121. പാർലമെൻറിലെ പർച്ചയിൽമേലുള്ള നിയന്ത്രണം സുപ്രീംകോടതിയിലെയോ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെയോ ഏതെങ്കിലും ജഡ്ജിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങളുടെ നിർവ്വഹണത്തിലുള്ള അർദ്രഹത്തിന്റെ പെരുമാറ്റത്തെപ്പറ്റി, ഇതിനുശേഷം വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതനുസരിച്ച് ആ ജഡ്ജിയെ നീക്കം ചെയ്യുവാൻ അപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഒരു നിരവധനം സമർപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടിയുള്ള ഒരു ഉപക്ഷേപത്തിന്മേലല്ലാതെ, പാർലമെൻറിൽ ചർച്ച ഉണ്ടാകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

122. പാർലമെൻറിലെ നടപടികളെപ്പറ്റി കോടതികൾ അന്വേഷണ വിചാരണ നടത്താൻ പാടില്ലെന്ന്—(1) പാർലമെൻറിലെ ഏതെങ്കിലും നടപടികളുടെ സാധ്യത, നടപടിക്രമത്തിൽ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ക്രമക്കേട് കാരണം, പോരും ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) ഈ ഭരണഘടനയോലോ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ പാർലമെൻറ് നടപടിക്രമം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനോ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനോ ക്രമസമാധാനം പാലിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള അധികാരങ്ങൾ നിഷ്ഠിപ്തമായി ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പാർലമെൻറിലെ യാതൊരു ഉദ്യോഗസ്ഥനും, അംഗവും, ആ അധികാരങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതുസംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെ അധികാരമിതയ്ക്ക് വിധേയനായിരിക്കുന്നതല്ല.

അദ്ധ്യായം III—രാഷ്ട്രപതിയുടെ നിയമനിർമ്മാണാധികാരങ്ങൾ

123. പാർലമെൻറിന്റെ ഒഴിവുകാലത്ത് ഓർഡിനൻസുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിക്കുള്ള അധികാരം—(1) പാർലമെൻറിന്റെ ഇരുസഭകളും സമ്മേളനത്തിലായിരിക്കുമ്പോഴൊരിക്കലും, ഏതെങ്കിലും സമയത്ത് സത്വരനടപടിയെടുക്കുന്നത് ആവശ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്ന പരിതഃസ്ഥിതികൾ ഉണ്ടെന്ന് രാഷ്ട്രപതിക്ക് ബോദ്ധ്യമാകുന്നുവെങ്കിൽ ആ പരിതഃസ്ഥിതികൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നുവെന്ന് അർദ്രഹത്തിന് തോന്നുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഓർഡിനൻസുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഒരു ഓർഡിനൻസിന് പാർലമെൻറിന്റെ ഒരു ആക്റ്റിനുള്ള അതേ പ്രാബല്യവും പ്രഭാവവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്, എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ഓർഡിനൻസും—

(ക) പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു സഭകളുടെയും മുൻപാകെ വയ്ക്കേണ്ടതും, പാർലമെൻറിന്റെ പുനഃസമ്മേളനം മുതൽ ആറ് ആഴ്ച അവസാനിക്കുമ്പോഴോ, ആ കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അതിനെ നിരാകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രമേയങ്ങൾ ഇരു സഭകളും പാസ്സാക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആ പ്രമേയങ്ങളിൽ ഉണ്ടാമത്തേത് പാസ്സാക്കുമ്പോഴോ പ്രവർത്തനമഹിതമാകുന്നതും ;

(ഖ) രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഏത് സമയത്തും പിൻവലിക്കാവുന്നതും,

ആകുന്നു.

വിശദീകരണം—പാർലമെൻറിന്റെ സഭകൾ വ്യത്യസ്ത തീയതികളിൽ പുനഃസമ്മേളിക്കുവാൻ വിളിച്ചുകൂട്ടുന്നുവെങ്കിൽ, ഈ ഖണ്ഡത്തിൻ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ആറ് ആഴ്ചക്കാലം ആ തീയതികളിൽ ഒടുവിലത്തേതു മുതൽ കണക്കാക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(3) ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള ഒരു ഓർഡിനൻസ്, ഈ ഭരണഘടനപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കാൻ പാർലമെൻറിന് ക്ഷമതയില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നു എങ്കിൽ, അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നിടത്തോളം അത് അസാധുവായിരിക്കുന്നതാണ്.

124

2

3

4

5

(4)-ാം ഖണ്ഡം, 1975 ലെ ഭരണഘടന (മുപ്പത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (മുൻകാല പ്രാബല്യത്തോടെ) ചേർക്കുകയും 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 16-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം വിട്ടുകളയുകയും ചെയ്തു (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

അദ്ധ്യായം IV—യൂണിയൻ നീതിന്യായ മണ്ഡലം

124. സുപ്രീം കോടതിയുടെ സ്ഥാപനവും സംവിധാനവും (1) ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസും പാർലമെൻ്റ് നിയമംവഴി ഒരു അധികസംഖ്യ നിശ്ചയിക്കുന്നതുവരെ ഏഴിൽ* കുറയാത്ത മറ്റു ജഡ്ജിമാരും അടങ്ങുന്ന ഒരു സുപ്രീം കോടതി ഭാരതത്തിന് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) സുപ്രീം കോടതിയിലെ ഓരോ ജഡ്ജിയെയും, സുപ്രീം കോടതിയിലെയും സംസ്ഥാന ഹൈക്കോടതികളിലെയും ഏതെങ്കിലും ജഡ്ജിമാരുമായി, ഈ ആവശ്യത്തിന് ആലോചിക്കുന്നത് ആവശ്യമാണെന്ന് രാഷ്ട്രപതി കരുതുന്നുവോ അവരുമായി ആലോചിപ്പിപ്പാനുശേഷം, തന്റെ കൈയൊപ്പം മുമ്പ്രയും വച്ച അധികാരപത്രം വഴി രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കേണ്ടതും അറുപത്തഞ്ചു വയസ്സ് തികയുന്നതുവരെ അദ്ദേഹം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതും ആകുന്നു:

എന്നാൽ, ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് അല്ലാത്തതുള്ള ഒരു ജഡ്ജിയുടെ നിയമനത്തിന്റെ സംഗതിയിൽ എല്ലായ്പ്പോഴും ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിനോട് ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നുമാത്രമല്ല—

(ക) ഒരു ജഡ്ജിക്ക് രാഷ്ട്രപതിയെ സംബോധനം ചെയ്ത് സ്വന്തം കൈപ്പടയിൽ എഴുതി അയച്ച് തന്റെ ഉദ്യോഗം രാജിവയ്ക്കാവുന്നതാണ് ;

(ഖ) ഒരു ജഡ്ജിയെ (4)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള രീതിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

[(2ക) സുപ്രീം കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയുടെ വയസ്സ്, പാർലമെൻ്റ് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരസ്ഥാനത്താലും അങ്ങനെയുള്ള രീതിയിലും നിശ്ചയിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.]

(3) സുപ്രീം കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ഒരാൾ ഭാരതത്തിലെ പൗരനായിരിക്കുകയും—

(ക) ചുരുങ്ങിയത് അഞ്ചുവർഷം ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലോ തുടർച്ചയായി അങ്ങനെയുള്ള രണ്ടോ അതിലധികമോ കോടതികളിലോ ഒരു ജഡ്ജിയായിരിക്കുകയോ ;

(ഖ) ചുരുങ്ങിയത് പത്തുവർഷം ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലോ തുടർച്ചയായി അങ്ങനെയുള്ള രണ്ടോ അതിലധികമോ കോടതികളിലോ ഒരു അഭിഭാഷകനായിരിക്കുകയോ ;

(ഗ) രാഷ്ട്രപതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ വിശിഷ്ടനായ ഒരു നിയമജ്ഞനായിരിക്കുകയോ, അല്ലാത്തപക്ഷം യോഗ്യനായിരിക്കുന്നതല്ല.

വിശദീകരണം I —ഈ ഖണ്ഡത്തിൽ “ഹൈക്കോടതി” എന്നാൽ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് ഏതെങ്കിലും അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്നതോ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് ഏതെങ്കിലും സമയത്ത് അധികാരിത പ്രയോഗിച്ചിരുന്നതോ ആയ ഒരു ഹൈക്കോടതി എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു.

വിശദീകരണം II ഈ ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിന് ഒരാൾ അഭിഭാഷകനായിരുന്നിട്ടുള്ള കാലം കണക്കാക്കുന്നതിൽ ഒരു അഭിഭാഷകനായതിനുശേഷം അയാൾ ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെതിൽ താഴെയാലുള്ള ഒരു ന്യായാധിപന്റെ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും കാലയളവും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

* ഇപ്പോൾ “ഇരുപത്തി”, 1986-ലെ 22-ാം ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പ് നോക്കുക.
1963-ലെ ഭരണഘടന (പരിനാമനം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്.

(4) സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയെ, തെളിയിച്ചിട്ടുള്ള ദുർവൃത്തിയോ അപ്രാപ്തിയോ കാരണമായി, പാർലമെൻറിന്റെ ഓരോ സഭയിലെയും ആകെ അംഗങ്ങളുടെ ഭൂരിപക്ഷവും ആ സഭയിൽ ഹാജരാകുകയും വോട്ടു ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളുടെ മുന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗത്തിൽ കുറയാത്ത ഭൂരിപക്ഷവും പിൻതാങ്ങുന്നതും ആയ ഒരു നിവേദനം ഓരോ സഭയും അതേ സമ്മേളനത്തിൽതന്നെ രാഷ്ട്രപതിക്ക് സമർപ്പിച്ചശേഷം രാഷ്ട്രപതി പാസ്സാക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവിനാൽ അല്ലാതെ, അർദ്ധപത്തത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്നും നീക്കം ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(5) (4)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉള്ള ഒരു നിവേദനത്തിന്റെ സമർപ്പണത്തിനും ഒരു ജഡ്ജിയുടെ ദുർവൃത്തിയുടെയോ അപ്രാപ്തിയുടെയോ അന്വേഷണത്തിനും തെളിയിക്കലിനും വേണ്ട നടപടിക്രമം പാർലമെൻറിന് നിയമം വഴി ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(6) സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ആളും, തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനു മുൻപ് രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ അർദ്ധപം അതിലേക്ക് നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുടെയോ മുൻപാകെ മൂന്നാം പട്ടികയിൽ അതിനു വേണ്ടി ചേർത്തിട്ടുള്ള ഫാറത്തിൽ ഒരു ശപഥമോ പ്രതിജ്ഞയോ ചെയ്തു സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(7) സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുള്ള യാതൊരാളും ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്ത് ഏതെങ്കിലും കോടതിയിലോ, ഏതെങ്കിലും അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ മുൻപാകെയോ, വാദിക്കുകയോ പ്രവർത്തിക്കുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

125. ജഡ്ജിമാരുടെ ശമ്പളങ്ങൾ മുതലായവ—[(1) സുപ്രീം കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാർക്ക് പാർലമെൻറ് നിയമം വഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങൾ നൽകേണ്ടതും അതിലേയ്ക്ക് അപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവരെ രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങൾ നൽകേണ്ടതും ആകുന്നു.]

(2) ഓരോ ജഡ്ജിക്കും, അപ്പോഴപ്പോൾ പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമം വഴിയോ നിയമപരമരമോ നിശ്ചയിക്കാവുന്ന വിധത്തിലുള്ള അങ്ങനെയുള്ള വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കും ബത്തകൾക്കും, അവധിയും പെൻഷനും സംബന്ധിച്ച അവകാശങ്ങൾക്കും, അപ്രകാരം നിശ്ചയിക്കുന്നതുവരെ രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കും, ബത്തകൾക്കും, അവകാശങ്ങൾക്കും, അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, ഒരു ജഡ്ജിയുടെ വിശേഷാവകാശങ്ങളോ ബത്തകളോ, അവധിയോ പെൻഷനോ സംബന്ധിച്ച അർദ്ധപത്തത്തിന്റെ അവകാശങ്ങളോ, അർദ്ധപത്തത്തിന്റെ നിയമനഷ്ഠതയോ അർദ്ധപത്തത്തിനു പ്രതികൂലമായി വ്യക്തമാക്കപ്പെടുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

126. പകരം ജോലി നോക്കുന്ന ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ നിയമനം—ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിവായിരിക്കുമ്പോഴോ അസാന്നിധ്യം നിമിത്തമോ മറ്റോ തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിനു കഴിയാതെ വരുമ്പോഴോ ആ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ അതിനുവേണ്ടി രാഷ്ട്രപതി ആ കോടതിയിലെ മറ്റ് ജഡ്ജിമാരിൽ നിന്ന് നിയമിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഒരാൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

127. അഡ്വക്കേറ്റ് ജഡ്ജിമാരുടെ നിയമനം—(1) ഏതെങ്കിലും സമയം സുപ്രീംകോടതി ജഡ്ജിമാരുടെ ഒരു കോറം ആ കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും ട്രൈബ്യൂണൽ കൂടുന്നതിനോ തുടരുന്നതിനോ ലഭ്യമല്ലെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്, സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കുന്നതിന് യഥാവിധി യോഗ്യതയുള്ളതും ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന് നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്നതും ആയ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജി ഒരു അഡ്വക്കേറ്റ് ജഡ്ജിയായി കോടതിയുടെ ഉപവേശനങ്ങളിൽ അവശ്യമാകാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള കാലത്തേക്ക് സന്നിഹിതനാകുന്നതിന്, രാഷ്ട്രപതിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള സമ്മതത്തോടും ബന്ധപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിനോട് ആലോചിച്ചതിനുശേഷവും, തേലാമൂലം ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്.

936-ലെ ഭരണഘടന (അർദ്ധപത്തനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (1) 2-ാം ഖണ്ഡത്തിനു പകരം ചേർത്തത് (1-4, 986 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(2) തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ മറ്റ് കർത്തവ്യങ്ങളെക്കാൾ മുൻഗണന നൽകി, സുപ്രീംകോടതിയുടെ ഉപദേശനങ്ങളിൽ തന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം ആവശ്യപ്പെടുന്ന സമയത്തും കാലത്തോളവും സന്നിഹിതനാകുന്നത് അപകാരം നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്ത ഒരു ജഡ്ജിയുടെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതും, അങ്ങനെ സന്നിഹിതനാകുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയുടെ എല്ലാ അധികാരമായും അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും, അങ്ങനെയുള്ള ജഡ്ജിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

128. സുപ്രീം കോടതിയുടെ ഉപദേശനങ്ങളിൽ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് വിരമിച്ച ജഡ്ജിമാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യം—ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന് ഏതു സമയത്തും രാഷ്ട്രപതിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള സമ്മതത്തോടുകൂടി സുപ്രീംകോടതിയിലെതോ ഫെഡറൽ കോടതിയിലെതോ ഒരു ജഡ്ജിയുടെ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുള്ള, '[അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയുടെ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിരിക്കുകയും സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കുന്നതിന് യഥാവിധി യോഗ്യത ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു] എന്തെങ്കിലും ആദ്യോട്ട് സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി ഉപവേശിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുവാൻ ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതും അപകാരം ആവശ്യപ്പെടുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ആൾക്കും, ആ ആൾ അപകാരം ഉപവേശിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന ബന്ധകൾക്ക് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും, ആ കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയുടെ എല്ലാ അധികാരമായും അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും എന്നാൽ മററു വിധത്തിൽ അദ്ദേഹം ആ കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആദ്യോട്ട് ഒരു ജഡ്ജിയായി ഉപവേശിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കാത്തപക്ഷം, അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിന് ആവശ്യപ്പെടുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

129. സുപ്രീം കോടതി ഒരു റിക്കാർഡ് കോടതി ആയിരിക്കണമെന്ന്—സുപ്രീംകോടതി ഒരു റിക്കാർഡ് കോടതി ആയിരിക്കേണ്ടതും അതിനു തന്നെ എതിരായുള്ള അലക്ഷ്യത്തിന് ശിക്ഷിക്കുവാനുള്ള അധികാരം ഉൾപ്പെടെ, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു കോടതിയുടെ എല്ലാ അധികാരങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

130. സുപ്രീം കോടതിയുടെ ആസ്ഥാനം—സുപ്രീംകോടതി ഡൽഹിയിലോ രാഷ്ട്രപതിയുടെ അംഗീകാരത്തോടുകൂടി ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് അപ്പോഴപ്പോൾ നിശ്ചയിക്കുന്ന സ്ഥലത്തോ സ്ഥലങ്ങളിലോ ഉപവേശിക്കേണ്ടതാണ്.

131. സുപ്രീം കോടതിയുടെ ആദ്യാധികാരിത—ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി —

(ക) ഭാരത സർക്കാരും ഒന്നോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങളും തമ്മിലുമോ ;

(ഖ) ഭാരത സർക്കാരും ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനമോ സംസ്ഥാനങ്ങളോ ഒരു ഭാഗത്തും ഒന്നോ അതിലധികമോ മററു സംസ്ഥാനങ്ങൾ മറുഭാഗത്തും ആയോ ;

(ഗ) രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിലുമോ,

ഉണ്ടാകുന്ന ഏതു തർക്കത്തിലും, ആ തർക്കം നിയമ സംബന്ധമായ ഒരു അവകാശത്തിന്റെ അസ്തിത്വത്തെയോ വ്യാപ്തിയെയോ സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രശ്നം (അതു നിയമ സംബന്ധമോ ഹസ്തുതാ സംബന്ധമോ ആയാലും) ഉൾക്കൊള്ളുന്നുവെങ്കിൽ അത് ഉൾക്കൊള്ളുന്നിടത്തോളം സുപ്രീം കോടതിക്ക്, മറ്റൊരു കോടതിയേയും ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ആദ്യാധികാരിത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

²[എന്നാൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ അധികാരിത, ഏതെങ്കിലും സന്ധിയിലോ കരാറിലോ സന്ധി നിയമത്തിലോ ഉടമ്പടിയിലോ സന്നിദ്ധരായ അതുപോലെയുള്ള മററു രേഖയിലോ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന ഒരു തർക്കത്തിലേക്ക് അത്, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് ഏർപ്പെട്ടതോ ഒപ്പിടു പൂർത്തീകരിച്ചതോ ആയതും അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനുശേഷം, പ്രവർത്തനത്തിൽ തുടരുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഒരു തർക്കത്തിലേക്ക് മേൽപ്പറഞ്ഞ അധികാരിത വ്യാപിക്കുന്നതല്ലെന്ന് അതിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതോ ആണെങ്കിൽ, വ്യാപിക്കുന്നതല്ല.]

1963-ലെ ഭരണഘടന (പതിനഞ്ചാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്.

1996 ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 5-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം പരിമിതി വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് പകരം ചേർത്തത്.

¹ 131 ക [കേന്ദ്ര നിയമങ്ങളുടെ ഭരണഘടനാസാധുത സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങളിൽമേൽ സുപ്രീംകോടതിക്കുള്ള നിർവാഹകാധികാരം] 1977 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിമൂന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 4 ഓ വകുപ്പ് പ്രകാരം 13-4-1978 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ നിലവിലുണ്ട്.

132. ചിലകേസുകളിൽ ഹൈക്കോടതികളിൽ നിന്നുള്ള അപ്പീലുകളിൽ സുപ്രീം കോടതിയുടെ അപ്പീൽ അധികാരം—(1) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തുള്ള ഒരു ഹൈക്കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും വിധിനിയമത്തിൽ നിന്നോ ഡിക്രിയിൽ നിന്നോ അന്തിമ ഉത്തരവിൽ നിന്നോ, അത് സിവിലോ ക്രിമിനലോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റു നടപടിയിലുള്ളതോ ആയാലും, ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യാഖ്യാനം സംബന്ധിച്ച സാരവത്തായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം ആ കേസ് ഉൾക്കൊള്ളുന്നു എന്ന് ²[134ക അനുച്ഛേദപ്രകാരം ആ ഹൈക്കോടതി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിൽ] സുപ്രീം കോടതിയിൽ ഒരു അപ്പീൽ കൊടുക്കാവുന്നതാണ്

**

*

*

*

*

(3) അങ്ങനെയുള്ള ഒരു സാക്ഷ്യപത്രം കൊടുക്കുന്നിടത്ത്, “*** ആ കേസിലെ ഏതു കക്ഷിക്കും മുമ്പ് പറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നം തെറ്റായി തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള *** കാരണത്തിന്മേൽ സുപ്രീം കോടതിയിൽ അപ്പീൽ കൊടുക്കാവുന്നതാണ്

വിശദീകരണം— ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, “അന്തിമ ഉത്തരവ്” എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ, ഒരു വിവാദവിഷയം അപ്പീൽവാദിക്ക് അനുകൂലമായി തീരുമാനിക്കുന്നതു കേസ്സിന്റെ അവസാന തീർപ്പിന് പര്യാപ്തമാകുന്നതായാൽ ആ വിവാദവിഷയം തീരുമാനിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവ് ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

133. സിവിൽവിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഹൈക്കോടതികളിൽ നിന്നുള്ള അപ്പീലുകളിൽ സുപ്രീം കോടതിയുടെ അപ്പീൽ അധികാരം—³(1) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തുള്ള ഒരു ഹൈക്കോടതിയുടെ ഒരു സിവിൽ നടപടിയിലെ ഏതെങ്കിലും വിധിനിയമത്തിലോ ഡിക്രിയിലോ അല്ലെങ്കിൽ അന്തിമ ഉത്തരവിലോ നിന്ന്, ആ ഹൈക്കോടതി—

(ക) ആ കേസ് പൊതുപ്രാധാന്യമുള്ളതും സാരവത്തായതുമായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുവെന്നും;

(ഖ) ഹൈക്കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രശ്നം സുപ്രീംകോടതി തീരുമാനിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്നും,

⁴ 134 ക അനുച്ഛേദപ്രകാരം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിൽ] സുപ്രീംകോടതിയിൽ ഒരു അപ്പീൽ കൊടുക്കാവുന്നതാണ്]

1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിമൂന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 23 ഓ വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് (1-2-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

² 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 17-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം “ഹൈക്കോടതി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിൽ” എന്നതിനു പകരംചേർത്തത് (1-8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

മേൽപ്പറഞ്ഞ ആകറും വകുപ്പ് പ്രകാരം (2)-ാം ഖണ്ഡം വിട്ടുകളഞ്ഞു (1-8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

³ മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ടും വകുപ്പും പ്രകാരം ചില വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു (1-8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

⁴ 1972 ലെ ഭരണഘടന (മുപ്പതാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം 1-ാം ഖണ്ഡത്തിന് പകരം ചേർത്തത് (27-2-1973 മുതൽ പ്രാബല്യം).

⁵ 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 18 ഓ വകുപ്പ് പ്രകാരം “ഹൈക്കോടതി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിൽ” എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (1-8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(2) 132-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം സുപ്രീംകോടതിയിൽ അപ്പീൽ കൊടുക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും കക്ഷിക്ക് ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യാഖ്യാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള സാരവത്തായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം കൈനായി വീക്ഷാവിധിയിലൂടെ അങ്ങനെയുള്ള അപ്പീലിൽ കാരണങ്ങളിൽ ഒന്നായി ഉന്നയിക്കാവുന്നതാണ്.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും പാർലമെന്റ് നിയമം വഴി മറ്റുവിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തതെങ്കിലും, ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒരാൾ ജഡ്ജിയുടെ വിധിന്യായത്തിലോ ഡിക്രിയിലോ അല്ലെങ്കിൽ അന്തിമ ഉത്തരവിലോ നിന്നോ യാതൊരു അപ്പീലും സുപ്രീംകോടതിയിൽ കൊടുക്കാവുന്നതല്ല.

134. ക്രിമിനൽ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച സുപ്രീംകോടതിയുടെ അപ്പീൽ അധികാരം—(1) ഭാരതത്തിന്റെ രൂപരേഖയുള്ള ഒരു ഹൈക്കോടതിയുടെ ഒരു ക്രിമിനൽ നടപടിയിലെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായത്തിലോ അന്തിമ ഉത്തരവിലോ അല്ലെങ്കിൽ ശിക്ഷാവിധിയിലോ നിന്ന് ആ ഹൈക്കോടതി-

(ക) അപ്പീലിന്മേൽ കുറഞ്ഞോരോന്നോ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരാളെ കുറ്റം വിമുക്തനാക്കി കൊണ്ടുള്ള ഒരു ഉത്തരവ് മറിച്ചു വിധിക്കുകയും അയാൾക്ക് മരണശിക്ഷ വിധിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ ;

(ഖ) അതിന്റെ അധികാരത്തിൽനിന്നുപോലുള്ള ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ നിന്ന് ഏതെങ്കിലും കേസ് അതിന്റെ തന്നെ മുമ്പാകെ വിചാരണ ചെയ്യുന്നതിനായി പിൻവലിക്കുകയും അങ്ങനെയുള്ള വിചാരണയിൽ കുറ്റാരോപണം ചെയ്തിട്ടുള്ള ആളുടെമേൽ കുറ്റസ്ഥാപനം ചെയ്ത് അയാൾക്ക് മരണശിക്ഷ വിധിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ ;

(ഗ) ആ കേസ് സുപ്രീംകോടതിയിൽ അപ്പീൽ കൊടുക്കുന്നതിന് തക്കതായ ഒന്നാണെന്ന്, [134 ക അനുച്ഛേദപ്രകാരം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിലോ.]

സുപ്രീംകോടതിയിൽ ഒരു അപ്പീൽ കൊടുക്കാവുന്നതാണ് :

എന്നാൽ, (ഗ) ഉപഖണ്ഡപ്രകാരമുള്ള ഒരു അപ്പീൽ അതിലേക്ക് 145-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്കും ഹൈക്കോടതി ഏർപ്പെടുത്തുകയോ ആവശ്യപ്പെടുകയോ ചെയ്യാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഉപാധികൾക്കും വിധേയമായി, കൊടുക്കാവുന്നതാണ്

(2) പാർലമെന്റിന് നിയമം വഴി അങ്ങനെയുള്ള നിയമത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന ഉപാധികൾക്കും പരിമിതികൾക്കും വിധേയമായി ഭാരതത്തിന്റെ രൂപരേഖയുള്ള ഒരു ഹൈക്കോടതിയുടെ ഒരു ക്രിമിനൽ നടപടിയിലെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായത്തിലോ അനുസരണ ഉത്തരവിലോ അല്ലെങ്കിൽ ശിക്ഷാ വിധിയിലോ നിന്ന് അപ്പീലുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും കേൾക്കുന്നതിനും ഏതെങ്കിലും കൂടുതൽ അധികാരങ്ങൾ സുപ്രീംകോടതിക്ക് നൽകാവുന്നതാണ്.

134 ക. സുപ്രീംകോടതിയിൽ അപ്പീൽകൊടുക്കുവാനുള്ള സാക്ഷ്യപത്രം 132-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലോ 133-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലോ 134-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലോ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളവയും ഒരു വിധിന്യായമോ, ഡിക്രിയോ, അനുസരണ ഉത്തരവോ, അല്ലെങ്കിൽ ശിക്ഷാവിധിയോ ഹാജരാക്കുകയോ പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതൊരു ഹൈക്കോടതിയും,—

[1978-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 19-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (1-8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)
 ഭേദപ്പെടുത്ത ആക്ട്, 20-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (1-8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(ക) സ്വമേധയാ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് യുക്തമെന്ന് അതു കരുതുമ്പോഴും ;

(ഖ) അങ്ങനെയുള്ള വിധിന്യായമോ ഡിക്രിയോ, അന്തിമ ഉത്തരവോ അല്ലെങ്കിൽ ശിക്ഷാവിധിയോ പാസ്സാക്കുകയോ പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ ചെയ്തതിനുശേഷം ഉടനെ സങ്കടകക്ഷി നേരിട്ടോ അയാൾക്ക് വേണ്ടിയോ വാക്കോൽ അപേക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും.

132-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലോ 133-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലോ, 134-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡം (ഗ) ഉപഖണ്ഡത്തിലോ അതുസംഗതിപോലെ, പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന തീതിയിലുള്ള ഒരു സാക്ഷ്യപത്രം ആ കേസ്സിനെ സംബന്ധിച്ച് നൽകാവുന്നതാണോ എന്ന പ്രശ്നം, അങ്ങനെ പാസ്സാക്കുകയോ പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ ചെയ്തശേഷം കഴിയുന്നത്ര വേഗം, തീർപ്പാക്കേണ്ടതാണ്]

135. നിലവിലിരിക്കുന്ന നിരുപകാര ഫെഡറൽ കോടതിക്കുള്ള അധികാരിതയും അധികാരങ്ങളും സുപ്രീംകോടതിക്ക് പ്രയോഗിക്കാമെന്ന് പാർലമെന്റ് നിയമം വഴി, മറുവിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവരെ, 133-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെയോ 134-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെയോ വ്യവസ്ഥകൾ ബാധകമാക്കാത്ത ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിരുപകാരം ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു ശേഷമുത്പന്ന ആ വിഷയം സംബന്ധിച്ചുള്ള അധികാരിതയും അധികാരങ്ങളും പ്രയോഗിക്കേണ്ടിയിരുന്ന പെഡറൽ കോടതി ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ, ആ അധികാരിതയും അധികാരങ്ങളും കൂടി സുപ്രീംകോടതിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

136. അപ്പീലിന് സുപ്രീം കോടതിയുടെ പ്രത്യേകാനുമതി—(1) ഈ അധ്യായത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും കോടതിയോ ട്രിബ്യൂണലോ ഏതെങ്കിലും കാരണത്തിനാലോ വിഷയത്തിലോ പറസ്സാക്കിയതോ പുറപ്പെടുവിച്ചതോ ആയ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായത്തിലോ ഡിക്രിയലോ തീരുമാനത്തിലോ ശിക്ഷാ വിധിയിലോ അറസ്റ്റിൽ ഉത്തരവിലോ നിന്ന് അപ്പീൽ കൊടുക്കുന്നതിന്, സുപ്രീം കോടതിക്ക് സ്വവിവേകം ഉപയോഗിച്ച് പ്രത്യേകാനുമതി നൽകാവുന്നതാണ്.

(2) (1) ൾ ഖണ്ഡത്തിലെ മറ്റൊന്നാം സാമ്യധർമ്മത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ നിരുപകാരമോ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും കോടതിയോ ട്രിബ്യൂണലോ പാസ്സാക്കിയതോ പുറപ്പെടുവിച്ചതോ ആയ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായത്തിലോ തീരുമാനത്തിനോ ശിക്ഷാ വിധിക്കോ ഉത്തരവിനോ ബാധകമാകുന്നതല്ല.

137. സുപ്രീംകോടതിയുടെ വിധിന്യായങ്ങളുടെയും ഉത്തരവുകളുടെയും വിവര പാർലമെൻറ് നിർമ്മിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കോ 145-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും പട്ടണാർക്കോ വിധേയമായി സുപ്രീംകോടതിക്ക് അത് പ്രസ്താവിച്ച ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായമോ അല്ലെങ്കിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവോ വിവരം ചെയ്യുന്നതിന് അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

138. സുപ്രീംകോടതിയുടെ അധികാരിതയുടെ വിപുലീകരണം (1) സുപ്രീംകോടതിക്ക്, യൂണിയൻ ലിസററിലെ ഏതെങ്കിലും വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് പാർലമെൻറ് നിയമം വഴി നൽകാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള കൂടുതൽ അധികാരിതയും അധികാരങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

(2) സുപ്രീംകോടതിക്ക്, ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ഭാരതസർക്കാരും ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരും പ്രത്യേക കരാർ വഴി നൽകാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള കൂടുതൽ അധികാരിതയും അധികാരങ്ങളും അങ്ങനെയുള്ള അധികാരിതയും അധികാരങ്ങളും സുപ്രീംകോടതി പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് പാർലമെൻറ് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

139. ചില റിട്ടുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരങ്ങൾ സുപ്രീം കോടതിക്ക് നൽകൽ— പാർലമെൻറിന്, നിർദ്ദേശങ്ങളോ ഉത്തരവുകളോ അല്ലെങ്കിൽ ഹോബിയസ്കോർപ്പസ്, മൗൻഡൗൻ പ്രൊവിബിഷൻ, കോവാറന്ററോ, സെർഷ്യോറേറെ എന്നിവയുടെ സ്ഥാപനങ്ങളുള്ള റിട്ടുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള റിട്ടുകളോ, അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമോ 32-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ (2)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവയല്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ, നിയമം വഴി, സുപ്രീംകോടതിക്ക് അധികാരം നൽകാവുന്നതാണ്

[139 ക. ചില കേസുകൾ മാറുന്നത്—] (1) സുപ്രീംകോടതിയുടെയും ഒന്നോ അതിലധികമോ ഹൈക്കോടതികളുടെയും മുമ്പാകെയും, അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടോ അതിലധികമോ ഹൈക്കോടതികളുടെ മുമ്പാകെയും, ഒരുപോലെയുള്ളതോ മിക്കവാറും ഒരേപോലെയുള്ളതോ ആയ നിയമപ്രശ്നങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന കേസുകൾ നിലവിലുണ്ടെങ്കിൽ, സ്വാഭാവികമായും അനുസരിച്ചോ അല്ലെങ്കിൽ ഭാരതത്തിന്റെ അറോർത്തിനി ജനറലോ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും കേസിലെ, ഒരു കക്ഷിയോ സമർപ്പിക്കുന്ന അപേക്ഷയിൻമേലോ അങ്ങനെയുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ പൊതുപ്രാധാന്യമുള്ള പ്രശ്നങ്ങളാണെന്ന് സുപ്രീംകോടതിയ്ക്ക് ബോധ്യമാകുന്നപക്ഷം ഹൈക്കോടതിയിലോ ഹൈക്കോടതികളിലോ നിലവിലാകുന്ന കേസോ കേസുകളോ പിന്വലിച്ച ആ കേസുകളെല്ലാം സുപ്രീംകോടതിയ്ക്കായി തീർപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ മേൽ പ്രസ്താവിച്ച നിയമപ്രശ്നങ്ങളിന്മേൽ സുപ്രീം കോടതി എടുത്ത തീർപ്പ് അടങ്ങിയ വിധിന്യായത്തിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് സഹിതം അങ്ങനെ പിൻവലിച്ച കേസ് ഏത് ഹൈക്കോടതിയിൽ നിന്നാണോ അത് പിൻവലിച്ചത് ആ ഹൈക്കോടതിക്ക് സുപ്രീംകോടതി തിരിച്ചയയ്ക്കേണ്ടതും, ഹൈക്കോടതി അത് കിട്ടുന്ന മുറയ്ക്ക് ആ വിധി സ്വായത്തിന് അനുസൃതമായി ആ കേസ് തീർപ്പാക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.]

(2) സുപ്രീം കോടതിക്ക് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് നീതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ പ്രാപിക്കുന്നതിന് ഉചിതമെന്ന് അത് കരുതുന്നപക്ഷം ഏതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ നിലവിലാകുന്ന കേസോ അപ്പീലോ മറ്റു നടപടികളോ മറ്റൊരുതരത്തിലോ ഹൈക്കോടതിയിലേക്ക് മാറ്റാവുന്നതാണ്.

140. സുപ്രീം കോടതിക്കുള്ള സഹായകാധികാരങ്ങൾ പാർലമെന്റിന്, ഈ ഭരണഘടനയോലോ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ സുപ്രീം കോടതിക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരികളുടെ കൂടുതൽ ഹർഷപ്രദമായി പ്രയോഗിക്കുവാൻ അതിനെ ശക്തമാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമാണെന്നോ അഭിലാഷണീയമാണെന്നോ ശ്യാനെന്നതും ഈ ഭരണഘടനയിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അസംഗതമല്ലാത്തതായ അനുപ്രകാശികാരങ്ങൾ സുപ്രീം കോടതിക്ക് നൽകുവാൻ, നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

141. സുപ്രീംകോടതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന നിയമം എല്ലാ കോടതികൾക്കും ബാധകമാകുമെന്ന്—സുപ്രീംകോടതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന നിയമം ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തുള്ള എല്ലാ കോടതികൾക്കും ബാധകമാകുന്നതാണ്.

142. സുപ്രീം കോടതിയുടെ ഡിക്രികളും ഉത്തരവുകളും പ്രാവർത്തികമാക്കലും, വെളിപ്പെടുത്തൽ സംബന്ധിച്ച ഉത്തരവുകളും, മുതലായവ (1) സുപ്രീംകോടതിക്ക്, അതിന്റെ അധികാരികളുടെയും പ്രയോഗത്തിൽ, അതിന്റെ മുമ്പാകെ നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കാരണത്തിലോ വിഷയത്തിലോ, പൂർണ്ണമായും നീതി നടത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ അങ്ങനെയുള്ള ഡിക്രി പാസ്സാക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും അപ്രകാരം പാസ്സാക്കിയ ഏതെങ്കിലും ഡിക്രിയോ അപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവോ പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമം വഴിയോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമപ്രകാരമോ നിർണ്ണയിക്കുന്ന വിധത്തിലും അതിലേക്ക് അപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവരെ രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവ്* വഴി നിർണ്ണയിക്കുന്ന വിധത്തിലും ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തുള്ള എവിടെയും പ്രാവർത്തികമാക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) പാർലമെന്റ് ഇതിലേക്ക് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമായി ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തെ മുഴുവൻ സംബന്ധിച്ച സുപ്രീം കോടതിക്ക്, ഏതെങ്കിലും ആളെ ഹാജരാക്കുവാനും ഏതെങ്കിലും രേഖ വെളിപ്പെടുത്തുകയോ ഹാജരാക്കുകയോ ചെയ്യാനും അതിന്റെതന്നെ ഏതെങ്കിലും അലക്ഷ്യത്തെപ്പറ്റി അന്വേഷണ വിചാരണ ചെയ്യാനും ശിക്ഷിക്കുവാനും വേണ്ടി ഏത് ഉത്തരവും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് സമർത്ഥവും പ്രത്യേകവുമായ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

[1976-ലെ ഭരണഘടന നൽകുന്നതിനോടൊപ്പം ഭരണ നിയമങ്ങൾ പരമ്പരയിൽ 1-2, 1977 മുതൽ പ്രാബല്യം.

* 978-ലെ ഭരണഘടന നൽകുന്നതിനോടൊപ്പം ഭരണ നിയമങ്ങൾ പരമ്പരയിൽ 21, 1978 മുതൽ പ്രാബല്യം. (1-8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

* 954 ലെ സുപ്രീം കോടതി ഡിക്രികളും ഉത്തരവുകളും നടപ്പാക്കൽ ഉത്തരവ്, സി. ഒ. 47, കാണുക.

143. സുപ്രീംകോടതിയുമായി ആലോചിക്കുവാനുള്ള മാഷ്ട്രപതിയുടെ അധികാരം—(1) നിയമത്തെയോ വസ്തുതയെയോ സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രശ്നം, അതിന്മേൽ സുപ്രീംകോടതിയുടെ അഭിപ്രായം ലഭിക്കുന്നത് ഉചിതമായിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള സ്വഭാവത്തോടും അങ്ങനെയുള്ള പൊതുപ്രധാന്യത്തോടും കൂടിയത്, ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നോ ഉത്ഭവിക്കാൻ ഇടയുണ്ടെന്നോ ഏതെങ്കിലും സമയം മാഷ്ട്രപതിക്ക് തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന് ആ പ്രശ്നം ആ കോടതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് അഭിപ്രായം ആരാഞ്ഞുകൊണ്ട് അയയ്ക്കാവുന്നതും, കോടതി യുക്തമെന്ന് അത് കരുതുന്ന അങ്ങനെയുള്ള വാദം കേൾക്കലിനുശേഷം, അതിന്മേലുള്ള അതിന്റെ അഭിപ്രായം മാഷ്ട്രപതിയെ അറിയിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) 131-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ, '***' പരിമിതി വ്യവസ്ഥയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, പ്രസ്തുത പരിമിതി വ്യവസ്ഥയിൽ പരമത തരത്തിലുള്ള ഏതൊരു തർക്കവും മാഷ്ട്രപതിക്ക് സുപ്രീം കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിന് അയയ്ക്കാവുന്നതും, സുപ്രീം കോടതി യുക്തമെന്നു തോന്നുന്ന വാദം കേൾക്കലിനുശേഷം അതിന്മേലുള്ള അതിന്റെ അഭിപ്രായം മാഷ്ട്രപതിയെ അറിയിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

144. സിവിൽ ജുഡീഷ്യലുമായ അധികാരസ്ഥാനങ്ങൾ സുപ്രീം കോടതിയ്ക്ക് സഹായകമായി പ്രവർത്തിക്കണമെന്ന്—ഭാരതത്തിന്റെ ഋഷഭഗോരതയുള്ള സിവിൽ ജുഡീഷ്യലും ആയ എല്ലാ അധികാര സ്ഥാനങ്ങളും സുപ്രീം കോടതിയ്ക്ക് സഹായകമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.

144 ക [നിയമങ്ങളുടെ ഭരണഘടനാ സാധുത സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ, 1977-ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയിലുണ്ടായിരുന്ന ഭേദഗതി] ആക്ട്, 5-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (13-4-1978 മുതൽ പ്രാബല്യം) റദ്ദാക്കി.

145. കോടതിയുടെ ചട്ടങ്ങൾ മുതലായവ—(1) പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, സുപ്രീം കോടതിയ്ക്ക് മാഷ്ട്രപതിയുടെ അംഗീകാരത്തോടുകൂടി അപ്പോപ്പോൾ ആ കോടതിയുടെ പ്രവർത്തനമിതിയും നടപടിക്രമവും സാമാന്യമായി കമപ്പെടുത്തുന്നതിന്—

(ക) ആ കോടതി മുമ്പാകെ അഭിഭാഷകവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുന്ന ആളുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ചട്ടങ്ങൾ ;

(ഖ) അപ്പീലുകളുടെ വാദംകേൾക്കലിനുള്ള നടപടിക്രമത്തെക്കുറിച്ചും അപ്പീലുകൾ ആ കോടതിയിൽ ബോധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള കാവാലി ഉൾപ്പെടെ അപ്പീലുകളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള മറ്റു കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഉള്ള ചട്ടങ്ങൾ ;

(ഗ) III-ാം ഭാഗത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങളിലേതെങ്കിലും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് ആ കോടതിയിലെ നടപടികളെക്കുറിച്ചുള്ള ചട്ടങ്ങൾ ,

"[(ഗ) '[139 ക അനുച്ഛേദ] പ്രകാരമുള്ള കോടതിയിലെ നടപടികൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള ചട്ടങ്ങൾ]"

1956 ലെ ഭരണഘടന (എട്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "[1]-ാം ചട്ടപതിപ്പിലെ" എന്നീ അക്കവും ബ്രാക്കറ്റുകളും വാക്കും വിട്ടുകളഞ്ഞു.

2 മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്, വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം പ്രകാരം "പ്രസ്തുതചട്ടപതിപ്പ്" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത്

1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 25-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് (1-2-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

3 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 26-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് (1-2-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

4 1977-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 6-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം "[13] ക യും 139 ക യും അനുച്ഛേദങ്ങൾ" എപ്രകാരം ചേർത്തത് (13-4-1978 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(ഘ) 134-ാം അനുച്ഛേദം (1) -ാം ഖണ്ഡം (ഗ) ഉപഖണ്ഡപ്രകാരം അപ്പീലുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച ചട്ടങ്ങൾ ;

(ങ) ആ കോടതി പ്രസ്താവിച്ച ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായമോ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവോ, റിവ്യൂ ചെയ്യാവുന്നതെന്ന് ഏത് ഉപധികൾക്ക് വിധേയമായാണെന്നും അങ്ങനെയുള്ള റിവ്യൂവിനുവേണ്ട അപേക്ഷകൾ, കോടതിയിൽ ഏത് നിയമത്തിനുള്ളിൽ കൊടുത്തിരിക്കണമെന്നതുകൾപ്പെടെ അങ്ങനെയുള്ള റിവ്യൂവിന്റെ നടപടി ക്രമത്തെയും കുറിച്ചുള്ള ചട്ടങ്ങൾ ;

(ച) കോടതിയിലെ ഏതെങ്കിലും നടപടികളുടെയോ അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആയ ചെലവുകളെയും അതിലുള്ള നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച ചുമത്തുന്ന ഫീസുകളെയും കുറിച്ചുള്ള ചട്ടങ്ങൾ ;

(ച) ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച ചട്ടങ്ങൾ ;

(ജ) നടപടികൾ നിറുത്തിവയ്ക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച ചട്ടങ്ങൾ ;

(ധ) നിസ്സാരമോ ശല്യമുണ്ടാക്കുന്നതോ കാര്യവിളംബരത്തിനുവേണ്ടി കൊണ്ടുവന്നതോ ആണെന്ന് കോടതിക്ക് തോന്നുന്ന ഏതെങ്കിലും അപ്പീലിന്റെ സമ്മറി തീർപ്പിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ചട്ടങ്ങൾ;

(ത) 117-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള അന്വേഷണ വിചാരണകളുടെ നടപടിക്രമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചട്ടങ്ങൾ,

എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ ആവശ്യമായ ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്

(2) [(3)-ാം ട്രൈബ്യൂണലിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് ***] വിധേയമായി ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങളിൽ, ഏതെങ്കിലും ആവശ്യത്തിന് ഉപവിഷ്ടരാകേണ്ട ജഡ്ജിമാരുടെ ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ എണ്ണം നിജപ്പെടുത്തുകയും സിംഗിൾ ജഡ്ജിമാരുടെയും ഡിവിഷൻ കോടതികളുടെയും അധികാരങ്ങൾക്ക് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്

(3) ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യാഖ്യാനത്തെക്കുറിച്ച് സാരവത്തായ ഒരു പ്രശ്നം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഏതെങ്കിലും കേസ് തീരുമാനിക്കുന്ന ആവശ്യത്തിനായോ 143-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും അഭിപ്രായമാവലിന്റെ വാദകൾക്കുള്ള ആവശ്യത്തിനായോ ഉപവിഷ്ടരാകേണ്ട ജഡ്ജിമാരുടെ 2[*** ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ എണ്ണം] അഞ്ച് ആയിരിക്കുന്നതാണ്

എന്നാൽ, ഈ അഭിപ്രായത്തിലെ, 132-ാം അനുച്ഛേദത്തിലല്ലാത്ത, ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ചതു അപ്പീൽ കേൾക്കുന്ന കോടതി അഞ്ചിൽ കുറവായ ജഡ്ജിമാർ അടങ്ങിയതായിരിക്കുകയും, ആ അപ്പീലിന്റെ വാദം കേൾക്കലിനിടയിൽ ആ അപ്പീൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യാഖ്യാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സാരവത്തായ ഒരു നിയമപ്രശ്നം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുണ്ടെന്നും അതിന്റെ തീർപ്പ് ആ അപ്പീലിന്റെ തീർച്ചയ്ക്ക് ആവശ്യമാണെന്നും ആ കോടതിയ്ക്ക് സോഭ്യമാവുകയും ചെയ്താൽ, അങ്ങനെയുള്ള കോടതി അങ്ങനെയുള്ള ഒരു പ്രശ്നം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഏതെങ്കിലും കേസ് തീരുമാനിക്കേണ്ട ആവശ്യത്തിലേക്ക് ഈ ഖണ്ഡത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിധിത്തിൽ രൂപീകരിച്ച ഒരു കോടതിയ്ക്ക് ആ പ്രശ്നം അഭിപ്രായത്തിന് അയയ്ക്കേണ്ടതും ആ അഭിപ്രായം കിട്ടുന്നതിന്മേൽ അങ്ങനെയുള്ള അഭിപ്രായത്തിന് അനുകൂലമായി ആ അപ്പീൽ തീർച്ച ചെയ്യേണ്ടതും ആകുന്നു.

1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 26-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "(3) -ാം ഖണ്ഡത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (1-2-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1977-ലെ ഭരണഘടന (പതിപ്പത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 26-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ എണ്ണം" എന്നതിനുപകരം "144 അനുച്ഛേദത്തിലെ, വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായ, ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ എണ്ണം" എന്ന വാക്കുകളും, അക്കങ്ങളും ചേർത്തു (1 2 1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1977-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിമൂന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 6-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "144-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി" എന്ന വാക്കുകളും അക്കങ്ങളും വിട്ടുകളഞ്ഞു, 134 1978 മുതൽ പ്രാബല്യം.

(4) യാതൊരു വിധിന്യാസവും തുറന്ന കോടതിയിൽ വച്ചല്ലാതെ സ്വപിം കോടതിയിൽ പ്രസ്താവിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, തുറന്ന കോടതിയിൽ വച്ചുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ച ഒരഭിപ്രായം അനുസരിച്ചല്ലാതെ 143-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം യാതൊരു റിപ്പോർട്ടും കൊടുക്കാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(5) യാതൊരു വിധിന്യാസവും അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു അഭിപ്രായവും കേസ്സിന്റെ വാദംകേൾക്കലിന് സന്നിഹിതരാതിട്ടുള്ള ജഡ്ജിമാരിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ യോജിപ്പോടുകൂടിയല്ലാതെ സ്വപിം കോടതി പ്രസ്താവിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, എന്നാൽ ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും, വിധേയാക്കുന്ന ഒരു ജഡ്ജിയെ വിസമ്മതിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു വിധിന്യാസമോ അഭിപ്രായമോ പ്രസ്താവിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് തടയുന്നതായി കരുതാവുന്ന പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

146. സ്വപിം കോടതിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും കീഴ്ജീവനക്കാരും പെലവുകളും (1)സ്വപിം കോടതിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും കീഴ്ജീവനക്കാരുടെയും നിയമനങ്ങൾ ഭാരതത്തിന്റെ പീഫ് ജസ്റ്റിസോ ആ കോടതിയിലെ അർഹരും നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള മറു ജഡ്ജിയോ ഉദ്യോഗസ്ഥനോ നടത്തേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ, രാഷ്ട്രപതിക്ക്, ചട്ടംവഴി ആ പട്ടത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള സംഗതികളിൽ ആ കോടതിയോട് ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗത്തിലേക്ക് ആ കോടതിയോട് മുമ്പുതന്നെ ബന്ധമില്ലാതിരുന്ന യാതൊരാളേയുടേയും അതിന്റെ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുമായി ആലോചിച്ചശേഷമല്ലാതെ നിയമിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ലെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, സ്വപിം കോടതിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും കീഴ്ജീവനക്കാരുടെയും സേവന വ്യവസ്ഥകൾ ഭാരതത്തിന്റെ പീഫ് ജസ്റ്റിസോ ആ ആവശ്യത്തിലേക്ക് വേണ്ടി പട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഭാരതത്തിന്റെ പീഫ് ജസ്റ്റിസി അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന ആ കോടതിയിലെ മറ്റൊരു ജഡ്ജിയോ ഉദ്യോഗസ്ഥനോ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങളിൽ നിർണ്ണയിക്കാവുന്ന വിധം ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ, ഈ ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന പട്ടങ്ങൾക്ക്, അവ ഗവണ്മെന്റോ ബത്തകളെയോ അവയിലെയോ പെൻഷനുകളെയോ സംബന്ധിക്കുന്നിടത്തോളം, രാഷ്ട്രപതിയുടെ അംഗീകാരം ആവശ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) സ്വപിം കോടതിയുടെ ഭരണച്ചെലവുകൾ, ആ കോടതിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കും കീഴ്ജീവനക്കാർക്കും കൊടുക്കേണ്ടതോ അവരെ സംബന്ധിച്ചതോ ആയ എല്ലാ ഗവണ്മെന്റോ ബത്തകളും പെൻഷനുകളും ഉൾപ്പെടെ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് നടത്തേണ്ടതും ആ കോടതി സ്വീകരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഫീസോ മറ്റ് പണമോ ആ നിധിയുടെ ഭാഗമായിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു.

147. വ്യാഖ്യാനം ഈ അർദ്ധായത്തിലും VI-ാം ഭാഗത്തിലെ V-ാം അർദ്ധായത്തിലും ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യാഖ്യാനം സംബന്ധിച്ച സാധാരണയായ ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങളിൽ 1935-ലെ ഗവണ്മെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ ആക്റ്റിന്റെയോ (ആ ആക്റ്റിനെ ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതോ അനുപുരകമാക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉൾപ്പെടെ) അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ഓർഡിൻസ്-ഇൻ-കൗൺസിലിന്റെയോ അതിൻകീഴിലുണ്ടാക്കിയ ഉത്തരവിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ 1947 ലെ ഇൻഡ്യൻ ഇൻഡിപെൻഡൻസ് ആക്റ്റിന്റെയോ അതിൻ കീഴിലുണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവിന്റെയോ വ്യാഖ്യാനം സംബന്ധിച്ച സാധാരണയായ ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നതായി കരുതേണ്ടതാണ്.

അദ്ധ്യായം V ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറൽ

148. ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറൽ—(1) രാഷ്ട്രപതി കൈയൊപ്പം ജ്യോതിഷവും അധികാരപത്രം വഴി നിയമിക്കുന്ന ഭാരതത്തിന്റെ ഒരു കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും, സ്വപിം കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്ന അതേ വിധത്തിലും അതേ കാരണങ്ങൾക്കും മാത്രം അദ്ദേഹത്തെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറലായി നിയമനം ലഭിക്കുന്ന ഒരേ ആളും തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ അദ്ദേഹം അതിലേക്ക് നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുടെയോ മുമ്പാകെ മൂന്നാം പട്ടികയിൽ അതിനുവേണ്ടി ചേർത്തിട്ടുള്ള ഫോറത്തിൽ ഒരു ശപഥമോ പ്രതിജ്ഞയോ ചെയ്തു സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിന്റെ ശമ്പളവും മറ്റു സേവന വ്യവസ്ഥകളും പാർലമെന്റ് നിയമം വഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള വിധത്തിലായിരിക്കേണ്ടതും, അപ്രകാരം നിശ്ചയിക്കുന്നതുവരെ അവ രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള വിധത്തിലായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിന്റെ ശമ്പളമോ, അവധി പെൻഷൻ, ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നും വിരമിക്കാനുള്ള വയസ്സ് എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവകാശങ്ങളോ നിയമനത്തിനുശേഷം അദ്ദേഹത്തിന് പ്രതികൂലമായി വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(4) കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിന് ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് വിരമിച്ചതിനുശേഷം ഭാരത സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ വീണ്ടും ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കാൻ അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

(5) ഈ ഭരണഘടനയിലെയും പാർലമെന്റിന്റെ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമങ്ങളിലെയും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ഇന്ത്യൻ ആഡിറ്റ് അക്കൗണ്ട്സ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ആളുകളുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകളും കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിന്റെ ഭരണാധികാരങ്ങളും കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറലുമായി ആലോചിച്ചശേഷം രാഷ്ട്രപതി ഉണ്ടാക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ചട്ടങ്ങളിൽ നിർണ്ണയിക്കാവുന്നവിധം ആയിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(6) കംപ്യൂട്ടറൈസ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിന്റെ ഓഫീസിൽ സേവനമനുഷ്ഠിക്കുന്ന ആളുകൾക്കോ അവരെ സംബന്ധിച്ചോ കൊടുക്കുന്ന എല്ലാ ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും പെൻഷനുകളും ഉൾപ്പെടെ ആ ഓഫീസിന്റെ ഭരണച്ചെലവുകൾ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നു നടത്തേണ്ടതാണ്.

149. കോപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിറ്റർ - ജനറലിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങളും അധികാരങ്ങളും - കോപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിറ്റർ ജനറൽ, യൂണിയന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും മാനേജ്മെന്റിലും അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയും അല്ലെങ്കിൽ നികാത്തതിന്റെയും കണക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച് പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ നിയമപ്രകാരമോ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള കർത്തവ്യങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതും അങ്ങനെയുള്ള അധികാരങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതും. അതിലേക്ക് അപകാരം വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ യൂണിയന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കണക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച് ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് യഥാക്രമം ഇന്ത്യ ഡൊമിനിയന്റെയും പ്രവിശ്യകളുടെയും കണക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച് ഭാരതത്തിന്റെ ആഡിറ്റർ-ജനറലിന് നൽകിയിരുന്ന അങ്ങനെയുള്ള കർത്തവ്യങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതും അല്ലെങ്കിൽ പ്രയോഗിക്കാമായിരുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

[150. യൂണിയന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കണക്കുകൾ സൂക്ഷിക്കേണ്ട രൂപം യൂണിയന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കണക്കുകൾ. ഭാരതത്തിന്റെ കോപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിന്റെ "[ഉപഭോഗത്തിന്മേൽ] രാഷ്ട്രപതി നിർണ്ണയിക്കാവുന്ന രൂപത്തിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്]

151. ആഡിറ്റർ റിപ്പോർട്ടുകൾ (1) യൂണിയന്റെ കണക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച ഭാരതത്തിന്റെ കോപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിറ്റർ ജനറലിന്റെ റിപ്പോർട്ടുകൾ രാഷ്ട്രപതിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും അദ്ദേഹം അവ പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കണക്കുകൾ സംബന്ധിച്ച ഭാരതത്തിന്റെ കോപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിന്റെ റിപ്പോർട്ടുകൾ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവണ്ണർക്ക് *** സമർപ്പിക്കേണ്ടതും അദ്ദേഹം അവ ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ മുമ്പാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി, ആക്റ്റ് 27) ന്റെ വകുപ്പുപ്രകാരം 150-ാം അനുച്ഛേദത്തിനുപകരം ചേർത്തത് (1-4-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി, ആക്റ്റ്, 22) ന്റെ വകുപ്പുപ്രകാരം "കൂടിയാലോചനയ്ക്ക് ശേഷം" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1976-ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ" എന്നീവാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

ഭാഗം VI

*** സംസ്ഥാനങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം I—സാമാന്യം

152 നിർവ്വചനം ഈ ഭാഗത്തിൽ, സന്ദർഭം മറ്റൊരു വിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം, സംസ്ഥാനം" [എന്ന പദത്തിൽ ജന്തു-കാശ്മീർ സംസ്ഥാനം ഉൾപ്പെടുന്നതല്ല]

അദ്ധ്യായം II നിർവ്വാഹകമണ്ഡലം

ഗവർണ്ണർ

153. സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഗവർണ്ണർമാർ ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിനും ഒരു ഗവർണ്ണർ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

[എന്നാൽ, ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും ഓരോരുത്തരെ രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഗവർണ്ണറായി നിയമിക്കുന്നതിനെ തടയുന്നതല്ല]

154. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം - (1) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം ഗവർണ്ണറിൽ നിക്ഷിപതമായിരിക്കുന്നതും, ഈ ഭരണഘടനയനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം നേരിട്ടോ തന്റെ കീഴിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ മുഖേനയോ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും—

(a) മറ്റേതെങ്കിലും അധികാരസ്ഥാനത്തിന് നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമംവഴി നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചുമതലകൾ ഗവർണ്ണർക്ക് കൈമാറുന്നതായി കരുതപ്പെടുവാൻ പാടുള്ളതോ;

(ബി) ഗവർണ്ണറുടെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും അധികാരസ്ഥാനത്തിന് നിയമം വഴി ചുമതലകൾ നൽകുന്നതിൽനിന്ന് പാർലമെന്റിനെപ്പോലെയോ ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തെയോ തടയുന്നതോ,

അല്ല.

155. ഗവർണ്ണറുടെ നിയമനം ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറെ രാഷ്ട്രപതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈയൊപ്പും മൂദ്രയും വച്ച അധികാരപത്രം വഴി, നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

156. ഗവർണ്ണറുടെ ഉദ്യോഗകാലാവധി 1 ഗവർണ്ണർ, രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളം കാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതാണ്

¹ 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ക ഭാഗത്തിലെ" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

² മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ക ഭാഗത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനം എന്നർത്ഥമാകുന്നു" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത്.

³ 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 6-ാം വകുപ്പും പ്രകാരം ചേർത്തത്.

(2) ഗവർണ്ണർക്ക് രാഷ്ട്രപതിയെ സാമ്പാധനാ ചെയ്ത് സ്വന്തം കൈപ്പടയിൽ എഴുതി അയച്ചു തന്റെ ഉദ്യോഗം രാജിവയ്ക്കാവുന്നതാണ്.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ മൂന്നാമത്തെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ഒരു ഗവർണ്ണർ അദ്ദേഹം തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ അഞ്ചുവർഷക്കാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ ഒരു ഗവർണ്ണർ അവർ കാലാവധി അവസാനിപ്പാനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമി ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതുവരെ ഉദ്യോഗം തടർന്ന് വഹിക്കുന്നതാണ്.

157. ഗവർണ്ണറായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നതിനുള്ള യോഗ്യതകൾ യാതൊരുതരം അയൾ ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനായിരിക്കുകയോ അയാൾക്ക് മുമ്പത്തങ്ങു വയസ്സ് പൂർത്തിയാക്കിയിരിക്കുകയും ചെയ്യാത്തവകൾ, ഗവർണ്ണറായി നിയമിക്കപ്പെടാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ല.

158. ഗവർണ്ണറുടെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ—(1) ഗവർണ്ണർ പാർലമെൻറിന്റെ ഈ സഭകളിൽ ഏതിലേതിനോ ഒന്നാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതൊരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലെയോ അംഗമായിരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, പാർലമെൻറിന്റെ ഒരു സഭകളിൽ ഏതിനൊന്നിലൂടെ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലെയോ ഭരണ ഗവർണ്ണറായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നവരിൽ അദ്ദേഹം ഗവർണ്ണറായി ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തീയതി ആ സഭയിലെ തന്റെ സമാനം ഒഴിഞ്ഞതായി കരുതപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഗവർണ്ണർ ആറാറുവർഷ മറ്റേതെങ്കിലും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(3) ഗവർണ്ണർക്ക്, വാടക കൊടുക്കാതെ തന്റെ ഔദ്യോഗിക വസതികൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും, കൂടാതെ പാർലമെൻ്റ് നിരമ്മാണ നിബന്ധിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള വേതനങ്ങൾക്കും ബത്തകൾക്കും വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കും അതിലേക്ക് അപകാരം വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള വേതനങ്ങൾക്കും ബത്തകൾക്കും വിശേഷാവകാശങ്ങൾക്കും അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(3ക) ഒരാൾ തന്നെ രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഗവർണ്ണറായി നിയമിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ആ ഗവർണ്ണർക്ക് കൊടുക്കേണ്ട വേതനങ്ങളും ബത്തകളും രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അനുപാതത്തിൽ ആ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ വിഭജിക്കുകയുണ്ടാകേണ്ടതാണ്.

(4) ഗവർണ്ണറുടെ വേതനങ്ങളും ബത്തകളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗ കാലാവധിക്കിടയിൽ കുറവു ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

159. ഗവർണ്ണറുടെ ചുമതല അഥവാ പതിപ്പ്—ഓരോ ഗവർണ്ണറും ഗവർണ്ണറുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്ന ഓരോ ആളും, തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ആ സംസ്ഥാന സഭയിൽ അധികാരിയെ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്ന ഹൈക്കോടതിയിലെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ അഭിപ്രായത്തിന്റെ അനുസരിച്ചുള്ള ആ കോടതിയിലെ പ്രത്യേക ഏറവും മതിയായ ജഡ്ജിമാരുടെയും സന്നിധിയിൽ താഴെപ്പറയുന്ന ഫാക്റ്റിൽ ഒരു ഗവർണ്ണർ പ്രതിജ്ഞയോ ചെയ്ത് ഒപ്പുവയ്ക്കേണ്ടതാകുന്നു. അതായത്

“ക. ഓ. ആയ ഞാൻ വിശ്വസ്തതയോടെ _____ (സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പേര്) സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറുടെ ഉദ്യോഗം നിർവ്വഹിക്കും. അദ്ദേഹിന് ഗവർണ്ണറുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കും. എന്നും, എന്റെ കഴിവിലൊ പരമാവധി അനുഭവമേയും നിരന്തരതയും നിരനിർത്തുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യാനും ചെയ്യുന്നതിനും അവർക്കു ക്ഷമയോ കൈവരുത്തുന്നതിനും സ്വയം അർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നും ഞാൻ കൈവരുത്തിയ നാമത്തിൽ സത്യം ചെയ്യുന്നു.”

സഗൗരവം പ്രതിജ്ഞ

160. ചില അപ്രതീക്ഷിത സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഗവർണ്ണറുടെ ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണം— ഈ അർദ്ധായത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും അപ്രതീക്ഷിത സന്ദർഭത്തിൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിക്ക് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

161. ചില സംഗതികളിൽ മാപ്പ് മുതലായവ നൽകുവാനും ശിക്ഷാവിധി നിറുത്തിവയ്ക്കുകയോ ഇതുചെയ്യുകയോ ലഘൂകരിക്കുകയോ ചെയ്യുവാനും ഗവർണ്ണർക്കുള്ള അധികാരം—ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർക്ക്, ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയിലുള്ള ഒരു വിഷയം സംബന്ധിച്ച ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന് എതിരായി ഏതെങ്കിലും കുറ്റം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ഒരാളുടെ ശിക്ഷയ്ക്ക് മാപ്പ് നൽകുന്നതിനും ശിക്ഷ താൽക്കാലികമായി നിർത്തിവയ്ക്കുന്നതിനും വിളംബപ്പെടുന്നതിനും ഇതു ചെയ്യുന്നതിനും അല്ലെങ്കിൽ ശിക്ഷാവിധി നിറുത്തിവയ്ക്കുന്നതിനും ഇതു ചെയ്യുന്നതിനും ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

162. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തി—ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് നിയമം ഉണ്ടാക്കാൻ അധികാരമുള്ള വിഷയങ്ങളോളം വ്യാപിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിനും പാർലമെന്റിനും നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ അധികാരമുള്ള ഏതു വിഷയത്തിലും ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം, ഈ ഭരണഘടനയിലോ പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ യൂണിയനോ അതിന്റെ അധികാരസ്ഥാനങ്ങൾക്കോ പ്രകടമായി നൽകിയിട്ടുള്ള നിർവ്വാഹകാധികാരത്തിന് വിധേയവും അതിന്റെ അധികാരത്താൽ ക്ഷീപ്തവും, ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

മന്ത്രിസഭ

163. ഗവർണ്ണറുടെ സഹായിക്കുവാനും ഉപദേശിക്കുവാനും മന്ത്രിസഭ—(1) ഈ ഭരണഘടനയാലോ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ ഗവർണ്ണർ സ്വവിവേകം ഉപയോഗിച്ച് നിർവ്വഹിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചുമതലകളോ, അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമോ ഒഴികെയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കുവാനും ഉപദേശിക്കുവാനും മുഖ്യമന്ത്രി തലവനായുള്ള ഒരു മന്ത്രിസഭ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഏതെങ്കിലും വിഷയം ഈ ഭരണഘടനയാലോ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ ഗവർണ്ണർ സ്വവിവേകം ഉപയോഗിച്ച് ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു വിഷയം ആണോ അല്ലയോ എന്നതു സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നം ഉൽഭവിച്ചാൽ, ഗവർണ്ണർ സ്വവിവേകം ഉപയോഗിച്ച് ചെയ്യുന്ന തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുന്നതും, ഗവർണ്ണർ ചെയ്യുന്ന എന്തിന്റെയെങ്കിലും സാധ്യത, അദ്ദേഹം സ്വവിവേകം ഉപയോഗിച്ച് ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നു എന്നോ ഇല്ലെന്നോ ഉള്ള കാരണത്തിന്മേൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുവാൻ പാടില്ലാത്തതുമായതും.

(3) മന്ത്രിമാർ, ഗവർണ്ണർക്ക് ഏതെങ്കിലും ഉപദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ടോ എന്നും, ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്ത് ഉപദേശമാണ് നൽകിയതെന്നും ഉള്ള പ്രശ്നം ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ അന്വേഷണ വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

164. മന്ത്രിമാരെ സംബന്ധിച്ച മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾ—(1) മുഖ്യമന്ത്രിയെ ഗവർണ്ണർ നിയമിക്കേണ്ടതും, മറ്റു മന്ത്രിമാരെ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഉപദേശത്തിന്മേൽ ഗവർണ്ണർ നിയമിക്കേണ്ടതും, മന്ത്രിമാർ ഗവർണ്ണർക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളംകാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, [ചരതിസ്ഗഡ്, ജാർജ്ജ്സ്] മദ്ധ്യപ്രദേശ്, റീസ്സാ എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാരുടെ ഭക്ഷണത്തിന്റെ പൂർണ്ണ വഹിക്കുവാൻ ഒരു മന്ത്രി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും അദ്ദേഹത്തിന് പട്ടികജാതികളുടെയും പിന്നോക്കവിഭാഗങ്ങളുടെയും ഭക്ഷണത്തിന്റെയോ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും ജോലിയുടെയോ പൂർണ്ണ വഹിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

1(1 ക) ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ മന്ത്രിസഭയിലെ മന്ത്രിമാരുടെ ആകെ എണ്ണം മുഖ്യമന്ത്രി ഉൾപ്പെടെ, ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയിലെ ആകെ അംഗങ്ങളുടെ പതിനഞ്ച് ശതമാനത്തിൽ കവിയാൻ പാടുള്ളതല്ല.

എന്നാൽ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ മന്ത്രിമാരുടെ എണ്ണം മുഖ്യമന്ത്രി ഉൾപ്പെടെ, പന്ത്രണ്ടിൽ കൂറയാൻ പാടുള്ളതല്ല.

എന്നുമാത്രമല്ല, ഭരണഘടന (തൊണ്ണൂറ്റി ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2003-ന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ മന്ത്രിസഭയിലെ മന്ത്രിമാരുടെ ആകെ എണ്ണം മുഖ്യമന്ത്രി ഉൾപ്പെടെ, മേൽപ്പറഞ്ഞ പതിനഞ്ച് ശതമാനമോ അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നാം പരിമിതി വ്യവസ്ഥയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള എണ്ണത്തിലോ, അതോ, സംഗതിപോലെ കവിയുന്നിടത്ത് രാഷ്ട്രപതി പൊതുവിജ്ഞാപനം വഴി നിശ്ചയിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള തീയതി * മുതൽ ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ മന്ത്രിമാരുടെ ആകെ എണ്ണം ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമാക്കിക്കൊടുവേണ്ടതാണ്.

(1 ഖ) ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയിലേയോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമസമിതി ഉള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമ നിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിലെ ഇരു സഭകളിലേതിലേങ്കിലും ഏതെങ്കിലും രാഷ്ട്രീയകക്ഷിയിൽപ്പെടുന്ന ഒരംഗം, പത്താം പട്ടികയിൽ 2-ാം ഖണ്ഡികയിൽ കീഴിൽ ആ സഭയിലെ ഒരു അംഗമായിരിക്കുന്നതിന് അയോഗ്യനാക്കപ്പെട്ട ആ ആൾ, അദ്ദേഹം അയോഗ്യനായ തീയതിയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ അങ്ങനെയുള്ള അംഗമായുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി അവസാനിക്കുമായിരുന്ന തീയതിവരെയാ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിന് മുൻപ് സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമസമിതി ഉള്ള സംസ്ഥാനത്തെ നിയമ നിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിലെ ഇരു സഭകളിലേതിലേക്കെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ അദ്ദേഹം മത്സരിക്കുന്നപക്ഷം അദ്ദേഹം തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതായി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടുന്ന തീയതിവരെയാ ഇതിൽ ഏതാണോ ആദ്യം വരുന്നത്, ആ കാലയളവ് വരെ, 1-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ കീഴിൽ മന്ത്രിയായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നതിനുംകൂടി അയോഗ്യനായിരിക്കുന്നതാണ്.]

(2) മന്ത്രിസഭ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയോട് കൂട്ടായി ഉത്തരവാദിപ്പെട്ടിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) ഒരു മന്ത്രി, തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, ഗവർണ്ണർ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ട് ഉദ്യോഗത്തെയും, മഹസുപാലനത്തെയും സംബന്ധിക്കുന്ന ശുപാർശകൾ, അതിനുവേണ്ടി മൂന്നാംപട്ടികയിൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള ഫോറങ്ങളനുസരിച്ച്, ചെന്തിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(4) തുടർച്ചയായുള്ള ഏതെങ്കിലും ആറുമാസക്കാലം സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിലെ അംഗമല്ലാതിരിക്കുന്ന ഒരു മന്ത്രി ആ കാലത്തിന്റെ അവസാനം ഒരു മന്ത്രിയല്ലാതായിത്തീരുന്നതാണ്.

(5) മന്ത്രിമാരുടെ ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം അപ്പോഴപ്പോൾ നിയമംവഴി നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രകാരത്തിലുള്ളവ ആയിരിക്കുന്നതും, ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം അപ്രകാരം നിശ്ചയിക്കുന്നതുവരെ, മണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ആയിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

2006-ലെ ഭരണഘടന (തൊണ്ണൂറ്റിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "ബീഹാർ" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത്.
 * 2003-ലെ ഭരണഘടന (തൊണ്ണൂറ്റിഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചത്.
 *, 7-1-2004: 7-1-2004-ലെ എസ്. ഒ. 21 (ഒ) നമ്പർ വിജ്ഞാപന പ്രകാരം.

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ജനറൽ

165. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ജനറൽ—(1) ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും ഗവർണ്ണർ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യതയുള്ള ഒരാളെ, ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ജനറലായി നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ജനറലിന് അപ്പോഷ്റ്റോൾ ഗവർണ്ണർ അയച്ചുകൊടുക്കുകയോ ഏൽപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നിയമപരമായ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരിന് ഉപദേശം കൊടുക്കുകയും, നിയമ സ്വഭാവമുള്ള അത്തരം മറ്റ് കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ഈ ഭരണഘടനയാലോ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ ആ സമയം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും നിയമത്താലോ നിയമപ്രകാരമോ നൽകിയിട്ടുള്ള ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ജനറലിന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ജനറൽ, ഗവർണ്ണർക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളംകാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതും, ഗവർണ്ണർ നിശ്ചയിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള വേതനം അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

സർക്കാർ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്

166. ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ സർക്കാരിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്—(1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ സർക്കാരിന്റെ എല്ലാ നിർവ്വാഹകപ്രവൃത്തിയും ഗവർണ്ണറുടെ നാമത്തിൽ ചെയ്യുന്നതായി പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഗവർണ്ണറുടെ നാമത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്നതും ഒപ്പിട്ടു പൂർത്തീകരിക്കുന്നതുമായ ഉത്തരവുകളും മറ്റ് പ്രമാണങ്ങളും, ഗവർണ്ണർ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പട്ടങ്ങളിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള രീതിയിൽ പ്രമാണീകരിക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെ പ്രമാണീകരിച്ച ഒരു ഉത്തരവിന്റെയോ പ്രമാണത്തിന്റെയോ സാധുതയെ അത് ഗവർണ്ണർ ഉണ്ടാക്കിയതോ ഒപ്പിട്ട് പൂർത്തീകരിച്ചതോ ആയ ഒരു ഉത്തരവോ പ്രമാണമോ അല്ലെന്നുള്ള കാരണത്തിന്മേൽ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(3) സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കാര്യങ്ങൾ കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമായി നടത്തുന്നതിനും, ഈ ഭരണഘടനയാലോ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ ഗവർണ്ണർ സ്വവിവേകം ഉപയോഗിച്ച് പ്രവർത്തിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ അല്ലാത്തതിനേക്കാൾ, മേൽപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ മന്ത്രിമാർക്കിടയിൽ വിഭജിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനും, ഗവർണ്ണർ പട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്.

* * * * *

167. ഗവർണ്ണർക്ക് വിവരം നൽകുക മുതലായ സംബന്ധിച്ച് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവ ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങളായിരിക്കുന്നതാണ്—

(ക) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നിർവ്വാഹണത്തെയും നിയമനിർമ്മാണത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള മന്ത്രിസഭയുടെ എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണറെ അറിയിക്കുക;

(ഖ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നിർവ്വാഹണത്തെയും നിയമനിർമ്മാണത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച് ഗവർണ്ണർ ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിവരങ്ങൾ നൽകുക ;

(ഗ) ഗവർണ്ണർ അപ്രകാരം ആവശ്യപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ, ഒരു മന്ത്രി തീരുമാനമെടുത്തതും എന്നാൽ മന്ത്രിസഭ പരിഗണിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുമായ ഏതെങ്കിലും വിഷയം മന്ത്രിസഭയുടെ പരിഗണനയ്ക്കു സമർപ്പിക്കുക.

¹ 41-ാം ഖണ്ഡം, 1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തി രണ്ടാം ഭാഗത്ത്) ആക്ട്, 22-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഉൾപ്പെടുത്തുകയും (31-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം), 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭാഗത്ത്) ആക്ട്, 23-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം വിട്ടുകളുക്കുകയും ചെയ്തു (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

അദ്ധ്യായം III—സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം

സാമാന്യം

168. സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെ രൂപീകരണം—(1) ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിനും, ഗവർണ്ണറും,

(ക) ¹*** ബീഹാർ, ²***³4***⁵[മഹാരാഷ്ട്ര], ⁶[കർണ്ണാടക], ⁷***⁸[ഉത്തർപ്രദേശ്] എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ രണ്ടു സഭകളും,

(ഖ) മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ, ഒരു സഭയും,

അടങ്ങുന്ന ഒരു നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് രണ്ടു സഭകളുള്ളതിന് ഒന്ന് നിയമസഭയിലെന്നും മറേറത് നിയമസഭയെന്നും അറിയപ്പെടേണ്ടതും ഒരു സഭ മാത്രമുള്ളതിന്, അത് നിയമസഭയെന്ന് അറിയപ്പെടേണ്ടതും ആകുന്നു.

169. സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിയമസഭയിൽ നിറുത്തലാക്കുകയോ സൃഷ്ടിക്കുകയോ ചെയ്യൽ—(1) 168-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തു തന്നെ ആയിരുന്നാലും, പാർലമെന്റിന്, അങ്ങനെയുള്ള നിയമസഭയിലുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് ആ നിയമസഭയിൽ നിറുത്തലാക്കുന്നതിനോ, അങ്ങനെയുള്ള നിയമസഭയിൽനിന്നു ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് അങ്ങനെയുള്ള ഒരു സഭയിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനോ, ആ സംസ്ഥാനത്ത് നിയമസഭ ആകെയുള്ള അംഗങ്ങളുടെ ഭൂരിപക്ഷത്തോടും, ഹാജരാകുകയും, വോട്ടുചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളുടെ മൂന്നിൽ രണ്ടിൽ കുറയാത്ത ഭൂരിപക്ഷത്തോടും കൂടി ആ അർത്ഥത്തിൽ ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുന്നു എങ്കിൽ, നിയമസഭ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതു നിയമത്തിലും, ആ നിയമത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുവാൻ വേണ്ടിത്തോളം ഈ ഭരണഘടന ഭേദഗതി ചെയ്യേണ്ടതില്ലെന്നുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ അടങ്ങിയിരിക്കേണ്ടതും, പാർലമെന്റ് ആവശ്യമെന്ന് കരുതുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അനുപാദകവും സാമ്പദികവും അനന്തമഹലവും ആയ വ്യവസ്ഥകൾക്കു അടങ്ങിയിരിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

- ¹ 1985-ലെ ആന്ധ്രപ്രദേശ് നിയമസഭയിൽ (നിറുത്തലാക്കൽ) ആക്ട്, 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "ആന്ധ്രപ്രദേശ്" എന്ന വാക്ക് വിട്ടുകളഞ്ഞു (1-6-1985 മുതൽ പ്രാബല്യം).
- ² "ബോംബെ" എന്ന വാക്ക് 1960-ലെ ബോംബെ പുനഃസംഘടനാ ആക്ട് (1960-ലെ 11) 20-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വിട്ടുകളഞ്ഞു (1-5-1960 മുതൽ പ്രാബല്യം).
- ³ 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 8(2) വകുപ്പുപ്രകാരം "മധ്യപ്രദേശ്" എന്നീ വാക്കുകൾ ഈ ഉപഖണ്ഡത്തിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിന് തീയതി നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല.
- ⁴ 1986-ലെ തമിഴ്നാട് നിയമസഭയിൽ (നിറുത്തലാക്കൽ) ആക്ട് (1986-ലെ 40) 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "തമിഴ്നാട്" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു (1-11-1986 മുതൽ പ്രാബല്യം).
- ⁵ 1960-ലെ ബോംബെ പുനഃസംഘടനാ ആക്ട് (1960-ലെ 11) 20-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (1-5-1960 മുതൽ പ്രാബല്യം).
- ⁶ 1973-ലെ മൈസൂർ സംസ്ഥാനം (പേരുമാറ്റം) ആക്ട് (1973-ലെ 31) 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 8(1) വകുപ്പുപ്രകാരം "മൈസൂർ" എന്നുചേർത്തിരുന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (1-11-1973 മുതൽ പ്രാബല്യം).
- ⁷ 1969-ലെ പശ്ചിമ ബംഗാൾ നിയമസഭയിൽ (നിറുത്തലാക്കൽ) ആക്ട് (1969-ലെ 46) 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം, "പശ്ചാബ്" എന്ന വാക്ക് വിട്ടുകളഞ്ഞു (7-1-1970 മുതൽ പ്രാബല്യം).
- ⁸ 1969-ലെ പശ്ചിമ ബംഗാൾ നിയമസഭയിൽ (നിറുത്തലാക്കൽ) ആക്ട് (1969-ലെ 20) 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം, "ഉത്തർപ്രദേശ്" പശ്ചിമ ബംഗാളും എന്നിവയ്ക്ക് പകരം ചേർത്തത് (1-8-1969 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(3) മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള യാതൊരു നിയമവും 368ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭേദഗതിയായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

[170. നിയമസഭകളുടെ ഘടന—(1) 333ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഓരോ സംസ്ഥാനത്തെയും നിയമസഭ ആ സംസ്ഥാനത്തിലെ പ്രാദേശിക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്ന് നേരിട്ടുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുവഴി തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന അഞ്ചുനിൽ കവിധാതെയും അറുപതിൽ കുറയാതെയുമുള്ള, അംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയതായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ഓരോ സംസ്ഥാനത്തെയും, ഓരോ നിയോജകമണ്ഡലത്തിലെ ജനസംഖ്യയും അതിന് തിരിച്ചുവച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥാനങ്ങളുടെ സംഖ്യയും തമ്മിലുള്ള അംശബന്ധം, പ്രാദേശികമാകുന്നിടത്തോളം ആ സംസ്ഥാനത്ത് ഒട്ടാകെ ഒന്നുതന്നെ ആകത്തക്കവിധത്തിൽ, പ്രാദേശിക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളായി വിഭജിക്കേണ്ടതാണ്.

[വിശദീകരണം— ഈ ഖണ്ഡത്തിൽ "ജനസംഖ്യ" എന്നപദത്തിന്, പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒരുവിൽ കഴിഞ്ഞ കാനേഷുമാരിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ വിശദീകരണത്തിലെ പരാമർശം "[2026]-ാം ആണ്ടിനുശേഷം എടുക്കുന്ന ആദ്യത്തെ കാനേഷുമാരിക്കുള്ള പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ, [2001]-ലെ കാനേഷുമാരിയെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശമായി കരുതേണ്ടതാണ്.]

എന്നാൽ, പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒരുവിൽ കഴിഞ്ഞ കാനേഷുമാരിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ വിശദീകരണത്തിലെ പരാമർശം "[2026]-ാം ആണ്ടിനുശേഷം എടുക്കുന്ന ആദ്യത്തെ കാനേഷുമാരിക്കുള്ള പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ, [2001]-ലെ കാനേഷുമാരിയെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശമായി കരുതേണ്ടതാണ്.]

(3) ഓരോ കാനേഷുമാരിയും പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ ഓരോ സംസ്ഥാനത്തെയും നിയമസഭയിലെ ആകെയുള്ള സ്ഥാനങ്ങളുടെ എണ്ണവും, ഓരോ സംസ്ഥാനവും പ്രാദേശിക നിയോജക മണ്ഡലങ്ങളായി വിഭജിച്ചിട്ടുള്ളതും, പാർലമെന്റ് നിയമ വഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാര സ്ഥാനത്താലും അങ്ങനെയുള്ള രീതിയിലും പുനഃക്രമീകരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ, അങ്ങനെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണം അപ്പോൾ നിലവിലുള്ള സഭയുടെ പിരിച്ചുവിടൽവരെ നിയമസഭയിലെ പ്രാതിനിധ്യത്തെ ബാധിക്കുന്നതല്ല.]

[എന്നുമാത്രമല്ല, അങ്ങനെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണം, രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന തീയതി മുതൽ പ്രഭാവത്തിൽ വരുന്നതും, അങ്ങനെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണം പ്രഭാവത്തിൽ വരുന്നതു വരെ നിയമസഭയിലേക്കുള്ള ഏതു തെരഞ്ഞെടുപ്പും, അങ്ങനെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണത്തിന് മുമ്പ് നിലവിലിരുന്ന പ്രാദേശിക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്താവുന്നതും ആകുന്നു.]

കൂടാതെ, [ഈ ഖണ്ഡപ്രകാരമുള്ള—

(i) 1971-ലെ കാനേഷുമാരി പുനഃക്രമീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ സംസ്ഥാനത്തെയും നിയമസഭയിലെ ആകെയുള്ള സ്ഥാനങ്ങളുടെ എണ്ണവും;

(ii) [2001, ലെ കാനേഷുമാരി അടിസ്ഥാനമാക്കി പുനഃക്രമീകരിച്ചേക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തെ പ്രാദേശിക നിയോജക മണ്ഡലങ്ങളായുള്ള വിഭജനവും] [2026]-ാം ആണ്ടിനുശേഷം എടുക്കുന്ന ആദ്യത്തെ കാനേഷുമാരിക്കുള്ള പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ, പുനഃക്രമീകരിക്കേണ്ട ആവശ്യം ഉയർത്താത്തതും ആകുന്നു.]

1956 ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 9-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 170-ാം അനുച്ഛേദത്തിനുപകരം ചേർത്തത്
 * 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വിശദീകരണത്തിനുപകരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രബല്യം).
 * 200 ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തി നാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 5-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്
 * 2003 ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തി ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്.
 * 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രബല്യം).
 * 200 -ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തി നാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 5-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്
 2003-ലെ ഭരണഘടന (എൺപത്തി ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്

171. നിരന്തരമിതികളുടെ ഘടന 1) നിരന്തരമിതികളുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് ആ സമിതിയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ആകെതുകയ്ക്കുള്ള സംഖ്യ ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിരന്തരമിതിയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ആകെതുകയ്ക്കുള്ള സംഖ്യയുടെ മൂന്നിലൊന്നിൽ കവിതൂവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

എന്നാൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിരന്തരമിതിയിലുള്ള അംഗങ്ങളുടെ ആകെ സംഖ്യ ഒരു സംഗതിയിലും നാൽപ്പതിൽ കുറയുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

2) പാർലമെൻ്റ് നിരന്തരമിതികൾ വിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുപോലെ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിരന്തരമിതിയുടെ ഘടന 3) 20 ലെൻഡത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രകാരം ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

3) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിരന്തരമിതിയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ആകെ എണ്ണത്തിൽ-

(a) മൂന്നിലൊന്നിനോട് കഴിഞ്ഞുവരുന്ന അടുത്തു വരുന്ന ഭാഗം ആ സംസ്ഥാനത്തെ മുന്നിട്ടുവരികളിലെയും ജില്ലാ ബോർഡുകളിലെയും പാർലമെൻ്റ് നിരന്തരമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള മറ്റ് തദ്ദേശഭാഗികാര സ്ഥാനങ്ങളിലെയും അംഗങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന സമ്മതിദായക സംഘങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും ;

(b) പുത്തൻലൊന്നിനോട് കഴിഞ്ഞുവരുന്ന അടുത്തു വരുന്ന ഭാഗം ആ സംസ്ഥാനത്തു നിരന്തരമിതിയോടും ഭാരതത്തിൻ്റെ പ്രകാരമുള്ള എന്തെങ്കിലും സർവ്വകലാശാലയിലെ നിരന്തരമിതിയോടും കൂറത്തു മുന്നുവർഷം കഴിഞ്ഞുവരുന്ന പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രകാരം നിരന്തരമിതിയോടും നിരന്തരമിതിയോടും അങ്ങനെയുള്ള എന്തെങ്കിലും പ്രകാരം നിരന്തരമിതിയോടും കൂറു ചെയ്തിട്ടുള്ളതിന് മറ്റൊരു നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള ശാസ്ത്ര പ്രകാരം നിരന്തരമിതിയോടും കൂറു ചെയ്തിട്ടുള്ളതുപോലെയും ആയ ആളുകൾ അടങ്ങുന്ന സമ്മതിദായക സംഘങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും ;

(c) പുത്തൻലൊന്നിനോട് കഴിഞ്ഞുവരുന്ന അടുത്തുവരുന്ന ഭാഗം പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള എന്തെങ്കിലും നിരന്തരമിതിയോടും നിരന്തരമിതിയോടും നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഒരു സെക്കൻഡറി വിദ്യാഭ്യാസത്തേക്കാൾ താഴ്ന്ന നിലയിലുള്ളതല്ലാത്ത അങ്ങനെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞതും മൂന്നു വർഷം അധ്യാപനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആളുകൾ അടങ്ങുന്ന സമ്മതിദായക സംഘങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും ;

4) മൂന്നിലൊന്നിനോട് കഴിഞ്ഞുവരുന്ന അടുത്തുവരുന്ന ഭാഗം ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിരന്തരമിതിയിലെ അംഗങ്ങൾ ആ നിലയിലെ അംഗങ്ങളല്ലാത്ത ആളുകളുടെ ഇടയിൽ നിന്ന് തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും ;

5) ബോർഡ് ട്രാസ്റ്റ് നെരലത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച് ഗവർണ്ണർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ടതും.

ആകുന്നു

(4) (3)-ാം ലെൻഡത്തിലെ (a) യും (b), യും (c) യും ഉപലെൻഡങ്ങൾ പ്രകാരം തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ട അംഗങ്ങളെ പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള നിരന്തരമിതിയോടും നിരന്തരമിതിയോടും നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള പ്രാദേശിക നിരന്തരമിതികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളതിൽ നിന്ന് തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതും ഭാഗപ്പെടാത്ത ഉപലെൻഡങ്ങൾ പ്രകാരവും ഭാഗപ്പെടാത്ത ലെൻഡത്തിലെ (c) ഉപലെൻഡപ്രകാരവും ഉള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ കൈമാറാനു ചെയ്യാവുന്ന ഹരദോട്വപലി ആവശ്യാതീത പ്രാതിനിധ്യസംഗ്രഹം അനുസരിച്ച് നടത്തേണ്ടതും ആകുന്നു

(5) (3) ഡാസ്റ്റ് നെരലം ഒരു ഉപലെൻഡപ്രകാരം ഗവർണ്ണർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങൾ താഴെ ചേർത്തിട്ടുള്ളതും ഭാഗങ്ങളിലുള്ള വിഷയങ്ങൾ സാബനിച്ച് പ്രത്യേക ജ്ഞാനമോ പ്രാപ്തമോ പരിചയമോ ഉള്ള ആളുകൾ ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:-

സാഹിത്യം, ശാസ്ത്രം, കല, സഹകരണപ്രസ്ഥാനം, സാമൂഹ്യസേവനം.

183. അദ്യക്ഷനും ഉപാദ്യക്ഷനും ഉദ്യോഗം ഒഴിഞ്ഞുപോകുന്നതും രാജിവയ്ക്കുന്നതും നിന്നും ചെയ്യപ്പെടുന്നതും—ഒരു നിമിഷമിതിയുടെ അദ്യക്ഷനായോ ഉപാദ്യക്ഷനായോ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്ന ഒരംഗം—

(ക) അദ്ദേഹം ആ സമിതിയിലെ ഒരംഗമല്ലാതായിത്തീർന്നുവെങ്കിൽ, തന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിയേണ്ടതാണ് ;

ഖ) അദ്ദേഹത്തിന്, ഏത് സമയത്തും ആ അംഗം അദ്യക്ഷനാണെങ്കിൽ ഉപാദ്യക്ഷനെന്നും, ആ അംഗം ഉപാദ്യക്ഷനാണെങ്കിൽ അദ്യക്ഷനെന്നും, സംബോധന ചെയ്ത സന്ധ്യ കൈപ്പറ്റിയിട്ട് ഏഴുതി അഞ്ച് തന്റെ ഉദ്യോഗം രാജിവയ്ക്കാവുന്നതാണ്

ഗ) അദ്ദേഹത്തെ ആ സമിതിയിലെ അപ്പോഴുള്ള എല്ലാ അംഗങ്ങളുടെയും ഭൂരിപക്ഷത്തോടുകൂടി പാസ്സാക്കുന്ന ആ സമിതിയുടെ ഒരു പ്രമേയംവഴി തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ് ;

എന്നാൽ (ഗ) ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനുള്ള യാതൊരു പ്രമേയവും, ആ പ്രമേയം അംഗീകരിക്കുന്നതിന് ഉദ്ദേശ്യമുള്ളതല്ലെന്ന് കരുതാൻ പതിനാലു ദിവസത്തെ നോട്ടീസ് കൊടുത്തിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവതരിപ്പിക്കുന്ന പാടുള്ളതല്ല

184. ഉപാദ്യക്ഷനോ മറ്റൊരാൾക്കോ അദ്യക്ഷന്റെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനോ അദ്യക്ഷനായി പകരം ജോലി നോക്കുവാനോ ഉള്ള അധികാരം—(1) അദ്യക്ഷന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിവായിരിക്കുമ്പോൾ ആ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ഉപാദ്യക്ഷനോ, ഉപാദ്യക്ഷന്റെ ഉദ്യോഗവും ഒഴിവായിരിക്കുന്നവെങ്കിൽ ആ ആവശ്യത്തിന്മേൽ ഗവർണ്ണർ നിയമിക്കുന്ന ആ നിമിഷമിതിയിലെ അങ്ങനെയുള്ള അംഗമോ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്

(2) നിമിഷമിതിയുടെ ഏതെങ്കിലും ഉപവേശനത്തിൽ അദ്യക്ഷൻ സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ഉപാദ്യക്ഷനോ, അദ്ദേഹവും സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ആ സമിതിയുടെ നടപടികളെക്കുറിച്ചുള്ള പട്ടിക വഴി നിശ്ചയിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ആയോ, അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരാളും സന്നിഹിതനല്ലെങ്കിൽ ആ സമിതി നിശ്ചയിക്കുന്ന മറ്റൊരാളോ അദ്യക്ഷനായി പകരം ജോലി നോക്കേണ്ടതാണ്

185. അദ്യക്ഷൻ അല്ലെങ്കിൽ ഉപാദ്യക്ഷൻ, അദ്ദേഹത്തെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ, അദ്യക്ഷൻ (1) നിമിഷമിതിയുടെ ഏതെങ്കിലും ഉപവേശനത്തിൽ, അദ്യക്ഷനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ അദ്യക്ഷനോ, ഉപാദ്യക്ഷനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ ഉപാദ്യക്ഷനോ, അദ്ദേഹം സന്നിഹിതനാണെങ്കിലും, അദ്യക്ഷനെ വഹിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ഉപവേശനത്തിനും 184-ാം അനുച്ഛേദം (2) 3-ാം ഖണ്ഡത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ, അദ്യക്ഷന്റെയോ ഉപാദ്യക്ഷന്റെയോ, അതതു സാഹചര്യത്തിൽ, അസാധാരണമായതല്ലാത്തതും ഉപവേശനം സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതുമായ, ബാധകമാകുന്നതും ആകുന്നു

(2) അദ്യക്ഷൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം നിമിഷമിതിയിൽ പരിഗണനയിലിരിക്കുമ്പോൾ, ആ സമിതിയിൽ സംസാരിക്കുന്നതിനും മറ്റു വിധത്തിൽ അതിന്റെ നടപടികളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനും അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും, 189-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തെന്നായിരുന്നാലും അങ്ങനെയുള്ള പ്രമേയത്തിന്മേലോ അങ്ങനെയുള്ള നടപടികൾക്കിടയിൽ മറ്റേതെങ്കിലും വിഷയത്തിന്മേലോ വോട്ടുചെയ്യുവാനുള്ള അവകാശം ആദ്യത്തെ പ്രാവശ്യം മാത്രം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും, എന്നാൽ വോട്ടുകൾ തുല്യമായി വരുന്ന സംഗതിയിൽ, ഇല്ലാതിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

[illegible]

187. സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സെക്രട്ടറിമാർ— 1 ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സെക്രട്ടറിക്കോ അഥവാ ഓരോ സെക്രട്ടറിയോ വെച്ചേറെ സെക്രട്ടറിമാർ ഉദ്യോഗസ്ഥഗണം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ് :

എന്നാൽ ഈ ഓൺലൈൻ മാർഗ്ഗവും നിമജ്ജിതവുമുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിമജ്ജിതവുമായ സർവ്വതലത്തിൽ സാമ്പത്തിക അഭിവൃദ്ധിയുള്ള നിമജ്ജിതവുമായ സർവ്വതലത്തിൽ ഇരു സർവ്വതലവും പൊതുവായി സർവ്വതലങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് നമുക്കുണ്ടായി കരുതാൻ പാടുമെന്നുവരികുന്നു.

(2) ഒരു സിനിമാനിഷ്ഠർ നിരൂപിതമാകണമെന്ന ധ്വനിയ്ക്ക് ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിരൂപിതമാകാനുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളോടോ സഭകളോടോ ബന്ധപ്പെട്ടവർ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്ക് ആവശ്യപ്പെട്ട, അതിലേക്ക് വിമർശിക്കുന്നവരുടെ ഭരണവ്യവസ്ഥകളും, നിരന്തരവഴി ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(1) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നാമനിർമ്മാണമണ്ഡലം (2) 36 ലക്ഷം വരെയുള്ള ഉണ്ടാക്കുന്നതുമായ നിരമനുഭവത്തിന്റെ സ്പെഷ്യൽ അഡ്വക്കേറ്റ് ജനറൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആഭിമുഖീകരണത്തിൽ സർവ്വതോമുഖമായി വളർത്തുന്നതിനും ഉദ്യോഗസ്ഥനായിത്തീർന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിർമ്മാണത്തിന്റെ സാമ്പത്തികമായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്ന ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും അങ്ങനെ ഉണ്ടാക്കുന്ന പുതിയ ചട്ടങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഉണ്ടാക്കുന്ന നിർമ്മാണത്തിന്റെ സാമ്പത്തികമായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ്

[illegible]

189 നമുക്കുതാൻ വോട്ടു ചെയ്യാം ഒഴിവുകളുണ്ടായിരുന്നാലും പ്രവർത്തിക്കുവാൻ നമുക്കുള്ള അധികാരവും കോറവും—1, ഈ മരണമട നന്മിന്മേലു മറ്റൊരു വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളപ്പോൾ ഒഴികെ. ഒരുകാരെ വാഗ്ദാനത്തിന്മേലു നിർബന്ധിപ്പിച്ചാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ ഒരു സഭയുടെ ഏതൊക്കിലും ഉപഗ്രഹനത്തിൽ, വരുന്ന എല്ലാ പൗരന്മാരും സപിഷന്റോ അല്ലെങ്കിൽ അർദ്ധ്യകക്ഷന്റോ അഥവാ ആ നിലയിൽ പകരം പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ ആദ്യം അല്ലാതെ, ചുരുക്കത്തിൽ ചിലർ മാത്രം വോട്ടു ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. വോട്ടുകളുടെ ഭൂരിപക്ഷം കൊണ്ട് തീരുമാനിക്കേണ്ടതാണ്.

[illegible]

(4) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ചുമ, സഭയിലെ ഒരംഗം ആ നിയമങ്ങൾ അനുവാദം കൂടാതെ അതിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും, അറുപതു ദിവസക്കാലത്തേക്ക് അനൗദ്വിവിതമായി ആ നിയമങ്ങൾ ആകട്ടെ സംസ്ഥാനം ഒഴിച്ചുള്ള മറ്റ് പ്രവിശ്യകളിലൊന്നുമില്ലെന്നതാണ്.

എന്നാൽ ഭരണകൂടത്തിന് ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക വിവരങ്ങൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യാൻ സാധിക്കാത്ത അവസ്ഥയിലായിരിക്കുമ്പോൾ അത് സർവ്വതോമുഖമായ ഒരു സാമ്പത്തിക വികസനത്തിന് കാരണമായിത്തീരും. അതിനാൽ സർവ്വതോമുഖമായ ഒരു സാമ്പത്തിക വികസനത്തിന് കാരണമായിത്തീരും. അതിനാൽ സർവ്വതോമുഖമായ ഒരു സാമ്പത്തിക വികസനത്തിന് കാരണമായിത്തീരും.

191. അംഗവത്സനങ്ങളെ അന്യോധനങ്ങൾ—(1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയിലെ ഒരു നിയമനിർമ്മാണസഭാ ഒരംഗമായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഒരംഗമായിരിക്കുവാനും—

കുടുംബസംരക്ഷണവകുപ്പിന്റെയും മറ്റും പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും സർവ്വീസുകളിൽ നിർദ്ദേശിക്കാൻ കഴിയാത്തവിധം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്ക് അനുവദിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ട്, കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അന്വേഷിക്കേണ്ടതാണ്. അതുകൊണ്ട്, ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്ക് അനുവദിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

1.1 ചിന്താഭൂമിയിലെ ആളാറ്റിയിക്കുംകരും കിഷകരമുള്ള ഒരു കോട്ടയി അപകാരം പദ്ധ്വവിചിരിക്കുകയും ചെയ്യുകയോ ;

(ഗ) ഒരു അവിമുക്ത നിർദ്ദനനായിരിക്കുകയോ,

പ്രഭാതത്തിലെ ഒരു പൗരനല്ലാതിരിക്കുകയോ ഒരു വിദേശവാഷ്ട്യത്തിൽ പൗരത്വം സ്വീകരിച്ച അർജ്ജുനിയിരിക്കുകയോ ഒരു വിദേശവാഷ്ട്യത്താകും കൂടാതെ നിരന്ധനമായ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുകയോ;

ഒരു പാവപ്പെട്ടതാണ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിരന്തരവഴിയോ നയപ്രകാരമോ ആപകാരം അയോഗ്യനാക്കിയിരിക്കുകയോ,

ചെയ്യുന്ന ഒരാൾ അയോഗ്യനാകുന്നതാണ്.

[വിചാരിച്ചപ്പോൾ ഈ ബെൻഡിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് മുന്നോട്ടുവന്നോ എന്നോ പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും സമ്പ്രദായത്തിന്റെയോ ഒരു മന്ത്രിയാണെന്നുള്ള കാരണത്താൽ മാത്രം നഗര ഭാരതസർക്കാരിന്റെയോ അഥവാ അങ്ങനെയുള്ള സമ്പ്രദായ സർക്കാരിന്റെയോ കീഴിൽ ആവശ്യപ്പെടാവുന്ന ഒരു ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

(2) ഒരു സുസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നുമുത്ഭവിക്കോ നിരവധിയിയിലോ ഒരു അംഗമായിരിക്കുന്നതിന് പത്താം പട്ടിക പ്രകാരം അനുയോജ്യത കൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാൾക്ക് അപകാരം അംഗമായിരിക്കാൻ യോഗ്യത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതു് |

[192. അപരങ്ങളുടെ അഭ്യോധ്യതകൾ സംബന്ധിച്ച പേർക്കുള്ളിൽമേലുള്ള തീരുമാനം (1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണസഭയുടെ ഒരു സഭയിലെ ഒരു 191-ാം അനുചരം (2) 191-ാം അനുചരത്തിൽ പരാമർശിച്ച അഭ്യോധ്യതകളിൽ എതിർപ്പുകളും വിചാരമായിട്ടുണ്ടോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് എതിർപ്പുകളും പേർ നിയമവികസനം, ആ പേർ നിയമവികസനം തീരുമാനത്തിന് അനുചരം, കേൾക്കുന്ന അഭ്യോധ്യതയിന്റെ തീരുമാനം അതിനായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു]

1979-ലെ ഭരണാനുമതി അനുസരിച്ച് അക്കാദമിക്ക് 500 വർഷം പൂർത്തിയാകും. ഈ അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് എന്തായി പകരം വേരിയത്ത് (1-3-1985 മുതൽ പ്രബല്യം)

[illegible]

(2) അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നത്തിന്മേൽ ഏതെങ്കിലും തീരുമാനം നൽകുന്നതിനു മുമ്പ് ഗവർണ്ണർ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകമ്മീഷന്റെ അഭിപ്രായം ഭേദമായും അങ്ങനെയുള്ള അഭിപ്രായം അനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.]

193. 188-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള ശാപമരോ പ്രതിഷ്ഠയോ ചെയ്യുന്നതിനു മുമ്പോ, യോഗ്യത ഇല്ലാതിരിക്കുമ്പോഴോ, അയോഗ്യനായിരിക്കുമ്പോഴോ ഉപവേശിക്കുന്നതിനും വോട്ടു ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള ശിക്ഷ ഓഗസ്റ്റ് 188-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനു മുമ്പായോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയിലെയോ നിയമസമിതിയിലെയോ അംഗത്വത്തിന് താൻ യോഗ്യനല്ലെന്നോ അയോഗ്യനാണെന്നോ പാർലമെന്റോ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾവഴി തന്നെ അങ്ങനെയുള്ള അംഗമെന്ന നിലയിൽ ഉപവേശിക്കുകയോ വോട്ടു ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നതിൽനിന്ന് നിരോധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നോ അതിങ്ങതിരിക്കുമ്പോഴോ, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയിലെയോ നിയമസമിതിയിലെയോ അംഗമെന്ന നിലയിൽ ഉപവേശിക്കുകയോ വോട്ടു ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ, അപ്രകാരം താൻ ഉപവേശിക്കുകയോ വോട്ടു ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്ന ഓരോ ദിവസത്തേക്കും, ആ സംസ്ഥാനത്തിനു ചെല്ലേണ്ട കടമെന്ന നിലയിൽ വസൂലാക്കേണ്ട അഞ്ഞൂറ് രൂപ പിഴയ്ക്ക് ആ ആൾ ബാധ്യസ്ഥനായിരിക്കുന്നതാണ്.

സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെയും അവയിലെ അംഗങ്ങളുടെയും അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ബാദ്യതയില്ലായ്മകളും

194. നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെ സഭകളുടെയും അവയിലെ അംഗങ്ങളുടെയും സമിതികളുടെയും അധികാരങ്ങൾ, വിശേഷപ്രകാശങ്ങൾ മുതലായവ - (1) ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥ കർക്കശ്യം. നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ നടപടിക്രമം നിർണ്ണയിക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾക്കും നിലവിലുള്ള ഉത്തരവുകൾക്കും വിധേയമായി ഒരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലും സംസ്ഥാന സാമ്രാജ്യം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

2) ഈ സാമ്പത്തികത്തിന്റെ നിരവധി ഭാഗങ്ങൾ ഡെൽറ്റയിലെ യാതൊരു ചെലവും, ആ ആൾ നിരവധി ഭാഗങ്ങൾ ഡെൽറ്റയിലോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും സ്ഥിതിയിലോ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള എന്തിനെ ഞെക്കിയതും നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചോദ്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച യാതൊരു കോടതി നടപടികൾക്കും വിധേയനല്ലാത്തതും, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു നിരവധി ഭാഗങ്ങൾ ഡെൽറ്റയിന്റെ ഒരു സഭയുടെ അധികാരങ്ങൾ അധികാരത്തിൽനിന്നും ഏതെങ്കിലും വിട്ടുമാറ്റം പുറത്തു പോയതും നടപടികൾക്കും പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച യാതൊരു ചെലവും അപകടം വിധേയനാകുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു.

(3) മറ്റു കാര്യങ്ങളിൽ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയ്ക്കും അങ്ങനെയുള്ള നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലെ അംഗങ്ങൾക്കും സമിതികൾക്കും ഉള്ള അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ബാധ്യതയില്ലാത്തതും അപ്പോഴപ്പോൾ ആ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലം നിയമംവഴി നിർവ്വചിക്കുന്നവരും ഉള്ളവ ആയിരിക്കുന്നതും, അങ്ങനെ നിർവ്വചിക്കുന്നതുവരെ [1978-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 26 ൾ വകുപ്പ് പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പ് ആ സഭയ്ക്കും അതിലെ അംഗങ്ങൾക്കും സമിതികൾക്കും ഉണ്ടായിരുന്നവ ആയിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.]

(4) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയിലോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും സമിതിയിലോ സംസാരിക്കുന്നതിനും അതിന്റെ നടപടികളിൽ മറ്റു വിധത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനും ഈ ഭരണഘടനയുടെ ബലത്തിൽ അവകാശമുള്ള ആളുകളെ സംബന്ധിച്ച് (1)-ഉം (2)-ഉം (3)-ഉം ചെന്ന് പട്ടികയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, ആ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ അംഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ബാധകതയനുഭവിക്കും. ബാധകമാകുന്നതാണ്

195. അംഗങ്ങളുടെ ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും—ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയിലെയും നിയമസമിതിയിലെയും അംഗങ്ങൾക്ക് ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം നിയമം വഴി അപ്പോഴപ്പോൾ നിശ്ചയിക്കുന്ന ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും, അതു സംബന്ധിച്ച് അപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പായി തൽസ്ഥാനത്തുണ്ടായിരുന്ന പ്രവിശ്യയുടെ നിയമസഭയിലെ അംഗങ്ങളുടെ സംഗതിയിൽ ബാധകമായിരുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നിരക്കുകൾ അനുസരിച്ചും അങ്ങനെയുള്ള ഉപാധികളിൽമേലും ഉള്ള ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും ലഭിക്കുന്നതിന്, അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

നിയമനിർമ്മാണ നടപടിക്രമം

196. ബില്ലുകളുടെ അവതരിപ്പിക്കലും പാസ്സാക്കലും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ—(1) പണ ബില്ലുകളെയും മറ്റ് ധനകാര്യ ബില്ലുകളെയും സംബന്ധിച്ച 198-ഉം 207-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഒരു ബിൽ നിയമസമിതിയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലെങ്കിലും ആരംഭിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) 197 ഉം 198-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഒരു ബിൽ ദേശാതികൂടാതെയോ, ഇരു സഭകളും അനുകൂലിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ദേശാതികളോടുകൂടിയോ മാത്രം, ഇരുസഭകളും അനുകൂലിക്കാത്തപക്ഷം നിയമസമിതിയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്റെ സഭകൾ പാസ്സാക്കിയതായി കരുതുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(3) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ നിലവിലിരിക്കുന്ന ഒരു ബിൽ, അതിന്റെ സഭയുടെയോ സഭകളുടെയോ സമ്മേളനം അവസാനിപ്പിക്കൽ നിമിത്തം ലാപ്സാകുന്നതല്ല.

(4) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭ പാസ്സാക്കാതെ നിയമസമിതിയിൽ നിലവിലിരിക്കുന്ന ഒരു ബിൽ ആ സഭ പിരിച്ചുവിടുന്നതിന്മേൽ, ലാപ്സാകുന്നതല്ല.

(5) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയിൽ നിലവിലിരിക്കുന്നതോ ആ നിയമസഭ പാസ്സാക്കി നിയമസമിതിയിൽ നിലവിലിരിക്കുന്നതോ ആയ ഒരു ബിൽ നിയമസഭ പിരിച്ചുവിടുന്നതിന്മേൽ, ലാപ്സാകുന്നതാണ്.

197. പണബില്ലുകൾ ഒഴികെയുള്ള ബില്ലുകൾ സംബന്ധിച്ച് നിയമസമിതിയുടെ അധികാരങ്ങളിൽമേലുള്ള നിയന്ത്രണം—(1) നിയമസമിതിയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭ ഒരു ബിൽ പാസ്സാക്കുകയും അത് നിയമസമിതിയിലേക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തതിനുശേഷം—

(ക) ആ ബിൽ സമിതി തിരസ്കരിക്കുകയോ ;

(ഖ) ആ ബിൽ സമിതിയുടെ മുമ്പാകെ വച്ച തീയതി മുതൽ മൂന്നു മാസത്തിലധികം കാലം അത് ആ ബിൽ പാസ്സാക്കാതെ കഴിഞ്ഞുപോവുകയോ .

(ഗ) ആ ബിൽ നിയമസഭ അനുകൂലിക്കാത്ത ദേശാതികളോടുകൂടി സമിതി പാസ്സാക്കുകയോ,

ചെയ്താൽ നിയമസഭയ്ക്ക് അതിന്റെ നടപടിയെ ക്രമപ്പെടുത്തുന്ന ചട്ടങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി, ആ ബിൽ ആ സമ്മേളനത്തിൽ തന്നെയോ പിന്നീടുള്ള ഏതെങ്കിലും സമ്മേളനത്തിലോ നിയമസമിതി വരുത്തിയിട്ടുള്ളതോ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതോ അനുകൂലിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ദേശാതികളുടെകീൽ അവയോടുകൂടിയോ അല്ലാതെയോ വീണ്ടും പാസ്സാക്കാവുന്നതും, അതിനു ശേഷം അപ്രകാരം പാസ്സാക്കിയ നിലയിൽ ആ ബിൽ നിയമസമിതിക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഒരു ബിൽ നിയമസഭ രണ്ടാം പ്രാവശ്യം അപകാരം പാസ്സാക്കുകയും നിയമസമിതിക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തതിനുശേഷം—

(ക) ആ ബിൽ സമിതി തിരസ്കരിക്കുകയോ ,

(ഖ) ആ ബിൽ സമിതിയുടെ മുമ്പാകെ വച്ച തീയതി മുതൽ ഒരു മാസത്തിലധികം കാലം അത് ആ ബിൽ പാസ്സാക്കാതെ കഴിഞ്ഞുപോവുകയോ ;

(ഗ) ആ ബിൽ നിയമസഭ അനുകൂലിക്കാത്ത ഭേദഗതികളോടുകൂടി സമിതി പാസ്സാക്കുകയോ,

ചെയ്താൽ നിയമസഭ അത രണ്ടാം പ്രാവശ്യം പാസ്സാക്കിയ രൂപത്തിൽ, നിയമസമിതി വരുത്തിയതോ നിർദ്ദേശിച്ചതോ ആയതും നിയമസഭ അനുകൂലിച്ചിട്ടുള്ളതും ആയ ഏതെങ്കിലും ഭേദഗതികളുണ്ടെങ്കിൽ അനുമതിയോടുകൂടി ആ ബിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭകൾ പാസ്സാക്കിയതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും ഒരു പണബില്ലിന് ബാധകമാകുന്നതല്ല.

198. പണബില്ലുകളെ സംബന്ധിച്ച വിശേഷ നടപടികൾ—(1) ഒരു പണബിൽ ഒരു നിയമ സമിതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ പറ്റാത്തതല്ല.

(2) ഒരു പണബിൽ നിയമസമിതിയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭ പാസ്സാക്കിയശേഷം, അത് നിയമസമിതിയിലേക്ക് അതിന്റെ ശുപാർശകൾക്കുവേണ്ടി അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതും, നിയമസമിതി ആ ബിൽ കിട്ടിയ തീയതി മുതൽ പതിനാല് ദിവസക്കാലത്തിനുള്ളിൽ അതിന്റെ ശുപാർശകളോടുകൂടി നിയമസഭയിലേക്ക് തിരിച്ചയക്കേണ്ടതും, അപ്പോൾ നിയമസഭയ്ക്ക് നിയമസമിതിയുടെ ശുപാർശകൾ എല്ലാമോ അവയിൽ ഏതൊക്കിലുമോ സ്വീകരിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ തിരസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും ആകുന്നു.

(3) നിയമസഭ, നിയമസമിതിയുടെ ശുപാർശകളിൽ ഏതെങ്കിലും സ്വീകരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, നിയമസമിതി ശുപാർശ ചെയ്തതും നിയമസഭ സ്വീകരിച്ചതും ആയ ഭേദഗതികളോടുകൂടി ആ പണബിൽ ഇരുസഭകളും പാസ്സാക്കിയതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(4) നിയമസമിതിയുടെ ശുപാർശകളിൽ യാതൊന്നും നിയമസഭ സ്വീകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അത് നിയമസഭ പാസ്സാക്കിയ രൂപത്തിൽ, നിയമസമിതി ശുപാർശ ചെയ്ത ഭേദഗതികൾ ഒന്നും കൂടാതെ, ആ പണബിൽ ഇരുസഭകളും പാസ്സാക്കിയതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(5) നിയമസഭ പാസ്സാക്കുകയും നിയമസമിതിയിലേക്ക് അതിന്റെ ശുപാർശകൾക്കുവേണ്ടി അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു പണബിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ പതിനാല് ദിവസക്കാലത്തിനുള്ളിൽ നിയമസഭയിലേക്ക് തിരിച്ചയക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, നിയമസഭ പാസ്സാക്കിയ രൂപത്തിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ കാലാവധിയുടെ അവസാനം അത് ഇരുസഭകളും പാസ്സാക്കിയതായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

199. “പണബില്ല” കളുടെ നിർവ്വചനം—(1) ഈ അച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ഒരു ബിൽ, അത് താഴെ ചേർത്തിട്ടുള്ള എല്ലാ വിഷയങ്ങളെയുമോ അവയിൽ ഏതൊന്നെങ്കിലുമോ സംബന്ധിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ മാത്രം അടങ്ങുന്നതാണെങ്കിൽ, ഒരു പണബില്ലായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്. അതായത്

(ക) ഏതെങ്കിലും നികുതിയുടെ ചുമത്തൽ, നിറുത്തലാക്കൽ, ഇളവു ചെയ്യൽ, ഭേദപ്പെടുത്തൽ അല്ലെങ്കിൽ ക്രമപ്പെടുത്തൽ ;

(ഖ) സംസ്ഥാനം പണം കടം വാങ്ങുന്നതിന്റേയോ ഏതെങ്കിലും ഉറപ്പു കൊടുക്കുന്നതിന്റേയോ ക്രമപ്പെടുത്തൽ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനം ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളതോ ഏറ്റെടുക്കുവാനുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ധനപരമായ ബാധ്യതകൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്തൽ ;

(ഗ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെയോ ആകസ്മികനിധിയുടെയോ സൂക്ഷിപ്പ്, അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിധിയിൽ പണം അടയ്ക്കൽ, അല്ലെങ്കിൽ അതിൽ നിന്നും പണം തിരിച്ചെടുക്കൽ ;

(ഘ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നുള്ള പണത്തിന്റെ വിനിയോഗം .

(ങ) ഏതെങ്കിലും ചെലവ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നും നടത്തേണ്ട ചെലവായെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കൽ, അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ചെലവിന്റെ തുക വർദ്ധിപ്പിക്കൽ;

(ച) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെയോ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പൊതുക്കണക്കിന്റേയോ വകയിൽ പണം സ്വീകരിക്കൽ, അങ്ങനെയുള്ള പണം സൂക്ഷിക്കൽ, അല്ലെങ്കിൽ കൊടുക്കൽ;

(ഛ) (ക) മുതൽ (ച) വരെയുള്ള ഉപഖണ്ഡങ്ങളിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഏതിനോടേങ്കിലും ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും വിഷയം

(2) ഒരു ബിൽ അതു പിഴകളോ പണം നൽകേണ്ട മററു ശിക്ഷകളോ ചുമത്തുവാനോ, ലൈസൻസുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഫീസോ ചെയ്ത രേഖനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഫീസോ ആവശ്യപ്പെടുവാനോ അടയ്ക്കുവാനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു എന്നുമാത്രമുള്ള കാരണത്താലോ, അത് ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനമോ തദ്ദേശനികായമോ തദ്ദേശാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഏതെങ്കിലും നികുതി ചുമത്തുവാനോ, നിറുത്തലാക്കുവാനോ, ഇളവ് ചെയ്യുവാനോ, ഭേദപ്പെടുത്തുവാനോ, ക്രമപ്പെടുത്തുവാനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ള കാരണത്താലോ ഒരു പണബില്ലായി കരുതുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

(3) നിയമസമിതിയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ബിൽ ഒരു പണബില്ലാണോ അല്ലയോ എന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നം ഉദ്ഭവിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതിൻമേൽ അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയുടെ സ്പീക്കറുടെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(4) ഓരോ പണബില്ലിൻമേലും അത് 198-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം നിയമസമിതിയിലേക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുമ്പോഴും, അത് 200-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം ഗവർണ്ണറുടെ അനുമതിക്ക് സമർപ്പിക്കുമ്പോഴും, നിയമസഭയുടെ സ്പീക്കറുടെ, അത് ഒരു പണബില്ലാണെന്ന് . അദ്ദേഹം ഒപ്പിട്ട ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, ദൃഢീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

200 ബില്ലുകൾക്ക് അനുമതി—ഒരു ബിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭ പാസ്സാക്കുകയോ നിയമസഭയിലുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സംഗതിയിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്റെ ഇരുസഭകളും പാസ്സാക്കുകയോ ചെയ്താൽ അത് ഗവർണ്ണർക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും ആ ബില്ലിന് താൻ അനുമതി നൽകുന്നുവെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന് താൻ അനുമതി നൽകുന്നില്ലെന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ ആ ബിൽ രാഷ്ട്രപതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നോ ഗവർണ്ണർ പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, ഗവർണ്ണർക്ക്, ഒരു ബിൽ, അത് ഒരു പണബിൽ അല്ലെങ്കിൽ, അർദ്ധപത്തിന്റെ അനുമതിക്കായി സമർപ്പിച്ചതിനുശേഷം കഴിയുന്നതും വേഗം, സഭയോ സഭകളോ ആ ബില്ലിനെയോ അതിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകളെയോ വീണ്ടും പരിഗണിക്കണമെന്നും, പ്രത്യേകിച്ചു, അർദ്ധപത്തിന്റെ സന്ദേശത്തിൽ ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും ഭേദഗതികൾ വരുത്തുന്നതിന്റെ അഭിലാഷണിയത പരിഗണിക്കണമെന്നും ഉള്ള ഒരു സന്ദേശത്തോടുകൂടി, ആ ബിൽ തിരിച്ചയക്കാവുന്നതും, ഒരു ബിൽ അപകാരം തിരിച്ചയച്ചാൽ ആ സഭയോ സഭകളോ ആ ബിൽ അനുമതി നൽകി വീണ്ടും പരിഗണിക്കേണ്ടതും, ആ ബിൽ ഭേദഗതിയോടുകൂടിയോ അല്ലാതെയോ ആ സഭയോ സഭകളോ വീണ്ടും പാസ്സാക്കുകയും ഗവർണ്ണറുടെ അനുമതിക്കായി സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ ഗവർണ്ണർ അതിന് അനുമതി നൽകാതിരിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതാകുന്നു.

എന്നുമാത്രമല്ല, ഗവർണ്ണറുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ബിൽ, അത് നിയമമായിത്തീർന്നു എങ്കിൽ ഈ ഭരണഘടന ഏതു സ്ഥാനം നികത്തുവാനാണോ ഹൈക്കോടതിയെ രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് അതിനെ അപകടത്തിലാക്കത്തക്കവിധം ആ കോടതിയുടെ അധികാരങ്ങളിൽ കുറവ് വരുത്തുന്നു എങ്കിൽ അതിന് അനുമതി നൽകുവാൻ പാടില്ലാത്തതും, രാഷ്ട്രപതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്കായി നീക്കിവയ്ക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

201. പരിഗണനയ്ക്കുവേണ്ടി നീക്കിവച്ചിട്ടുള്ള ബില്ലുകൾ ഒരു ബിൽ, രാഷ്ട്രപതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്കായി ഒരു ഗവർണ്ണർ നീക്കിവയ്ക്കുന്നതായാൽ രാഷ്ട്രപതി ആ ബില്ലിന് താൻ അനുമതി നൽകുന്നുവെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന് താൻ അനുമതി നൽകുന്നില്ലെന്നോ പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ടതാണ് :

എന്നാൽ, ആ ബിൽ ഒരു പണബില്ലല്ലെങ്കിൽ, രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഗവർണ്ണറോട്, ആ ബിൽ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ, സഭയിലേക്കോ സഭകളിലേക്കോ, അതതു സംഗതിപോലെ, 200-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ഒന്നാം പരിമിതിവ്യവസ്ഥയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഒരു സന്ദേശത്തോടുകൂടി തിരിച്ചയയ്ക്കുവാൻ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതും, ഒരു ബിൽ അപകാരം തിരിച്ചയയ്ക്കുമ്പോൾ ആ സഭയോ സഭകളോ അതിനെ ആ സന്ദേശം കിട്ടിയ തീയതി മുതൽ ആറുമാസക്കാലത്തിനുള്ളിൽ, അതിൽപ്രകാരം വീണ്ടും പരിഗണിക്കേണ്ടതും, വീണ്ടും ആ സഭയോ സഭകളോ ഭേദഗതിയോടുകൂടിയോ അല്ലാതെയോ അത് പാസ്സാക്കുകയാണെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതിക്ക് അർദ്ധപത്തിന്റെ പരിഗണനയ്ക്കായി വീണ്ടും അത് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

ധനപരമായ വിഷയങ്ങളിലെ നടപടിക്രമം

202. വാർഷിക ധനവിവരപ്പതിക (1) ഗവർണ്ണർ ഓരോ സാമ്പത്തികവർഷം സംബന്ധിച്ചും ഈ ഭാഗത്തിൽ "വാർഷിക ധനവിവരപ്പതിക" എന്ന പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള സാമ്പ്ദാനത്തിന്റെ ആ വർഷത്തെ വരുപലവും അടങ്കൽപ്പതിക സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയുടെയോ സഭകളുടെയോ മുൻപാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) വാർഷിക ധനവിവരപ്പതികയിൽ കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ള ചെലവുന്റെ അടങ്കലുകൾ-

(a) ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്ന് നടത്തേണ്ട ചെലവുവണെന്ന് ഈ ഭരണഘടനയിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള ചെലവും നടത്താൻ ആവശ്യമായ തുകകളും,

(b) ആ സാമ്പ്ദാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് ചെലവാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റു ചെലവും ശമ്പളത്തിന് ആവശ്യമായ തുകകളും.

വെറുവാ ക്ഷണിക്കേണ്ടതും വസ്തു കണക്കിൽപ്പെടുന്ന ചെലവ് മറ്റു ചെലവിൽ നിന്ന് വേർതിരിച്ച് കാണിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(3) താഴെ ചേർത്തിട്ടുള്ള ചെലവുകൾ ഒരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും സഞ്ചിത നിധിയിൽ നിന്നു നടത്തേണ്ട ചെലവുകൾ ആയിരിക്കുന്നതാണ്—

(a) ഗവർണ്ണറുടെ വേതനങ്ങളും ബത്തകളും അർദ്ധഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റു ചെലവുകളും;

(b) നിയമസഭയുടെ സ്പീക്കറുടെയും വൈപ്പുട്ടി സ്പീക്കറുടെയും കൂടാതെ നിയമസമിതിയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാധനവിൽ, ആ നിയമസമിതിയുടെ അധ്യക്ഷന്റെയും ഉപാദ്ധ്യക്ഷന്റെയും ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും;

(c) പരിശുദ്ധ നിർവ്വഹണനിധി സംബന്ധിച്ച ചെലവുകളും കടം വീട്ടുന്നതിനു സംബന്ധിച്ച ചെലവുകളും, കടമടപ്പിനെയും മുതലും പലിശയും അടച്ചുതീർക്കുന്നതിനുള്ള ഏർപ്പാടനുസരിച്ച് കടം വീട്ടുന്നതിനെയും സംബന്ധിച്ച മറ്റു ചെലവുകളും ഉൾപ്പെടെ ആ സംസ്ഥാനത്തിനു ബാധ്യതയുള്ള കടം സംബന്ധമായ ചെലവുകളും;

(d) ഏതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാരുടെ ശമ്പളങ്ങളും ബത്തകളും സംബന്ധിച്ച ചെലവുകളും;

(e) ഏതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതിയുടെയോ ചാർജ്ജ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായാധിപികൾക്കോ മാർജ്ജ്സമിതിയോ മാനദണ്ഡം അനുസരിച്ചുള്ള ബാധ്യതകൾ തീർക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഏതെങ്കിലും തുകകൾ;

(f) ഈ ഭരണഘടനയോ നിയമം വഴി ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലമോ അങ്ങനെ നടത്തേണ്ട ചെലവായി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റെന്തെങ്കിലും ചെലവുകൾ.

203. അടങ്കലുകൾ സംബന്ധിച്ച നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ നടപടിക്രമം—(1) അടങ്കലുകളിൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിത നിധിയിൽനിന്നു നടത്തേണ്ട ചെലവ് സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമുള്ളവ, നിയമസഭയുടെ വോട്ടിന് സമർപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതും എന്നാൽ, ഈ ധനവ്യവസ്ഥയിലെ യാതൊന്നും നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ ആ അടങ്കലുകളിൽ ഏതിനെന്തെങ്കിലും പുറിയുള്ള പരീച്ച തടയുന്നതായി വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതുകൊണ്ടും.

(2) മേൽപ്പറഞ്ഞ അടങ്കലുകളിൽ മറ്റു ചെലവും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളമുള്ളവ, സഹായധനമെടുക്കേണ്ട അഭ്യർത്ഥനകളുടെ രൂപത്തിൽ നിയമസഭയിൽ സമർപ്പിക്കേണ്ടതും നിയമസഭയ്ക്ക് ഏതൊരു ധനഭ്യർത്ഥനയ്ക്കും അനുമതി നൽകുവാനും അല്ലെങ്കിൽ അനുമതി നിഷേധിക്കുവാനും അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ധനഭ്യർത്ഥനയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള തുകയിൽ കുറവു ചെലവുകൾക്കാണ് അനുമതി നൽകുവാനും അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(1) ഗവർണ്ണറും സിപാർഷിമാരുമെല്ലാം ഒരു സഹായകനായിത്തീർന്നു. അദ്വൈതനിയം നടത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

204. **നഗരിനിമേശ ബില്ലുകൾ**— നിലവിൽ, 2013-ാം അന്ത്യഘട്ടത്തിലേക്കും സഹായം വരുത്തി നൽകിയതിനുശേഷം കഴിയുന്നതു വേഗം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന്

(க) நிறுவனத்தின் அங்கீகரிக்கப்பட்ட நல்கைகளைப் பற்றியும்;

ബ) ആ സാമ്പത്തികത്തിന്റെ സംവിധാനത്തിൽനിന്ന് നടപടിയെടുത്ത് ഏതാൽ ആ സഭയുടെയോ സഭകളുടെയോ മുമ്പാകെ അതിനു മുമ്പ് സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വിവരപ്പത്രകളിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള തുകയിൽ ഒരു സംഗതിയിലും കുറിച്ചാത്തതും ആയ പെലവും.

പോലീസ് വാഹനം പടയോട്ടത്തിനിടെ ഏതാനും വാഹനങ്ങൾ തടസ്സപ്പെട്ടതായി റിപ്പോർട്ടുണ്ട്. ഇതിനിടെ പലപ്പോഴും റോഡ് അടയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

(2) അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥാനത്തെ നിയമനിയന്ത്രണങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനായി ഈ സഭകളിൽ എന്തിനെങ്കിലും ഒരു അധികാര നൽകിയതിലുള്ള ഏതെങ്കിലും സ്ഥാനപരമായി ഒരു വ്യക്തിയെപ്പറ്റിയോ അല്ലെങ്കിൽ ആ സ്ഥാനത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതായോ ഏതെങ്കിലും ചുമപ്പിന്റെ തുക വ്യക്തിയെപ്പറ്റിയോ അല്ലെങ്കിൽ ചിലവുണ്ടാക്കുന്ന തായൊരു ഭരണനിയമം നിർമ്മിക്കുവാൻ അധികാരത്തോടു ഈ ഖണ്ഡപകാരം ഒരു ഭരണനിഷേധം വന്നിട്ടുള്ളതാണോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് അധികൃതരെ വഹിക്കുന്ന ആളുടെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

1) 2015-ഉം 2016-ഉം അനുപമരങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ഈ അനുപമരങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച്, ഏതാനും വിധം വില ചെലവഴിച്ചു. ഇത് വിവിധ പദ്ധതികളിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭരണാനുമതിയിലൂടെയും മറ്റും, പണം, പിൻവലിക്കാൻ പറ്റിയുള്ളതു.

205. അനുപാകനായനോ കൂടുതലായുള്ളതോ അധിക ചുവലിനുള്ളതോ ആയ സഹായനങ്ങൾ—(1) ഗവർണ്ണർ—

ക) 2013-14 അനുഷ്ഠാനത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള എഞ്ചനേറ്റിംഗ് നിരക്കു വഴി നടപ്പു സമ്പന്നതപരീക്ഷണത്തിലെ മറ്റു പരീക്ഷകൾ സേവനത്തിന് പങ്കാളി പദ്ധതിവുമായി അധികാരപ്പെടുത്തിയ നഗരവും ആ വർഷം തന്നെ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ തികയാതെ വരും വിധത്തിൽ ആ വർഷത്തെ വർഷിക പണവിലാസം തികയ്ക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതെ എഞ്ചനേറ്റിംഗ് പദ്ധതി സമ്പന്നതപരീക്ഷണത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിലേക്ക് നടപ്പു സമ്പന്നതപരീക്ഷണ അനുപാതകളോ കൂടുതലോ ആയ പദ്ധതിവിലന്റെ ആവശ്യം ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതല്ല ;

പ്ര. ൨൦) എങ്കിലും സേവനത്തിന് ഒരു നവീകരണ പദ്ധതി ആ സേവനത്തിന് ആവശ്യമായ അനുമതികളും അധികമായ ഏതെങ്കിലും പണം ചെലവാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ,

ഈ ചെലവിന്റെ അടങ്കൽത്തുക കാനിക്കുന്ന മറ്റൊരു വിവരപത്രിക ആ സംസ്ഥാനത്തെ നഗരനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയുടെയോ സർക്കുലറോ മനോഹര വർഷിക്കുകയോ അങ്ങനെ മറ്റുള്ള അധികപ്പെടുമ്പോഴോ ഉള്ള മറ്റു ധനപരമായ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിൽ സമർപ്പിക്കുകയോ അതോ താൽപ്പര്യപ്പെട്ട ചെലവുകൾ ആണ്

(2) 202-ഉം 203-ഉം 204-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും വിവരപ്രതികരണ ചെലവും അല്ലെങ്കിൽ ധനാഭ്യർത്ഥനയും കൂടാതെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിത നിധിയിൽനിന്ന് അങ്ങനെയുള്ള ചെലവോ, അങ്ങനെയുള്ള ധനാഭ്യർത്ഥന അനുസരിച്ചുള്ള സഹായധനമോ നേരിടുന്നതിന് മുമ്പെ പണത്തിന്റെ വിനിയോഗം അധികാരപ്പെടുത്തുവാൻ നിർമ്മിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമവും സംബന്ധിച്ച്, അവയ്ക്ക് വാർഷിക ധനവിവരപ്രതികരണവും അതിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ചെലവിന് അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സഹായധനത്തിന് ചെലവിനുള്ള ഒരു ധനാഭ്യർത്ഥനയ്ക്കു കൂടാതെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിത നിധിയിൽ നിന്ന് അങ്ങനെയുള്ള ചെലവോ സഹായധനമോ നേരിടുന്നതിനുവേണ്ട പണത്തിന്റെ വിനിയോഗം അധികാരപ്പെടുത്തുവാൻ നിർമ്മിക്കുന്ന നിയമവും സംബന്ധിച്ച് പ്രഭാവമുള്ളതുപോലെ, പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

206. കണക്കിൻമേലുള്ള വോട്ടുകളും ക്രഡിറ്റ് വോട്ടുകളും വിശേഷാൽ സഹായധനങ്ങളും (1) ഈ അദ്ധ്യായത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിൽ ഏതതൊന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയ്ക്ക്—

(ക) ഏതെങ്കിലും സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തിനുള്ള അടങ്കൽ ചെലവും സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും സഹായധനത്തിനുള്ള വോട്ട് ചെയ്തതിന് 203-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിയുടെ പൂർത്തീകരണവും ആ ചെലവ് സംബന്ധിച്ച് 204-ാം അനുച്ഛേദം അനുസരിച്ചുള്ള നിർമ്മാണത്തിന്റെ പാസ്സാക്കലും നിലവിലിരിക്കുമ്പോൾ ആ സഹായധനം മുൻകൂറായി നൽകുവാനും;

(ഖ) സേവനത്തിന്റെ വലിപ്പമോ അതിശ്ചിത സ്വഭാവമോ നിമിത്തം ഒരു വാർഷിക ധനവിവരപ്രതികരണ സാധാരണ നൽകുന്ന വിശദാംശങ്ങളോടുകൂടി ധനാഭ്യർത്ഥന വിവരിക്കാൻ കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിഭവങ്ങളിൽമേലുള്ള അപ്രതീക്ഷിതമായ ഒരു ബാധ്യത നേരിടുന്നതിനുള്ള ഒരു സഹായധനം നൽകുവാനും,

(ഗ) ഏതെങ്കിലും സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ നടപ്പ് സേവനത്തിന്റെ ഭാഗമാകാത്ത ഒരു വിശേഷാൽ സഹായധനം നൽകുവാനും.

അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണസഭയുടെ അധിപതിയായ സഹായധനങ്ങൾ ഏതു ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടാ നൽകിയിട്ടുള്ളത് ആ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് സാധാരണയുടെ സഞ്ചിത നിധിയിൽ നിന്ന് പണം പിൻവലിക്കുന്നത് നിയമം വഴി അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതിനും അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) 203 ഉം 204-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക്, (1)ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ഏതെങ്കിലും സഹായധനം നൽകുന്നതിനെയും ആ ഖണ്ഡപ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിവാരണവും സംബന്ധിച്ച് അവയ്ക്ക് വാർഷിക ധനവിവരപ്രതികരണ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചെലവ് സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു സഹായധനം നൽകുന്നതിനെയും അങ്ങനെയുള്ള ചെലവ് നേരിടുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നുള്ള പണത്തിന്റെ വിനിയോഗം അധികാരപ്പെടുത്തുവാൻ നിർമ്മിക്കുന്ന നിയമത്തെയും സംബന്ധിച്ച് പ്രഭാവമുള്ളതുപോലെ, പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

207. ധനകാര്യ ബില്ലുകളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ (1) 199-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡം (ക) മുതൽ (ച) വരെയുള്ള ഉപഖണ്ഡങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ബില്ലോ ഭേദഗതിയോ ഗവർണ്ണറുടെ ശുപാർശയിൻമേലല്ലാതെ അവതരിപ്പിക്കുവാനോ ഉന്നയിക്കുവാനോ പാടില്ലാത്തതും അങ്ങനെ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ബിൽ നിയമസമിതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതുമായാകുന്നു.

എന്നാൽ, ഏതെങ്കിലും നികുതി കുറവു ചെയ്യുന്നതിനോ നിറുത്തൽ ചെയ്യുന്നതിനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ഭേദഗതി ഉന്നയിക്കുന്നതിന് യാതൊരു ശുപാർശയും ഈ ഖണ്ഡപ്രകാരം ആവശ്യമാകുന്നതല്ല.

(2) ഒരു ബില്ലോ മേശഗതിയോ, അത് പിഴകളോ പണം നൽകേണ്ട മററു ശിക്ഷയോ ചുമത്തുവാനോ ലൈസൻസിനും ചെയ്ത സേവനങ്ങൾക്കും ഫീസ് ആവശ്യപ്പെടുവാനോ അടയ്ക്കാവാനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു എന്നു മാത്രമുള്ള കാരണത്താലോ, അത് ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനമോ നികായമോ തദ്ദേശാധിപത്യങ്ങൾക്ക് ഏതെങ്കിലും നികുതി ചുമത്തുവാനോ നിറുത്തലാക്കുവാനോ ഇളവ് ചെയ്യുവാനോ മേപ്പെടുത്തുവാനോ ക്രമപ്പെടുത്തുവാനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ള കാരണത്താലോ മൂൻപറഞ്ഞ വിഷയങ്ങളിൽ ഏതിനെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതായി കരുതാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(3) ഒരു ബിൽ നിയമമാക്കി പ്രവർത്തനത്തിൽ കൊണ്ടുവരുമ്പോൾ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് പെലറ്റ് നടത്തേണ്ടതായി വരുന്നിടത്ത്, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയും, ഗവർണ്ണർ ബില്ലിന്റെ പരിഗണന ആ സഭയ്ക്കു ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലല്ലാതെ പാസ്സാക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

നടപടിക്രമം സാമാന്യമായി

208. നടപടിക്രമത്തിന്റെ ചട്ടങ്ങൾ (1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്റെ ഒരു സഭയ്ക്ക് ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി, അതിന്റെ നടപടിക്രമവും അതിന്റെ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പും ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ട ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് തൽസ്ഥാനത്തുണ്ടായിരുന്ന പ്രവിശ്യയുടെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തെ സംബന്ധിച്ച് പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന നടപടിക്രമത്തിന്റെ ചട്ടങ്ങൾക്കും നിലവിലിരുന്ന ഉത്തരവുകൾക്കും, അപരിഷ്കരിച്ച, നിയമസഭയുടെ സ്പീക്കറോ നിയമസമിതിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷനോ, അതതുസംഗതിപോലെ, വരുത്തുന്ന അങ്ങനെയുള്ള രൂപഭേദങ്ങൾക്കും അനുയോജനങ്ങൾക്കും വിധേയമായി ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തെ സംബന്ധിച്ച് പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) നിയമസമിതിയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർക്ക്, നിയമസഭയുടെ സ്പീക്കറോടും നിയമസമിതിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷനോടും ആലോചിച്ചതിനുശേഷം ഇരു സഭകളുടെയും പരസ്പരമുള്ള ആശയവിനിമയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമത്തെക്കുറിച്ച്, ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

209. സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ ധനപരമായ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമം നിയമം വഴി ക്രമപ്പെടുത്തൽ—ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്, ധനപരമായ കാര്യങ്ങളുടെ യഥാസമയ പൂർത്തീകരണത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിന്, ധനപരമായ ഏതെങ്കിലും വിഷയമോ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന്, പണം വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള ഏതെങ്കിലും ബില്ലോ സംബന്ധിച്ച് ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയിലെയോ സഭകളിലെയോ നടപടിക്രമവും കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പും നിയമം വഴി ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതും, അപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ, 208-ാം അനുച്ഛേദം, (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയോ ഇരു സഭകളിൽ ഏതെങ്കിലുമോ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചട്ടത്തോടോ ആ അനുച്ഛേദത്തിലെ, 21-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തെ സംബന്ധിച്ച് പ്രഭാവമുള്ള ഏതെങ്കിലും ചട്ടത്തോടോ നിലവിലുള്ള ഉത്തരവിനോടോ പൊരുത്തപ്പെടാത്തതോ അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് അധിപ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

210. നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷ—(1) XVII-ാം ഭാഗത്തിൽ എന്നുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, എന്നാൽ 348-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ കാര്യങ്ങൾ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഔദ്യോഗിക ഭാഷയിലോ ഭാഷകളിലോ അല്ലെങ്കിൽ ഹിന്ദിയിലോ ഇംഗ്ലീഷിലോ നടത്തേണ്ടതാകുന്നു.

എന്നാൽ, നിയമസഭയുടെ സ്പീക്കർക്കോ നിയമസമിതിയുടെ അദ്യക്ഷനോ അല്ലെങ്കിൽ ആ നിലയിൽ പകരം ജോലി നോക്കുന്ന ആൾക്കോ, അതതു സംഗതിപോലെ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭാഷകളിൽ ഒന്നിലും തന്റെ ആശയം വേണ്ടവിധം പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ കഴിവില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും അംഗത്തെ, അയാളുടെ മാതൃഭാഷയിൽ നടക്കുന്ന അഭിസംബോധനാ ചെയ്യാൻ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

12 സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം നിയമം വഴി മറ്റു പ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാത്തപക്ഷം ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ പതിനഞ്ച് വർഷക്കാലം അവസാനിച്ചശേഷം "ഇംഗ്ലീഷിലോ" എന്ന പദം അതിൽ നിന്ന് വിട്ടുകളഞ്ഞതാണെന്നപോലെ, പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

[എന്നാൽ - [ഹിമാചൽപ്രദേശ്, മണിപ്പൂർ, മേഘാലയ, ത്രിപുര എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങൾ] സംബന്ധിച്ച്, ഈ ഖണ്ഡത്തിന്, അതിൽ വരുന്ന 'പതിനഞ്ചു വർഷം' എന്ന വാക്കുകൾക്കു പകരം "ഇരുപത്തഞ്ചു വർഷം" എന്ന വാക്കുകൾ ചേർത്തതിനാൽ എന്നപോലെ പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്]

[എന്നു മാത്രമല്ല, '[അനുച്ഛേദപ്രദേശ് ഗോവ മിസ്സോറാം] എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം] സംബന്ധിച്ച് ഈ ഖണ്ഡത്തിന് അതിൽ വരുന്ന "പതിനഞ്ചു വർഷം" എന്ന വാക്കുകൾക്കു പകരം "നാല്പതു വർഷം" എന്ന വാക്കുകൾ ചേർത്തതിനാൽ എന്നപോലെ പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്]

211. നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ ചർച്ചയിൽമേലുള്ള നിയന്ത്രണം— സ്കൂപ്പീം കോടതിയിലെയോ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെയോ ഏതെങ്കിലും ജഡ്ജിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങളുടെ നിഷ്ഠൂഹണത്തിലുള്ള അർദ്ദഹത്തിന്റെ പെരുമാറത്തെപ്പറ്റി ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിൽ യാതൊരു ചർച്ചയും ഉണ്ടാകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

212. നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ നടപടികളെപ്പറ്റി കോടതികൾ അന്വേഷണ വിചാരണ നടത്താൻ പാടില്ലെന്ന്—(1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ ഏതെങ്കിലും നടപടികളുടെ സാധ്യത നടപടിക്രമത്തിൽ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ക്രമക്കേട് കാരണം, ചോദ്യം ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) ഈ ഭരണഘടനയാലോ ഭരണഘടന പ്രകാരമോ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ നടപടിക്രമം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനോ കാര്യങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനോ ക്രമസമാധാനം പാലിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള അധികാരങ്ങൾ നിക്ഷിപ്തമായിട്ടുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലെ യാതൊരു ഉദ്യോഗസ്ഥനും അംഗവും ആ അധികാരങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെ അധികാരമുള്ള വിധേയനായിരിക്കുന്നതല്ല.

1970 ലെ ഹിമാചൽപ്രദേശ് സംസ്ഥാന ആക്ട് 1970-ലെ 5146-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം മേൽത്തത് 125 1971 മുതൽ പ്രാബല്യം)
 1986 ലെ വടക്കുകിഴക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ പുനഃസംഘടന ആക്ട് (1971-ലെ 31) 11-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം "ഹിമാചൽപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് 21 1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)
 1986-ലെ മിസ്സോറാം സംസ്ഥാന ആക്ട് 1986-ലെ 34 39-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം ചേർത്തത് 20-2 1987 മുതൽ പ്രാബല്യം)
 1986 ലെ അരുണാചൽപ്രദേശ് സംസ്ഥാന ആക്ട് 1986-ലെ 69 42-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം "മിസ്സോറാം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് 20-2 1987 മുതൽ പ്രാബല്യം,
 1987 ലെ ഗോവ മിസ്സോറാം പുനഃസംഘടന ആക്ട് 1987-ലെ 18 64-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം അരുണാചൽ പ്രദേശ്, മിസ്സോറാം എന്നിതിനു പകരം ചേർത്തത് 30-5-1987 മുതൽ പ്രാബല്യം)

(ഒ) ഒരു ജഡ്ജിയെ തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന്, സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് 124-ാം അനുച്ഛേദം(4) -ാം ഖണ്ഡത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള വിധം, രാഷ്ട്രപതിക്ക് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(ഗ) ഒരു ജഡ്ജിയുടെ ഉദ്യോഗം അദ്ദേഹത്തെ രാഷ്ട്രപതി, സുപ്രീംകോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കുന്നതിനാലോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഭാരതത്തിന്റെ രൂപരേഖത്തിനുള്ളിൽ മറ്റേതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതിയിലേക്ക് രാഷ്ട്രപതി മാറുന്നതിനാലോ ഒഴിവാക്കുന്നതാണ്.

12. ഓൾ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നതിന് ആ ആൾ ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനായിരിക്കുകയും-

(ക), ചുരുങ്ങിയത് പത്തുവർഷം ഭാരതത്തിന്റെ രൂപരേഖത്ത് ഒരു ജുഡീഷ്യൽ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കുകയും ;

ബ) ചുരുങ്ങിയത് പത്തുവർഷം '*** ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെയോ, തുടർച്ചയായി അങ്ങനെയുള്ള രണ്ടോ അതിവധികമോ കോടതികളിലെയോ ഒരു അഭിഭാഷകനായിരുന്നിരിക്കുകയും,

2* * * * *

ചെയ്യുകയും ചെയ്യാത്തപക്ഷം, യോഗ്യനായിരിക്കുന്നതല്ല
വിശദീകരണം—ഈ ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്—

(ക) ഭാരതത്തിന്റെ രൂപരേഖത്ത് ഓൾ ജുഡീഷ്യൽ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിരുന്ന കാലം കണക്കാക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം ഏതെങ്കിലും ജുഡീഷ്യൽ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചതിനുശേഷം ഒരു ഹൈക്കോടതിയിൽ അദ്ദേഹം അഭിഭാഷകൻ ആയിരുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ട്രിബ്യൂണലിലെ അംഗത്തിന്റെ ഉദ്യോഗമോ അല്ലെങ്കിൽ യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിൽ നിയമത്തിൽ പ്രത്യേക ജ്ഞാനം ആവശ്യമായ ഏതെങ്കിലും തസ്തികയോ വഹിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കാലവും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.]

4 ക്രകി ഓൾ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ അഭിഭാഷകനായി ഇരുന്നിട്ടുള്ള കാലം കണക്കാക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം ഒരു അഭിഭാഷകനായിട്ടുശേഷം അദ്ദേഹം ജുഡീഷ്യലുദ്യോഗമോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ട്രിബ്യൂണലിലെ അംഗത്തിന്റെ ഉദ്യോഗമോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരംഗമായോ യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിൽ നിയമത്തിൽ പ്രത്യേക ജ്ഞാനം ആവശ്യമായ ഏതെങ്കിലും തസ്തികയോ വഹിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും കാലവും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ് .

95b-ലെ ഭരണഘടന (സംස්കരണങ്ങൾ) ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിലെ" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു
1976-ലെ ഭരണഘടന (സംസ്കരണങ്ങൾ) ഭേദഗതി) ആക്ട്, 36-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ" എന്ന വാക്കും (ഗ) ഉപഭാഗവും ഉൾപ്പെടുത്തുകയും 3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം 97b-ലെ ഭരണഘടന (സംസ്കരണങ്ങൾ) ഭേദഗതി) ആക്ട്, 28-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം വിട്ടുകളയുകയും ചെയ്തു, 20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം
97b-ലെ ഭരണഘടന (സംസ്കരണങ്ങൾ) ഭേദഗതി) ആക്ട്, 28-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് (20-6-97 മുതൽ പ്രാബല്യം)
മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് പ്രകാരം (ക, ഖണ്ഡം (ക), ഖണ്ഡമായി അക്ഷരം മാറി, 20-6-97 മുതൽ പ്രാബല്യം
97b-ലെ ഭരണഘടന (സംസ്കരണങ്ങൾ) ഭേദഗതി) ആക്ട്, 36-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം 'ജുഡീഷ്യൽ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിരിക്കുകയും' എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(ഖ) ഒരാൾ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് ജന്മിഷ്യലുദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുള്ളതോ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ അഭിഭാഷകനായിരുന്നിട്ടുള്ളതോ ആയ കാലം കണക്കാക്കുന്നതിൽ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് 1933 ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ ആക്റ്റിൽ നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ള പങ്കാൾമുള്ള ഭാരതത്തിനുള്ളിൽ 194 ആഗസ്റ്റ് പതിനഞ്ചാം തീയതിക്ക് മുമ്പ് ഉൾപ്പെടുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്ത് ജന്മിഷ്യലുദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുള്ളതോ അതാനെമ്പരളു ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്തു ഏതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒരു അഭിഭാഷകനായി ഇരുന്നിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കാലവും അങ്ങനെയൊരാൾ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

[13] ഒരു പൈക്കോടനിലെ ജപ്പനീയുടെ വയസ്സിനെക്കുറിച്ച് ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നം ഉയർന്നുവന്നപ്പോൾ ആ പ്രശ്നം രാഷ്ട്രപതി ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിനായി ആലോചിച്ചശേഷം തീരുമാനിക്കേണ്ടതും രാഷ്ട്രപതിയുടെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.]

218. സുപ്രീംകോടതിയെ സംബന്ധിക്കുന്ന ചില വ്യവസ്ഥകൾ ഹൈക്കോടതിക്ക് ബാധകമാക്കട്ടെ—124-ാം അനുച്ഛേദം 14-ഉം 51-ഉം വ്യവസ്ഥകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അവ സുപ്രീം കോടതിയെ സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതുപോലെ സുപ്രീം കോടതിയെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശങ്ങൾക്കു പകരം ഹൈക്കോടതിയെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശങ്ങൾ ഭേദത്താൽ ഹൈക്കോടതിയെ സംബന്ധിച്ചും ബാധകമാകുന്നതാണ്

219. ഹൈക്കോടതികളിലെ ജഡ്ജിമാരുടെ ശമ്പളം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ... ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കുന്ന ചാദോ ആളും ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ആ സാഹചര്യത്തെ ഗവണ്മെന്റുടെയോ അല്ലെങ്കിൽ അർദ്ധസംരക്ഷിതമായി നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുടെയോ മുമ്പാകെ മുന്നോട്ടുപോയി അതിനുവേണ്ടി ചേർത്തിട്ടുള്ള ഫാറത്തിൽ ഒരു ശമ്പളം അഥവാ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്ത് ഒപ്പു വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

[220. ഒരു സ്മിരം ജപ്തി ആയിരുന്ന ശേഷം അഭിഭാഷകവൃത്തിയിലേർപ്പെടുന്നതിനുമേൽ നിൽക്കുന്നു—ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനുശേഷം ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒരു സ്മിരം ജപ്തിയായി ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുള്ള യാതൊരാളും, സുപ്രീം കോടതിയിലും മറ്റു ഹൈക്കോടതികളിലും ഒഴികെ ഭാരതത്തിലെ ഏതെങ്കിലും കോടതിയിലോ ഏതെങ്കിലും അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ മുമ്പാകെയോ, വാദിക്കുകയോ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

വിമർശിക്കുന്നു—ഈ അനുകരണത്തിൽ “ചൈതന്യം” എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദന) അനുസരിച്ച് * പ്രാദേശികത, മുമ്പ് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സർവ്വസമത്വ ചൈതന്യം ഉൾപ്പെടുന്നതല്ല.]

221. ജഡ്ജിമാരുടെ ശമ്പളങ്ങൾ മുതലായവ :— (1) ഓരോ ഹൈക്കോട് നിയമലേഖനം ജഡ്ജിമാർക്ക് പാർലമെന്റിന് നിയമം വഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങൾ നൽകേണ്ടതും അതിലേക്ക് അപകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവരെ രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങൾ നൽകേണ്ടതും ആകുന്നു.]

21. ഓരോ ജില്ലയിലും അപ്പോഴപ്പോൾ പാർലമെന്റർ ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമംവഴിയോ നിയമപ്രകാരമോ നിർമ്മിക്കാവുന്ന വിധത്തിൽ ഇതു അങ്ങനെയുള്ള ബത്തകൾക്കും അവധിയും പെൻഷനും സംബന്ധിച്ച അവകാശങ്ങൾക്കും അപകാരം നിർമ്മിക്കുന്നതുവരെ, രണ്ടാം പട്ടികയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ബത്തകൾക്കും അവകാശങ്ങൾക്കും അവകാശശുണ്ടാചിരിക്കുന്നതാണ്.

14.1 அலுவலகமொன்றை (புதிதாக) உருவாக்கி அதற்கு 4 ம் வகுப்பு வகையாக பெரியகூடம் சார்வதற்குமொன்றைக் கட்டி பெரிதாக்கி அதற்கு சமமான கட்டிடம் புதிதாக கட்டி அதற்கு 23-ம் வகுப்பை வகுக்கிறது. அதாவது எட்டு மாதம் மாதமாவது ஒரு மாதம் வகுப்புகள் விடுக்கப்பட்டன.

ഒരു കോടതിയിൽ അപേക്ഷിക്കുക. 1. 30 ദിവസം പൂർവ്വം അറിയിക്കുക. 2. 30 ദിവസം മുമ്പായി അറിയിക്കുക. പക്ഷം 10 രൂപയായിരിക്കും.

* 1956 നവംബർ 1-ാം തീയതി

1. 4. 1986 മുതൽ പ്രാബല്യം).

എന്നാൽ, ഒരു ജഡ്ജിയുടെ ബത്തകളോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധികാരം പെൻഷനോ സംബന്ധിച്ച അനുകൂലങ്ങളോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിയമന അനിവാര്യതയോ അദ്ദേഹത്തിന് പ്രതികൂലമായി വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

222. ഒരു ഹൈക്കോടതിയിൽ നിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്കുള്ള ഒരു ജഡ്ജിയുടെ സ്ഥലം മാറ്റം—(1) രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഭാരതസംഗീത ചീഫ് ജസ്റ്റിസ്, മാധ്യമങ്ങളിലൂടെയും ഒരു ജഡ്ജിയെ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിൽ നിന്ന് * * * മറ്റേതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതിയിലേക്ക് സ്ഥലം മാറ്റാവുന്നതാണ്.

(2) ഈ ജലജലീയ അപകാരം സ്ഥലം മാറിനിട്ട, ഉളപ്പോഴോ സ്ഥലംമാറ്റുമ്പോഴോ 1963-ലെ ഭരണഘടന പതിനഞ്ചാം ശേഖരത്തിൽ ആകാശവാതി, പ്രാദേശിക നദീതടം മറ്റു ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിയാൽ അഭ്യർത്ഥന നേടുന്ന അനുമതിക്കു കാലത്ത് അഭ്യർത്ഥിക്കാൻ കഴിയുന്നതിന് പറ്റാത്ത പക്ഷത്തെതിന് നിയമം വഴി നിഷ്ഠപരിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അനുമതിക്കാർക്കുവേണ്ടി അപകാരം നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുപോലീ നിലവിലുണ്ടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അനുമതിക്കാർക്കുവേണ്ടി, ലഭിക്കുവാൻ അഭ്യർത്ഥനയിൽ അപകാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്]

223. പകരം ജോലി നോക്കുന്ന ചീഫ് ജൂറിമാന്റിന്റെ നിലത്തു—ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ചീഫ് ജൂറിമാന്റിന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടുവെച്ചു അനുമാന്ദിപ്പിച്ചു നിമിത്തമാ മറ്റൊരു തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ അറപ്പാക്കിയ ചീഫ് ജൂറിമാന്റിന് കഴിയാത്ത വരുമ്പോൾ, ആ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ചാമ്പൻ വെഞ്ചി റാഷ്ട്രപതി ആ കോടതിയിലെ മറ്റു ജഡ്ജിമാരിൽ നിന്നു നിയമിക്കുന്നു അങ്ങനെയുള്ള ഒരു ചീഫ് ജൂറിമാന്റിനെക്കുറിച്ചു

224. അഡ്വക്കേറ്റോ ജബ്ബിമാരുടെയും പക്കൽ ജോലിനാക്കുന്ന ജബ്ബിമാരുടെയും നിയമനം- (1).
 ഞ്ഞു കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന കാര്യങ്ങളിലുള്ള ഏതെങ്കിലും താല്ക്കാലികമായ വർദ്ധനവുകൾക്കുമാത്രം അല്ലെങ്കിൽ
 അതിന്റെ ജോലിക്കാരിൽനിന്നു കാരണമായ ആ പൊതുകാരന്മാരിൽനിന്നു ജബ്ബിമാരുടെ എണ്ണം
 രാജ്യങ്ങളത്തെയും വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്ന രാഷ്ട്രപതിക്കു തോന്നുന്നപക്ഷം മാത്രമായി തേൾപ്പാക്കുന്നതു
 ആകട്ടെ താല്പര്യമില്ലെന്ന അഭിപ്രായം നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ് വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത തരത്തിലുള്ള
 ചിലപ്പോൾ അഡ്വക്കേറ്റോ ജബ്ബിമാരായി നിന്നിരിക്കാവുന്നവർക്ക്

2) ഒരു രാജാക്കോടതിയിലെ ചീഫ് ജഡ്ജിനു നല്ലതന്നെ പറ്റിക്കിട്ടിട്ടു, ജഡ്ജിക്കു
അനുബന്ധമായി ഒരു ശുഭാഭിമാനകൾ കയ്യെത്താത്തവരായ നല്ല ചോരയിൽനിന്നു ചെട്ടുപിടി കയ്യെത്തുന്നവർ
അവ പലിക്കുമ്പോൾ കയ്യെത്താൻ വയക്കുന്നവരായ അല്ലെങ്കിൽ അപരാധത്തെ പറ്റിക്കാത്തവരായ ചീഫ്
ജഡ്ജിനെന്നായി പകരം ജോലി ചെയ്യുന്നതിന് നിമിഷിച്ചിരിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കുമ്പോൾ രാഷ്ട്രകവനിക്കു,
അവ ചില പ്രമാണങ്ങൾ ഉള്ളതെങ്കിൽ, നല്ല ചീഫ് ജഡ്ജി അതിൻ കർത്തവ്യങ്ങൾ വീണ്ടും ഏതെടുക്കുന്നതല്ലാതെ,
അതുകൊണ്ടിതിനെ ഒരു ജഡ്ജിമായി പകരം ജോലി ചെയ്യുന്നതിൽ നിമിഷിക്കുന്നതിനാണ്

3. ഒരു ഹൈക്കോൺട്രിബ്യൂട്ട് അഡിഷണൽ ജഡ്ജിനോ കേസെടുപ്പി നേടുന്ന ജഡ്ജിനോ ആയി നിരൂപിച്ചുള്ള നാടൊരാളും 'അറുപത്തിരണ്ടു വയസ്സ്' കിടന്നതിനുമുമ്പും ഉദ്യോഗം വഹിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.]

¶ 224 ക. ഹൈക്കോടതികളുടെ ഉപദേശനഷ്ടമായി ഉദ്യോഗത്തിനിന്നിറങ്ങി പരിശുദ്ധ ജനങ്ങളുടെ നിയമം—ഇത് അർത്ഥപരമായി എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും ഏതെങ്കിലും ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ ഏതു നടപടിയോ വാഷിംഗ്ടൺയിലെ മെന്റലിറ്റിയിലുള്ള സമത്വത്തോടുകൂടി ആ കോടതിയിലെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിനെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി ഉദ്യോഗം വഹിപ്പിച്ചു. ഏതെങ്കിലും അങ്ങോട്ട് ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയായി

1351 നവംബർ 1955-ൽ ഏകദേശം 4-ാം വയസ്സിൽ ഓസ്ട്രേലിയയിൽ ജനിച്ചു. എന്ന് വാക്കുകൾ വിട്ടുകൊടുത്തു.

[illegible]

19.6.66 ഭരണനിയമ പുതിയ പട്ടികയിൽ ആലോചനാ പദ്ധതി പ്രകാരം 1.4 ന് തുല്യ പദ്ധതി 10. പകുതി പദ്ധതി

1963 ലെ ഭരണനിയമ പുതിയതായാ മാറേണ്ടി, അപ്പോൾ ഹൗസ് പരിഷ്കാരം ആവശ്യമായതും പുനഃനിരൂപണം ചെയ്തതായ്

മുൻപറഞ്ഞ അക്ട് 7-ാം വകുപ്പിന്മേലും ചേർത്തത്

ഉപവേശിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുവാൻ ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതും അപകാരം ആവശ്യപ്പെടുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ആൾക്കും ആ ആൾ അപകാരം ഉപവേശിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ മാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന ഘടനകൾക്ക് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും. ആ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒറ്റ ജഡ്ജിയുടെ എട്ടു അധികാരികളും അധികാരങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും, എന്നാൽ മറ്റു വിധത്തിൽ അധികാര ആ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒറ്റ ജഡ്ജിമായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ലാത്തതുകൊണ്ടും :

എന്നാൽ ഈ നിയമപ്രകാരത്തിലെ മറ്റൊന്നായ ഭരണപ്രകാരമുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആജ്ഞാർ ആ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒറ്റ ജഡ്ജിയായി ഉപവേശിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹം സമ്മതിക്കാനാവാത്തപക്ഷം അങ്ങനെയൊരു സാഹചര്യത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.]

225. നിലവിലുള്ള ഹൈക്കോടതികളുടെ അധികാരിത ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും നമുചിത നിരമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഈ ഭരണഘടന വഴി ആ നിരമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന് നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരങ്ങളുടെ ബലത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന നിരമങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും വിധേയമായി നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതികളുടെയും അധികാരിതയും ആ നിയമപ്രകാരത്തിന് നിരമവും കോടതികളുടെ പട്ടണൽ ഉണ്ടാക്കുവാനും ആ കോടതികളുടെയും ഒറ്റജഡ്ജിക്ക് കോടതികളാണോ ഉപവേശിക്കുന്ന അതിലെ അംഗങ്ങളുടെയും ഉപവേശനങ്ങൾ കരുതപ്പെടുന്നവാനും ഉള്ള ഏതെങ്കിലും അധികാരം ഉൾപ്പെടെ നിശ്ചയിച്ച സംബന്ധിച്ച് അതിലെ ജഡ്ജിമാർക്ക് മോക്ഷമുള്ള അധികാരങ്ങളും ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുപുറം ഉണ്ടായിരുന്നവ തന്നെ ആയിരിക്കുന്നതാണ്

[എന്നാൽ റവന്യൂവുമായോ അതിലിരിക്കുന്നതും സംബന്ധിച്ച് ഉത്തരവായതോ ചെയ്തതോ ആയ ഏതെങ്കിലും പ്രവൃത്തിയുമായോ ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ഹൈക്കോടതികളിൽ ഏതിന്റെതെങ്കിലും ആഭ്യർത്ഥനയുടെ പ്രയോഗം ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുപുറം ഏതെങ്കിലും നിരവധിതത്തിന് വിധേയമായിരിക്കുന്നതാണ് ആ നിരവധിതം അങ്ങനെയുള്ള അധികാരിതയുടെ പ്രയോഗത്തിന് മേലാൽ ബാധകമാകുന്നതല്ല.]

[226. ചില റിപ്പബ്ലിക് പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ ഹൈക്കോടതികൾക്കുള്ള അധികാരം] 1132-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്ന ചെറിയ അമിത നാലാം *** ഓരോ ഹൈക്കോടതിക്കും ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേകതയോ സംബന്ധിച്ച അതിൽ അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്നതോ, അവിടെയെല്ലാം, 111-ാം ഭാഗത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അവകാശങ്ങളിൽ ഏതും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനും മറ്റൊരതെങ്കിലും ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടിയും ആ പ്രത്യേകതയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആൾക്കും അധികാരിതയെന്നതിനും സമുചിതമായ സംഗതികളിൽ ഏതെങ്കിലും റിപ്പബ്ലിക് ഉൾപ്പെടെ നിർദ്ദേശങ്ങളോ ഉത്തരവുകളോ പ്രസിഡൻ്റ് കോർപ്പറേറ്റ് ബോർഡ്, പ്രൊഫഷണൽ കോർപ്പറേഷൻ, പബ്ലിക് ഓഫീസ് എന്നിവയുടെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള റിപ്പബ്ലിക് അവയിൽ ഏതെങ്കിലും ചില പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.]

1. 1965 ഭരണഘടന നിയമപ്രതിനിധനായ മേജർ ജനറൽ 24-ാം വയസ്സുള്ളപ്പോൾ മാർച്ച് 12, 1960-9-7 തീയതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഉത്തരവിൽ പ്രസിഡൻ്റ് വ്യവസ്ഥ 113-ലെ ഭരണഘടന നിയമപ്രതിനിധനായ മേജർ ജനറൽ 27-ാം വയസ്സുള്ളപ്പോൾ റിപ്പബ്ലിക്കിരിക്കുന്നു (12-1977 മുതൽ പ്രബല്യം)

2. 1965-ലെ ഭരണഘടന നിയമപ്രതിനിധനായ മേജർ ജനറൽ 38-ാം വയസ്സുള്ളപ്പോൾ 226-ാം അനുച്ഛേദത്തിനുപുറകായി മാർച്ച് 12-1977 മുതൽ പ്രബല്യം)

3. 1977-ലെ ഭരണഘടന നിയമപ്രതിനിധനായ മേജർ ജനറൽ 27-ാം വയസ്സുള്ളപ്പോൾ എന്നാൽ 121 കമ്മ്യൂണിക് 226 കമ്മ്യൂണിക് അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ പ്രകാരം വിധേയമായി എന്ന വാക്കുകളും അക്കങ്ങളും അക്ഷരങ്ങളും റിപ്പബ്ലിക്കിരിക്കുന്നു (13-1978 മുതൽ പ്രബല്യം)

4. 1978-ലെ ഭരണഘടന നിയമപ്രതിനിധനായ മേജർ ജനറൽ 31-ാം വയസ്സുള്ളപ്പോൾ മാർച്ച് 12, 1978-ലെ ഭരണഘടന നിയമപ്രതിനിധനായ മേജർ ജനറൽ 31-ാം വയസ്സുള്ളപ്പോൾ അക്കങ്ങളിൽ അവയിൽ ഏതെങ്കിലും ചില എന്നീ വാക്കുകളിൽ മാറ്റം വരുത്തലുള്ള നിരവധിതയുള്ള മേജർ ജനറൽ 27-ാം വയസ്സുള്ളപ്പോൾ പ്രബല്യത്തിൽ കലാശിച്ചു എന്നീ വാക്കുകളിൽ മാറ്റം വരുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഭാഗത്തിൽ പകർപ്പ് 1979-ലെ പ്രബല്യം

(2) ഏതെങ്കിലും സർക്കാരിനോ അധികാരസ്ഥാനത്തിനോ ആൾക്കോ എതിരായി നിർദ്ദേശങ്ങളോ ഉത്തരവുകളോ വിട്ടുകളോ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരം ആ അധികാരം പ്രയോഗിക്കാൻ ഇടയാക്കുന്ന വ്യവഹാരകാരണം പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ ഉൽഭവിച്ച ഭൂപ്രദേശത്ത്, ആ ഭൂപ്രദേശത്ത് അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്ന ഏതൊരു ഹൈക്കോടതിക്കും ആ സർക്കാരിന്റെയോ അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ ആസ്ഥാനം അഥവാ ആ ആളുടെ വാസസ്ഥലം ആ ഭൂപ്രദേശത്തിനുള്ളിൽ അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെയും, പ്രയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

[(3) (1) -ാം ഖണ്ഡപ്രകാരമുള്ള ഒരു ഹർജിയിൻമേലോ അതിനോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും നടപടികളിലോ നിരോധനാജ്ഞയുടെയോ, നിർത്തിവയ്ക്കലിന്റെയോ രൂപത്തിലോ മറ്റേതെങ്കിലും രീതിയിലോ, ഒരു ഇടക്കാല ഉത്തരവ്,

(ക) അങ്ങനെയുള്ള ഹർജിയുടെയും അങ്ങനെയുള്ള ഇടക്കാല ഉത്തരവിനു വേണ്ടിയുള്ള വാദത്തെ പിൻതാങ്ങുന്ന എല്ലാ മേഖകളുടെയും പകർപ്പുകൾ അങ്ങനെയുള്ള കക്ഷിക്ക് കൊടുക്കാതെയും ;

(ഘ) അങ്ങനെയുള്ള കക്ഷിക്ക് കേൾക്കപ്പെടുവാനുള്ള അവസരം നൽകാതെയും,

ഏത് കക്ഷിക്കെതിരായിട്ടാണോ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ളത്, ആ കക്ഷി അങ്ങനെയുള്ള ഉത്തരവ് ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി ഹൈക്കോടതിക്ക് ഒരു അപേക്ഷ നൽകുകയും അങ്ങനെയുള്ള അപേക്ഷയുടെ ഒരു പകർപ്പ് ഏത് കക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായിട്ടാണോ അങ്ങനെയുള്ള ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ളത് ആ കക്ഷിക്കോ അങ്ങനെയുള്ള കക്ഷിയുടെ വക്കീലിനോ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നടത്ത്, അപേക്ഷ ലഭിച്ച തീയതി അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള അപേക്ഷയുടെ പകർപ്പ് നൽകപ്പെട്ട തീയതി അതിൽ ഏതാണോ ഒടുവിലത്തെ ആ തീയതി മുതൽ രണ്ടാഴ്ചക്കാലത്തിനകവും, അല്ലെങ്കിൽ ആ കാലാവധിയുടെ ഒടുവിലത്തെ ദിവസം ഹൈക്കോടതിക്ക് ഒഴിവു ദിവസം ആണെങ്കിൽ പിന്നീട് കോടതി തുറന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ദിവസം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പും ഹൈക്കോടതി ആ അപേക്ഷ തീർപ്പാക്കേണ്ടതും അങ്ങനെ തീർപ്പാക്കാത്തപക്ഷം ആ ഇടക്കാല ഉത്തരവ് ആ കാലാവധിക്കുശേഷം അല്ലെങ്കിൽ, അത്തു സംഗതിപോലെ മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം പിന്നീട് കോടതി തുറന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ദിവസത്തിനുശേഷം ദുർബലപ്പെടുന്നതാണ്]

[(4) ഈ അനുച്ഛേദത്താൽ ഒരു ഹൈക്കോടതിക്ക് നൽകുന്ന അധികാരം 32-ാം അനുച്ഛേദം (2)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കോടതിക്ക് നൽകിയിരിക്കുന്ന അധികാരത്തിനു ന്യൂനത വരുത്തുന്നതല്ല.

226 ക. [226-ാം അനുച്ഛേദത്തിന് കീഴിലുള്ള നടപടികളിൽ കേന്ദ്രനിയമങ്ങളുടെ ഭരണഘടന സമൂഹ പരിഗണിക്കേണ്ടതില്ലെന്ന്] 1977-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിമൂന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 8-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം റദ്ദാക്കി. (13-4-1978 മുതൽ പ്രാബല്യം).

227. ഹൈക്കോടതിക്ക് എല്ലാ കോടതികളുടെയും മേൽ മേൽനോട്ടത്തിനുള്ള അധികാരം: "[(1) ഓരോ ഹൈക്കോടതിക്കും അത് ഏതെല്ലാം ഭൂപ്രദേശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്നുവോ, അവിടെയെല്ലാം ഉള്ള എല്ലാ കോടതികളുടെയും ട്രിബ്യൂണലുകളുടെയും മേൽ മേൽനോട്ടം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാകുന്നു.]

[1978 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 20-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (3), (4), (5), (6) എന്നീ ഖണ്ഡങ്ങൾക്ക് പകരം ചേർത്തത് (1-8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്റ്റിന്റെ വകുപ്പുപ്രകാരം (7) -ാം ഖണ്ഡം (4) -ാം ഖണ്ഡമായി മാറി അക്കമിട്ടു. 8-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം.

[1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 39 -ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (1-2-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 40-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 1-2-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം. 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട് (1) -ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (1) -ാം ഖണ്ഡം അനുകൂലമായി മുകളിൽ വായിക്കുന്ന പ്രകാരം പകരം ചേർത്തത് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

2. മൂല്യപണ്ണം വ്യവസ്ഥയുടെ സാമാന്യതയ്ക്ക് ഭേദം വരാത്തവിധം, ഹൈക്കോടതിക്ക്—

ക. അങ്ങനെയുള്ള കോടതികളിൽ നിന്ന് വിവരപ്പതിക ആവശ്യപ്പെടുകയോ

[illegible]

പ്രതി അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും കോടതികളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ സൂക്ഷിക്കേണ്ട പേനകളുടെയും ഉൾകുറിപ്പുകളും കണക്കുകളും ഏത് ഫോറങ്ങളിലായിരിക്കണമെന്ന നിർണ്ണയിക്കുകയും,

ചെയ്യാവുന്നതാണ്

(2) അങ്ങനെയുള്ള കോടതികളിലെ ഷെറിഫിന്റേ എല്ലാ ഗതസ്ഥിതിമാർക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കും അവരിൽ ചുവന്നിരിക്കുന്ന അനേകത്തിനുള്ള അഭിമാനകർമ്മം, വാങ്ങിയിട്ടുള്ള അനേകത്തിനുള്ള ചിലവടക്കം പലതരത്തിൽ നൽകാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ (2)-ാം ഖണ്ഡപാത്രം (1)-ാം ഖണ്ഡപാത്രം പകരം ഉണ്ടാക്കുന്ന എളിയിലും പട്ടങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്ന ഫാറങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്ന പട്ടികയും തൽസമരം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള എളിയിലും നിർമ്മത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്താവുന്ന ആയിരിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതും അവയ്ക്ക് പരസ്പരം കൂടുതൽ അധികം ആവശ്യമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(4) ഈ അനുമതിയിലെ യാതൊന്നും സാമ്പത്തികസൗകര്യം സംബന്ധിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിബന്ധനയോ നിബന്ധനകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുള്ളതായി കോട്ടയം ട്രിബ്യൂണലിന്റെയും ഉൾ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിൽ മേൽനോട്ടത്തിനുള്ള അധികാരം നൽകുന്നതായി കരുതാൻ പാടുള്ളതല്ല.

228. ചില കേന്ദ്രങ്ങൾ ഹൈക്കോടതിയിലേക്ക് മാറ്റുന്നത് ഹൈക്കോടതിക്ക് അതിന്റെ ഉള്ളിൽ ഒരു കോടതിയിൽ നിലവിലിരിക്കുന്ന ഒരു കേസ് ഈ ഭരണഘടനയുടെ അനുശാസിച്ചുള്ള സ്ഥാവരമായ ഒരു നിമജ്ഞനാ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിനേയും അതിന്റെ തീർപ്പ് കേന്ദ്രീയമായി തീർപ്പാക്കിയത് ആവശ്യമാണെന്നും അതിനാൽ 'അത് ആ കേസ്' (അതിനാൽ) ¹ *** അതിന് -]

(ക) സ്വയം ആ കേസ് തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതും : അല്ലെങ്കിൽ

ഒരു ദേശത്തുനിന്നു നിയമപ്രകാരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതും ആ പ്രശ്നത്തിൽമേലുള്ള വിചിന്തനമെന്നതിനെക്കുറിച്ചു പങ്കെടുക്കുന്നതിനും ആ കേസ്സിൽ ഏതു കോടതിയിൽ നിന്നാണോ അപേക്ഷാപരിവേഷിച്ചത് അതിലേക്ക് തിരിച്ചുപങ്കെടുക്കുന്നതും പ്രസ്തുത കോടതി അത് കിട്ടുന്നതിന്മേൽ ആ വിചിന്തനത്തിന് അനുസൃതമായി ആ കേസ്സിൽ തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ നടപടി എടുക്കേണ്ടതും.

ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

[illegible]

9. കെ. ഉസ്മാൻ സ. നാഷണലിസത്തിനെതിരെ 41-ാം വയസ്സിലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന് പകരം ചേർത്തത് (1-2-1977 തൃശ്ശൂർ പ്രാബല്യം).

2. പല പ്രദേശങ്ങളിൽ വിവേചനമായി എന്ന് വാക്കുകളും തരക്കണക്കും അക്കാര്യവും വ്യക്തമാക്കണം. 34. 1978 ജനുവരി 1-ന് ശേഷം

(ഖ) 227-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ ഗവർണ്ണറെപ്പറിയുള്ള പരാമർശം, ആ പ്രദേശത്തെ കീഴ്ക്കോടതികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഏതെങ്കിലും പട്ടണങ്ങളെയും ഫാറങ്ങളെയും പട്ടികകളെയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, രാഷ്ട്രപതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പരാമർശമായി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതും, ആകുന്നു.

231. രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ഒരു പൊതുപൈക്കോടതി സ്ഥാപിക്കൽ—(1) ഈ അഭ്യൂതത്തിൽ ഇതിനു മുമ്പുള്ള വ്യവസ്ഥകളിൽ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, പാർലമെന്റിന് നിയമം വഴി രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയോ രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിനും വേണ്ടിയോ, ഒരു പൊതു പൈക്കോടതി സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും പൈക്കോടതിയെ സംബന്ധിച്ച്,

(ക) 217-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണറെപ്പറിയുള്ള പരാമർശത്തിന്, ആ പൈക്കോടതി അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്ന എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും ഗവർണ്ണർമാരെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശമായി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതാണ്,

(ഖ) 227-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ ഗവർണ്ണറെപ്പറിയുള്ള പരാമർശം, കീഴ്ക്കോടതികൾക്കുള്ള പട്ടണങ്ങളെയും ഫാറങ്ങളെയും പട്ടികകളെയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആ കീഴ്ക്കോടതികൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറെപ്പറിയുള്ള പരാമർശമായി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതാണ്,

(ഗ) 219-ഉം 229 ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ സംസ്ഥാനത്തെപ്പറിയുള്ള പരാമർശങ്ങൾ ആ പൈക്കോടതിയുടെ മുഖ്യ ആസ്ഥാനം എത് സംസ്ഥാനത്താണോ ആ സംസ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശമായി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ, ആ മുഖ്യ ആസ്ഥാനം ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശത്താണെങ്കിൽ, 219-ഉം 229-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ ഗവർണ്ണറെയും പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനെയും നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തെയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയെയുംപറിയുള്ള പരാമർശങ്ങളെ യഥാക്രമം രാഷ്ട്രപതിയെയും യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനെയും പാർലമെന്റിനെയും ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയെയും പറിയുള്ള പരാമർശങ്ങളായി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതാണ്.]

* * * * *

അദ്ധ്യായം VI—കീഴ്ക്കോടതികൾ

233. ജില്ലാ ജഡ്ജിമാരുടെ നിയമനം—(1) ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ ജില്ലാ ജഡ്ജിമാരായി ആളുകളുടെ നിയമനവും പോസ്റ്റിങ്ങും ഉദ്യോഗക്കയറ്റവും ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർ, അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച് അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്ന ഹൈക്കോടതിയുമായി ആലോചിച്ച് നടത്തേണ്ടതാണ്.

(2) മുമ്പുതന്നെ യൂണിയന്റെയോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ സേവനത്തിലല്ലാതിരുന്ന ഒരാൾക്ക് ഏഴു വർഷത്തിൽ കുറയാതെ ഒരു അഭിഭാഷകനോ പ്ലീഡറോ ആയിരുന്നിരിക്കുകയും നിയമനത്തിനായി ആ ആളെ ആ ഹൈക്കോടതി ശുപാർശ ചെയ്തിരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമെ, ഒരു ജില്ലാ ജഡ്ജിയായി നിയമിക്കപ്പെടുവാൻ അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ.

[233 ക. ചില ജില്ലാ ജഡ്ജിമാരുടെ നിയമനങ്ങളുടെയും അവർ പ്രസ്താവിച്ച വിധി ന്യായങ്ങൾ മുതലായവയുടെയും സ്വാധീകരണം—ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെ വിധിന്യായമോ വിധിയോ ഉത്തരവോ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും,—

(ക) 1966-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപതാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് ഏതെങ്കിലും സമയം 233-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെയോ 235-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെയോ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചല്ലാതെ മറുവിധത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള—

(1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസിൽ മുമ്പുതന്നെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുടെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഏഴു വർഷത്തിൽ കുറയാത്തകാലം ഒരു അഭിഭാഷകനോ പ്ലീഡറോ ആയിരുന്നിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുടെയോ, ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഒരു ജില്ലാ ജഡ്ജിയായുള്ള യാതൊരു നിയമനവും ,

(ii) അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുടെ ജില്ലാ ജഡ്ജിയായുള്ള പോസ്റ്റിങ്ങും ഉദ്യോഗക്കയറ്റവും സ്ഥലം മാറ്റവും,

അങ്ങനെയുള്ള നിയമനവും പോസ്റ്റിങ്ങും ഉദ്യോഗക്കയറ്റവും സ്ഥലം മാറ്റവും മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചല്ല എന്ന കാരണത്താൽ മാത്രം നിയമവിരുദ്ധമോ അസാധുവോ ആണെന്നോ, എപ്പോഴെങ്കിലും നിയമവിരുദ്ധമോ അസാധുവോ ആയിരുന്നുവെന്നോ കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

(ഒ) 233-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെയോ 235-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെയോ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചല്ലാതെ മറുവിധത്തിൽ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ ഒരു ജഡ്ജിയായി നിയമിച്ചിരിക്കുകയോ പോസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുകയോ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം നൽകിയിരിക്കുകയോ സ്ഥലം മാറ്റിയിരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളോ ആ ആളുടെ മുമ്പാകെയോ 1966-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപതാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് പ്രയോഗിച്ച യാതൊരു അധികാരിതയും പാസ്സാക്കിയതോ പുറപ്പെടുവിച്ചതോ ആയ യാതൊരു വിധിന്യായവും ഡിക്രിയും ശിക്ഷാവിധിയും ഉത്തരവും, ചെയ്ത യാതൊരു കൃത്യവും എടുത്ത യാതൊരു നടപടിയും, അങ്ങനെയുള്ള നിയമനമോ പോസ്റ്റിങ്ങോ ഉദ്യോഗക്കയറ്റമോ സ്ഥലം മാറ്റമോ മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചല്ല എന്ന കാരണത്താൽ മാത്രം, നിയമവിരുദ്ധമോ അസാധുവോ ആണെന്നോ എപ്പോഴെങ്കിലും നിയമവിരുദ്ധമോ അസാധുവോ ആയിരുന്നു എന്നോ കരുതപ്പെടുന്നതല്ല }

¹ 1966-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപതാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്

234. ജില്ലാ ജഡ്ജിമാരാണല്ലോ ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസിൽ ആൾ പേർക്കെന്ന് ജില്ലാ ജഡ്ജിമാരാണല്ലോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസിലേക്കുള്ള ആളുകളുടെ നിയമനം ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർ സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുമായും അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ച് അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്ന ഹൈക്കോടതിയുമായും ആലോചിച്ച ശേഷം അതിലേക്ക് അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങൾ അനുസരിച്ച് നടത്തേണ്ടതാണ്.

235. കീഴ്ക്കോടതികളുടെ മേലുള്ള നിയന്ത്രണം ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസിൽപ്പെടവാനും ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ തസ്തികയ്ക്ക് താഴെയുള്ള ഏതെങ്കിലും തസ്തിക വഹിക്കുന്നവരുമായ ആളുകളുടെ പോസ്റ്റിംഗിനും ഉദ്യോഗക്കയറ്റവും അവർക്ക് അവധി അനുവദിക്കലും ഉൾപ്പെടെ ജില്ലാ കോടതികളുടെയും അവയ്ക്ക് കീഴിലുള്ള കോടതികളുടെയും മേലുള്ള നിയന്ത്രണം ഹൈക്കോടതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതും എന്നാൽ ഈ അനുചരങ്ങളിൽ യാതൊന്നും അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേവനവ്യവസ്ഥകളെ ക്രമപ്പെടുത്തുന്ന നിയമപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരിക്കാവുന്ന ഏതെങ്കിലും അപീലപ്രകാരം എടുത്തുകളയുന്നതായോ അങ്ങനെയുള്ള നിയമപ്രകാരം നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള സേവനവ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചല്ലാതെ മറ്റു വിധത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ ഹൈക്കോടതിയെ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതായോ വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

236. വ്യാഖ്യാനം— ഈ അർദ്ധായത്തിൽ—

ക) “ജില്ലാജഡ്ജി” എന്ന പ്രയോഗം ഒരു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള കോടതിയിലെ ജഡ്ജിയും അഡീഷണൽ ജില്ലാ ജഡ്ജിയും ജോയിന്റ് ജില്ലാ ജഡ്ജിയും അസിസ്റ്റന്റ് ജില്ലാ ജഡ്ജിയും ഒരു സ്റ്റാൻ കോസ് കോടതിയിലെ ചീഫ് ജഡ്ജിയും ചീഫ് പ്രസിഡൻസി മജിസ്ട്രേറ്റും അഡീഷണൽ ചീഫ് പ്രസിഡൻസി മജിസ്ട്രേറ്റും സെഷൻസ് ജഡ്ജിയും അഡീഷണൽ സെഷൻസ് ജഡ്ജിയും അസിസ്റ്റന്റ് സെഷൻസ് ജഡ്ജിയും ഉൾപ്പെട്ടതാണ്.

ഡ) “ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസ്” എന്ന പ്രയോഗത്തിന് ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ തസ്തികയും ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ തസ്തികയ്ക്ക് താഴെയുള്ള മറ്റു സിവിൽ ജുഡീഷ്യൽ തസ്തികകളും നികുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ആളുകൾ മാത്രം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സർവ്വീസ് എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു.

237. ചില വിഭാഗത്തിലോ വിഭാഗങ്ങളിലോപ്പെട്ട മജിസ്ട്രേറ്റുമാർക്ക് ഈ അർദ്ധായത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ബാധകമാക്കൽ— ഗവർണ്ണർക്ക്, പൊതുവിജ്ഞാപനം വഴി, ഈ അർദ്ധായത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളും അവയ്ക്ക് കീഴിൽ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചട്ടങ്ങളും ആ സംസ്ഥാനത്തെ ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസിൽ നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ആളുകൾക്ക് ബാധകമാകുന്നതുപോലെ അദ്ദേഹം അതിലേക്ക് നിശ്ചയിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള തീരുതി മുതൽ, വിജ്ഞാപനത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവാക്കലുകൾക്കും രൂപഭേദങ്ങൾക്കും വിധേയമായി, സംസ്ഥാനത്തെ ഏതും വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട മജിസ്ട്രേറ്റുമാർക്കും ബാധകമാകുമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

ഭാഗം VII

- 238 [ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഭാഗത്തിലെ സംസ്ഥാനങ്ങൾ] 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം നൽകി.

ഭാഗം VIII

'[യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾ]

239. യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളുടെ ഭരണം (1) പാർലമെൻ്റ് നിയമവഴി മറുവ്യക്തിയിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നിടത്തൊഴികെ, ഓരോ യൂണിയൻ പ്രദേശവും രാഷ്ട്രപതി അദ്ദേഹത്തിന് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്നിടത്തോളം അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന ഉദ്യോഗപ്പേരോടുകൂടി നിയമിക്കുന്ന ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ വഴി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ട്, ഭരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(2) VI-ാം ഭാഗത്തിൽ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറെ ആ സംസ്ഥാനത്തോട് ചേർന്നുകിടക്കുന്ന ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററായി നിയമിക്കാവുന്നതും ഒരു ഗവർണ്ണറെ അപകാരം നിയമിക്കുന്നതായാൽ, അദ്ദേഹം, അങ്ങനെയുള്ള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ എന്ന നിലയിലുള്ള തന്റെ ചുമതലകൾ തന്റെ മന്ത്രിസഭയെ ആശ്രയിക്കാതെ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

[239 ക. ചില യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്ക് തദ്ദേശ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളോ മന്ത്രിസഭയോ അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടുമാരും സൃഷ്ടിക്കൽ- (1) പാർലമെൻ്റിന് നിയമം വഴി '[പുതുച്ചേരി യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിനുവേണ്ടി]'-ാം—

(ക) ആ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് തെരഞ്ഞെടുത്തതോ ഭാഗികമായി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്തതും ഭാഗികമായി തെരഞ്ഞെടുത്തതും ആയതോ, ആയ ഒരു നികായമോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) ഒരു മന്ത്രിസഭയോ,

അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടുമാരും, ഓരോ സംഗതിയിലും, ആ നിയമത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള സംവിധാനത്തോടുകൂടി അധികാരങ്ങളോടും ചുമതലകളോടും കൂടി സൃഷ്ടിക്കാവുന്നതാണ്

(2) (1)-ാം വെണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിധത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം അതിൽ ഈ ഭരണഘടന ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതോ ഭേദഗതി ചെയ്യുന്ന ഫലം ഉളവാക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ അടങ്ങിയിരുന്നാലും 368-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭേദഗതിയായി കരുതപ്പെടാൻ പാടുള്ളതല്ല]

'[239 ക. ക. ഡൽഹിയെ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ—(1) 1991-ലെ ഭരണഘടന (അനുചരത്താൻപതാം ഭേദഗതി) ആക്ട്ന്റെ പ്രാരംഭത്തിന്മുമ്പ് യൂണിയൻ പ്രദേശമായ ഡൽഹിയെ ദേശീയ തലസ്ഥാന പ്രദേശമായ ഡൽഹി (ഇതിനുശേഷം ഈ ഭാഗത്തിൽ ദേശീയ തലസ്ഥാനപ്രദേശമെന്നാണ് പരാമർശിക്കപ്പെടുക) എന്ന് പറയപ്പെടേണ്ടതും 239-ാം അനുച്ഛേദത്തിൻ്റെ കീഴിൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന അതിൻ്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററെ ലഫറററൻ്റ് ഗവർണ്ണർ എന്ന് പേർ പറയേണ്ടതുമാണ്

- [1956 ലെ ഭരണഘടന (പുനഃ ഭേദഗതി) ആക്ട്ന്റെ 17-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 'ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഗ. ഭാഗത്തിലെ സംസ്ഥാനങ്ങൾ' എന്ന ശീർഷകത്തിന് പകരം ചേർത്തത്.
- മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്ന്റെ 17-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 239-ഉം 240-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങൾക്കുപകരം ചേർത്തത്
- 1962-ലെ ഭരണഘടന (പതിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്ന്റെ 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്
- 1987-ലെ ഗോവ. ദാമൻ ദ്വീപ്, പുനഃസംഘടന ആക്ട്ന്റെ 1987 ലെ 181 51-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 'ഗോവ, ദാമൻ ദ്വീപ്, പോണ്ടിച്ചേരി എന്നീ യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് 30.5.1987 മുതൽ പ്രാബല്യം)
- 2016-ലെ പോണ്ടിച്ചേരി (പേരുമാറ്റം) ആക്ട് 2006 ലെ 44 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 'പോണ്ടിച്ചേരി' എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (1.10.2006 മുതൽ പ്രാബല്യം)
- 1991-ലെ ഭരണഘടന (അനുചരത്താൻപതാം ഭേദഗതി) ആക്ട്ന്റെ 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

(2) (ക) ദേശീയ തലസ്ഥാന പ്രദേശത്തിന് ഒരു നിയമസഭ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും അങ്ങനെയുള്ള സഭയിലെ സമാനങ്ങൾ ദേശീയ തലസ്ഥാന പ്രദേശത്തിലെ പ്രാദേശിക നിയോജക മണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്നും നേരിട്ടുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുവഴി നികുത്തേണ്ടതുമാണ്.

(ഖ) നിയമസഭയിലെ മൊത്തം സമാനങ്ങളുടെ എണ്ണവും പട്ടികജാതികൾക്കുവേണ്ടി സംവരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സമാനങ്ങളുടെ എണ്ണവും ദേശീയതലസ്ഥാന പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രാദേശിക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളായുള്ള വിഭജനവും (അങ്ങനെയുള്ള വിഭജനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം ഉൾപ്പെടെ) നിയമസഭയുടെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ചുള്ള മറ്റെല്ലാ സംഗതികളും പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്.

(ഗ) 324 മുതൽ 327-വരെയും 329-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, ഒരു സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച് ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയ്ക്കും അതിലെ അംഗങ്ങൾക്കും ബാധകമാകുന്നതുപോലെ, യഥാക്രമം, ദേശീയതലസ്ഥാന പ്രദേശത്തിനും അവിടത്തെ നിയമസഭയ്ക്കും അതിലെ അംഗങ്ങൾക്കും ബാധകമാകുന്നതും 326 ഉം 329-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ “സമുചിത നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം” എന്തെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും പരാമർശം, പാർലമെൻറിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പരാമർശമായി കരുതപ്പെടേണ്ടതുമാണ്.

(3) (ക) ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, നിയമസഭയ്ക്ക് സംസ്ഥാനലിസ്റ്ററിലോ സമവർത്തിലിസ്റ്ററിലോ, എണ്ണിപ്പാഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിലേക്കെങ്കിലും സംബന്ധിച്ച്, സംസ്ഥാനലിസ്റ്ററിലെ 1, 2, 18 എന്നീ ഉൾക്കുറിച്ചുകളെ സംബന്ധിച്ചും പസർതുത 1, 2, 18 എന്നീ ഉൾക്കുറിച്ചുകളെ സംബന്ധിക്കുന്നിടത്തോളം 64, 65, 66 എന്നീ ഉൾക്കുറിച്ചുകളെ സംബന്ധിച്ചും ഉള്ള വിഷയങ്ങളൊഴികെ, യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്ക് അങ്ങനെയുള്ള സംഗതി ബാധകമാകാവുന്നിടത്തോളം ദേശീയ തലസ്ഥാന പ്രദേശം മുഴുവനുമോ അതിലെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തേയ്ക്കോ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(ഖ) (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും, ഈ ഭരണഘടനയിൽ കീഴിൽ ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിനോ അതിലെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനോവേണ്ടി ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള പാർലമെൻറിന്റെ അധികാരങ്ങൾക്ക് ഭംഗം വരുത്തുന്നതല്ല.

(ഗ) ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് നിയമസഭ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ, ആ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിലേയോ അത് പാസ്സാക്കിയത് നിയമസഭ ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിന് മുമ്പായാലും പിമ്പായാലും നിയമസഭ ഉണ്ടാക്കിയ നിയമമല്ലാത്ത നേരത്തെയുള്ള ഒരു നിയമത്തിലേയോ വ്യവസ്ഥയുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ, അപ്പോൾ രണ്ട് സംഗതിയിലും പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിനോ അല്ലെങ്കിൽ, അതതു സംഗതിപോലെ, അങ്ങനെ നേരത്തെയുള്ള നിയമത്തിനോ പ്രാബല്യമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും നിയമസഭ ഉണ്ടാക്കിയ നിയമം പൊരുത്തപ്പെടാതിരുന്നെങ്കിൽ വ്യാപ്തിയോളം അസാധുവായിരിക്കുന്നതാകുന്നു.

എന്നാൽ, നിയമസഭ ഉണ്ടാക്കിയ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം രാഷ്ട്രപതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്കായി നീക്കിവയ്ക്കുകയും അതിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുമതി ലഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അങ്ങനെയുള്ള നിയമത്തിന് ദേശീയ തലസ്ഥാനപ്രദേശത്ത് പ്രാബല്യമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

എന്നുമാത്രമല്ല ഈ ഉപഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും, അതേ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് നിയമസഭ അപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിൽ എന്തെങ്കിലും കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയോ, അതു ഭേദഗതി ചെയ്യുകയോ, വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഒരു നിയമം ഉൾപ്പെടെ, ഏതെങ്കിലും നിയമം ഏതെങ്കിലും സ്ഥലം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് പാർലമെൻറിനെ തടയുന്നതല്ല.

(4) ഏതെല്ലാം വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചാണോ നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ നിയമസഭയ്ക്ക് അധികാരമുള്ളത് ആ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ലെഫ്റ്റനന്റ് ഗവർണ്ണറുടെ ചുമതലകൾ, ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ നിയമത്തിൻകീഴിലോ തന്റെ പിന്മുറയ്ക്ക് ഉപയോഗിച്ച് നിർവ്വഹിക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളിടത്തോളമൊഴികെ, നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കുവാനും ഉപദേശിക്കുവാനുമായി മുമ്പെത്തി തലവനായുള്ള നിയമസഭയിലെ മൊത്തം അംഗങ്ങളുടെ പത്ത് ശതമാനത്തിൽ കൂവയാത്ത അംഗങ്ങളുള്ള ഒരു മന്ത്രിസഭ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ, ലെഫ്റ്റനന്റ് ഗവർണ്ണറും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മന്ത്രിമാരും തമ്മിൽ ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടാകുന്ന സംഗതിയിൽ ലെഫ്റ്റനന്റ് ഗവർണ്ണർ തീരുമാനത്തിനുവേണ്ടി അത് രാഷ്ട്രപതിക്ക് അഭിപ്രായമുമാർശിക്കുകയോ അയയ്ക്കേണ്ടതും, അതിന്മേൽ രാഷ്ട്രപതി, എടുക്കുന്ന തീരുമാനത്തിനനുസൃതമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെ തീരുമാനിക്കുന്നതുവരെ ലെഫ്റ്റനന്റ് ഗവർണ്ണർക്ക്, തന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഉടൻ നടപടി എടുക്കേണ്ട തരത്തിൽ സംഗതി അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നിടത്ത്, ഏതൊരു സംഗതിയിലും, അദ്ദേഹത്തിന് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന പ്രകാരമുള്ള നടപടി എടുക്കുന്നതിനോ നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിനോ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(5) മുമ്പെത്തിയ രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കേണ്ടതും മറ്റ് മന്ത്രിമാരെ മുമ്പെത്തിയുടെ ഉപദേശത്തിന്മേൽ രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കേണ്ടതും മന്ത്രിമാർ രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളം കാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതുമാണ്.

(6) മന്ത്രിസഭ നിയമസഭയോട് കൂട്ടായി ഉത്തരവാദിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതാണ്.

[1(7) (ക) പാർലമെൻറിന്, നിയമം വഴി മുൻപറഞ്ഞ ഖണ്ഡങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്കുപ്രഭാവം നൽകുന്നതിനോ അവയ്ക്ക് അനുപുരകമോ അവയ്ക്ക് സാന്നിധ്യമോ അവയുടെ അനന്തരഫലമായുള്ളതോ ആയ എല്ലാ സംഗതികൾക്കും വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഒ) (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചതുപോലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം, അതിൽ ഈ ഭരണഘടന ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിനോ ഭേദഗതി ചെയ്യുന്ന ഫലം ഉളവാക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾ അടങ്ങിയിരുന്നാലും 368-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭേദഗതിയായി കരുതപ്പെടാൻ പാടുള്ളതല്ല.]

(8) 239 ഖ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ കഴിയുന്നിടത്തോളം, ²[പുതുച്ചേരി] യൂണിയൻ പ്രദേശവും, അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററും അതിന്റെ നിയമസഭയും സംബന്ധിച്ച് അവ ബാധകമാകുന്നിടത്തോളം യഹൂദകൾക്കും ദേശീയ തലസ്ഥാനപ്രദേശവും ലെഫ്റ്റനന്റ് ഗവർണ്ണറും നിയമസഭയും സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതും, ആ അനുച്ഛേദത്തിലെ “239 ക അനുച്ഛേദം (1-ാം ഖണ്ഡം)” എന്തെങ്കിലുമുള്ള ഏതൊരു പരാമർശവും അതതു സംഗതിപോലെ, ഈ അനുച്ഛേദത്തെപ്പോലെ അല്ലെങ്കിൽ 239 ക ഖ അനുച്ഛേദത്തെപ്പോലെ കൂറുള്ള പരാമർശമായി കരുതപ്പെടേണ്ടതുമാണ്.

239 ക ഖ. ഭരണഘടനയ്ക്കും പരാമർശപ്പെട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ലെഫ്റ്റനന്റ് ഗവർണ്ണറിന്റേ ഒരു റിപ്പോർട്ട് കിട്ടിയതിന്മേലോ മറു റിപ്പോർട്ടിലോ രാഷ്ട്രപതിക്ക്

(ക) 239 ക ക അനുച്ഛേദത്തിലെയോ ആ അനുച്ഛേദത്തിനനുസൃതമായി ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെയോ വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച് ദേശീയ തലസ്ഥാന പ്രദേശത്തിന്റെ ഭരണം നടത്തിക്കൊണ്ട് പോകുവാൻ കഴിയാത്ത സ്ഥിതിവിശേഷം ഉദ്ഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ഒ) ദേശീയ തലസ്ഥാന പ്രദേശത്തിന്റെ ശരിയായ ഭരണനിർവ്വഹണത്തിന് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് ആവശ്യമോ യുക്തമോ ആണെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുന്ന പക്ഷം, രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഉത്തരവുവഴി 239 ക ക അനുച്ഛേദത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയുടെയോ ആ അനുച്ഛേദത്തിനനുസൃതമായി

[1992-ലെ ഭരണഘടന (എഴുപതാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 3-ാം വകുപ്പുപകരം 71-നു പകരം ചേർത്തത് 21.12.1991 മുതൽ പ്രബല്യം].
2006-ലെ പൊതുചെയ്തി (പ്രകാരം) ആക്ട് (2006-ലെ 44) 4-ാം വകുപ്പുപകരം “പൊതുചെയ്തി” എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (11-10-2006 മുതൽ പ്രബല്യം).

ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ എല്ലാമോ ഏതെങ്കിലുമോ വ്യവസ്ഥകളുടെയോ പ്രവർത്തനം അങ്ങനെയുള്ള നിയമത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന കാലയളവിലേയ്ക്കും, അങ്ങനെയുള്ള ഉപാധികൾക്ക് വിധേയമായും, നിർത്തിവയ്ക്കാവുന്നതും 239-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെയും 239 ക ക അനുച്ഛേദത്തിലെയും വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി ദേശീയ തലസ്ഥാനപ്രദേശത്തിന്റെ ഭരണം നടത്തുവാൻ ആവശ്യമോ യുക്തമോ എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് തോന്നുന്ന സാമ്പത്തികവും അനന്തര ഫലമായുള്ളതുമായ വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതുമാണ്

' [239 ച നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒഴിവുകാലത്ത് ഓർഡിനൻസുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിന് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർക്കുള്ള അധികാരം—(1) ²[പുതുച്ചേരി യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെ] നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം സമേതനത്തിലായിരിക്കുമ്പോഴൊഴികെ, ഏതെങ്കിലും സമയം സമാധാനപരമായി എടുക്കുന്നത് ആവശ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്ന പരിതസ്ഥിതികൾ ഉണ്ടെന്ന് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർക്ക് ബോധ്യമാകുന്നുവെങ്കിൽ, ആ പരിതസ്ഥിതികൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് തോന്നുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഓർഡിനൻസുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ് ;

എന്നാൽ, രാഷ്ട്രപതിയിൽനിന്ന് അതിലേക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ വാങ്ങിയശേഷമല്ലാതെ അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു ഓർഡിനൻസും അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ പ്രഖ്യാപിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

എന്നുമാത്രമല്ല, മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം പിരിച്ചുവിടുകയോ, അതിന്റെ പ്രവർത്തനം 239 ക അനുച്ഛേദം (1) -ാം ഉപബന്ധത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിധത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം എടുത്ത ഏതെങ്കിലും നടപടി കാരണം നിറുത്തി വെച്ചിരിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കുമ്പോൾ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ അങ്ങനെയുള്ള പിരിച്ചുവിടലിന്റെയോ നിറുത്തിവയ്ക്കലിന്റെയോ കാലത്ത് യാതൊരു ഓർഡിനൻസും പ്രഖ്യാപിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

(2) രാഷ്ട്രപതിയിൽ നിന്നുള്ള നിർദ്ദേശത്തെത്തുടർന്ന് ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഒരു ഓർഡിനൻസ് , ആ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, 239 ക അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഉപബന്ധത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിധത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന അതിലേക്കുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായി യഥാവിധി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു ആക്റ്റായി കരുതപ്പെടുന്നതും എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ഓർഡിനൻസും—

(ക, ആ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം മുമ്പാകെ വയ്ക്കേണ്ടതും, നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ പുന സമേതനം മുതൽ ആറ് ആഴ്ച അവസാനിക്കുമ്പോഴോ, ആ കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് അത് നിരാകരിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രമേയം നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം പാസ്സാക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആ പ്രമേയം പാസ്സാക്കുമ്പോഴോ, പ്രവർത്തനരഹിതമാകുന്നതും,

(ഖ) രാഷ്ട്രപതിയിൽനിന്ന് അതിലേക്കുള്ള നിർദ്ദേശം വാങ്ങിയശേഷം അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർക്ക് ഏതു സമയത്തും പിൻവലിക്കാവുന്നതും, ആകുന്നു

(3) ഈ അനുച്ഛേദ പ്രകാരമുള്ള ഒരു ഓർഡിനൻസ് , ആ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം 239 ക അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഉപബന്ധത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിധത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന അതിലേക്കുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായി ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു ആക്റ്റിൽ നിയമമാക്കിയിരുന്നുവെങ്കിൽ സാധുവാകില്ലാതിരുന്ന എന്തിനെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നിടത്തോളം അത് അസാധുവായിരിക്കുന്നതാണ്]

1971-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (30-12-1971 മുതൽ പ്രാബല്യം)
 * 1987-ലെ ഗോവ, ദാമർ ദ്വീപ് പുനഃസംഘടനാ ആക്റ്റ് (1987-ലെ 18), 63-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "239 ക അനുച്ഛേദം (1) -ാം ഉപബന്ധത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശം" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (30-5 1987 മുതൽ പ്രാബല്യം)
 2006-ലെ പോണ്ടിച്ചേരി (പേർ മാറ്റൽ) ആക്റ്റ് (2006-ലെ 44), 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "പോണ്ടിച്ചേരി " എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (1-10-2006 മുതൽ പ്രാബല്യം)

240. ചില യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി റഗുലേഷനുകൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ രാഷ്ട്രപതിക്കുള്ള അധികാരം —(1) രാഷ്ട്രപതിക്ക് —

- (ക) ആൻഡമാനും നിക്കോബാറും ദ്വീപുകൾ;
- ² [(ഖ) ലക്ഷദ്വീപ്,]
- ³ [(ഗ) ദാദ്രയും നാഗർഹവേലിയും,]
- ⁴ [(ഘ) ദാമൻ-ദിയു,]
- [(ങ) പുതുച്ചേരി.]

200 200 200

എന്നീ യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ സമാധാനം, പുരോഗതി സൽഭരണം എന്നിവ ലഭ്യമാക്കാൻ റഗുലേഷനുകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

¹ എന്നാൽ, “യൂണിയൻ പ്രദേശമായ ‘പുതുച്ചേരി’ ! ഒരു നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് 239 ക അനുചരരൂപകാരം ഒരു നികായം സൃഷ്ടിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, ആ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിന്റെ സമാധാനത്തിനും പുരോഗതിക്കും സൗഭാഗ്യത്തിനും ഉള്ള യാതൊരു റഗുലേഷനും രാഷ്ട്രപതി ആ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ യോഗത്തിന് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള തീയതി മുതൽ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.]

[എന്നുകാലെയും, യൂണിയൻ പ്രദേശമായ ‘പുതുച്ചേരി’ യുടെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന നികായം പിരിച്ചു വിടുകയോ, അങ്ങനെയുള്ള നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം എന്ന നിവൃത്തിയുള്ള ആ നികായത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം 239 ക അനുചരരൂപകാരം (1)-ാം ചെൻഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിധത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം എടുത്ത ഏതെങ്കിലും നടപടി കാരണം നിറുത്തിവച്ചിരിക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ, രാഷ്ട്രപതിക്ക് അങ്ങനെയുള്ള പിരിച്ചുവിടലിന്റെയോ നിറുത്തിവയ്ക്കലിന്റെയോ കാര്യങ്ങൾ ആ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിന്റെ സമാധാനത്തിനും പുരോഗതിക്കും സൽഭരണത്തിനും റഗുലേഷനുകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.]

¹ 1975 ലെ ഭരണഘടന (മുദ്രപരിഷ്കാരം ഭേദഗതി) ആക്ട് 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (4) 3-ാം ചെൻഡം മുൻകാല പ്രതിരോധ രത്നാഭി രാജ് നൽകി 1974 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 32-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം വിട്ടുകളഞ്ഞു (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

² 1973 ലെ ഭരണഘടന (മുദ്രപരിഷ്കാരം ഭേദഗതി) ആക്ട് (1973 ലെ 34) 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (ഖ) ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടു പകരം ചേർത്തത് (1-11-1973 മുതൽ പ്രാബല്യം)

1961-ലെ ഭരണഘടന (പത്താം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്

⁴ 1987 ലെ ഗോവാ, ദാമൻ, ദിയു, പുനഃസംഘടന ആക്ട് 1987-ലെ 18 (6) 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം (ഘ) ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടു പകരം ചേർത്തത് (30-5-1987 മുതൽ പ്രാബല്യം). 1962-ലെ ഭരണഘടന (പുറത്തുപോയ ഭേദഗതി) ആക്ട് 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തിരുന്നു

⁵ 2006 ലെ പോണ്ടിച്ചേരി (പോർമാറ്റൽ, ആക്ട് (2006 ലെ 44) 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ‘പോണ്ടിച്ചേരി’ എന്നതിനു പകരം (1-10-2006 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1986 ലെ മിസ്സോറം സംസ്ഥാന ആക്ട് (1986-ലെ 34) 39-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം മിസ്സോറാതിനെ സംബന്ധിച്ച (ഖ) ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടു വിട്ടുകളഞ്ഞു (20-2-1987 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1986 ലെ അരുണാചൽപ്രദേശ് സംസ്ഥാന ആക്ട് (1986 ലെ 69) 42-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം അരുണാചൽപ്രദേശിനെ സംബന്ധിച്ച (ഘ) ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടു വിട്ടുകളഞ്ഞു (20-2-1987 മുതൽ പ്രാബല്യം).

⁶ 9/2-ലെ ഭരണഘടന (പതിന്നാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 5-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്

1971 ലെ ഭരണഘടന (മുദ്രപരിഷ്കാരം ഭേദഗതി) ആക്ട് 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ‘ഗോവാ ദാമൻ ദിയു യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ പോണ്ടിച്ചേരി’ എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (15-2-1972 മുതൽ പ്രാബല്യം)

971 ലെ ഭരണഘടന (മുദ്രപരിഷ്കാരം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത് (15-2-1972 മുതൽ പ്രാബല്യം)

(2) അപകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ഏതു റഗുലേഷനും, ആ സമയം ആ യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിന് ബാധകമായ പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും ആക്റ്റിനെയോ [മറ്റേതെങ്കിലും നിയമത്തെയോ] റദ്ദാക്കുകയോ ഭേദഗതി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും, രാഷ്ട്രപതി റഗുലേഷൻ പ്രഖ്യാപിക്കുമ്പോൾ അതിന് ആ പ്രദേശത്തിന് ബാധകമാകുന്ന പാർലമെൻറിന്റെ ഒരു ആക്റ്റിന്റെ അതേ പ്രാബല്യവും ഫലവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.]

241. യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്കു ഹൈക്കോടതികൾ—(1) പാർലമെൻറിന് നിയമം വഴി ഒരു [യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിന്] ഒരു ഹൈക്കോടതി സംവിധാനം ചെയ്യാകയാൽ, [അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രദേശത്തെ] ഏതെങ്കിലും കോടതിയെ ഈ ഭരണഘടനയുടെ എല്ലാമോ ഏതെങ്കിലുമോ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഒരു ഹൈക്കോടതിയായി പ്രഖ്യാപിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(2) പാർലമെൻറ് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള രൂപരേഖകൾക്കോ ഖജനാക്കൾക്കോ വിധേയമായി VI-ാം ഭാഗത്തിലെ V-ാം അദ്ധ്യായത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ 214-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഹൈക്കോടതിയെ സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതുപോലെ, (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ ഹൈക്കോടതിയെ സംബന്ധിച്ചും ബാധകമാകുന്നതാണ്.

(3) ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും സമുചിത നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, ആ വിജ്ഞാപനമണ്ഡലത്തിന് ഈ ഭരണഘടനയോടോ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരങ്ങളുടെ ബലത്തിൽ നിർമ്മിച്ച ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും വിധേയമായി, 1956 നെ സംബന്ധിച്ച പ്രകാരം ഭേദഗതി ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുതുടർന്ന് ഏതെങ്കിലും യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച് അധികാരിത പ്രയോജിച്ചിരുന്ന ഓരോ ഹൈക്കോടതിയും അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനുശേഷവും ആ പ്രദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച് അങ്ങനെയുള്ള അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്നത് തുടരേണ്ടതാണ്.

(4) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരിത ഏതെങ്കിലും യൂണിയൻ പ്രദേശത്തോടോ അതിന്റെ ഭാഗത്തോടോ വ്യാപിപ്പിക്കുവാനോ അതിനെ അധികാരിതയിൽ നിന്ന് ഖജനാക്കുവാനോ പാർലമെൻറിനുള്ള അധികാരത്തിന് ന്യായന വരുത്തുന്നതല്ല.]

242. [ചുരുക്ക്] 1956 ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം റദ്ദാക്കി

1. ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 1956-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും 'നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൽ' എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (15-2-1972 മുതൽ ബാബുവും

2. ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയിലെ, 1-ാം ഭാഗത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനം" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത്

3. ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം "അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനം" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത്

4. ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം 31-ാം (4) ഖണ്ഡത്തിൽ പകരം ചേർത്തത്

ഭാഗം IX

പഞ്ചായത്തുകൾ

243. നിർവ്വചനങ്ങൾ ഈ ഭാഗത്തിൽ, സൗകര്യമുള്ളവിധം വിധിയിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം

(4) 'ജില്ല എന്നാൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ ഒരു ജില്ല എന്നർത്ഥമാകുന്നു .

(ബി) “ഗ്രാമസഭ” എന്നാൽ വിദഗ്ദ്ധജ്ഞ, പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തിലുൾപ്പെട്ട ഒരു വിദഗ്ദ്ധ സംഗമനിലുപയോഗിക്കാവുന്ന പട്ടികയിൽ രജിസ്റ്ററർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ആളുകൾ ഉൾപ്പെട്ട നിയമസഭ എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

൧. "മധ്യവേദം" എന്നാൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണർ ഈ ഭാവത്തിന്റെ നൂതനരൂപമാകെ, വിലക്കു് തലത്തിന്നും ലഭിച്ച തലത്തിന്നുമിടയ്ക്കെ മധ്യതലമായി. ഫൊതു വിജ്ഞാപനം വഴി , നിർദ്ദേശിക്കുന്ന തലം എന്നതിന്റേതാകുന്നു .

(എ) പഞ്ചായത്ത് എന്നാൽ 243 ത്തരം അംഗങ്ങളുള്ളതായി കഴിഞ്ഞ പത്തു വർഷമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഒരു നിയമസഭയെപ്പറ്റിയതാണ് (എന്നു) പേര് പറഞ്ഞാൽ പഞ്ചായത്ത് എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

ബി) "പഞ്ചായത്തു പ്രദേശം" എന്നാൽ ഒരു പഞ്ചായത്തിന്റെ പാദശലികാതിർത്തിയിൽപ്പെട്ട പ്രദേശം എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

21 “ജനസംഖ്യ” എന്നാൽ തൊട്ടടുത്തു കഴിഞ്ഞ കാരണവശമാരിനിൽ പ്രസ്കൃത മണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി തിട്ടപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരമുള്ള ജനസംഖ്യ എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

[illegible]

243 ക. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ആരംഭിച്ചതിന്റെ ഒരു സാമ്പ്ലിംഗ് അനുബന്ധമായി നിയമനിർമ്മാണ കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങൾ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ സന്ദർശിച്ച് അഭിപ്രായങ്ങൾ സമാഹരിക്കുന്നതിനായി അനുബന്ധമായി ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കാവുന്നതുമാണ്.

243 வி. பனையாறு (தமிழ்நாடு) : (1) காவிரி மலர்ச்சியால் பாதிக்கப்பட்ட பகுதிகளில், குடிசைகள், கடைகள், கல்வெட்டுகள், கல்லறைகள், கட்டிடங்கள், காலனி நினைவுச் சின்னம் போன்றவை அழிக்கப்பட்டுள்ளதாகவும், இதுபோன்றவைகளைப் பாதுகாப்பதற்கு அரசு நடவடிக்கை எடுக்கவில்லை என்றும் கேள்வி.

(2) 11ാം ബഞ്ചിയിലെത്തുന്നതോളം വരുന്നതും, ഇതുപോലെ പക്ഷത്തിൽ കവിയാത്ത ജനസംഖ്യയുള്ള ഒരു നഗരമാണത് മധ്യതലത്തിൽ പഞ്ചായത്തുകൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടതില്ല.

243 ഗ. പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഘടന—(1) ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി ഒരു നഷ്ടനിവാരണ ത്വന്ദിന്റെ നിർമ്മാണമാണുപരിപാലത്തിന്, നിത്യവും പഴി, പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഘടന സംബന്ധിച്ചു വ്യവസ്ഥകളുണ്ടാക്കാവുന്നതാണ് :

എന്നാൽ, ഏത് തവണയിലും, ഒരു പദ്ധതിയികാത്മീയമായിപ്പെട്ട പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യയും ഔഷധങ്ങൾ, ധൂമ്രികരണങ്ങൾ അങ്ങനെയുള്ള പഞ്ചായത്തിലെ സ്കാക്കങ്ങളുടെ എണ്ണവും തമ്മിലുള്ള

[illegible]

(2) ഒരു പഞ്ചായത്തിലെ ഏറ്റവും സാധാരണയായ ആ പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തെ പ്രദേശിക നിരോജകമണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്ന് നേരിടേണ്ട തെരഞ്ഞെടുപ്പു വഴി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ആളുകളെക്കൊണ്ട് നിർമ്മിക്കുന്നതും ഈ ആവശ്യത്തിന്, 1960 നിയമജകമണ്ഡലത്തിലെ ജനസംഖ്യയും അതിന് തിരിച്ചു വച്ചിട്ടുള്ള സാധാരണയുടെ എണ്ണവും തമ്മിലുള്ള അനുപാതം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനും പഞ്ചായത്തു പ്രദേശമെടുക്കുക എന്നതിനും പരസ്പരം കരുതൽക്കവിധം ചെറുതാ പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തെയും പ്രദേശികമണ്ഡലത്തിനുള്ള നിരോജകമണ്ഡലങ്ങളായി വിഭജിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(3) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്—

(ക) മണ്ഡലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിൽ വില്ലേജ് തലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളുടെയും അല്ലെങ്കിൽ മണ്ഡലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലെ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ജില്ലാതലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ചെറുതാ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും

(ഖ) ജില്ലാതലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിൽ മണ്ഡലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലെ ചെയർപേഴ്സൺമാരുടെയും ;

(ഗ) വില്ലേജ് തലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തിൽ മുഴുവനായോ ഭാഗികമായോ വ്യാപിക്കുന്ന നിരോജകമണ്ഡലങ്ങളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള പഞ്ചായത്തിലെ രാജകുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളുടെയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയിലെ അംഗങ്ങളുടെയും.

(4) ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം—

(1) മണ്ഡലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തിൽ മണ്ഡലത്തിലുള്ള ഒരു പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തും.

(2) ജില്ലാതലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തിൽ ജില്ലാതലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തും സജ്ജമാക്കാനായി ജില്ലാതലത്തിൽ ചെറുതാ പഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്ന് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവർ പ്രതിനിധാനം നൽകുന്ന വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(3) ഒരു പഞ്ചായത്തിന്റെ ചെയർപേഴ്സണും പഞ്ചായത്തിന്റെ മറ്റംഗങ്ങൾക്കും അവർ ആ പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തെ പ്രദേശിക നിരോജകമണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്ന് നേരിടേണ്ട തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവർ ചെറുതാ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും മണ്ഡലങ്ങളുടെയും ചെറുതാ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും വാസ്യരായ അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(4) ഒരു വില്ലേജ് തലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തിന്റെ ചെയർപേഴ്സൺ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം നിർമ്മാണ വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള രീതിയിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടേണ്ടതും ;

(5) മണ്ഡലത്തിലുള്ളതോ ജില്ലാതലത്തിലുള്ളതോ ആയ ഒരു പഞ്ചായത്തിന്റെ ചെയർപേഴ്സൺ അതിന്റെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളെയും അവരുടെ മിടയിൽനിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടേണ്ടതുമാണ്.

243-ാം. സംസ്ഥാനങ്ങൾ സംവാദം ചെയ്യൽ—(1) ചെറുതാ പഞ്ചായത്തിലും—

(ക) പട്ടികജാതികൾക്കും ;

(ഖ) പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കും.

സംസ്ഥാനങ്ങൾ സംവാദം ചെയ്യേണ്ടതും അപരമാണ് സംസ്ഥാനങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിന് ആ പഞ്ചായത്തിന് നേരിടേണ്ട തെരഞ്ഞെടുപ്പു വഴി നിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെ എണ്ണവുമായുള്ള അനുപാതം ആ പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തെ പട്ടികജാതികളുടെയും അല്ലെങ്കിൽ ആ പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്തെ പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാർക്കുള്ള ജനസംഖ്യ ആ പ്രദേശത്തെ ചെറുതാ ജനസംഖ്യയുടെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിലാണോ കഴിയുന്നിടത്തോളം അടുത്തുവരുന്ന അതേ അനുപാതത്തിലായിരിക്കേണ്ടതും അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങൾ ആ പഞ്ചായത്തിലെ വിവിധ നിരോജകമണ്ഡലങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ ക്രമമനുസരിച്ച് തിരിച്ചുവയ്ക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

[illegible]

എന്നാൽ, പട്ടികജാതിക്കൾക്കും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കും എന്തെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്ത് ഓരോ തലത്തിലുമുള്ള പഞ്ചായത്തിൽ സാമ്പത്തികമായി മുന്നോട്ടു പോകാൻ സഹായിക്കുക എന്നതാണ് ഓരോ മലയാളിയിലും ആ പഞ്ചായത്തിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള കൗൺസിലിംഗ് നിയമങ്ങൾ ആദ്യം നടപ്പാക്കിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എല്ലാ മലയാളി അനുഭവം സമ്പന്നനായ പട്ടികജാതികളുടെ അഭിരുചി പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെ മുന്നോട്ടുള്ള ആ സംസ്ഥാനത്തെ കൗൺസിലിംഗ് നിയമങ്ങൾക്ക് അനുയോജനമായി കേൾക്കുന്നുണ്ട്.

മുൻപ് ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ കീഴിൽ സംഭരിക്കാനുപയോഗിച്ചിരുന്ന നിവാരണങ്ങൾ ഓരോ തവണയിലുമുള്ള വിവിധ പദ്ധതിപ്രകാരം ക്ഷേത്രത്തിൽ അഭ്യർത്ഥനകൾക്കനുസരിച്ച് തിരിച്ചു വരുത്തേണ്ടതാണ്.

(6) ഈ ഭാഗത്തിലെ താഴെത്തന്നെ ചിട്ടനാക്ക വിഭാഗം നഗരമാക്കുകയും ചെയ്തതിൽ പഞ്ചായത്തിൽ പട്ടണത്തെയും ഏറ് തലത്തെയും ഉള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലും ചെമ്മർഗ്ഗേഴ്സ് പാവിക്കുളം നഗരത്തോ ചെമ്മൂട് നഗരത്തോ അല്ലെങ്കിൽ എറണാകുളം മുഖേന മന്യൂണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്നും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തെ തടയുന്നതല്ല.

(2) നൽകുമതും പ്രാവണ്യത്തിലുള്ള ഏതു നിമുരത്തിന്റെയും താഴെത്താ; ഭേദഗതിക്കും അങ്ങനെയുള്ള ഭേദഗതിക്കു തൊട്ടുമുമ്പ് പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഏതു തടസ്സത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തിന്റെയും (1)ാം ഖണ്ഡത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അതിന്റെ കാലദൈർഘ്യം അവസാനിക്കുന്നതുമുഖമെ പിരിച്ചുപിടലിനു കാരണമാകുന്ന പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല .

(ക) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അതിന്റെ കാലദൈർഘ്യം സാധിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ,

പ്ര. അതിന്റെ പിരിച്ചുവിടൽത്തീയതി മുതൽ ആറുമാസക്കാലയളവ് അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്.

പുർത്തീകരിക്കേണ്ടതാണ് :

എന്നാൽ പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് തുടരുമായിരുന്ന കാലയളവിന്റെ അവശേഷിക്കുന്ന ഭാഗം ആറുമാസത്തിൽ കൂറായിട്ടുള്ളതെന്ന് അങ്ങനെയുള്ള കാലയളവിലേക്കു പഞ്ചായത്ത് രൂപീകരിക്കുന്നതിന് ഈ ഖണ്ഡത്തിന് കീഴിൽ യാതൊരു തെരഞ്ഞെടുപ്പും നടത്തേണ്ടതില്ല.

(4) കാലദൈർഘ്യം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ഒരു പഞ്ചായത്ത് പിരിച്ചുവിട്ടതിന്മേൽ രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു പഞ്ചായത്ത് അപകാരം പിരിച്ചുവിട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് (1) -ാം ഖണ്ഡത്തിൽ കീഴിൽ ഏതു കാലയളവിലേക്ക് തുടരുമായിരുന്നുമോ, ആ കാലയളവിന്റെ അവശേഷിക്കുന്നിടത്തോളം മാത്രം തുടരുന്നതാണ്.

243 ച. അംഗത്വത്തിനുള്ള അയോഗ്യതകൾ (1) ഏതൊരാളും

(ക) ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലേക്കുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കൾക്കുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്ക് തൽസമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ അതിൽക്കീഴിലോ അപകാരം അയോഗ്യനാക്കപ്പെടുന്നപക്ഷം:

എന്നാൽ യാതൊരാളെയും അയാൾക്ക് ഇരൂപത്തിയൊന്നു വയസ്സ് തികഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾക്കു ഇരൂപത്തിയെഴുറയസ്സിൽ കുറവേയുള്ളൂ എന്ന കാരണത്തിന്മേൽ അയോഗ്യനാക്കാവുന്നതല്ല.

(ഖ) ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ അതിൽക്കീഴിലോ അപകാരം അയോഗ്യനാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളപക്ഷം.

മറ്റു ചില യാതൊരു അംഗമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതിനോ അംഗമായിരിക്കുന്നതിനോ അയോഗ്യനായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) ഒരു പഞ്ചായത്തിലെ ഏതെങ്കിലും അംഗം (1) -ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അയോഗ്യതകളിൽ ഏതിലൊന്നിലും വിധേയമായിട്ടുണ്ടോ എന്ന പ്രശ്നമുണ്ടാകുന്നപക്ഷം, ആ പ്രശ്നം പ്ര. സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, നിയമാവലി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരവിധാനത്തിന്റെ നിയമാനുസരിച്ച്, അപകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന രീതിയിൽ വിശദമാണ്.

243 മ. പഞ്ചായത്തുകളുടെ അധികാരങ്ങളും, അധികാരശക്തിയും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും—ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, പഞ്ചായത്ത് കൾ സ്വയംഭരണസംവിധാനങ്ങളെന്ന നിലയിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ അവയെ പ്രചോദിപ്പിക്കുന്നതിന് നിരന്തരം വഴി, ആവശ്യമായ അങ്ങനെയുള്ള അധികാരങ്ങളും അധികാരശക്തിയും നൽകുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള നിയമത്തിൽ അതിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നിബന്ധനകൾക്കു വിധേയമായി.

(ക) സ്വന്തം വികസനത്തിനും സാമൂഹ്യനീതിക്കും പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ

ഒരു അംഗം എൽപ്പിക്കാവുന്ന, പതിനൊന്നാം പട്ടികയിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനകളുടെ, സ്വന്തം വികസനത്തിനും സാമൂഹ്യനീതിക്കുമുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കൽ,

എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഉചിതതലത്തിൽ അധികാരങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും വിട്ടുപോകുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകളടങ്ങിയിരിക്കാവുന്നതുമാണ്.

243 ലെ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നികുതി ചുമത്താനുള്ള അധികാരങ്ങളും പഞ്ചായത്തുകളുടെ നിധികളും—ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, നിയമസഭ, ആ നിയമസഭയിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന വിധം—

ക) അങ്ങനെയുള്ള നടപടികൾക്കു നിലവിൽ അങ്ങനെയുള്ള പരിമിതികൾക്കു വിധേയമായി അങ്ങനെയുള്ള നികുതികളും തിരിവുകളും ചുങ്കങ്ങളും ഫീസും ചുമത്തുന്നതിനും വസൂലാക്കുന്നതിനും വിനിയോഗിക്കുന്നതിനും ഒരു പഞ്ചായത്തിനെ അധികാരപ്പെടുത്തുകയും,

ഭാ) അങ്ങനെയുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്കും അങ്ങനെയുള്ള നിബന്ധനകൾക്കും പരിമിതികൾക്കും വിധേയമായി പഞ്ചായത്തിന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ ചുമത്തുകയും വസൂലാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നികുതികളും തിരിവുകളും ചുങ്കങ്ങളും ഫീസും നീക്കിവയ്ക്കുകയും;

ഗ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്ന് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് അങ്ങനെയുള്ള ഔദ്യോഗിക സഹായധനങ്ങൾ നൽകുന്നതിനു വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും,

ഘ) യഥാക്രമം, പഞ്ചായത്തുകളിലോ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വേണ്ടിയോ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ പണവും വരവ് വയ്ക്കുന്നതിന് അങ്ങനെയുള്ള നിധികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും അവയിൽ നിന്ന് അങ്ങനെയുള്ള പണം പിൻവലിക്കുന്നതിനും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും,

ചെയ്യാവുന്നതാണ്

243 നു, സാമ്പത്തികസ്ഥിതി വ്യക്തപ്പെടുത്തുന്നതിന് ധനകാര്യക്കമ്മീഷന്റെ രൂപീകരണം—(1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണർ ആകുന്നിടത്തോളം വേഗത്തിൽ, 1992-ലെ ഭരണഘടന എഴുപത്തിയൊന്നാം ഭാഗത്തിൽ ആക്ട് നിയമ പ്രാരംഭമേതൽ ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിലും അതിനുശേഷം മറ്റോ അഞ്ചുവർഷക്കാലം അവസാനിക്കുമ്പോഴും പഞ്ചായത്തുകളുടെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതി വ്യക്തപ്പെടുത്തുന്നതിനും—

ക) സംസ്ഥാനം പരമാവധി, ഈ ഭാഗത്തിൽ കീഴിൽ സംസ്ഥാനവും പഞ്ചായത്തുകളുമായി ഭാഗിക്കാവുന്നതായ നികുതികളുടെയും തിരിവുകളുടെയും ചുങ്കങ്ങളുടെയും ഫീസുകളുടെയും അനവരതങ്ങൾ അവ തമ്മിൽ വിതരിക്കലും അങ്ങനെയുള്ള വാഗ്ദാനങ്ങൾ അതാതിനുള്ള വിഹിതങ്ങൾ എല്ലാ തലത്തിലുമുള്ള പഞ്ചായത്തുകൾക്കിടയിൽ വിഭജിക്കലും;

ഭാ) പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നീക്കിവയ്ക്കാവുന്നതും അവയ്ക്ക് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതുമായ നികുതികളും തിരിവുകളും ചുങ്കങ്ങളും ഫീസും നിശ്ചയിക്കലും

ഗ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് പഞ്ചായത്തുകൾക്കുള്ള ഔദ്യോഗിക സഹായധനങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന തത്വങ്ങളും;

ഗ. പഞ്ചായത്തുകളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികളും.

ഗ) ഗവർണ്ണർ പഞ്ചായത്തുകളുടെ സാമ്പത്തിക ഭരണമൂലം താത്പര്യങ്ങൾക്ക് ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ വിടുന്ന മറ്റു ഏതുകാര്യവും.

സംബന്ധിച്ച ഗവർണ്ണർക്ക് ശുപാർശകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനും ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്

(2) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം നിയമം വഴി, കമ്മീഷന്റെ ഘടനയും അതിന്റെ അംഗങ്ങളായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നതിനാവശ്യമായ മോശ്യതകളും അവരെ തൊഴിലെടുക്കുന്നതിനുള്ള രീതിയും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്

243 വ. ചില പ്രദേശങ്ങൾക്ക് ഈ ഭാഗം ബാധകമാകുന്നതല്ലെന്ന (1) ഈ ഭാഗത്തിലെ യാതൊന്നും 244-ാം അനുച്ഛേദം (1) ൽ ചേർന്നിട്ടുള്ള പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടക പ്രദേശങ്ങൾക്കും പട്ടണ ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഭൗതിക വർഗ്ഗപ്രദേശങ്ങൾക്കും ബാധകമാകുന്നതല്ല.

(2) ഈ ഭാഗത്തിലെ യാതൊന്നും—

(ക) നഗരാലാൻഡ്, മേലാലയ, മിസ്മോറം സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ;

ഖ) നിരന്തരമായ പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിരന്തരതയ്ക്ക് കീഴിൽ ജില്ലാ കൗൺസിലുകൾ നിലവിലുള്ള മണ്ഡലം സംസ്ഥാനത്തെ മലമ്പ്രദേശങ്ങൾക്കും

ബാധകമാകുന്നതല്ല

(3) ഈ ഭാഗത്തിലെ യാതൊന്നും—

(a) ജില്ലാ തലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകൾ സംബന്ധിച്ച മറ്റ് സഭയോ പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിരന്തരതയ്ക്ക് കീഴിൽ ഫാർജ്ജിലാസ് ഗവണ്മെന്റിൽ കൗൺസിൽ നിലവിലുള്ള പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള നഗരസഭാസമിതികളോടൊത്ത് ഫാർജ്ജിലാസ് ജില്ലയിലെ മലമ്പ്രദേശങ്ങൾക്ക് ബാധകമാകുന്നതല്ല ;

ബ) അങ്ങനെയുള്ള നിരന്തരതയ്ക്ക് കീഴിൽ ഗവൺമെന്റിലുള്ള ഫാർജ്ജിലാസ് ഗവണ്മെന്റ് കൗൺസിലിലെ അംഗങ്ങളെപ്പോലെയോ അല്ലാത്തതെങ്കിലും ബാധിക്കുന്നതായി കരുതാൻ പാടുമില്ലതല്ല.

(c) പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റ് നിയമങ്ങൾ പട്ടികജാതികൾക്കും മറ്റും ഉള്ള പ്രാബല്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളുടെ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള നഗരസഭാസമിതികളോടൊത്ത് അംഗീകാരം പ്രകാശിപ്പിക്കാത്തതിന് ബാധകമാകുന്നതല്ല ;

(4) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും,—

(a) (2)-ാം ചേർന്നിട്ടുള്ള ഉപഭാഗത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഈ സംസ്ഥാനത്തെ നഗരസഭമാണമെന്ന് നയമുണ്ടെങ്കിൽ, ആ സംസ്ഥാനത്തെ മേൽ (1)-ാം ചേർന്നിട്ടുള്ള പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലെ പട്ടണപ്രദേശങ്ങൾ ആ നഗരസഭയോടൊത്ത് നിരന്തരതയോടുകൂടി ആ നഗരസഭയുടെ അധികാരത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. ആ നഗരസഭയിൽ നോമ്പോലി വോട്ടു ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളിൽ മൂന്നിൽ രണ്ടിൽ കൂറാവാത്ത ഒരിക്കലുള്ളതാകട്ടെ ആ അതിർത്തിയിൽ ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുന്നപക്ഷം, ഈ ഭാഗം വ്യോപ്തിപ്പെടാവുന്നതാണ്,

(b) പരാമർശമുൾ നിരന്തരതയ്ക്ക്, (1) ൽ ചേർന്നിട്ടുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലെ ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അങ്ങനെയുള്ള നിരന്തരതയ്ക്ക് വിധേയമാകുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവുകളുകൾക്കും ഉപദേശപ്പെടുത്തലുകൾക്കും വിധേയമായി സൂചിപ്പിക്കാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു നിരന്തരതയും 368-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭാഗമായി വായിക്കരുതപ്പെടാവുന്നതല്ല

243 വ. നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളോ പഞ്ചായത്തുകളോ തുടങ്ങിയ ഈ ഭാഗത്തിലെ നിയമങ്ങൾ 192-ലെ ഭരണഘടന പുരുഷനിയമം 363-ൽ ആക്ട് 192-ൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പഞ്ചായത്തുകളെ സംബന്ധിച്ച മറ്റ് നഗരസഭാസമിതികളോടൊത്ത് പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്നതും ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമാകുന്നതും ഏതെങ്കിലും നിരന്തരതയ്ക്ക് കീഴിൽ പട്ടണപ്രദേശങ്ങളിലെ പട്ടണപ്രദേശങ്ങൾക്കും ഉപദേശപ്പെടുത്തലുകൾക്കും വിധേയമായി സൂചിപ്പിക്കാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു നിരന്തരതയും 368-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭാഗമായി വായിക്കരുതപ്പെടാവുന്നതല്ല

എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് നിലവിലുള്ള എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയോ നിയമസമിതിയുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സംഗതിയിൽ, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണാധികാരികളുടെ ഓരോ സഭയും ആ അർത്ഥത്തിൽ പാസ്സാക്കിയ പ്രമേയപ്രകാരം, നോക്കേണ്ടതല്ല. പിരിച്ചുവിടപ്പെടാത്തപക്ഷം, അവയുടെ കാലദൈർഘ്യം അവസാനിക്കുന്നതുവരെ തുടരുന്നതാണ്.

243-ാം തെരഞ്ഞെടുപ്പു വിഷയങ്ങളിൽ കോടതികളുടെ ഇടപെടലിന് വിലക്ക് ഈ ഭരണഘടനയിലെത്തുന്നതെന്നായിരുന്നാലും,—

(ക) നിരോധകമണ്ഡലങ്ങളുടെ അതിർത്തി നിർണ്ണയിക്കലോ അങ്ങനെയുള്ള വിനോദകമണ്ഡലങ്ങൾക്ക് സ്ഥാനങ്ങൾ തിരിച്ചുവയ്ക്കലോ സംബന്ധിച്ച്, 243-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ കീഴിലുണ്ടാക്കിയതോ ഉണ്ടാക്കിയതായി കരുതപ്പെടുന്നതോ ആയ ഏതു നിയമത്തിന്റെയും സ്വാധീന ഓരോ കോടതിയിലോ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാവുന്നതല്ല.

(ഖ) ഏതെങ്കിലും പഞ്ചായത്തിലേക്കുള്ള യാതൊരു തെരഞ്ഞെടുപ്പും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമുണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ അതിൻകീഴിലോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യപ്പെടുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരസ്ഥാനത്തിനു മുമ്പാകെയും അങ്ങനെയുള്ള രീതിയിലും ബോധിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഹർജി മൂലൊത്തരമല്ലാതെ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാവുന്നതല്ല.

ഭാഗം IX ക

മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ

243-ാം നിർവ്വചനങ്ങൾ ഈ ഭാഗത്തിൽ, സന്ദർഭം മററുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം—

(ക) 'കമ്മിറ്റി' എന്നാൽ 243-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ കീഴിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു കമ്മിറ്റി എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഖ) 'ജില്ല' എന്നാൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ ഒരു ജില്ല എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

(ഗ) 'മഹാനഗരപ്രദേശം' എന്നാൽ പത്തുലക്ഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ ജനസംഖ്യയുള്ളതും ഒരു ജില്ലയിലോ കൂടുതൽ ജില്ലകളിലോ ഉൾപ്പെടുന്നതും, രണ്ടോ അതിൽ കൂടുതലോ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളോ പഞ്ചായത്തുകളോ അടങ്ങിയതുമായ ഒരു പ്രദേശം അല്ലെങ്കിൽ ഈ ഭാഗത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഗവർണ്ണർ, മഹാനഗര പ്രദേശമായി പൊതു വിജ്ഞാപനം വഴി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മറ്റു സമീപപ്രദേശങ്ങൾ എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

(ഘ) 'മുനിസിപ്പൽ പ്രദേശം' എന്നാൽ ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ, ഗവർണ്ണർ വിജ്ഞാപനംചെയ്യുന്ന പ്രകാരമുള്ള, അധീനപ്രദേശമെന്നർത്ഥമാകുന്നു.

(ങ) 'മുനിസിപ്പാലിറ്റി' എന്നാൽ 243-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ കീഴിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമെന്നർത്ഥമാകുന്നു.

(ച) 'പഞ്ചായത്ത്' എന്നാൽ 243-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ കീഴിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു പഞ്ചായത്ത് എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഛ) 'ജനസംഖ്യ' എന്നാൽ തൊട്ടടുത്തു കഴിഞ്ഞ കാനേഷുമാരിയിൽ പ്രസ്കരിച്ച കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി തിട്ടപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരമുള്ള ജനസംഖ്യ എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

6 ഈ ഭാഗത്തിലെ യാതൊന്നും, പിന്നോക്ക വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട പൗരൻമാർക്കനുക്രമമായി ഏതെങ്കിലും മുന്നിപ്പാലിനിലിൽ സ്ഥാനങ്ങളും അല്ലെങ്കിൽ മുന്നിപ്പാലിനികളിൽ ചെരുപേഴ്സൺ പദവിയും സംവരണം ചെയ്യുന്നതിന് ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തെ തടയുന്നതല്ല.

243 പി. മുന്നിപ്പാലിനികളുടെ കാലദൈർഘ്യം മുതലായവ—(1) താൽസര്യം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൻകീഴിൽ നേരത്തെത്തന്ന പിരിച്ചുവിടപ്പെടുത്തപക്ഷം ഓരോ മുന്നിപ്പാലിനിയും അതിന്റെ ആദ്യ പാശ്ചാത്യ നിശ്ചയിച്ച തീയതി മുതൽ അഞ്ചുവർഷത്തേക്ക് തുടരുന്നതും അതിനപ്പുറം തുടരുന്നതല്ലാത്തതുകൊണ്ടു :

എന്നാൽ, പിരിച്ചുവിടുന്നതിന് മുമ്പ് മുന്നിപ്പാലിനിക്ക്, കേൾക്കപ്പെടാൻ സ്വാമയാ അവസരം നൽകേണ്ടതാണ്

(2) താൽസര്യം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതു നിയമത്തിന്റെയും യാതൊരു ഭേദഗതിക്കും അങ്ങനെയുള്ള ഭേദഗതിക്ക് തൊട്ടുമുമ്പ് പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന ഏതു തലത്തിലുമുള്ള മുന്നിപ്പാലിനിയുടെയും (1)ാം ചേർപ്പിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അതിന്റെ കാലദൈർഘ്യം അവസാനിക്കുന്നതുവരെ, പിരിച്ചുവിടലിന് കാരണമാകുന്ന പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

(3) ഒരു മുന്നിപ്പാലിനി രൂപീകരിക്കുന്നതിനുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പ്, -

(ക) (1)ാം ചേർപ്പിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അതിന്റെ കാലദൈർഘ്യം അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ;

ഖ) അതിന്റെ പിരിച്ചുവിടൽ തീയതി മുതൽ ആറുമാസക്കാലത്തുവ് അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്,

പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതാണ് :

എന്നാൽ പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ട മുന്നിപ്പാലിനി തുടരുമായിരുന്ന കാലയളവിന്റെ അവശേഷിക്കുന്ന ഭാഗം ആറുമാസത്തിൽ കൂറാവിട്ടുള്ളതാണ് അങ്ങനെയുള്ള കാലയളവിലേക്ക് മുന്നിപ്പാലിനി രൂപീകരിക്കുന്നതിന് ഈ ചേർപ്പിന്റെ കീഴിൽ യാതൊരു തെരഞ്ഞെടുപ്പും നടത്തേണ്ടതല്ല.

(4) കാലദൈർഘ്യം അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഒരു മുന്നിപ്പാലിനി പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ടതിന്മേൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു മുന്നിപ്പാലിനി അപകാരം, അതു പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ടില്ലാത്തതുവരെ കീഴിൽ പിരിച്ചുവിടപ്പെട്ട മുന്നിപ്പാലിനി (1)ാം ചേർപ്പിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതു കാലയളവിലേക്ക് തുടരുന്നതും അതിനുപുറം ആ കാലയളവിന്റെ അവശേഷിക്കുന്നിടത്തോളം മാത്രം തുടരുന്നതാണ്

243 ഫ. അംഗത്തിനുള്ള അയോഗ്യതകൾ (1) ഏതൊരുതും—

(ക) മണ്ഡലപ്പെട്ട സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലേയ്ക്കുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾക്കുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, താൽസര്യം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ അതിൻകീഴിലോ അപകാരം അയോഗ്യനാക്കപ്പെടുന്നപക്ഷം

എന്നാൽ യാതൊരാളെയും അയാൾക്ക് ഇരുപത്തിയൊന്ന് വയസ്സ് തികഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ഇരുപത്തിയഞ്ചു വയസ്സിൽ കുറവായുള്ളൂ എന്ന കാരണത്തിന്മേൽ അയോഗ്യനാക്കാവുന്നതല്ല,

(ഖ) ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ അതിൻകീഴിലോ അപകാരം അയോഗ്യനാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പക്ഷം ഒരു മുന്നിപ്പാലിനിയുടെ അംഗമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതിനോ അംഗമായിരിക്കുന്നതിനോ അയോഗ്യനായിരിക്കുന്നതാണ്

(2) ഒരു മുന്നിപ്പാലിനിയുടെ ഏതെങ്കിലും അംഗം (1)ാം ചേർപ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അയോഗ്യതകളിൽ ഏതൊരുതും വിധേയനായിട്ടുണ്ടോ എന്ന പ്രശ്നമുണ്ടാകാതെ, ആ പ്രശ്നം ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, നിയമാവലി, വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ തീരുമാനത്തിന്, അപകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ചീതിയിൽ വിഭജിക്കേണ്ടതാണ്

243 ബ. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ മുതലായവയുടെ അധികാരങ്ങളും അധികാരശക്തിയും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും— ഈ ഭരണ ഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, നിയമം വഴി—

(ക) മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെന്ന നിലയിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ അവയെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ അങ്ങനെയുള്ള അധികാരങ്ങളും അധികാരശക്തിയും നൽകാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള നിയമത്തിൽ, അതിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി—

(i) സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനും സാമൂഹിക നീതിക്കും പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കലും

(iii) അവയെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്ന, പന്ത്രണ്ടാം പട്ടികയിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികൾ സംബന്ധിച്ചവയുൾപ്പെടെയുള്ള ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണവും പദ്ധതികളുടെ നടപ്പാക്കലും,

സംബന്ധിച്ച് മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് അധികാരങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ അടങ്ങിയിരിക്കാവുന്നതും,

(ബി) പന്ത്രണ്ടാം പട്ടികയിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികൾ സംബന്ധിച്ചുള്ളവയുൾപ്പെടെ, കമ്മിറ്റികൾക്ക് നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് അവയെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ അങ്ങനെയുള്ള അധികാരങ്ങളും അധികാരശക്തിയും കമ്മിറ്റികൾക്കു നൽകാവുന്നതും ,

ആണ്

243 ങ. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് നികുതി ചുമത്താനുള്ള അധികാരവും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ നിയമങ്ങളും— ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, നിയമംവഴി ആ നിയമത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന—

(ക) അങ്ങനെയുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ സരിപ്പും അങ്ങനെയുള്ള പരിധികൾക്കു വിധേയമായും നികുതികളും തീരുവകളും ചൂകങ്ങളും ഫീസും ചുമത്തുന്നതിനും വസൂലാക്കുന്നതിനും വിനിയോഗിക്കുന്നതിനും ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിയെ അധികാരപ്പെടുത്തുകയും ,

(ബി) സംസ്ഥാന സർക്കാർ ചുമത്തുകയും വസൂലാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നികുതികളും തീരുവകളും ചൂകങ്ങളും ഫീസും അങ്ങനെയുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്കും അങ്ങനെയുള്ള നിബന്ധനകൾക്കും പരിധികൾക്കും വിധേയമായും ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്ക് നീക്കിവയ്ക്കുകയും ,

(ഗ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്ന് മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് അങ്ങനെയുള്ള ഔദ്യോഗിക സഹായനങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും

(റഫ) മന്ദ്രക്രമം മുനിസിപ്പാലിറ്റികളാലോ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കു വേണ്ടിയോ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ തുകകളും വരവു വയ്ക്കുന്നതിന് നിയമങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനും അവയിൽനിന്ന് അങ്ങനെയുള്ള തുകകൾ പിൻവലിക്കുന്നതിനു കൂടിയും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും

ചെയ്യാവുന്നതാണ്

243 ധ. ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ—(1) 243 ബ. അനുപ്രദേശത്തിൽ കീഴിൽ തുപികരിക്കപ്പെട്ട ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി കൂടി പുനപരിശോധിക്കേണ്ടതും—

(ക) (1) സംസ്ഥാനം ചുമത്താവുന്നതും ഈ ഭാരതത്തിൽ കീഴിൽ സംസ്ഥാനവും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുമായി പങ്കിടാവുന്നതുമായ നികുതികളുടെയും തീരുവകളുടെയും ചൂകങ്ങളുടെയും ഫീസുകളുടെയും അറവുവകകൾ അവ തമ്മിൽ വിരിക്കലും അങ്ങനെയുള്ള വരവുകളിൽ അതാതിനുള്ള വിഹിതങ്ങൾ എല്ലാതലങ്ങളിലുമുള്ള മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കിടയിൽ വിഭജിക്കലും ;

(II) മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് നീക്കിവയ്ക്കാവുന്നതും അവ വീതിയോഗിക്കാവുന്നതുമായ നികുതികളും തീരുവകളും ചുങ്കങ്ങളും ഫീസും നിശ്ചയിക്കലും

(III) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്ന് മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കുള്ള ഔദ്യോഗിക സഹായധനങ്ങളും നിയന്ത്രിക്കുന്ന തത്വങ്ങളും ;

ഖ) മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ ;

ഗ) ഗവർണ്ണർ മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ സാമ്പത്തിക ഭേദനയുടെ താല്പര്യങ്ങൾക്ക് ധനകാര്യക്കമ്മീഷനു വിടുന്ന മരേറതു കാര്യവും .

സംബന്ധിച്ച് ഗവർണ്ണർക്ക് ശുപാർശകൾ നൽകേണ്ടതുമാണ്.

(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ കീഴിൽ കമ്മീഷൻ നൽകുന്ന ഓരോ ശുപാർശയും അതിർമേഖലയ്ക്കുള്ള നടപടി സംബന്ധിച്ച് വിശദീകരണ വിവരക്കുറിപ്പ് സഹിതം, ഗവർണ്ണർ സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് മുമ്പാകെ വരു്പിക്കേണ്ടതാണ്.

243 യ. മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ അക്കൗണ്ടുകളുടെ ആധിനം—മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ അക്കൗണ്ടുകളുടെ പരിപാലനവും അങ്ങനെയുള്ള അക്കൗണ്ടുകളുടെ ആധിനവും സംബന്ധിച്ച് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥകളുണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

243 ഖ. മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളിലേക്കുള്ള തൊഴഞ്ഞടപ്പുകൾ—(1) മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളിലേക്കുള്ള എല്ലാ തൊഴഞ്ഞടപ്പുകൾക്കുമുള്ള സമ്മതിദായക പട്ടികകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെയും തൊഴഞ്ഞടപ്പുകളുടെ നടത്തിപ്പിന്റെയും മേൽനോട്ടവും നിർദ്ദേശവും നിയന്ത്രണവും 243 ട അനുച്ഛേദത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്ഥാന തൊഴഞ്ഞടപ്പ് കമ്മീഷനിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതാണ് ;

(2) ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന് മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളിലേക്കുള്ള തൊഴഞ്ഞടപ്പുകൾ സംബന്ധിച്ചുള്ളതോ അതുമാത്രം ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആയ എല്ലാ കാര്യങ്ങൾക്കും, നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥകളുണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

243 യ. മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളിലേക്കുള്ള ബാധകത—ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾക്ക് ബാധകമാകുന്നതും ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിനുള്ള അവസരം ബാധകതയിൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങൾ 240-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ കീഴിൽ നിയമിക്കപ്പെട്ട ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററുടെയ്ക്കുള്ള പരാമർശങ്ങളായിരുന്നാലെന്തെങ്കിലും ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തെയോ നിയമസഭയെയോ സംബന്ധിച്ച പരാമർശങ്ങൾ നിയമസഭയുള്ള ഒരു യൂണിയൻ പ്രദേശം സംബന്ധിച്ച് ആ നിയമസഭയെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങളായിരുന്നാലെന്തെങ്കിലും ആ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, രാഷ്ട്രപതി, പൊതുവിജ്ഞാപനം വഴി, ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, ഏതെങ്കിലും യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിനോ അതിന്റെ ഭാഗത്തിനോ അദ്ദേഹം പ്രസ്തുത വിജ്ഞാപനത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന ഒഴിവുകളെക്കുറിക്കും രൂപഭേദപ്പെടുത്തലുകൾക്കും വിധേയമായി ബാധകമാകുന്നതാണെന്നു നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

243 യ. ഗ. ചില പ്രദേശങ്ങൾക്ക് ഈ ഭാഗം ബാധകമാകുന്നതല്ലെന്ന്—(1) ഈ ഭാഗത്തിലെ യാതൊന്നും 244-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പട്ടിക പ്രദേശങ്ങൾക്കും (2) ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഗോത്രവർഗ്ഗ പ്രദേശങ്ങൾക്കും ബാധകമാകുന്നതല്ല.

(2) ഈ ഭാഗത്തിലെ യാതൊന്നും പൂർവ്വ ബാധാ സംസ്ഥാനത്തെ ഫാർജിലിംഗ് ജില്ലയിലെ മലമ്പ്രദേശങ്ങളിൽ തദ്ദേശീയ നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൽ കീഴിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ഫാർജിലിംഗ് മറ്റോ ഹിന്ദു കൗൺസിലിന്റെ ചുമതലകളെയും അധികാരങ്ങളെയും ബാധിക്കുന്നതായി കണക്കാക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(3) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, പാർലമെൻറ് നിയമം വഴി, അങ്ങനെയുള്ള നിയമത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന ഒഴിവാക്കലുകൾക്കും രൂപഭേദപ്പെടുത്തലുകൾക്കും വിധേയമായി ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ (1)-ാം വെബ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പട്ടിക പ്രദേശങ്ങളിലേക്കും ഗോത്രവർഗ്ഗപ്രദേശങ്ങളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള താതൊരു നിയമവും 368-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭേദഗതിയായി കരുതാൻ പാടില്ലാത്തതുകൊണ്ടു്.

243 യ ഫലം. ജില്ലാ ആസൂത്രണത്തിനുള്ള കമ്മിറ്റി—(1) ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും ജില്ലാതലത്തിൽ ആ ജില്ലയിലെ പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും തയ്യാറാക്കുന്ന പദ്യതികൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും ജില്ലയ്ക്കു മുഴുവനായിട്ടുള്ള വികസന പദ്യതിയുടെ ഒരു കൂറ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനും ജില്ലാ ആസൂത്രണക്കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, നിയമം വഴി,

(ക) ജില്ലാ ആസൂത്രണക്കമ്മിറ്റികളുടെ ഘടന ;

(ഖ) അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റികളിലെ സ്ഥാനങ്ങൾ നികത്തേണ്ട രീതി

എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ആകെ എണ്ണത്തിൽ അതിൽ നാലിൽ കൂറായൊരു അംഗങ്ങൾ ജില്ലാതലത്തിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ജില്ലയിലെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെയും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളാലും അവരുടെയിടയിൽ നിന്നും ജില്ലയിലെ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെയും നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെയും ജനസംഖ്യകൾ അനുസരിച്ചുള്ള അനുപാതികമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടേണ്ടതാണ് ;

(ഗ), അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റികൾക്ക് നിലവിലുണ്ടാവുന്ന ജില്ലാ ആസൂത്രണ സംബന്ധിച്ച ചുമതലകൾ ;

(ഘ) അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റികളുടെ ചെയർപേഴ്സൺമാരെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള രീതി,

എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകളുണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

3) ഓരോ ജില്ലാ ആസൂത്രണ കമ്മിറ്റിയും കർടുവികസന പദ്യതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ

ക) , സ്ഥല, സൗകര്യം, സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ, ആസൂത്രണ ഘടന, മറ്റു ഭൗതികവും പ്രകൃതിജന്യവുമായ വിഭവങ്ങളും പരിശോധിച്ച്, താടിസ്ഥാനപരമായ ആളുകൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും പരിസ്ഥിതി സൗകര്യങ്ങൾ എന്ന് വിശദീകരിക്കുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും ഓരോ, സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ള നിയമപരിപാടികളും

(1) ധനപരമായ മറ്റു വിധത്തിലുള്ളതോ ആയ പ്രത്യേക വിഭവങ്ങളുടെ വ്യാപനവും തരവും,

പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്

(ഖ) ഹർജി, ഉത്തരവു വഴി, നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളും സംഘടനകളുമായി ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ഓരോ ജില്ലാ ആസൂത്രണ കമ്മിറ്റിയുടെയും ചെയർപേഴ്സൺ, അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റി ശുപാർശ ചെയ്തപ്രകാരമുള്ള വികസന പദ്യതി സംസ്ഥാന സർക്കാരിനയയ്ക്കേണ്ടതാണ്

***243 യ ഖ മഹാനഗര ആസൂത്രണത്തിനുള്ള കമ്മിറ്റി** (1) ഓരോ മഹാനഗര പ്രദേശത്തും ആ മഹാനഗര പ്രദേശത്തിന് മുഴുവനായി ഒരു കൂറ് വികസന പദ്യതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഒരു മഹാനഗര ആസൂത്രണ കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം, നിയമം വഴി

(ക) മഹാനഗര ആസൂത്രണക്കമ്മിറ്റികളുടെ ഘടന ;

(ഖ) അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റികളിലെ സ്ഥാനങ്ങൾ നികത്തേണ്ട രീതി

* (1) നവംബർ 12-ാം തീയതിയിലെ എൻ.ഒ. 75 (33) പ്രകാരം 243 യ. 3-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഭാഗ് 3-ൽ തലസ്ഥാന പ്രദേശമായ ഡൽഹിക്ക് ബാധകമാകുന്നതല്ല.

എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റിയിലെ അംഗങ്ങളുടെ മുന്നിൽ രണ്ടിൽ കുറയാത്ത അംഗങ്ങൾ മഹാനഗരപ്രദേശത്തെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ തൊഴൈത്തട്ടുകളെപ്പറ്റി അംഗങ്ങളാലും അവരുടെയടിയിൽനിന്നും മഹാനഗര പ്രദേശത്തെ പഞ്ചായത്തുകളുടെ ചെയർപേഴ്സൺമാരാലും അവരുടെയടിയിൽ നിന്നും ആ പ്രദേശത്തെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ഭരണസംഘങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അംഗബന്ധത്തിന് ആസൂത്രികമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(പ) അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റികളെ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ചരതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമെന്ന് കരുതപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റികളിൽ ഭാരത സർക്കാരിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും അങ്ങനെയുള്ള സ്വകാര്യതകളുടെയും സഹായത്തോടെയും പ്രാതിനിധ്യം ;

(ഡ) അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റികളെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്ന മഹാനഗരപ്രദേശത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ആസൂത്രണവും ഏകോപനവും സംബന്ധിച്ച ചുമതലകൾ ;

(ഇ) അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റികളുടെ ചെയർപേഴ്സൺമാരെ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ട രീതി.

എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്

(3) ഓരോ മഹാനഗര ആസൂത്രണ കമ്മിറ്റിയും കരട് വികസന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ,

(ക) (i) മഹാനഗര പ്രദേശത്തെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും പഞ്ചായത്തുകളും തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള പദ്ധതികളും ;

(ii) ഏകോപിത സമഗ്ര നഗരകാര്യസംഗ്രഹം ജലവും മറ്റ് ഭരണകവും പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ പങ്കിടുന്നത് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ഏകോപിത വികസനം പരിപാലിതം വരുത്തലും എന്നിവയ്ക്കുവേണ്ട മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും പഞ്ചായത്തുകളിനും ഹൈന്ദവതയ്ക്കുള്ള സംഗതികളും

(iii) ഭാരത സർക്കാരിനും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനും നിർവ്വഹണത്തിലുള്ള സർവ്വോപരിതായുള്ള ഘടകങ്ങളും മുൻഗണനാക്രമങ്ങളും

(iv) ഭാരത സർക്കാരിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും ഏജൻസികൾ മഹാനഗര പ്രദേശത്ത് നടത്താൻ സാധ്യമായുള്ള നിക്ഷേപങ്ങളുടെ വ്യക്തിയം സ്വഭാവവും ഗണ്യമായ മറ്റു വിധത്തിലോ ഉള്ള മറ്റു ലക്ഷ്യമായ വിവരങ്ങളും

പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ് ;

(ഡ) മെമ്പേർ ഉത്തരവ്, വഴി, നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന സഹായങ്ങളും സ്വകാര്യതകളുമായി കൂടിയാലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ഓരോ മഹാനഗര ആസൂത്രണ കമ്മിറ്റിയുടെയും ചെയർപേഴ്സൺ അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റി അധ്യക്ഷൻ ചെയ്ത പങ്കാളിയുള്ള വികസന പദ്ധതി സംസ്ഥാന സർക്കാരിനയച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതാണ്

243 ത. ച. നിലവിലുള്ള നിരമങ്ങളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും തുടങ്ങുന്നത് ഈ ഭാഗത്തിൽ എന്തുതന്നെയാവിരുന്നാലും 1992 ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദിനാലോ ഭേദിനാ) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു സംസ്ഥാനത്ത് പാവപ്പെട്ടതിലിരുന്നതും ഈ ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിരുദ്ധമായതുമായ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ എന്തു വ്യവസ്ഥയും ക്ഷമയുള്ള നിരമനിർമ്മാണപരിപാടി ക്ഷമയുള്ള മറ്റ് അധികാരസംഗ്രഹമോ ക്ഷമയിൽ ചെയ്യുകയോ വഴിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതുമായ അങ്ങനെയുള്ള പാരമ്പര്യം മുതൽ ഒരു വർഷം അവസാനിക്കുന്നതുവരെയോ ഇവയിലേതാണോ ആദ്യം സംഭവിക്കുന്നത് അതുവരെ പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതാണ് ;

[illegible]

243 സ ഓ ഹ നാണത്തപ്പുഴയിലുണ്ടായിട്ട് കോടതികളുടെ ഇടപെടലിന് വിധേയം ഈ ഭരണഘടനയിലെത്തുന്നതായിരുന്നാലും,—

[illegible][illegible]

കെ. ആ. നമ്പൂഴ്വര നഗ്നഗണത്തിന്റെ നിരൂപണമനുസരിച്ച്, നഗ്നഗണ വിന്യസങ്ങൾ നിലവിലുള്ളവയായിരിക്കണം പരിശോധിച്ചു. എന്തെങ്കിലും വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ആ നഗ്നഗണത്തിന് മഴ വരെയും അതിന്റെ പ്രതികരണങ്ങൾ മാത്രമായിട്ടും അതിന് അനുമതി നൽകുന്നതിന്റെ നിരൂപണമനുസരിച്ച്, വിശദീകരിക്കാനോ അല്ലെങ്കിൽ വിമർശനം നിർമ്മിക്കുവാൻ അധികാരമുള്ളതല്ല എന്നതിനെക്കുറിച്ചും അതിനെക്കുറിച്ചും.

3. ആ. നമ്പൂഴ്വര നഗ്നഗണത്തിന്റെ നിർവ്വഹണാധികാരിയുടെ വ്യക്തിത്വം ഉള്ളതായ വ്യവസ്ഥകൾ നിർവ്വചിക്കാവുന്നതും ;

4. ആ. നമ്പൂഴ്വര നഗ്നഗണത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം പരിശോധിച്ചു. എന്തെങ്കിലും വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ആ നഗ്നഗണത്തിന് മഴ വരെയും അതിന്റെ പ്രതികരണങ്ങൾ മാത്രമായിട്ടും അതിന് അനുമതി നൽകുന്നതിന്റെ നിർവ്വഹണാധികാരിയുടെ വ്യക്തിത്വം ഉള്ളതായ വ്യവസ്ഥകൾ നിർവ്വചിക്കാവുന്നതും ;

(5) ഈ ഭരണഘടനയുടെ അനുബന്ധങ്ങളിലെ ഒരു അനുബന്ധത്തിൽ വിവരിച്ച പ്രകാരം, പരാമർശത്തിൽ ആ. നമ്പൂഴ്വര നഗ്നഗണത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം പരിശോധിച്ചു. എന്തെങ്കിലും വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ആ നഗ്നഗണത്തിന് മഴ വരെയും അതിന്റെ പ്രതികരണങ്ങൾ മാത്രമായിട്ടും അതിന് അനുമതി നൽകുന്നതിന്റെ നിർവ്വഹണാധികാരിയുടെ വ്യക്തിത്വം ഉള്ളതായ വ്യവസ്ഥകൾ നിർവ്വചിക്കാവുന്നതും ;

6. ആ. നമ്പൂഴ്വര നഗ്നഗണത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം പരിശോധിച്ചു. എന്തെങ്കിലും വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ആ നഗ്നഗണത്തിന് മഴ വരെയും അതിന്റെ പ്രതികരണങ്ങൾ മാത്രമായിട്ടും അതിന് അനുമതി നൽകുന്നതിന്റെ നിർവ്വഹണാധികാരിയുടെ വ്യക്തിത്വം ഉള്ളതായ വ്യവസ്ഥകൾ നിർവ്വചിക്കാവുന്നതും ;

ആകുന്നു

3. മേൽപ്രകാരം വിവരിച്ച പ്രവർത്തനം നിർവ്വഹിക്കാൻ ആ. നമ്പൂഴ്വര നഗ്നഗണത്തിന് മഴ വരെയും അതിന്റെ പ്രതികരണങ്ങൾ മാത്രമായിട്ടും അതിന് അനുമതി നൽകുന്നതിന്റെ നിർവ്വഹണാധികാരിയുടെ വ്യക്തിത്വം ഉള്ളതായ വ്യവസ്ഥകൾ നിർവ്വചിക്കാവുന്നതും ;

4. ഈ അനുബന്ധത്തിൽ വിവരിച്ച പ്രവർത്തനം നിർവ്വഹിക്കാൻ ആ. നമ്പൂഴ്വര നഗ്നഗണത്തിന് മഴ വരെയും അതിന്റെ പ്രതികരണങ്ങൾ മാത്രമായിട്ടും അതിന് അനുമതി നൽകുന്നതിന്റെ നിർവ്വഹണാധികാരിയുടെ വ്യക്തിത്വം ഉള്ളതായ വ്യവസ്ഥകൾ നിർവ്വചിക്കാവുന്നതും ;

ഭാഗം XI

യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം I—നിയമനിർമ്മാണപരമായ ബന്ധങ്ങൾ

നിയമനിർമ്മാണപരമായ അധികാരങ്ങളുടെ വിഭജനം

245. പാർലമെന്റും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളുടെ വ്യാപ്തി—(1) ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, പാർലമെന്റിന്, ഭാരതത്തിന്റെ ക്ഷേപദണ്ഡത്തിന് മുഴുവനുമോ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനോ വേണ്ടി നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് ആ സംസ്ഥാനത്തിന് മുഴുവനുമോ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനോ വേണ്ടി നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതും ആകുന്നു:

(2) പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമം നിയമനാമം അതിന് പ്രകാശിതത്തിൽക്കപ്പുറം പ്രാബല്യം ഉണ്ടാകുമെന്ന കാരണത്തിനാൽ അന്യായമാണെന്നു കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

246. പാർലമെന്റും സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളുടെ വിഷയം—(1) (1)-ാം (3)-ാം ഖണ്ഡങ്ങളിൽ ചുരുങ്ങുന്ന ആമിരുന്നാലും, ഏഴാം പട്ടികയിലെ (ഈ ഭരണഘടനയിൽ "യൂണിയൻ ലിസ്റ്റ്" എന്ന് പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള) ലിസ്റ്റ് I-ൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് നിരമ്മം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനു അനന്യായികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ ചുരുങ്ങുന്ന ആമിരുന്നാലും പാർലമെന്റിനും, കുടാതെ 1-ാം ഖണ്ഡത്തിന് വിധേയമായി * * * ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലും ഏഴാം പട്ടികയിലെ (ഈ ഭരണഘടനയിൽ "സമാവത്തി ലിസ്റ്റ്" എന്നു പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള) ലിസ്റ്റ് II-ൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഏതു സംബന്ധിച്ച് നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) (1)-ാം (2)-ാം ഖണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി, * * * ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് ഏഴാം പട്ടികയിലെ ഈ ഭരണഘടനയിൽ "സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റ്" എന്ന് പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ലിസ്റ്റ് II-ൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്, അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തിനോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനോ വേണ്ടി നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ അനന്യായികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(4) പാർലമെന്റിന് ഭാരതത്തിന്റെ ക്ഷേപദണ്ഡത്ത് [ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൽ] ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിന് വേണ്ടി ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച്, അങ്ങനെയുള്ള വിഷയം സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു വിഷയമായിരുന്നാലും നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(1) (2) ലെ ഭരണഘടന ഏഴാം ഭാഗത്തിൽ ആക്ട് 4-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ക ഭാഗത്തിലും ഖ ഭാഗത്തിലോ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള എന്തി വാക്കുകളും അക്കാരണമുള്ള വിട്ടുകളുടേയും അർത്ഥത്തെ ആക്ട് 24-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഖ ഭാഗത്തിലോ ച ഭാഗത്തിലോ എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത്.

247. ചില അധീഷണൽ കോടതികളുടെ സ്ഥാപനത്തിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാൻ പാർലമെൻറിനുള്ള അധികാരം—ഈ അർത്ഥത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളുടെയോ യൂണിയൻ ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു വിഷയം സംബന്ധിച്ച് നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമങ്ങളുടെയോ മെച്ചപ്പെട്ട വിശ്ലേഷണത്തിനുവേണ്ടി അധീഷണൽ കോടതികൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ പാർലമെൻറിന് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

248. നിയമനിർമ്മാണത്തിനുള്ള അവശേഷിക്കുന്ന അധികാരങ്ങൾ—(1) സമവർത്തി ലിസ്റ്റിലോ സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലോ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും നിയമം നിർമ്മിക്കുവാൻ പാർലമെൻറിന് അനന്യധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) അങ്ങനെയുള്ള അധികാരം ആ രണ്ടു ലിസ്റ്റുകളിൽ ഒന്നിലും എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരു നികുതി ചുമത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരവും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

249. സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലെ ഒരു വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ദേശീയ താത്പര്യത്തിനുവേണ്ടി നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻറിനുള്ള അധികാരം—() ഈ അർത്ഥത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഹാജരാകുകയും വോട്ടു ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളിൽ മൂന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗത്തിൽ കൂറയാവെയ്യുള്ളവർ പിൻതാങ്ങിയ പ്രമേയംവഴി, ആ പ്രമേയത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതും സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുമായ ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് പാർലമെൻറ് നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടത് ദേശീയ താത്പര്യത്തിന് ആവശ്യമായ തുടക്കം നൽകുന്നത് രാജ്യസഭ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ആ പ്രമേയം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ ആ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിന് മുഴുവനുമോ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനോ വേണ്ടി പാർലമെൻറ് നിയമം ഉണ്ടാക്കുന്നത് നിയമാനുസൃതം ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പാസ്സാക്കിയ ഒരു പ്രമേയം അതിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന ഒരു വർഷത്തിൽ കവിയാത്ത അങ്ങനെയുള്ള മാലഭരണക്ക് പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രമേയം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നത് അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രമേയം, (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ റദ്ദ് ചെയ്തിട്ടുള്ള രീതിയിൽ പാസ്സാക്കുന്നപക്ഷം, അങ്ങനെ പാസ്സാക്കുമ്പോഴൊക്കെ ആ പ്രമേയം ഈ ഖണ്ഡപ്രകാരം മറുപടിയായിൽ പ്രാബല്യത്തിലില്ലാതാകുമായിരുന്ന തീയതി മുതൽ ഒരു വർഷക്കാലത്തേക്കുകൂടി പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതാണ്.

(3) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരമുള്ള ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കിയില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻറിന് ക്ഷമത ഇല്ലാതാകുമായിരുന്നിടത്ത് പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു നിയമത്തിന്, ആ ക്ഷമതയില്ലായ്മയുടെ വ്യാപ്തിയോളം, ആ പ്രമേയം പ്രാബല്യത്തിലില്ലാതായതിനു ശേഷം ആരുമാനക്കാലം അവസാനിക്കുന്നതിന്മേൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ കാര്യം അവസാനിക്കും മുമ്പ് ചെയ്തതോ ചെയ്യാൻ വിട്ടുപോയതോ ആയ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചൊഴികെ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകുന്നതാണ്.

250. ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാവിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടെങ്കിൽ സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലെ എന്തു വിഷയം സംബന്ധിച്ചും നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻറിനുള്ള അധികാരം—(1) ഈ അർത്ഥത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാവിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ പാർലമെൻറിന്, സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള എന്തു വിഷയം സംബന്ധിച്ചും, ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനു മുഴുവനുമോ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനോ വേണ്ടി നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാവിളംബരം ഹുറപ്പടുത്തിയിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻറിന് ക്ഷമതയില്ലാതാകുമായിരുന്നിടത്ത്, പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു നിയമത്തിന്, ആ ക്ഷമതയില്ലായ്മയുടെ വ്യാപ്തിയോളം ആ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലില്ലാതായതിനുശേഷം ആരുമാനക്കാലം അവസാനിക്കുന്നതിന്മേൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ കാര്യം അവസാനിക്കും മുമ്പ് ചെയ്തതോ ചെയ്യാൻ വിട്ടുപോയതോ ആയ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചൊഴികെ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകുന്നതാണ്.

251. 249-ഉം 250-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങൾ പ്രകാരം പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയ നിയമങ്ങളും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയ നിയമങ്ങളും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തമില്ലായ്മ—249 ഉം 250 ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ യാതൊന്നും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്, ഈ ഭരണഘടനപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതല്ലാത്തതും, എന്നാൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനോ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും പ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരമുള്ളതും പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയതുമായ ഒരു നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ പാർലമെൻ്റിന് മേൽപ്പറഞ്ഞ രണ്ട് അനുച്ഛേദങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും പ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരമുള്ളതും പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയതുമായ ഒരു നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ, പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിന് അത് പാസ്സാക്കിയത് സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിന് മുമ്പായാലും പിന്മായാലും അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിന് ആ പൊരുത്തക്കേടിൻ്റെ വ്യക്തിത്വമോ, എന്നാൽ പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിന് പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും തുടരുന്ന കാലത്തോളം മാത്രം പ്രാബല്യം ഉള്ളതിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

252. രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സമ്മതത്തോടുകൂടി നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻ്റിലുള്ള അധികാരവും അങ്ങനെയുള്ള നിയമം മനോരമയിലും സംസ്ഥാനം സ്വീകരിക്കുന്നതും—(1) രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലങ്ങൾക്ക് 249-ഉം 250 ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിൽ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയിരുന്ന പഴികെ പാർലമെൻ്റിന് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരം ഉള്ളതല്ലാത്ത വിഷയങ്ങളിലേക്കെത്തിച്ചാൽ അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പാർലമെൻ്റ് നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടത് അഭിപ്രായപരിധിയിലുള്ളതല്ലാത്തതും ആ അർത്ഥത്തിൽ പ്രമേയങ്ങൾ ആ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലങ്ങളുടെ എല്ലാ സഭകളും പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ, അതനുസരിച്ച് ആ വിഷയം ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിനോ പാർലമെൻ്റ് ഒരു ആക്ട് പാസ്സാക്കുന്നത് നിയമാനുസൃതമായിരിക്കുന്നതും അധികാരം പാസ്സാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ആക്ട് അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും മറ്റ് ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിൻ്റെ സഭയോ രണ്ടു സഭകൾ ഉള്ളതെന്ന് സഭകളിൽ ഓരോന്നുമായും അതിലുള്ള പാസ്സാക്കുന്ന പ്രമേയംവഴി ആക്ട് പാസ്സാക്കി അത് സ്വീകരിക്കുന്നതായാൽ, ആ സംസ്ഥാനത്തിനും ബാധകമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) പാർലമെൻ്റ് അപ്രകാരം പാസ്സാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ആക്ട്, അതുപോലെത്തന്നെ രീതിയിൽ പാസ്സാക്കുകയോ സ്വീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന പാർലമെൻ്റിൻ്റെ ഒരു ആക്ട്കൊണ്ടു കേവലം ചെയ്യുകയോ നോക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതും, എന്നാൽ അത് ബാധകമാകുന്ന ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ച് ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൻ്റെ ഒരു ആക്ട്കൊണ്ടു കേവലം ചെയ്യുകയോ നോക്കുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

253. അന്താരാഷ്ട്രക്കരാറുകൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുന്നതിനുള്ള നിയമനിർമ്മാണം—ഈ അർത്ഥത്തിലെ മന്ദിരത്തെ വ്യവസ്ഥകളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, പാർലമെൻ്റിന് മനോരമയിലും രാജ്യവുമായോ രാജ്യങ്ങളുമായോ ഉള്ള ഒരു സന്ധിയോ കരാറോ ഉടമ്പടിയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും അന്താരാഷ്ട്ര സമ്മേളനത്തിലോ സംഘത്തിലോ മറ്റു നികാമത്തിലോ വച്ച് എടുത്ത ഏതെങ്കിലും തീരുമാനമോ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഭാരതത്തിൻ്റെ മുഴുവൻ ഭൂപ്രദേശത്തിനോ അതിൻ്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനോവേണ്ടി നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

254. പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമങ്ങളും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തമില്ലായ്മ—(1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ, നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻ്റിന് ക്ഷമതയുള്ളതും പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയ്ക്കോ സമവർത്തി ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണപ്പെടാത്ത വിഷയങ്ങളിൽ ഒന്നിനെ സംബന്ധിച്ച് നിവേദിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയ്ക്കോ

വിരുദ്ധമാണെങ്കിൽ, അപ്പോൾ, (2) ാ ഖണ്ഡത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിന്, അത് പാസ്സാക്കിയത് അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിന് മുമ്പായാലും പിമ്പായാലും, അല്ലെങ്കിൽ നിലവിലുള്ള നിയമത്തിന്, അതതുസംഗതിപോലെ, അധിപ ഭാഗം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും, സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമ നിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ നിയമം ആ വൈരുദ്ധ്യത്തിൻ്റെ വ്യാപ്തിയോളം അസാധ്യ വായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) സമവർത്തിലിസറിൽ ഏണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഒന്നിനെ സംബന്ധിച്ച്, * * * ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു നിയമം, പാർലമെൻ്റ് മുമ്പ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു നിയമത്തിലെയോ ആ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് നിലവിലുള്ള ഒരു നിയമത്തിലെയോ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമായ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായാൽ, അപ്പോൾ, അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം അപകാരം ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിന്, അത് രാഷ്ട്രപതിയുടെ പരിഗണനയ്ക്കായി നീക്കിവയ്ക്കുകയും, അതിന് അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ അനുമതി ലഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ആ സംസ്ഥാനത്ത് അധിപഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ് :

എന്നാൽ ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും അന്തേവിഷയം സംബന്ധിച്ച്, സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം അപകാരം ഉണ്ടാക്കിയ നിയമത്തിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയോ, ഭേദഗതി വരുത്തുകയോ, വ്യത്യാസം വരുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമം റദ്ദാക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഒരു നിയമം ഉൾപ്പെടെ ഏതെങ്കിലും നിയമം ഏത് സമയത്തും ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്നും പാർലമെൻ്റിനെ തടയുന്നതല്ല.

255. ശിപാർശകളും മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുമതികളും സംബന്ധിച്ച ആവശ്യകതകൾ നടപടിക്രമം സംബന്ധിച്ചവ മാത്രമായി കരുതണമെന്ന്—പാർലമെൻ്റിൻ്റെയോ * * * ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൻ്റെയോ യാതൊരു ആക്റ്റും, അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആക്റ്റിലെ യാതൊരു വ്യവസ്ഥയും, ഈ ഭരണഘടനയാൽ ആവശ്യമായ ഏതെങ്കിലും ശിപാർശയോ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുമതിയോ ലഭിച്ചിട്ടില്ലെന്ന കാരണത്താൽ മാത്രം,

(ക) ആവശ്യമായ ആ ശിപാർശ ഗവർണ്ണറുടേതായിരിക്കുന്നിടത്ത്, ഗവർണ്ണറോ അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതിയോ;

(ഖ) ആവശ്യമായ ആ ശിപാർശ രാജപ്രമുഖന്റേതായിരിക്കുന്നിടത്ത് രാജപ്രമുഖനോ, അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതിയോ,

(ഗ) ആവശ്യമായ ആ ശിപാർശയോ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുമതിയോ രാഷ്ട്രപതിയുടേതായിരിക്കുന്നിടത്ത്, രാഷ്ട്രപതിയോ,

ആ ആക്റ്റിന് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അസാധുവാകുന്നതല്ല.

[1976 ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും ഗ്രഹാരം പട്ടികയിലെ ക ഭാഗത്തിലോ മ ഭാഗത്തിലോ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള എന്നീ വാക്കുകളും അക്ഷരങ്ങളും വീട്ടുകളുടേതും

അദ്ധ്യായം II—ഭരണപരമായ ബന്ധങ്ങൾ

സാമാന്യം

256. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും യൂണിയന്റെയും ക്ഷപാട് ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും നിർവാഹകാധികാരം ആ സംസ്ഥാനത്തിന് ബാധകമായ, പാർലമെൻ്റ് ജന്മോക്തിയിട്ടുള്ള നിയമങ്ങളും നിർവ്വഹിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമങ്ങളും അനുസരിക്കുന്നത് സുനിശ്ചിതമാക്കത്തക്കവിധം പ്രയോഗിക്കേണ്ടതും ആ ആവശ്യത്തിന് വേണ്ടതാണെന്ന് ഭാരതസർക്കാരിന് മോന്നുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകുന്നതിലേക്ക് യൂണിയൻ്റെ നിർവാഹകാധികാരം വ്യാപിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

257. ചില സാഹചര്യങ്ങളിൽ സാമ്പ്രദായങ്ങളുടെ മേൽ യൂണിയൻ്റെ നിയന്ത്രണം—(1) ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും നിർവാഹകാധികാരം യൂണിയൻ്റെ നിർവാഹകാധികാരത്തിൻ്റെ പ്രയോഗത്തിന് റിവാദമുണ്ടാക്കുകയോ ഭംഗം വരുത്തുകയോ ചെയ്യാത്തവിധം പ്രയോഗിക്കേണ്ടതും ആ ആവശ്യത്തിന് വേണ്ടതാണെന്ന് ഭാരതസർക്കാരിന് മോന്നുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകുന്നതിലേക്ക് യൂണിയൻ്റെ നിർവാഹകാധികാരം വ്യാപിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ദേശീയമോ സൈനികമോ ആയ പ്രാധാന്യം ഉള്ളവ എന്ന് നിർദ്ദേശത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തെയും സംരക്ഷണത്തെയും പുറമെ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിലേക്ക് കൂടി യൂണിയൻ്റെ നിർവാഹകാധികാരം വ്യാപിക്കുന്നതാകുന്നു.

എന്നാൽ, ഈ ചെമ്പരതിയിലെ അതൊന്നും രാജപാതകളെയോ ജലമാർഗ്ഗങ്ങളെയോ ദേശീയ രാജപാതകളോ ദേശീയ ജലമാർഗ്ഗങ്ങളോ ആയി പ്രഖ്യാപിക്കുവാൻ പാർലമെൻ്റിനുള്ള അധികാരത്തെയോ, അപകടം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള രാജപാതകളെയോ ജലമാർഗ്ഗങ്ങളെയോ സംബന്ധിച്ച് യൂണിയനുള്ള അധികാരത്തെയോ നാവിക കര വൈമാനിക സേനകളുടെ ദൗത്യങ്ങളെ നിർമ്മാണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച അതിൻ്റെ ചുമതലകളുടെ ഭാഗമെന്ന നിലയിൽ ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുവാൻ യൂണിയനുള്ള അധികാരത്തെയോ നിയന്ത്രിക്കുന്നതായി കരുതുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(3) യൂണിയൻ്റെ നിർവാഹകാധികാരം, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് ആ സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിലുള്ള റെയിൽവേയുടെ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി എടുക്കേണ്ട നടപടികളെക്കുറിച്ച് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിലേക്കുകൂടി വ്യാപിക്കുന്നതാകുന്നു.

(4) ഏതെങ്കിലും ഗതാഗതമാർഗ്ഗത്തിൻ്റെ നിർമ്മാണമോ സംരക്ഷണമോ സംബന്ധിച്ച് (2)-ാം ചെമ്പരതിപ്രകാരമോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും റെയിൽവേയുടെ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി എടുക്കേണ്ട നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച് (3)-ാം ചെമ്പരതിപ്രകാരമോ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിർദ്ദേശം നിറവേറ്റുന്നതിൽ, അങ്ങനെയുള്ള നിർദ്ദേശം നൽകപ്പെട്ടിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ സാധാരണനിയമങ്ങളുള്ള കൃത്യങ്ങളുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ ചെലവിടേണ്ടിവരുമായിരുന്നതിൽ അധികമായ ചെലവുകൾ നേരിടേണ്ടിവന്നിട്ടുള്ളതിൽ, ആ സംസ്ഥാനത്തിന് അപകാരം നേരിടേണ്ടിവന്ന അധിക ചെലവുകൾ സംബന്ധിച്ച് അന്വേഷണം സമ്മതിക്കുന്നതോ, സമ്മതത്തിൻ്റെ അഭാവത്തിൽ ഭാരതത്തിൻ്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് നിയമിക്കുന്ന ഒരു മദ്ധ്യസ്ഥൻ നിർവ്വഹിക്കുന്നതോ ആയ തുക ഭാരതസർക്കാർ ആ സംസ്ഥാനത്തിന് കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

257 ക. യൂണിയന്റെ നായകസേനകളെയും മറ്റു സേനകളെയും വിട്ടുകൊടുത്ത് സംസ്ഥാനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നത് 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് 33-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം റദ്ദാക്കി (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

258. ചില സംഗതികളിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അധികാരങ്ങളും മറ്റും നൽകുവാൻ യൂണിയനുള്ള അധികാരം (1) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും മാഷ്ട്രപതിക്ക്, ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാരിന്റെ സമ്മതത്തോടുകൂടി ആ സർക്കാരിനെയോ അതിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാരെയോ യൂണിയന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം വ്യാപിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച ചുമതലകൾ സോപാധികമായോ നിരുപാധികമായോ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതും ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന് വാഗ്ദാനമാകുന്നതും ആയ ഒരു നിയമത്തിന്, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരമില്ലാത്ത ഒരു വിഷയം സംബന്ധിച്ചതാണ്. ആ നിയമം എന്നിരുന്നാലും, ആ സംസ്ഥാനത്തിനോ അതിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാർക്കോ അധികാരസംസ്ഥാനങ്ങൾക്കോ അധികാരങ്ങൾ നൽകുകയോ അതിന്റെയോ അവരുടെയോ മേൽ കർത്തവ്യങ്ങൾ ചുമത്തുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അധികാരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും കർത്തവ്യങ്ങൾ ചുമത്തുന്നതിനും അതിനെ അല്ലെങ്കിൽ അവരെ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ബലത്തിൽ അധികാരങ്ങളും കർത്തവ്യങ്ങളും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനോ അതിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാർക്കോ അധികാരസംസ്ഥാനങ്ങൾക്കോ നൽകുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെയോ അവരുടെയോ മേൽ ചുമത്തുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആ അധികാരങ്ങളുടെയും കർത്തവ്യങ്ങളുടെയും പ്രയോഗത്താൽ ബന്ധപ്പെട്ട ആ സംസ്ഥാനത്തിന് നേരിടേണ്ടി വന്നിട്ടുള്ള ഭരണസംബന്ധമായ അധികപ്പെടലുകൾ സംബന്ധിച്ച് സമ്മതിക്കാവുന്നതോ സമ്മതത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസി നിയമിക്കുന്ന ഒരു മദ്യസ്ഥൻ നീൽ ചതിക്കാവുന്നതോ ആയ അങ്ങനെയുള്ള നൂക ഭാരതസർക്കാർ ആ സംസ്ഥാനത്തിന് കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

[258 ക. യൂണിയനെ ചുമതലകൾ ഏൽപ്പിക്കുവാൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള അധികാരം ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണർക്ക് ഭാരതസർക്കാരിന്റെ സമ്മതത്തോടുകൂടി ആ സർക്കാരിനെയോ അതിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻമാർക്കെയോ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം വ്യാപിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ചുള്ള ചുമതലകൾ, സോപാധികമായോ നിരുപാധികമായോ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.]

259. [ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഭാഗത്തിലെ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സന്തതസേനകൾ] 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം റദ്ദാക്കി

260. ഭാരതത്തിന് പുറത്തുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് യൂണിയനുള്ള അധികാരത്തെ ഭാരത സർക്കാരിന് ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ ഭാഗമല്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും ഭൂപ്രദേശത്തെ സർക്കാരുമായുള്ള ഉടമ്പടി വഴി അങ്ങനെയുള്ള ഭൂപ്രദേശത്തെ സർക്കാരിൽ നിക്ഷിപ്തമായിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശപ്രകാരം നിയമനിർമ്മാണപരമോ നിതിന്യായപരമോ ആയ ഏതെങ്കിലും ചുമതലകൾ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതും, പുനാർ അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ഉടമ്പടിയും വിദേശീയ അധികാരിയുടെ പ്രയോഗം സംബന്ധിച്ച് തൽസമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതു നിയമത്തിനും വിധേയവും അവയ്ക്ക് നിയന്ത്രിതവും ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

261. പൊതുകുത്ത്യങ്ങളും രേഖകളും നീതിന്യായ നടപടികളും (1) യൂണിയന്റെയും ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും പൊതുകുത്ത്യങ്ങൾക്കും രേഖകൾക്കും നീതിന്യായ നടപടികൾക്കും ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് എല്ലാതിടത്തും പൂർണ്ണമായ വിശ്വാസ്യതയും മാനുതയും കൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 43-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

2. 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 33-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കൃത്യങ്ങളും രേഖകളും നടപടികളും തെളിയിക്കുന്നതിനും അവയുടെ പ്രഭാവം നിശ്ചയിക്കുന്നതിനും ഉള്ള രീതിയും അതിനുള്ള ഉപാധികളും പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന പ്രകാരം ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ ഏത് ഭാഗത്തും ഉള്ള സിവിൽ മേകാടുകൾ പ്രസ്താവിച്ചതോ പുറപ്പെടുവിച്ചതോ ആയ അന്തിമ വിധിന്യായങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവുകൾ ആ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്ത് എവിടെയും നിയമാനുസൃതം നടത്താവുന്നത് ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

ജലം സംബന്ധിച്ച തർക്കങ്ങൾ

262. അന്തർ-സംസ്ഥാന നദികളിലെയോ അന്തർ-സംസ്ഥാന നദീതടങ്ങളിലെയോ ജലം സംബന്ധിച്ച തർക്കങ്ങളുടെ ന്യായ നിർണ്ണയം () പാർലമെൻറിന്, ഏതെങ്കിലും അന്തർ-സംസ്ഥാന നദിയുടെയോ, നദീതടത്തിന്റെയോ ജലത്തിന്റെ ഉപയോഗമോ, വിതരണമോ അല്ലെങ്കിൽ അവയിലെ ജലത്തിന്റെ നിയന്ത്രണമോ സംബന്ധിച്ച ഏതെങ്കിലും തർക്കത്തിന്റെയോ പരാതിയുടെയോ ന്യായനിർണ്ണയത്തിന്, നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(2) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, പാർലമെൻറിന്, (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും തർക്കമോ പരാതിയോ സംബന്ധിച്ച് സുപ്രീംകോടതിയോ മറ്റേതെങ്കിലും കോടതിയോ അധികാരിത പ്രയോഗിച്ചുകൂടാൻ നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഏകോപനം

263. ഒരു അന്തർ-സംസ്ഥാന സമിതിയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഡ്യൂറസ്ഥകൾ —രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഏതെങ്കിലും സമയത്ത്—

(ക) സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ള തർക്കങ്ങളെക്കുറിച്ച് അന്വേഷണവിചാരണ നടത്തുവാനും ഉപദേശിക്കുവാനും ;

(ഖ) സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ചിലതിനോ എല്ലാറ്റിലുമോ, അല്ലെങ്കിൽ യൂണിയനും ഒന്നോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കോ പൊതുവിൽ താല്പര്യമുള്ള വിഷയങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുവാനും ചർച്ചചെയ്യുവാനും ,

(ഗ) അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും വിഷയത്തിന്മേൽ ശുപാർശകളും, പ്രത്യേകിച്ച് ആ വിഷയം സംബന്ധിച്ചുള്ള നയത്തിന്റെയും പ്രവൃത്തിയുടെയും മെച്ചപ്പെട്ട ഏകോപനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ശുപാർശകളും, സമർപ്പിക്കുവാനും,

ഉള്ള കർത്തവ്യം ഭരമേൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സമിതിയുടെ സാധാരണ രൂപി പൊതുതാല്പര്യങ്ങൾക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുമെന്ന് തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ, രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി അങ്ങനെയുള്ള ഒരു സമിതി രൂപീകരിക്കുകയും അത് നിർവ്വഹിക്കേണ്ട കർത്തവ്യങ്ങളുടെ സ്വഭാവവും അതിന്റെ ഘടനയും നടപടിക്രമവും നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് നിയമാനുസൃതം ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

ഭാഗം XII

ധനകാര്യവും വസ്തുവും കരാറുകളും വ്യവഹാരങ്ങളും

അദ്ധ്യായം I ധനകാര്യം

സാമാന്യം

[264. വ്യാപ്തം ഈ ഭാഗത്തിൽ 'ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ' എന്നാൽ 280-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു]

265. നിയമത്തിന്റെ അധികാരം മുമ്പേനയല്ലാതെ നികുതികൾ ചുമത്തുവാനും നിയമത്തിന്റെ അധികാരം മുമ്പേനയല്ലാതെ താഴെത്തന്നിട്ടുള്ള നികുതികൾ ചുമത്തുകയോ പിരിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല

266. ഭാരതത്തിന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും സഞ്ചിതനിധികളും പൊതുകണക്കുകളും (1) 267-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ചില നികുതികളുടെയും തീരുവകളുടെയും അറ്റാൻഡ് ചുമപ്പുവുമോ അതിന്റെ ഭാഗമായി തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഈ അദ്ധ്യായത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഭാരത സർക്കാരിന് ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ വരുമാനവും ആ സർക്കാർ ട്രഷറി റിപ്പോർട്ടുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ കടമെടുക്കുകയോ അർത്ഥമാപായ മുൻകൂറുകളോ ഏറ്റെടുക്കുന്ന എല്ലാ കടങ്ങളും, കടങ്ങളുടെ തിരിച്ചടയ്ക്കലിന് ആ സർക്കാരിന് ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ പണവും "ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധി" എന്നു പേര് പറയാവുന്ന ഒരു സഞ്ചിതനിധിയിൽ അടയ്ക്കുന്നതും ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ വരുമാനവും ആ സർക്കാർ ട്രഷറി റിപ്പോർട്ടുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ കടമെടുക്കുകയോ അർത്ഥമാപായ മുൻകൂറുകളോ ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ കടങ്ങളും കടങ്ങളുടെ തിരിച്ചടയ്ക്കലിന് ആ സർക്കാരിന് ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ പണവും "സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധി" എന്നു പേര് പറയാവുന്ന ഒരു സഞ്ചിതനിധിയിൽ അടയ്ക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഭാരത സർക്കാറോ ഭാരത സർക്കാരിനു ചുമപ്പിച്ചോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാറോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരിനു ചുമപ്പിച്ചോ ലഭിക്കുന്ന മറ്റൊരാൾ പൊതുപ്പണവും ഭാരതത്തിന്റെ പൊതുകണക്കിലോ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പൊതുകണക്കിലോ, അതതു സംഗതി പോലെ, വരുവുവേളകളെക്കുറിച്ചാണ്.

(3) ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിത നിധിയിൽ നിന്നോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിത നിധിയിൽ നിന്നോ യാതൊരു പണവും നിയമം അനുസരിച്ചും ഈ ഭരണഘടനയിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്കും രീതിയിലും ഒഴികെ വിനിയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

267. ആകസ്മികനിധി—(1) പാർലമെന്റിന് നിയമംവെച്ച "ഭാരതത്തിന്റെ ആകസ്മികനിധി" എന്നു പേര് പറയാവുന്ന ഒരു മുൻകൂർ തുകയുടെ സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ ഒരു ആകസ്മികനിധി സ്ഥാപിക്കാവുന്നതും അതിൽ അങ്ങനെയുള്ള നിയമം വഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള തുകകൾ അപ്പോഴപ്പോൾ അടയ്ക്കേണ്ടതും അപ്രതിക്ഷിതമായ ചെലവു നേരിടേണ്ട ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, അങ്ങനെയുള്ള ചെലവ് 115-ാം അനുച്ഛേദമോ 116-ാം അനുച്ഛേദമോ പ്രകാരം പാർലമെന്റിന് നിയമം വെച്ച അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ അങ്ങനെയുള്ള നിധിയിൽ നിന്ന് മുൻകൂറുകൾ തരുകുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിക്ക് കഴിയത്തക്കവിധം ആ നിധി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധീനതയിൽ വയ്ക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

¹ 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭാഗം) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം 264-ാം അനുച്ഛേദത്തിന് പകരം ചേർത്തത്.

(2) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് നിയമംവഴി ഒരു മുൻകൂർ തുകയുടെ സംഭാവനയാക്കുകയോ "സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആകസ്മികനിധി" എന്നു പേര് പറയാവുന്ന ഒരു ആകസ്മികനിധി സ്ഥാപിക്കാവുന്നതും, അതിൽ അങ്ങനെയുള്ള നിയമം വഴി നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള തുകകൾ അപ്പോഴപ്പോൾ അടയ്ക്കേണ്ടതും, അപ്രതീക്ഷിതമായ ചെലവുനേരിടേണ്ട ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അങ്ങനെയുള്ള ചെലവ് 205 ഓ അനുപാതമോ 206 ഓ അനുപാതമോ പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം നിയമം വഴി അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതുവരെ അങ്ങനെയുള്ള നിധിയിൽനിന്ന് മുൻകൂറുകൾ നൽകുന്നതിന് ഗവർണ്ണർക്ക് *** കഴിയത്തക്കവിധം ആ നിധി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധീനതയിൽ വയ്ക്കേണ്ടതും, ആകുന്നു.

യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ റവന്യൂകളുടെ വിതരണം

268. യൂണിയൻ ചുമത്തുന്നതും എന്നാൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾ പിരിക്കുന്നതും വിനിയോഗിക്കുന്നതുമായ തീരുവകൾ - (1) യൂണിയൻ ലിസ്റ്റിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള സ്റ്റാമ്പ് തീരുവകളും ഔഷധിയവയും ഛായാസഞ്ചിതവുമായ തയ്യാറാക്കലുകളിൽമേലുള്ള അങ്ങനെയുള്ള എക്സൈസ് തീരുവകളും ഭാരതസർക്കാർ ചുമത്തേണ്ടതും, എന്നാൽ—

(ക) ഏതെങ്കിലും [യൂണിയൻ പ്രദേശത്തിനുള്ളിൽ] അങ്ങനെയുള്ള തീരുവകൾ ചുമത്താവുന്ന സംഗതിയിൽ, ഭാരതസർക്കാരും,

(ച) മറ്റുസംഗതികളിൽ അങ്ങനെയുള്ള തീരുവകൾ ഏതും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ളിലാണോ ചുമത്താവുന്നത് യഥാക്രമം ആ സംസ്ഥാനങ്ങളും

പിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിൽ ചുമത്താവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും തീരുവയിൽ നിന്ന് ഏതെങ്കിലും സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ വരവുകൾ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെ ഭാഗമാകുന്നതല്ലാത്തതും എന്നാൽ ആ സംസ്ഥാനത്തിന് എൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

[268. ക യൂണിയൻ ചുമത്തുകയും യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങളും കൂടി പിരിച്ചെടുക്കുകയും വിനിയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായ സേവന നികുതി (1) സേവനങ്ങളിൽമേലുള്ള നികുതികൾ ഭാരതസർക്കാർ ചുമത്തേണ്ടതും അങ്ങനെയുള്ള നികുതി ഭാരതസർക്കാരും സംസ്ഥാനങ്ങളും കൂടി (2)-ാം ഖണ്ഡികയിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രകാരം പിരിച്ചെടുക്കുകയും വകകൊള്ളിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്

(2) ഏതെങ്കിലും സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ (1)-ാം ഖണ്ഡികയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ചുമത്തപ്പെടുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഏതൊരു നികുതിയിൽ നിന്നുള്ള വരവും, പിരിച്ചെടുക്കലിനും വകകൊള്ളിക്കലിനുമായി പാർലമെന്റ് നിയമം ഭേദഗതി നിശ്ചയിച്ചുകൊടുക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നയങ്ങൾക്കനുസൃതമായി—

(ക) ഭാരത സർക്കാരും സംസ്ഥാനങ്ങളും പിരിച്ചെടുക്കേണ്ടതും;

(ച) ഭാരത സർക്കാരും സംസ്ഥാനങ്ങളും വകകൊള്ളിക്കേണ്ടതും,

ആകുന്നു.]

1979 ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 1979 വകുപ്പ്, പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്റ്റിന് വകുപ്പ്, പട്ടികയും പ്രകാരം "പട്ടാള പട്ടിമുഖം" എന്ന പദത്തിനുള്ള സംസ്ഥാനം എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത്

2001-ലെ ഭരണഘടന (എണ്പത്തിയെട്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2001 വകുപ്പ്, പ്രകാരം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചത്

269. യൂണിയൻ ചുമത്തുന്നതും പിരിക്കുന്നതും എന്നാൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കു തിരിച്ചു വയ്ക്കുന്നതുമായ നികുതികൾ— [(1) സാധനങ്ങൾ വിൽക്കുന്നതിന്മേലോ വാങ്ങുന്നതിന്മേലോ ഉള്ള നികുതികളും പരസ്യകയറ്റി അയയ്ക്കുന്നതിന്മേലുള്ള നികുതികളും ഭാരത സർക്കാർ ചുമത്തുകയും പിരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതും എന്നാൽ (2)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള രീതിയിൽ 1996 ഏപ്രിൽ 1-ാം തീയതിയിലോ അതിനുശേഷമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതും ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കത്തക്കവിധം കരുതപ്പെടേണ്ടതും ആകുന്നു.]

വിശദീകരണം.— ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി,—

ക സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന്മേലോ വിൽക്കുന്നതിന്മേലോ ഉള്ള നികുതികൾ” എന്ന പദപ്രയോഗത്തിന് വർത്തമാനപദങ്ങൾ അല്ലാതെയുള്ള സാധനങ്ങൾ വിൽക്കുന്നതിന്മേലോ, വാങ്ങുന്നതിന്മേലോ അങ്ങനെയുള്ള വിൽപനയോ വാങ്ങലോ അതർ സംസ്ഥാന വ്യാപാരത്തിന്റേയോ വാണിജ്യത്തിന്റേയോ ഇടയിൽ ഉണ്ടാകുന്നിടത്ത്, ഉള്ള നികുതികൾ എന്നർത്ഥം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്,

(ഖ) “പരക്കുകൾ കയറ്റി അയയ്ക്കുന്നതിന്മേലുള്ള നികുതികൾ” എന്ന പദപ്രയോഗത്തിന് പരക്കുകൾ കയറ്റി അയയ്ക്കുന്നതിന്മേൽ (അങ്ങനെ കയറ്റി അയച്ചത് കയറ്റി അയയ്ക്കുന്ന ആൾക്കായാലും വേറെ ഏതെങ്കിലും ആൾക്കായാലും) അങ്ങനെയുള്ള കയറ്റി അയയ്ക്കൽ അതർ സംസ്ഥാന വ്യാപാരത്തിന്റേയോ വാണിജ്യത്തിന്റേയോ ഇടയിൽ ഉണ്ടാകുന്നിടത്ത്, ഉള്ള നികുതികൾ എന്ന് അർത്ഥം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നികുതിയിൽ നിന്ന് ഏതെങ്കിലും സാമ്പത്തികവർഷത്തിലെ അറുവരവുകൾ ആ വരവുകൾ യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളുടെതായി കൽപിക്കപ്പെടാവുന്ന വരവുകളെ കുറിക്കുന്നിടത്തോളം ഒഴികെ, ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെ ഭാഗമാകുന്നതല്ലാത്തതും എന്നാൽ ആ വർഷം ഏതെല്ലാം സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കകത്താണോ ആ നികുതി ചുമത്താവുന്നത് ആ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് തിരിച്ച് വയ്ക്കേണ്ടതും, പാർലമെൻ്റ് നിയമം വഴി രൂപീകരിക്കുന്ന വരുമാനത്തുങ്ങൾ അനുസരിച്ച് ആ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതും ആകുന്നു.]

(3) [പരക്കുകളുടെ വിൽപനയോ വാങ്ങലോ കയറ്റി അയയ്ക്കലോ] എപ്പോഴാണ് അതർ സംസ്ഥാന വ്യാപാരത്തിന്റേയോ വാണിജ്യത്തിന്റേയോ ഇടയ്ക്കു ഉണ്ടാകുന്നത് എന്ന് നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള തത്ത്വങ്ങൾ പാർലമെൻ്റിന് നിയമം വഴി രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്

[270. യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ ചുമത്തുന്നതും വിതരണം ചെയ്യുന്നതുമായ നികുതികൾ (1) 268 ഉം, (268-ക-യും) 269-ഉം അനുഭവദണ്ഡങ്ങളിൽ തുല്യപരമായ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള തീരുവകളും നികുതികളും ഒഴികെ, യൂണിയൻ ലിസ്റ്റിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ നികുതികളും തീരുവകളും 271-ാം അനുഭവദണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള നികുതികളിലും തീരുവകളിലും മേലുള്ള സർവ്വതരവും പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമ പ്രകാരം പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചുമത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും സെസ്സും ഭാരത സർക്കാർ ചുമത്തുകയും പിരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതും യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ (2-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള രീതിയിൽ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതും ആകുന്നു.]

1 2000-ലെ ഭരണഘടന എൻഡ്താം ഭേദഗതി ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്
 2 1956 ലെ ഭരണഘടന ആറാം ഭാഗത്തിൽ ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്
 3 1982 ലെ ഭരണഘടന (സംശ്ലിഷ്ടതാദാന ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം “പരക്കുകളുടെ വിൽപനയോ വാങ്ങലോ” എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത്.
 4 2000 ലെ ഭരണഘടന എൻഡ്താം ഭേദഗതി ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്
 5 2003 ലെ ഭരണഘടന എൻഡ്താം ഭേദഗതി ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്.

(2) ഏതെങ്കിലും സാമ്പത്തികവർഷത്തെ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നികുതിയുടേയോ തീരുവയുടേയോ അറ്ററവരവുകളുടെ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്നതാകാത്തതും ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെ ഭാഗമാകുന്നതല്ലാത്തതും എന്നാൽ ആ നികുതിയോ തീരുവയോ ആ വർഷം ഏത് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കെങ്കിലുമെന്നോ ചുമത്തുന്നത് ആ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് തിരിച്ച് വയ്ക്കേണ്ടതും, (3)-ാം ഖണ്ഡപാഠത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള രീതിയിൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന അങ്ങനെയുള്ള രീതിയിലും അങ്ങനെയുള്ള സമയം മുതൽക്കും ആ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതും ആകുന്നു.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ “നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട” എന്നാൽ—

(1) ഒരു ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്നതുവരെ, ഉത്തരവുവഴി രാഷ്ട്രപതിയാൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട എന്നും,

(2) ഒരു ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം, ധനകാര്യക്കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ കണക്കിലെടുത്തതിനുശേഷം ഉത്തരവുവഴി രാഷ്ട്രപതിയാൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട എന്നും,

അർത്ഥമാകുന്നതാണ്

271. യൂണിയന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ചില തീരുവകളിൽമേലും നികുതികളിൽമേലും ഉള്ള സർച്ചാർജ്ജ്—269-ഉം 271-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, യൂണിയന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി പാർലമെന്റിന് ഏതു സമയത്തും ആ അനുച്ഛേദങ്ങളിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും തീരുവകളോ നികുതികളോ, ധന സർച്ചാർജ്ജായി വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും സർച്ചാർജ്ജിൽ നിന്നുള്ള ചുരുക്ക വരവുകളും ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെ ഭാഗം ആയിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

272. [യൂണിയൻ ചുമത്തുകയും പിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതും യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഇടയിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്നതുമായ നികുതികൾ] 2000-ലെ ഭരണഘടന (ഭേദഗതി) എൻപതാം ആക്ട്, 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം വിടുകയുണ്ടായി 9-6-2006 മുതൽ പ്രാബല്യം]

273. ചണത്തിൻകേന്ദ്രം ചണോൽപ്പന്നങ്ങളിൽമേലും ഉള്ള കരററുമതി തീരുവയ്ക്ക് പകരമുള്ള സഹായധനം—(1) ആനിനം, ബിഹാർ, ഒറീസ്സ, പശ്ചിമബംഗാൾ എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ചണത്തിൻമേലും ചണോൽപ്പന്നങ്ങളിൽമേലുമുള്ള കരററുമതി തീരുവയുടെ അറ്ററവരവുകളുടെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗം ഓരോ വർഷവും തരിച്ചുവയ്ക്കുന്നതിനു പകരം, ആ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ റവന്യൂകൾക്ക് രാഷ്ട്രാധികസഹായധനമായി ഓരോവർഷവും നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള തുകകൾ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽമേൽ ചുമത്തേണ്ടതാണ്

(2) ഈ പകരം നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള തുകകൾ ഭാരതസർക്കാർ ചണത്തിൻമേലും ചണോൽപ്പന്നങ്ങളിൽമേലും ഉള്ള കരററുമതി തീരുവ ചുമത്തുന്നതു തുടരുന്നതാകാതെ അല്ലെങ്കിൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പാഠഭംഗം സംഭവിക്കാത്തതും ഈ രീതിയിൽ ഏതെങ്കിലും ഭേദഗതിയുണ്ടാകുന്നതും അതുവരെ, ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽമേൽ ചുമത്തുന്നത് തുടരേണ്ടതാണ്

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ “നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ള” എന്ന പ്രയോഗത്തിന് 270-ാം അനുച്ഛേദത്തിലുള്ള അതേ അർത്ഥം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

274. സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് താൽപര്യമുള്ള നികുതി ചുമത്തലിനെ ബാധിക്കുന്ന ബില്ലുകൾക്ക് രാഷ്ട്രപതിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള ശുപാർശ വേണമെന്ന്—(1) സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് താൽപര്യമുള്ള ഏതെങ്കിലും നികുതിയോ തീരുവയോ ചുമത്തുന്നതോ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുന്നതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഭാരതത്തിലെ ആഭ്യന്തരനികുതി സംബന്ധിച്ചുള്ള നിയമങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി നിർവ്വചിച്ചിട്ടുള്ള “കാർഷികാദായം” എന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ അർത്ഥം വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ ഈ അർത്ഥത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ ഏതെങ്കിലും പകരം സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് പണം വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന്മേലോ ചെയ്യാവുന്നതിന്മേലോ തത്സമയത്തെ ബാധിക്കുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ ഈ അർത്ഥത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് യൂണിയന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഏതെങ്കിലും സർച്ചാർജ്ജ് ചുമത്തുന്നതോ ആയ യാതൊരു ബില്ലും ഭേദഗതിയും രാഷ്ട്രപതിയുടെ ശുപാർശയിൻമേൽ ഒഴികെ പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുമ്പടകളിൽ ഒന്നിലും അവതരിപ്പിക്കുവാനോ ഉന്നയിക്കുവാനോ പാടുള്ളതല്ല

(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ "സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നികുതിയോ തീരുവയോ" എന്ന പ്രയോഗത്തിന്—

ക. ഏത് നികുതിയുടെയോ തീരുവയുടെയോ മുഴുവൻ അറവുവോ അതിന്റെ ഭാഗമോ ആണെന്ന് ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന് തിരിച്ചറിയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു നികുതിയോ തീരുവയോ; അല്ലെങ്കിൽ

ച. ഏതു നികുതിയുടെയോ തീരുവയുടെയോ അറവുവെന്ന പദാർത്ഥമല്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന് ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് തത്സമയം തുകകൾ നൽകേണ്ടതായുള്ളത്, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു നികുതിയോ തീരുവയോ.

എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു.

275. യൂണിയനിൽ നിന്ന് ചില സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള സഹായധനങ്ങൾ—(1) പാർലമെന്റ് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥപെയ്യാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള തുകകൾ, സഹായം ആവശ്യമാണെന്ന് പാർലമെന്റ് നിശ്ചയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ റവന്യൂകൾക്ക് ഔദ്യോഗിക സഹായധനങ്ങളായി ഓരോ വർഷവും ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്ന് ചുരുങ്ങതെങ്കിലും വിലയിരുത്തുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് വിഭജിക്കുന്ന തുകകൾ നീക്കപ്പെടുത്താവുന്നതും ആകുന്നു :

എന്നാൽ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ പട്ടികപോ മറ്റോ ഗണ്യങ്ങളുടെ ക്ഷേമം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്ന ആവശ്യത്തിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അതിലെ പട്ടികപദാർത്ഥങ്ങളുടെ ഭാഗമായിത്തന്നെ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ശേഷമുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളുടെ ഭരണനിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർത്തുവാനോ വേണ്ടി, ഭാരത സർക്കാരിന്റെ അംഗീകാരത്തോടുകൂടി ആ സംസ്ഥാനം ഏറ്റെടുക്കുന്ന വികസനപദ്ധതികളുടെ ചെലവുകൾ നേരിടുന്നതിന് ആ സംസ്ഥാനത്തെ ശക്തമാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ അങ്ങനെയുള്ള മൂലധനവും ആവശ്യകതയുള്ളതുകൾക്കും ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്ന് ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ റവന്യൂകൾക്ക് ഔദ്യോഗിക സഹായധനങ്ങളായി നൽകേണ്ടതാണ് :

എന്നുമാത്രമല്ല, ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്ന് ഔദ്യോഗിക സംസ്ഥാനത്തിന്റെ റവന്യൂകൾക്ക് ഔദ്യോഗിക സഹായധനങ്ങളായി—

(ക) ആറാം പട്ടികയിലെ (1)-ാം ഖണ്ഡികയോട് അനുബന്ധിച്ചുള്ള പട്ടികയുടെ [I-ാം ഭാഗത്ത്] പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഗോത്രവർഗ്ഗപദാർത്ഥങ്ങളുടെ ഭരണം സംബന്ധിച്ച് ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പുള്ള രണ്ടു വർഷക്കാലത്തെ റവന്യൂകളിൽ കവിഞ്ഞുള്ള ശരാശരി അധികച്ചെലവിനു തുല്യവും;

(ഖ) ദമർപ്പാണത പ്രദേശങ്ങളുടെ ഭരണനിലവാരം ആ സംസ്ഥാനത്തെ ശേഷമുള്ള പ്രദേശങ്ങളുടെ ഭരണനിലവാരത്തേക്കാൾ ഉയർത്തുവാനോ വേണ്ടി ഭാരത സർക്കാരിന്റെ അംഗീകാരത്തോടുകൂടി ആ സംസ്ഥാനം ഏറ്റെടുക്കുന്ന വികസന പദ്ധതികളുടെ ചെലവുകൾക്ക് തുല്യവും,

ആയ മൂലധനവും ആവശ്യകതയുള്ള തുകകൾ നൽകേണ്ടതാണ്.

[1 ക) 344 ക അനുച്ഛേദപ്രകാരം സ്വയംഭരണ സംസ്ഥാനം രൂപീകരിക്കുന്നതോടെയും അതു മുമ്പാകെയും ,

(1) (1)ാം ഖണ്ഡത്തിലെ രണ്ടാം പതിമിതി വ്യവസ്ഥയിലെ (ക) ഖണ്ഡപ്രകാരം നൽകേണ്ട ഏതെങ്കിലും തുകകൾ, അതിൽ പദാർത്ഥമില്ലാത്ത ഗോത്രവർഗ്ഗപദാർത്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ചും ആ സ്വയംഭരണ സംസ്ഥാനം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുവെങ്കിൽ, ആ സ്വയംഭരണ സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകേണ്ടതും, ആ സ്വയംഭരണ സംസ്ഥാനം ആ ഗോത്രവർഗ്ഗപദാർത്ഥങ്ങളിൽ ചിലതിനെ മാത്രം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുവെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവു വഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നവിധം ആ സംസ്ഥാനം സംസ്ഥാനത്തിനും ആ സ്വയംഭരണ സംസ്ഥാനത്തിനും അതേ വീതിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു;

1971-ലെ വടക്കുകിഴക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ പുനഃസംഘടന ആക്ട് (1971 ലെ 31) 71-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "ക ഭാഗം" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (21 1 1972 മുതൽ പ്രാബല്യം).

2 969-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി, ആക്ട് 3-ാം പട്ടികപ്രകാരം ചേർത്തത്)

(11) ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിയമിയിൽനിന്ന്, ആ സംയമനേ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ റവന്യൂകൾക്ക് ഔദ്യോഗിക സഹായധനമായി ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭരണ നിലവാരം ആസ്പദം സംസ്ഥാനത്തെ ശേഷമുള്ള ഭാഗത്തിന്റെ ഭരണനിലവാരത്തിലേക്ക് ഈ ഭരണഘടനയുടെ ആവശ്യത്തിന് ഭാരതസർക്കാരിന്റെ അംഗീകാരത്തോടുകൂടി ആ സംയമനേ സംസ്ഥാനം ഏറ്റെടുക്കുന്ന വികസനപദ്ധതികളുടെ ചെലവുകൾക്ക് ന്യായമായ മുഖ്യധനവും ആവശ്യകതയുമാണ് തുകകൾ നൽകേണ്ടതാണ്.]

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പാർലമെൻ്റ് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, ആ ഖണ്ഡപ്രകാരം പാർലമെൻ്റിന് നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരങ്ങൾ രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഉത്തരവുവഴി പ്രയോഗിക്കാവുന്നതും, ഈ ഖണ്ഡപ്രകാരം രാഷ്ട്രപതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവിന്, പാർലമെൻ്റ് അപകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, ഒരു ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ രൂപീകരിച്ചതിനുശേഷം, ആ ധനകാര്യക്കമ്മീഷൻ്റെ ശുപാർശകൾ പരിഗണിച്ചതിനുശേഷമല്ലാതെ രാഷ്ട്രപതി ഈ ഖണ്ഡപ്രകാരം യാതൊരുതരവും പുറപ്പെടുവിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

276. വ്യത്തികൾ, വ്യാപാരങ്ങൾ, പ്രവൃത്തികൾ, ജീവനങ്ങൾ എന്നിവയിൻ്റെമേലുള്ള നികുതികൾ—(1) 246-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആതിരുന്നാലും വ്യത്തികളോ വ്യാപാരങ്ങളോ പ്രവൃത്തികളോ ജീവനങ്ങളോ സംബന്ധിച്ച് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ അതിനുള്ളിലുള്ള ഒരു മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റിയുടെയോ ജില്ലാതലത്തിൻ്റെയോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണത്തിൻ്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് തദ്ദേശാധികാരസംസ്ഥാനത്തിൻ്റെയോ ഗുണത്തിനായുള്ള നികുതികൾ സംബന്ധിച്ച് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിരതനിർമ്മാണമന്ദിരം ഉണ്ടാക്കിയ യാതൊരു നിയമവും അത് ആഭ്യന്തരത്തിൻ്റെമേലുള്ള ഒരു നികുതി സംബന്ധിച്ചാണ് എന്ന കാരണത്തിൻ്റെമേൽ അസാധുവാക്കുന്നതല്ല.

(2) ഏതെങ്കിലും ഒരുതരം സംബന്ധിച്ച്, സംസ്ഥാനത്തിനോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തെ ഏതെങ്കിലും ഒരു മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റിയിനോ ജില്ലാതലത്തിനോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണത്തിൻ്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് തദ്ദേശാധികാരസംസ്ഥാനത്തിനോ വ്യത്തികൾ, വ്യാപാരങ്ങൾ, പ്രവൃത്തികൾ, ജീവനങ്ങൾ എന്നിവയിൻ്റെമേൽ നികുതിയായി കൊടുക്കേണ്ട മൊത്തം സംഖ്യ പ്രതിവർഷം മിണ്ടാതിരുന്നതിനുശേഷമുള്ളതായി കവിയുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

* * * * *

(3) വ്യത്തികൾ, വ്യാപാരങ്ങൾ, പ്രവൃത്തികൾ, ജീവനങ്ങൾ എന്നിവയിൻ്റെമേലുള്ള നികുതികൾ സംബന്ധിച്ച് മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ വിധം നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിരത നിർമ്മാണമന്ദിരത്തിനുള്ള അധികാരം, വ്യത്തികൾ, വ്യാപാരങ്ങൾ, പ്രവൃത്തികൾ, ജീവനങ്ങൾ എന്നിവയിൽനിന്ന് ഉദ്ഭവിക്കുന്നതോ ലഭിക്കുന്നതോ ആയ ആഭ്യന്തരത്തിൻ്റെമേലുള്ള നികുതികളെ സംബന്ധിച്ച് നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻ്റിനുള്ള അധികാരത്തെ ഏതെങ്കിലും വിധം പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നതായി കരുതുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

277. ഒഴിവാക്കലുകൾ—ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാരിന് അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റിയിലോ മറ്റ് തദ്ദേശാധികാരസംസ്ഥാനമോ നികായമോ, ആ സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റിയുടെയോ ജില്ലാതലത്തിൻ്റെയോ മറ്റു തദ്ദേശസ്വയംഭരണത്തിൻ്റെയോ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രകാരത്തിന് തൊട്ടുമുന്നെ നിയമാനുസരണം ചുമത്തി വന്നിരുന്ന ഏതെങ്കിലും നികുതികളോ, തീരുവകളോ സെസ്സുകളോ, അല്ലെങ്കിൽ ഫീസുകളോ ആ നികുതികളോ തീരുവകളോ സെസ്സുകളോ അല്ലെങ്കിൽ ഫീസുകളോ യൂണിയൻ ലെവീസിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളവയാണെന്നിരുന്നാലും പാർലമെൻ്റ് നിയമം വഴി മറിച്ച് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, തുടർന്നും ചുമത്താവുന്നതും അതേ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

1988-ലെ ഭരണഘടന (അനുപാതം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "ഇരുനൂറ്റി അൻപതു" രൂപ എന്നതിന് പകരം പേർത്തത്
 2. മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പരിമിതി വ്യവസ്ഥ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

278. [ധനപരമായ ചില വിഷയങ്ങളിൽ ഒന്നാം പട്ടികയുടെ മേലാഗത്തിലെ സംസ്ഥാനങ്ങളുമായുള്ള കരാർ] 1956-ലെ ഭരണഘടന (എഴുപതാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം നടപ്പാക്കി.

279. "അറവരവുകൾ" കണക്കുകൂട്ടൽ മുതലായവ—(1) ഈ അർദ്ധവർഷത്തിലെ മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിൽ 'അറവരവുകൾ' എന്നതിന് അതെങ്കിലും നികുതിയോ തീരുവയോ സംബന്ധിച്ച് അവിടെ നിന്നുള്ള വരവുകളിൽ, പിരിയുവാൻ ചെലവ് കഴിച്ചുള്ളത് എന്നർത്ഥമായിരിക്കുന്നതും, ആ വ്യവസ്ഥകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും, ചെലവുകളോ ഉള്ളതായി കൽപ്പിക്കാവുന്നതോ ആയ എന്തെങ്കിലും നികുതിയിൽ നിന്നോ തീരുവയിൽ നിന്നോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും നികുതിയുടെയോ തീരുവയുടെയോ എന്തെങ്കിലും ഭാഗത്തിൽനിന്നോ ഉള്ള അറവരവുകൾ ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്രൈസ്ഡ് ആൻഡ് ആഡിറ്റർ-ജനറൽ തിട്ടപ്പെടുത്തേണ്ടതും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് അതിനുമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) മേൽപറഞ്ഞതിനും ഈ അർദ്ധവർഷത്തിലെ പക്ഷമായ മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായും, ഹാർവെസ്റ്റ് ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു നിമിഷത്തിലോ അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതിയുടെ ഒരു ഉത്തരവിലോ, ഈ ഭാഗപക്ഷം എന്തെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന് എന്തെങ്കിലും തീര വലിപ്പം നിന്നോ നികുതിയിൽ നിന്നോ ഉള്ള വരവുകൾ തിരിച്ചുവയ്ക്കുന്നതോ തിരിച്ചുവയ്ക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും സംഗതിയിൽ, വരവുകൾ കണക്കുകൂട്ടേണ്ട രീതിയെപ്പറ്റിയും ഏത് സമയം മുതൽക്കും ഏത് സമയത്ത് ഏത് രീതിയിലും ആണ് ഏതെങ്കിലും പണം കൊടുക്കേണ്ടത് എന്നതിനെപ്പറ്റിയും ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനും മറ്റൊരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനും ഇടയ്ക്ക് ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുണ്ടാകുന്ന സാമ്പത്തികമായ സഹായകരമായ ആയ മറ്റൊരതെങ്കിലും വിഷയങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

280. ധനകാര്യമന്ത്രി—(1) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ രണ്ടുവർഷത്തിനകവും അതിനുശേഷം ഓരോ അഞ്ചാം വർഷത്തിന്റെയും അവസാനവും, അല്ലെങ്കിൽ അതിനുമുമ്പ് ആവശ്യമാണെന്ന ഓക്സപതി കരുതുന്ന സമയത്ത് ഓക്സപതി നിശ്ചയിക്കുന്ന ഒരു അർദ്ധക്ഷണവും മറ്റ് നാല് അംഗങ്ങളും അടങ്ങുന്ന ഒരു ധനകാര്യമന്ത്രിയെ രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവ് വഴി തുറന്നിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) കമ്മീഷനിൽ അംഗങ്ങളായി നിയമിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ യോഗ്യതകളും അവരെ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ട രീതിയും പാർലമെന്റിന്റെ വിധമനുസരിച്ച് നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

(3) രാഷ്ട്രപതിക്ക്—

എ) ഈ അർദ്ധവർഷപ്രകാരം യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുമിടയിൽ ഭാഗിക്കേണ്ടതോ, ഭാഗിക്കാവുന്നതോ ആയ നികുതികളുടെ അറവരവുകൾ അവയ്ക്കിടയിൽ വിതരിക്കുന്നതിനെയും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ അങ്ങനെയുള്ള വരവുകളുടെ വിതരണമായ ഓഹരികൾ വിഭജിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനെയും ;

(ബി), ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്ന് സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ റവന്യൂകൾക്കുള്ള ഔദ്യോഗിക സഹായധനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുള്ള തത്വങ്ങളെയും ;

[വെഡ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ധനകാര്യമന്ത്രിയുടെ ശുപാർശകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ പഞ്ചായത്തുകളുടെ വിഭവങ്ങളിലെ കുറവ് പരിഹരിക്കാൻ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ ;]

[(ഗ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ധനകാര്യമന്ത്രിയുടെ ശുപാർശകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ വിഭവങ്ങളുടെ കുറവ് പരിഹരിക്കാൻ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ ;]

[(എച്ച്) രാഷ്ട്രപതി ധനകാര്യ ഭരണയുടെ താൽപര്യങ്ങൾക്കായി കമ്മീഷന്റെ അഭിപ്രായത്തിന് അയയ്ക്കുന്ന മറ്റൊരതെങ്കിലും വിഷയത്തെയും ;

കുറിച്ച് ശുപാർശകൾ സമർപ്പിക്കുന്നത് കമ്മീഷന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്

[1972-ലെ ഭരണഘടന (എഴുപത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (24-4-1993 മുതൽ പ്രാബല്യം).

[1972-ലെ ഭരണഘടന (എഴുപത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (1-6-1993 മുതൽ പ്രാബല്യം).

[1972-ലെ ഭരണഘടന (എഴുപത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (എ) ഉപഖണ്ഡം (എ) ഉപഖണ്ഡമായി അക്ഷരം മാറ്റി (1-6-1993 മുതൽ പ്രാബല്യം).

4) കമ്മീഷൻ അതിന്റെ നടപടിക്രമം നിശ്ചയിക്കേണ്ടതും അതിന്റെ ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ പാലാമെൻ്റ് നിരന്ദരമായി അവർക്ക് നൽകുന്ന അധികാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

281. **ധനകാര്യക്കുത്തീരിയന്റെ ശിപാർശകൾ**—മാഷ്,പെനി. ഈ ഭരണാനുമതിയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ധനകാര്യക്കുത്തീരിയർ ചെയ്ത ഏതൊരു ശിപാർശയും അതിന്റെതോളം എടുത്തിട്ടുള്ള നടപടിയെടുക്കിയിട്ട് വരുംവരെ രൂപത്തിലുള്ള ഒരു വിവരക്കുറിപ്പോടുകൂടി പാർലമെന്ററുടെ ഓരോ സഭയുടെയും മുൻപാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

പലവക ധനകാര്യവ്യവസ്ഥകൾ

282. മലബാറിലെ ഒരു സെമിനാരിയത്തിനോ അതിന്റെ ചുമതലയുള്ളവർക്ക് വിവിധ തരത്തിലുള്ള പണയം ചെയ്യലും മറ്റും നിമിത്തമായി ഒരു സെമിനാരിയത്തിനോ ഏതെങ്കിലും പൊതു ആശുപത്രിയോ ആവണം. ആ ആശുപത്രി സാമ്പത്തികമായി പരിചരിക്കപ്പെടുന്നതും ആ സെമിനാരിയത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണസമിതിയുടെ അധീനതയിലും ആയിരിക്കണം. അതേ സെമിനാരിയത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാനുള്ള അധികാരം എന്തിനെന്നാലും ഏതെങ്കിലും സഹായകരമായ ഒരു നിയമസമിതിയോ ഉണ്ടാകണം.

283. സംബന്ധനയിലുള്ളതും ആകസ്മികനിയമങ്ങളിലുള്ളതും പൊതുക്കണക്കിൽ വരവു വരുകയെന്ന പണത്തിന്റെയും സൂക്ഷിപ്പു മുതലായവ (1) ഭാരതത്തിന്റെ സംബന്ധനയിലുള്ളതും ഭാരതത്തിന്റെ ആകസ്മിക നിയമങ്ങളുടെയും സൂക്ഷിപ്പും, ആ നിധികളിൽ പണം അടയ്ക്കുന്നതും അവയിൽനിന്ന് പണം പിൻവലിക്കുന്നതും ഭാരതത്തിന്റെ സർക്കാരോ സർക്കാരിനുവേണ്ടിയോ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പൊതുപ്പണത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള നിധികളിൽ വരവ് വച്ചിട്ടില്ലാത്തവയുടെ സൂക്ഷിപ്പും, ഭാരതത്തിന്റെ പൊതുക്കണക്കിലും അവ അടയ്ക്കുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള കണക്കിൽനിന്ന് പണം പിൻവലിക്കുന്നതും മുൻപറഞ്ഞ വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ അവയ്ക്ക് സഹായകരമായ ആയ മറ്റൊറ്റു വിഷയങ്ങളും പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കുന്ന നിയമംവഴി ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടതും അതിലേക്ക് അപകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവരെ മാന്ദ്യമായി ഉണ്ടാക്കുന്ന പട്ടണശീവഴി ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) ഒരു സപ്താഹത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയുടെയും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആകർഷികതയുടെയും സൂചകവും ആ നിധികളിൽ പണം അടയ്ക്കുന്നതും അവയിൽനിന്ന് പണം പുറംവലിക്കുന്നതും ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരോട് തർക്കാരമ്പര്യമുണ്ടായോ സ്വീകരിക്കുന്ന ചെലവുപുണയവിധി അങ്ങനെയുള്ള നിധികളിൽ വാഗ് വച്ചിട്ടില്ലാത്തവയുടെ സൂചകവും, ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ചെലവുചെലവുകൾ അവ അടയ്ക്കുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള ചെലവുകൾനിന്ന് പണം പുറംവലിക്കുന്നതും, മുൻപറഞ്ഞ വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ അവയ്ക്ക് സഹായകമായോ ആയ മറ്റൊരാൾ വിഷയങ്ങളും ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിരന്തരമായോ അല്ലെങ്കിൽ ഉണ്ടാകുന്ന നിയമപ്രശ്നങ്ങളോയെന്നും അതിലേക്ക് അധികാരം വ്യാപ്തി ചെയ്യുന്നതുവരെ ആ സംസ്ഥാനത്തെ നവരസ്യർ *** ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾവഴി ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടതും ആകുന്നു)

284. വ്യവസായ കക്ഷികളുടെ നിക്ഷേപങ്ങളുടെയും പൊതുജീവനക്കാരോടോ കോരതികളോ സഹകരിക്കുന്ന മറ്റ് പണത്തിന്റെയും സൂക്ഷിപ്പ്—

[illegible][illegible]

ചുമതലകളോ ചുമത്തുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നിടത്തൊളം, ആ നികുതിയുടെ ചുമത്തൽ രീതിയും നിരക്കുകളും മറ്റ് സാമ്പത്തിക സാഹചര്യം സംബന്ധിച്ച് പാർലമെൻറ് നിയമംവഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നിരന്തരണങ്ങൾക്കും ഉപാധികൾക്കും വിധേയമായിരിക്കുന്നതാണ്.]

287. വിദ്യുച്ഛക്തിയിൽമേലുള്ള നികുതികളിൽനിന്ന് ഒഴിവാക്കൽ—പാർലമെൻറ് നിയമംവഴി മറുവിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നിടത്തൊളം ഒഴികെ ഒരു സംസ്ഥാനത്തോളം താഴെത്തരുന്നിനെയും,

(ക) ഭാരത സർക്കാർ ഉപയോഗിക്കുന്നതോ ഭാരത സർക്കാരിന്റെ ഉപയോഗത്തിനായി ആ സർക്കാരിന് വിൽക്കുന്നതോ ; അല്ലെങ്കിൽ

(ഒ), ഏതെങ്കിലും റെയിൽവേയുടെ നിർമ്മാണത്തിലോ സംരക്ഷണത്തിലോ പവർഗണത്തിലോ ഭാരതസർക്കാറോ ആ റെയിൽവേ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന ഒരു റെയിൽവേ കമ്പനിയോ ഉപയോഗിക്കുന്നതോ, ഏതെങ്കിലും റെയിൽവേയുടെ നിർമ്മാണത്തിലോ സംരക്ഷണത്തിലോ പവർഗണത്തിലോ ഉള്ള ഉപയോഗത്തിനായി ആ സർക്കാരിലോ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും റെയിൽവേ കമ്പനിക്കോ വിൽക്കുന്നതോ,

ആരു വിദ്യുച്ഛക്തിയുടെ അത് ഒരു സർക്കാർ ഉത്പാദിപ്പിച്ചതായാലും മറ്റ് ആളുകൾ ഉല്പാദിപ്പിച്ചതായാലും ഉപയോഗത്തിനുമേലോ വിൽപനയിലുമേലോ ഉള്ള ഒരു നികുതി ചുമത്താനോ ചുമത്താൻ അധികാരപ്പെടുത്താനോ പടയ്ക്കത്തല്ലത്താനും വിദ്യുച്ഛക്തിയുടെ വിൽപനയിൽമേൽ ഒരു നികുതി ചുമത്തുന്നതോ ചുമത്തുവാനോ ചുമത്തുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും നിയമം ഭരണസർക്കാരിലോ ഉപയോഗത്തിലോ ഉള്ള ആ സർക്കാരോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും റെയിൽവേയുടെ നിർമ്മാണത്തിലോ സംരക്ഷണത്തിലോ പവർഗണത്തിലോ ഉള്ള ഉപയോഗത്തിനായി വിൽക്കുന്നതോ ചുമത്തുന്നതോ വിദ്യുച്ഛക്തിയുടെ വില്പനയിലോ വിദ്യുച്ഛക്തിയുടെ ഒരു ഗോപ്യതയ്ക്കായി മറ്റ് ഉപയോഗങ്ങൾക്കിട നിന്ന വരുമാനം കൈമാറുന്ന വിധമെ അപേക്ഷിച്ച് നികുതിയുടെ മുകൾത്തോളം കുറവായിരിക്കണമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതും ആകുന്നു.

288. ഹിന്ദു സംഗതികളിൽ വെള്ളത്തോ വിദ്യുച്ഛക്തിയോ സംബന്ധിച്ച സംസ്ഥാനങ്ങൾ, നികുതി ചുമത്തുന്നതിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കൽ—(1) രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി മറുവിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നിടത്തൊളം ഒഴികെ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് നിലവിലിരുന്ന ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ താഴെത്തരുന്ന നിയമവും ഏതെങ്കിലും അന്തർസംസ്ഥാന നദിയെപ്പോലെയോ നദീതടത്തെയോ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനോ വകയിരുത്തുന്നതിനോ വേണ്ടി നിറവിറയ്ക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമമോ പാർലമെൻറ് ഉപയോഗിച്ച ഏതെങ്കിലും വിധമോ വഴി സ്ഥാപിച്ച ഉപയോഗത്തിനോ അതിനോടു കൂടിയോ ഉത്പാദിപ്പിക്കുകയോ ഉപയോഗിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതോ വിൽക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും വെള്ളത്തോ വിദ്യുച്ഛക്തിയോ സംബന്ധിച്ച ഒരു നികുതി ചുമത്തുകയോ ചുമത്തുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുവാൻ പടയ്ക്കത്തല്ലത്തോ

വിശദീകരണം.— ഈ ട്രൈബ്യൂണൽ "ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിലവിലുള്ള നിരമാ" എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് പാസ്സാക്കിയതോ ഉണ്ടാക്കിയതോ ആയതും മുമ്പ് നടപ്പാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതും ആയ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമം അത് അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ഭാഗങ്ങൾ ഒട്ടുംതന്നെ, അല്ലെങ്കിൽ പ്രത്യേക പദങ്ങൾക്കിട അപ്പോൾ പ്രാബല്യത്തിലില്ല എന്നിരുന്നാലും, ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്

(2) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് (1)-ാം ട്രൈബ്യൂണൽ പറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നികുതി നിയമം വഴി ചുമത്തുകയോ ചുമത്താൻ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള താഴെത്തരുന്ന നിയമത്തിനും അത് രാഷ്ട്രപതിയുടെ പരിഗണനയിൽ നിക്ഷേപിച്ചതിനോടോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുമതി ലഭിക്കാത്തപക്ഷം താഴെത്തരുന്ന പ്രകാരവും ഉണ്ടാക്കിത്തന്നതല്ലാത്തതും അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം ആ നിയമപ്രകാരം ഏതെങ്കിലും അധികാരസ്ഥാനം ഉണ്ടാക്കുന്ന പട്ടണങ്ങളിലോ ഉത്തരവുകളിലോ അങ്ങനെയുള്ള നികുതിയുടെ നിരക്കും മറു സാമ്പത്തിക സാഹചര്യം നിഷ്പെടുത്തുന്ന വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നവകിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും പട്ടണം ഉത്തരവോ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള സമ്മതം ലഭിക്കണമെന്ന് ആ നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതും ആകുന്നു.

289. യൂണിയന്റെ നികുതിചുമതലിൽ നിന്ന് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വസ്തുവകകളെയും ആദായത്തെയും ഒഴിവാക്കൽ—(1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വസ്തുവകകളും ആദായവും യൂണിയന്റെ നികുതി ചുമതലയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കിയിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരോ സർക്കാരിനുവേണ്ടിയോ നടത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും തരം വ്യാപാരമോ ബിസിനസ്സോ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനങ്ങളോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള വ്യാപാരത്തിന്റെയോ ബിസിനസ്സിന്റെയോ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുകയോ കൈവശം വയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും വസ്തുവകകളോ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു ലഭിക്കുന്നതോ ഉത്ഭവിക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ആദായമോ സംബന്ധിച്ച പാർലമെന്റ്, നിയമംവഴി, എന്തെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവെങ്കിൽ, അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നിടത്തോളം ഏതെങ്കിലും നികുതി ചുമത്തുകയോ ചുമത്തുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതിൽനിന്ന് (1)-ാം ഉണ്ഡത്തിലെ യർക്കൊന്നും യൂണിയനെ തടയുന്നതല്ല.

(3) (2) ൾ ഉണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും പാർലമെന്റ്, നിയമംവഴി സർക്കാരിന്റെ സാധാരണ ചുമതലകൾക്ക് സാന്നിദ്ധ്യമില്ലാത്ത പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും വ്യാപാരത്തിനോ ബിസിനസ്സിനോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും തരം വ്യാപാരത്തിനോ ബിസിനസ്സിനോ ബാധകമാകുന്നതല്ല.

290. ചില ചെലവുകളും പെൻഷനും സംബന്ധിച്ച ക്രമപ്പെടുത്തൽ—ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെയോ കമ്മീഷന്റെയോ ചെലവുകളും, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പാരമ്പര്യത്തിനുമുമ്പ് ഭാരതത്തിൽ ബ്രിട്ടീഷ് രാജാധികാരത്തിന് കീഴിലോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള പാരമ്പര്യത്തിനുശേഷം, യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കാര്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സേവനം അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാൾക്കോ, ആ ആളെ സംബന്ധിച്ചോ കൊടുക്കേണ്ട പെൻഷനും ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നോ നടത്തേണ്ട ചെലവായിരിക്കുന്നിടത്ത്

(ക), ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്നു ചെലവു നടത്തേണ്ട സംഗതിയിൽ ആ കോടതിയോ കമ്മീഷനോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങളിലേതെങ്കിലും നിറവേറുന്നതല്ലെങ്കിലോ അല്ലെങ്കിൽ ആ ആൾ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ സേവനം അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ, അല്ലെങ്കിൽ,

(ഖ) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്നു ചെലവു നടത്തേണ്ട സംഗതിയിൽ ആ കോടതിയോ കമ്മീഷനോ യൂണിയന്റെയോ മറ്റൊരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും നിറവേറുന്നതല്ലെങ്കിലോ അല്ലെങ്കിൽ ആ ആൾ യൂണിയന്റെയോ മറ്റൊരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ സേവനം അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ,

ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽമേലോ അല്ലെങ്കിൽ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽമേലോ, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽമേലോ, അതുസംഗതിപോലെ, ആ ചെലവുകളും പെൻഷനും സംബന്ധിച്ച് അന്യോന്യം സമ്മതിക്കുന്നതോ സമ്മതത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് നിയമിക്കുന്ന ഒരു മദ്യസമൻ നിശ്ചയിക്കുന്നതോ ആയ അങ്ങനെയുള്ള അംശമായ ബാർഡ്യതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള സഞ്ചിതനിധിയിൽനിന്ന് നൽകപ്പെടേണ്ടതും ആകുന്നു.

[290 ക. ചില ഭേദസം നിധികളിലേക്ക് വർഷത്തോറും പണം കൊടുക്കുന്നത്—ഓരോ വർഷവും നാല്പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിൽ രൂപ കേരള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽമേൽ ബാർഡ്യതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും അതിൽ നിന്നു തിരുവിതാംകൂർ ഭേദസം നിധിയിലേക്ക് നൽകപ്പെടേണ്ടതും, ഓരോ വർഷവും പതിമൂന്നുപക്ഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ രൂപ ' [തമിഴ്നാട്, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽമേൽ ബാർഡ്യതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും അതിൽനിന്ന് 1956 നവംബർ ഒന്നാം ദിവസം ആ സംസ്ഥാനത്തേക്ക് തിരുവിതാംകൂർ-കൊച്ചി സംസ്ഥാനത്തിന് കൈമാറാം ചെയ്ത ഭൂപ്രദേശങ്ങളിലെ ഹിന്ദുക്ഷേത്രങ്ങളുടെയും ആരാധനാസ്ഥലങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണത്തിന് ആ സംസ്ഥാനത്തു സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ഭേദസം നിധിയിലേക്ക് നൽകപ്പെടേണ്ടതും ആകുന്നു.]

1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏകാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 19-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്.

• 1968-ലെ ചുരുപ്പ് സംസ്ഥാനം (ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് (1968 ലെ 53, 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം മൂന്നാം ഏകീകരണ ഭേദഗതി (14-4-1969 മുതൽ പ്രാബല്യം)

291. ഭരണാധികാരികളുടെ പ്രിവിലിജ്സ് ആക്ട് 1971 ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുക.

അദ്ധ്യായം II—കടമെടുപ്പ്

292. ഭാരത സർക്കാരിന്റെ കടമെടുപ്പ് പാർലമെന്റ് അപ്പോഴപ്പോൾ നിശ്ചയിച്ചു നിജപ്പെടുത്താവുന്ന പരിധികൾ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള പരിധികൾക്കുള്ളിൽ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിയമങ്ങളുടെ ഈടാക്കൽ കടമെടുക്കുന്നതിലേക്കും അപ്രകാരം നിജപ്പെടുത്തിയ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും പരിധികളുണ്ടെങ്കിൽ, അതിനുള്ളിൽ ഉറപ്പുകൾ നൽകുന്നതിലേക്കും യൂണിയന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം വ്യാപിക്കുന്നതാണ്.

293. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ കടമെടുപ്പ് () ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമന്ദലം അപ്പോഴപ്പോൾ നിശ്ചയിച്ചു നിജപ്പെടുത്താവുന്ന പരിധികൾ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള പരിധികൾക്കുള്ളിൽ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിയമങ്ങളുടെ ഈടാക്കൽ, ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപദേശത്തിനുള്ളിൽ കടമെടുക്കുന്നതിലേക്കും അപ്രകാരം നിജപ്പെടുത്തിയ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും പരിധികളുണ്ടെങ്കിൽ, അതിനുള്ളിൽ ഉറപ്പുകൾ നൽകുന്നതിലേക്കും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരം വ്യാപിക്കുന്നതാണ്.

2) ഭാരതസർക്കാരിന്, പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ നിയമപ്രകാരമോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഉപാധികൾക്ക് വിധേയമായി ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന് കടം കൊടുക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ 292-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം നിജപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും പരിധികൾ കവിയാതിരിക്കത്താലും, ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനം എടുത്തിട്ടുള്ള കടങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഉറപ്പുകൾ നൽകുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള കടങ്ങൾ കൊടുക്കുന്നതിന് ആവശ്യമുള്ള ഏതെങ്കിലും തുകകൾ ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിയമത്തിൽ ബാധ്യതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

3) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്, ഭാരത സർക്കാരോ അതിന്റെ മുൻഗാമി സർക്കാരോ, ആ സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകിയിട്ടുള്ള ഒരു കടത്തിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഭാരത സർക്കാരോ അതിന്റെ മുൻഗാമി സർക്കാരോ ഉറപ്പു നൽകിയിട്ടുള്ള ഒരു കടത്തിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും ഭാഗം അപ്പോഴും കൊടുത്തു തീർക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഭാരതസർക്കാരിന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ ഏതെങ്കിലും കടം എടുക്കാവുന്നതല്ല.

4) ചുമത്തുന്നത് യുക്തമെന്ന് ഭാരതസർക്കാർ കരുതാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഉപാധികൾ വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ, അവയ്ക്ക് വിധേയമായി (3)-ാം ഡിഫിൻഷൻപ്രകാരമുള്ള ഒരു സമ്മതം നൽകാവുന്നതാണ്.

അദ്ധ്യായം III—സ്വത്ത്, കരാറുകൾ, അവകാശങ്ങൾ, ബാദ്യതകൾ, കടപ്പാടുകൾ, വ്യവഹാരങ്ങൾ

294. ചില സംഗതികളിൽ സ്വത്ത്, ആസ്തികൾ, അവകാശങ്ങൾ, ബാദ്യതകൾ, കടപ്പാടുകൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പിൻതുടർച്ചാവകാശം ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽക്ക്, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ്, പാകിസ്താൻ ഫൊമിനിയനോ പശ്ചിമ ബംഗാൾ, പൂർവ്വ ബംഗാൾ, പശ്ചിമ പഞ്ചാബ്, പൂർവ്വ പഞ്ചാബ് എന്നീ പ്രവിശ്യകളോ സൃഷ്ടിച്ചതുകാരനോ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതോ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ക്രമപ്പെടുത്തലിന് വിധേയമായി -

(ക) അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഇൻഡ്യാ ഫൊമിനിയൻ സർക്കാരിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ചക്രവർത്തിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരുന്ന എല്ലാ സ്വത്തുക്കളും, ആസ്തികളും അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഓരോ ഗവർണ്ണർ-പ്രവിശ്യയിലേയും സർക്കാരിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചക്രവർത്തിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരുന്ന എല്ലാ സ്വത്തുക്കളും, ആസ്തികളും യഥാക്രമം യൂണിയനിലും തർസ്ഥാനത്തുള്ള സംസ്ഥാനത്തിലും നിക്ഷിപ്തമാകുന്നതും,

(ഖ) ഇൻഡ്യാ ഫൊമിനിയൻ സർക്കാരിന്റെയും ഓരോ ഗവർണ്ണർ-പ്രവിശ്യയിലെ സർക്കാരിന്റെയും എല്ലാ അവകാശങ്ങളും ബാദ്യതകളും കടപ്പാടുകളും, അറ, ഏതെങ്കിലും കരാറിൽ നിന്നോ മറുവിധത്തിലോ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളവയായാലും യഥാക്രമം ഭാരത സർക്കാരിന്റെയും തർസ്ഥാനത്തുള്ള ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും അവകാശങ്ങളും ബാദ്യതകളും കടപ്പാടുകളും ആയിരിക്കുന്നതും,

ആകുന്നു.

295. മറ്റു സംഗതികളിൽ സ്വത്ത്, ആസ്തികൾ, അവകാശങ്ങൾ, ബാദ്യതകൾ, കടപ്പാടുകൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പിൻതുടർച്ചാവകാശം—(1) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽക്ക്—

(ക) അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഖ ഭാഗത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തർസ്ഥാനീയമായ ഏതെങ്കിലും നാട്ടുരാജ്യത്തിൽ നിക്ഷിപതമായിരുന്ന എല്ലാ സ്വത്തുക്കളും, ആസ്തികളും, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് അങ്ങനെയുള്ള സ്വത്തുക്കളും, ആസ്തികളും കൈവശം വച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത് ഏതാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയാണോ, ആ ആവശ്യങ്ങൾ അതിനുശേഷം യൂണിയൻ ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് യൂണിയന്റെ ആവശ്യങ്ങളാകുന്നതാണെങ്കിൽ, യൂണിയനിൽ നിക്ഷിപ്തമാകുന്നതും

(ഖ) ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഖ ഭാഗത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തർസ്ഥാനീയമായ ഏതെങ്കിലും നാട്ടുരാജ്യത്തിലെ സർക്കാരിന്റെ എല്ലാ അവകാശങ്ങളും ബാദ്യതകളും കടപ്പാടുകളും, അവ ഏതെങ്കിലും കരാറിൽ നിന്നോ മറ്റു വിധത്തിലോ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളവയായാലും, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് അങ്ങനെയുള്ള അവകാശങ്ങൾ ആർജ്ജിക്കുകയും അങ്ങനെയുള്ള ബാദ്യതകൾക്കോ കടപ്പാടുകൾക്കോ പത്രമാവുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളത്, ഏതാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയാണോ ആ ആവശ്യങ്ങൾ അതിനുശേഷം യൂണിയൻ ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഭാരതസർക്കാരിന്റെ ആവശ്യങ്ങളാകുന്നതാണെങ്കിൽ ഭാരതസർക്കാരിന്റെ അവകാശങ്ങളും, ബാദ്യതകളും, കടപ്പാടുകളും ആയിരിക്കുന്നതും,

അത് ഭാരത സർക്കാർ ആ സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാരായി അതു സംബന്ധിച്ച് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഉടമ്പടികൾക്ക് വിധേയമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) മുൻപറഞ്ഞതിന് വിധേയമായി ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഖ ഭാഗത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും സർക്കാർ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽക്ക് (1)ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലാത്തതുള്ള എല്ലാ സ്വത്തുക്കളും, ആസ്തികളും എല്ലാ അധികാരങ്ങളും ബാധ്യതകളും കടപ്പാടുകളും സാബന്ധിച്ച്, അവ ഏതെങ്കിലും കരാറിൽനിന്നോ മറ്റ് വിധത്തിലോ ഉത്ഭവിച്ചിട്ടുള്ളവയായാലും, തൽസ്ഥാനത്തുള്ള നാട്ടുരാജ്യസർക്കാരിന്റെ പിൻതുടർച്ചാവകാശി ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

296. അന്യം നിന്നോ കാലഹരണം കൊണ്ടോ ഉടമയില്ലാത്ത നിലയിലോ ലഭിക്കുന്ന വസ്തു - ഇതിൽ ഇതിനുശേഷം വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതിന് വിധേയമായി, ഈ ഭരണഘടന പ്രവർത്തനത്തിൽ വന്നിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും വസ്തു ചക്രവർത്തിക്കോ ഒരു നാട്ടുരാജ്യത്തിന്റെ ഭരണാധികാരിയ്ക്കോ, അതതു സംഗതിപോലെ അന്യം നിന്നതുകൊണ്ടോ കാലഹരണം കൊണ്ടോ അവകാശമുള്ള ഉടമസ്ഥന്റെ അഭാവം മൂലം ഉടമയില്ലാത്ത വസ്തു എന്ന നിലയിലോ ലഭിക്കുമായിരുന്നെങ്കിൽ, അത് ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന വസ്തുവാണെങ്കിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തിലും മറ്റേതെങ്കിലും സംഗതിയിൽ യൂണിയനിലും നിക്ഷിപ്തമാകുന്നതാണ്;

എന്നാൽ, ഏതെങ്കിലും വസ്തു ചക്രവർത്തിക്കോ ഒരു നാട്ടുരാജ്യത്തിന്റെ ഭരണാധികാരിയ്ക്കോ അപകാരം ലഭിക്കുമായിരുന്ന തീയതിക്ക് അത് ഭാരതസർക്കാരിന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ കൈവശത്തിലോ നിയന്ത്രണത്തിലോ ആയിരുന്നെങ്കിൽ അത് അപ്പോൾ ഏത് ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിച്ചുവരികയോ കൈവശം വയ്ക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നുവോ, ആ ആവശ്യങ്ങൾ യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ ആയിരുന്നത് എന്നതനുസരിച്ച്, യൂണിയനിലോ ആ സംസ്ഥാനത്തിലോ നിക്ഷിപ്തമാകുന്നതാണ്.

വിശദീകരണം-ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ “ഭരണാധികാരി” എന്നും “നാട്ടുരാജ്യം” എന്നും ഉള്ള പ്രയോഗങ്ങൾക്ക് 363-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ അർത്ഥം തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

[297. പ്രാദേശിക ജലാതിർത്തിയിലോ കോൺട്രൈൻറൽ ഷെൽഫിനോ ഉള്ളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന മൂല്യമുള്ള സാധനങ്ങളും അനന്യ സാമ്പത്തികമേഖലയുടെ വിഭവങ്ങളും യൂണിയനിൽ നിക്ഷിപ്തമാകുന്നത് (1) ഭാരതത്തിന്റെ പ്രാദേശിക ജലാതിർത്തിയുടെയോ കോൺട്രൈൻറൽ ഷെൽഫിന്റെയോ അനന്യ സാമ്പത്തിക മേഖലയുടെയോ ഉള്ളിലായി സമുദ്രത്തിനടിയിൽ കിടക്കുന്ന എല്ലാ ഭൂമികളും ഖനിജങ്ങളും മൂല്യമുള്ള മറ്റ് സാധനങ്ങളും യൂണിയനിൽ നിക്ഷിപ്തമാകുന്നതും, യൂണിയന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി കൈവശംവയ്ക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) ഭാരതത്തിന്റെ അനന്യ സാമ്പത്തിക മേഖലയിലെ മറ്റൊരു വിഭവങ്ങളും യൂണിയനിൽ നിക്ഷിപ്തമാകുന്നതും, യൂണിയന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി കൈവശം വയ്ക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(3) ഭാരതത്തിന്റെ പ്രാദേശിക ജലാതിർത്തിയുടെയും കോൺട്രൈൻറൽ ഷെൽഫിന്റെയും അനന്യ സാമ്പത്തിക മേഖലയുടെയും മറ്റ് സമുദ്ര മേഖലയുടെയും അതിർത്തികൾ പാർലമെന്റ്, ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ നിയമപ്രകാരമോ അപ്പോഴപ്പോൾ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന വിധം ആയിരിക്കുന്നതാണ്.]

²[298. വ്യാപാരം മുതലായവ നടത്തുന്നതിനുള്ള അധികാരം-യൂണിയന്റെയും ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും നിർവ്വഹകാധികാരം ഏതെങ്കിലും വ്യാപാരമോ ബിസിനസ്സോ നടത്തുന്നതിലേക്കും, വസ്തുവിന്റെ ആർജ്ജനം, കൈവശം വയ്ക്കൽ, കൈയൊഴിയൽ, എന്നിവയിലേക്കും ഏതെങ്കിലും ആവശ്യത്തിന് കരാറുകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിലേക്കും, വ്യാപിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ—

1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പതാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 7-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 297-ാം അനുച്ഛേദത്തിനു പകരം ചേർത്തത് (27-5-1976 മുതൽ പ്രാബല്യം).

* 956-ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 20-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം 298-ാം അനുച്ഛേദത്തിനു പകരം ചേർത്തത്.

(ക) യൂണിയന്റെ മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർവ്യാഹകാധികാരം അങ്ങനെയുള്ള വ്യാപാരമോ ബിസിനസ്സോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ആവശ്യമോ അതു സംബന്ധിച്ച് പാർലമെന്റിനു നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്ന ഒന്നല്ലാത്തതടങ്ങാതെ ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണത്തിന് വിധേയമായിരിക്കുന്നതാണ്, കൂടാതെ

(ഖ) ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർവ്യാഹകാധികാരം അങ്ങനെയുള്ള വ്യാപാരമോ ബിസിനസ്സോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ആവശ്യമോ അതു സംബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്ന ഒന്നല്ലാത്തതടങ്ങാതെ പാർലമെന്റിന്റെ നിയമനിർമ്മാണത്തിന് വിധേയമായിരിക്കുന്നതാണ്.]

299. കരാറുകൾ—(1) യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ നിർവ്യാഹകാധികാരം പ്രയോഗിച്ച് ഉണ്ടാക്കുന്ന എല്ലാ കരാറുകളും രാഷ്ട്രപതിയോ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണറോ, *** അതതുസംഗതിപോലെ, ഉണ്ടാക്കിത്തരുന്നത് പറഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതും അധികാരം പ്രയോഗിച്ച് ഉണ്ടാക്കിയ അങ്ങനെയുള്ള എല്ലാ കരാറുകളും വസ്തുവിന്റെ എല്ലാ കൈമാററക്കണങ്ങളും രാഷ്ട്രപതിക്കോ ഗവർണ്ണർക്കോ *** വേണ്ടി അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിക്കുകയോ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ആളുകളാലും അങ്ങനെയുള്ള വിധത്തിലും ഒപ്പിട്ട് പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) രാഷ്ട്രപതിയോ ഗവർണ്ണറോ, *** ഈ ഭരണഘടനയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയോ ഭാരതവർഷക്കാരിനെ സംബന്ധിച്ച ഇതുവരെ പ്രാബല്യത്തിലാകുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയോ ഉണ്ടാക്കുന്നതോ ഒപ്പിട്ട് പൂർത്തീകരിക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കരാറോ, കൈമാററക്കണങ്ങളോ സംബന്ധിച്ച്, വ്യക്തിപരമായി ബാധ്യസ്ഥനാകുന്നതല്ലാത്തതും, അവരിൽ ആർക്കെങ്കിലും വേണ്ടി അങ്ങനെ ഒരു കരാറോ കൈമാററക്കണങ്ങളോ ഉണ്ടാക്കുകയോ ഒപ്പിട്ട് പൂർത്തീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന യാതൊരാളും അത് സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തിപരമായി ബാധ്യസ്ഥനാകുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു.

300. വ്യവഹാരങ്ങളും നടപടികളും—(1) ഇൻഡ്യാ യൂണിയൻ എന്ന പേരിൽ ഭാരതസർക്കാരിന് വ്യവഹരിക്കാവുന്നതും വ്യവഹരിക്കപ്പെടാവുന്നതും, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരിന് ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പേരിൽ വ്യവഹരിക്കാവുന്നതും വ്യവഹരിക്കപ്പെടാവുന്നതും, ഈ ഭരണഘടന നൽകുന്ന അധികാരങ്ങളുടെ ബലത്തിൽ പാർലമെന്റോ അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ ഉണ്ടാക്കാവുന്ന നിയമങ്ങളിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഈ ഭരണഘടന ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ലാതിരുന്നെങ്കിൽ ഇൻഡ്യാ ഡൊമിനിയനും സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ തത്സ്ഥാനീയ പ്രവിശ്യകളോ തത്സ്ഥാനീയ നാട്ടുരാജ്യങ്ങളോ വ്യവഹരിക്കുകയോ വ്യവഹരിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്യുമായിരുന്ന സംഗതികളിൽ, അവയുടെ യഥാക്രമമായ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വ്യവഹരിക്കുകയോ വ്യവഹരിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിൽ—

(ക) ഇൻഡ്യാ ഡൊമിനിയൻ കക്ഷിയായുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമനടപടികൾ നിലവിലുണ്ടെങ്കിൽ ആ നടപടികളിൽ, ഡൊമിനിയൻ പകരം ഇൻഡ്യാ യൂണിയനെ ചേർത്തതായി കരുതേണ്ടതും ;

(ഖ) ഒരു പ്രവിശ്യയോ ഒരു നാട്ടുരാജ്യമോ കക്ഷിയായുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമ നടപടികൾ നിലവിലുണ്ടെങ്കിൽ ആ നടപടികളിൽ ആ പ്രവിശ്യയ്ക്കോ ആ നാട്ടുരാജ്യത്തിനോ പകരം തത്സ്ഥാനത്തുള്ള സംസ്ഥാനത്തെ ചേർത്തതായി കരുതേണ്ടതും,

ആകുന്നു.

1956 ലെ ഭരണഘടന ഏകാ ഭേദഗതി ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം “അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ” എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

1. മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം “രാജപ്രമുഖനോ” എന്ന വാക്ക് വിട്ടുകളഞ്ഞു.

'[അദ്ധ്യായം IV—സ്വത്തിനുള്ള അവകാശം

300 ക നിയമം അധികാരപ്പെടുത്തിയാലല്ലാതെ ആളുകളുടെ സ്വത്തവകാശം എടുത്തു കളയാൻ നിയമം അധികാരപ്പെടുത്തിയാലല്ലാതെ യാതൊരാളുടെയും സ്വത്തവകാശം എടുത്തുകളയാവുന്നതല്ല.]

ഭാഗം XIII

ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തെ വ്യാപാരവും
വാണിജ്യവും പരസ്പരസമ്പർക്കവും

301. വ്യാപാരത്തിനും വാണിജ്യത്തിനും പരസ്പരസമ്പർക്കത്തിനുമുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം—ഈ ഭാഗത്തിലെ മറ്റു ന്യായസമക്ഷർ വ്യത്യസ്തമായി ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് എവിടെയും വ്യാപാരവും വാണിജ്യവും പരസ്പരസമ്പർക്കവും സ്വതന്ത്രമായിരിക്കുന്നതാണ്.

302. വ്യാപാരത്തിന്മേലും വാണിജ്യത്തിന്മേലും പരസ്പരസമ്പർക്കത്തിന്മേലും നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം പാർലമെന്റിന്, ഒരു സംസ്ഥാനവും മറ്റൊരു സംസ്ഥാനവും തമ്മിലോ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തോ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തോ വ്യാപാരത്തിനോ വാണിജ്യത്തിനോ പരസ്പരസമ്പർക്കത്തിനോ ഉള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്മേൽ ചെലുത്തുവാൻ പാടില്ലെന്നതുവരെ നിലനിൽക്കുന്നതല്ല.

303. വ്യാപാരവും വാണിജ്യവും സംബന്ധിച്ച് വ്യതിയാനം വരുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും നിയമനിർമ്മാണാധികാരത്തിന്മേൽ നിയന്ത്രണങ്ങൾ (1) 302-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ ചുരുക്കമെന്നത്രയിൽ നിലവിലുള്ള പാർലമെന്റിനോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിനോ ചുരുക്കമല്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും ലിസ്റ്റുകളിലെ വ്യാപാരത്തെയും വാണിജ്യത്തെയും നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഉൾക്കൊള്ളിയോ ചെലുത്തിൽ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് മറ്റൊന്നിനെ അപേക്ഷിച്ച് എന്തെങ്കിലും മുൻഗണന നൽകുകയോ നൽകാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനും മറ്റൊന്നിനും ഇടയിൽ എന്തെങ്കിലും വിഭവപണം ക്യാമ്പയിനുകൾക്കോ കാണിക്കുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

(2) ഏതെങ്കിലും മുൻഗണന നൽകുകയോ നൽകാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ഏതെങ്കിലും വിധപണം കാണിക്കുകയോ കാണിക്കുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉണ്ടാകുന്നതിൽ നിന്ന്, ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്ത് സ്ഥലങ്ങളുടെ പാർലമെന്റിൽ നിന്ന് ഉരുവെടുക്കുന്ന ഒരു സ്റ്റാമ്പിംഗിനോ മറ്റൊന്നിനോ അനുബന്ധ ചെലുത്തൽ ആവശ്യമാണെന്ന് അനുബന്ധമുള്ള നിയമം വഴി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നപക്ഷം, (1)-ാം ക്ലോസ്റ്റത്തിലെ യാതൊന്നും പാർലമെന്റിനെ തടയുന്നതല്ല.

304. സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വ്യാപാരത്തിന്മേലും വാണിജ്യത്തിന്മേലും പരസ്പരസമ്പർക്കത്തിന്മേലും ഉള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ 301-ാം അനുച്ഛേദത്തിലും 302-ാം അനുച്ഛേദത്തിലും എന്നു നന്നെ ആയിരുന്നാലും ചെറു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന് നിയമം വഴി—

(ക) മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് 'അല്ലെങ്കിൽ തുണിയൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്ന്' ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ചെൽ ആ സംസ്ഥാനത്ത് നിർമ്മിച്ചതോ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചതോ ആയ അനുബന്ധമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ വിലയേറിയതാണെങ്കിൽ ആയത് അനുബന്ധ മറക്കുമതി ചെയ്ത സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും അനുബന്ധ നിർമ്മിച്ചതോ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചതോ ആയ സ്ഥലങ്ങൾക്കും തമ്മിൽ വിഭവപണം ക്യാമ്പയിനാത്തവിധം ചുമത്താവുന്നതും.

ഖ. ആ സംസ്ഥാനവുമായോ ആ സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിലോ ഉള്ള വ്യാപാരത്തിന്റെയോ വാണിജ്യത്തിന്റെയോ പരസ്പര സമ്പർക്കത്തിന്റെയോ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയോ പൊതു താല്പര്യത്തിന് ആവശ്യമായ അങ്ങനെയുള്ള ന്യായമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ചുമത്താവുന്നതും ആകുന്നു.

പുനാർ. ഖ) ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള യാതൊരു ബില്ലോ ഭേദഗതിയോ നാഷ്ണലിസത്തിന്റെ മുൻനിർദ്ദേശമുള്ള അനുമതി കൂടാതെ ഒരു സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയോ ഉന്നയിക്കുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

[305. നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളെയും സംസ്ഥാനകുത്തകകൾക്ക് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന നിയമങ്ങളെയും ഒഴിവാക്കൽ—301-ഉം 303-ഉം അനുപ്രേക്ഷങ്ങളിലെ യാതൊന്നും നാഷ്ണലിസം ഉത്തരവുവഴി മറുവിധത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്നിടത്തോളം ഒഴികെ, നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളെ ബാധിക്കുന്നതല്ലാത്തതും കൂടാതെ 301-ാം അനുപ്രേക്ഷത്തിലെ യാതൊന്നും 1955 ലെ ഭരണഘടന നാലാം ഭേദഗതി ആക്ടിലെ പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ അത് 14-ാം അനുപ്രേക്ഷം (b)-ാം ട്രൈം (ix) ൽ ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വിഷയത്തെ സംബന്ധിക്കുന്നിടത്തോളം, ബാധിക്കുന്നതോ, അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും നിയമം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിന്ന്, പാർലമെന്റിലിനെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമ നിർമ്മാണമണ്ഡലത്തെയോ തടയുന്നതോ അല്ലാത്തതും ആകുന്നു.]

306. [വ്യാപാരത്തിന്മേലോ വാണിജ്യത്തിന്മേലോ നിരന്തരണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുവാൻ ഒന്നാം പട്ടിക ഓ ഭാഗത്തിലെ ചില സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള അധികാരം] 1971 ലെ ഭരണഘടന (പ്രകാരം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം നൽകി.

307. 301 മുതൽ 304 വരെയുള്ള അനുപ്രേക്ഷങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടുന്നതിന് അധികാരസംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനാ പാർലമെന്റിന്, 301 ഉം 302-ഉം 303 ഉം 304-ഉം അനുപ്രേക്ഷങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് സമാപിതമെന്ന് അത് കരുതുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരസംസ്ഥാനത്തെ നിയമം വഴി നിർമ്മിക്കാവുന്നതും ആവശ്യമെന്ന് അതു കരുതുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരങ്ങളും അങ്ങനെയുള്ള കർത്തവ്യങ്ങളും അപ്രകാരം നിയമിക്കുന്ന അധികാരസംസ്ഥാനത്തിന് നൽകാവുന്നതും ആകുന്നു.

ഭാഗം XIV

യൂണിയൻറെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കീഴിലുള്ള സർവ്വീസുകൾ

അദ്ധ്യായം I—സർവ്വീസുകൾ

308. വ്യാഖ്യാനം ഈ ഭാഗത്തിൽ സന്ദർഭം മറുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം, “സംസ്ഥാനം” എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ [ജമ്മു-കാശ്മീർ സംസ്ഥാനം ഉൾപ്പെടുന്നതല്ല].

309. യൂണിയനെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെയോ സേവിക്കുന്ന ആളുകളുടെ ചേർക്കലും സേവനവ്യവസ്ഥകളും—ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, സമുചിത നിയമ നിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെ ആക്ടുകൾക്ക് യൂണിയൻറെയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിൻറെയോ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള പൊതുസേവനങ്ങളിലേക്കും തസ്തികകളിലേക്കും ആളുകളെ ചേർക്കുന്നതും അവയിൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ആളുകളുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകളും ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, യൂണിയൻറെ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള സേവനങ്ങളുടെയും തസ്തികകളുടെയും സംഗതിയിൽ രാഷ്ട്രപതിക്കോ അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ആൾക്കോ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻറെ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള സർവ്വീസുകളുടെയും തസ്തികകളുടെയും സംഗതിയിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർക്കോ ***അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ആൾക്കോ, അങ്ങനെയുള്ള സേവനങ്ങളിലേക്കും തസ്തികകളിലേക്കും ഉള്ള ആളെ ചേർക്കലും നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ആളുകളുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകളും ക്രമപ്പെടുത്തുന്ന ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ, ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം സമുചിത നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൻറെ ഒരു ആക്റ്റിനാലോ ആക്ട് പ്രകാരമോ അതിലേക്ക് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, ക്ഷമതയുണ്ടായിരിക്കുന്നതും, അപകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ചട്ടങ്ങൾക്ക് അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി പ്രഭാവമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

310. യൂണിയൻറെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻറെയോ സർവ്വീസിലുള്ളവരുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി—(1) ഈ ഭരണഘടന പ്രകടമായി വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള വിധത്തിലൊഴികെ, ഒരു പ്രതിരോധ സർവ്വീസിലെയോ യൂണിയൻറെ ഒരു സിവിൽ സർവ്വീസിലെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു അഖിലേന്ത്യാ സർവ്വീസിലെയോ അംഗമായിരിക്കുന്നതോ, അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിരോധത്തോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും തസ്തികയിലോ യൂണിയൻറെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും തസ്തികയിലോ ഇരിക്കുന്ന ഒരാൾ ആളും രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളം കാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതും, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻറെ സിവിൽ സർവ്വീസിലെ, അംഗമായിരിക്കുന്നതോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കീഴിൽ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ തസ്തിക വഹിക്കുന്നതോ ആയ ഒരാൾ ആളും ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർക്ക് *** ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളം കാലം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(2) യൂണിയൻറെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻറെയോ കീഴിൽ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ തസ്തിക വഹിക്കുന്ന ഒരാൾ രാഷ്ട്രപതിക്കോ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർക്കോ, അതതുസംഗതിപോലെ, *** ഇഷ്ടമുള്ളിടത്തോളം കാലത്തേക്ക് ഉദ്യോഗം വഹിക്കുകയുള്ളൂ എന്നിരുന്നാലും, പ്രതിരോധ

1 [1956-ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം “ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ക ഭാഗത്തിലോ ഖ ഭാഗത്തിലോ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനം എന്നർത്ഥമാകുന്നു” എന്നിവയ്ക്ക് പകരം ചേർത്തത്.
2 1956-ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം “അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ” എന്നിവയ്ക്കുവേണ്ടി വിട്ടുകളഞ്ഞത്.
3 മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം “അല്ലെങ്കിൽ, അതതുസംഗതിപോലെ, രാജപ്രമുഖൻ” എന്നിവയ്ക്കുവേണ്ടി വിട്ടുകളഞ്ഞത്.

സർവ്വീസിലെയോ അമിലേയോ സർവ്വീസിലെയോ അല്ലെങ്കിൽ യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ സിവിൽ സർവ്വീസിലെയോ അംഗമല്ലാത്ത ഒരാളെ ഈ ഭരണഘടനപ്രകാരം അങ്ങനെയുള്ള ഒരു തസ്തികയിൽ നിയമിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും കരാറിൽ, പ്രത്യേക യോഗ്യതകളുള്ള ഒരാളുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുവാൻ ആവശ്യമെന്ന് താല്പര്യപരിധിയിൽ ഗവർണ്ണറോ, അതതു സംഗതിപോലെ *** കരുതുന്നപക്ഷം, സമ്മതിക്കുന്ന ഒരു കാലാവധിയുടെ അവസാനത്തിനു മുമ്പ് ആ തസ്തിക നിറുത്തലാക്കുകയോ അയാളുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുള്ള ഏതെങ്കിലും നടപടി ദൃഷ്ടവ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാരണങ്ങൾക്കല്ലാതെ ആ തസ്തിക ഒഴിയുവാൻ അയാളോട് ആവശ്യപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്നവെങ്കിൽ, അയാൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുവാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

311. യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിൽ സിവിൽ പദവികളിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ആളുകളുടെ പിരിച്ചുവിടലും നീക്കം ചെയ്യലും തരം താഴ്ത്തലും—(1) യൂണിയന്റെ സിവിൽ സർവ്വീസിലെയോ അമിലേയോ സർവ്വീസിലെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സിവിൽ സർവ്വീസിലെയോ അംഗമായിരിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിലുള്ള ഒരു സിവിൽ തസ്തിക വഹിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന യാതൊരാളെയും അയാളെ നിയമിച്ച അധികാരസ്ഥാനത്തിന് കീഴിലുള്ള ഒരു അധികാരസ്ഥാനം പിരിച്ചുവിടുകയോ നീക്കം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

[(2) മൂർപ്പറഞ്ഞ വിധത്തിലുള്ള അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരാളേയും അയാൾക്കെതിരായുള്ള കുറ്റാരോപണങ്ങൾ അയാളെ അറിയിക്കുകയും ആ കുറ്റാരോപണങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് അയാൾക്ക് കേൾക്കപ്പെടുവാൻ ന്യായമായ ഒരു അവസരം നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു അന്വേഷണ വിചാരണയ്ക്കു ശേഷമല്ലാതെ *** പിരിച്ചുവിടുകയോ നീക്കം ചെയ്യുകയോ തമ താഴ്ത്തുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

*[എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള അന്വേഷണ വിചാരണയ്ക്കു ശേഷം അയാളുടെയോ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ശിക്ഷ ചുമത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നിടത്ത് ആ ശിക്ഷ അങ്ങനെയുള്ള അന്വേഷണ വിചാരണയിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള തെളിവുകളെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചുമത്താവുന്നതും, ചുമത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ശിക്ഷയെപ്പറ്റി കേൾക്കപ്പെടുവാൻ ആ ആൾക്ക് അവസരം നൽകേണ്ട ആവശ്യം ഇല്ലാത്തതും ആകുന്നു.]

എന്നുമാത്രമല്ല, ഈ ഖണ്ഡം—]

(ക) ഒരു ക്രിമിനൽ കുറ്റാരോപണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കുറ്റാരോപന നടത്താൻ ഇടയാക്കിയ പെരുമാറ്റത്തിന് ഒരാളെ പിരിച്ചു വിട്ടിരിക്കുകയോ നീക്കം ചെയ്തിരിക്കുകയോ തരം താഴ്ത്തിയിരിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കുന്നിടത്ത്, അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) ഒരാളെ പിരിച്ചുവിടുന്നതിനോ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനോ തരം താഴ്ത്തുന്നതിനോ അധികാരമുള്ള അധികാരസ്ഥാനത്തിന് ആ അധികാരസ്ഥാനം എഴുതി രേഖപ്പെടുത്തുന്ന ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ, അങ്ങനെയുള്ള അന്വേഷണ വിചാരണ നടത്തുന്നത് പ്രായോഗികമല്ലെന്ന് ന്യായമായും ബോധ്യം പന്നിരിക്കുന്നിടത്ത്, അല്ലെങ്കിൽ

(ഗ) താല്പര്യത്തിന്റെ സമക്ഷാധീനതയ്ക്കായി അങ്ങനെയുള്ള അന്വേഷണവിചാരണ നടത്തുന്നത് യുക്തമല്ലെന്നും, താല്പര്യപരിധിയിൽ ഗവർണ്ണർക്കോ, അതതു സംഗതിപോലെ, ബോധ്യം വന്നിരിക്കുന്നിടത്ത്,

ബാധകമാകുന്നതല്ല.

1. 956-ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പു പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ താല്പര്യമെന്ന്" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.
 2. 1963-ലെ ഭരണഘടന (പതിനഞ്ചാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 10-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം (2) ഓ (3)-ാം ഖണ്ഡങ്ങൾക്കു പകരം ചേർത്തത്.
 3. 976-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തി രണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 44-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം ചില വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു, (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).
 മരുപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പും പ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(3) മുൻപറഞ്ഞ വിധത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളെ സംബന്ധിച്ച് (2) ഓം വണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള അനേകം വിചാരണ നടത്തുന്നത് ന്യായമായും പ്രയോഗിക്കാനോ എന്ന പ്രശ്നം ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അതിന്മേൽ, അങ്ങനെയുള്ള ആളെ പിരിച്ചുവിടുന്നതിനോ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനോ, അല്ലെങ്കിൽ അയാളെ തമം താഴ്ത്തുന്നതിനോ അധികാരമുള്ള അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുന്നതാണ്.]

312. അഖിലേന്ത്യാ സർവ്വീസുകൾ—(1) ¹[VI-ാം ഭാഗത്തിന്റെ VI-ാം അദ്ധ്യായത്തിലോ XI-ാം ഭാഗത്തിലോ] എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, രാജ്യസഭ, ഹാജരാകുകയും വോട്ടുചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളുടെ മുന്നിൽ മണ്ടിൽ കുറയാത്ത ഭാഗം പിൻതാങ്ങുന്ന പ്രമേയം വഴി, യൂണിയനും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും പൊതുവായുള്ള ഒന്നോ അതിലധികമോ അഖിലേന്ത്യാ സർവ്വീസുകൾ ²[(ഒരു അഖിലേന്ത്യാ ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസുൾപ്പെടെ)] സൃഷ്ടിക്കുന്നത് ദേശീയ താൽപര്യങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമാണെന്നോ യുക്തമാണെന്നോ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, പാർലമെന്റിന് നിയമംവഴി അപകാരം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതും, ഈ അദ്ധ്യായത്തിലെ മറ്റു വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി, അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും സർവ്വീസിലേക്ക് ആൾ ചേർക്കുന്നതും അതിൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ആളുകളുടെ സേവനവ്യവസ്ഥകളും ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിൽ ഇൻഡ്യൻ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ സർവ്വീസ് എന്നും ഇൻഡ്യൻ പോലീസ് സർവ്വീസ് എന്നും അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന സർവ്വീസുകൾ ഈ അനുച്ഛേദ പ്രകാരം പാർലമെന്റ് സൃഷ്ടിച്ച സർവ്വീസുകളായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

³[(3) (1)ാം ഉണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള അഖിലേന്ത്യാ ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസിൽ 236-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ തസ്തികയ്ക്ക് താഴെയുള്ള ഒരു തസ്തിക ഉൾപ്പെടുന്നതല്ല.]

(4) മുൻപറഞ്ഞ അഖിലേന്ത്യാ ജുഡീഷ്യൽ സർവ്വീസ് സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന നിയമത്തിൽ, ആ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുന്നതിന് VI-ാം ഭാഗത്തിന്റെ VI-ാം അദ്ധ്യായം ദേശഗതി ചെയ്യുന്നതിനാവശ്യമായ അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥകളും അടങ്ങിയിരിക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു നിയമവും 1968-ാം ന്ന ചട്ടഭാഗത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭേദഗതിയായി കരുതുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.]

[312 ക. ചില സർവ്വീസുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകൾ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുന്നതിനും റദ്ദാക്കുന്നതിനും പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം—(1) പാർലമെന്റിന് നിയമംവഴി—

(ക) ഇൻഡ്യാ ചക്രവർത്തിയുടെ ഒരു സിവിൽ സർവ്വീസിലേക്ക് സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റോ സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ്—ഇൻ-കൗൺസിലോ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് നിയമിച്ചതും, 1972-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ടിന്റെ പ്രാരംഭത്തിലും അതിനുശേഷം ഭാരതത്തിന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ സർക്കാരിന്റെ കീഴിൽ ഏതെങ്കിലും സർവ്വീസിലോ തസ്തികയിലോ സേവനം തുടരുന്ന ആളുകളുടെ വേതനവും അവധിയും പെൻഷനും സംബന്ധിച്ചുള്ള സേവന വ്യവസ്ഥകളും അച്ചടക്കസംബന്ധമായ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള അവകാശങ്ങളും പിൽക്കാല പ്രാബല്യത്തോടുകൂടിയോ പൂർവ്വകാല പ്രാബല്യത്തോടുകൂടിയോ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുകയും റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്;

¹ 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തി ഒമ്പതാം ഭേദഗതി) ആക്ടിന്, 45-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "ഭാഗം XI" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (3-1 1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

² മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്റ്റും വകുപ്പും പ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1 1977 മുതൽ പ്രാബല്യം).

³ 1972-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ടിന്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (29-8-1972 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(ഖ) ഇൻഡ്യാ ചക്രവർത്തിയുടെ ഒരു സിവിൽ സർവ്വീസിലേക്ക് സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ്സ് സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ്സ്-ഇൻ-കൗൺസിലോ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് നിയമിച്ചതും 1972-ലെ ഭരണഘടന (തുറുപ്പത്തട്ടം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിലും മുമ്പ് ഏതെങ്കിലും സമയം ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്ന് വിരമിച്ചതോ മറ്റ് വിധത്തിൽ സർവ്വീസിൽ ഇല്ലാതായിത്തീർന്നതോ ആയ ആളുകളുടെ പെൻഷൻ സംബന്ധിച്ചുള്ള സേവന വ്യവസ്ഥകൾ പിൽക്കാല പ്രാബല്യത്തോടുകൂടിയോ പൂർവ്വകാല പ്രാബല്യത്തോടുകൂടിയോ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുകയും റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്;

എന്നാൽ, സുപ്രീംകോടതിയിലെയോ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെയോ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിയുടെയോ ജഡ്ജിയുടെയോ, ഭാരതത്തിന്റെ കമ്പോളത്തിൽ ആൻഡ് ആവിറ്റി-ജനറലിന്റെയോ യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാന്റെയോ മറ്റു അംഗത്തിന്റെയോ, ചീഫ് ഇലക്ട്രിക് കമ്മീഷണറുടെയോ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതോ, വഹിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളുടെ സംഗതിയിൽ, (ക, ഉപഖണ്ഡത്തിലും, ഖ, ഉപഖണ്ഡത്തിലും ഉള്ള യാതൊന്നും, അങ്ങനെയുള്ള തസ്തികയിലേക്കുള്ള അർദ്ദേഹത്തിന്റെ നിയമനത്തിനുശേഷം അർദ്ദേഹത്തിന്റെ സേവന വ്യവസ്ഥകൾ, അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഇൻഡ്യാ ചക്രവർത്തിയുടെ ഒരു സിവിൽ സർവ്വീസിലേക്ക് സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ്സ് സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ്സ്-ഇൻ-കൗൺസിലോ നിയമിച്ച ശേഷം എന്ന കാരണത്താൽ അർദ്ദേഹത്തിന് സ്വാധീനമായിരിക്കുന്നിടത്തോളം ഒഴികെ, അർദ്ദേഹത്തിന് എത്രയുംകുറവായി വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുകയോ പിൻവലിക്കുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാർലമെന്റിനെ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതായി കരുതാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം പാർലമെന്റ് നിയമംവഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നിടത്തോളം ഒഴികെ, ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ആളുകളുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകൾ ക്രമപ്പെടുത്തുവാൻ ഈ ഭരണഘടനയിലെ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥപ്രകാരം ഏതെങ്കിലും നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലോ മറ്റ് അധികാരസമാനത്തിലോ ഉള്ള അധികാരമുള്ള ബോധിമാർക്ക് തല്ല

(3) സുപ്രീംകോടതിക്കോ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും കോടതിക്കോ-

(ക, (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നേൾ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതോ ബ്ലിറ്റ് പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും സന്ധിനിർമ്മാണത്തിലെയോ ഉടമ്പടിയിലെയോ അതുപോലെയുള്ള മറ്റു പ്രമാണത്തിലെയോ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയിൽ നിന്നോ അവയിൽമേലുള്ള ഏതെങ്കിലും ദുഷ്കരണത്തിൽ വിധനം ഉൾപ്പെടുന്നതോ, അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ആൾക്ക് ഇൻഡ്യാ ചക്രവർത്തിയുടെ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ സർവ്വീസിലേക്കുള്ള അർദ്ദേഹത്തിന്റെ നിയമനത്തെയോ ഇൻഡ്യാ ഡോമിനിയന്റെയോ ഭരണത്തിലെ ഒരു പ്രവിശ്യയുടെയോ കീഴിലുള്ള സർവ്വീസിൽ അർദ്ദേഹം തുടരുന്നതിനോയോ സംബന്ധിച്ച നൽകിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും എഴുത്തിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും തർക്കത്തിലോ,

(ഖ) ആദ്യം നിയമമാക്കിയിരുന്ന രൂപത്തിലുള്ള 314-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശത്തെയോ ബാർഡ്യതയെയോ കടപ്പാടിനെയോ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും തർക്കത്തിലോ,

അധികാരമുള്ളതായിരിക്കുന്നതല്ല

(4) ആദ്യം നിയമമാക്കിയിരുന്ന രൂപത്തിലുള്ള 314-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ ഈ ഭരണഘടനയുടെ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയിലോ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

313. പരിവർത്തന വ്യവസ്ഥകൾ—ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരുന്നവയും ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭശേഷം അവില്പനയോ സർവ്വീസായോ യൂണിയന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിലുള്ള സർവ്വീസായോ തസ്തികയായോ തുടർന്ന് നിലവിലിരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും പബ്ലിക് സർവ്വീസിനോ ഏതെങ്കിലും തസ്തികയ്ക്കോ ബാധകമായിരുന്നവയും ആയ എല്ലാ നിയമങ്ങളും, ഈ ഭരണഘടന പ്രകാരം അതിനുവേണ്ടി മറ്റ് വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യവസ്ഥകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നിടത്തോളം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതാണ്.

314. [ചില സർവ്വീസുകളിൽ നിലവിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ സംരക്ഷണത്തിനുള്ള വ്യവസ്ഥ] 1972-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം റദ്ദാക്കി (29-8-1972 മുതൽ പ്രാബല്യം).

അദ്ധ്യായം II—പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകൾ

315. യൂണിയനു വേണ്ടിയും സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയും ഉള്ള പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകൾ (1) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, യൂണിയൻ ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനും ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിനും ഓരോ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക്, ആ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സമൂഹത്തിന് ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് സമ്മതിക്കാവുന്നതും, ആ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭ, അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടു സഭകൾ ഉള്ളിടത്ത് ഓരോ സഭയും, ആ അതിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുന്നുവെങ്കിൽ, പാർലമെന്റിന് നിയമം വഴി ആ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറാൻ (ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ സംയുക്തകമ്മീഷൻ എന്ന് പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നത്) ഒരു സംയുക്ത സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ നിയമനത്തിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതും ആകുന്നു. "

(3) മുൻപറഞ്ഞതുപോലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൽ, ആ നിയമത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്ക് പ്രാരംഭം നൽകുന്നതിന് ആവശ്യമോ അഭിലാഷണീയമോ ആയ അങ്ങനെയുള്ള സാങ്കേതികവും അനന്തര ഫലമായുണ്ടാകുന്നതും ആയ വ്യവസ്ഥകൾ അടങ്ങിയിരിക്കാവുന്നതാണ്.

(4) യൂണിയനുവേണ്ടിയുള്ള പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവനുമോ ഏതെങ്കിലുമോ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറുവാൻ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർ *** അപ്രകാരം ചെയ്യണമെന്ന് അപേക്ഷിക്കുന്നതായാൽ, രാഷ്ട്രപതിയുടെ അംഗീകാരത്താടുകൂടി സമ്മതിക്കാവുന്നതാണ്.

(5) ഈ ഭരണഘടനയിൽ യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനെയോ ഒരു സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനെയോ കുറിച്ചുള്ള, പരാമർശങ്ങളെ സന്ദർഭം മറുവിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം, യൂണിയന്റെയോ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ അതതു സംഗതിപോലെ, പ്രത്യേക പ്രശ്നവിഷയം സംബന്ധിച്ചുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറുന്ന കമ്മീഷനെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങളായി കരുതേണ്ടതാണ്.

316. അംഗങ്ങളുടെ നിയമനവും ഉദ്യോഗ കാലാവധിയും—(1) ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനെയും മറ്റംഗങ്ങളെയും യൂണിയൻ കമ്മീഷന്റെയോ സംയുക്ത കമ്മീഷന്റെയോ സംഗതിയിൽ രാഷ്ട്രപതിയും ഒരു സംസ്ഥാനകമ്മീഷന്റെ സംഗതിയിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറും *** നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

1 1956-ലെ ഭരണഘടന (എട്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം 'അല്ലെങ്കിൽ രാജപമുഖൻ' എന്നീ വാക്കുകൾക്ക് പകരം ചേർത്തത്

എന്നാൽ, ഓരോ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെയും അംഗങ്ങളിൽ കഴിയുന്നിടത്തോളം പങ്കുതിക്ക് അടുത്തുവരുന്നതായ അംഗങ്ങൾ, അവരുടെ യഥാക്രമമായ നിയമനത്തീയതികളിൽ, കുറഞ്ഞത് പത്തുവർഷമെങ്കിലും ഭാരതസർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുള്ള ആളുകൾ ആയിരിക്കേണ്ടതും, മുൻപറഞ്ഞ പത്തുവർഷക്കാലം കണക്കാക്കുന്നതിൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് ഒരാൾ ഇൻഡ്യാ ചക്രവർത്തിയുടെ കീഴിലോ ഒരു നാടുരാജ്യത്തെ സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിട്ടുള്ള കാലാവധി ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതും ആകുന്നു.

[1] കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാന്റെ ഉദ്യോഗം ഒഴിവാക്കുന്നുവെങ്കിലും അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ചെയർമാൻ, അസാന്നിദ്ധ്യത്താലോ മരണത്താലോ കാരണത്താലോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിലോ ആ കർത്തവ്യങ്ങൾ, ഒഴിവായ ആ ഉദ്യോഗത്തിൽ (1) ൦൦ വൺഡപ്രകാരം നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആൾ ആ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതുവരെയോ ചെയർമാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ വീണ്ടും ഏറ്റെടുക്കുന്നതുവരെയോ, അതതുസംഗതിപോലെ, ആ കമ്മീഷനിലെ മറ്റ് അംഗങ്ങളിൽ, യൂണിയൻ കമ്മീഷന്റെയോ ഒരു സംയുക്ത കമ്മീഷന്റെയോ സംഗതിയിൽ രാഷ്ട്രപതിയും ഒരു സംസ്ഥാന കമ്മീഷന്റെ സംഗതിയിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറും, അതിനു വേണ്ടി നിയമിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഒരാൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്.]

(2) ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ ഒരംഗം തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ അദ്ദേഹം പ്രവേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ ആദ്യ വർഷക്കാലത്തേക്കോ, അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്, യൂണിയൻ കമ്മീഷന്റെ സംഗതിയിൽ അറുപത്തി അഞ്ചു വയസ്സും ഒരു സംസ്ഥാന കമ്മീഷന്റെയോ സംയുക്ത കമ്മീഷന്റെയോ സംഗതിയിൽ [അറുപത്തിയെട്ട് വയസ്സും] തികയുകയോ ഇവയിൽ ഏതാണോ ആദ്യത്തേത്, അതുവരെ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ—

(a) ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ ഒരംഗത്തിന്, യൂണിയൻ കമ്മീഷന്റെയോ ഒരു സംയുക്ത കമ്മീഷന്റെയോ സംഗതിയിൽ രാഷ്ട്രപതിക്കും, ഒരു സംസ്ഥാന കമ്മീഷന്റെ സംഗതിയിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർക്കും ¹⁹⁶³ സന്തം കൈപ്പടയിൽ എഴുതി അയച്ച് തന്റെ ഉദ്യോഗം രാജിവയ്ക്കാവുന്നതാണ്;

(b) ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ ഒരംഗത്തെ 317-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം വൺഡത്തിലോ (3) ൦൦ വൺഡത്തിലോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളവിധം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുവുന്നതാണ്.

(3) ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ ഒരു അംഗമായി ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്ന ഒരാൾ തന്റെ ഉദ്യോഗ കാലാവധിയുടെ അവസാനം ആ ഉദ്യോഗത്തിലേക്ക് വീണ്ടും നിയമിക്കപ്പെടാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ല.

317. ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ ഒരംഗത്തെ നീക്കം ചെയ്യലും സസ്പെൻഡ് ചെയ്യലും—(1) (3) ൦൦ വൺഡത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ ചെയർമാനെയോ മറ്റൊരാളെയോ അംഗത്തെയോ, ദുർവ്വൃത്തി കാരണമാക്കി, രാഷ്ട്രപതി സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ അടിപ്രായം ആരായുന്നതിന്മേൽ 145-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം അതിലേക്ക് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമം അനുസരിച്ച് ഒരു അന്വേഷണ വിചാരണ നടത്തി, ചെയർമാനെയോ അങ്ങനെയുള്ള മറ്റ് അംഗത്തെയോ, അതത് സംഗതിപോലെ, ആ കാരണത്തിന്മേൽ നീക്കം ചെയ്യേണ്ടതാണ് എന്ന് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തതിന് ശേഷം, രാഷ്ട്രപതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഉത്തരവ് വഴി മാത്രമേ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളൂ.

1963 ലെ ഭരണഘടന (പതിനഞ്ചാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 11-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്.

1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് 2-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം "അറുപതുവയസ്സും" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത്.

1956 ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പു പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ" എന്ന വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

(2) യൂണിയൻ കമ്മീഷന്റെറയോ ഒരു സംയുക്ത കമ്മീഷന്റെറയോ സംഗതിയിൽ രാഷ്ട്രപതിക്കും ഒരു സംസ്ഥാന കമ്മീഷന്റെ സംഗതിയിൽ ഗവർണ്ണർക്കും *** കമ്മീഷന്റെറ ചെയർമാനായോ മറ്റേതെങ്കിലും അംഗത്തെയോ, അവരിൽ ആരെ സംബന്ധിച്ചാണോ (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം സുപ്രീംകോടതിയിലേക്ക് അഭിപ്രായം ആരാഞ്ഞിട്ടുള്ളത് അങ്ങനെയുള്ള അഭിപ്രായം ആരാജിൻമേൽ സുപ്രീംകോടതിയുടെ റിപ്പോർട്ട് ലഭിച്ച് രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവ് പാസ്സാക്കുന്നതുവരെ, ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് സസ്പെൻഡ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(3) (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനായോ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും അംഗത്തെയോ, അതതു സംഗതിപോലെ, ആ ചെയർമാനോ അങ്ങനെയുള്ള മറ്റ് അംഗമോ—

(ക) നിർദ്ദയനെന്നു വിധിക്കപ്പെടുകയോ; അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) തന്റെ ഉദ്യോഗ കാലാവധിക്കിടയിൽ, തന്റെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾക്ക് പുറമെ വേതനം പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും ജീവനത്തിൽ ഏർപ്പെടുകയോ; അല്ലെങ്കിൽ

(ഗ) രാഷ്ട്രപതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ മാനസികമോ ശാരീരികമോ ആയ ദൗർബല്യം നിമിത്തം ഉദ്യോഗത്തിൽ തുടരുവാൻ പറ്റാത്ത ആളായിരിക്കുകയോ,

ചെയ്യുന്നെങ്കിൽ, ഉത്തരവുവഴി ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ്

(4) ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനോ മറ്റേതെങ്കിലും അംഗമോ, ഭാരത സർക്കാരോ ഭാരതസർക്കാരിനു വേണ്ടിയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാരോ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് വേണ്ടിയോ, ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും കരാറുമാറയോ, ഉടമ്പടിയുമായോ ഒരു ഏകാംഗീകൃതക്കമ്പനിയിലെ അംഗമെന്ന നിലയിലും മറ്റ് അംഗങ്ങളോടൊപ്പവും അല്ലാതെ, ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ടവനോ അതിൽ താൽപര്യമുള്ളവനോ ആയിരിക്കുകയോ ആയിത്തീരുകയോ ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ ലാഭത്തിലോ അതിൽ നിന്നും ഉൽഭവിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഗുണത്തിലോ വേതനത്തിലോ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ ഭാഗഭാക്കായിത്തീർന്നുവെങ്കിൽ, അദ്ദേഹം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്, ദുർവ്യാത്തിക്ക് അപരാധിയായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

318. കമ്മീഷന്റെ അംഗങ്ങളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥർമാരുടെയും സേവന വ്യവസ്ഥകളെക്കുറിച്ച് റഗുലേഷനുകളുണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരം—യൂണിയൻ കമ്മീഷന്റെറയോ ഒരു സംയുക്ത കമ്മീഷന്റെറയോ സംഗതിയിൽ രാഷ്ട്രപതിക്കും, ഒരു സംസ്ഥാന കമ്മീഷന്റെ സംഗതിയിൽ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർക്കും * * * റഗുലേഷനുകൾ വഴി—

(ക) കമ്മീഷനിലെ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണവും അവരുടെ സേവനവ്യവസ്ഥകളും നിർദ്ധരിക്കുകയും;

(ഖ) കമ്മീഷന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥർമാരുടെ എണ്ണവും അവരുടെ സേവനവ്യവസ്ഥകളും സംബന്ധിച്ച് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുകയും,

ചെയ്യാവുന്നതാണ് ;

എന്നാൽ, ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ ഒരംഗത്തിന്റെ സേവനവ്യവസ്ഥകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിയമനത്തിനുശേഷം അദ്ദേഹത്തിന് പ്രതികൂലമായി വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

319. കമ്മീഷന്റെ അംഗങ്ങൾ അങ്ങനെയുള്ള അംഗങ്ങൾ അല്ലാതായിത്തീരുമ്പോൾ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള നിരോധനം ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നത് അവസാനിക്കുമ്പോൾ—

1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

(ക) യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാൻ ഭാരതസർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ വീണ്ടും ജീവനത്തിന് അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ല ;

(ഖ) ഒരു സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാൻ യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനായോ അംഗമായോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനായോ നിയമിക്കപ്പെടുവാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതും, എന്നാൽ ഭാരത സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ മറ്റേതെങ്കിലും ജീവനത്തിന് അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു .

(ഗ) യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാൻ അല്ലാത്ത ഒരംഗം യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനായോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനായോ നിയമിക്കപ്പെടുവാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ മറ്റേതെങ്കിലും ജീവനത്തിന് അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു ;

(ഘ) ഒരു സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാൻ അല്ലാത്ത ഒരംഗം യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനായോ മറ്റേതെങ്കിലും അംഗമായോ, അല്ലെങ്കിൽ ആ സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെയോ മറ്റേതെങ്കിലും സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെയോ ചെയർമാനായോ നിയമിക്കപ്പെടുവാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതും, എന്നാൽ ഭാരതസർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ മറ്റേതെങ്കിലും ജീവനത്തിന് അർഹനായിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു .

320. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളുടെ ചുമതലകൾ—(1) യൂണിയന്റെ സർവ്വീസുകളിലേക്കും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർവ്വീസുകളിലേക്കുമുള്ള നിയമനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പരീക്ഷകൾ നടത്തുന്നത് യഥാക്രമം യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെയും സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെയും കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) വിശേഷാൽ നോട്ടീസുകളുള്ള ഉദ്യോഗാർത്ഥികളെ ആവശ്യമുള്ള ഏതെങ്കിലും സർവ്വീസുകളിലേക്ക് സംയുക്തമായി ആൾ ചേർക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനും ഏതെങ്കിലും രണ്ടോ അതിവധികയോ സംസ്ഥാനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതും, അപ്രകാരം ചെയ്യണമെന്ന് ആ സാഹചര്യങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ, യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുമായോ സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുമായോ, അതതുസംഗതിപോലെ,—

(ക) സിവിൽ സർവ്വീസുകളിലേയും സിവിൽ തസ്തികകൾക്കുവേണ്ടിയും ഉള്ള ആൾ ചേർക്കലിന്റെ രീതികൾ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ വിഷയങ്ങളിൽമേലും ;

(ഘ) സിവിൽ സർവ്വീസുകളിലേക്കും തസ്തികകളിലേക്കും നിയമനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിലും, ഉദ്യോഗക്കയറ്റം നൽകുന്നതിലും ഒരു സർവ്വീസിൽ നിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്ക് മാറുന്നതിലും അനുവർത്തിക്കേണ്ട തത്വങ്ങളിൽമേലും അങ്ങനെയുള്ള നിയമനങ്ങൾക്കോ ഉദ്യോഗക്കയറ്റങ്ങൾക്കോ, മാറ്റങ്ങൾക്കോ ഉള്ള സ്ഥാനാർത്ഥികളുടെ അനുയോജ്യതയിൽമേലും ;

(ഗ) ഭാരത സർക്കാരിന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരിന്റെയോ കീഴിൽ ഒരു സിവിൽ പദവിയിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഒരാളെ ബാധിക്കുന്ന, എല്ലാ അച്ചടക്കവിഷയങ്ങളിൽമേലും, അങ്ങനെയുള്ള വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിരവധനങ്ങളും ചർച്ചകളും ഉൾപ്പെടെ ;

(ഘ) ഭാരത സർക്കാരിന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരിന്റെയോ കീഴിലോ ഇൻഡ്യാ ചക്രവർത്തിയുടെ കീഴിലോ ഒരു നാട്ടുരാജ്യത്തിലെ സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഒരു സിവിൽ പദവിയിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതോ, സേവനം

അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ ഒരാളെ സംബന്ധിച്ചോ അയാളുടെ കർത്തവ്യ നിർവ്വഹണത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ളതോ അങ്ങനെ ചെയ്തതാണെന്ന് കരുതാവുന്നതോ ആയ കൃത്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്, അയാൾക്കെതിരായി ആരോടിച്ചിട്ടുള്ള നിയമനടപടികളിൽ എതിർവാദം നടത്തുന്നതിന് അയാൾക്ക് വഹിക്കേണ്ടതായി വന്ന ഏതെങ്കിലും ചെലവുകൾ ഭാരതത്തിന്റെയോ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ, അതതു സംഗതിപോലെ, സഞ്ചിതനിയതിൽ നിന്ന് നൽകണമെന്നുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശത്തിന്മേലും,

(ബി) ഭാരത സർക്കാരിന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരിന്റെയോ കീഴിലോ ഇൻഡ്യാ പബ്ലിക്സിനിയുടെ കീഴിലോ ഒരു നാട്ടുരാജ്യത്തെ സർക്കാരിന്റെ കീഴിലോ ഒരു സിവിൽ പബ്ലിക് സേവനം അനുഷ്ഠിക്കുമ്പോൾ ഒരാൾക്കുണ്ടായ ക്ഷതങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു പെൻഷൻ അനുവദിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശത്തിന്മേലും അങ്ങനെ അനുവദിക്കുന്ന തുകയെക്കുറിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും പ്രശ്നത്തിന്മേലും,

ആലോചിക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെ അവർക്ക് പരീഗണനയ്ക്ക് അയച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വിഷയത്തിന്മേലും, കൂടാതെ, രാഷ്ട്രപതിയോ സംസ്ഥാന ഗവർണ്ണറോ, * * * അതതു സംഗതിപോലെ, അവർക്ക് പരിഗണനയ്ക്ക് അയയ്ക്കുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും വിഷയത്തിന്മേലും, ഉപദേശം നൽകുന്നത് പബ്ളിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, അഖിലേന്ത്യാ സർവ്വീസുകളെ സംബന്ധിച്ചും യൂണിയന്റെ കാര്യങ്ങളോട് ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റു സർവ്വീസുകളെയും തസ്തികകളെയും സംബന്ധിച്ചും രാഷ്ട്രപതിക്കും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാര്യങ്ങളോടു ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് സർവ്വീസുകളെയും തസ്തികകളെയും സംബന്ധിച്ച് ഗവർണ്ണർക്കും * * * സാമാന്യമായോ ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക സംഗതിയിലോ ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക പരിതസ്ഥിതികളിലോ ഒരു പബ്ളിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുമായി ആലോചിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലാത്ത വിഷയങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് റഗുലേഷനുകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്

(4) (3)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും 16-ാം അനുച്ഛേദം (4)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചോ അല്ലെങ്കിൽ 335-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പങ്കാവാം നൽകുന്നവിധം സംബന്ധിച്ചോ, ഒരു പബ്ളിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുമായി ആലോചിക്കുന്നത് ആവശ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്നതല്ല.

(5) (3)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ പരിമിതി വ്യവസ്ഥപ്രകാരം രാഷ്ട്രപതിയോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സംസ്ഥാനഗവർണ്ണറോ * * * ഉണ്ടാക്കിയ എല്ലാ റഗുലേഷനുകളും, പാർലമെൻറിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയുമോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയുടെയോ ഓരോ സഭയുടെയുമോ മുൻപിൽ, അതതു സംഗതിപോലെ, അവ ഉണ്ടാക്കിയതിനുശേഷം കഴിയുന്നതുംവേഗം പരിന്നാലു ദിവസത്തിൽ കുറയാത്ത കാലത്തേക്ക് വച്ചിരിക്കേണ്ടതും, അപകാരം അവ വച്ചിട്ടുള്ള സമ്മേളനത്തിൽ പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു സഭകളുമോ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയോ ഇരുസഭകളുമോ റദ്ദാക്കലോ, ഭേദഗതിയോവഴി വരുത്താവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള രൂപഭേദങ്ങൾക്ക് വിധേയമായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

321. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളുടെ ചുമതലകൾ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം—പാർലമെൻറോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ, അതതു സംഗതിപോലെ, ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു ആക്റ്റിന്, യൂണിയനിലെയോ സംസ്ഥാനത്തിലെയോ സർവ്വീസുകളെ സംബന്ധിച്ചും കൂടാതെ ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമംവഴി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റ് ഏകാംഗീകൃത നിയമത്തിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും പൊതുസ്ഥാപനത്തിന്റെയോ സർവ്വീസുകളെ സംബന്ധിച്ചും യൂണിയൻ പബ്ളിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനോ സംസ്ഥാന പബ്ളിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനോ കൂടുതലായ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

1. 1966-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

2. മരുപുറത്ത ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ അതതുസംഗതിപോലെ" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

322. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളുടെ ചെലവുകൾ— യൂണിയൻ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെയോ ഒരു സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷന്റെയോ, കമ്മീഷന്റെ അംഗങ്ങൾക്കോ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കോ അവരെ സംബന്ധിച്ചോ കൊടുക്കേണ്ട ഏതൊരു ശമ്പളവും ബത്തകളും പെൻഷനും ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചെലവുകൾ, ഭാരതത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സഞ്ചിതനിധിയിൽ നിന്നോ, അതതു സംഗതിപോലെ, നടത്തേണ്ടതാണ്.

323. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളുടെ റിപ്പോർട്ടുകൾ— (1) യൂണിയൻ കമ്മീഷൻ ചെയ്ത ജോലിയെക്കുറിച്ച് വർഷംതോറും രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഒരു റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നത് ആ കമ്മീഷന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള റിപ്പോർട്ട് കിട്ടിയാൽ രാഷ്ട്രപതി അതിന്റെ ഒരു പകർപ്പ്, കമ്മീഷന്റെ ഉപദേശം സ്വീകരിക്കാത്ത സംഗതികൾ ഏതെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ അവ സംബന്ധിച്ച് അങ്ങനെ സ്വീകരിക്കാതിരുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്ന ഒരു വിവരക്കുറിപ്പോടുകൂടി, പാർലമെൻറിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) ഒരു സംസ്ഥാന കമ്മീഷൻ ചെയ്ത ജോലിയെക്കുറിച്ച് വർഷം തോറും ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർക്ക് ¹*** ഒരു റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നത് ആ കമ്മീഷന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതും ഒരു സംയുക്തകമ്മീഷൻ ഏതെല്ലാം സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളാണോ നിർവ്വഹിക്കുന്നത് ആ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും ഗവർണ്ണർക്ക് ²*** ആ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച് കമ്മീഷൻ ചെയ്ത ജോലിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു റിപ്പോർട്ട് വർഷംതോറും സമർപ്പിക്കുന്നത് ആ സംയുക്തകമ്മീഷന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതും ഈ രണ്ട് സംഗതികളിൽ ഏതിലായാലും ഗവർണ്ണർ ²*** അങ്ങനെയുള്ള റിപ്പോർട്ട് കിട്ടിയാൽ അതിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് കമ്മീഷന്റെ ഉപദേശം സ്വീകരിക്കാത്ത സംഗതികൾ ഏതെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ അവ സംബന്ധിച്ച് അങ്ങനെ സ്വീകരിക്കാതിരുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്ന ഒരു വിവരക്കുറിപ്പോടുകൂടി, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ മുമ്പാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

3|ഭാഗം XIV ക

ട്രിബ്യൂണലുകൾ

323 ക. ഭരണ ട്രിബ്യൂണലുകൾ (1) പാർലമെൻറിന്, യൂണിയന്റെയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തുള്ളതോ ഭാരതസർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിന് കീഴിലുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ, മററധികാര സ്ഥാനത്തിന്റെയോ, അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാരിന്റെ ഉടമയിലോ നിയന്ത്രണത്തിലോ ഉള്ള ഏതെങ്കിലും ഏകാംഗയോഗത്തിന്റെയോ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് പബ്ലിക് സർവ്വീസുകളിലും തസ്തികകളിലും നിയമിക്കപ്പെടുന്ന ആളുകളുടെ ആൾക്കേരളവും സേവനവ്യവസ്ഥകളും സംബന്ധിച്ച് തർക്കങ്ങളും പരാതികളും ഭരണ ട്രിബ്യൂണലുകൾ ന്യായനിർണ്ണയം ചെയ്യുകയോ വിചാരണ ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നതിന് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു നിയമത്തിന്—

(ക) യൂണിയൻ ഒരു ഭരണ ട്രിബ്യൂണലും, ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിനും അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും വെവ്വേറെ ഭരണ ട്രിബ്യൂണലും സ്ഥാപിക്കാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും,

¹ 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപമുഖൻ" എന്ന വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.
² കേൾപ്പറഞ്ഞ ആക്റ്റും വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപമുഖൻ, അത് സംഗതി പോലെ" എന്ന വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.
³ 1976-ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 46-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

(ഖ) മേൽപ്പറഞ്ഞ ട്രിബ്യൂണലുകളിൽ ഓരോന്നിനും പ്രയോഗിക്കാവുന്ന അധികാരിതയും അധികാരങ്ങളും (അലക്ഷ്യത്തിനു ശിക്ഷിക്കാനുള്ള അധികാരം ഉൾപ്പെടെ) അധികാരശക്തിയും വ്യക്തമാക്കുകയും ;

(ഗ) മേൽപ്പറഞ്ഞ ട്രിബ്യൂണലുകൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടിക്രമത്തിന് (കാലഹരണത്തെയും തെളിവു പട്ടങ്ങളേയും കുറിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ) വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും ;

(ഘ) (1)ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള തർക്കങ്ങളോ പരാതികളോ സംബന്ധിച്ച്, 136-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള സുപ്രീംകോടതിയുടെ അധികാരിത ഒഴികെ എല്ലാ കോടതികളുടെയും അധികാരിത ഒഴിച്ചു നിർത്തുകയും ;

(ങ) അങ്ങനെയുള്ള വ്യവഹാരത്തിനും നടപടികൾക്കും അടിസ്ഥാനമായ വ്യവഹാരകാരണങ്ങൾ അങ്ങനെയുള്ള ട്രിബ്യൂണൽ സ്ഥാപിച്ചതിനുശേഷം ഉത്ഭവിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ട്രിബ്യൂണലിന്റെ അധികാരിതയ്ക്കുള്ളിൽ ആകുമായിരുന്നവയും അങ്ങനെയുള്ള ട്രിബ്യൂണൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെയോ മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ മുമ്പാകെ നിലവിലിരുന്നവയുമായ കേസുകൾ അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ഭരണ ട്രിബ്യൂണലിലേക്ക് മാറുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും ;

(ച) 371 ഘ അനുച്ഛേദം (3)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം രാഷ്ട്രപതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കുകയോ ഭേദഗതി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുകയും ;

(ഛ) അങ്ങനെയുള്ള ട്രിബ്യൂണലുകളുടെ ഫലപ്രദമായ പ്രവർത്തനത്തിനും അവ കേസുകൾ വേഗം തീർപ്പാക്കുന്നതിനും അവയുടെ ഉത്തരവുകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനും ആവശ്യമാണെന്ന് പാർലമെന്റ് കരുതുന്ന അനുപുരകവും സാമ്പർഭികവും അനന്തര ഫലമായുള്ളതുമായ വ്യവസ്ഥകൾ (ഫീസ് സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ) അടങ്ങിയിരിക്കുകയും ;

ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(3) ഈ ഭരണഘടനയിലെ മറ്റൊരതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയിലോ തത്സമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റൊരതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

323 ഖ മറ്റു വിഷയങ്ങൾക്കുള്ള ട്രിബ്യൂണലുകൾ—(1) സമുചിത നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന്, (2)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതും അങ്ങനെയുള്ള നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന് നിയമം ഉണ്ടാക്കാൻ അധികാരമുള്ളതും ആയ എല്ലാ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുമുള്ള, അല്ലെങ്കിൽ അവയിലേതെങ്കിലും സംബന്ധിച്ച ഏതെങ്കിലും തർക്കങ്ങളോ, പരാതികളോ, കുറ്റങ്ങളോ, ട്രിബ്യൂണലുകൾ ന്യായനിർണ്ണയം ചെയ്യുകയോ വിചാരണ ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നതിന് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(2) (1)ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്, അതായത്:

(ക) ഏതെങ്കിലും നികുതിയുടെ ചുമത്തലും നിർണ്ണയിക്കലും പിരിക്കലും നടപ്പിലാക്കലും ,

(ഖ) വിദേശ വിനിയമവും കസ്റ്റംസ് അതിർത്തികൾക്ക് ഇപ്പുറവും അപ്പുറവും ഉള്ള ഇറക്കുമതിയും കയറുമതിയും ;

(ഗ) വ്യാവസായികതർക്കങ്ങളും തൊഴിൽത്തർക്കങ്ങളും ,

(ഘ) 31 ക അനുച്ഛേദത്തിൽ നിർവ്വചിച്ച പ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും സ്വത്തോ അതിലെ ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങളോ, രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ആർജ്ജനത്താലോ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും അവകാശങ്ങളുടെ ഇല്ലാതാക്കലോ രൂപഭേദപ്പെടുത്തലോ വഴിയോ അല്ലെങ്കിൽ കൃഷിഭൂമിയിൽമേൽ ഉള്ള പരിധിവഴിയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരതെങ്കിലും രീതിയിലോ ഉള്ള ഭൂപരിഷ്കാരങ്ങൾ ;

(ബി) നഗരവസ്തുക്കൾക്ക് പരിധി ;

(ച) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിലേക്കെങ്കിലുമോ, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയിലേക്കോ, ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലേക്കെങ്കിലുമോ ഉള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ, എന്നാൽ 329 ഓ അനുച്ഛേദത്തിലും 329ക അനുച്ഛേദത്തിലും പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ ഒഴിച്ചു നിറുത്തിക്കൊണ്ട് ,

(മ) ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥങ്ങളുടെയും (ഭക്ഷ്യ എണ്ണക്കുരുക്കളും എണ്ണകളും ഉൾപ്പെടെ) രാഷ്ട്രപതി, പൊതു വിജ്ഞാപനം വഴി, ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിന് ആവശ്യസാധനങ്ങളായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള മറ്റു സാധനങ്ങളുടെയും ഉൽപ്പാദനം, സമ്പാദനം സംഭരണം, വിതരണം എന്നിവയും, അങ്ങനെയുള്ള സാധനങ്ങളുടെ വിലകളുടെ നിയന്ത്രണവും ;

(ജ) വാടകയും അതിന്റെ ക്രമീകരണവും നിയന്ത്രണവും ഭൂവുടമകളുടെയും കുടിയാൻമാരുടെയും അവകാശവും ഉടമാവകാശവും അവകാശബന്ധവുമുൾപ്പെടെ കുടിയാൻമാർ സംബന്ധിച്ച നിയമപേരുകളും;

[(ഡ)] (ക) മുതൽ [(ജ)] വരെയുള്ള ഉപഖണ്ഡങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങൾക്കെതിരായുള്ള കുറ്റങ്ങളും ആ വിഷയങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും സംബന്ധിച്ച ഫീസും ;

[(ഞ)] (ക) മുതൽ [(ഡ)] വരെയുള്ള ഉപഖണ്ഡങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഏതൊരു വിഷയത്തിനും സാൻദർഭികമായ വിഷയം.

(1) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു നിയമത്തിന്,—

(ക) ട്രിബ്യൂണലുകളുടെ ആരോഹണക്രമത്തിലുള്ള ഒരു പരമ്പര സ്ഥാപിക്കാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും;

(ഖ) മേൽപ്പറഞ്ഞ ട്രിബ്യൂണലുകളിൽ ഓരോന്നിനും പ്രയോഗിക്കാവുന്ന അധികാരിതയും, അധികാരങ്ങളും (അലക്സ്യത്തിന് ശിക്ഷിക്കാനുള്ള അധികാരം ഉൾപ്പെടെ) അധികാരശക്തി വ്യക്തമാക്കുകയും ;

(ഗ) മേൽപ്പറഞ്ഞ ട്രിബ്യൂണലുകളിൽ അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടിക്രമത്തിന് (കാലഹരണത്തെയും തെളിവുചട്ടങ്ങളേയും കുറിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ) വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും;

(ഘ) മേൽപ്പറഞ്ഞ ട്രിബ്യൂണലുകളുടെ അധികാരിതയ്ക്കുള്ളിൽപ്പെടുന്ന എല്ലാ വിഷയങ്ങളുമോ, അവയിലേതെങ്കിലുമോ സംബന്ധിച്ച് 136-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള സുപ്രീം കോടതിയുടെ അധികാരിത ഒഴികെ എല്ലാ കോടതികളുടെയും അധികാരിത ഒഴിച്ചുനിറുത്തുകയും ,

(ങ) അങ്ങനെയുള്ള വ്യവഹാരത്തിനും നടപടികൾക്കും അടിസ്ഥാനമായ വ്യവഹാര കാരണങ്ങൾ അങ്ങനെയുള്ള ട്രിബ്യൂണൽ സ്ഥാപിച്ചതിനുശേഷം ഉത്ഭവിച്ചിരുന്നവയിൽ അങ്ങനെയുള്ള ട്രിബ്യൂണലിന്റെ അധികാരിതയ്ക്കുള്ളിൽ ആകുമായിരുന്നവയും അങ്ങനെയുള്ള ട്രിബ്യൂണൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു തൊട്ടു മുമ്പ് ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെയോ മറ്റു അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ മുമ്പാകെ നിലവിലിരുന്നവയുമായ കേസുകൾ അങ്ങനെയുള്ള ഓരോ ട്രിബ്യൂണലിലേക്കും മാറുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും ;

1993 ലെ ഭരണഘടന (എഴുപത്തഞ്ചാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (15-5-1994 മുതൽ പ്രാബല്യം).

മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പുപ്രകാരം (ജ) യും (ഡ)യും ഉപഖണ്ഡങ്ങൾ (ഡ)യും (ഞ)യും ഉപഖണ്ഡങ്ങളായി അക്ഷേപം മറ്റൻ (15-5-1994 മുതൽ പ്രാബല്യം).

മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പുപ്രകാരം " (മ) " എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (15-5-1994 മുതൽ പ്രാബല്യം)

മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പുപ്രകാരം " (ജ) " എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (15-5-1994 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(2) അങ്ങനെയുള്ള പ്രതിബദ്ധതകളുടെ ഏകദേശമായ പ്രവർത്തനത്തിനും അവയെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകൾക്കും തീർപ്പുവരുന്നതിനും അവയുടെ ഉത്തരവുകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനും ആവശ്യമാണെന്ന് സമൂഹീയ നിയമനിർമ്മാണമന്ദലം കണ്ടെത്തുന്ന അനുഭവകരമായ പാഠ്യപദികയുടെ അനന്തരഘട്ടങ്ങളുള്ളതുമായ വ്യവസ്ഥകൾ (നിയമങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ) ആ നിയമത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുകയും ,

ചെയ്യാവുന്നതാണ്

(4) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പരാമർശങ്ങളിലും വ്യവസ്ഥകളിലും തർക്കമോ പ്രതിബദ്ധതയോ ഉണ്ടാകാത്ത വിധത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഈ അനന്തരഘട്ടത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

മലയാളഭാഷയിൽ ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ, എന്തെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് സമൂഹീയ നിയമനിർമ്മാണമന്ദലം പ്രസ്താവിക്കുന്ന XI-ാം ഭാഗത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് അങ്ങനെയുള്ള വിഷയം സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ ക്ഷമയുള്ള പാർലമെന്റോ മറ്റ് സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമന്ദലമോ എന്ന്, അതെല്ലാം സംബന്ധിച്ചുള്ള അർത്ഥമാകുന്നു.]

ഭാഗം XV

തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ

324. തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളുടെ കേൾനോട്ടവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും നിയന്ത്രണവും തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷനിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുമെന്ന് (1) ഈ ഭരണഘടനപ്രകാരം, പാർലമെൻറിലേക്കും ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിലേക്കും നടത്തുന്ന എല്ലാ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾക്കും വേണ്ട സമ്മതിദായക പട്ടികകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെയും, അവയിലേക്കുള്ള എല്ലാ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളും നടത്തുന്നതിന്റെയും, രാഷ്ട്രപതിയുടെയും ഉപരാഷ്ട്രപതിയുടെയും ഉദ്യോഗങ്ങളിലേക്ക് നടത്തുന്ന തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളുടെയും മേൽനോട്ടവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും നിയന്ത്രണവും *** (ഈ ഭരണഘടനയിൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷൻ എന്ന് പരാമർശിക്കുന്ന) ഒരു കമ്മീഷനിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷൻ, മുഖ്യ തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണറും, രാഷ്ട്രപതി അപ്പോഴപ്പോൾ നിജപ്പെടുത്താവുന്നത്ര എണ്ണം മറ്റു തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണർമാരും അങ്ങനെയുണ്ടെങ്കിൽ, അടങ്ങിയതായിരിക്കേണ്ടതും മുഖ്യ തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണറുടെയും മറ്റു തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണർമാരുടെയും നിയമനം, അതിലേക്ക് പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, രാഷ്ട്രപതി നടത്തേണ്ടതും ആകുന്നു.

(3) മറ്റേതെങ്കിലും തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണറെ അപ്രകാരം നിയമിക്കുമ്പോൾ മുഖ്യതെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണർ തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാനായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ലോകസഭയിലേക്കും ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും നിയമസഭയിലേക്കും ഉള്ള ഓരോ പൊതു തെരഞ്ഞെടുപ്പിനുമുമ്പും നിയമസമിതിയുള്ള ഓരോ സംസ്ഥാനത്തെയും അങ്ങനെയുള്ള സമിതിയിലേക്കുള്ള ഒന്നാമത്തെ പൊതുതെരഞ്ഞെടുപ്പിന് മുമ്പും അതിനുശേഷം ഓരോ ദ്വൈവാരീക തെരഞ്ഞെടുപ്പിനുമുമ്പും തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷനുമായി ആലോചിച്ചശേഷം രാഷ്ട്രപതിക്ക് (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷന് നൽകിയിട്ടുള്ള ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ കമ്മീഷനെ സഹായിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതുന്ന പ്രാദേശിക കമ്മീഷണർമാരെക്കൂടി നിയമിക്കാവുന്നതാണ്.

(5) പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണർമാരുടെയും പ്രാദേശിക കമ്മീഷണർമാരുടെയും സേവനവ്യവസ്ഥകളും ഉദ്യോഗകാലാവധിയും രാഷ്ട്രപതി ചട്ടം വഴി നിശ്ചയിക്കുന്നവിധം ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, സൂപ്രീം കോടതിയിലെ ഒരു ജഡ്ജിയെ മാറ്റാവുന്ന രീതിയിലും അതേ കാരണങ്ങൾക്കും അല്ലാതെ മുഖ്യതെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണറെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതല്ലാത്തതും മുഖ്യ തെരഞ്ഞെടുപ്പു കമ്മീഷണറുടെ സേവന വ്യവസ്ഥകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിയമനത്തിനുശേഷം അദ്ദേഹത്തിന് പ്രതികൂലമായി വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു:

1966 ലെ ഭരണഘടന (പുനർനിർമ്മാണം ഭാഗം) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 'പാർലമെൻറിലേക്കും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളിലേക്കുമുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ അതിൽനിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്നതോ ആയ സംശയങ്ങളുടെയും തർക്കങ്ങളുടെയും തീരുമാനത്തിനുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പു ട്രിബ്യൂണലുകളുടെ നിയമനം ഉൾപ്പെടെ' എന്നീവാക്കുകൾ വീട്ടുകളഞ്ഞു.

അപ്പോഴപ്പോൾ നിയമംവഴി ആ സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയിലേക്കോ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലേക്കെങ്കിലുമോ ഉള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളെ സംബന്ധിക്കുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആയ തെരഞ്ഞെടുപ്പു പട്ടികകൾ തയ്യാറാക്കൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ വിഷയങ്ങളെയും, അങ്ങനെയുള്ള സഭയുടെയോ സഭകളുടെയോ യഥാവിധിയുള്ള രൂപീകരണം ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ ആവശ്യമായ മറ്റ് വിഷയങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച് വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

329. തെരഞ്ഞെടുപ്പു വിഷയങ്ങളിൽ കോടതികളുടെ ഇടപെടലിന് വിലക്ക് '[ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും]'

ക) നിരോജകമണ്ഡലങ്ങളുടെ അതിർത്തി നിർണ്ണയിക്കലോ അങ്ങനെയുള്ള നിരോജകമണ്ഡലങ്ങളിലേക്കുള്ള സ്ഥാനങ്ങളുടെ തിരിച്ചുവയ്ക്കലോ സംബന്ധിച്ച് 327-ാം അനുച്ഛേദമോ 328-ാം അനുച്ഛേദമോ പ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയതോ ഉണ്ടാക്കിയതാണെന്നു കരുതാവുന്നതോ ആയ ഒരു നിയമത്തിന്റെ സാധുത ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാവുന്നതല്ല.

(ഖ) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലേക്കെങ്കിലുമോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ സഭയിലേക്കോ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലേക്കെങ്കിലുമോ ഉള്ള യാതൊരു തെരഞ്ഞെടുപ്പും സമുചിതമായ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലം ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമം വഴിയോ നിയമ പ്രകാരമോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ മുമ്പാകെയും അങ്ങനെയുള്ള തീതിയിലും ബോധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു തെരഞ്ഞെടുപ്പു ഹർജി വഴിയല്ലാതെ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാവുന്നതല്ല.

'329 ക [പ്രധാനമന്ത്രിയുടെയും സ്പീക്കറുടെയും സംഗതികളിൽ പാർലമെന്റിലേക്കുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ സംബന്ധിച്ച് പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ] 1978-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 36-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം റദ്ദാക്കി (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

975 ലെ ഭരണഘടന മൂപ്പത്തി ഒൻപതാം ഭേദഗതി ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചില വാക്കുകൾക്കുപകരം ചേർത്തത് 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 35-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "എന്നാൽ 329 ക അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി" എന്നീ വാക്കുകളും അക്കങ്ങളും വിട്ടുകളഞ്ഞത്, (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1975-ലെ ഭരണഘടന മൂപ്പത്തി ഒൻപതാം ഭേദഗതി ആക്ട്, 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

ഭാഗം XVI

ചില വിഭാഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ

330 ബോകസമിതി പട്ടികജാതികൾക്കും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കും സമാനങ്ങൾ സംവരണം ചെയ്യൽ- (1) ബോകസമിതി-

(ക) പട്ടികജാതികൾക്കും :

[. . . ആസ്ഥാനത്തിലെ സമാജികന്മാരുടെയും അധികാരികളുടെയും സന്നദ്ധതയോടെ പരിശീലനം നൽകിയുള്ള പട്ടികവർഗ്ഗ വർഗ്ഗീയത]

ആദ്യ മിഷൻ നന്ദ ദർശനാധിപൻ ഉള്ള ജില്ലകളിലെ പട്ടികക്കാർ, വർഗ്ഗങ്ങൾക്കും

സ്മരനങ്ങൾ സംവരണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്

[illegible]

163. (2) പരമേശ്വരൻ്റെ ചുരുക്ക അടങ്ങിയിട്ടുള്ളതായും ആദ്യമായി പരമേശ്വരൻ്റെ പേര് വന്നിട്ടുള്ള സ്ഥാനങ്ങളുടെ എണ്ണം ആ സ്ഥാനത്തു നിൽക്കുന്നവരുടെ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള അനുപാതം തുല്യമാണെന്നു കാട്ടാൻ ഉപകൂട്ട പട്ടികയോടു ചേർന്നുള്ള ജനസംഖ്യയും ആ സ്ഥാനത്തെ ആകെമുള്ള ജനസംഖ്യയും തമ്മിലുള്ള അനുപാതത്തുകൾ കൂറായിരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.]

[illegible]

എന്നാൽ പ്രസ്തുത കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള തൊട്ടടുത്ത കഴിഞ്ഞ ക്വാർട്ടലിലായിരിക്കുമുള്ള ഈ വിവരീകരണത്തിലെ പരാമർശം 2026-ാം ആണ്ടിനുശേഷം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന അടുത്ത പരമ്പരയിലായിട്ടുള്ള പ്രസ്തുത കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള (2021-ലെ പ്രസ്തുത വിവരീകരണത്തിലെ പരാമർശമായി കണക്കാക്കേണ്ടതാണ്)

16-6-1986 മുതൽ പ്രബല്യം

951. சென்னை மாநகர சபை, 18.10.71 அன்று 13-ம் பக்கப் பத்திரம், பக்கம் 14-ம் பக்கம்

11.2 ചിത്രം 11.1-ൽ, \vec{r} എന്ന വെക്ടർ \vec{r}_1 എന്ന വെക്ടറിനോട് തുല്യമാണ്. \vec{r}_1 എന്ന വെക്ടർ \vec{r}_2 എന്ന വെക്ടറിനോട് തുല്യമാണ്.

[illegible][illegible]

17. പല വാഗ്ദാനം (എന്റെ പേരിൽ പല വാഗ്ദാനം) ആകട്ടെ, എന്റെ പേരിൽ പല വാഗ്ദാനം പലതും ചെയ്തതായി

[illegible][illegible][illegible][illegible]

നിരനിർമ്മാണമാണ്.

333. നമ്മുടെ നാട്ടിലെ നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആരാണ് ഉത്തരവാദിത്വം വഹിക്കുന്നത്?
നിയമസഭയാണ്. (1) എന്നാൽ നിയമസഭയുടെ അംഗീകാരം കൂടാതെ
എല്ലാ നിയമങ്ങളും രാജാവ് ഉത്തരവ് വഴി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും
അതിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അംഗീകാരം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.
അദ്ദേഹം അതിൽ അംഗീകാരം പ്രകടിപ്പിക്കാത്തതുകൊണ്ട്
നിയമസഭയ്ക്ക് അത് പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ അധികാരമുണ്ട്.

[illegible]

പട്ടികരഹിത വർഗ്ഗങ്ങൾക്കും ഉള്ള സ്ഥാനങ്ങളുടെ സംവരണവും ;

ആരോഗ്യ-ബുദ്ധിമുട്ട് സമുദായത്തിന്റെ പ്രാതിനിധ്യവും,

[illegible][illegible]

വിഷയം: വി. നമ്പ്യാർ (2)-1-1972 കമ്മ്യൂണിസറ്റ് പ്രതിപക്ഷം

എന്നിവയെക്കുറിച്ച് വിട്ടുകൊടുത്തു;

உயர்நீதிமன்றம்

എന്നതിന്പ്രകാരം ചേർത്തത് (25-1-2000) മുതൽ പ്രാബല്യം.

338. 'ദേശീയ പട്ടികജാതി കമ്മീഷൻ—' (1) പട്ടികജാതിക്കുവേണ്ടി ദേശീയ പട്ടികജാതി കമ്മീഷൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഒരു കമ്മീഷൻ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഇതിവേൽ പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി കമ്മീഷൻ ഒരു ചെയർപേഴ്സണും വൈസ് ചെയർപേഴ്സണും മറ്റു മൂന്ന് അംഗങ്ങളും അടങ്ങിയതായിരിക്കേണ്ടതും, അങ്ങനെ നിയമിക്കപ്പെട്ട ചെയർപേഴ്സൻറെയും വൈസ് ചെയർപേഴ്സൻറെയും മറുപടികളുടെയും സേവനവ്യവസ്ഥകളും ഉദ്യോഗകാലാവധിയും പട്ടംവഴി രാഷ്ട്രപതി തീരുമാനിക്കാവുന്ന പ്രകാരമായിരിക്കേണ്ടതുമാണ്.]

(3) കമ്മീഷൻറെ ചെയർപേഴ്സനെയും വൈസ് ചെയർപേഴ്സനെയും, മറുപടികളെയും ഹൻ്റർ കൈമാറ്റവും മൂലയും വച്ച അധികാരപത്രം വഴി രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) കമ്മീഷൻ അതിൻ്റെതന്നെ നടപടിക്രമങ്ങളെ ക്രമപ്പെടുത്തുവാനുള്ള അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(5) ക്രമ പട്ടികജാതികൾക്ക് * * * ഈ ഭരണഘടനപ്രകാരമോ തൽസമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരമോ അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാരിൻ്റെ ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവു പ്രകാരമോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള പരിരക്ഷകൾ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ സംഗതികളെക്കുറിച്ചും അന്വേഷിക്കുകയും നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുകയും അങ്ങനെയുള്ള പരിരക്ഷകളുടെ പ്രവർത്തനത്തെ വിലയിരുത്തുകയും ;

(6) പട്ടികജാതികൾക്കുള്ള * * * അവകാശങ്ങളും പരിരക്ഷകളും ഇല്ലാതാക്കിയത് സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക പരാതികളെക്കുറിച്ച് അന്വേഷണ വിചാരണ നടത്തുകയും .

7 പട്ടികജാതികളുടെ * * * സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിൻ്റെ ആസൂത്രണ പകിട്ടിന്തിൽ പങ്കെടുക്കുകയും ഉപദേശിക്കുകയും, യൂണിയൻറെയോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെയോ കീഴിലുള്ള അവരുടെ വികസനത്തിൻ്റെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുകയും.

(8) ആ പരിരക്ഷകളുടെ പ്രവർത്തനത്തിൻ്റെമേലുള്ള റിപ്പോർട്ടുകൾ ഓരോ വർഷവും കമ്മീഷൻ തയ്ക്കുന്നതെന്നു തോന്നുന്ന അങ്ങനെയുള്ള മറ്റു സമയങ്ങളിലും രാഷ്ട്രപതിക്ക് സമർപ്പിക്കുകയും ,

(9) അങ്ങനെയുള്ള റിപ്പോർട്ടുകളിൽ ആ പരിരക്ഷകളുടെ ഫലപ്രത്യായ നടപ്പാക്കലിന് യൂണിയനോ ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനമോ എടുക്കേണ്ട നടപടികളും പട്ടികജാതികളുടെ * * * സംരക്ഷണത്തിനും ക്ഷേമത്തിനും സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനുമുള്ള മറ്റു നടപടികളും സംബന്ധിച്ച ശുപാർശകൾ ചെയ്യുകയും ;

(10) പട്ടികജാതികളുടെ * * * സംരക്ഷണവും ക്ഷേമവും വികസനവും പുരോഗതിയും സംബന്ധിച്ച പാർലമെൻ്റ് ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി രാഷ്ട്രപതി പട്ടംവഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള മറ്റ് ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ,

ചെയ്യുന്നത് കമ്മീഷൻറെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(11) രാഷ്ട്രപതി അങ്ങനെയുള്ള എല്ലാ റിപ്പോർട്ടുകളും, യൂണിയനെ സംബന്ധിച്ച ശുപാർശകളിൽമേൽ എടുത്തതോ എടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതോ ആയ നടപടിയും, അങ്ങനെയുള്ള ശുപാർശകളിൽ ഏതെങ്കിലും അംഗീകരിക്കാത്തതിനുള്ള കാരണങ്ങളും വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ വിശദീകരിക്കുകൊണ്ടുള്ള ഒരു വിവരക്കുറിപ്പ് സഹിതം, പാർലമെൻ്റിൻ്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

2 * 3 ലെ ഭരണഘടന എൻ്റ്രത്തിൻ്റെപതാം ഭേദഗതി) ആക്ടൻ 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം പകരം ചേർത്തത്

ചെയ്തപ്രകാരം ആക്ടൻ 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (1) (2)-ന് മണ്ഡലങ്ങൾക്കു പകരം ചേർത്തത്

ചെയ്തപ്രകാരം ആക്ടൻ 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം "തും പട്ടിക പട്ടാഭാവമുള്ളവരെയും" എന്നീ അക്ഷരങ്ങളും ചേർക്കുകയും വിട്ടുകളഞ്ഞു

340. പിന്നോക്ക വിഭാഗങ്ങളുടെ അവസ്ഥകളെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു കമ്മീഷന്റെ നിയമനാമം (1) രാഷ്ട്രപതിക്ക്, ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനുള്ളിൽ സാമൂഹ്യമായും വിദ്യാഭ്യാസപരമായും പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങളുടെ അവസ്ഥകളെയും അവർ അനുഭവിക്കുന്ന വിഷമതകളെയുംപറ്റി അന്വേഷിക്കുവാനും, അങ്ങനെയുള്ള വിഷമതകൾ നീക്കം ചെയ്യുവാനും അവരുടെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനും യുക്തിയനുസരിച്ച് ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനമോ എടുക്കേണ്ട നടപടികളെക്കുറിച്ചും ആ ആവശ്യത്തിന് യുക്തിയനുസരിച്ച് ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനമോ നൽകേണ്ട സഹായധനങ്ങളെക്കുറിച്ചും അങ്ങനെയുള്ള സഹായധനങ്ങൾ നൽകേണ്ടത് ഏത് ഉപാധികൾക്ക് വിധേയമായാണോ ആ ഉപാധികൾക്കുവെച്ചും ശിപാർശകൾ ചെയ്യുവാനുമായി അദ്ദേഹത്തിന് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന ആർക്കും അങ്ങനെയുള്ള കമ്മീഷനെ ഉത്തരവുവഴി നിയമിക്കാവുന്നതും, അങ്ങനെയുള്ള കമ്മീഷനെ നിയമിക്കുന്ന ഉത്തരവ് ആ കമ്മീഷൻ അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടികൾ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) അപകാരം നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കമ്മീഷൻ അവർക്ക് അയച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കുകയും അവർ കാണുന്നതുപോലെ വസ്തുതകൾ വിവരിച്ചുകൊണ്ടും അവർക്ക് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന ശിപാർശകൾ ചെയ്തുകൊണ്ടും രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഒരു റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(3) അങ്ങനെ നിയമിക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് അതിന്റെയ്ക്കു പുറത്തുള്ള നടപടി വിധികൾക്കു നൽകുന്ന ഒരു വിവരക്കുറിപ്പോടുകൂടി രാഷ്ട്രപതി പാർലമെന്റിന്റെ മുമ്പാകെ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

341. പട്ടിക ജാതികൾ (1) രാഷ്ട്രപതിക്ക് [ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെയോ, യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെയോ സംബന്ധിച്ച് *** അത് ഒരു സംസ്ഥാനമാണെങ്കിൽ അതിലെ ഗവർണ്ണറോട് * *** ആപേക്ഷിച്ചുനിവേശം] പൊതുവിജ്ഞാപനം വഴി* ആ സംസ്ഥാനത്തെയോ [യൂണിയൻ പ്രദേശത്തെയോ, അതോ നഗരിപാലിക് സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ ഭരണഘടനയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പട്ടികജാതികളായി കരുതേണ്ട ജാതികളെയും വർഗ്ഗങ്ങളെയും ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളെയും അല്ലെങ്കിൽ ജാതികളുടെയോ വർഗ്ഗങ്ങളുടെയോ ഗോത്രങ്ങളുടെയോ ഭാഗങ്ങളെയും, അല്ലെങ്കിൽ അവയിലെ അവർത്തര വിഭാഗങ്ങളെയും നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) (1) -ാം ക്ലോസ്റ്ററുകൾ പൂർണ്ണവിധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിജ്ഞാപനത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പട്ടികജാതികളുടെ ലിസ്റ്റിൽ പാർലമെന്റിന്, നിയമം വഴി ഏതെങ്കിലും ജാതിയെയോ വർഗ്ഗത്തെയോ ഗോത്രവർഗ്ഗത്തെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ജാതിയുടെയോ വർഗ്ഗത്തിന്റെയോ ഗോത്രവർഗ്ഗത്തിന്റെയോ ഭാഗത്തെയോ അല്ലെങ്കിൽ അവയിലെ അവർത്തരവിഭാഗത്തെയോ ഉൾപ്പെടുത്തുകയോ ലിസ്റ്റിൽനിന്ന് ഒഴിവാക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും എന്നാൽ മുമ്പ് രാജ്യാഭിമാനത്തിലൊഴികെ മേൽപറഞ്ഞവയ്ക്കുവേണ്ടി പൂർണ്ണവിധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിജ്ഞാപനത്തെ അതിനുശേഷമുള്ള ഏതെങ്കിലും വിജ്ഞാപനം വഴി വ്യത്യസ്തപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

1950-ലെ ഭരണഘടന (അനുഭാവം) ആക്ട് 1950 വകുപ്പുപ്രകാരം "ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറോട് പൊതുവിജ്ഞാപനം കൂടി ആലോചിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടോ" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത്

95-ലെ ഭരണഘടന (അനുഭാവം) ആക്ട് 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം ചേർത്തത്
മേൽപറഞ്ഞ ആദ്യ വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയുടെ ക്കുറേയൊരു ഭാഗത്തിലോ പരമ്പരാഗതമായിട്ടുള്ള എണ്ണി വാക്കുകളും അക്ഷരങ്ങളും വിട്ടുകളഞ്ഞു

പ്രകാശിപ്പിച്ച ആക്ട് പട്ടികയ്ക്ക് പ്രകാരം അല്ലെങ്കിൽ രാജ്യപതാക" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

* 95-ലെ ഭരണഘടന (അനുഭാവം) ആക്ട് 1950-ലെ ഭരണഘടന (പട്ടികജാതികൾ യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങൾ ഉത്തരവ് സി. ഒ. 32, 1950-ലെ ഭരണഘടന (ജനകീയ മിഷൻ പട്ടികജാതികൾ ഉത്തരവ് സി. ഒ. 52, 1962-ലെ ഭരണഘടന (ഭരണഘടന) നിയമസഭയുടെ പട്ടികജാതികൾ ഉത്തരവ് സി. ഒ. 44, 1964-ലെ പോണ്ടിച്ചേരി പട്ടികജാതികൾ ഉത്തരവ് സി. ഒ. 65, 1968-ലെ ഭരണഘടന (ഭരണഘടന) മൂന്നാം ഭാഗം. മൂന്നാം പട്ടികജാതികൾ ഉത്തരവ് സി. ഒ. 81, 1978-ലെ ഭരണഘടന (സി.ഒ.ഒ.) പട്ടിക ജാതികൾ ഉത്തരവ് (സി. ഒ. 110) എന്നിവ കാണുക

342. പട്ടികശോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾ (1) രാഷ്ട്രപതിക്ക് [ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെയോ [തൃണിന്യർ പ്രദേശത്തെയോ] സംബന്ധിച്ച്, * * * ആത് ഒരു സംസ്ഥാനമാണെങ്കിൽ അതിലെ ഗവർണ്ണറോട് * * * ആലോചിച്ചതിനുശേഷം | പൊതുവിജ്ഞാപനം വഴി* ആ സംസ്ഥാനത്തെയോ, [തൃണിന്യർ പ്രദേശത്തെയോ അതോ സംഗതിപോലെ] സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ ഭരണഘടനയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പട്ടികശോത്രവർഗ്ഗങ്ങളായി കരുതേണ്ട ശോത്രവർഗ്ഗങ്ങളെയും ശോത്രവർഗ്ഗ നമുദായങ്ങളെയും അല്ലെങ്കിൽ ശോത്രവർഗ്ഗങ്ങളുടെയോ ശോത്രവർഗ്ഗ നമുദായങ്ങളുടെയോ ഭാഗങ്ങളെയും അല്ലെങ്കിൽ അവയിലെ അവാന്തരവിഭാഗങ്ങളെയും നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്

(2) (1) ൽ ഉണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിജ്ഞാപനത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പട്ടികശോത്രവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ലിസ്റ്റിൽ, പാർലമെന്റിന്, നിയമംവഴി ഏതെങ്കിലും ശോത്രവർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചോ ശോത്രവർഗ്ഗനമുദായത്തെക്കുറിച്ചോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ശോത്രവർഗ്ഗത്തിന്റെയോ ശോത്രവർഗ്ഗനമുദായത്തിന്റെയോ ഭാഗത്തെയോ അല്ലെങ്കിൽ അവയിലെ അവാന്തരവിഭാഗത്തെക്കുറിച്ചോ ഉൾപ്പെടുത്തുകയോ ലിസ്റ്റിൽനിന്ന് ഒഴിവാക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും, എന്നാൽ മുൻപറഞ്ഞ രീതിയിലൊഴികെ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിജ്ഞാപനത്തെ അതിനുശേഷമുള്ള ഏതെങ്കിലും വിജ്ഞാപനത്താൽ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ലാത്തതാകുന്നു

451 ലെ ഭരണഘടനാ ഭരണത്തിന് ആക്ട് 11 ൽ വകുപ്പുപ്രകാരം "ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണറുമാരോട് രാജപ്രമുഖനുമായോ കൂടി ആലോചിച്ചതിനുശേഷം" എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത്

1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം ചേർത്തത്.

മേൽപറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നോ പട്ടികയുടെ ക ഭാഗത്തിലോ പാടില്ലാത്തതാകുന്നു" എന്നീ വാക്കുകളും അമർഷങ്ങളും വിട്ടുകളഞ്ഞു

* മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം "അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ" എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു

* 1961 ലെ ഭരണഘടന (പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ ഉത്തരവ് (സി. ഒ. 22), 1951 ലെ ഭരണഘടന പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾ തൃണിന്യർ പ്രദേശങ്ങൾ ഉത്തരവ്, (സി. ഒ. 33), 1959 ലെ ഭരണഘടന (ആൻഡമാൻ, നിക്കോബാർ ദ്വീപുകൾ) പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾ ഉത്തരവ് (സി. ഒ. 58) 1962 ലെ ഭരണഘടന ഭാഗ, നാഥപേലി) പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾ ഉത്തരവ് (സി. ഒ. 64) 1967-ലെ ഭരണഘടന (ഉത്തർപ്രദേശ്) പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾ ഉത്തരവ്, (സി. ഒ. 78, 1968-ലെ ഭരണഘടന മഹാഭാരതം പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾ ഉത്തരവ് (സി. ഒ. 87) 1970 ലെ ഭരണഘടന (നാഗാലാൻഡ്) പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾ ഉത്തരവ് (സി. ഒ. 88), 1978 ലെ ഭരണഘടന (സി. ഒ. 11) എന്നിവ കാണുക

ഭാഗം XVII

ഔദ്യോഗിക ഭാഷ

അദ്ധ്യായം I യൂണിയന്റെ ഭാഷ

343. യൂണിയന്റെ ഔദ്യോഗിക ഭാഷ—(1) യൂണിയന്റെ ഔദ്യോഗിക ഭാഷ ദേവനാഗരിലിപിയിലുള്ള ഹിന്ദി ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

യൂണിയന്റെ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കേണ്ട അക്കങ്ങളുടെ രൂപം ഭാരതീയ അക്കങ്ങളുടെ അന്താരാഷ്ട്ര രൂപമായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം വാക്യത്തിൽ എന്തെന്ന ആയിരുന്നാലും ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭമുതൽ പതിനഞ്ച് വർഷക്കാലത്തേക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയ്ക്കുള്ള പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് അത് ഉപയോഗിച്ചുവന്നിരുന്ന യൂണിയന്റെ എല്ലാ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കും തുടർന്നും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ വാഷിംഗ്ടൺ യൂണിയന്റെ ഏതെങ്കിലും ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി തേർപ്പാർത്ത കാലമുതൽ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയ്ക്ക് പുറമെ ഹിന്ദിഭാഷയുടെയും ഭാരതീയ അക്കങ്ങളുടെ അന്താരാഷ്ട്ര രൂപത്തിന് പുറമെ അക്കങ്ങളുടെ ദേവനാഗരി രൂപത്തിന്റെയും ഉപയോഗം ഉത്തരവുവഴി അധികാരപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തെന്ന ആയിരുന്നാലും തേർപ്പാർത്ത പതിനഞ്ച് വർഷക്കാലത്തിനുശേഷം, പാർലമെൻറിന നിരമ്മവഴി ആ നിരമത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്ക്—

(ക) ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയുടെയോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) അക്കങ്ങളുടെ ദേവനാഗരി രൂപത്തിന്റെയോ ഉപയോഗത്തിന്,

വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

344. ഔദ്യോഗിക ഭാഷ സാബന്ധിച്ച കമ്മീഷനും പാർലമെൻറിന്റെ കമ്മിറ്റിയും—(1) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭമുതൽ അഞ്ചുവർഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിലും അതിനുശേഷം അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭമുതൽ പത്തുവർഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിലും രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കുന്ന ഒരു ചെയർമാനും, ഏറ്റാറ പട്ടികയൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള വ്യത്യസ്ത ഭാഷകളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന അങ്ങനെയുള്ള മറ്റാറങ്ങളും അടങ്ങിയ ഒരു കമ്മീഷൻ രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി രൂപീകരിക്കേണ്ടതും, ആ ഉത്തരവ് കമ്മീഷൻ അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടികളും നിർവ്വചിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(2) രാഷ്ട്രപതിക്ക്—

(ക) യൂണിയന്റെ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ഹിന്ദി ഭാഷയുടെ പുരോഗമനോന്മുഖമായ ഉപയോഗം,

(ഖ) യൂണിയന്റെ എല്ലാമോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലുമോ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയുടെ ഉപയോഗത്തിന്മേലുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ,

(ഗ) 348-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള എല്ലാമോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലുംമാ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷ ;

(ഘ) യൂണിയനുകൾ ഏതെങ്കിലും ഒന്നോ അതിലധികമോ നിർദ്ദിഷ്ട ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കേണ്ട അക്കങ്ങളുടെ രൂപം ;

(സി) മലമ്പുഴയിലെ ഒരു പ്രാദേശിക ഭക്ഷണവും യൂണിഫോമും ഒരു സാമ്പിളിനെയും തയ്യാറാക്കുന്നതിനും ഉള്ള ആവശ്യകതകളെക്കുറിച്ചും അതിനുള്ള അനുബന്ധമായും ഉപയോഗവും സംബന്ധിച്ച് രാഷ്ട്രപതി കമ്മീഷന്റെ ഹിസ്റ്റോറിക്കൽ അയയ്ക്കുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും വിഷയം.

എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുക. ചൊല്ലുന്നത് കമ്മീഷന്റെ കർത്തവ്യമായിക്കണക്കാത്.

3) കമ്മീഷൻ (2) ൾ ഐസ്ക്രൂപകാരം അവരുടെ ശിപാർശകൾ ചെയ്യുന്നതിന് ജാരതയ്ക്കിറുപറ ന്യാവനായികവും സാംസ്കാരികവും ശാസ്ത്രീയവുമായ പുരോഗതിക്കും, പൊതുജനവികാസം നേണ്ടിപ്പിന്നി സഹായിക്കാനുള്ള പ്രവേശനത്തിനുള്ള ആദ്യപടിയുടെ ന്യായമായ അവകാശങ്ങൾക്കും തുടർപടികൾക്കും അർഹമായ പരിഗണന ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

[illegible][illegible]

(b) 343-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആയിരത്തൊന്നാം (11-ാം) ഓൺലൈൻ പരീക്ഷയിലുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾ പരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതും, ആ വിദ്യാർത്ഥി മഴുവനോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തോ അനുസരിച്ച് മാർക്സിലിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്.

അഭ്യായം II—പ്രാദേശിക ഭാഷകൾ

345. ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ഭൗമോപരിക ഭാഗ അല്ലെങ്കിൽ ഭാഷകൾ—346 ഉം 347-ഉം അനുപ്രദേശങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിത്യജനിതമാണു മൺവലത്തിന്, നിയമമുദഴി ആ സംസ്ഥാനത്ത് ഉപയോഗത്തിനിരിക്കുന്ന ഭാഷകളിൽ ഏതൊരുപറ്റും ഒന്നോ അതിലധികമോ അല്ലെങ്കിൽ ഹിന്ദിയോ ആ സംസ്ഥാനത്തിലെ എല്ലാമോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതൊക്കെപറ്റമോ ഭൗമോപരികാവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്

എന്നാൽ, സംസ്ഥാനത്തിലെ നിമജ്ജിതമാണമന്യപം നിമജ്ജിത മറു വിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുമെ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ആ സംസ്ഥാനത്ത് ഏതെല്ലാം ചന്ദ്രോദികൾ ആവശ്യപ്പെടാൻ ഇറക്കിപ്പറയുന്ന ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതോ അവർക്ക് ആ ഭാഷ തുടർന്നും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

346. ഒരു സംസ്ഥാനവും മറ്റൊന്നും തമ്മിലോ, ഒരു സംസ്ഥാനവും യൂണിയനും തമ്മിലോ ഉള്ള ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള ഔദ്യോഗികഭാഷ—ഒരു സംസ്ഥാനവും മറ്റൊരു സംസ്ഥാനവും തമ്മിലോ ഒരു സംസ്ഥാനവും യൂണിയനും തമ്മിലോ ഉള്ള ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള ഔദ്യോഗികഭാഷ യൂണിയനിൽ ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് തർക്കമന്താ അധികൃതപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഭാഷ ആയിരിക്കേണ്ടതാണ് ;

എന്നാൽ രണ്ടോ അതിലധികമോ സംസ്ഥാനങ്ങൾ അങ്ങനെയുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ആശയവിനിമയത്തിന് ഔദ്യോഗികഭാഷ ഹിന്ദിഭാഷ ആയിരിക്കാം. എന്നാൽ സമ്മതിക്കുകയാണെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ആശയവിനിമയത്തിന് ആ ഭാഷ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

347. ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ജനസംഖ്യയിൽ ഒരു വിഭാഗം സംസാരിക്കുന്ന ഭാഷ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ—ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ ജനസംഖ്യയിൽ ഗണ്യമായ ഒരു വിഭാഗം അവർ സംസാരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഭാഷയുടെ ഉപയോഗം ആ സംസ്ഥാനത്താൽ അംഗീകരിക്കപ്പെടണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്നു എന്ന്, അതിലേക്ക് ഒരു അഭ്യർത്ഥന നടത്തുന്നതിന്മേൽ, രാഷ്ട്രപതിക്ക് ബോർഡായാൽ അർദ്രഹത്തിന് ആ സംസ്ഥാനം ഒട്ടാകെയാ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തോ അങ്ങനെയുള്ള ഭാഷ കൂടി അർദ്രഹം നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഔദ്യോഗികമായി അംഗീകരിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

അദ്ധ്യായം III സുപ്രീംകോടതി, ഹൈക്കോടതികൾ മുതലായവയിലെ ഭാഷ

348. സുപ്രീംകോടതിയിലും ഹൈക്കോടതികളിലും ആക്ടുകൾ, ബില്ലുകൾ മുതലായവയ്ക്കും ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷ—(1) ഈ ഭാഗത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും പാർലമെൻ്റ് നിയമംപരി മറ്റു വിധത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുവരെ

(ക) സുപ്രീംകോടതിയിലെയും ഓരോ ഹൈക്കോടതിയിലെയും എല്ലാ നടപടികളും,

(ഖ) (1) പാർലമെൻ്റിലെ ഐക്യമണ്ഡലത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൻ്റെ സഭയിലോ ഇരുസഭകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു അവതരിപ്പിക്കേണ്ട എല്ലാ ബില്ലുകളുടെയും അല്ലെങ്കിൽ അവയെപ്പറ്റി ഉന്നയിക്കുന്ന ഭേദഗതികളുടെയും,

(2) പാർലമെൻ്റോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലമോ പാസ്സാക്കുന്ന എല്ലാ ആക്ടുകളുടെയും രാഷ്ട്രപതിയോ ഒരു സംസ്ഥാന ഗവർണ്ണറോ * * * പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന എല്ലാ ഓർഡിനൻസുകളുടെയും,

(3) ഈ ഭരണഘടനപ്രകാരം അല്ലെങ്കിൽ പാർലമെൻ്റോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന എല്ലാ ഉത്തരവുകളുടെയും പട്ടണങ്ങളുടെയും ഗവേഷണങ്ങളുടെയും ബൈലാകളുടെയും ആധികാരികപാഠങ്ങളും,

ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിൽ ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡം (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഒരു സംസ്ഥാനത്തിൻ്റെ ഗവർണ്ണർക്ക് * * * രാഷ്ട്രപതിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള സമ്മതത്തോടുകൂടി ആ സംസ്ഥാനത്ത് മറ്റു ആസ്ഥാനമുള്ള ഹൈക്കോടതിയിലെ നടപടികളിൽ ഹിന്ദിഭാഷയുടെയോ ആ സംസ്ഥാനത്ത് ഏതെങ്കിലും ഔദ്യോഗികാവശ്യങ്ങൾക്കു ഉപയോഗിക്കുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും ഭാഷയുടെയോ ഉപയോഗം അധികൃതർ ആക്കാവുന്നതാണ് :

എന്നാൽ, ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ മാത്രം അങ്ങനെയുള്ള ഹൈക്കോടതി പ്രസ്താവിച്ച ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായത്തിനോ ഡിക്രിക്കോ പുറപ്പെടുവിച്ച ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവിനോ ബാധകമാകുന്നതല്ല.

(3) (1)-ാം ഖണ്ഡം (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷ അല്ലാതെ ഏതെങ്കിലും ഭാഷ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ബില്ലുകളിലോ, അതു പാസ്സാക്കുന്ന ആക്ടുകളിലോ, അല്ലെങ്കിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർ * * * പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഓർഡിനൻസുകളിലോ, അല്ലെങ്കിൽ ആ ഉപഖണ്ഡത്തിൻ്റെ (111)-ാം ഖണ്ഡികയിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവിലോ പട്ടണത്തിലോ ഗവേഷണത്തിലോ

111-ാം ഭാഗം ഭരണഘടന (എട്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 20ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ എന്നീ വാക്കുകൾ വീട്ടുകളിത്തു.

ബേബാരിലോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവണ്ണറുടെ * * * അധികാരത്തിൽ കീഴിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അതിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിലുള്ള ഒരു നൽകൽ ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം അതിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിലെ ആധികാരിക പാഠമായി കരുതപ്പെടേണ്ടതാണ്.

349. ഭാഷയെ സംബന്ധിച്ച ചില നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക നടപടി ക്രമം—ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതലുള്ള പതിനഞ്ച് വർഷക്കാലത്തേക്ക് 348-ാം അനുച്ഛേദം (1) -ാം ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ആവശ്യങ്ങളിൽ ഏതിനെങ്കിലും രണ്ടി ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷയെപ്പറ്റി വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുന്ന യാതൊരു ബില്ലോ ഭേദഗതിയോ രാഷ്ട്രപതിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുമതി കൂടാതെ പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലെങ്കിലും അവതരിപ്പിക്കുകയോ ഉന്നയിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതും, രാഷ്ട്രപതി 344-ാം അനുച്ഛേദം (1) -ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം രൂപീകരിക്കുന്ന കമ്മിറ്റിയുടെ റിപ്പോർട്ടുകളും പരിഗണിച്ചതിന് ശേഷമല്ലാതെ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ബില്ലിന്റെ അവതരണത്തിനോ ഏതെങ്കിലും ഭേദഗതിയുടെ ഉന്നയിക്കലിനോ അനുമതി നൽകുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

അദ്ധ്യായം IV—പ്രത്യേക നിർദ്ദേശങ്ങൾ

350. സങ്കടപരിഹാരത്തിനുള്ള നിവേദനങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഭാഷ ഏതൊരാൾക്കും എത്രകിലും സങ്കടത്തിന്റെ പരിഹാരത്തിനുള്ള ഒരു നിവേദനം യൂണിയനിലെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെയോ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥനോ അധികാരസ്ഥാനത്തിനോ യൂണിയനിലോ അല്ലെങ്കിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തോ അതതു സംഗതിപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷകളിൽ ഏനിലെങ്കിലും സമർപ്പിക്കുവാൻ അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

[350ക പ്രാഥമികഘട്ടത്തിൽ മാതൃഭാഷയിൽ ബോധനത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ—ഭാഷാ ന്യൂനപക്ഷ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട കുട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പ്രാഥമിക ഘട്ടത്തിൽ മാതൃഭാഷയിൽ ബോധനത്തിന് പര്യാപ്തമായ സൗകര്യങ്ങൾ നൽകുവാൻ ഓരോ സംസ്ഥാനവും സംസ്ഥാനത്തെ ഓരോ തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനവും യത്നിക്കേണ്ടതും കൂടാതെ രാഷ്ട്രപതിയ്ക്ക് അങ്ങനെയുള്ള സൗകര്യങ്ങളുടെ വ്യവസ്ഥ സംപാദനമാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഉചിതമായ ആണെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഏതു സംസ്ഥാനത്തിനും നൽകാവുന്നതും ആകുന്നു.

350 ഖ ഭാഷാ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക ഉദ്യോഗസ്ഥൻ (1) ഭാഷാ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് രാഷ്ട്രപതി നിയമിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യേക ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഈ ഭരണഘടന പ്രകാരം ഭാഷാ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള പരിരക്ഷ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ വിഷയങ്ങളും അന്വേഷിക്കുന്നതും രാഷ്ട്രപതി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഇടവേളകളിൽ ആ വിഷയങ്ങളിൽമേൽ രാഷ്ട്രപതിക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതും ആ പ്രത്യേക ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതും, രാഷ്ട്രപതി അങ്ങനെയുള്ള എല്ലാ റിപ്പോർട്ടുകളും പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ വയ്പിക്കേണ്ടതും ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സർക്കാരുകൾക്ക് അയപ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

351. ഹിന്ദി ഭാഷയുടെ വികസനത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശം ഹിന്ദി ഭാഷയുടെ പ്രചാരം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതും അതിനെ ഭാരതത്തിന്റെ സമ്മിശ്ര സംസ്കാരത്തിന്റെ എല്ലാ ഘടകങ്ങൾക്കും ആശയപ്രകടനത്തിനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്നും വകയിരുത്തുന്നതും അതിന്റെ നവീകരണ നിലവാരത്തിന് കോട്ടം തട്ടാതെ ഹിന്ദുസ്ഥാനിലും എട്ടാം പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭാരതത്തിലെ മറ്റുഭാഷകളിലും ഉപയോഗിക്കുന്ന രൂപങ്ങളും ശൈലിയും പദപ്രയോഗങ്ങളും സ്വാംശീകരിച്ചും അതിന്റെ രബദാവലിക്കുവേണ്ടി ഒന്നാമതായി സംസ്കൃതത്തിൽ നിന്നും രണ്ടാമതായി മറ്റു ഭാഷകളിൽ നിന്നും ആവശ്യമായ അലിപ്യങ്ങളായോ ആയിരിക്കുന്നിടത്തല്ലാം ശബ്ദങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചും അതിന്റെ പരിപോഷണം സുന്ദരികളാക്കുന്നതും യൂണിയന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

15-ലെ ഭരണഘടന പുതിയ ഭേദഗതി, ആക്ട് 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയ്ക്കും പ്രകാരം അല്ലെങ്കിൽ രാജ്യമുഖർ എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

2 മേൽ പറഞ്ഞ ആക്ട് 21-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

ഭാഗം XVIII

അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വ്യവസ്ഥകൾ

352. അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം— (1) രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഭാരതത്തിന്റെയോ അതിലെ ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിന്റെയോ സുരക്ഷിതത്വം യുദ്ധത്താലോ ബാഹ്യാക്രമണത്താലോ [സായുധവിപ്ലവത്താലോ, ആയാലും ഭീഷണിയിലാകുന്ന ഗുരുതരമായ ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥ നിലവിലിരിക്കുന്നതായി ബോദ്ധ്യമാകുന്നുവെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന് വിളംബരം വഴി അ, അർത്ഥത്തിൽ ഭാരതത്തിന്റെ മുഴുവൻ അല്ലെങ്കിൽ വിളംബരത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അതിലെ ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ അങ്ങനെയുള്ള ഭാഗം സംബന്ധിച്ച് പ്രഖ്യാപനം നടത്താവുന്നതാണ്.

[വിശദീകരണം—ഭാരതത്തിന്റെയോ അതിലെ ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിന്റെയോ സുരക്ഷിതത്വം യുദ്ധത്താലോ, ബാഹ്യാക്രമണത്താലോ, സായുധ വിപ്ലവത്താലോ, ഭീഷണിയിലായിരിക്കുന്നു എന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം, യുദ്ധത്തിന്റെയോ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആക്രമണത്തിന്റെയോ, വിപ്ലവത്തിന്റെയോ യഥാർത്ഥ സംഭവിക്കലിനു മുമ്പുതന്നെ അതു സംബന്ധിച്ച വിപത്ത് ആസന്നമാണെന്ന് രാഷ്ട്രപതിക്ക് ബോദ്ധ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്.]

[(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിളംബരം അതിനുശേഷമുള്ള ഒരു വിളംബരം വഴി വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുകയോ പിൻവലിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്

(3) രാഷ്ട്രപതി (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരമുള്ള ഒരു വിളംബരമോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരത്തെ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു വിളംബരമോ പുറപ്പെടുവിക്കണമെന്ന തുണിപ്പൻ മന്ത്രിസഭ (അതായത് 75-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം നിയമിച്ചിട്ടുള്ള പ്രധാനമന്ത്രിയും ക്യാബിനറ്റ് പദവിയിലുള്ള മറ്റു മന്ത്രിമാരും അടങ്ങിയ നഭ) യുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം പുറപ്പെടുവിക്കാമെന്ന തീരുമാനം അദ്ദേഹത്തെ എഴുതി അറിയിച്ചാലല്ലാതെ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്

(4) ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഓരോ വിളംബരവും പാർലമെൻറിന്റെ ഓരോ നഭ മുമ്പാകെയും ഡയ്ക്കേഷനും അത് ഒരു മുൻവിളംബരത്തെ പിൻവലിക്കുന്ന വിളംബരമാകുന്നിടത് ഒഴികെ, ഒരു മാസത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ, ആ കാലയളവ് അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് പാർലമെൻറിന്റെ ഇരു നഭകളും പ്രമേയം വഴി അതു അംഗീകരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അതിനു പ്രാബല്യം ഇല്ലാതായിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു

എന്നാൽ, അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും വിളംബരം (ഒരു മുൻ വിളംബരത്തെ പിൻവലിക്കുന്നതല്ലാത്ത ഒരു വിളംബരം) ലോകസഭ പിരിച്ചുവിട്ടിരിക്കുന്ന സമയത്ത് പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഈ ഖണ്ഡത്തിൽ പ്രമാർശിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മാസക്കാലത്തിനിടയ്ക്ക് ലോകസഭയുടെ പിരിച്ചുവിടൽ സംഭവിക്കുകയോ ആണെങ്കിൽ, ആ വിളംബരം അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം രാജ്യസഭ പാസ്സാക്കുകയും, എന്നാൽ ലോകസഭ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം സംബന്ധിച്ച പ്രമേയം ആ കാലാവധി

1978 ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി ആക്ട് 37-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം ആദ്യത്തെകലാപം എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (21-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

1976 ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി ആക്ട് 48-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം ചേർത്തത് (1-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

1978 ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി ആക്ട് 37-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം ചേർത്തത് (21-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

ചേർച്ചയ്ക്കുശേഷം ആക്ട് വകുപ്പു പ്രകാരം 20-12-1980-ൽ എൻഡോർസ്മെന്റ് വഴി ചേർത്തത് (1-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)

അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് പാസ്സാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാ ലോകസഭ അതിന്റെ പുനഃസംഗമനയ്ക്കുശേഷം ആദ്യമായി ഉപവേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ മൂപ്പതു ദിവസത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ മുൻപറഞ്ഞ മൂപ്പതു ദിവസക്കാലത്തിന്റെ അവസാനത്തിനു മുമ്പ് ലോകസഭയോ ആ വിളംബരം അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കാത്തപക്ഷം ആ വിളംബരത്തിനു പ്രാബല്യമില്ലാതായിത്തീരുന്നതാണ്.

(5) ആ പക്ഷം അംഗീകരിച്ച ഒരു വിളംബരം പിൻവലിക്കാത്തപക്ഷം (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം അത് അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രമേയങ്ങളിൽ രണ്ടാമത്തേത പാസ്സാക്കുന്ന തീയതി മുതൽ ആറുമാസക്കാലം അന്ത്യമായിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ആ വിളംബരത്തിന് പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകുന്നതാണ്.

എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള ഒരു വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതിനെ അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം പാർലമെന്റിന്റെ ഒരു സഭകളും പാസ്സാക്കുകയാണെങ്കിൽ അങ്ങനെ പാസ്സാക്കുമ്പോഴൊക്കെയും ആ വിളംബരം പിൻവലിക്കാത്തപക്ഷം ഈ ഖണ്ഡപ്രകാരം അതിനു മറുവിധത്തിൽ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകുമായെന്ന തീയതി മുതൽ ഒരു ആറുമാസക്കാലത്തേക്കുകൂടി പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതും ആകുന്നു.

എന്നുമാത്രമല്ല, അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ആറുമാസക്കാലത്തിനിടയിൽ ലോകസഭയുടെ പിരിച്ചുവിടൽ നഷ്ടപ്പെടുകയും രാജ്യസഭ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബര പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതും അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയും ലോകസഭ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം പാസ്സാക്കുന്നതിനു മുമ്പാകെ സാമ്പത്തിക പരമമായ മേൽപ്പറഞ്ഞ കാലാവധിയിൽ പാസ്സാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാ ലോകസഭ അതിന്റെ പുനഃസംഗമനയ്ക്കുശേഷം ആദ്യമായി ഉപവേശിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ മൂപ്പതു ദിവസത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ മുൻപറഞ്ഞ മൂപ്പതുദിവസക്കാലത്തിന്റെ അവസാനത്തിനു മുമ്പ് ലോകസഭയോ ആ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നത് അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കാത്തപക്ഷം ആ വിളംബരത്തിനു പ്രാബല്യമില്ലാതാകുന്നതാണ്.

(6) (4) ഉം (5)-ഉം ഖണ്ഡങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള ഒരു പ്രമേയം പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയും ആ സഭയിലെ ആകെ അംഗങ്ങളുടെ ഭൂരിപക്ഷത്തോടുകൂടിയും ആ സഭയിൽ ഹാജരാകുകയും വോട്ടുചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളുടെ മൂന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗത്തിൽ കാര്യമായ ഭൂരിപക്ഷത്തോടുകൂടിയും മാത്രം പാസ്സാക്കേണ്ടതാണ്.

7) മുൻപറഞ്ഞ ഖണ്ഡങ്ങളിൽ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും രാഷ്ട്രപതി (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഒരു വിളംബരം അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഒരു വിളംബരം വ്യത്യാസപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് പുറപ്പെടുവിച്ച ഒരു വിളംബരം അതതു സംഗതിപോലെ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം അംഗീകരിക്കാതെയോ പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നത് അംഗീകരിക്കാതെയോ ലോകസഭ ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയാണെങ്കിൽ, പിൻവലിക്കേണ്ടതാണ്.

(8) ലോകസഭയിലെ അംഗങ്ങളുടെ ആകെ എണ്ണത്തിന്റെ പത്തിലൊന്നിൽ കറുത്ത അംഗങ്ങൾ (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഒരു വിളംബരം അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം വ്യത്യാസപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു വിളംബരം അതതു സംഗതിപോലെ അംഗീകരിക്കാതിരിക്കാനുള്ള അല്ലെങ്കിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നത് അംഗീകരിക്കാതിരിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രമേയം അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള അവയുടെ ഉദ്ദേശ്യത്തിന്റെ ഒപ്പിട്ട ലിഖിതമായ ഒരു നോട്ടീസ്.

(ക) സഭ സമ്മേളനത്തിലാണെങ്കിൽ സ്പീക്കർക്ക്; അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) സഭ സമ്മേളനത്തിലല്ലെങ്കിൽ മാഷ്ട്രപതിക്ക്.

കൊടുത്തിട്ടുള്ളപ്പോൾ, സ്പീക്കർക്കോ രാഷ്ട്രപതിക്കോ അതതു സംഗതിപോലെ, നോട്ടീസ് കിട്ടിയ തീയതി മുതൽ പതിനാലു ദിവസത്തിനകം അങ്ങനെയുള്ള പ്രമേയം പരിഗണിക്കുന്ന ആവശ്യത്തിലേക്ക് സഭയുടെ ഒരു പ്രത്യേക സമ്മേളനം നടത്തേണ്ടതാണ്.]

[“(91) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം ഒരു വിളംബരം രാഷ്ട്രപതി നേരത്തേ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും ഈ അനുച്ഛേദം രാഷ്ട്രപതിക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരത്തിന് യുക്തമാവാം ബാഹ്യപ്രകാരമോ, സാധാരണപ്രകാരമോ അല്ലെങ്കിൽ യുക്തത്തിന്റെയോ ബാഹ്യപ്രകാരത്തിന്റെയോ സാധാരണപ്രകാരത്തിന്റെയോ വിപരീതമായിട്ടുള്ള വ്യത്യസ്ത കാരണങ്ങളിൽനിന്നും വ്യത്യസ്ത വിളംബരങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനുള്ള അധികാരവും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്

* * * * *

353. അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരത്തിന്റെ അനന്തരഫലം ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ—

(ക), ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, യൂണിയന്റെ നിർവാഹകാധികാരം, ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന് അതിന്റെ നിർവാഹകാധികാരം ഏതു വിധത്തിലാണ് പ്രയോഗിക്കേണ്ടതെന്ന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിലേക്ക് വ്യാപിക്കുന്നതാണ്.

ഖ, ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ച് നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരത്തിൽ ആ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് അത് യൂണിയൻ ലിസ്റ്റിൽ എണ്ണി പറഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒന്നാണെന്നിരുന്നാലും യൂണിയന്റെ അല്ലെങ്കിൽ യൂണിയനിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും അധികാരസ്ഥാനങ്ങളുടെയുമേൽ അധികാരങ്ങൾ നൽകുന്നതും കർത്തവ്യങ്ങൾ ചുമത്തുന്നതും അല്ലെങ്കിൽ, അധികാരങ്ങൾ നൽകുന്നതും കർത്തവ്യങ്ങൾ ചുമത്തുന്നതും അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതുമായ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരവും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്

[എന്നാൽ ഓരോ അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തുമാത്രം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്നതാണ്

(1) (ക) ഖണ്ഡപ്രകാരം നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനുള്ള യൂണിയന്റെ നിർവാഹകാധികാരവും,

(11) (ഖ) ഖണ്ഡപ്രകാരം നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള പാർലമെന്റിന്റെ അധികാരവും,

ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്ന ഭാഗത്തോ ആ ഭാഗം സംബന്ധിച്ചോ ഉള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ വഴി ഭാരതത്തിന്റെയോ അതിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിന്റെയോ സുരക്ഷിതത്വം ഭീഷണിയിലാണെങ്കിൽ ഭീഷണിയിലായിരിക്കുന്നിടത്തോളവും അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്ന ഒരു സംസ്ഥാനമോ ഭാഗമോ അല്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിലേക്ക് കൂടി വ്യാപിക്കുന്നതാണ്

354. ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ റവന്യൂവിന്റെ വിതരണം സംബന്ധിച്ചു വ്യവസ്ഥകളുടെ ബാധകത (1) ഒരു അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുമ്പോൾ രാഷ്ട്രപതിക്ക്, 268 മുതൽ 279 വരെയുള്ള അനുച്ഛേദങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് മുഴുവനുമോ അവിടെ ഏതൊക്കെ ഉണ്ടായാലും യാതൊരു സംഗതിയിലും, അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലില്ലാതായിത്തീരുന്ന സാമ്പത്തികവർഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിന് അപ്പുറം പോകാതെ ഉത്തരവിൽ പറയാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള കാലത്തേക്ക് അർദ്ദഹം യുക്തമെന്ന് കരുതുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവാക്കലുകൾക്കും രൂപഭേദങ്ങൾക്കും വിധേയമായി, പ്രാബല്യമുണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് ഉത്തരവ് വഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്

[978 ലെ ഭരണഘടന ചുരുക്കത്തിലും ഭാഗത്തിൽ ആക്ട് 5 20 വകുപ്പുപ്രകാരം മൂന്നാം പ്രാബല്യത്തോടുകൂടി ചേർത്തത് 1978 ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി, ആക്ട് 37-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (4)-ാം ഖണ്ഡം (9)-ാം ഖണ്ഡമായി മാറ്റി അക്കമിട്ടു (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).
 2002-ൽ ആകുലം വകുപ്പുപ്രകാരം “ആഭ്യന്തരകലാപം” എന്നതിനുപകരം ചേർത്തത് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).
 2002-ൽ ആകുലം വകുപ്പുപ്രകാരം 5 20 ഖണ്ഡപ്രകാരം (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം)
 1971-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 49-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഓരോ ഉത്തരവും അതു പുറപ്പെടുവിച്ചതിനുശേഷം കഴിയുന്നതും വേഗം പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

355 ബാഹ്യപ്രകടനത്തിനും ആഭ്യന്തരകലാപത്തിനും എതിരായി സംസ്ഥാനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുവാനുള്ള യൂണിയന്റെ കർത്തവ്യം—ഓരോ സംസ്ഥാനത്തെയും ബാഹ്യപ്രകടനത്തിനും ആഭ്യന്തരകലാപത്തിനും എതിരായി സംരക്ഷിക്കുന്നതും ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും സർക്കാർ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചാണ് എന്നു ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതും യൂണിയന്റെ കർത്തവ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

356. സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഭരണഘടനയുടേതായ പരാജയപ്പെട്ടാലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ (1) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണറിൽ *** നിന്ന് ഒരു റിപ്പോർട്ട് കിട്ടിയതിന്മേൽ അല്ലെങ്കിൽ മറുവിധത്തിൽ രാഷ്ട്രപതിക്ക്, അ സംസ്ഥാനത്ത് ഭരണം ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ കഴിയാത്ത ഒരു സിമിതിവിശേഷം ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതായി ബോധ്യമാകുകയാണെങ്കിൽ, രാഷ്ട്രപതിക്ക് വിളംബരം വഴി—

(ക) ആ സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാരിന്റെ ചുമതലകൾ മുഴുവനുമോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമോ, അല്ലെങ്കിൽ ഗവർണ്ണറിൽ *** നിക്ഷിപ്തമായതോ ഗവർണ്ണർക്ക് പ്രയോജിക്കാവുന്നതോ, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിരന്തരമാണമണ്ഡലം ഒഴികെയുള്ള ഏതെങ്കിലും നികായത്തിലോ അധികാരസ്ഥാനത്തിലോ നിക്ഷിപ്തമായതോ അതിനു പ്രയോജിക്കാവുന്നതോ ആയ അധികാരങ്ങൾ മുഴുവനുമോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലുമോ സ്വയം ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ് .

(ഖ) ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിരന്തരമാണമണ്ഡലത്തിന്റെ അധികാരങ്ങൾ പാർലമെന്റ് പാർലമെന്റ് അധികാരപ്പെടുത്തുന്നത് അനുസരിച്ചോ പ്രയോജിക്കേണ്ടതാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ് .

(ഗ) ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഏതെങ്കിലും നികായത്തെയോ അധികാരസ്ഥാനത്തെയോ സംബന്ധിച്ച് ഈ ഭരണഘടനയിലുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകളുടെ പ്രവർത്തനം പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ നിറുത്തിവയ്ക്കുവാനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ ആ വിളംബരത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുന്നതിന് ആവശ്യമെന്നോ അഭിലഷണീയമെന്നോ രാഷ്ട്രപതിക്ക് തോന്നുന്ന സാന്ദർഭികവും അനന്തരഫലമായുള്ളതുമായ വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ് .

എന്നാൽ ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും ഒരു ഹൈക്കോടതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമോ അതിനു പ്രയോജിക്കാവുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും അധികാരം സ്വയം ഏറ്റെടുക്കുവാനോ, ഹൈക്കോടതികൾ സംബന്ധിച്ച് ഈ ഭരണഘടനയിലുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതു പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ നിറുത്തിവയ്ക്കുവാനോ രാഷ്ട്രപതിയെ അധികൃതപ്പെടുത്തുന്നതല്ല.

(2) അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു വിളംബരവും പിന്നീടുള്ള ഒരു വിളംബരം വഴി പിൻവലിക്കുകയോ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(3) ഈ അനുച്ഛേദ പ്രകാരമുള്ള ഏതൊരു വിളംബരവും പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ വയ്ക്കേണ്ടതും, അത് ഒരു മുൻവിളംബരത്തെ പിൻവലിക്കുന്ന വിളംബരമായിരിക്കുമ്പോഴൊഴികെ രണ്ടുമാസം അവസാനിക്കുന്നതിന്മേൽ ആ കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളും പ്രമേയങ്ങൾ വഴി അതു അംഗീകരിക്കാത്തപക്ഷം, അതിനു പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകുന്നതാണ്.

എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും വിളംബരം (ഒരു മുൻ വിളംബരത്തെ പിൻവലിക്കുന്നതല്ലാത്ത ഒരു വിളംബരം) ലോകസഭ പിരിച്ചുവിട്ടിരിക്കുന്ന സമയത്ത് പുറപ്പെടുവിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ ഈ ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടുമാസക്കാലത്തിനിടയ്ക്ക് ലോകസഭയുടെ പിരിച്ചുവിടൽ സംഭവിക്കുകയും, ആ വിളംബരം

95 (1) ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 24-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

മുൻപുറത്തെ ആക്ടും വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ, അതതു സാഹിതിപോലെ എന്നീ വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം രാജ്യസഭ പാസ്സാക്കുകയും എന്നാൽ ലോകസഭ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം സംബന്ധിച്ച പ്രമേയം ആ കാലാവധിയുടെ അവസാനത്തിനു മുമ്പ് പാസ്സാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാൽ, ലോകസഭയുടെ പുനഃസംഘടനയ്ക്കുശേഷം ആദ്യമായി ഉപേക്ഷിക്കുന്ന തീരുതി മുതൽ മുമ്പുതന്നെ വിവരത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ മുൻപറഞ്ഞ മുപ്പതു ദിവസം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ലോകസഭ ആ വിളംബരം അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കാത്തപക്ഷം ആ വിളംബരത്തിന് പ്രാബല്യമില്ലാതാകുന്നതാണ്.

(4) അപകാരം അംഗീകരിച്ച ഒരു വിളംബരം പിൻവലിക്കാത്തപക്ഷം 'വിളംബരം പുറപ്പെടുവിച്ച തീരുതി മുതൽ ആദ്യമാസക്കാലത്തിന്റെ അവസാനത്തിന്മേൽ ആ വിളംബരത്തിന് പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകുന്നതാണ്.

എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള ഒരു വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതിനെ അംഗീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രമേയം പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുനഭുകളും പാസ്സാക്കുകയാണെങ്കിൽ, അങ്ങനെ പാസ്സാക്കുമ്പോഴോടെയും ആ വിളംബരം പിൻവലിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഈ ഒണ്ഡപ്രകാരം മറ്റു വിധത്തിൽ അതിനു പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകുമായിരുന്ന തീരുതി മുതൽ 'ആദ്യമാസ'ക്കാലത്തേക്കുകൂടി അത് പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതും, എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു വിളംബരവും യാതൊരു സ്ഥാനതിയിലും മുന്നൂറരക്ഷത്തിലധികം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതും ആകുന്നു.

എന്നുമാത്രമല്ല അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും [ആദ്യമാസ] കാലത്തിനിടയിൽ ലോകസഭയുടെ പരിഷ്കരിച്ച നിയമങ്ങൾക്കും രാജ്യസഭ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതിന് തടസ്സമല്ലെങ്കിൽ, പ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയും, എന്നാൽ ലോകസഭ അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതിന് തടസ്സമല്ലെങ്കിൽ, പ്രമേയം പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാൽ ലോകസഭ അതിന്റെ പുനഃസംഘടനയ്ക്കുശേഷം ആദ്യമായി ഉപേക്ഷിക്കുന്ന തീരുതി മുതൽ മുമ്പുതന്നെ വിവരത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ മുൻപറഞ്ഞ മുപ്പതുദിവസത്തിന്റെ അവസാനത്തിനു മുമ്പ് ലോകസഭ ആ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതിന് അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കാത്തപക്ഷം ആ വിളംബരത്തിന് പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകുന്നതാണ്.

[എന്നുമാത്രമല്ല, പഞ്ചാബ്സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച (1)-ാം ഒണ്ഡപ്രകാരം 1987 മേയ് 11-ാം തീരുതി പുറപ്പെടുവിച്ച വിളംബരത്തിന്റെ സഹതിയിൽ, ഈ ഒണ്ഡത്തിന്റെ ഒന്നാം പരിതി നിർദ്ദേശത്തിലെ "മുന്നൂറ വർഷം" എന്ന പദാമർശത്തിന് "[അഞ്ചു വർഷം] എന്ന പദാമർശം ആയി അർത്ഥം കൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്"]

(5) (4)-ാം ഒണ്ഡത്തിൽ എന്നുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും (3) -ാം ഒണ്ഡപ്രകാരം അംഗീകരിച്ച ഒരു വിളംബരം അങ്ങനെയുള്ള വിളംബരം പുറപ്പെടുവിച്ച തീരുതി മുതൽ ഒരു വർഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിനുശേഷമുള്ള ഏതെങ്കിലും കാലത്തേക്കുകൂടി പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതും സംബന്ധിച്ച ഒരു പ്രമേയം പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുനഭുകളിൽ ഒന്നും

1978-ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി ആക്ട് 38-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 3-ാം ഒണ്ഡപ്രകാരമുള്ള പരിഷ്കരണം അംഗീകരിക്കുന്ന പ്രമേയങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ പാർലമെന്റിനായി തീരുതി മുതൽ ഒരു വർഷം എന്നതിനുമപ്പുറം പേർത്തത് (2-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം 1976-ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി ആക്ട് 51-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ആദ്യമാസമേ എന്ന ആദ്യഭേദഗതിയ്ക്കു നൽകിയ പകരം 'ഒരു വർഷം' എന്നീ വാക്കുകൾ പകരം ചേർത്തിരുന്നു (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

1978-ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി ആക്ട് 38-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം മൂന്നു വർഷം എന്നതിനുമപ്പുറം പേർത്തത് 21-6-97 മുതൽ പ്രാബല്യം 1976-ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി ആക്ട് 51-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 'ആദ്യമാസമേ' എന്ന് ആദ്യഭേദഗതിയ്ക്കു നൽകിയ പകരം 'ഒരു വർഷം' എന്നീ വാക്കുകൾ ചേർത്തിരുന്നു (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

1990-ലെ ഭരണഘടന (അറുപത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്

1978-ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരവും 1971-ലെ ഭരണഘടന അറുപത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരവും അനുകൂലമായി മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം വായിക്കുന്നത് പകരം ചേർത്തത്

1978-ലെ ഭരണഘടന നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി ആക്ട് 38-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 3-ാം ഒണ്ഡത്തിനുമപ്പുറം പേർത്തത് 21-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം 1975-ലെ ഭരണഘടന മൂപ്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി ആക്ട് 6-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം (5)-ാം ഒണ്ഡം പുറപ്പെടുവിക്കാത്തപക്ഷം പ്രാബല്യത്തോടെ ചേർത്തിരുന്നു

ക) അങ്ങനെയുള്ള ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കുന്ന സമയം ഭാരതം ഒട്ടാകെയാ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മുഴുവനോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തോ, അതതു സംഗതിപോലെ, അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുകയും ;

(ഖ) അങ്ങനെയുള്ള പ്രമേയത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള കാലത്ത് ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയിൽക്ക് ഔദ്യോഗികമായി നൽകാനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ കാരണം (3)ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം അംഗീകരിച്ച ഒരു വിളംബരം തുടരുന്നത് ആവശ്യമാണെന്ന് തെളിഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുകയും,

ചെയ്താലല്ലാതെ പാസ്സാക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.]

എന്നാൽ ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ച് (1)ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം 1987 മേയ് 11-ാം തീയതി പുറപ്പെടുവിച്ച വിളംബരത്തെ ബാധിക്കുന്നതല്ല.]

357. 356-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള വിളംബരം അനുസരിച്ചുള്ള നിയമനിർമ്മാണാധികാരങ്ങളുടെ പ്രയോഗം (1) 356-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിളംബരം വഴി സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ അധികാരങ്ങൾ പാർലമെന്റോ പാർലമെന്റിന്റെ അധികാരത്തിന് കീഴിലോ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ

(ക) പാർലമെന്റിന്, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരം രാഷ്ട്രപതിക്ക് നൽകുവാനും അപകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരം ചൂഷണത്തിന് ഉപയോഗിച്ച് അഭിമുഖീകരിച്ച് തോന്നുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഉപാധിമർദ്ദം വിധേയമായി അദ്ദേഹം അതിലേക്ക് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മനോഭാവവും അധികാരസമ്പന്നനായെ ഏർപ്പിക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിയെ അധികൃതപ്പെടുത്തുവാനും,

(ഗ), പാർലമെന്റിനോ അല്ലെങ്കിൽ നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരം കൂടുതൽ പ്രകാരം രാഷ്ട്രപതിയോ മറ്റാധികാരസമ്പന്നനായിരുന്നോ ഇതിലൊന്നിനോ നിഷ്പിതമായിരിക്കുന്നത് അതുകൾ യൂണിയനോ അതിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കോ അധികാരസമ്പന്നന്മാർക്കോ അധികാരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും അവരുടെ മേൽ കർത്തവ്യങ്ങൾ ചൂഷണത്തിനും, അല്ലെങ്കിൽ അധികാരം നൽകുന്നതിനും കർത്തവ്യങ്ങൾ ചൂഷണത്തിനും അതെ അധികൃതപ്പെടുത്തുന്നതിനും, നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാനും ,

(ഗ) രാഷ്ട്രപതിക്ക്, ലോകസഭ സഭയ്ക്കു നൽകുന്നതിലൊന്നിരിക്കുമ്പോൾ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭരണത്തിനുമിടയിൽ റിസ്ക് ഓഫ് നഷ്ടപ്പെടുന്നതിന് പാർലമെന്റിന്റെ അംഗീകാരം ലഭിക്കുന്നതുവരെ, അങ്ങനെയൊരു അധികൃതപ്പെടുത്തുവാനും

ക്ഷമയുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്

[(2) പാർലമെന്റോ രാഷ്ട്രപതിയോ (1)ാം ഖണ്ഡത്തിലെ (ക) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റ് അധികാരസമ്പന്നനോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ അധികാരം പ്രയോഗിച്ച് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം 356-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം ഒരു വിളംബരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, പാർലമെന്റിനോ രാഷ്ട്രപതിയോ അങ്ങനെയുള്ള മറ്റ് അധികാരസമ്പന്നനായിരുന്നോ ആ നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ ക്ഷമയുണ്ടാകുമായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, വിളംബരം പ്രാബല്യത്തിൽ ഇല്ലാതായതിനുശേഷം, ക്ഷമയുള്ള ഒരു നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ മറ്റ് അധികാരസമ്പന്നനോ വ്യത്യാസപ്പെടുകയോ, ദിനിക്കുകയോ ദേശഗതി ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നതുവരെ, പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതാണ്]

1985-ലെ ഭരണഘടന (അനുപരിഷ്കരണം) ഭാരതത്തിന്റെ ആകെ, പാസ്സാക്കിയ പ്രകാരം പകരം പാർലമെന്റും 1959 ലെ ഭരണഘടന (അനുപരിഷ്കരണം) പകരം ആകെ 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വിട്ടുകൊടുക്കുകയും 1-1959 മുതൽ പ്രാബല്യം

1991 ലെ ഭരണഘടന (അനുപരിഷ്കരണം) ഭാരതത്തിന്റെ ആകെ, പാസ്സാക്കിയ പ്രകാരം പകരം പാർലമെന്റും 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വിട്ടുകൊടുക്കുകയും 1-1990 മുതൽ പ്രാബല്യം

1971-ലെ ഭരണഘടന (അനുപരിഷ്കരണം) ഭാരതത്തിന്റെ ആകെ, പാസ്സാക്കിയ പ്രകാരം പകരം പാർലമെന്റും 3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം.

(1) 2017-ാം ആന ചർച്ചകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ബോധകരമായ ധനകാര്യ ബില്ലുകളോ മറ്റും ബില്ലുകളോ ആ സമയം വരുന്ന നിർമ്മാണമണ്ഡലം പാസ് നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും അതിന്റെ പരിപന്നമുള്ള, നിർമ്മാണകണക്കനുവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു വ്യവസ്ഥയും.

ഉൾപ്പെടാവുന്നതാണ്

മേൽ ഈ അനുചരപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച എന്തെങ്കിലും വിജ്ഞാപനം പാസ് ചെയ്ത ലിസ്റ്റിന്റെ കാര്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതിലെയും ഹൈക്കോടതികളിലെയും ജഡ്ജിമാർ ഉൾപ്പെടെ യൂണിയന്റെ കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് മേമ്പനാ നടത്തുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങളും എന്തെങ്കിലും വിഭാഗം ആളുകളുടെയോ ഗവണ്മെന്റ് ബത്തകളും കേന്ദ്രം ചെയ്യുന്നതിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ രാഷ്ട്രപതിക്ക് കഴിയുന്നതായിരിക്കുന്നതാണ്.

• • • • • • • • • • •

1. 75-ാം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 1995-ൽ പുറപ്പെടുവിപ്പിച്ചതാണ്. മേൽപ്പ്രകാരം അതിന്റെ 178-ലെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതികളാൽ ഭേദഗതി ആക്ട് 1995-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ചതാണ്. മേൽപ്പ്രകാരം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതാണ് (20-6-1979 മുതൽ പ്രാബല്യം).

ഭാഗം XIX

പലവക

361. രാഷ്ട്രപതിക്കും ഗവർണ്ണർമാർക്കും രാജപ്രമുഖന്മാർക്കും സംരക്ഷണം—(1) രാഷ്ട്രപതിയോ ഒരു സംസ്ഥാന ഗവർണ്ണറോ രാജപ്രമുഖനോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ അധികാരങ്ങളുടെയും കർത്തവ്യങ്ങളുടെയും പ്രയോഗത്തിനും നിർവ്വഹണത്തിനും അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള അധികാരങ്ങളുടെ പ്രയോഗത്തിലും കർത്തവ്യങ്ങളുടെ നിർവ്വഹണത്തിലും ചെയ്തതോ ചെയ്തതായി കരുതേണ്ടതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കൃത്യത്തിനും ഏതെങ്കിലും കോടതിയോട് ഉത്തരം പറയുവാൻ ബാധ്യസ്ഥനാകുന്നതല്ല.

എന്നാൽ (1)ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള ഒരു ആരോപണത്തെപ്പറ്റി അന്വേഷണം നടത്തുവാൻ പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്ന് നിയമിച്ചിട്ടുള്ളതോ സ്ഥാനനിർദ്ദേശം ചെയ്തിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കോടതിയ്ക്കോ ട്രിബ്യൂണലിനോ നികായത്തിനോ രാഷ്ട്രപതിയുടെ നടപടി പുനഃപരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നുമാത്രമല്ല, ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നിനും ഭാരത സർക്കാരിനോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സർക്കാരിനോ എതിരായി സമൂചിത നടപടികൾ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് ഏതെങ്കിലും ആശങ്കയുള്ള അവകാശത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതായി കരുതുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) രാഷ്ട്രപതിക്കോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണർക്കോ *** എതിരായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗകാലത്തു ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ യാതൊരു വിധത്തിലുള്ള ക്രിമിനൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കുകയോ തുടരുകയോ ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(3) രാഷ്ട്രപതിയുടെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണറുടെയോ * *** അറസ്റ്റിനോ തടവിനോ ഉള്ള യാതൊരു കല്പനയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗകാലത്ത് ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ നിന്നും പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതല്ല.

(4) രാഷ്ട്രപതിക്കോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഗവർണ്ണർക്കോ *** എതിരായി വ്യക്തിപരമായ നിലയിൽ അദ്ദേഹം ചെയ്തതോ ചെയ്തതായി കരുതാവുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കൃത്യം സംബന്ധിച്ച് അത് അദ്ദേഹം രാഷ്ട്രപതിയായോ ആ സംസ്ഥാനത്ത് ഗവർണ്ണറായോ *** ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതിനു മുമ്പോ പിമ്പോ ആയിരുന്നാലും നിവൃത്തി അവകാശപ്പെടുന്ന യാതൊരു സിവിൽ നടപടിയും രാഷ്ട്രപതിക്കോ ഗവർണ്ണർക്കോ * *** അതത് സംഗതിപോലെ, നടപടികളുടെ സ്വഭാവം, വ്യവഹാര കാരണം, അങ്ങനെയുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിക്കുവാൻ പോകുന്ന കക്ഷിയുടെ പേര്, വിവരണം വാസ്തവം, അയാൾ അവകാശപ്പെടുന്ന നിവൃത്തി എന്നിവ പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ട് രേഖാമൂലമായ നോട്ടീസ് നൽകുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഫീസിൽ ഫ്രീലിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തതിനുശേഷം രണ്ടുമാസം അവസാനിക്കുന്നതുവരെ യാതൊരു കോടതിയിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗകാലത്ത് ആരംഭിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

[1956-ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി, ആക്ട് 29)ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം 'അല്ലെങ്കിൽ രാജപ്രമുഖൻ' എന്ന വാക്കുകൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു]

1361 ക. പാർലമെന്റിന്റെയും സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങളുടെയും നടപടികൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സംരക്ഷണം (1) പാർലമെന്റിന്റെ ഇരു സഭകളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലുമോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭയുടെയോ അല്ലെങ്കിൽ, അതത് സംഗതിപോലെ, നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലുമോ ഏതെങ്കിലും നടപടികളുടെ സാമാന്യത്തിൽ ശരിയായ ഒരു വിവരണം ഒരു വർത്തമാനപ്പത്രത്തിലെ പ്രസിദ്ധീകരണം സംബന്ധിച്ച് ആ പ്രസിദ്ധീകരണം നടത്തിയത് ദുരുദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാണ് എന്നു തെളിയിക്കാത്ത പക്ഷം യാതൊരു വ്യക്തിയും ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ സിവിലോ ക്രിമിനലോ ആയ ഏതെങ്കിലും നടപടികൾക്കു വിധേയനാകുന്നതല്ല

എന്നാൽ, ഈ ഖണ്ഡത്തിലെ യാതൊന്നും പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലുമോ, അല്ലെങ്കിൽ, അതതു സംഗതിപോലെ, സംസ്ഥാന നിയമസഭയുടെയോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിന്റെയെങ്കിലുമോ, രഹസ്യ ഉപവേദനത്തിലെ നടപടികളുടെ ഏതെങ്കിലും വിവരണത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തെ ബാധിക്കുന്നതല്ല

(2) (1) -ാം ഖണ്ഡം ഒരു വർത്തമാനപ്പത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച വിവരണങ്ങളോ കാര്യങ്ങളോ സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതു പോലെ ഒരു പ്രക്ഷേപണകേന്ദ്രത്തിൽ നിന്ന് നൽകുന്ന പരിപാടിയുടെയോ സർവ്വീസിന്റെയോ ഭാഗമായി വന്തർലസ്സു് ടെലിഗ്രാഫ് വഴി പ്രക്ഷേപണം ചെയ്ത വിവരണങ്ങളോ കാര്യങ്ങളോ സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതാണ്

വിശദീകരണം— ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ വർത്തമാനപ്പത്രം എന്നതിൽ ഒരു വർത്തമാനപ്പത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാനുള്ള വിവരങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒരു വാർത്താ ഏജൻസി റിപ്പോർട്ടും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്

1361 ഖ. പ്രതിഫലദായകമായ രാഷ്ട്രീയ സ്ഥാനത്ത് നിയമനത്തിനുള്ള അയോഗ്യത. പത്താം പട്ടികയിൽ 2-ാം ഖണ്ഡികയിൽ കീഴിൽ സഭയിലെ ഒരംഗമായിരിക്കുന്നതിന് അയോഗ്യനാക്കപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും രാഷ്ട്രീയ കക്ഷിയിൽപ്പെടുന്ന ഒരു സഭയിലെ ഒരംഗം, അദ്ദേഹം അയോഗ്യനായ തീയതിയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ അങ്ങനെയുള്ള അംഗമായുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി അവസാനിക്കുമാ വിരുന്ന തീയതിവരെയോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഒരു സഭയിലേക്കുള്ള ഒരു തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മത്സരിക്കുകയും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതായി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന തീയതിവരെയോ, ഇതിൽ ഏതാണോ ആദ്യം വരുന്നത് ആ കാലയളവുവരെ പ്രതിഫലദായകമായ രാഷ്ട്രീയ സ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതിനുംകൂടി അയോഗ്യനായിരിക്കുന്നതാണ്

വിശദീകരണം— ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി.—

(ക, “സഭ” എന്ന പദപ്രയോഗത്തിന് പത്താം പട്ടിക, 1-ാം ഖണ്ഡികയിലെ (ക) ഖണ്ഡത്തിൽ അതിന് നൽകിയിട്ടുള്ള അർത്ഥമായിരിക്കുന്നതാണ്,

(ഖ) “പ്രതിഫലദായകമായ രാഷ്ട്രീയ സ്ഥാനം” എന്ന പദപ്രയോഗത്തിന്,

(1) കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ കീഴിലോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിൽ കീഴിലോ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗത്തിനുള്ള ശമ്പളമോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിഫലമോ ഭാരത സർക്കാരിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ അതതു സംഗതിപോലെ, പൊതു റവന്യൂവിൽ നിന്നും നൽകുന്നിടത്ത്, അല്ലെങ്കിൽ

(II) ഭാരത സർക്കാരിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ പൂർണ്ണമായ അല്ലെങ്കിൽ ഭാഗികമായ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള എക്കാലികൃതമായാലും അല്ലെങ്കിലും, ഒരു നികായം ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗത്തിനുള്ള ശമ്പളമോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിഫലമോ നൽകുന്നിടത്ത്, അങ്ങനെയുള്ള നികായത്തിൽ കീഴിലോ,

അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളമോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിഫലമോ നഷ്ടപരിഹാരമെന്ന നിലയിൽ നൽകുന്നിടത്ത് ഒഴികെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഉദ്യോഗം എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

1 ക ല ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 42-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് 20.6.1979 മുതൽ പ്രാബല്യം

2 ക ല ഭരണഘടന (തൊണ്ണൂറ്റിനൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 4-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചത്

362. നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിലെ ഭരണാധികാരികളുടെ അവകാശങ്ങളും വിശേഷാവകാശങ്ങളും ; 1971-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം നൽകി.

363. ചില സന്ധികൾ, കരാറുകൾ മുതലായവയിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന തർക്കങ്ങളിൽ കോടതികളുടെ ഇടപെടലിന് വിലക്ക് (1) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, എന്നാൽ 143-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് ഒരു നാട്ടുരാജ്യത്തിലെ ഏതെങ്കിലും ഭരണാധികാരി ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതോ ഒപ്പിട്ട് പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയതും, ഇൻഡ്യാ ഡെമിനിയൻ സർക്കാരോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും മന്ത്രിയോ സർക്കാരിനോ കക്ഷിയായിരുന്നതും അങ്ങനെ പ്രാരംഭത്തിനുശേഷം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ തുടരുന്നതോ തുടർന്നിട്ടുള്ളതോ ആയതും ആയ ഏതെങ്കിലും സന്ധിയോ കരാറിലോ സന്ധിനിർമ്മാണത്തിലോ ഉടമ്പടിയിലോ സന്നദ്ധിയിലോ അതുപോലെത്തന്നെ മറ്റ് രേഖയിലോ ഉള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും തർക്കത്തിലോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള സന്ധിയോ കരാറോ സന്ധിനിർമ്മാണമോ ഉടമ്പടിയോ സന്നദ്ധി അതുപോലെത്തന്നെ മറ്റു രേഖയോ സംബന്ധിച്ച് ഈ ഭരണഘടനയിലുള്ള ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ലഭിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും അവകാശമോ, അവയിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ബാധ്യതയോ കടപ്പാടോ സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും തർക്കത്തിലോ, സുപ്രീം കോടതിക്കോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും കോടതിക്കോ അധികാരിത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല

(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ—

(ക) “നാട്ടുരാജ്യം” എന്നാൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് പകർവർത്തിയോ ഇൻഡ്യാ ഡെമിനിയന്റെ സർക്കാരോ അങ്ങനെയുള്ള ഒരു രാജ്യമായി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ഭൂപ്രദേശം എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നതും ;

(ഖ) “ഭരണാധികാരി” എന്നതിൽ അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് പകർവർത്തിയോ ഇൻഡ്യാ ഡെമിനിയന്റെ സർക്കാരോ ഏതെങ്കിലും നാട്ടുരാജ്യത്തിന്റെ ഭരണാധികാരിയായി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള രാജാവോ പ്രധാനിയോ മറ്റ് ആളോ ഉൾപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു.

[363 ക നാട്ടുരാജ്യങ്ങളുടെ ഭരണാധികാരികൾക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള അംഗീകാരം അവസാനിക്കുന്നതും പ്രിവിലിജ്സുകൾ നിറുത്തലാക്കുന്നതും ഈ ഭരണഘടനയിലോ തൽസമയം പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്ന നിയമത്തിലോ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും

(ക) 1971-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ടിന്റെ പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് ഏതെങ്കിലും സമയം ഒരു നാട്ടുരാജ്യത്തിന്റെ ഭരണാധികാരിയായി രാഷ്ട്രപതി അംഗീകരിച്ച കരാറോ പ്രധാനിയോ മറ്റ് ആളോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് ഏതെങ്കിലും സമയം അങ്ങനെയുള്ള ഭരണാധികാരിയുടെ പിൻഗാമിയായി രാഷ്ട്രപതി അംഗീകരിച്ച ഏതെങ്കിലും ആളോ അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിലും അതു മുതൽക്കും, അങ്ങനെയുള്ള ഭരണാധികാരിയായോ അങ്ങനെയുള്ള ഭരണാധികാരിയുടെ പിൻഗാമിയായോ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതും അവസാനിക്കുന്നതും ;

(ഖ) 1971-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തൊന്നാം ഭേദഗതി) ആക്ടിന്റെ പ്രാരംഭത്തിലും അതു മുതൽക്കും പ്രിവിലിജ്സ് നിറുത്തലാക്കിയിരിക്കുന്നതും, പ്രിവിലിജ്സ് സംബന്ധിച്ച എല്ലാ അവകാശങ്ങളും ബാധ്യതകളും കടപ്പാടുകളും ഇല്ലാതാക്കിയിരിക്കുന്നതും, അത് അനുസരിച്ച് (ക) ഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഭരണാധികാരിയോ അങ്ങനെയുള്ള ഭരണാധികാരിയുടെ പിൻഗാമിയോ മറ്റു ഏതെങ്കിലും ആൾക്കോ, അതതു സംഗതിപോലെ പ്രിവിലിജ്സായി യാതൊരു തുകയും നൽകുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ;

ആകുന്നു.

364. വൻകിട തുറമുഖങ്ങളെയും വിമാനത്താവളങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ—(1) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തെന്ന ആമിരുന്നാലും, റാഷ്ട്രപതിക്ക് പൊതു വിജ്ഞാപനംവഴി ആ വിജ്ഞാപനത്തിൽ പറയാവുന്ന തീരുതി മൂലം

(ക) പാലമുഖത്തോടോ, സാമ്പന്നത്തിന്റെ നിർമ്മാണമെന്നപോലോ ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമം ഏതെങ്കിലും വൻകിട തുറമുഖത്തിനോ വിമാനത്താവളത്തിനോ ബാധകമാകുന്നതല്ലെന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ വിജ്ഞാപനത്തിൽ പറയാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവുകളെക്കുറിച്ചും രൂപഭേദങ്ങൾക്കും വിധേയമായി ബാധകമാകുന്നതാണെന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന് മേൽ പറഞ്ഞ തീരുതിക്ക് മുമ്പ് ചെയ്തതോ ചെയ്യുവാൻ വിദ്യഭോധരോ ആയ കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചെങ്കിലും, ഏതെങ്കിലും വൻകിട തുറമുഖത്തിലോ വിമാനത്താവളത്തിലോ പ്രഭാവം ഇല്ലാത്തതായിത്തീരുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള തുറമുഖത്തിനോ വിമാനത്താവളത്തിനോ അതു ബാധകമാകുന്നതിൽ ആ വിജ്ഞാപനത്തിൽ പറയാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവുകളെക്കുറിച്ചും രൂപഭേദങ്ങൾക്കും വിധേയമായി പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണെന്നോ,

നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്

(2) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ

(ക) 'വൻകിട തുറമുഖം' എന്നാൽ പാലമുഖന്റെ ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ നിർമ്മാണമോ അല്ലെങ്കിൽ നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്താലോ നിർമ്മാണമോ ഒരു വൻകിട തുറമുഖമായി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു തുറമുഖം എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നതും അതിൽ അങ്ങനെയുള്ള തുറമുഖത്തിന്റെ പരിധിയിൽ തന്മൂലമോ ഉൾപ്പെടുന്ന എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു ;

(ഖ) "വിമാനത്താവളം" എന്നാൽ വ്യോമമാർഗ്ഗങ്ങൾ വ്യോമയാനങ്ങൾ, വ്യോമ ഗതാഗതം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള വിമാനത്താവളം എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

365. യൂണിയൻ നൽകുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നതിനോ അവയ്ക്കു പ്രഭാവം നൽകുന്നതിലോ വിഴിപ്പവരുത്തുന്നതിന്റെ ഫലം—ഈ ഭരണഘടനയിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ പ്രകാരം യൂണിയൻ അതിന്റെ നിർവാഹകാധികാരത്തിന്റെ പ്രയോഗത്തിന് നൽകുന്ന ഏതെങ്കിലും നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നതിനോ അവയ്ക്ക് പ്രഭാവം നൽകുന്നതിനോ അത് ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനം വിഴിപ്പ വരുത്തുമ്പോൾ ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭരണം ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച് നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ കഴിയാത്ത ഒരു സ്ഥിതിവിശേഷം ഉണ്ടാവിച്ചിരിക്കുന്നതായി രാഷ്ട്രപതി കരുതുന്നത് നിർമ്മാണസുതാരീകരുന്നതാണ്

366. നിർവ്വചനങ്ങൾ ഈ ഭരണഘടനയിൽ പന്ത്രണ്ടു മനഃവിധിയിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം താഴെപ്പറയുന്ന പ്രയോഗങ്ങൾക്ക് യഥാക്രമം ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അർത്ഥം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്, അതായത്—

(1) "കാർഷികദായം" എന്നാൽ ഭരണത്തിലെ ആദായനികുതി സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള കാർഷികദായം എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

(2) "ഒരു ആധിപത്യ ഇൻഡസ്ട്രി" എന്നാൽ ഓരോ പിതാവോ അല്ലെങ്കിൽ അയാളുടെ പുത്രപുത്രന്മാരുടെയോ മറ്റ് പരമ്പരപുരുഷന്മാരുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കോ മറ്റോ ഉദ്ദേശ്യമായി ഉൾപ്പെടുന്നതോ പെട്ടെന്നുതന്നെ എന്നായ അയാൾ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്ത് സ്ഥിരവാസമുള്ളതും അങ്ങനെയുള്ള ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തോ, നാൽക്കാലിക ആവശ്യങ്ങൾക്കുമായും അവിടെ വാസം ഉറപ്പിക്കാതെ പതിവായി അതിനുള്ളിൽ താമസിക്കുന്ന മാതാപിതാക്കൾമാർക്ക് ജനിക്കുന്നതോ ജനിച്ചിരിക്കുന്നതോ ആയ ഒരാൾ എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(3) "അനുച്ഛേദം" എന്നാൽ ഈ ഭരണഘടനയിലെ ഒരു അനുച്ഛേദം എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

(4) "കടം എടുക്കുക" എന്നതിൽ വർഷാശനങ്ങളുടെ നൽകൽവഴി പണം സമാഹരിക്കുന്നത് ഉൾപ്പെടുന്നതും "വായ്പ" എന്നതിന് അതനുസരിച്ച് അർത്ഥം കല്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

1 * * * * *

(5) "ഖണ്ഡം" എന്നാൽ ആ പ്രധാനം വരുന്ന അനുച്ഛേദത്തിലെ ഒരു ഖണ്ഡം എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(6) "കോർപ്പറേഷൻ നികുതി" എന്നാൽ ആദായത്തിന്മേലുള്ള ഏതെങ്കിലും നികുതിയും ആ നികുതി കമ്പനികൾ കൊടുക്കേണ്ടിത്തോളം താഴെപ്പറയുന്ന ഉപാധികൾ നിറവേറപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു നികുതിയുടെ സംഗതിയിൽ ആ നികുതിയും എന്നർത്ഥമാകുന്നു:

(ക) അത് കാർഷികാദായം സംബന്ധിച്ച് ചുമത്താവുന്നതല്ല ;

(ഖ) കമ്പനികൾ കൊടുക്കുന്ന ആ നികുതി സംബന്ധിച്ച് ആ നികുതിക്ക് ബാധകമാകാവുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമംവഴി ആ കമ്പനികൾ വ്യക്തികൾക്ക് കൊടുക്കുന്ന ലാഭവീതങ്ങളിൽ നിന്ന് യാതൊരു കുഴിവും ചെയ്യുവാൻ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല .

(ഗ) അങ്ങനെ കൊടുക്കുന്ന നികുതി ഭാരതത്തിലെ ആദായ നികുതിയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അങ്ങനെയുള്ള ലാഭവീതം ലഭിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ മൊത്തത്തിലുള്ള ആദായം തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിലോ, അങ്ങനെയുള്ള വ്യക്തികൾ കൊടുക്കുവാനുള്ളതോ അവർക്ക് മടക്കി കൊടുക്കുവാനുള്ളതോ ആയ ഭാരതത്തിലെ ആദായ നികുതി തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിലോ കണക്കിലെടുക്കുവാൻ യാതൊരു വ്യവസ്ഥയും നിലവിലില്ല ;

(7) "തൽസ്ഥാനീയ പ്രവിശ്യ" "തൽസ്ഥാനത്തുള്ളനാട്ടുരാജ്യം" അല്ലെങ്കിൽ "തൽസ്ഥാനീയ സംസ്ഥാനം" എന്നാൽ സംശയമുള്ള സംഗതികളിൽ, പ്രശ്നവിഷയമായ പ്രത്യേക ആവശ്യത്തിന്, തൽസ്ഥാനത്തുള്ള പ്രവിശ്യയെന്നോ തൽസ്ഥാനത്തുള്ള നാട്ടുരാജ്യമെന്നോ തൽസ്ഥാനത്തുള്ള സംസ്ഥാനമെന്നോ, അതതു സംഗതിപോലെ രാഷ്ട്രപതി നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രവിശ്യയെന്നോ നാട്ടുരാജ്യമെന്നോ സംസ്ഥാനമെന്നോ അർത്ഥമാകുന്നു ;

(8) "കടം" എന്നതിൽ വർഷാശനങ്ങൾ വഴി മുഖ്യധനത്തുകകൾ തിരിച്ചുകൊടുക്കുവാനുള്ള ഏതെങ്കിലും കടപ്പാട് സംബന്ധിച്ച ഏതെങ്കിലും ബാധ്യതയും ഏതെങ്കിലും ഉറപ്പുപ്രകാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും ബാധ്യതയും ഉൾപ്പെടുന്നതും, "കടം സംബന്ധിച്ച ചെലവ്" എന്നതിന് അതനുസരിച്ച് അർത്ഥം കൽപ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(9) "എസ്റ്റേറ്റ് തീരുവ" എന്നാൽ ആ തീരുവയെ സംബന്ധിച്ച് പാർലമെന്ററാ ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ ഉണ്ടാക്കിയ നിയമങ്ങളാലോ നിയമങ്ങൾ പ്രകാരമോ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ചട്ടങ്ങൾക്കനുസൃതമായി, മരണത്തോടെ സംഭവിക്കുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ മുൻപറഞ്ഞ നിയമങ്ങളുടെ വ്യവസ്ഥകൾപ്രകാരം അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നതോ ആയി കരുതപ്പെടാവുന്നതോ ആയ എല്ലാ വസ്തുവിന്റേയും തിട്ടപ്പെടുത്തിയ മുഖ്യവിലയിന്മേലോ അതിനെ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ടോ ചുമത്തപ്പെടേണ്ട ഒരു തീരുവ എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(10) "നിലവിലുള്ള നിയമം" എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള ഒരു നിയമമോ ഓർഡിനൻസോ ഉത്തരവോ ബൈലായോ ചട്ടമോ റഗുലേഷനോ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് അധികാരമുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ അധികാരസ്ഥാനമോ ആളോ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് പാസ്സാക്കുകയോ ഉണ്ടാക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം, ഓർഡിനൻസ്, ഉത്തരവ്, ബൈലാ, ചട്ടം അഥവാ റഗുലേഷൻ എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(11) "ഫെഡറൽ കോടതി" എന്നാൽ 1935-ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇൻഡ്യാ ആക്റ്റ് പ്രകാരം രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഫെഡറൽ കോടതി എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

1976 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 54-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 4 ക) ഖണ്ഡം ചേർക്കുകയും (2) 1977 മുതൽ പ്രാബല്യം 1977 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പത്തിമൂന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 11 ാം വകുപ്പുപ്രകാരം വിട്ടുകളയുകയും ചെയ്തു (13 4-1978 മുതൽ പ്രാബല്യം).

(12) “സാധനങ്ങൾ” എന്നതിൽ എല്ലാ പദാർത്ഥങ്ങളും ചരക്കുകളും വസ്തുക്കളും ഉൾപ്പെടുന്നതാകുന്നു ;

(13) “ഉറപ്പ്” എന്നതിൽ ഒരു സംരംഭത്തിലെ ലാഭം ഒരു നിശ്ചിത തുകയിൽ കുറവായി വരുന്ന സംഗതിയിൽ പണം നൽകുന്നതിന് ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള ഏതൊരു ബാർഡ്യതയും ഉൾപ്പെടുന്നതാകുന്നു ;

(14) “ഹൈക്കോടതി” എന്നാൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തെ ഹൈക്കോടതിയായി കരുതപ്പെടുന്ന ഒരു കോടതി എന്നർത്ഥമാകുന്നതും, അതിൽ—

(ക) ഈ ഭരണഘടന പ്രകാരം ഹൈക്കോടതിയായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളതോ പുനഃസംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും കോടതിയും

(ഖ) ഈ ഭരണഘടനയുടെ എല്ലാമോ ഏതെങ്കിലുമോ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പാർലമെൻ്റ് നിയമം വഴി ഒരു ഹൈക്കോടതിയായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തെ മറ്റ് ഏതെങ്കിലും കോടതിയും.

ഉൾപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു ;

(15) “നാട്ടുരാജ്യം” എന്നാൽ ഇൻഡ്യാ ഫൊമിനിയന്റെ സർക്കാർ, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു രാജ്യമായി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ഭൂപ്രദേശം എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(16) “ഭാഗം” എന്നാൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ഭാഗം എന്നർത്ഥമാകുന്നു.

(17) “പെൻഷൻ” എന്നാൽ ഏതെങ്കിലും ആൾക്കോ ആളെ സംബന്ധിച്ചോ കൊടുക്കേണ്ട, അംഗാരാധകരോ അല്ലാത്തവരോ ആയ എന്തായാലും ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ഒരു പെൻഷൻ എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നതും അതിൽ അപ്രകാരം കൊടുക്കേണ്ട ഉദ്യോഗവിരമ രമ്പളവും അപകാരം കൊടുക്കേണ്ട ഗാറുഡിറിയും, ഒരു പ്രോവിഡൻ്റ് ഫണ്ടിലേയ്ക്കുള്ള വരിസംബുക്കളിന്മേൽ പലിശയോടുകൂടിയോ അല്ലാതെയോ അല്ലെങ്കിൽ അതിനോട് മറ്റൊരതെങ്കിലും കൂട്ടിച്ചേർത്തോ മടക്കി നൽകുന്ന തുകയായി കൊടുക്കേണ്ട ഏതെങ്കിലും തുകയോ, തുകകളോ ഉൾപ്പെടുന്നതാകുന്നു.

(18) “അടിയന്തിരാവസ്ഥാ വിളംബരം” എന്നാൽ 352-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിളംബരം എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(19) “പൊതു വിജ്ഞാപനം” എന്നാൽ ഭാരതത്തിന്റെ ഗസറ്റിലോ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിലോ, അതതു സംഗതിപോലെ, ഉള്ള ഒരു വിജ്ഞാപനം എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(20) “റെയിൽവേ” എന്നതിൽ—

ക പൂർണ്ണമായും ഒരു മൂനിസിപ്പൽ പ്രദേശത്തിനുള്ളിലുള്ള ഒരു ട്രാംവേയോ ,

(ഖ) പൂർണ്ണമായും ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനകത്തു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതും പാർലമെൻ്റ് നിയമം വഴി റെയിൽവേ അല്ലെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളതും ആയ മറ്റൊരതെങ്കിലും സഞ്ചാരിപഥമോ,

ഉൾപ്പെടുന്നതല്ല ;

* * * * *

(22) “ഭരണാധികാരി” എന്നാൽ 1971-ലെ ഭരണഘടന (തുരുപത്താറാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് ഏതെങ്കിലും സ്ഥലം ഒരു നാട്ടുരാജ്യത്തിന്റെ ഭരണാധികാരിയായി രാഷ്ട്രപതി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് ഏതെങ്കിലും സ്ഥലം അങ്ങനെയുള്ള ഭരണാധികാരിയുടെ പിൻഗാമിയായി മാഷ്വപതി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ രാജാവോ പ്രധാനിയോ മറ്റു ആളോ എന്നർത്ഥമാകുന്നു.]

1960-ലെ ഭരണഘടന (എട്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ് 19-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം (2.) 30 ഖണ്ഡം വിട്ടുകളഞ്ഞു.

1971-ലെ ഭരണഘടന (തുരുപത്താറാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം 22, 30 ഖണ്ഡത്തിനു പകരം ചേർത്തത്

(23) "പട്ടിക" എന്നാൽ ഈ ഭരണഘടനയിലെ ഒരു പട്ടിക എന്നർത്ഥമാകുന്നു

(24) "പട്ടികജാതികൾ" എന്നാൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് 341-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം പട്ടികജാതികളായി കരുതപ്പെടുന്ന ജാതികളോ വർഗ്ഗങ്ങളോ ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളോ അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ജാതികളുടെയോ വർഗ്ഗങ്ങളുടെയോ ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളുടെയോ ഭാഗങ്ങളോ അവാത്തര വിഭാഗങ്ങളോ എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(25) "പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങൾ" എന്നാൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് 342-ാം അനുച്ഛേദപ്രകാരം പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളായി കരുതപ്പെടുന്ന ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളോ ഗോത്രവർഗ്ഗ സമുദായങ്ങളോ അല്ലെങ്കിൽ ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളുടെയോ ഗോത്രവർഗ്ഗ സമുദായങ്ങളുടെയോ ഭാഗങ്ങളോ അവാത്തര വിഭാഗങ്ങളോ എന്നർത്ഥമാകുന്നു ;

(26) "ഇടവകകൾ" എന്നതിൽ സർക്കാർ നൽകുന്ന കടപ്പത്രവും ഉൾപ്പെടുന്നതാകുന്നു

* * * * *

(27) "ഉപഡിവിഷൻ" എന്നാൽ ആ പ്രദേശം വരുന്ന ഡിവിഷനിലെ ഒരു ഉപഡിവിഷൻ എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(28) "നികുതി ചുമത്തൽ" എന്നതിൽ പൊതുവായോ വാങ്ങാവുന്നതോ പ്രത്യേകമായതോ ആയ ഏതെങ്കിലും നികുതിയോ തിരിവയോ ചുമത്തുന്ന ഉൾപ്പെടുന്നതും, "നികുതി" എന്നതിന് അതനുസരിച്ച് അർത്ഥം കല്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു ;

(29) "ആദായത്തിന്മേലുള്ള നികുതി" എന്നതിൽ ഒരു അധിക ലഭ്യ നികുതിയുടെ സമാവത്തിലുള്ള ഒരു നികുതി ഉൾപ്പെടുന്നതാകുന്നു.

[129ക) "സാധനങ്ങളുടെ വിൽപനയിന്മേലോ വാങ്ങലിന്മേലോ ഉള്ള നികുതി" എന്നതിൽ

ക) ഒരു കരാറനുസരിച്ചല്ലാതെ പണം കൊടുക്കുക കൊടുത്തോ പിന്നീട് കൊടുത്തോ അല്ലെങ്കിൽ ചുരുക്കത്തിൽ മറ്റ് പ്രതിഫലത്തിനോ ഏതെങ്കിലും സാധനങ്ങളുടെ ഉടമാധികാരം കൈമാറുന്നതിന്മേലുള്ള നികുതിയും ;

ഖ) ഒരു പണി കരാറിന്റെ നിർവ്വഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട (വസ്തു രൂപത്തിലോ അല്ലാതെയോ ഉള്ള) സാധനങ്ങളുടെ ഉടമാധികാരം കൈമാറുന്നതിന്മേലുള്ള നികുതിയും ;

ഗ) ഹയർ പർമിറ്റിലോ തവണകളായി വില നൽകാമെന്നുള്ള വ്യവസ്ഥയിലോ സാധനങ്ങൾ നൽകുന്നതിന്മേലുള്ള നികുതിയും ;

ഘ) ഏതെങ്കിലും ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി പണം കൊടുക്കുക കൊടുത്തോ പിന്നീട് കൊടുത്തോ ചുരുക്കത്തിൽ മറ്റ് പ്രതിഫലത്തിനോ ഏതെങ്കിലും സാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള അവകാശം ഒരു നിശ്ചിത കാലത്തേക്കാമ്പോ അല്ലെങ്കിലും കൈമാറുന്നതിന്മേലുള്ള നികുതിയും ;

ങ) ഏതെങ്കിലും ഏകാധികൃതമല്ലാത്ത സംഘമോ വ്യക്തികളുടെ നികായമോ പണം കൊടുക്കുക പറ്റിക്കൊണ്ടോ പിന്നീട് പറ്റിക്കൊണ്ടോ അല്ലെങ്കിൽ ചുരുക്കത്തിൽ മറ്റ് പ്രതിഫലത്തിനോ ഒരുതരത്തിന് സാധനങ്ങൾ നൽകുന്നതിന്മേലുള്ള നികുതിയും ;

129 ക) ഭരണഘടന നാല്പത്തിയഞ്ചാം ഭേദഗതി ആകർ 54-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം 1977 മുതൽ പ്രബല്യം 12.10.77 മുതൽ പ്രബല്യം 9.11.77 ഭരണഘടന നാല്പത്തിയേഴാം ഭേദഗതി ആകർ 1-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം വിട്ടുകളയുകയും ചെയ്തു (13-4-1978 മുതൽ പ്രബല്യം) 982 ലെ ഭരണഘടന നാല്പത്തിയൊന്നാം ഭേദഗതി ആകർ 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്

ഭാഗം XX

ഭരണഘടനയുടെ ദേശഗതി

368. '[ഭരണഘടന ദേശഗതി ചെയ്യുന്നതിന് പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരവും അതിനുള്ള നടപടിക്രമവും] [(1) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, പാർലമെന്റിന് അതിന്റെ ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണാധികാരം പ്രയോഗിച്ച് ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമം അനുസരിച്ച് ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഏതു വ്യവസ്ഥയും, കൂട്ടിച്ചേർക്കലോ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തലോ നടക്കാതെ വരി, ദേശഗതി ചെയ്യാവുന്നതാണ്.]

[(2)] ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഒരു ദേശഗതി പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളിൽ ഏതിലെങ്കിലും, അതിനുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു ബിൽ അവതരിപ്പിച്ച് മാത്രം ആരംഭിക്കാവുന്നതും, ആ ബില്ലി് ഓരോ സഭയിലും ആ സഭയിലെ ആകെത്തുകയുള്ള അംഗസംഖ്യയുടെ ഭൂരിപക്ഷത്തോടും ഹാജരാവുകയും വോട്ടുചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന ആ സഭയിലെ അംഗങ്ങളുടെ മൂന്നിൽ രണ്ടുഭാഗത്തിൽ കൂറായതെയുള്ള ഒരു ഭൂരിപക്ഷത്തോടും പാസ്സാക്കുന്നതാണ് '[അത് രാഷ്ട്രപതിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും അദ്ദേഹം ആ ബില്ലിന് തന്റെ അനുമതി നൽകേണ്ടതും അപ്പോൾ] ആ ബില്ലിലെ നിബന്ധനകളനുസരിച്ച് ഭരണഘടന ദേശഗതി ചെയ്തതായിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു.

എന്നാൽ, അങ്ങനെയുള്ള ദേശഗതി—

(ക) 54-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ 55-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ 73-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ 162-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ 241-ാം അനുച്ഛേദത്തിലോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ബി) V-ാം ഭാഗം IV-ാം അദ്ധ്യായത്തിലോ VI-ാം ഭാഗം V-ാം അദ്ധ്യായത്തിലോ XI-ാം ഭാഗം I-ാം അദ്ധ്യായത്തിലോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ഗി) ഏഴാം പട്ടികയിലെ ലിസ്റ്റുകളിൽ ഏതിലെങ്കിലുമോ, അല്ലെങ്കിൽ

(എ) പാർലമെന്റിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാതിനിധ്യത്തിലോ, അല്ലെങ്കിൽ

(ഒ) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളിലോ,

ഏതെങ്കിലും മാറ്റം വരുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണെങ്കിൽ, അങ്ങനെയുള്ള ദേശഗതിക്ക് വ്യവസ്ഥചെയ്യുന്ന ബിൽ രാഷ്ട്രപതിക്ക് അനുമതിക്കായി സമർപ്പിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ആ ദേശഗതി * * * സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒന്നു പക്ഷേപതിൽ കുറയാതെയുള്ളവയുടെ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങൾ അതിനു വേണ്ടി ആ നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലങ്ങൾ പാസ്സാക്കുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ വഴി സ്ഥിരീകരിക്കുന്നത് ആവശ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്.

[(3) 13-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം വരുത്തിയ ദേശഗതിക്ക് ബാധകമാകുന്നതല്ല.]

[97]-ലെ ഭരണഘടന (ഇരുപത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്. 3-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം "ഭരണഘടനയുടെ ദേശഗതിക്കുള്ള നടപടിക്രമം" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത്.

2 മെൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പ് പ്രകാരം 368-ാം അനുച്ഛേദം (2)-ാം ലൈംഗമായി വീണ്ടും അമർത്തി.

4 മെൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് വകുപ്പ് പ്രകാരം "അത് രാഷ്ട്രപതിക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുമതിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും ആ ബില്ലിന് അപകാരമുള്ള അനുമതി നൽകിയതിന്മേൽ" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത്.

5 1956 ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 29-ാം വകുപ്പ് പട്ടികയും പ്രകാരം "ഒന്നാം പട്ടികയുടെ കൂടും മേലും ഭാഗങ്ങളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഏത് വാക്കുകളും അക്ഷരങ്ങളും വീട്ടുകളുടേയും

"[4] ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം ഈ ഭരണഘടനയ്ക്ക് (III-ാം ഭാഗത്തെ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ) വരുത്തിയതോ വരുത്തിയതായി കരുതാവുന്നതോ ആയ യാതൊരു ഭേദഗതിയേയും ആ ഭേദഗതി വരുത്തിയത് [1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 55-ാം വകുപ്പ് പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിനു മുമ്പായാലും പിമ്പായാലും] ഏതെങ്കിലും കാരണത്തിനു ഒരു കോടതിയിലും ചോദ്യം ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(5, ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം ഈ ഭരണഘടനയുടെ വ്യവസ്ഥകൾ, കൂട്ടിച്ചേർക്കലോ ന്യായാസപ്പെടുത്തലോ റദ്ദാക്കലോ വഴി ഭേദഗതി ചെയ്യാനുള്ള പാർലമെന്റിന്റെ ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണാധികാരത്തിനു യാതൊരു പരിമിതിയും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ലെന്ന് സംശയങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാനായി ഇതിനാൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു.]

* 1976-ലെ ഭരണഘടന (നാൽപ്പത്തി രണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്ട് 55-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 36(b)-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ (4)-ഉം (5)-ഉം ഖണ്ഡങ്ങൾ ചേർത്തിരുന്നു. സുപ്രീം കോടതി ഈ വകുപ്പ് മിശ്രിത മിൽസ് ലിമിറ്റഡ് ആന്റ് അതേഴ്സ് Vs യൂണിയൻ ഓഫ് ഇൻഡ്യൻ ആൻഡ് അതേഴ്സ് (1980) 2 എസ്. സി. സി. 591 ൽ അസാധുവായി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു.

ഭാഗം XXI

[താൽക്കാലികവും പരിവർത്തനവും
പ്രത്യേകവുമായ വ്യവസ്ഥകൾ]

369. സംസ്ഥാന ലിസ്റ്റിലുള്ള ചില വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് അവ സമവർത്തിലിസ്റ്റിലുള്ള വിഷയങ്ങളായിരുന്നാലെന്നപോലെ നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻറിനുള്ള താൽക്കാലികാധികാരം— ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ അഞ്ചുവർഷക്കാലത്തേക്ക് താഴെ ചേർത്തിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്, പാർലമെൻറിന് അവ സമവർത്തിലിസ്റ്റിൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിരുന്നാലെന്നപോലെ നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്, അതായത് :-

(ക) പര്യവേഷണത്തുടങ്ങിയതോടൊപ്പം കമ്പളിത്തുടങ്ങിയതോടൊപ്പം അനൗപകൂതമായ പരുത്തി കുരുക്കളുടെ പൂർണ്ണമായും കുരുക്കളുമായ പരുത്തിയും അല്ലെങ്കിൽ കപ്പാസും ഉൾപ്പെടെ, പരുത്തിക്കുരു, കടലാസു പത്രക്കടലാസ് ഉൾപ്പെടെ, ക്ഷേണസാധനങ്ങൾ ഭക്ഷ്യയോഗ്യമായ എണ്ണക്കുരുക്കളും എണ്ണയും ഉൾപ്പെടെ, കാലിത്തീറ്റാ പീണ്ണാക്കും മറ്റു സാമ്പ്രീകൃത വസ്തുക്കളും ഉൾപ്പെടെ, കൽക്കരി (കരിച്ച കൽക്കരിയും കൽക്കരിയിൽ നിന്നുലഭിക്കുന്ന സാധനങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ) ഇരുമ്പ് ഉരുക്ക് അഭം എന്നിവയുടെ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള വ്യാപാരവും വാണിജ്യവും അവയുടെ ഉൽപ്പാദനവും സംഭരണവും വിതരണവും

(ഖ) (ക) ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ ഏതൊന്നെങ്കിലും സംബന്ധിച്ച നിയമങ്ങൾക്കെതിരായുള്ള കേസുകൾ ആ വിഷയങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും സംബന്ധിച്ച സുപ്രീം കോടതിയൊഴികെ മറ്റെല്ലാ കോടതികളുടെയും അധികാരമുള്ളതും അധികാരങ്ങളും, ആ വിഷയങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും സംബന്ധിച്ചുള്ളതും എന്നാൽ ഏതെങ്കിലും കോടതിയിൽ വാങ്ങുന്ന, ഫീസ് ഒഴികെയുള്ളതുമായ ഫീസ് എന്നിവ.

എന്നാൽ പാർലമെൻറ് ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന് ഈ അഞ്ചുവർഷത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അത് ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെൻറിന് ക്ഷമതയുണ്ടാകുമായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, ആ ക്ഷമതയില്ലായ്മയുടെ വ്യാപ്തിയോളം മേൽപ്പറഞ്ഞ കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിന്മേൽ, അങ്ങനെ അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ചെയ്തതോ ചെയ്യുവാൻ വിട്ടുപോയതോ ആയ സംഗതികൾ സംബന്ധിച്ചൊഴികെ പ്രഭാവം ഇല്ലാതായിത്തീരുന്നതാണ്.

*[370. ജമ്മു-കാശ്മീർ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള താൽക്കാലിക വ്യവസ്ഥകൾ—(1) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും—

1962 ലെ ഭരണഘടനാ പരിഷ്കരണ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പിലുപകാരം "താൽക്കാലികവും പരിവർത്തനവുമായ വ്യവസ്ഥകൾ" എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (1-12-1963 മുതൽ പ്രാബല്യം)

* ഈ അനുബന്ധഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയിൽ താൽക്കാലിച്ചുള്ള അധികാരങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്ത ഓക്സ്ഫോർഡ് ജമ്മു കാശ്മീർ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ചക്രവർത്തിയുടെ ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയിൽ അനുബന്ധ ഭേദഗതിയിൽ പ്രദാനം ചെയ്തത് 1962 നവംബർ 17-ാം തീയതി മുതൽ അതിലെ '2-ാം ഭരണഘടനയിലെ വിശദീകരണത്തിന് പകരം താഴെപ്പറയുന്ന വിശദീകരണം ചേർത്തിരിക്കുന്നുവെന്ന രൂപഭേദത്തോടുകൂടി പരിവർത്തനത്തിലായിരിക്കുന്നതാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു, അതായത്

'വിശദീകരണം— ഈ അനുബന്ധഭരണഘടനാ ഭേദഗതികൾക്ക് സംസ്ഥാന ഭരണഘടനയ്ക്ക് എന്നാൽ സംസ്ഥാന നിയമസഭയുടെ പ്രസിഡൻ്റ് മേൽ ജമ്മു കാശ്മീരിലെ സർ ഇ. നവാസുൽ ആലി ഓക്സ്ഫോർഡ് ആ സമയം അംഗീകരിക്കുകയും ആ സമയം ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കുന്ന സംസ്ഥാന മന്ത്രിസഭയുടെ ഉപദേശത്തിന്മേൽ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആൾ എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു.' ഇപ്പോൾ 'ഓക്സ്ഫോർഡ്' നിയമ മന്ത്രിയായിരുന്ന 1952 നവംബർ 15-ാം തീയതിയിലെ സി. ഒ. 44-ാം നമ്പർ ഉത്തരവിന്.

(ക) 238-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ജമ്മു കാശ്മീർ സംസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതല്ല;

(ഖ) മേൽപ്പറഞ്ഞ സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി നിയമം ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാർലമെന്റിനുള്ള അധികാരം—

(1) ആ സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാരിനോട് ആലോചിച്ച ഇൻഡ്യാ ഡൊമിനിയനിൽ ആ സംസ്ഥാനം ചേരുന്നതു സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രവേശന പ്രമാണത്തിൽ ആ സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി ഡൊമിനിയൻ നിരമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന് നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്ന വിഷയങ്ങളാണെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾക്ക് സമാനമാണെന്ന് രാഷ്ട്രപതി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള യൂണിയൻ ലിസ്റ്റിലും സമവർത്തി ലിസ്റ്റിലുമുള്ള വിഷയങ്ങൾക്കും ;

(2) ആ സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാരിന്റെ സമ്മതത്തോടുകൂടി, രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവു വഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന, മേൽപ്പറഞ്ഞ ലിസ്റ്റുകളിലെ, അങ്ങനെയുള്ള മറ്റു വിഷയങ്ങൾക്കും,

പരിമിതപ്പെട്ടിരിക്കേണ്ടതാണ്

വിശദീകരണം— ഈ അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ എന്നതിന് 1948 മാർച്ച് അഞ്ചാം ദിവസം തീയതി വച്ച് മഹാരാജാവിന്റെ വിളംബരപ്രകാരം തത്സമയം ഉദ്യോഗത്തിലിരുന്ന മന്ത്രിസഭയുടെ ഉപദേശത്തിന്മേൽ പ്രവർത്തിക്കുകയും, ജമ്മു-കാശ്മീരിലെ മഹാരാജാവായി രാഷ്ട്രപതി തത്സമയം അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ആൾ എന്നർത്ഥമാകുന്നു .

g) 1-ാം അനുച്ഛേദത്തിലെയും ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെയും വ്യവസ്ഥകൾ ആ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച് ബാധകമാകുന്നതാണ് ;

(ഫ) ഈ ഭരണഘടനയിലെ മറ്റ് വ്യവസ്ഥകളിൽ അങ്ങനെയുള്ളവ, രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവ്* വഴി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവാക്കലുകൾക്കും രൂപഭേദങ്ങൾക്കും വിധേയമായി ആ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച ബാധകമാകുന്നതാണ്

എന്നാൽ, (a), ഉപഖണ്ഡത്തിലെ (1)-ാം ഖണ്ഡികയിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രവേശന പ്രമാണത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്, അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു ഉത്തരവും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോട് ആലോചിക്കാതെ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

പുനഃമാത്രമല്ല, തൊട്ടുമുമ്പിലുള്ള പരിമിതി വ്യവസ്ഥയിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലാത്ത വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു ഉത്തരവും ആ സർക്കാരിന്റെ സമ്മതത്തോടുകൂടി അല്ലാതെ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല

(2)(1)-ാം ഖണ്ഡം (a) ഉപഖണ്ഡം (11)-ാം ഖണ്ഡികയിലോ, അല്ലെങ്കിൽ ആ ഖണ്ഡത്തിലുള്ള (ഫ) ഉപഖണ്ഡത്തിലെ രണ്ടാം പരിമിതി വ്യവസ്ഥയിലോ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സമ്മതം, ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭരണഘടന തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലി വിളിച്ചുകൂട്ടുന്നതിനു മുമ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ളതാണെങ്കിൽ, അത് അങ്ങനെയുള്ള അസംബ്ലിയുടെ മുമ്പാകെ അത് അതിന്മേൽ എടുക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള തീരുമാനത്തിനായി വയ്ക്കേണ്ടതാണ്

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, രാഷ്ട്രപതിക്ക് പൊതുവിജ്ഞാപനം വഴി ഈ അനുച്ഛേദം പ്രവർത്തനമഹിതമായിത്തീരുമെന്നോ, അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവാക്കലുകളോടും രൂപഭേദങ്ങളോടും കൂടിയും, അങ്ങനെയുള്ള തീയതി മുതൽക്കും മാത്രം പ്രവർത്തനത്തിലിരിക്കുമെന്നോ പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ്

* 1-ാം അനുബന്ധത്തിൽ കാലാകാലങ്ങളിൽ ഭേദപതി ചെയ്ത പ്രകാരമുള്ള 1954-ലെ ഭരണഘടന (ജമ്മു-കാശ്മീർ ബാധകമാക്കൽ) ഉത്തരവു കാണുക (സീ. ഒ. 48).

എന്നാൽ, (2)-ാം ഓൺഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ അസംബ്ലിയുടെ ശുപാർശ അങ്ങനെയുള്ള ഒരു വിജ്ഞാപനം രാഷ്ട്രപതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ആവശ്യമായിരിക്കുന്നതാണ്

'[371. *** മഹാരാഷ്ട്ര, ഗുജറാത്ത് എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ—(1) *

2) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, രാഷ്ട്രപതിക്ക് '[മഹാരാഷ്ട്ര സംസ്ഥാനമോ ഗുജറാത്ത് സംസ്ഥാനമോ] സംബന്ധിച്ച പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഉത്തരവുവഴി—

(ക), വിദേശത്തേക്കും മറാത്താവാഡയ്ക്കും '[മഹാരാഷ്ട്രത്തിന്റെ ശേഷം ഭാഗത്തിനും അല്ലെങ്കിൽ, അനത്യസംഗതിപോലെ,] സൗരാഷ്ട്രത്തിനും കച്ചിനും ഗുജറാത്തിന്റെ ശേഷം ഭാഗത്തിനും വെമ്പേറെ വികസനബോർഡുകൾ, ഈ ബോർഡുകളിൽ ഓരോന്നിന്റെയും പ്രവർത്തനത്തോടുനിന്നും ഒരു റിപ്പോർട്ട് ഓരോ വർഷവും സംസ്ഥാന നിയമസഭയുടെ മുമ്പാകെ വയ്ക്കണമെന്ന വ്യവസ്ഥയോടുകൂടി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും;

(ഒ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി, മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളുടെ വികസനച്ചെലവിനുള്ള പണം നീതിപൂർവ്വം വിഭജിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനും,

ഗ) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി, മേൽപ്പറഞ്ഞ എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും തൊഴിൽ പരിശീലനത്തിനും മതിയായ സൗകര്യങ്ങളും, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള സർവ്വീസുകളിൽ ജോലിക്ക് മതിയായ അവസരങ്ങളും നൽകുന്നതിന് നീതിപൂർവ്വം ഒരു ഏർപ്പാട് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും,

ഗവർണ്ണർക്കു പ്രത്യേക ഉത്തരവാദിത്വം നൽകിക്കൊണ്ട് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.]

'[371 ക നാഗാലാൻഡ് സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ—(1) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും—

(ക) പാർലമെൻറിന്റെ—

(i) നാഗൻമാരുടെ മതപരമോ സാമൂഹ്യമോ ആയ അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ ,

(ii) നാഗൻമാരുടെ ആചാരാധിഷ്ഠിത നിയമവും നടപടിക്രമവും

(iii) നാഗൻമാരുടെ ആചാരാധിഷ്ഠിത നിയമം അനുസരിച്ചുള്ള തീരുമാനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സിവിൽ ക്രിമിനലും ആയ നീതിന്യായ ഭരണം,

(iv) ഭൂമിയുടെയും അതിലെ വിഭവങ്ങളുടെയും ഉടമസ്ഥതയും കൈമാററവും,

എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ള യാതൊരു ആക്റ്റും നാഗാലാൻഡിലെ നിയമസഭ ഒരു പ്രമേയം വഴി നാഗാലാൻഡ് സംസ്ഥാനത്തിനു ബാധകമാകുമെന്ന് തീരുമാനിക്കാത്തപക്ഷം ആ സംസ്ഥാനത്തിന് ബാധകമാകുന്നതല്ല ;

956 ലെ ഭരണഘടന എഴുതാ ഭേദഗതി ആക്ട് 22-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 371-ാം അനുപാദത്തിന് പകരം ചേർത്തത് 1973 ലെ ഭരണഘടന (മുദ്രാതിരുത്തലും ഭേദഗതി) ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ആവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് എന്ന് വാക്കുകൾ വീട്ടുകളഞ്ഞു (1-7-1974 മുതൽ പ്രബല്യം)
മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട് 1-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 1-ാം ഓൺഡം വീട്ടുകളഞ്ഞു, (1-7-1974 മുതൽ പ്രബല്യം)
1960-ലെ ബോംബെ പുനഃസംഘടന ആക്ട്, 1960-ലെ 11-ാം 85-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം 'ബോംബെ സംസ്ഥാനം' എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (1-5-1960 മുതൽ പ്രബല്യം)
മേൽപ്പറഞ്ഞ ആക്ട്, വകുപ്പു പ്രകാരം "മഹാരാഷ്ട്രത്തിന്റെ ബാക്കിഭാഗം" എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത് (1-5-1960 മുതൽ പ്രബല്യം).
1962 ലെ ഭരണഘടന (പതിമൂന്നാം ഭേദഗതി ആക്ട് 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (1-12-1963 മുതൽ പ്രബല്യം)

(2) ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തെന്ന അർത്ഥനാലും നാഗാലാൻഡ് സംസ്ഥാനം രൂപീകരിച്ച തീരുമാനങ്ങൾ പാർലമെന്റിലുണ്ടെന്നും, അല്ലെങ്കിൽ പ്രാദേശിക നിയമനിലാ ശിലാർത്ഥശീർഷകത്വം സർവ്വതോപാധിപരമായി ഇതിലേക്ക് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന കൂടുതൽ കാര്യത്തേക്കോ -

(ക) റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയുടെ ഭരണം സർവ്വതോപാധിപരമായി

(ബി) നാഗാലാൻഡ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുവാൻ ഭാരതസർക്കാർ എന്തെങ്കിലും തുക നാഗാലാൻഡ് സർക്കാരിന് നൽകിയിട്ടുള്ളിട്ടുണ്ട് ആ തുക റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയ്ക്കും ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ശേഷാല ഭാഗത്തിനും ആയി നീക്കിപ്പറ്റി വീക്ഷിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിന് സർവ്വതോപാധിപരമായി ഉപയോഗിച്ച് ഏർപ്പെട ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു ;

3) നാഗാലാൻഡ് നിരന്തരജ്ഞാപനപദ്ധതിയുടെ അനുസരിച്ച് ആക്ട് 1950 സർവ്വതോപാധിപരമായി പ്രാദേശികനിയമനിലയുടെ നിവാരണത്തിന് പെട്ടെന്ന് വിചാരിച്ചെടുക്കുന്നതിന് റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയുടെ ബാധകതാകണമെന്ന നിർദ്ദേശിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ബാധകമാകുന്നതല്ലെന്നും, അങ്ങനെയൊരു എന്തെങ്കിലും ആക്ട് സംബന്ധിച്ച അങ്ങനെയുള്ള നിർദ്ദേശം വരുത്തുന്നതിന് ആ ആക്ട് അതിന്റെ ബാധകതയ്ക്ക് റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയ്ക്കും അതിന്റെ എന്തെങ്കിലും ഭാഗത്തിനും, സർവ്വതോപാധിപരമായി പ്രാദേശികനിയമനിലയുടെ നിവാരണത്തിന് അങ്ങനെയുള്ള ഒഴിവുകൾക്കു കീഴിൽ ഉപയോഗിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കാൻ പ്രാദേശിക ഭരണത്തിലുള്ള നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാകുന്നു ;

എന്നാൽ ഈ ഉപബന്ധങ്ങൾ നാലാമത്ത് എന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചും, പൂർവ്വസംഗ്രഹിത ജില്ലയായിരിക്കത്തക്കവിധം നൽകാവുന്നതാണ് ,

(എ) സർവ്വതോപാധിപരമായി റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയുടെ നാഗാലാൻഡ് സംസ്ഥാനത്തിന് പെട്ടെന്ന് നൽകേണ്ടതായി വരുമ്പോൾ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള എന്തെങ്കിലും നിയമങ്ങൾക്ക് പാർലമെന്റിന്റെ അനുമതി ആവശ്യമാകുമെന്നും അല്ലെങ്കിൽ ആ നിയമം ആ ജില്ലയ്ക്ക് ബാധകമാകാൻ എന്തെങ്കിലും നിയമങ്ങൾ ആവശ്യമാണെന്നും നിർദ്ദേശിക്കുന്നതും അല്ലെങ്കിൽ പൂർവ്വസംഗ്രഹിത ജില്ലയ്ക്കും അതിന്റെ ഭാഗത്തിനും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു ;

ബി (1) നാഗാലാൻഡ് നിരന്തരജ്ഞാപനപദ്ധതിയുടെ റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന അംഗങ്ങളിൽ ഒരാളെ സർവ്വതോപാധിപരമായി ഉപയോഗിക്കാൻ റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയ്ക്കും അതിന്റെ ഭാഗത്തിനും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു ;

(2) റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ല സംബന്ധിച്ചുള്ള എല്ലാ വിഷയങ്ങളും റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയ്ക്കും അതിന്റെ ഭാഗത്തിനും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു ;

(3) ഈ ബന്ധത്തിലെ മൂല്യപരമായ വ്യവസ്ഥകളിൽ എന്തെന്ന അർത്ഥനാലും റദ്ദ്സംഗ്രഹിത ജില്ലയെ സംബന്ധിക്കുന്ന എല്ലാ വിഷയങ്ങളിലും അങ്ങനെയൊരു നിയമം സർവ്വതോപാധിപരമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു ;

ഭരണഘടന (വിഷയങ്ങൾ) നിയമം 1950-ൽ ഉണ്ടായത് നാഗർ 1950-ൽ ഭരണഘടന (വിഷയങ്ങൾ) നിയമം 17-ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു ;

എന്നാൽ സർവ്വതോപാധിപരമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും ആകുന്നു ;

അടങ്ങുന്ന ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയുടെ, ഒരു കമ്മിറ്റിയുടെ രൂപീകരണത്തിനും ചുമതലകൾക്കും, സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാരിന്റെ ബില്ലിനസ് ചട്ടങ്ങളിലും നിയമസഭയുടെ നടപടിക്രമത്തിന്റെ ചട്ടങ്ങളിലും വരുത്തേണ്ട രൂപഭേദങ്ങൾക്കും, അങ്ങനെയുള്ള കമ്മിറ്റിയുടെ ശരിയായ പ്രവർത്തനം സഹപാഠിയാക്കുന്നതിന് ഗവർണ്ണറുടെ ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക ഉത്തരവാദിത്തത്തിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(2) ഗവർണ്ണർ, പ്രതിവർഷം അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതി ആവശ്യപ്പെടുമ്പോഴൊക്കെ, മണ്ണിപ്പൂർ സംസ്ഥാനത്തിലെ കുന്നിൻപ്രദേശങ്ങളുടെ ഭരണം സംബന്ധിച്ച രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഒരു റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളുടെ ഭരണത്തെക്കുറിച്ച് ആ സംസ്ഥാനത്തിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നത് യൂണിയന്റെ നിർവ്വാഹകാധികാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തിക്കുള്ളിൽ വരുന്നതും ആകുന്നു.

വിശദീകരണം ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ, “കുന്നിൻപ്രദേശങ്ങൾ” എന്ന പ്രയോഗത്തിന് രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി കുന്നിൻപ്രദേശങ്ങളായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ എന്ന് അർത്ഥമാകുന്നു.

[371 ഘ, ആസ്ഥാപനങ്ങൾ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ (1) രാഷ്ട്രപതിക്ക് ആസ്ഥാപനങ്ങൾ സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച ഉണ്ടാക്കുന്ന ഉത്തരവുവഴി, ആ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യത്യസ്ത ഭാഗങ്ങളിൽ ഉള്ള ജനങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും നീതിപൂർവ്വകമായി അവസരങ്ങൾക്കും സൗകര്യങ്ങൾക്കും, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട്, വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതും, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങൾക്ക് വ്യത്യസ്ത വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതും ആകുന്നു.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവ്, പ്രത്യേകിച്ചും,

(ക) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സിവിൽ സർവ്വീസിലുള്ള തസ്തികകളിൽ ഏതെങ്കിലും വിഭാഗത്തെയോ വിഭാഗങ്ങളെയോ, അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സിവിൽ തസ്തികകളിൽ ഏതെങ്കിലും വിഭാഗത്തെയോ വിഭാഗങ്ങളെയോ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യത്യസ്ത പ്രാദേശിക കേന്ദ്രങ്ങളായി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന തത്വങ്ങൾക്കും നടപടിക്രമത്തിനും അനുസൃതമായി അങ്ങനെയുള്ള തസ്തികകളിലിരിക്കുന്ന ആളുകളെ അപകാരം സംഘടിപ്പിച്ച പ്രാദേശിക കേന്ദ്രങ്ങളിൽപ്പെടുത്തുന്നതിനും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോട് ആവശ്യപ്പെടുകയും ;

(ഖ) (1, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിലുള്ള (ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരമുള്ള ഒരു ഉത്തരവ് അനുസരിച്ച് സംഘടിപ്പിച്ചതോ മറുവിധത്തിൽ രൂപീകരിച്ചതോ ആയ) ഏതെങ്കിലും പ്രാദേശിക കേന്ദ്രത്തിലെ തസ്തികകളിലേക്ക് നേരിട്ട് ആളെ ചേർക്കുന്നതിനും ,

(11) സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കേന്ദ്രത്തിലെ തസ്തികകളിലേക്ക് നേരിട്ട് ആളെ ചേർക്കുന്നതിനും ,

(111) സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും സർവ്വകലാശാലയിലേക്കോ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിന് വിധേയമായ മറ്റേതെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലേക്കോ ഉള്ള പ്രവേശനത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്കും

പ്രത്യേക പ്രദേശമായി പരിഗണിക്കേണ്ട സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തെയോ ഭാഗങ്ങളെയോ നിശ്ചയിക്കുകയും ;

(ഗ) (1) ഇതിലേക്ക് ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും കേഡറിലെ തസ്തികകളിലേക്ക് നേരിട്ട് ആളെ ചേർക്കുന്ന കാര്യത്തിലും,

(II, ഇതിലേക്ക് ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും സർവ്വകലാശാലയിലേക്കോ മറ്റ് വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലേയ്ക്കോ ഉള്ള പ്രവേശനത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും, അങ്ങനെയുള്ള കേഡറോ സർവ്വകലാശാലയോ മറ്റ് വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനമോ സംബന്ധിച്ച്, അതത് സർവ്വകലാശാലയോ മറ്റ് വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനമോ ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും കാര്യങ്ങളിലേക്ക് താമസിക്കുകയോ ഹരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ള അപേക്ഷകർക്ക്

മുൻപണ നൽകുകയോ സംവരണം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യേണ്ടത് എത്രത്തോളവും ഏത് രീതിയിലും ഏത് ഉപാധികൾക്ക് വിധേയമായുംമാണെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്

(2) രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഉത്താവുവഴി [1973 ലെ ഭരണഘടന (മുപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഏതെങ്കിലും കോടതിക്കോ സുപ്രീം കോടതി അല്ലാത്ത) ഏതെങ്കിലും ട്രിബ്യൂണലിനോ, മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനത്തിനോ പ്രയോഗിക്കാമായിരുന്ന അധികാരിതയും അധികാരശക്തിയും അധികാരവും ഉൾപ്പെടെ] താഴെപ്പറയുന്ന വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരമുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അധികാരിതയും അധികാരശക്തിയും അധികാരവും പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് ആന്ധ്രപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണൽ രൂപീകരിക്കുന്നതിന്, വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്, അതായത്:-

(ക) ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ സർവ്വീസിലെ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ, അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സിവിൽ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശ അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ നിരന്തരണത്തിന് കീഴിലുള്ള തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ ഉള്ള നിയമനം ഉൾപ്പെടുത്തൽ, അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ;

(ഖ) ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ സർവ്വീസിലെ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ, വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സിവിൽ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ നിരന്തരണത്തിന് കീഴിലുള്ള തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ നിയമിക്കുകയോ അവയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ലഭിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ആളുകളുടെ സീനിയോറിറ്റി

(ഗ) ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ സർവ്വീസിലെ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ, അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സിവിൽ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ നിരന്തരണത്തിന് കീഴിലുള്ള തസ്തികകളുടെ വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ നിയമിക്കുകയോ ഉൾപ്പെടുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ലഭിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ആളുകളുടെ മറ്റ് സേവനവ്യവസ്ഥകൾ

(4) (3) ഓഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവിന്—

ക) അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്, രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരമുള്ള അതിന്റെ അധികാരിതയ്ക്കുള്ളിലെ ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ചുള്ള സങ്കടം പരിഹരിക്കുന്നതിന് നിവേദനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും, അതിന്മേൽ യുക്തമെന്ന്

(ഗ) (1) ഇതിലേക്ക് ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം (ഖ) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും കേന്ദ്രസഭ തസ്തികകളിലേക്ക് നേരിട്ട് ആളെ ചേർക്കുന്ന കാര്യത്തിലും,

(11) ഇതിലേക്ക് ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം (ഖ1) ഉപഖണ്ഡത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും സർവ്വകലാശാലയിലേക്കോ മററു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിലേയ്ക്കോ ഉള്ള പ്രവേശനത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും, അങ്ങനെയുള്ള കേന്ദ്രസഭ സർവ്വകലാശാലയോ മററുവിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനമോ സംബന്ധിച്ച്, അതതു സംഗതിപോലെ, പ്രത്യേക പ്രദേശത്തു ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും കാലയളവിലേക്ക് താമസിക്കുകയോ പഠിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ള അപേക്ഷകർക്ക്,

മുൻഗണന നൽകുകയോ സംവരണം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യേണ്ടത് ഏതത്തോളവും ഏത് രീതിയിലും ഏത് ഉപാധികൾക്ക് വിധേയമായാണെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്

(3) രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഉത്തരവുവഴി [1973 ലെ ഭരണഘടന (മുപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഏതെങ്കിലും കോടതിക്കോ (സൂപ്രീം കോടതി അല്ലാത്ത) ഏതെങ്കിലും ട്രിബ്യൂണലിനോ, മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനത്തിനോ പ്രയോഗിക്കാമായിരുന്ന അധികാരിതയ്യം അധികാരശക്തിയും അധികാരവും ഉൾപ്പെടെ] താഴെപ്പറയുന്ന വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരമുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അധികാരിതയ്യം അധികാരശക്തിയും അധികാരവും പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് ആന്ധ്രപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണൽ രൂപീകരിക്കുന്നതിന്, വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്, അതായത്:

(ക) ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ സർവ്വീസിലെ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സിവിൽ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശ അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ കീഴിലുള്ള തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ ഉള്ള നിയമനം ഉൾപ്പെടുത്തൽ, അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ;

(ഖ) ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ സർവ്വീസിലെ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ, വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സിവിൽ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ കീഴിലുള്ള തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ നിയമിക്കുകയോ അവയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ലഭിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ആളുകളുടെ സീനിയോറിറ്റി ,

ഗ) ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും സിവിൽ സർവ്വീസിലെ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള സിവിൽ തസ്തികകളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ കീഴിലുള്ള തസ്തികകളുടെ വിഭാഗത്തിലേക്കോ വിഭാഗങ്ങളിലേക്കോ നിയമിക്കുകയോ ഉൾപ്പെടുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ലഭിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ആളുകളുടെ മററു സേവനവ്യവസ്ഥകൾ

(4) (3) ഓഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവിന്—

ഘ) അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന് രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരമുള്ള അതിന്റെ അധികാരിതയ്ക്കുള്ളിലെ ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ചുള്ള സങ്കടം പരിഹരിക്കുന്നതിന് നിവേദനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും അതിന്മേൽ യുക്തമെന്ന്

അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന് തോന്നുന്ന പ്രകാരമുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനും, അധികാരം നൽകുകയും ;

(ഖ) അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെ അധികാരങ്ങളും അധികാരമുള്ളതും നടപടികളും സംബന്ധിച്ച് രാഷ്ട്രപതി ആവശ്യമെന്ന് കരുതുന്ന പ്രകാരമുള്ള അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ, അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന് അതിന്റെ തന്നെ അലക്ഷ്യത്തിന് ശിക്ഷിക്കാനുള്ള അധികാരങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ ഉൾക്കൊള്ളുകയും .

ഗ) അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിലേക്ക് അതിന്റെ അധികാരമുള്ളതല്ലാത്ത വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചതും അങ്ങനെയുള്ള ഉത്തരവിന്റെ പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെയോ (സൂപ്രീംകോടതി അല്ലാത്ത) ട്രിബ്യൂണലിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റാധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ മുമ്പാകെ നിലവിലിരിക്കുന്നതുമായ, ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന പ്രകാരമുള്ള നടപടികളുടെ അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗങ്ങൾ മാറുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും ;

(ഘ) രാഷ്ട്രപതി ആവശ്യമെന്ന് കരുതുന്ന പ്രകാരമുള്ള, ഫീസ് സംബന്ധിച്ചതും കാലഹരണമോ തെളിവോ സംബന്ധിച്ചതും അല്ലെങ്കിൽ തത്സമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമം ഒഴിവാക്കുകയോ രൂപഭേദങ്ങൾക്കോ വിധേയമായി ബാധകമാക്കുന്നതിനോ ഉള്ളതും ആയ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടെ അനുപുരകവും സാമ്പത്തികവും അനന്തരഫലമായാണാകുന്നതുമായ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾക്കൊള്ളുകയും

ചെയ്യാവുന്നതാണ്

* (5) ഏതെങ്കിലും കേസ് അന്തിമമായി തീർച്ച ചെയ്യുന്ന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെ ഉത്തരവ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ അത് സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതിന്മേലോ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ മൂന്നുമാസം അവസാനിക്കുന്നതിന്മേലോ ഏതാണോ ആദ്യം ആ തീയതി മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതാണ് ;

എന്നാൽ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് എടുത്തി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന പ്രത്യേക ഉത്തരവുവഴി അതിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള കാരണങ്ങൾക്ക് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെ ഒരു ഉത്തരവ്, അത് പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിന് മുമ്പ് രൂപഭേദപ്പെടുത്തുകയോ മൂർത്തപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യാവുന്നതും, അങ്ങനെയുള്ള ഒരു സംഗതിയിൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെ ഉത്തരവിന് അങ്ങനെ രൂപഭേദപ്പെടുത്തിയ രൂപത്തിൽമാത്രം പ്രാബല്യം ഉണ്ടായിരിക്കുകയോ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതിരിക്കുകയോ, അതതു സംഗതിപോലെ, ചെയ്യാവുന്നതും ആകുന്നു.

(6) (5)-ാം ഖണ്ഡത്തിന്റെ പരിമിതി വ്യവസ്ഥ പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഓരോ പ്രത്യേക ഉത്തരവും അത് പുറപ്പെടുവിച്ചതിനുശേഷം, കഴിഞ്ഞുപോയവയെ സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ ഇരു സഭകളുടെയും മുമ്പാകെ വെക്കേണ്ടതാണ്

(7) സംസ്ഥാനത്തിനുള്ള ഹൈക്കോടതിക്ക് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെ കാര്യങ്ങളിൽ മേൽനോട്ടത്തിനുള്ള യാതൊരു അധികാരങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതും യാതൊരു കോടതിയും (സൂപ്രീംകോടതി അല്ലാത്ത) അല്ലെങ്കിൽ ട്രിബ്യൂണലും അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെ അധികാരമുള്ളതല്ലാത്ത അധികാരമകതിക്കോ അധികാരത്തിനോ വിധേയമായ ഏതെങ്കിലും വിഷയം സംബന്ധിച്ചോ, അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രിബ്യൂണലിനെ സംബന്ധിച്ചോ, ഏതെങ്കിലും അധികാരമുള്ളതല്ലാത്ത അധികാരമോ പ്രയോഗിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

* പി. സാബു മുതിരിയ്ക്കും മറ്റുള്ളവരും Vs ആന്ധ്രപ്രദേശ് സർവ്വനായക മഹാസഭയും എന്ന കേസിൽ : 1987 1 എസ് സ സി 362 371 ലെ അനുപാദയത്തിന്റെ (5)ാം ഖണ്ഡം പരിമിതി വ്യവസ്ഥ ഉൾപ്പെടെ ഭരണഘടനാവിരുദ്ധവും അസാധുവുമാണെന്ന് സൂപ്രീം കോടതി പ്രഖ്യാപിച്ചു.

(8) അഫ്ലിമിനീസ്ട്രേറീവ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെ തുടർന്നുള്ള നിലനില്പ് ആവശ്യമല്ലെന്ന് റാഷ്ട്രപതിക്ക് ബോർഡ് ഡയറക്ടറായെങ്കിൽ രാഷ്ട്രപതിക്ക് ഉത്തരവുവഴി അഡ്മിനിസ്ട്രേറീവ് ട്രിബ്യൂണൽ നിറുത്തലാക്കുകയും അങ്ങനെ നിറുത്തലാക്കുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെ മുമ്പാകെ നിലവിലിരുന്ന കേസുകൾ മാറുകയും തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്, അദ്ദേഹത്തിന് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ അങ്ങനെയുള്ള ഉത്തരവിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതും ആകുന്നു.

(9) ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെയോ ട്രിബ്യൂണലിന്റെയോ മറ്റു അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായമോ ഡിക്രിയോ ഉത്തരവോ ഉണ്ടെന്നിരുന്നാലും

ക) ഏതെങ്കിലും ആളുടെ യാതൊരു നിയമനമോ, പോസ്റ്റ് റൂപെയ്തലോ, ഉദ്യോഗക്കയറ്റമോ, സ്ഥലംമാറ്റമോ—

(i) 1956 നവംബർ 1-ാം തീയതിക്കുമുമ്പ് ആ തീയതിക്കുമുമ്പ് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ഗുപ്താലെയുള്ള ഹൈദരാബാദ് നാട്ടു രാജ്യത്തിന്റെ സർക്കാരിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഹൈദരാബാദ് നാട്ടുരാജ്യത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാര സ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും തസ്തികയിലേക്ക് ചെയ്തിട്ടുള്ളതും ; അല്ലെങ്കിൽ

(ii) 1973 ലെ ഭരണഘടന (മുപ്പത്തിരണ്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിനുശേഷം ആന്ധ്രാപ്രദേശ് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ ആന്ധ്രാപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശ അധികാര സ്ഥാനത്തിന്റെയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റാധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ കീഴിലുള്ള ഏതെങ്കിലും തസ്തികയിലേക്ക് ചെയ്തിട്ടുള്ളതും ;

റ) (ക) ഉപബന്ധത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ആളോ അയാളുടെ തുറന്നുകയറോ എടുത്ത യാതൊരു നടപടിയും, ചെയ്ത യാതൊരുകാര്യവും.

അങ്ങനെയുള്ള ആളുടെ നിയമനമോ പോസ്റ്റ് റൂപെയ്തലോ ഉദ്യോഗക്കയറ്റമോ, സ്ഥലം മാറ്റമോ, അങ്ങനെയുള്ള നിയമനമോ പോസ്റ്റ് റൂപെയ്തലോ ഉദ്യോഗക്കയറ്റമോ സ്ഥലം മാറ്റമോ സംബന്ധിച്ച്, അതതു സംഗതിപോലെ, ഹൈദരാബാദ് നാട്ടുരാജ്യത്തിനകത്തോ ആന്ധ്രാപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിനുള്ളിലോ ഉള്ള താമസം സംബന്ധിച്ച ഏതെങ്കിലും ആവശ്യകതയ്ക്ക് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന അപ്പോൾ പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന് അനുസൃതമായി ചെയ്തതല്ലെന്നുള്ള കാരണത്താൽ മാത്രം നിരതമിവുകയോ അസാധ്യവോ ആണെന്നോ എപ്പോഴെങ്കിലും നിയമവിരുദ്ധമോ അസാധ്യവോ ആയിരുന്നുവെന്നോ കരുതപ്പെടുന്നതല്ല.

(. (i) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും അർദ്ധ പ്രകാരം രാഷ്ട്രപതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും ഈ ഭരണഘടനയിലെ മറ്റൊരതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥയിലോ നൽകുമതോ പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റൊരതെങ്കിലും നിയമത്തിലോ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, പ്രാബല്യമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

371 ബി. ആന്ധ്രാപ്രദേശിൽ കേന്ദ്ര സർവ്വകലാശാല സ്ഥാപിക്കൽ ആന്ധ്രാപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്ത് ഒരു സർവ്വകലാശാല സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് പാർലമെന്റിന് നിയമം വഴി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.]

[371 ച. സിക്കിം സംസ്ഥാനം സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ ഈ ഭരണഘടനയിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും,—

ക) സിക്കിം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിയമസഭ മുന്നിൽ കുറയാത്ത അംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയതായിരിക്കേണ്ടതും ;

(ഒ) 1975 ലെ ഭരണഘടന (മുപ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിന്മേൽ മുതൽ ഇതിനുശേഷം ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ നിശ്ചിത വിവരം എന്ന് പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു;

(ii) 1974 ഏപ്രിലിൽ സിക്കിമിൽ നടത്തിയ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളുടെ ഫലമായി മുൻപറഞ്ഞ ഗവണ്മെന്റുകളിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട മന്ത്രിമാർക്ക് അംഗങ്ങളോടു കൂടി ഇതിൽ ഇനിഷ്യേഷൻ നിലവിലുള്ള അംഗങ്ങൾ എന്നു പരാമർശിക്കുന്നു; രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള സിക്കിമിനുവേണ്ടിയുള്ള നിരമസഭ സിക്കിം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഈ ഭരണഘടനപ്രകാരം മന്ദവിധി സംഘടിപ്പിച്ച നിരമസഭയായി കരുതപ്പെടുകയും

(iii) നിവവിളയ്ക്കുള്ള അംഗങ്ങൾ, സിക്കിം സംസ്ഥാന നിരമസഭയുടെ ഈ ഭരണഘടന പ്രകാരം മന്ദവിധി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളായി കരുതപ്പെടുകയും,

(iv) സിക്കിം സംസ്ഥാനത്തിലെ മുൻപറഞ്ഞ നിരമസഭ ഈ ഭരണഘടനപ്രകാരം ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നിരമസഭയുടെ അധികാരങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുകയും ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതും;

ചെയ്യുന്നതും;

2. ചില മന്ദവിധികൾ സിക്കിം സംസ്ഥാന നിരമസഭയായി കരുതപ്പെടുന്ന നിരമസഭയുടെ സംവിധിയിൽ 72-ാം അനുച്ഛേദം (1) (a) ലെ വരിയിലെ [അഞ്ചുവർഷ] മറ്റൊരു വരിയായുള്ള പരാമർശങ്ങൾ '[നാലുവർഷ]ക്കാലത്തുവന്നിട്ടുള്ള പരാമർശങ്ങളായി കരുതപ്പെടുന്നതും ചുരുക്കത്തിൽ '[നാലുവർഷ]ക്കാലം നിശ്ചിതദിവസം മുതൽ ആരംഭിക്കുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്നതും;

3. പാർലമെന്റർ വിധിയെ വഴി മറുവ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതുവരെ, സിക്കിം സംസ്ഥാനത്തിനു ഭരണകൂടത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനം നിറവുവരുത്തപ്പെടും സിക്കിം സംസ്ഥാനം നിലവിൽ ഉള്ള പാർലമെന്റർ നിരമസഭകളെപ്പോലെ എന്നു വേദപ്രാദേശം ഒരൊറ്റ പാർലമെന്റർ നിരമസഭകളെപ്പോലെയാക്കുന്നതും;

4. നിശ്ചിത വിവരം നിലവിലുള്ള ഭരണകൂടത്തിലെ സിക്കിം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രസിഡൻ്റെ സിക്കിം സംസ്ഥാന നിരമസഭയിലെ അംഗങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നതും

5. പാർലമെന്ററി സിക്കിമിലെ ജനങ്ങളുടെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങളും, രാഷ്ട്രവ്യവസ്ഥയും സംരക്ഷിക്കുന്ന ആവശ്യത്തിന് അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട സ്ഥാനാർത്ഥികളിൽ നിന്നുള്ള സിക്കിം സംസ്ഥാന നിരമസഭയിലെ സ്ഥാനങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിനും അങ്ങനെയുള്ള വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന സ്ഥാനാർത്ഥികൾക്ക് മാത്രം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന നിരമസഭകളെപ്പോലെയാക്കുന്നതും അതിർത്തി നിർണ്ണയത്തിനും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതും;

6. സിക്കിമിലെ ചരവണ്ണർക്ക് സമാധാനത്തിനും സിക്കിമിലെ ജനങ്ങളുടെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ സമാഹരണവും സമാധാനപരമായ ഉന്നമനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതുമുള്ള നിതി വരുത്തലുമായ ഏർപ്പാടിനു പ്രത്യേക ഉത്തരവാദിത്വം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ഈ ഹൈന്ദവപ്രകാരം അഭിപ്രായത്തിന്റെ പ്രത്യേക ഉത്തരവാദിത്വം നിവഹിക്കുന്നതിൽ സിക്കിമിലെ ഗവണ്ണർ രാഷ്ട്രപതിക്ക് അപ്രോപ്പോസ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത് മുകളിൽ ഉന്നയിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി, സ്വവിധേയം ഉപയോഗിച്ചു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും

1975 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 43-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ആറുവർഷം എന്നതിനുപുറം ചേർത്തത് (1-1-74 മുതൽ) ചേർത്തത് 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 56-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം അഞ്ചുവർഷം എന്ന ആദ്യമുണ്ടായിരുന്ന വാക്കുകൾക്കുപകരം അഞ്ചുവർഷം എന്ന വാക്കുകൾ ചേർത്തിരുന്നു (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

1975 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 43-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം 'അഞ്ചുവർഷം' എന്നതിനു പകരം ചേർത്തത് (1-1-74 മുതൽ) പ്രാബല്യം 1976 ലെ ഭരണഘടന (നാല്പ്പത്തിനാലാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 56-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം അഞ്ചുവർഷം എന്ന ആദ്യമുണ്ടായിരുന്ന വാക്കുകൾക്കുപകരം അഞ്ചുവർഷം എന്ന വാക്കുകൾ ചേർത്തിരുന്നു (3-1-1977 മുതൽ പ്രാബല്യം)

ഭരണഘടന (വിഷയകങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാൻ) ഉത്തരവ് XI (സി. ഒ. 99) കാണുക.

(ക) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ '[മുൻപ്രദേശം] കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും അനുയോജനമോ രൂപഭേദമോ ഉണ്ടാക്കുവാൻ രാഷ്ട്രപതിയെ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതായോ ; അല്ലെങ്കിൽ

(ഖ) മേൽപ്പറഞ്ഞ ഖണ്ഡപ്രകാരം രാഷ്ട്രപതി അനുയോജനം ചെയ്തതോ രൂപഭേദം വരുത്തിയിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും നിയമം റദ്ദാക്കുന്നതിൽ നിന്നോ ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്നോ ക്ഷമതയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തെയോ ക്ഷമതയുള്ള മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനത്തെയോ തടയുന്നതായോ,

കരുതപ്പെടുന്നതല്ല

വിശദീകരണം I ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ "പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്ന നിയമം" എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തുള്ള ഒരു നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലമോ ക്ഷമതയുള്ള മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനമോ പാസ്സാക്കിയതോ ഉണ്ടാക്കിയതോ ആയതും മുമ്പ് റദ്ദാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതും ആയ ഒരു നിയമം, അതോ അതിന്റെ ഭാഗങ്ങളോ ഒട്ടംതന്നെയോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രത്യേക പ്രദേശങ്ങളിലോ, അപ്പോൾ പ്രവർത്തനത്തിൽ അല്ല എന്നിരുന്നാലും, ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

വിശദീകരണം II ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തുള്ള ഒരു നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലമോ ക്ഷമതയുള്ള മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനമോ പാസ്സാക്കിയതോ ഉണ്ടാക്കിയതോ ആയതും ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തും കൂടാതെ ആ പ്രദേശത്തിനപ്പുറത്തും പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരുന്നതും ആയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിനും, മുമ്പുണ്ടാക്കിയ പ്രകാരമുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും അനുയോജനങ്ങൾക്കും രൂപഭേദങ്ങൾക്കും വിധേയമായി ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനപ്പുറത്ത് തുടർന്നും പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

വിശദീകരണം III ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും, ഏതെങ്കിലും താൽക്കാലിക നിയമത്തെ, അതിന്റെ കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിന് നിജപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള തീയതിക്കോ ഈ ഭരണഘടന പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നിരുന്നില്ലെങ്കിൽ കാലാവധി അവസാനിക്കുമായിരുന്ന തീയതിക്കോ അപ്പുറം പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതായി, കരുതാവുന്നതല്ല.

വിശദീകരണം IV ഒരു പ്രവിശ്യയുടെ ഗവർണ്ണർ 1935-ലെ ഗവൺമെൻറ് ഓഫ് ഇൻഡ്യാ ആക്റ്റ്, XX 30 വകുപ്പുപ്രകാരം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളതും ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് പ്രവർത്തനത്തിലിരുന്നതും ആയ ഒരു ഓർഡിനൻസ്, തൽസ്ഥാനീയ സംസ്ഥാനത്തെ ഗവർണ്ണർ അതിനു മുമ്പ് പിൻവലിച്ചിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം, ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനുശേഷം 3X2-30 അനുച്ഛേദം (1) 30 ബന്ധി പ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുന്ന, ആ സംസ്ഥാനത്തെ നിയമസഭയുടെ ഒന്നാമത്തെ യോഗം ചേർന്ന് ആറ് ആഴ്ച കഴിഞ്ഞുപോൾ പ്രവർത്തനരഹിതമായിത്തീരുന്നതും ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ യാതൊന്നും മേൽപ്പറഞ്ഞ കാലാവധിക്കപ്പുറം അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ഓർഡിനൻസ് പ്രാബല്യത്തിൽ തുടരുന്നതായി കരുതുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

[372 ക. നിയമങ്ങൾ അനുയോജനം ചെയ്യുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിക്കുള്ള അധികാരം—(1) 1956 ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഭാരതത്തിലോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തോ പ്രാബല്യത്തിൽ ഇരുന്ന, ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകളെ ആ ആക്റ്റുവഴി, ഭേദഗതി ചെയ്ത ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകളോട് പൊരുത്തപ്പെടുത്തുന്നതിന് രാഷ്ട്രപതിക്ക് 1957 നവംബർ ഒന്നാം തീയതിക്കുമുമ്പ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഉത്തരവിനാൽ* റദ്ദാക്കലോ ഭേദഗതിയോ വഴി നിയമത്തിന് ആവശ്യവും യുക്തവും ആയ അങ്ങനെയുള്ള അനുയോജനങ്ങളും രൂപഭേദങ്ങളും ഉണ്ടാക്കാവുന്നതും, ആ നിയമത്തിന് ആ ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്ന തീയതി മുതൽ, അപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ അനുയോജനങ്ങൾക്കും രൂപഭേദങ്ങൾക്കും വിധേയമായി, പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും അനുയോജനമോ രൂപഭേദമോ, യാതൊരു നിയമക്കോടതിയിലും ചോദ്യം ചെയ്യുവാൻ പാടില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

1956 ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 12-ാം വകുപ്പു പ്രകാരം രണ്ടുവർഷം എന്നതിന് പകരം ചേർത്തത്

* 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 23-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്.

9. 21956-ലെയും 1957-ലെയും അനുവർത്തന നിയമങ്ങളുടെ ഉത്തരവുകൾ കാണുക.

(2) (1) ൽ ചെർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഉള്ള താഴെ പറയുന്ന മേൽപ്പറഞ്ഞ ഖണ്ഡപ്രകാരം രാഷ്ട്രപതി അനുയോജനം ചെയ്തതോ രൂപഭേദം വരുത്തിയോ ആവശ്യപ്പെടുന്ന മറ്റൊരാളെക്കുറിച്ച് നിന്നോ ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്നോ കക്ഷനായുള്ള ഒരു നിർദ്ദേശമെന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ കക്ഷനായുള്ള മറ്റ് അധികാരസ്ഥാനത്തെയോ നടയുന്നതായി കരുതുന്നവർ പാടുള്ളതല്ല.

373. ചിലനംഗതികളിൽ നിവാരണ തടങ്കലിലുള്ള ആളുകളെ സംബന്ധിച്ച് ഉത്തരവു പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ രാഷ്ട്രപതിക്കുള്ള അധികാരം—(1) ഈ അനുച്ഛേദം (1) ൽ ചെർപ്പിച്ചപ്രകാരം പാർലമെൻ്റ് പ്രസിഡൻ്റ് ചെയ്യുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽ ഒരു വർഷം കഴിയാകുമ്പോൾ ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും സംഭവിക്കുന്നുവോ അതുവരെ മേൽപ്പറഞ്ഞ അനുച്ഛേദത്തിൻ്റെ അതിർത്തികൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ പാർലമെൻ്റ് സെക്ഷനുകളിലുള്ള ഏതെങ്കിലും പരാമർശങ്ങൾക്കു പകർവ്വരാഷ്ട്രപതിയെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശം ചേർത്തിട്ടുണ്ടാകാൻ എന്നുപോലെയും ആ ചെർപ്പിക്കലിൽ പരാമർശം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും നിയമത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശത്തിന് പകരം രാഷ്ട്രപതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശം ചേർത്തിട്ടുണ്ടാകാൻ എന്നുപോലെയും പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

374. ഫെഡറൽ കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാരെയും ഫെഡറൽ കോടതിയിലോ ഹിസ് മജിസ്ട്രേറ്റ്-ഇൻ-കൗൺസിൽ മുമ്പാകെയോ നിലവിലിരിക്കുന്ന നടപടികളെയും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ—(1) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഉദ്യോഗത്തിലിരുന്ന ഫെഡറൽ കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാർ, അവർ മറ്റു വിധത്തിൽ ഹിസ് പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടതിലുള്ള ജഡ്ജിമാരായിത്തീരുന്നതും അപ്പോൾ (2) ൽ അനുച്ഛേദത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതിലുള്ള ജഡ്ജിമാരെ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥ ചെർത്തിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങൾക്കും ബത്തകൾക്കും അധികാരവും ചെർപ്പിക്കുന്ന സംബന്ധിച്ച അങ്ങനെയുള്ള അധികാരങ്ങൾക്കും അവകാശമുള്ളവരായിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിൽ ഫെഡറൽ കോടതിയിൽ നിലവിലിരുന്ന സിവിൽ ജഡ്ജിമാർ ആരു എല്ലാ വ്യവഹാരങ്ങളും അപ്പീലുകളും നടപടികളും സ്വീകരിക്കേണ്ടതിലുള്ള നീക്കിയിരിക്കുന്നതും, സ്വീകരിക്കേണ്ടതിൽ അവർക്കുവാനും തീർച്ചപ്പെടുത്താനും അധികാരിത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് ഫെഡറൽ കോടതി പ്രസിഡൻ്റ് ചെയ്തതോ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ വിധിന്യായങ്ങൾക്കും ഉത്തരവുകൾക്കും അവ സ്വീകരിക്കേണ്ടതിൽ പ്രസിഡൻ്റ് ചെയ്തതോ പുറപ്പെടുവിച്ചതോ ആയിരുന്നതും എന്നുപോലെ പ്രാബല്യവും പ്രഭാവവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

(3) ഈ ഭരണഘടനയിലെ താഴെ പറയുന്ന ഭാരതത്തിൻ്റെ ഭൂപ്രദേശത്തിനകത്തുള്ള ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായമോ വിധികളോ ഉത്തരവോ സംബന്ധിച്ചോ അപേക്ഷകൾ നിന്നോ ഉള്ള അപ്പീലുകളും ഹർജികളും തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ ഹിസ് മജിസ്ട്രേറ്റ്-ഇൻ-കൗൺസിലിലുള്ള അധികാരിതയുടെ പ്രയോഗത്തെ അങ്ങനെയുള്ള അധികാരിതയുടെ പ്രയോഗം നിരോധിച്ച് അധികൃതമാക്കിയിട്ടുള്ളതോ, അസംഗതമാക്കിയിരിക്കുന്നതോ, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു മുമ്പ് അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും അപ്പീലിലോ ഹർജിയിലോ ഹിസ് മജിസ്ട്രേറ്റ്-ഇൻ-കൗൺസിൽ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവിന് ഈ ഭരണഘടനയെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരിതയുടെ പ്രയോഗത്തിൽ ആ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവോ വിധികളോ ആയിരുന്നതും എന്നുപോലെ, എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതും, ആകുന്നു.

(4) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിലും അതുമുതൽക്കും ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തെ പ്രവിശ്യകൾക്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന അധികാരസ്ഥാനത്തിന് ആ സംസ്ഥാനത്തെ ഏതെങ്കിലും കോടതിയുടെ ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായമോ വിധികളോ ഉത്തരവോ സംബന്ധിച്ചോ അപേക്ഷകൾ നിന്നോ ഉള്ള അപ്പീലുകളും ഹർജികളും, സ്വീകരിക്കുന്നതിനും തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഉള്ള അധികാരിത ഇല്ലാത്തവയായിത്തീരുന്നതും മേൽപ്പറഞ്ഞ അധികാരസ്ഥാനത്തിൻ്റെ മുമ്പാകെ അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിൽ നിലവിലിരിക്കുന്ന എല്ലാ അപ്പീലുകളും മറ്റു നടപടികളും സ്വീകരിക്കേണ്ടതിലുള്ള മാറ്റങ്ങൾക്കും സ്വീകരിക്കേണ്ടതിൽ തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതും ആകുന്നു.

(5) ഈ അനുച്ഛേദത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുന്നതിന് പാർലമെൻറിന് നിയമം വഴി കൂടുതൽ വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

375. ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി കോടതികളും അധികാര സ്ഥാനങ്ങളും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രവർത്തിക്കുന്നത് തുടരണമെന്ന്—ഭാരതത്തിന്റെ ഭൂപ്രദേശത്ത് എവിടെയുമുള്ള സിവിൽയും ക്രിമിനലും റവന്യൂയും അധികാരിതയുള്ള എല്ലാ കോടതികളും, ജുഡീഷ്യലും എക്സിക്യൂട്ടീവും മിനിസ്റ്ററിയിലും ആയ എല്ലാ അധികാരസ്ഥാനങ്ങളും എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി അവരുടെ യഥാക്രമമുള്ള ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത് തുടരേണ്ടതാണ്.

376. ഹൈക്കോടതികളിലെ ജഡ്ജിമാരെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ—(1) 217-ാം അനുച്ഛേദം (2) -ാം ഖണ്ഡത്തിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ഉദ്യോഗത്തിലിരുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രവിശ്യയുടെ ഒരു ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാർ, അവർ മറ്റു വിധത്തിൽ ഹിതം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പക്ഷം, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിൽ തൽസ്ഥാനീയ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാരായിത്തീരുന്നതും, അപ്പോൾ 221-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാരെ സംബന്ധിച്ച് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങൾക്കും ബത്തകൾക്കും, അവയിലും പെൻഷനും സംബന്ധിച്ച അങ്ങനെയുള്ള അവകാശങ്ങൾക്കും, അവകാശമുള്ളവരായിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു. [അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ജഡ്ജി, അദ്ദേഹം ഭാരതത്തിലെ ഒരു പൗരനെല്ലെന്നിരുന്നാൽത്തന്നെയും, അങ്ങനെയുള്ള ഹൈക്കോടതിയിലെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസായോ അല്ലെങ്കിൽ മേറെ ഏതെങ്കിലും ഹൈക്കോടതിയിലെ ചീഫ് ജസ്റ്റിസായോ മറ്റു ജഡ്ജിയായോ നിയമിക്കപ്പെടുവാൻ അർഹനായിരിക്കുന്നതാണ്.]

(2) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടു മുമ്പ് ഒന്നാം പട്ടികയിലെ ഖ ഭാഗത്ത് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തുള്ള ഒരു നാട്ടുരാജ്യത്തിലെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാർ, അവർ മറ്റു വിധത്തിൽ ഹിതം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പക്ഷം, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിൽ അങ്ങനെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനത്തെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ജഡ്ജിമാരായിത്തീരുന്നതും, 217-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ഉം (2)-ഉം ഖണ്ഡങ്ങളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ആ അനുച്ഛേദം (1)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ പരിമിതി വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി രാഷ്ട്രപതി ഉത്തരവുവഴി നിശ്ചയിക്കുന്ന അങ്ങനെയുള്ള കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതുവരെ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നത് തുടരുന്നതും ആകുന്നു.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്തിൽ “ജഡ്ജി” എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ, പകരം ജോലിനോക്കുന്ന ഒരു ജഡ്ജിയോ ഒരു അഡീഷണൽ ജഡ്ജിയോ ഉൾപ്പെടുന്നതല്ല.

377. ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിനെ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ—ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടു മുമ്പ് ഉദ്യോഗത്തിലിരുന്ന ഭാരതത്തിന്റെ ആഡിറ്റർ-ജനറൽ, അദ്ദേഹം മറ്റുവിധത്തിൽ ഹിതം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്തപക്ഷം, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിൽ ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിറ്റർ - ജനറലായിത്തീരുന്നതും, അപ്പോൾ 148-ാം അനുച്ഛേദം (3)-ാം ഖണ്ഡത്തിൽ ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്ട്രോളർ ആൻഡ് ആഡിറ്റർ-ജനറലിനെ സംബന്ധിച്ച് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള അങ്ങനെയുള്ള ശമ്പളങ്ങൾക്കും അവയിലും പെൻഷനും സംബന്ധിച്ച അങ്ങനെയുള്ള അവകാശങ്ങൾക്കും അവകാശിയായിത്തീരുന്നതും, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിനു ബാധകമായിരുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യോഗകാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതുവരെ, ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതു തുടരുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.

378. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനുകളെ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ—(1) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനുമുമ്പ് ഉദ്യോഗത്തിലിരുന്ന, ഇൻഡ്യാ ഡൊമിനിയന് വേണ്ടിയുള്ള പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ അംഗങ്ങൾ, അവർ മറ്റു വിധത്തിൽ ഹിതം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്ത

1951-ലെ ഭരണഘടന (ഒന്നാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 13-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്.

പക്ഷം, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിൽ യൂണിയനുവേണ്ടിയുള്ള പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെ അംഗങ്ങൾ ആയിത്തീരുന്നതും, 316-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ഉം (2)-ഉം ഖണ്ഡങ്ങളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ആ അനുച്ഛേദത്തിലെ (2)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ പരിമിതി വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് അങ്ങനെയുള്ള അംഗങ്ങൾക്ക് ബാധകമാകുന്ന ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗകാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതുവരെ ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതു തുടരുന്നതും ആകുന്നു.

(2) ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് ഉദ്യോഗത്തിലിരുന്ന, ഒരു പ്രവിശ്യയിലെ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെയോ പ്രവിശ്യകളുടെ ഒരു ഗ്രൂപ്പിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചിരുന്ന ഒരു പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെയോ അംഗങ്ങൾ, അവർ മറ്റു വിധത്തിൽ ഹിതം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പക്ഷം, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിൽ തൽസ്ഥാനീയ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെയോ തൽസ്ഥാനീയ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ, അതതു സംഗതിപോലെ, ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്ന സംയുക്ത സംസ്ഥാന പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷനിലെയോ അംഗങ്ങൾ ആയിത്തീരുന്നതും, 316-ാം അനുച്ഛേദം (1)-ഉം (2)-ഉം ഖണ്ഡങ്ങളിൽ എന്തുതന്നെ ആയിരുന്നാലും, ആ അനുച്ഛേദം (2)-ാം ഖണ്ഡത്തിലെ പരിമിതി വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി, അങ്ങനെയുള്ള പ്രാരംഭത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് അങ്ങനെയുള്ള അംഗങ്ങൾക്ക് ബാധകമായിരുന്ന ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള അവരുടെ ഉദ്യോഗകാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതുവരെ, ഉദ്യോഗം വഹിക്കുന്നതു തുടരുന്നതും ആകുന്നു.

1378 ക. ആന്ധ്രാപ്രദേശ് നിയമസഭയുടെ കാലാവധി സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ — 172-ാം അനുച്ഛേദത്തിൽ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, 1956-ലെ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പുനഃസംഘടന ആക്ട് 28-ഉം 29-ഉം വകുപ്പുകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം രൂപീകരിച്ചവിധമുള്ള ആന്ധ്രാപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തിലെ നിയമസഭ മുമ്പേ തന്നെ പിരിച്ചുവിടാത്ത പക്ഷം മേൽപ്പറഞ്ഞ 29-ാം വകുപ്പിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള തീയതി മുതൽ അഞ്ചുവർഷക്കാലത്തേക്ക്, എന്നാൽ ഒരിക്കലും അതിൽ കവിയാതെ, തുടരുന്നതും, മേൽപ്പറഞ്ഞ കാലാവധിയുടെ അവസാനം ആ നിയമസഭയുടെ ഒരു പിരിച്ചുവിടൽ ആയിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു.]

379-391. 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 29-ാം വകുപ്പും പട്ടികയും പ്രകാരം റദ്ദാക്കി.

392. വിഷമതകൾ നീക്കുവാൻ രാഷ്ട്രപതിക്കുള്ള അധികാരം—(1) രാഷ്ട്രപതിക്ക്, ഏതെങ്കിലും വിഷമതകൾ, പ്രത്യേകിച്ചും 1935-ലെ ഗവൺമെൻറ് ഓഫ് ഇൻഡ്യാ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകളിൽനിന്ന് ഈ ഭരണഘടനയിലെ വ്യവസ്ഥകളിലേക്കുള്ള മാറ്റം സംബന്ധിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും വിഷമതകൾ, നീക്കം ചെയ്യുന്ന ആവശ്യത്തിലേക്ക്, ഉത്തരവുവഴി, ആ ഉത്തരവിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യത്തേക്ക് ഈ ഭരണഘടനയ്ക്ക് ആവശ്യമെന്നും യുക്തമെന്നും അദ്ദേഹം കരുതാവുന്ന, രൂപഭേദപ്പെടുത്തലോ കൂട്ടിച്ചേർക്കലോ വിട്ടുകളയലോ വഴി അങ്ങനെയുള്ള അനുയോജനങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്;

എന്നാൽ, V-ാം ഭാഗത്തിലെ II-ാം അദ്ധ്യായ പ്രകാരം യഥാവിധി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള പാർലമെൻറിന്റെ ആദ്യയോഗത്തിനുശേഷം അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു ഉത്തരവും പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതല്ല.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഏതൊരുത്തരവും പാർലമെൻറിന്റെ മുമ്പാകെ വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

(3) ഈ അനുച്ഛേദത്താലും 324-ാം അനുച്ഛേദത്താലും 367-ാം അനുച്ഛേദം (3)-ാം ഖണ്ഡത്താലും 391-ാം അനുച്ഛേദത്താലും രാഷ്ട്രപതിക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരങ്ങൾ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് മുമ്പ് ഇൻഡ്യാ ഡൊമിനിയന്റെ ഗവർണ്ണർ ജനറലിന് പ്രയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

1 1956-ലെ ഭരണഘടന (ഏഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 24-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചേർത്തത്.

ഭാഗം XXII

ചുരുക്കപ്പേരും പ്രാരംഭവും ¹[ഹിന്ദിയിലുള്ള ആധികാരിക പാഠവും]
റദ്ദാക്കലുകളും

393. ചുരുക്കപ്പേര്—ഈ ഭരണഘടനയ്ക്ക് ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടന എന്ന് പേര് പറയാവുന്നതാണ്.

394. പ്രാരംഭം—ഈ അനുച്ഛേദവും 5, 6, 7, 8, 9, 60, 324, 366, 367, 379, 380, 388, 391, 392, 393 എന്നീ അനുച്ഛേദങ്ങളും ഉടൻ തന്നെ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതും, ഈ ഭരണഘടനയിലെ ശേഷമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ 1950 ജനുവരി ഇരുപത്തൊന്നാം തീയതി പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതും, ആ ദിവസം ഈ ഭരണഘടനയിൽ ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭം എന്ന് പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു.

²[394ക. ഹിന്ദി ഭാഷയിലുള്ള ആധികാരിക പാഠം—(1) രാഷ്ട്രപതി തന്റെ അധികാരത്തിൻ കീഴിൽ, താഴെപ്പറയുന്നവ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ ഇടയാക്കേണ്ടതാണ്, —

(ക) ഹിന്ദി ഭാഷയിലുള്ള കേന്ദ്രനിയമങ്ങളുടെ ആധികാരിക പാഠങ്ങളിൽ സ്വീകരിച്ച ഭാഷയ്ക്കും, ശൈലിയിക്കും, പദാവലിയിക്കും അനുസൃതമാക്കാൻ ആവശ്യമായ അങ്ങനെയുള്ള രൂപഭേദങ്ങളോടുകൂടിയതും അങ്ങനെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഭരണഘടനയിൽ വരുത്തിയ എല്ലാ ഭേദഗതികളും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചതും ആയ ഭരണഘടനാ നിർമ്മാണസഭയിലെ അംഗങ്ങൾ ഒപ്പിട്ട ഈ ഭരണഘടനയുടെ ഹിന്ദി ഭാഷയിലുള്ള തർജ്ജമ;

(ഖ) ഈ ഭരണഘടനയ്ക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിൽ വരുത്തിയ എല്ലാ ഭേദഗതികളുടെയും ഹിന്ദി ഭാഷയിലുള്ള തർജ്ജമ.

(2) (1)-ാം ഖണ്ഡപ്രകാരം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഈ ഭരണഘടനയുടെയും അതിന്റെ ഓരോ ഭേദഗതിയുടെയും തർജ്ജമയ്ക്ക് അതിന്റെ മൂലഭാഷയിലുള്ള അതേ അർത്ഥം ഉള്ളതായി കരുതേണ്ടതും, ആ തർജ്ജമയിലെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തിന് അപ്രകാരം അർത്ഥം കല്പിക്കുന്നതിൽ എന്തെങ്കിലും വൈഷമ്യം ഉണ്ടാകുന്നുവെങ്കിൽ, അത് അനുയോജ്യമായി പരിഷ്ക്കരിക്കാൻ രാഷ്ട്രപതി ഇടയാക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

(3) ഈ അനുച്ഛേദപ്രകാരം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന ഈ ഭരണഘടനയുടെയും അതിന്റെ ഓരോ ഭേദഗതിയുടെയും തർജ്ജമ, എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും ഹിന്ദി ഭാഷയിലുള്ള അതിന്റെ ആധികാരിക പാഠമായി കരുതേണ്ടതാണ്.]

395. റദ്ദാക്കലുകൾ—1947-ലെ ഇൻഡ്യൻ ഇൻഡിപെൻഡൻസ് ആക്റ്റും, 1935-ലെ ഗവൺമെൻറ് ഓഫ് ഇൻഡ്യ ആക്റ്റും, അതോടുകൂടി, രണ്ടാമതുപറഞ്ഞ ആക്റ്റ് ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതോ അതിന് അനുപുരകമോ ആയ, എന്നാൽ 1949-ലെ അബോളിഷൻ ഓഫ് പ്രിവി കൗൺസിൽ ജുറിസ്ഡിക്ഷൻ ആക്റ്റ് ഒഴികെയുള്ള, എല്ലാ നിയമങ്ങളും ഇതിനാൽ റദ്ദാക്കിയിരിക്കുന്നു.

¹ 1987-ലെ ഭരണഘടന (അൻപത്തൊട്ടാം ഭേദഗതി) ആക്റ്റ്, 2-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത്.

² രണ്ടാമതുപറഞ്ഞ ആക്റ്റ്, 3-ാം വകുപ്പുപ്രകാരം ചേർത്തത് (9-12-1987 മുതൽ പ്രാബല്യം).

1[ഒന്നാം പട്ടിക

(1-ഉം 4-ഉം അനുച്ഛേദങ്ങൾ)

I. സംസ്ഥാനങ്ങൾ

രേഖ	ഭൂപ്രദേശങ്ങൾ
1. ആന്ധ്രാപ്രദേശ്	² [1953-ലെ ആന്ധ്രാ സംസ്ഥാനം ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പിലും, 1956-ലെ സംസ്ഥാന പുനഃസംഘടന ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പിലും 1959-ലെ ആന്ധ്രാപ്രദേശ്-മദ്രാസ് (അതിർത്തി ഭേദപ്പെടുത്തൽ) ആക്ടിലെ ഒന്നാം പട്ടികയിലും 1968-ലെ ആന്ധ്രാപ്രദേശ്-മൈസൂർ (ഭൂപ്രദേശക്കൈമാറ്റം) ആക്ടിലെ പട്ടികയിലും പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങൾ എന്നാൽ 1959-ലെ ആന്ധ്രാപ്രദേശ്-മദ്രാസ് (അതിർത്തി ഭേദപ്പെടുത്തൽ) ആക്ടിലെ രണ്ടാം പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങൾ ഒഴികെ.]
2. ആന്ധ്രാപ്രദേശ്	ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ആന്ധ്രാപ്രദേശ് പ്രവിശ്യയിലും ഖാസിസംസ്ഥാനങ്ങളിലും ആന്ധ്രാപ്രദേശ് ഗോത്ര വർഗ്ഗപ്രദേശങ്ങളിലും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്ന ഭൂപ്രദേശങ്ങൾ എന്നാൽ 1951-ലെ ആന്ധ്രാപ്രദേശ് (അതിർത്തി ഭേദപ്പെടുത്തൽ) ആക്ടിലെ പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങളും ³ [1962-ലെ നാഗാലാൻഡ് സംസ്ഥാനം ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങളും] ⁴ [1971-ലെ വടക്ക് കിഴക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ (പുനഃസംഘടന) ആക്ട്, 5, 6, 7 എന്നീ വകുപ്പുകളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങളും] ഒഴികെ.
3. ബീഹാർ	⁵ [ഈ ഭരണഘടനയുടെ പ്രാരംഭത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് ബീഹാർ പ്രവിശ്യയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നതോ ആ പ്രവിശ്യയുടെ ഭാഗമെന്ന നിലയിൽ ഭരിച്ചിരുന്നതോ ആയ ഭൂപ്രദേശങ്ങളും 1968-ലെ ബീഹാർ-ഉത്തർപ്രദേശ് (അതിർത്തി ഭേദപ്പെടുത്തൽ) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് (ക) ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങളും 1956-ലെ ബീഹാർ-പശ്ചിമബംഗാൾ (ഭൂപ്രദേശങ്ങൾ കൈമാറ്റം) ആക്ട്, 3-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങളും ആദ്യം പറഞ്ഞ ആക്ടിലെ 3-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് (ഖ) ഖണ്ഡത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങളും ⁶ [ബീഹാർ പുനഃസംഘടന ആക്ട്, 2000-ലെ 3-ാം വകുപ്പിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭൂപ്രദേശങ്ങളും] ഒഴികെ.]

¹ 1956-ലെ ഭരണഘടന (എഴാം ഭേദഗതി) ആക്ട്, 2-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒന്നാം പട്ടികയിൽ പകരം ചേർത്തത്.

² 1968-ലെ ആന്ധ്രാപ്രദേശ്-മൈസൂർ (ഭൂപ്രദേശക്കൈമാറ്റം) ആക്ട് (1968-ലെ 36), 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ഉൾക്കുറിപ്പിന് പകരം ചേർത്തത് (1-10-1968 മുതൽ പ്രാബല്യം).

³ 1962-ലെ നാഗാലാൻഡ് സംസ്ഥാനം ആക്ട് (1962-ലെ 27), 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം കൂട്ടിച്ചേർത്തത് (1-12-1963 മുതൽ പ്രാബല്യം).

⁴ 1971-ലെ വടക്ക് കിഴക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ (പുനഃസംഘടന) ആക്ട് (1971-ലെ 81), 9-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം കൂട്ടിച്ചേർത്തത് (21-1-1972 മുതൽ പ്രാബല്യം).

⁵ 1968-ലെ ബീഹാർ-ഉത്തർപ്രദേശ് (അതിർത്തി ഭേദപ്പെടുത്തൽ) ആക്ട് (1968-ലെ 24), 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ഉൾക്കുറിപ്പിന് പകരം ചേർത്തത് (10-6-1970 മുതൽ പ്രാബല്യം).

⁶ 2000-ലെ ബീഹാർ പുനഃസംഘടന ആക്ട്, 5-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം കൂട്ടിച്ചേർത്തത്.